

PURCHASED

**NOTICES
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS**

PURCHASED

Sharada Oriental Series No. 1 : VII

**NOTICES
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS
Vol. VII**

**RAJA RAJENDRALALA MITRA
MM. HARAPRASADA SASTRI**

Biographical Sketches
SATKARI MUKHOPADHYAYA

Sharada Prakashan
DELHI-110052
1990

S
016.019
N 912 R
V.7

First Published : 1871 - 1911
Reprinted : 1990
ISBN : 81-85320-11-X (Set)

THE ASIATIC SOCIETY
CALCUTTA-700016
ACC NO. S 3002
DATE 26.9.91

Published by :
SHARADA PRAKASHAN
E-239, Shastri Nagar,
DELHI - 110052, Ph: 7231820

Printed at :
NEW GIAN OFFSET PRINTERS
495, D.D.A. Complex, Shahzadā Bagh,
Inderlok, DELHI - 110035

SL no. 83287

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 2246. प्रायश्चित्तौघसारः । Substance, country-made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 41. Lines, 8 on a page. Extent 1,782 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bráhmaṇi-kuṇḍá, Zillá Raṅgapur, Bhavendranátha Bhaṭṭáchárya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Práyaścittaughasára. A treatise on expiations—a religious penal code—compiled principally from the original Smṛitis. By Ánanda-chandra Vipreṇdra. Offences are classed under four heads, heinous, gross, venial, and slight, and all the principal offences under each head are noticed in order.

CONTENTS. Nature of expiations. Character of sins. Procedure for obtaining legal opinion in cases involving expiations. Merit of bathing in the river Ganges for the expiation of sins. Character of the guilty. Heinous sins. Expiation for the murder of a Bráhmaṇ. Murder defined. When murder is not sinful, especially with reference to the rules of the Tantras. Expiation for drinking ardent spirit, arrack. Arrack and other spirits defined. Different expiations ordained for different kinds of ardent spirits. Expiation for theft of gold, &c. Theft defined. Expiation for incest with the wife of a spiritual guide. Wife of a spiritual guide defined. Expiation for association with sinful persons. Association defined. Expiations for gross offences. Expiation for slaughter of kine. Obligations for the day preceding that of performing an expiation. Expiation for murdering a wife guilty of adultery. Ditto for killing horses, elephants, &c. Ditto ditto cats, &c. Ditto ditto certain kinds of birds. Ditto ditto aquatic animals. Ditto for felling particular trees. Ditto for destroying maṇḍapas, gardens, tanks, &c. Ditto for eating forbidden food. Ditto for eating garlic, &c.

Ditto for eating unconsecrated meat. Ditto for eating beef. Ditto for eating duck meat. Ditto for eating fish, &c. Expiations for venial offences. Ditto for association with public women. Ditto for association with women in their season. Ditto for cohabitation on the day when a person has to perform a Śráddha. Ditto for sexual intercourse with beasts. Expiations for slight offences resulting from neglect of duty. Ditto for omission of diurnal prayers. Ditto for officiating as a priest to a Śúdra. Ditto for accepting as presents articles given at an expiatory rite. Ditto for wearing blue cloth, &c. Ditto for going to a vile country. Ditto for falsehood. Ditto for attending calls of nature after rubbing oil on the person. Ditto for falling from a height. Ditto for bites from dogs, &c. Ditto for touching prohibited articles.

Beginning. प्रणम्य पार्श्वंतीनाथं प्रायश्चित्तोपसारकं ।

आनन्दचन्द्रोविप्रेन्द्रः कुरुते बालबोधकं ॥

तत्र पापक्षयसाधनं कर्म प्रायश्चित्तं । तथा च निश्चितपापक्षयेतरसाधनत्वाप्रयोज्ये
सति पापक्षयसाधनताप्रयोज्या या कृतिस्तद्विषयत्वं । अथवा निश्चितपापक्षयेतरेविषयकेष्वा-
ज्यन्त्रप्रवृत्तिविषयत्वे सति पापविषयकेष्वाज्यन्त्रप्रवृत्तिजन्यत्वं प्रायश्चित्तं । इत्यादि ।

End. पक्षोपवासव्रतं सार्धसप्तधेनुसमं ।

सम्भवं प्रमाणान् प्रायश्चित्तविवेकादौ द्रष्टव्यं ॥

Colophon. इति श्रीबालगङ्गाधरविरचितं प्रायश्चित्तोपसारनामकोषम् समाप्तः ॥

विषयः। प्रायश्चित्तस्वरूपविवेचनं। तत्र पापकृच्छ्रादिकथनं। ज्वरव्याधयश्चादिविचि-
कथनं। गङ्गास्नानस्य सर्वपापप्रायश्चित्तत्वकथनं। पातित्यादिसप्तकथनं। क्षतिपातकादिसप्तक-
कथनं। ब्रह्मवधप्रायश्चित्तनिरूपणं। तत्र वधित्यादिसप्तकथनं। आततायिवध्यादिविवेचनं।
तन्त्रप्रसङ्गयोः स्वरूपादिविवेचनं। दुरापानप्रायश्चित्तकथनं। दुरादिसप्तककथनं। दुरापान-
विशेषे प्रायश्चित्तविशेषकथनं। सुवर्षेद्येयादिप्रायश्चित्तकथनं। क्षेयत्वादिसप्तककथनं। मुष्नेद्व्या-
मनमप्रायश्चित्तकथनं। मुष्नेद्व्यामनिरूपणं। पतितसंसर्गप्रायश्चित्तकथनं। संसर्गेनिरूपणं। ज्वरपा-
तकादिप्रायश्चित्तकथनं। ज्वरव्याध्याज्वरान्दुष्टप्रतिग्रहाभ्यापनपरदारमनमादिप्रायश्चित्तकथनं।
प्रायश्चित्तपूर्वाङ्गवृत्त्यनिरूपणं। अभिचारिण्यादिस्त्रीवधप्रायश्चित्तकथनं। गन्धाद्यादिवधप्रायश्चित्तं।
माज्यौरादिवधप्रायश्चित्तं। पशुविशेषवधप्रायश्चित्तं। मत्स्यादिमत्स्यवधप्रायश्चित्तं। हव्यव्येदन-
प्रायश्चित्तं। मण्डपेद्यानतद्गन्धादिभेदनप्रायश्चित्तं। अभक्ष्यभक्ष्यप्रायश्चित्तं। कर्मादादिभक्ष्यप्राय-
श्चित्तं। दद्यापाक-दद्यामांसादिभक्ष्यप्रायश्चित्तं। गोमांसभक्ष्यादिप्रायश्चित्तं। चंसादिपशुमत्स्य-
प्रायश्चित्तं। मत्स्यादिभक्ष्यप्रायश्चित्तं। उपपातकप्रायश्चित्तं। अभिचारप्रायश्चित्तं। रजस्संज्ञानम-
नादिप्रायश्चित्तं। आशदिने सैवमादिप्रायश्चित्तं। तिथ्यन्तरेषामिगमनादिप्रायश्चित्तं। अश्वकीर्षिप्राय-

শিত্তং। সন্ধ্যাঙ্গী নামতি ক্রমপ্রায়শ্চিত্তং। মূদ্রাযাজ্ঞাদিপ্রায়শ্চিত্তং। প্রায়শ্চিত্তত্রয়প্রায়শ্চিত্তং।
 নীলীবলাদিপরিধানপ্রায়শ্চিত্তং। নিষ্পিতদেহগমনপ্রায়শ্চিত্তং। মিথ্যাকথনাদিপ্রায়শ্চিত্তং। নৈ-
 সাধ্যত্বাদৌ মূৰ্খপুটীবাযুত্বম্প্রায়শ্চিত্তং। অধিকৃষ্টপনিতপ্রায়শ্চিত্তং। আদিদংশনপ্রায়শ্চিত্তকথনং।
 অসুখস্বপ্নাদিপ্রায়শ্চিত্তকথনম্।

No. 2247. **আগমসঙ্গ্রহঃ, বা একজটাকল্পঃ।** Substance, country-made paper, 18 × 8½ inches. Folia, 148. Lines, 6 on a page. Extent, 4,901 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1287. Place of deposit, Bráhmaṇi-kunḍá, Zillá Raṅgapur, Bhavendranátha Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Agama-saṅgraha. A digest of the leading rites and ceremonies enjoined in the Tantras, for the worship of Ekajaṭá. By Kátyá-yanes'vara, son of Rámakánta.

CONTENTS. Identity of Ekajaṭá with Tírá and other forms of the Deví. Especial mantras. Morning duties. The nature of the thousand radii of the heart. Location of the kuṇḍalis or plexuses. Worship without performing the morning duties condemned. Differences in the morning duties of persons of the Paśu and Vira classes. Bathing. Resolution to perform the worship. Religious washing of the mouth. Prayers at stated periods of the day. Offering of *arghya*. Repetition of the Gáyatri, Tántric duties not prohibited on account of impurities resulting from a birth in the family. Offering of water to the manes according to the Tantras. The size of the dress of the worshipper regulated according to the objects of a rite. Worship defined. Regulation of the fingers. Reflection on píṭhas. Tying of the hair. Consecration of the dress. Purification of the place where the worship is to be made. Merits of different kinds of seats. Rules for drinking hemp emulsion. Purification of the body. Purification of flowers. Drawing of diagrams. Selection of mantras. Purification of the elements. Navel defined. Steadification of the vital airs. Mental worship. The form in which Ekajaṭá should be meditated. Regulation of breath. Dedication of the different parts of the body (*Nyása*). Gesticulation. Dedication of life. Ritual of worship. Flowers and essences. Worship of Yoginís. Sacrifices of animals. Repetition of mantras. Rosaries. Ritual slaughter. Offering of blood. Daily homas. Consigning of the image into water. Putting on sectarian marks. A summary mode of worship. Rules regard-

ing Vāmśhāra. Three kinds of nocturnal worship. The dead of night (mahānisā) defined. Drinking by Brāhmapas. Purification of liquor by expiation. Rules for drinking. Yoni-kavacha defined. Sacrifices. Discussion about mantras. Special diagrams. Characteristics of Gurus. The rite of Puras'charaṇa. A rite at a burning ground. Burning ground defined. A rite performed with a corpse. Pañchamunḍa and other rites. Rite for making mantras fruitful. Amulets bearing the name of Śakti. A rite with a creeper (Latāsādhana.) Women fit for the rite. Rules for initiation. Various kinds of yantras or symbols of Śakti. Purification of Vajra and other flowers. Hymns and amulets of Ekajaṭā. Amulets of Ugratārā, Nīlasarasvatī, &c. Amulet of Ugratārā. Ontology. Expiations for Kaulas. Consecrations.

Beginning. प्रचयैकजटां जप्त्वा मातृकात्यायनीं तथा ।

करोत्येकजटाकल्पं तेन विघ्नोविघ्न्यतां ॥

अथ यद्यपि तारोपतारा जीलैकजटा चैकरूपा, तथापि अस्मिन् तादात्म्याभावेदवश्यतः
नेशेषुक्त एव । तदुक्तं यथा तारातन्त्रे ।

एकैव हि महादेवी नामभेदाभिधा भवेत् ।

प्रचयवतिरेकैव तृतीयैकजटा भवेत् ॥ इत्यादि ।

End.

विवक्ष्येति समुदायः ।

कात्यायनीमकरचन्द्रचकौरविनाः

जीरामकान्तनयोवतनेत् शिवस्य ।

तन्त्रं विघ्नोक्तं वज्रधैकजटाकल्पं

जीतारित्रीविषयसंशयनाशकं वै ॥

Colophon. इति श्रीकात्यायन्यामजगिरिजिते आत्मसङ्ग्रहे एकजटाकल्पे कलौ तारा-
विद्यापैतन्यप्रसादं नाम चोक्तः पटलः । इत्येकजटाकल्पः समाप्तः । १९०० साल ।

विषयः । तारोपताराजीलैकजटादीनामेकरूपनेऽपि समाख्यामेवाङ्गे इति निरूपणं ।
तत्र जगन्नेदकथनं । एकजटाधिकारे प्रातःकात्यादिनिरूपणं । चक्रधारविशेषणं । कुण्डलिन्या
अवस्थानादिनिरूपणं । प्रातःकृत्यं विना पूजादौ देवमुक्तिकथनं । पद्मवीरदोः प्रातःकृत्ये विशेष-
कथनं । तत्र आत्मविधिकथनं । संकल्पकथनं । आचमनविधिः । स्नानविधिः । अर्घ्यदानविधिः ।
आचमनविधिः । पतितस्नानाद्यवस्थाकथनं । संक्रान्तादौ वैदिकस्नानविधेरेऽपि तान्त्रिक-
स्नानायाः आवश्यककथनं । कृतकादावपि तन्त्रोक्तस्नानापूजादीनां कर्तव्यताकथनं । तान्त्रिक-
तर्पणविधिः । कामजाविधेरेव वज्रपरिमादकथनं । आशुभिनिर्घेयः । पूजादिनिरूपणं । अङ्गि-

निषमः । यौद्धिमानविधिः । शिष्टावन्मनविधिः । वस्त्रादिपूजाविधिः । धूमिशोधनविधौत्सारणा-
दिविधिः । आसनविद्येने पक्षविद्येवकथनं । विजयाविधिः । तत्त्वानकाद्यादिनिरूपणं । कायादि-
शोधनविधिः । पुण्यादिशोधनविधिः । भुवपूजाविधिः । दन्तवेष्टनादिविधिः । मन्त्रादिनिरूपणं ।
भुवपूजाविधिः । पद्मपूजाविधिः । प्राचप्रतिष्ठाविधिः । मानसपूजाविधिः ।
रक्तजटायाः ध्यानकथनं तदर्चननिरूपणं । प्रायायानादिविधिः । षोडशगुह्यपञ्चाङ्गादिन्यास-
विधिः । मुद्राविधिः । औषधन्यासादिविधिः । पूजाक्रमकथनं । नम्यपुण्यादिविवेचनं । मन्त्रादिवि-
धिः । तत्र मन्त्रपाद्यादिविवेचनं । परिवारपूजाविधिः । ब्रह्मपूजादिविधिः । वेदिनीपूजादि-
विधिः । बलिदानविधिः । जपविधिः । करमाद्यादिनिरूपणं । वैश्वदेवविवेचनं । बलिदान-
विधिः । मित्यहोमविधिः । विसर्जनविधिः । शेषपारवादिविधिः । संशेषपूजाविधिः ।
वामाक्षारकथनं । विविधरात्रिपूजाविधिः । मन्त्रादिनिरूपणं । ब्राह्मणस्य मन्त्रपाद्यादिविधि-
विवेचनं । प्रायश्चित्तादिशोधनविधिः । पावनक्रमकथनं । वेदिकवचकथनं । बलिदानविधिः ।
सुमुखीमन्त्रादिकथनं । मन्त्रविवेचनप्रकारकथनं । ऋषिध्यादिचक्रकथनं । भुवपूजादिकथनं ।
पुरस्करविधिः । चित्तासाधनविधिः । चित्तासाधनादिकथनं । श्रवसाधनादिविधिकथनं । पञ्च-
मुखादिशाधनविधिः । मन्त्रशिष्टपुण्यकथनं । ब्रह्मविद्यादिनिरूपणं । कृतासाधनादिविधिः ।
ब्रह्मविद्यामन्त्रमन्त्रविवेककथनं । संस्कारप्रयोगकथनं । मन्त्रादिनिरूपणं । ब्रह्मपुण्यादिशोधन-
विधिः । रक्तजटायाः कथनविद्यादिभेदकथनं । उपतारानीकसरस्वत्यादिकवचकथनं । उपतारा-
प्रत्यङ्गिराकथनं । आत्मतत्त्वनिरूपणं । कौटुम्भिकविधिकथनं । पूर्वोभिनेकादिविधिकथनम् ।

No. 2248. **पदराश्याः ।** Substance, country-made paper, 13 x 3 inches. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 65 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bráhmaṇi-kuṇḍá, Zillá Raṅgapur, Bhavendraṇátha Bhattachárya. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Pravarādhyāya. Enumeration of the septa or Pravaraś of the different Gotraś. By Pashupati, a minister of Lakshmana Sena, king of Bengal, in the early part of the 12th century.

Begininng. अतिकृतिपरादानि विधाय्ये वडयत्ततः ।

सिद्धति प्रवराध्यायं श्रीमान् पद्मपतिः सुधीः ॥

काश्यापभोजे काश्यापाचारनैर्भुवा इति त्रयः प्रवराः । इत्यादि ।

End. मधुकुलमेने,—मधुकुल-शकुल-शकुलद्रायन-बामहन-बामया इति पञ्चप्रवरः ॥

Colophon. इति प्रवराध्यायः ।

विषयः । सर्वत्र मोक्षे प्रवृत्तसंख्यादिग्रहणम् ।

No. 2249. वैष्णवी । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 215 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Itākumári, Zillá Raṅgapur, Jayagovinda Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Correct.

Vaishnavī. A commentary on the Mahimnastava of Puspadanta, showing that the hymn is addressed to Vishṇu. It is usually intepreted to refer to Śiva. By Haragovinda Śarmá.

Beginning. पुरा चित्ररथनामा गन्धर्वः कस्यचित् पुष्पेद्याने गतवान् अभूत् । तैरपि परावृष्टं विष्णुनिर्घोषेन उद्यानमाकादितं तप्तङ्गां स्पृष्ट्वा स्वर्गं गन्तुं न समर्थः । इत्यवसरे क्षुतिचक्रं महिम्न इत्यादि । हे हर हे विष्णो इति बोधः । संचारकहेतवं विष्णोरेव तथा च गीतायां । अहमेवाक्षयः कालोधाताहं विन्मतेदुखः । इत्युः सर्व्वहरश्चाहमद्भवश्च भविष्यतामिति ॥

End. नामान्तरेण सम्बोधनं कृतं तथा च गीतायां वङ्गाणां शङ्करस्याभिः । इत्यादि ।

Colophon. इति श्रीहरगोविन्दशर्म्माणः कृतिर्महिम्नः स्तोत्रस्य वैष्णवी टीका समाप्ता । विषयः । पुण्ड्रककृतशिवमहिमस्तोत्रस्य केवलं विष्णुपरतया व्याख्यानं ।

No. 2250. कर्मलोचनम् । Substance, country-made paper, 18 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 199 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Itākumári, Zillá Raṅgapur, Jayagovinda Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Verse. Correct.

Karmalochana. One hundred and eight stanzas giving a summary of the duties appropriate for householders. Anonymous.

Beginning. भृतिशालं समालोक्य बालानां ज्ञानहेतवे ।

अष्टोत्तरशतश्लोकं वक्ष्यते कर्मलोचनं ॥

उदिते जगतां नाथे न कुर्याद्दम्नधावनं ।

स पापिष्ठः कथं भूते पूजयामि जनार्दनं ॥

इक्ष्वाभिसुखी भूत्वा पश्यामिमुञ्चकृत्वा ।

न दम्नधावनं कुर्यात् कुर्याच्चेद्भारकी भवेत् ॥ इत्यादि ।

End. पादुकां चोत्तरीयञ्च तर्ज्जन्यां कथधारणं ।

न जीवन्मुक्तिः कुर्याज्जोडे भ्रातरि जीवति ॥

Colophon. इति कर्मलोचनप्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । मन्त्रस्य सर्व्वेभ्यः कर्मोद् पायः कर्मोपाकर्तव्योर्विधिनिषेधकथनं ।

No. 2251. दुर्गोत्सवनिर्णयः । Substance, country-made paper, 14 × 3 inches. Folia, 11. Lines, 6 on a page. Extent, 21½ slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bráhmaṇi-kunḍá, Zillá Raṅgapur, Hariśchandra Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Durgotsava-nirṇaya. A digest of the rules regarding the performance of the Dúrgapújā ceremony. By Nyápanchánana : this name is a title, the personal name of the author is not given.

Beginning. नत्वा रामं घनश्यामं निकामं विदुषां मुदे ।

न्यायपञ्चाननोद्भूते दुर्गोत्सवनिर्णयं ॥

अथ दुर्गोत्सवनिर्णयः । तत्र भरतकालीनदुर्गोपूजा नित्या तथा च कालिकापुराणं ।
वैमोहादयवाक्यस्यादौ दुर्गां मन्त्रोत्सवे ॥ इत्यादि ।

End. अशुभं खञ्जनं दृष्ट्वा देवब्राह्मणपूजनं ।

दानं कुर्वीति दुर्व्यासं स्वानं सर्वोपधीजलैः ॥

Colophon. इति न्यायपञ्चाननकृतदुर्गोत्सवनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । दुर्गोपूजायाः काम्यत्वं नित्यत्वचेतिनिरूपणं । नामादिनसाध्या रक्षैव पूजंति-
निरूपणं । अङ्गाधिकारितानिरूपणं । नवम्यादिकल्पव्यवस्थाकथनं । एवं प्रतिपदादिषष्ट्यादिकल्प-
व्यवस्थाकथनञ्च । वैष्णवादिकालविवेचनं । प्रतिमाया अभारे शिवलिङ्गादावपि पूजनावश्यकता-
कथनं । बलिदाननिरूपणं । तत्र पशुमुखादिनियमकथनं । दक्षिणादिनिरूपणञ्च ।

No. 2252. प्रायश्चित्तमार्तण्डः । Substance, palm leaf 14 × 2½ inches. Folia, 88. Lines, 4 on a page. Extent, 1,363 slokas. Character, Maithilī. Date, Sk 1544. Place of deposit, Bháñrora, Post Betiyá, Zillá Champárapa, Purushottama Deva. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Prāyaśchitta-mārtanḍa. A summary of the rules for expiations of different kinds. By Miśra-mārtanḍa.

Beginning नत्वा सरस्वतीं देवीं ब्रह्मकुन्देन्दुमुत्तरां ।

प्रायश्चित्तस्य मार्तण्डोमार्तण्डेन विरच्यते ॥

अथादौ प्रायश्चित्तस्वरूपं निरूप्यते । तत्र चारीतः । प्रयत्नलोपोपचितं पापं नाशयतीति ।
इत्यादि ।

End. प्रहसिरेषा भूतानां निहतिलु मन्त्राकरोति । एतद्वचनम् शान्तेतराणां हृदयं
रञ्जयतीति श्रं ।

Colophon इति श्रीमन्निबन्धनाख्येन विरचितः प्रायश्चित्तमार्गः परिपूर्णः । शकाब्दः १५४४ ।

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणं । धर्मोपार्जनलक्षणं । अष्टाष्टकपत्रं । महापातकादिलक्षणं । शालग्रह्यादिभेदेन प्रायश्चित्तस्य लक्षणं । महापातकादिव प्रत्येकं प्रायश्चित्तविषयं । मोक्षत्यादिप्रायश्चित्तकथनं । अग्न्यागमनादिप्रायश्चित्तं । अग्नेत्यादिभोजनप्रायश्चित्तं । तत्र भक्ष्याभक्ष्यादिकथनम् । वैधर्म्यविचारः । मांसादिभक्ष्यविधिविवेचनम् ।

No. 2253. सख्खन्दपद्धतिः । Substance, country-made paper, 16 x 7 inches. Folia, 28. Lines, 12 on a page. Extent, 990 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Sītāmādhī, Zillā Mujahpharapur, Paṇḍit Yogadatta Upādhyāya. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Sachchhanda-paddhati. A manual of Śākta duties. By Sachchidānanda Yogīndra, disciple of Vimalānanda Yogīndra.

Beginning. नमो नाराय तं गुणं विषयेन वृत्तानि । (?)

प्रत्यक्षमलकन्दाय कर्माणां परवृत्तानि ॥

कुलधर्मस्य शाखाय विचार्य परया धिया ।

साधकानां वितर्काय विद्वान्मेन लिखते ॥

अथ श्रीमत्साधकेनः सम्प्रादिपूर्वदण्डव्यासके रात्रौ तुरीयाने प्राप्ते मुक्तये च उत्थाय ग्राह्यः सन् सशिरसि श्वेतसहस्रारकमलकर्णिकामये निजगुरुं ध्यायेत् । इत्यादि ।

End. निर्योष्यपुत्रं शिरसि धत्वा सामयिकेभ्यो नैवेद्यादिकं दत्त्वा स्वयं धृत्वा (भुक्त्वा) निश्चिन्तितं विभाव्य यथाशुचं विहरेत् ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमद्भिमलानन्दयोगीन्द्रभगवत्पूजपाद-
शिर्यजीवविद्वान्भयोजीन्द्रकुलसख्खन्दपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । कोलिकानां प्रातःकृत्यादिविधिकथनं । दण्डधारणादिमन्त्रकथनं । शान्त्यहवि-
र्गोपादिविधिकथनं । महाकलसत्पापनादिविधिकथनं । अन्तर्यामिविधिकथनं । बहिर्योगवि-
धिकथनं । विदुराशुन्दरी-सङ्गपूर्वामन्त्रपूजादिकथनम् ।

No. 2254. शिवानन्दचरि । Substance, country-made yellow paper, 13 × 4 inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 249 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1923. Place of deposit, Sītāmoghī, Zillā Mujahpharpur, Paṇḍit Yogadatta Upādhyāya; another copy at Sāntipur, Kṛishṇamaya Gośvāmī. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Sivānandalaharī. A hymn in praise of Mahādeva. By S'aṅkara A'chārya.

Beginning. कथाकाव्यां चूडाककुनमभिकलाभ्यां निजतपः-

पलाभ्यां भक्त्यु प्रकल्पितपलाभ्यां भवतु मे ।

शिवभ्यासकोकविभुवनशिवभ्यां वृद्धि पुन-

भवाभ्यासानन्दस्मरदनुभवाभ्यां नितिरियम् ॥ १ ॥

मलनी शम्भो महिम्नसरितः क्षितिपरलो-

दकनी चोक्त्यासर + + + पतनी विजयता ।

दिशनी संसारभलपतितापीपवनमं

वसनी महिते शिरमधि शिवानन्दचरि ॥ १ ॥ इत्यादि ।

End.

प्रवरत्यमितः प्रमत्तमहत्वा मद्वानेष + + कथं नरीशः ।

परित्यज + + + भक्तिरन्ना परमसाधुपद + + यामि ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिब्राजकाचार्यी मच्छकुराचार्यविरचिता शिवानन्द-
चरिटी समाप्ता । संवत् १८९१ ।

विषयः । कोकवाजेन शिवस्य भावात्म्यरूपादिवर्णनं ।

No. 2255. शल्यतन्त्रम् । Substance, country-made paper, 17 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 6 on a page. Extent, 387 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Sītāmoghī, Zillā Mujahpharpur, Paṇḍit Yogadatta Upādhyāya. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Śalya-tantra. Incantations, &c., for the neutralization of poisons and for curing persons suffering from hysteria, epilepsy, &c. The work professes to be a Tantra disclosed by S'iva himself.

Beginning. जानुवारे समादाय क(म)रकोपच साधकः ।

निश्वस्यैवचूर्णेन क्षेपयेत् प्रयत्नः ॥

आयाशुष्कं ततः कृत्वा सङ्गृहीतं विचक्षणः (सः) ।

यत्र यत्र प्रजत्येव साधकोत्तममन्दिरं ॥

विलोक्य तं प्रज्ञाः सर्वे पलायने दिवोद्भ्रम । इत्यादि ।

End.

रतसुखं प्रयत्नेन कथितं तव भैरवि ॥

गुणान्विताय दातव्यं न देयं यस्य कस्यचित् ॥

Colophon इति श्रीउत्तमानन्देश्वरसंवादे ब्रह्मन्तन्त्रं समाप्तम् ।

विषयः । विद्यापक्षाराद्युपशमनविविधप्रयोगकथनं ।

No. 2256. **श्रुत्यन्तसुरद्रुमः ।** Substance, country-made paper, 16 × 6 inches. Folia, 339. Lines 7 on a page. Extent, 4,301 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Sītāmodhī, Zillā Mujahpharpur, Pandit Yogadatta Upādhyāya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Śrutyanta-suradruma. A commentary on a hymn in praise of Kṛishṇa as both defined and undefined, in course of which the author enquires into the bearings of the Vedānta doctrine in order to prove the duality of souls and the divinity of Kṛishṇa. By Purushottamaprasāda.

Beginning. नतोऽस्मि सर्वेश्वरमादिदेवं प्रपन्नसंरक्षणवदकथं ।

कावण्यात्सुखदयादिसिन्धुं जगद्गुरुं ब्रह्मशिवादिवन्द्यं ॥

योत्रब्रह्मेशिवाद्विपुल्यश्वरः श्रीश्रीनिवासाभिः

कावण्यादिव + वनीर्यं + वनावालोदयत् वेद्यधिं ।

वेदाख्यासु निकृष्य भाष्यमस्तुतं चापाययत् क्षान्तिमान्

सत + कथयिष्यं रूपकसि दधौ तच्छास्त्रये सद्गुरुवत् ॥

हृष्यते योऽनिशं नित्यैर्गुणैर्विगम्यते हरिः ।

धीयते योगिभिस्त्रिते तं श्रीकृष्णं समानये ॥

इह खलु मन्दबुद्धिजनताबाहुल्यं निरीक्ष्य तथितं परित्यज्यमानोभगवान् प्रत्यकारकबुद्धि-
जीर्णः पूर्वाचार्यप्रणीतशारीरकमीमांसादिवेदान्तशास्त्रार्थमल्पबुद्धिभ्योऽपि कार्त्तुं न निपाद्य-
यिषुः क्षोत्रद्वेष सजगत् । तस्य मिताचरैः समासवोद्याख्यानं समारभ्यते । तत्र तावद्ब्रह्म-
रूपपादेक निर्दिष्टम् कौति शान्तीत्यादिना । इत्यादि ।

End.

अस्यवदोपमावाक्यं कल्याणमुपशमनं ।

नमामि श्रीहयग्रीवं परविद्याप्रदं प्रभुं ॥

श्रीलक्ष्मं वक्षिषीकानं गोपिकाकण्ठधुवनं ।

मुकुन्दं ब्रह्मब्रह्मादिवन्द्यं वन्दे ब्रजोत्सवं ॥

श्रीवृषपीव ज्ञानाग्ने बाह्यस्यादिगुणाकर ।

प्रपञ्जनसन्नाहवदकच + मां गुरो ॥

श्रीश्रीनिवासपादाङ्गं मङ्गलं मङ्गलायनं ।

स्नानिनातिहरं पुष्पं ब्रजामि हरणं शुभम् ॥

Colophon. इति श्रीवृषपीवानुपपन्नैकसेवकेन श्रीनियमानन्दानुयायिना श्रीपुस्तोतम-
प्रसादाख्येन वैष्णवेन विरचिते नृत्यमन्दुरद्रुमे चरमा शाला १० ॥ चरये ममः ।

विषयः । प्रबन्धेऽस्मिन् सविशेषनिर्विघ्नेश्रीलक्ष्मणनारायणाख्यानव्यपदेशेन हैताद्वैतविशि-
ष्टाद्वैतादिवाङ्मयनपूर्वकं विन्यस्तानुसारेण शुद्धाद्वैताद्वैतनिरूपणं । तत्र प्रथमशालायां,—
भगवान् मन्दमन्द एव परब्रह्मब्रह्मवाच्य इति तत्सूत्ररूपान्निरूपणं । १ शालायां,—सविशेष-
वेदान्तवाक्यानामेकवाक्यताप्रदर्शनपूर्वकं समुच्चयनिर्गुणवाक्याविरोधनिरूपणं । २ शालायां,—
भगवत्प्राप्तिसाधनेषु श्रद्धापात्रिरेव मुख्योपाय इतिसप्रपञ्चप्रपञ्चनं । ३ शालायां,—पुस्तोतमात्
वस्तुभातस्य दृष्टकसिद्धतानिराकरणमुत्प्रेष्य तस्य सर्वतोवैलक्षण्यनिरूपणं । ४ शालायां,—विशि-
ष्टवाङ्मयनपूर्वकं तत्त्वमस्यादिवाक्यार्थनिरूपणं । ५ शालायां,—भगवद्वक्तारकर्तृगुणादीना-
मप्राकृतत्वनिरूपणं । ६ शालायां,—सर्वजीवमिकायस्य उन्मेषोपायव्यवस्थासु सर्वोत्तमि भगवानेव
गतिरिति निरूपणमुत्प्रेष्य प्रत्यक्तत्त्वनिर्णयः । अत्र सांख्यतार्किकबौद्धादिमतव्यवहनपूर्वकं जीवस्य
भगवदंशत्वमवुल्लेखेति निरूपणं । ८,—९ शालायां,—मुमुक्षुणा भगवत्प्राप्तिहेतुनिरूपणमुत्प्रेष्य
ज्ञानभक्तिप्रपञ्चादिवृत्त्याधिकारमेकतमेनापि प्रसादितः श्रीलक्ष्मः स्नानप्रवेश स्नानान् दर्शयि-
त्वा आत्मभावापत्तिव्यवस्थां मुक्तिं प्रापयतीति निरूपणं । १०, ११,—शालायां,—वेदान्तसूत्रसम-
न्याधिकारवार्थनिरूपणमुत्प्रेष्य विधिविधेयवार्थादादिसूत्ररूपविशेषनं । अत्र परपञ्चाभीष्टमतनि-
रसनम् । १२ शालायां,—भगवद्वक्तारनिरूपणं । १३ शालायां,—भक्तोपायवैकल्यनपूर्वकं तत्सूत्र-
पादिकीर्तनं । १४ शालायां,—ब्रह्मणि प्रमादकथनं । तत्र प्रत्यक्षानुमानशब्देभ्यः प्रमादवै-
विध्यकथनपूर्वकं तत्सूत्ररूपभेदान्निरूपणं । १५ शालायां,—भगवद्वक्तारनिष्ठानामौत्सर्गिककथन-
पूर्वकं उपमासूत्रार्थादिबहिर्द्वयधिकरणव्याख्यानं । १६, १७ शालायां,—अहमर्थस्य प्रकृतिकार्या-
वच्छादनादनिरसनपूर्वकं प्रत्यगात्मसूत्ररूपनिरूपणमुत्प्रेष्य दृष्टिदृष्टिवादव्यवहनं । १८ शालायां,
ब्रह्महः अज्ञानावयवमं तद्विषयत्वमेतिसमन्वयनपूर्वकं तस्य परमानन्दसन्देशज्ञानाद्यावयवनि-
रूपणं । १९ शालायां,—ध्यानस्य भगवत्साक्षात्कारानुरक्तनिरूपणं । २० शालायां,—जीवानां
गतिनिरूपणपूर्वकं सर्वैः श्रीलक्ष्मणचरचारविन्दमकरन्दपानमेव कर्तव्यमिति निरूपणं कथनं ।

No. 2257. कुरुक्षेत्रप्रदीपः । Substance, country-made paper, 16 × 5 inches. Folia, 94. Lines, 10—11 on a page. Extent, 2,635 slokas Character, Nágara. Date, Sm. 1925. Place of deposit, Sítamodhi, Zillá Mujahpharpur, Pandit Yogadatta Upádhyáya. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kurukshetra-pradīpa. A guide to the sacred places in the holy land of Kurukshetra. By Vanamáli Mis'ra, son of Mahes'a Mis'ra, an inhabitant of Kurukshetra, and disciple of Bhaṭṭojí Dīkshita.

CONTENTS. Pre-eminence of Kurukshetra as a place of sanctity. Merit of pilgrimage thereto. Its seven Vanas or forests including Aditivana, Kámyavana, Súravana, &c. Praise of the river Saras'vatí. Praise of Gaṅgá. Extent and boundary of Kurukshetra. Its synonyms. The lake called Rámahrada. Origin of Kurukshetra. Its merits during eclipses and on particular months. The merit of shaving off the hair of the head there. Topography of the different sacred spots. Persons fit to make a pilgrimage thereto. Rules for pilgrimage. Religious duties to be performed there. Special accounts of the following sacred pools: Anjasavaruṇa, Sthánu, Pañchavaṭí, Agni, Brahámyoni, Rudrakara, Práchikúla, Devíkúpa, Svargadvára, S'ukra, Kulas'a, Kuvera, Chakra, Badarapráchí, Indra, Ráma, Ekarátra, Mártanḍa, Soma, Dadhí-ohi, Sárasvata, Kanyá, Gaṅgáhrada, Sarodadakshina, Anaraka, Sarvadeva, Kuru, Koṭi, Vimalavishṇusthána, Páriplava, Pṛithiví, Dakshes'vara, Das'ás'vamedha, As'vinau, Váráhati, Ekahaṁsa, Pushkara, Pañchahrada, Vañs'amúlaka, Káyas'odhāna, Lokoddhāra, Kapiláhrada, S'ri, Súra, S'aṅkbiní, Brahmávarṭa, Afis'umatí, Kames'vara-kás'ís'vara, Mátri, Mánusa, Vṛiddhakedāra, Durgákshetra, Vaṭes'varavindhya, Puṇḍaríka-nāga, Dṛishadvatí, Parvata, Amṛitasthána, Káranḍavádi, Vyásahrada, Naimisha, Manas, Dugdhaśrava, &c. Most of those places are connected with incidents of the great fratricidal war of the Kurus and the Pándus, but a good many are recent creations.

Beginning. परं ब्रह्म मनकृत्य सर्वमनङ्गमङ्गलं ।

सर्वत्र ब्राह्मणं पूर्वं सविद्वान्मङ्गलम् ।

निर्गुणं सगुणं विष्णुं ब्रह्मरं सविद्वान्मङ्गलम् ।

मयेनं विष्णुपत्नारं पितरं दिवाकरं ।

वामनादिपुराणेभ्य इतिहासादितकम् ;

कुबचेनस्य माहात्म्यसङ्ग्रहः शिष्टसम्मतः ॥
 कल्पदेवेन मित्रेण यथाबुद्धानुसारतः ।
 क्रियतेऽत्यल्पविलारोभुषणौघोद्दिशतिभिः ।
 यथा कार्यं च विद्वद्भिर्दि किञ्चित् प्रमादतः ।
 योषनीयं प्रयत्नेन सर्वज्ञोऽसि महेश्वरः ॥
 लोकत्रय (त्रिलोकौ) वर्णितीर्थेभ्यः कुबचेनं विशिष्यते,—

तथाहि महाभारते,— इत्यादि ।

End. वाचकं पूजयेदित्यं वलाङ्गुलारवेणुभिः ।
 वशीकृतोऽसि तेनार्चं सत्या च सत्यतिथेया ॥

Colophon. इति श्रीकुबचेननिवासमहेश्वरमित्रपुत्रेण श्रीभट्टोजिदीक्षितमित्रेण श्रीमद्-
 मनास्मिन्नेन संरचितः कुबचेनप्रदीपः समाप्तः । संवत् १८१५ ।

विषयः । सर्वेभ्यस्तीर्थेभ्यः कुबचेनस्य विशेषकथनं । कुबचेनमनाभिष्ठापमाहात्म्यकीर्तनं ।
 कुबचेनस्य माहात्म्यादिकथनं । तत्र काव्यकवय-वदितिवन-सुख्यवनमादिसप्तवनवर्णनं । सरस्वत्या
 माहात्म्यादिकथनं । गङ्गादिमाहात्म्यकीर्तनं । कुबचेनभूमिनिरूपणम् । कुबचेनस्य नामानि ।
 रामश्चमाहात्म्यकथनं । कुबचेनोत्पत्तिनिरूपणं । यैममासादिषु सुख्योदिपश्ये कुबचेनमाहात्म्य-
 कथनं । तत्र मुखमादिकथनं । कुबचेनखननमादीनां खाननिरूपणं । तीर्थयात्राविधा-
 र्त्तिनिरूपणं । कुबचेनयात्राजनकथनं । तत्र खानादिविधिकथनं । खानाभिषेकविवरणकथनम् ।
 योजनसववतीर्थेयान्निरूपणं । पञ्चवटनिर्णयः । पञ्चवटीतीर्थकथनं । अग्नितीर्थकथनं । ब्रह्म-
 नितीर्थनिरूपणं । खाद्युतीर्थकथनप्रसङ्गेन शिङ्गेभूमिविवरणकथनं । वेणुमुक्तस्य दत्तात्रेयकीर्तनं ।
 चक्ररमाहात्म्यकीर्तनं । प्राचीनूततीर्थकथनं । देवीनूपतीर्थकथनं । खर्गद्वारतीर्थकथनं । ग्राम-
 तीर्थकथनं । कलशतीर्थकथनं । कुवेरतीर्थेयान्निरूपणं । वज्रतीर्थेयान्निरूपणं । बदरप्राचीतीर्थे-
 यान्निरूपणं । इन्द्रतीर्थेयान्निरूपणं । रामतीर्थेयान्निरूपणं । रत्नराजतीर्थेयान्निरूपणं । मार्तण्डतीर्थेयान्निरूपणं । वीर-
 तीर्थेयान्निरूपणं । ह्योषितीर्थेयान्निरूपणं । सारसततीर्थेयान्निरूपणं । कन्यातीर्थेयान्निरूपणं । गङ्गाश्चद्रूपनि-
 र्णयः । सुराददक्षिणतीर्थेयान्निरूपणं । अनरकतीर्थेयान्निरूपणं । सर्वदेवतीर्थेयान्निरूपणं । कुबतीर्थेयान्निरूपणं ।
 केठितीर्थेयान्निरूपणं । विमलविष्णुखाननिर्णयः । पारिद्वयतीर्थेयान्निरूपणं । श्रद्धितीर्थेयान्निरूपणं ।
 ह्येश्वरनिर्णयः । ह्येश्वरनिर्णयः । अश्विनेश्वरीर्थेयान्निरूपणं । वाराहतीर्थेयान्निरूपणं । रक्तचंसतीर्थे-
 यान्निरूपणं । पुष्करतीर्थेयान्निरूपणं । पञ्चश्रुतीर्थेयान्निरूपणं । बंशमूकतीर्थेयान्निरूपणं । कायशोचनतीर्थे-
 यान्निरूपणं । लोकोद्धारतीर्थेयान्निरूपणं । कपिलाश्चद्रतीर्थेयान्निरूपणं । श्रीतीर्थेयान्निरूपणं । सुख्यतीर्थेयान्निरूपणं ।
 शङ्खिनीतीर्थेयान्निरूपणं । ब्रह्मावर्ततीर्थेयान्निरूपणं । चण्डमतीर्थेयान्निरूपणं । कामेश्वरकाशीश्वरतीर्थे-
 यान्निरूपणं । मातृतीर्थेयान्निरूपणं । मानुषतीर्थेयान्निरूपणं । हृदयेदारतीर्थेयान्निरूपणं । दुर्गाशेषनिरूपणं । वटे-
 श्वरविष्णुतीर्थेयान्निरूपणं । पञ्चरीकनागतीर्थेयान्निरूपणं । हनूतीर्थेयान्निरूपणं । पूर्वोक्तकाव्यवनादि-

तीर्थेनिरूपणं । पद्मतीर्थेनिरूपणं । चतुर्लोकाननिरूपणं । कारखवादितीर्थेनिरूपणं । चासत्र-
निरूपणं । नैमिषतीर्थेनिरूपणं । मन्त्रीयादिनिरूपणं । दुग्धवधमधुसूदादितीर्थेनिरूपणम् । पञ्च-
मुनिस्तीर्तनं ।

No. 2258. कुण्डनिर्माणाश्लोकवृत्तिः । Substance, country-made paper, 12 x 3 inches. Folia, 45. Lines, 10—7 on a page. Extent, 910 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Sītāmodhī, Zillā Mujahpharapur, Paṇḍit Yogadatta Upādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kuṇḍa-nirmāṇa-śloka-vṛitti. A commentary on the author's own metrical work on the construction of fire altars. By Rāma Vājapeya, an inhabitant of Naimiṣhāranya. The original is a paraphrase of a Śulva-sūtra.

टीकायां,—

Beginning. स्तनोः श्रीरमास्तवस्य शिवदासास्त्रादनुवक्ष्यामिः
यन्मातृमित्रिदा + यस्य जनकः श्रीरुद्रदासोऽजनिः ।
यन्मातृयमसा दियोदस्य विशाखाया बल्लभाः स्तन-
त्येव स्नातितकुण्डलकविद्विति रामोवचन् नैमिषे ॥

शिवयुग्मानुकूलनाथ प्रवेक्षणं वर्षेयंशिकीर्षितं प्रतिजानीते,—

मूलस्य ।—इहापूर्नेस्त्वङ्मासं यदाङ्क-
येऽसौनन्नाभिस्ततोभूरिदोषाः ।
कुलं साङ्गं भूरिभेदं तद्वत्
मूले रामोनैमिषस्योविचार्ये ॥ इत्यादि ।

End. मूलस्य ।—रघुमनमतिविप्रमाचवर्षे (१५०९)
मनवति विक्रमभूमिपस्य काकात् ।
स्तनुविधिपञ्चदायके मूलेऽसौ
कतिरियमसु ममापिता सुरेये ॥

टीकायाः ।—विक्रमभूमिपार्ककाकात् पञ्चदशवर्षेण मन्त्रवर्गशिकेण मन्त्रवर्षेण मन्त्रो-
भूत् । — — — — —

Colophon इति नैमिषारखवाशिरामवाजपेयकृता सङ्गतकुण्डनिर्माणाश्लोकवृत्तिः समाप्ता ।

विषयः । सङ्गतस्य कुण्डलिन्याश्चोक्तस्य शृङ्खलचरीत्या भूमिपरिमाणविज्ञानं प्रदश्य
वाङ्मनम् ।

No. 2259. सांख्यायनतन्त्रम् । Substance, country-made paper, 15 x 4 inches. Folia, 32. Lines, 12 on a page. Extent, 1,176 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Sītāmodhī, Zillā Mujahpharpur, Paṇḍit Yogadatta Upādhyāya. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Sāṅkhyāyana Tantra. A Tantric compilation, containing directions for various kinds of incantations for securing supernatural arms, securing success in warfare, and injuring enemies. Anonymous.

Beginning. मध्ये सुधाञ्जलिमण्डपरमवेद्यां

शिंखासनापरिगतां परिषीतवर्षां ।

पीताम्बराभरदमाङ्गविभूषिताङ्गीं ।

देवीं क्षरामि धृतमुद्गरैरिजिह्वां ॥

कौलासशिखरासीनं गौर्यां वामाङ्गसङ्गतं ।

भारतीपतिवाङ्मनीभिः शिख्यसंयुत + + २ ॥

चण्डदिक्पालसंयुक्तं विज्जेष्टाष्टकवेदितं ।

मैत्र्याष्टकं देवं + + मण्डकवेदितं ॥

महापाशुपताक्रान्तं प्रमथैराष्टकं प्रभुं ।

गत्वा कुत्वा कुमारस्य हृदं वेषममत्रवीम् ।

+ + चर्यादुनिपुणैर्युञ्जचर्यामयङ्करैः ।

नामानामाविमिश्रैव योऽबुभिक्षामि राक्षसैः ।

तस्मीपायस्य सम्यग् वै वद मे कवचाकर ।

पुनोऽहं तव शिष्योऽहं कृपापात्रोऽहमेव च ॥

ईश्वर उवाच ।

वाचु वाचु मन्त्राग्राह्यं श्रोत्रभेदमकोविद । इत्यादि ।

End.

इति संक्षेपतः प्रोक्तनोपवेदशिक्षादिना ।

प्रयोगसोपसंहाराः कर्तव्यः सिद्धिमिच्छता ॥

Colophon. इति सांख्यायनतन्त्रे चतुर्भिः पटलः ।

विषयः । शिवेन सप्त यन्त्रस्य संवादेन प्रज्ञासविद्याकथनं । तथाभिषेकादिनिरूपणं ।
एकाचरीविधिकथनं । महापाशुपताक्रमसंज्ञेन वज्रसामञ्ज्यादिप्रयोगकथनं । यन्त्रप्रयोगकथनं ।

ग्रन्थाद्यदिप्रयोगकथनं । दूर्वापोमादिविधिकथनं । परावसाभक्ष्यादिविधिकथनं । वज्रसाम-
विधिकथनं । अन्नविद्याप्रयोगकौतनं । कृष्णिनीविद्यादिप्रयोगविधिकथनं ।

No. 2260. कृष्णचरणपरिचर्याविहितः । Substance, country-made paper, 15 × 5 inches. Folia, 54. Lines, 7 on a page. Extent, 594 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Sītāmodhi, Zillā Mujahpharapur, Paṇḍit Yogadatta Upādhyāya. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Krishnacharāṇa-paricharyā-vivṛiti. A Vaiṣṇavite work on the worship and adoration of the foot-prints of Kṛishṇa, Rāma and other Vaiṣṇava divinities, and supplying rules and directions for such worship. By Vidyāranya Tīrtha.

Beginning. येषां नामनि विरुचति नित्यमवच्छन्नं देवं ।

आवमिषां ते मुखा जयन्ति पादा जगद्गन्धः ॥

भगवद्वाणमनलदक्षिणं नाम यस्याक्षि ।

आचार्यसिद्धपीठं जयति श्रीमान् सतोदाग्निः ॥

ॐ नमोवासुदेवाय रामचन्द्राय ते नमः ।

नमः शुकाय गुरवे बाष्मीकिमुनये नमः ॥

विद्यागुरवः शुक्लाः श्रीमदुभारामपण्डिता गौराः ।

मुखाक्षेऽवाचारा विमले यश्चि प्रताप इव ॥

श्रीरामकृष्णपदयोः परिचर्ये ये शुभे विदिते ।

वज्रसार्धप्रतिपत्तौ आख्यायिते यथाशास्त्रं ॥

— — — — — मुदय्य इति ।

End. श्रीरामाभाषवपदपरिचर्या च तद्विहितः ।

विद्यारण्यविरचिता + तिलानेवादिमोदाय ॥

Colophon इति श्रीविद्यारण्यजीवविरचिता श्रीकृष्णचरणपरिचर्याविहितः समाप्ता ।

विषयः । श्रीकृष्णचरणपरिचर्याविरचयित्वं कृतुरस्य आख्यानमुपेन तद्विद्यारण्यकथनं ।

तत्र गदवन्द्यार्थनिरूपणं । राधाशब्दार्थनिरूपणं । पिकवचनं सामयिकमधुरं शुक्लवचनम् सदैव

मधुरमितिकथनं । भगवन्शब्दार्थनिरूपणं । भगवन्शब्देविद्यौ मुख्योप्यय तु गौर इति निरूपणं ।

कौश्यापासकज्ञानिना वादकथनं । गन्दापदार्थनिरूपणं । मुक्ताहारवारचतुर्दशनिरूपणं । मुरलीचतुर्द-

शान्निरूपणं । मधुरपुष्पहारचतुर्दशनिरूपणं । श्रीवत्सकौमुभादिमन्त्रार्थनिरूपणं । -द्वादशवर्गनिरूप-

पद्यं । मधुराशब्दाद्यैः । अन्दावनस्य रूपकचयनं । भागवतस्य भगवच्छरीरलक्षणं । द्वादश-
वर्णानां द्वादशस्कन्धानाञ्च द्वादशमूर्तिलक्षणं । भागवते भक्तिप्राधान्यनिरूपणं । कलियुगे
ज्ञानस्य दुर्ध्वस्तलप्रतिपादनं । भागवतप्रथमस्कन्धेन द्वादशस्कन्धकथासूचनं । रामायणीयमानिषा-
देतिस्त्रोकेन सप्तकाण्डकथासूचनं । प्रसङ्गात् रामचरणपरिचर्याव्याख्यानं । षड्गुणरूपनिरू-
पणं । भगवद्ज्ञानव्याख्या । यन्त्रपूजादिनिरूपणं । साराज्यसिद्धिकथनं । आयुर्वेदकामशास्त्रधर्म-
शास्त्रराजनीतीनां तत्त्वनिरूपणं । सर्वैर्भगवानेवोपास्य इतिनिरूपणं । भगवद्भक्तिनिरूपणं ।
सधर्मनिरूपणञ्च ।

No. 2261. गद्यवल्लीरी, प्रथमखण्डः । Substance, country-made paper,
12 × 3½ inches. Folia, 115. Lines, 7 on a page. Extent, 2,016 ślokaś.
Character, Nāgara. Date, SM. 1793. Place of deposit, Sītāmodhī, Zillā
Muzahpharpur, Paṇḍit Yogadatta Upādhyāya. Appearance, old. Prose
and verse. Generally correct.

Gadyavallārī. Tāntric rituals for the worship of various
forms of Śakti. By Nijātma-prakāśānandanātha Mallikārjuna Yogīn-
dra. The work opens with a list of the teachers of the Śaṅkara sect of
Yatis. After naming some of the earliest teachers such as Śīva, Viṣṇu,
Vas'ishṭha, Parāśara, &c., the line of succession from Śaṅkara Ācharya
runs thus: 1, Śaṅkara; 2, Bodhana Āchārya; 3, Jñānaghana; 4, Jñān-
ottamas'iva; 5, Jñānagiri; 6, Śiūbhagīrī; 7, Is'vara Tīrtha; 8, Nṛisīūha
Tīrtha; 9, Vidyā-tīrthas'iva; 10, Bharati Tīrtha; 11, Vidyāraṇyaguru;
12, Malayānandadeva Tīrtha-sarasvatī; 13, Yādavendra Sarasvatī; 14,
—— sarasvatī; 15, Śrīnṛisīūha Sarasvatī; 16, Mādhavendra Sara-
svatī; 17, Mallikārjuna Yogīndra; 18, Rāmadeva; 19, Dāyadeva
Yati; 20, Gananānanda; 21, Chidghaṇānanda; 22, A'nanda-chitprati-
vimba. I know not the date of the author of the work, but the codex
is dated Samvat, 1793 = A. D. 1736, and, reckoning at the rate of three
generations to a century, the names would take us seven and a half
centuries behind 1736 to go to the date of Śaṅkara; but hermits
live much longer than ordinary people, and their succession takes place
at an early age, as generally the youngest disciple is selected to succeed,
and the evidence of the codex cannot be accepted as conclusive. It is
enough, however, to show that the age usually assigned to Śaṅkara by
orientalists is fairly correct.

Beginning. शिव चादौ गुरुः प्रोक्ताः पञ्चाद्विष्णुः प्रकौर्तिनः

ततोऽश्वत्था वसिष्ठश्च ततः शक्तिः पराशरः ॥

व्यासः शुको गौडपादो गोविन्दोऽख्यो गुरुवत्तः ।

ततः श्रीशङ्कराचार्योऽविष्णुरूपार्य एव च ॥

ततो बोधवनाचार्योऽद्वैतो ज्ञानधनाश्रयः ।

ज्ञानोत्तमशिवः पञ्चात्ततो ज्ञानगिरिः स्मृतः ॥

ततः सिंहगिरिः पञ्चादौ चरकोर्यसंज्ञकः ॥

ततोऽसिंहनीर्यश्च विद्यातीर्थशिवस्ततः ॥

भारतीतीर्थनामा च विद्यारण्यगुरुः परः ।

ततः श्रीमत्सयानन्दो देवतीर्थसरस्वती ॥

सरस्वती चाद्वेन्द्रः परः + + सरस्वती ।

ततः श्रीगुरुवरः श्रीशिवसिंहसरस्वती ॥

ततः श्रीगुरुचेष्टो माधवेन्द्रसरस्वती ।

अक्षिकाञ्जुनयोगीन्द्रस्तुष्टुपूषाप्रबैभवः ॥

ततः श्रीरामदेवाख्यः शिवः श्रीगुरुपृष्ठकः ।

दायदेवयतिः पञ्चादुत्तमज्ञानन्दसंज्ञकः ॥

ततः श्रीचिदुत्तमज्ञानन्दः सम्प्रदायप्रवर्तकः ।

ततो महेन्द्रज्ञानन्दो गुरुः श्रीशिवरूपपृष्ठकः ॥

श्रीचिदानन्दनाथाख्यो महेन्द्रज्ञानन्दकविप्रचः ।

ततश्चिन्तप्रतिविम्बाख्यो देव ज्ञानन्दपूष्यकः ॥

एते वै गुरुवः प्रोक्ताः शिवादिस्तुष्टुपूष्यकमाह ।

गुरुत्वं पठेद्यत्नं प्रातर्भित्तमन्त्रितः ॥

व्यासादेन जपादो नाम नमः फलमश्नुते ।

श्रीशिवसिंहगुरुं वन्दे साक्षात्परायणात्मकं ।

चिदानन्दधर्मं पूर्वं कावण्याद्यन्तसामरं ॥

--- -- प्राप्ते मुक्तये उत्थाय प्रहरणे सिताम्बजे । इत्यादि

End एवं ध्यात्वा साक्षात्परायणं संस्तुत्य योऽन्यादिमुद्गादशकं दर्शयित्वा जपं कुर्वीत ।

श्रीमत्सयानन्दे शुको वाणनिवेदश्चिन्तमन्त्रितः ।

यावदायने सिते मार्गे गुरोर्वेकादशोऽदौने ॥

गुरुदेवात्मना मेकं सच्चिन्त्यातिविशारदः ।

चरारश्चिज्ज्ञानन्दः श्रीप्रसादपरात्मनः ॥

Colophon. इति श्रीनिजात्मप्रकाशानन्दवाचसपत्रिकाव्युत्तमोनीन्द्रविरचितायां मन्त्र-
वर्ण्यां अनुक्रमोपमायां श्रीविद्यापञ्चमौ प्रथमखण्डः परिपूर्वः । सवत् १७८१ । ज्यैष्ठमास ।

विषयः । ग्रन्थकारस्य गुह्यपरम्यराकथनप्रसङ्गेन सम्यदायप्रवृत्तिकथनं । दैशिकस्य प्रातः-
कृत्यनिरूपणं । तान्त्रिकसम्प्रदायिकथनं । शङ्कराचार्ये तुरीयसम्प्रदायविधिकथनं । तर्पणविधिकथनं ।
श्रीविद्यायाः पूजाविधिकथनं । प्राणप्रतिष्ठादिविधिकथनं । प्रपञ्चयागविधिकथनं । बालासम्युटि-
मादिमानुषाभ्यासादिकथनं । एवं लक्ष्मीसम्युटित-कामसम्युटित-श्रीविद्यासम्युटितादिन्यासकथनं ।
श्रीकण्ठ-केशवादि-कासरतिप्रदेशानकलादिमानुषाभ्यासनिर्दिष्टं । माहिनी-कालरुद्रपिण्डा-
दिन्यासकथनं । परा-वैखरो-सूर्यकला-योगपौठ-प्रपञ्च-मन्त्रादिन्यासकथनं । जपविधिकथनं ।
मन्त्रपञ्चानादिकथनं । स्तोत्रादिकथनं । श्रीविद्यामाहात्म्यकथनम् ।

No. 2262. दानपारिजातः । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 300. Lines, 10 on a page. Extent, 7,475 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendrakīśora Siṅha, Bahādur. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Dāna-pārijāta. A summary of the rules and rituals for the consecration of religious gifts. By Ananta Kṣhārya, son of Nāges'a Bhaṭṭa, grandson of Jahnu Bhaṭṭa, and nephew of Viṣṇupadās'rīta Bhaṭṭa. The author wrote several works on Śaṅgiti topics under the generic name of Pārijāta.

Beginning. नन्दे श्रीमदनमस्तु + + लक्ष्मीनिवास इति

विष्णुधामनिवाकरं सुरगुरुं सध्यायसिद्धिप्रदं ।

ब्रह्मेशकेशुरेन्द्रपूर्यकसुरा यस्य प्रसादान् सदा

सध्यायसमाप्तिमीयुरमलं महेशदेवं परं ॥

शुभिसकलरक्षणं विवर्धितं यस्य धिते

मङ्गुर एव मुखाब्जे दीपमालिन्यमृत्युने ।

सप्तदशमस्तभक्त्या यस्य तुष्टारमेष्टा-

जनकजनकजनकं भङ्गमेनं नतोऽग्निः ॥

जातोऽहमेष सनेरधम

यस्यानङ्गम्यास्तद्विष्टपः ।

पारङ्गनयासिद्धदङ्गनाम

नामेष्टभङ्गं जनकं नतोऽग्निः ॥

बीमत्साक्षकुलान्निमीतकिरणेविद्याकलानां निधिः ।

बीमद्विष्णुपदाभिः सरसगुम्फिकैरप्रियः ॥

महत्सु इमं पितृसमभिनम्याममहः सुधी-

नानादानविधानसत्सुरतं चारोपयद्भूतम् ॥

अथ दानप्रशंसा तैत्तिरीयव्रतौ । दानेन दिव्यलोभिना भवन्ति । इत्यादि ।

End. तत्कालक्षयसम्यग्नां प्रतिमां सर्वं द्वापयेत् ।

महदैश्वर्यमाप्नोति स्वर्गलोके महीयते इति ॥

Colophon. इति बीमदन्तनाचार्यविरचिते दानपारिजाताभिधाने निबन्धे मूर्तिदा-
नविधानानि ।

विनयः । दानसाहाय्यकौर्मनं । दानस्वरूपनिरूपणं । दानदोषकथनं । दानाङ्गनिरु-
पणं । दानपाननिरूपणं । देयद्रव्यनिरूपणं । प्राज्ञाप्राज्ञद्रव्यनिरूपणं । दानदेशनिरूपणं ।
कालादिनिरूपणम् । दानेतिकर्तव्यताकथनं । दक्षिणनिरूपणं । अधिकारिनिरूपणं । द्रव्य-
मानकथनं । कलशदिमानकथनं । दर्भदिलक्षणाकथनं । धान्यादिमानकथनं । भूमिमानादि-
कथनं । अद्रव्यादिभेदमानादिनिरूपणं । बालुनिरूपणं । पाक्षीदिकसाधनविधिः । तारणपता-
कामण्डपादिलक्षणं । कुण्डनिरूपणं । मेखलायोगिकुण्डादिनिरूपणं । तुलापुष्प-हिरण्यगर्भ-ब्रह्मा-
ण्ड-कल्पपादप—गोसहस्र-हिरण्यकामधेनु-हिरण्य-हिरण्यासुरचक्रप्रभृतिषोडशमहादानविधा-
नादिकर्तनं । अथ प्रत्येकं प्रयोगकथनम् । अथ धान्यसंबन्धदानविधानं । धान्यादिमेवदानद-
शकप्रयोगकथनं । स्वयंचालतिलाचलादिदानविधानं । कनकाद्यादिदशविधान्यतममहादान-
विधानं । स्वर्णदानविधिः । आनन्दनिधिदानविधिः । भद्रनिधिदानविधिः । शतमानदान-
विधिः । रजतदानविधिः । श्वेताद्यादिदानविधिः । तिलदानविधिः । तिलैस्त्वग् तिलका-
क्षपान तिलराशि-तिलपद्म-तिलगर्भादिदानविधिकथनं । वट्टेकादशदानविधिः । गजदान-
विधिः । दास्यदानविधिः । रथदानविधिः । शिविकादानविधिः । भूमिदानविधिः । गृह-
दानविधिः । मठदानविधिः । कन्यादानविधिः । द्विजस्वापनविधिः । राजस्वापनविधिः ।
कपिलाधेनुदानविधिः । अथ अतिदानविधानकथनं । गोदानविधिः । उभयतोमुखीदान-
विधिः । वेत्रधौदानविधिः । एवमदानविधिः । मुकुधेन्यादिदानविधिः । विद्यादानविधिः ।
वेदवेदाङ्गादिदानविधिः । निषाददानविधिः । नवग्रहदानविधिः । द्वावतारदानविधिः ।
रादशादित्यदानविधिः । चन्द्रमूर्तिदानविधिः । सूर्यमूर्तिदानविधिः । कालपुष्पदानविधिः ।
आत्मप्रतिकृतिदानविधिः । उदकुलदानविधिः । यमप्रतिमादानविधिः । लोकपालाष्टकदान-
विधिः । मेधाजमविधादिदानविधिः । कल्याणजनादिदानविधिः । निधिवारनक्षत्रयोगादिषु
दानविधिः । प्रकोपकदानविधिः । जलाशयदानविधिः । चारामवापीकूपारिदानविधिः ।
अथ प्रतिष्ठाविधिकथनं । प्रत्येकं सर्वत्र प्रयोगकथनम् । इति शः ।

No. 2263. शिवसंहिता । Substance, country-made paper, 13 × 6 inches. Folia, 362. Lines, 12 on a page. Extent, 11,913 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1909. Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendra-kīśora Siñha, Bahādūr. Appearance, new. Verse. Correct.

Siva-saṁhita. A work of this name has already been noticed under No. 424, (Vol. I, p. 270), but that is a Tantra. The present work professes to be a part of the Vāyu Purāṇa, but the MS. noticed under No. 1678, Vol. VI, p. 252, and a number of others which have been examined by me do not include this work. According to the most ancient and authentic accounts the Vāyu Purāṇa extends to 21,000 s'lokas, whereas the work now under examination professes to comprise 21,000 s'lokas, just as much as the whole of the Vāyu Purāṇa. It is obvious, therefore, that the affiliation is unwarrantable, and that the work is distinct. The codex under examination is limited to 12,000 and its colophon shows that it is incomplete. A complete copy I am told is contained in the Library of his Highness the Mahārājā of Benares, but I have not seen it. Professor Wilson, in the Preface to his translation of the Vishṇu Purāṇa, remarks :

"The Purāṇa in which Vāyu has declared* the laws of duty, in connexion with the Śvetā kalpa, and which comprises the Māhātmya of Rudra, is the Vāyaviya Purāṇa: it contains twenty-four thousand verses." (अथ तत्त्वप्रसङ्गेन धर्मोत्थायुरिहा द्रवीन् । यत्तेन द्वायवौथं स्थाद्भूमावाका संतनम् ॥ चतुर्विंशत् सप्तविंश पुराणं तद्विद्महेत्येव ॥)

The Śiva or Śaiva Purāṇa is, as above remarked, omitted in some of the lists; and, in general, when that is the case, it is replaced by the Vāyu or Vāyaviya. When the Śiva is specified, as in the Bhāgavata, then the Vāyu is omitted; (see p. xxiv, *supra*), intimating the possible identity of these two works. (This identity is distinctly asserted in the *Rerā mātmya*, as follows: चतुर्विंशं वायुना प्रोक्तं वायव्यमिति स्मृतं । शिवमस्ति समाधायमात्रेण तत्पराख्याया ॥)

This, indeed, is confirmed by the Matsya, which describes the Vāyaviya Purāṇa as characterised by its account of the greatness of Rudra or Śiva: and Bālam Bhaṭṭa (commentary on the Mitāksharā, Vyavahāra Kāṇḍa) mentions, that the Vāyaviya is also called the Śaiva, though, according to some, the latter is the name of an Upapurāṇa. (For accounts of works entitled *Śiva-purāṇa* and *Jyotiśśiva-purāṇa*, see *Catalogue Coll. Manuscript. Sanscrit Postcedic Bodleian*, &c., §§ 113, 127, and 129. Regarding the first, described in § 113, Dr. Aufrecht observes :

'De libro ipso, quem ad celebrandum cultum Laingicum scriptum esse vides, in praesentia nihil temere asseveraverim; expectandum enim est, dum de Skandapurāṇae parte, quae S'ivamāhātmya appellatur, accuratiora audiamus. Ex quo libellum nostrum desumptum esse, iis quae infra dicta sunt, suspicari possis.' Colonel Vans Kennedy observes that, in the west of India, the Siva is considered to be an Upa or 'minor' Purāṇa. (A. S. Journ., March, 1837, p. 242, note.)

"Another proof that the same work is intended by the authorities here followed, the Bhāgavata and Matsya, under different appellations, is their concurrence in the extent of the work; each specifying its verses to be twenty-four thousand. A copy of the S'iva Purāṇa, of which an index analysis has been prepared, does not contain more than about seven thousand. It cannot, therefore, be the S'iva Purāṇa of the Bhāgavata: and we may safely consider that to be the same as the Vāyaviya of the Mātsya. (Analysis of the Vāyu Purāṇa: Journ. As. Soc. of Bengal, December, 1832)."

The conclusion here arrived at does not seem to be tenable, for the contents of the Vāyu as given under No. 1678, and in the first volume of the work published by me are totally different. The second volume now in the press is also quite distinct. Besides the discussion is limited to a S'iva Purāṇa and not to S'iva-saṁhita of the Vāyu Purāṇa.

The work comprises notices of all the sacred pools and places of pilgrimages in India, and recites a great number of legends in connection with them. The names of the Tīrthas are associated with those of S'iva. For the sake of convenience I have omitted the word Tīrtha from the specific name in the following summary. Each Tīrtha has a lingam of Siva close by it.

CONTENTS: Introduction. Purāṇas and Upapurāṇas described. Account of Narmadā. Kalpas. Tortoise incarnation. Kalpas described in detail. Destruction of created beings. Birth of Kapila. Origin of the Visālī river, its contact with the Narmadā. Nīlagāṅgā. Kalis'vara. Story of Nārada. Do. of Siva's sports. Kāverī. Vārāhī. Chāṇḍavegā. Eḷaṇḍī. Pitrī. Origin of Koṭitīrtha. Kākaprada. Sārasvatā. Hells described. Amareś'vara. Mātaṅga. Mṛigavana. Manoratha. Vīl-vāmalaka. As'okes'vara. Vāgīs'vara. Sahasravarṇaka. Saugandhī-kānana. Brahmoda. Saṅkara. Soma. Sahasrayajña. Agni. Adi-

tis'vara. Varáha. Devapatha. Diptikes'vara. Vishṇu. Marutes'vara.
 Yoges'vara. Āditya. Meghanāla. Dāruka. Deva. Narmades'vara.
 Kapiles'vara. Karanjes'vara. Kundes'vara. Pippalāda. Vinales'vara.
 S'úlabheda. Story of Andhakes'vara. Merit of bestowing brides.
 S'rāddhas at the gift of daughters. Story of Kās'irāja and Chitrasena.
 Do. of Rishyas'ringa. Do. of Dīrghatapa. Do. of Bhānumati and
 Vīrasena. Vinales'vara. Ulūka. Pushkaraṇī. Ādityes'vara. Pippa-
 les'vara. Karoṭis'vara. S'akres'vara. Kumāres'vara. Agnes'vara.
 Vyāses'vara. Vaidyanāthes'vara. Kedāra. Mātri. Narmadā. Muṇ-
 des'vara. Ghanada. Jaṭes'vara. Ravi. Kāmes'vara. Maṅgales'vara.
 Gautames'vara. S'aṅkhaachūdes'vara. Kedāres'vara. Chandres'vara.
 Ambes'vara. Nārades'vara. Pakshināga. Vānares'vara. Kūrmes'vara.
 Meghes'vara. Dadhiskandes'vara. Nandikes'vara. Varuṇes'vara.
 Kuveres'vara. Hanumades'vara. Pūtikes'vara. Revārisaṅgama.
 Nandā. Piṅgales'vara. Rīṇamochana. Jalasāyichakra. Chaṇḍā.
 Praise of Chaṇḍi. Mahusāsya. Kalpadigaṅges'vara. Nandikes'vara.
 Naraṇārāyaṇa. Nales'vara. Vyāsa. Koṭis'vara. Prabhes'vara. S'u-
 kes'vara. Karanadī. Mārkaṇḍyes'vara. Janakes'vara. Manmathe-
 s'vara. Anusūyā. Eraṇḍisaṅgama. Ambikes'vara. Karajes'vara.
 Bharates'vara. Mukules'vara. Vanades'vara. Saubhāgya-sundarī.
 Rauliṇes'vara. Senāpurachakra. Bhages'vara. Kedāra. Nishpha-
 les'vara. Bhūtāpāpes'vara. Aṅgīrases'vara. Ajonijes'vara. Aṅgāra-
 kes'vara. Skandes'vara. Narmades'vara. Brahmas'īlā. Valmīkes'vara.
 Pāṇḍu. Trilochanes'vara. Kambukes'vara. Chandraprabhāsa. Koha-
 les'vara. Indres'vara. Yāges'vara. Gotames'vara. Kapardisvara.
 Ahalyes'vara. Rīmes'vara. Ghaurāditya. Ajonisambhava. S'ruti.
 Bhrigvis'vara. Korilāpurasthabrahma. Ādityavarāha. A'sāpurī.
 Vāruṇes'vara. Vānavates'vara. Karkaṭes'vara. Nandāhrada. Chakra-
 varāha. Kes'ava. Rukmiṇī. Amohaka. Siddhes'vara. Tapes'vara.
 Lankes'vara. Pārās'ares'vara. Kusumāyudhes'vara. Kalakales'vara.
 S'vetavarāha. Huṅkārasvāmivishṇu. Chānakya. S'ukla. Madhumati-
 saṅgama. Anarakes'vara. Kāverisaṅgama. Sarpes'vara. Gopes'vara.
 Udambarasaṅgama. Simbāditya. Siddhes'vara. Vaidyanātha. Piṅ-
 gales'vara of Bhrigutīrtha. Bhūtes'vara. Story of Saindhavāyatana.
 Gaṅgāvāha. Story of Bhrigukachchha. Dhautapāpa. Kanakes'vara.
 S'ūles'vara. Sālagrāma. Dvādas āditya. Viś'varūpa. Haṅsa. Kan-
 thes'vara. Aṭṭahāsa. Bhūrbhaves'vara. S'ūles'vara. Dārukes'vara.
 Sāvitrī. Mahes'vara. Deva. S'ikhi. Bhāṇḍava. Akrures'vara. Revā

Chaḍchaḍ-sāvitrī. Dimḍimes'vara. Spīḡges'vara. Lañkes'vara. Merit of bathing at the confluence of a river with the sea. Luṇṭhanes'vara. Vāsanes'vara. Vimalas'vara. Merit of pilgrimage in favour of another. Total number of Tīrthas. Merit of reading the work.

Beginning. उभयतटपञ्चमीया प्रचलितसकललोकदुरितोघा ।

देवमुनिजनवन्द्या चरतु सदा नमोदा दुरितं ॥

भारायणं नमस्कृत्य नरक्षेत्र नरोत्तमं ।

देवीं चरत्ततीक्ष्णैव ततोऽजय मुदीरयेत् ॥

नैमिषे पुष्पानिलस्ये नामाक्षपिनिषेविते ।

श्रीनकः सवसासीनः स्तनं पप्रच्छ विरूरात् ॥

मन्येऽहं धर्मनेपुण्यं तस्यि स्तनं सदर्शितं ॥

पुरावास्तकथावक्ता यासशिवस्तमेव हि ॥

चतस्रं परिपृच्छामि धर्मोत्तीर्थाय च कवे ।

वक्त्रमि सन्ति तीर्थानि वक्त्रोमे युतानि च ॥

स्तन उवाच ।

पुराणं यन्मयोक्तं हि चतुर्थं वायुसंज्ञितं ।

चतुर्विंशतिसाहस्रं शिवमाहात्म्यमंशुतं ॥

महिमानं शिवस्याहं पूज्यं पराशर + + ।

अपराजं तु देवाद्या माहात्म्यमनुष्ठं मुने ॥

पुराणे प्रथमं प्राक्तः पुराणं वायुनेदितं ।

यस्य नववसात्रेण शिवलोकमवाप्नुयात् ॥

यथा शिवरूपा शैवं पुराणं वायुनेदितं ।

शिवभक्तिसमायोगात्तन्मद्वयविभूषितं ॥ इत्यादि ।

End.

पठतां श्रुत्वाद्यापि सर्वकामार्थसिद्धिदं ।

यत्प्रदत्तमिदं पुण्यं पुराणं वाच्यते द्विजैः ॥

शिवलोके स्थितिलस्य पुराणाचर + + + ॥

इति निगदितं वै नमोदापायसिद्धिं

पदनिगदितमप्यं सर्ववक्त्राद्वाप्य ।

विभुवनजनवन्द्या + + दौ मुनीनां

कुलपतिपूतकृत् स्तनमुक्तेन साध ॥

Colophon. इति नीवायूक्तचतुर्विंशतिसाहस्रां शिवसंवितायामुत्तरखण्डे श्रीनर्मदा-
माहात्म्ये पुराणपरिसमाप्तिनामाध्यायः ॥ कावचसूचि संवत् । १८०८ ।

विषयः । सूत्रेण सह शैलकादीनां संवादेन महापुराणोपपुराणनामकस्त्रीकसंख्यादि-
कथनं । नर्मदाभाषायादिकथनं । तत्र कल्पसमुद्भवविवरणकथनं । भूमीवतारादिकथनं ।
कल्पानुकीर्णकीर्तनं । तत्र प्रजासंहारादिलक्षणकथनं । कपिलासमुद्भवादिकथनं । विश-
खायाः उत्पत्तिकथनं । विशखासङ्गमसाक्षादिकथनम् । गौलमज्ञासङ्गमसाक्षादिकीर्तनं । का-
शीश्वरमाहात्म्यकथनं । नारदेन सह बाणस्य संवादेन मधुकर्तृतीयाव्रतविधिकथनं । विपुराणो-
पमविवरणकथनं । त्रिजगता साक्षं त्रिभिस्त्रय नर्मदायां जगज्जीवादिवर्णनं । कावेरीसङ्ग-
मसाक्षादिकथनं । वाराहीसङ्गमसाक्षादिकथनं । अश्वमेधाया माहात्म्यकथनमुत्तेन अश्वमे-
धस्य राज्ञ उपपाख्यानकथनं । ररखीसङ्गमसाक्षादिकथनं । पितृतीर्थमाहात्म्यकथनं । बोद्धा-
रीत्यतिकथनप्रसङ्गेन शिवसन्तोषार्थं ब्रह्मरूपस्यादिकथनं । कौटिलीर्थमाहात्म्यकथनं ।
काकश्रुततीर्थकथनं । चारुततीर्थकथनं । नरकवर्णनं । शरीरव्यवस्थाकथनं । अमरेश्वर-
चोपकथनमुत्तेन मोदानमाहात्म्यादिकथनं । मतङ्गतीर्थीत्यतिकथनादिकं । जगन्मतीर्थविवरण-
कथनं । समारयतीर्थमाहात्म्यकथनमुत्तेन अङ्गारगर्भासङ्गमसाक्षादिकथनं । विष्णुसूक्तविवर-
णादिकथनं । अशोकेश्वरतीर्थमाहात्म्यकथनं । वामोश्वरतीर्थकथनं । सहस्रवर्दकतीर्थकथनं ।
सोमन्विकावमसाक्षादिकथनं । ब्रह्मादतीर्थमाहात्म्यकथनं । ब्रह्मरतीर्थकथनं । वामतीर्थ-
कथनं । सहस्रयज्ञतीर्थकथनं । अग्नितीर्थकथनं । अदितेश्वरतीर्थकथनं । वराहतीर्थकथनं ।
देवपथतीर्थकथनं । द्वीपिकेश्वरतीर्थकथनं । विष्णुतीर्थकथनं । मावतेश्वरतीर्थकथनं । वा-
मेश्वरतीर्थकथनं । रेचिनोतीर्थकथनं । दावकेश्वरतीर्थकथनं । ब्रह्मवर्णतीर्थकथनं । पावे-
श्वरतीर्थकथनं । आदित्यतीर्थकथनं । मेघनादतीर्थकथनं । दावकतीर्थकथनं । देवतीर्थ-
कथनं । नर्मदेश्वरतीर्थकथनं । कपिलेश्वरतीर्थकथनं । करुणेश्वरतीर्थकथनं । कुण्डेश्वरतीर्थ-
कथनं । पिण्डसादतीर्थकथनं । विमलेश्वरतीर्थकथनं । विमलेश्वरपुष्करिणीसम्भवकथनं ।
भूखभेदतीर्थकथनं । अथ अन्धकापुराय वरदानविवरणकथनम् । अन्धकापुरविप्रकृतानां
देवानां महादेवकृतसमाशासनवृत्तान्तकथनं । अन्धकवधविवरणकथनं । महादेवेन सह
उत्तानपादस्य संवादेन कन्यादानादिमाहात्म्यकथनं । आश्वविधितन्त्राद्यादिकथनं । काशीराज-
शिवसेनयोः वार्ताकथनं । अथग्रन्थस्य सन्निर्गमनवृत्तान्तकीर्तनम् । द्वीपतपःसन्निर्गमनवृत्तान्त-
कथनं । मानुमतीवीरसेनयोः वार्ताकथनं । तत्र श्वरस्य सन्निर्गमनविवरणकथनम् ।
विमलेश्वरतीर्थकथनं । उलूकतीर्थकथनं । पुष्करिणीतीर्थकथनं । आदित्येश्वरतीर्थकथनं ।
पिण्डेश्वरतीर्थकथनं । कदाठीश्वरतीर्थकथनं । ब्रह्मेश्वरतीर्थकथनं । कुमारेश्वरतीर्थकथनं ।
अनेश्वरतीर्थकथनं । कावेरीश्वरतीर्थकथनं । वैष्णवाथतीर्थकथनं । केदारतीर्थकथनं । मानु-
मीर्थकथनं । नर्मदातीर्थकथनं । कुण्डेश्वरतीर्थकथनं । अमरेश्वरतीर्थकथनं । गौलेश्वर-

कथनं । गोपेश्वरतीर्थविवरणं । उदम्बरतीर्थविवरणं । शाल्मादित्यतीर्थविवरणं ।
 सिधेश्वरकपिलेश्वरतीर्थकथनं । वैद्यनाथतीर्थकथनं । भृगुसेनकपिलेश्वरतीर्थविवरणं ।
 भूतीश्वरतीर्थकथनं । सैन्धवायतनस्य इत्थानकीर्तनं । गङ्गावाहतीर्थविवरणं । भृगुकण्ठीस-
 तिविवरणं । धौतपापतीर्थविवरणं । कनकेश्वरतीर्थविवरणं । शालेश्वरतीर्थविवरणं ।
 शाक्यगामतीर्थविवरणं । ह्यादृशादित्यतीर्थविवरणं । विश्वरूपतीर्थविवरणं । चंसतीर्थविवरणं ।
 कण्ठेश्वरतीर्थविवरणं । अहश्वासतीर्थविवरणं । भूर्भुवेश्वरतीर्थविवरणं । मूलेश्वरतीर्थविवरणं ।
 दादकेश्वरतीर्थविवरणं । सावित्रीतीर्थविवरणं । मधेश्वरतीर्थविवरणं । देवतीर्थविवरणं ।
 शिशित्तीर्थविवरणं । माण्डवतीर्थकथनमुद्येन माण्डवमूलारोपणविवरणकथनं । चक्रेश्वर-
 तीर्थविवरणं । रेवततीर्थविवरणं । चक्रवर्दिनाम्नतीर्थविवरणं । त्रिभिसेश्वरतीर्थविवरणं ।
 शङ्गीश्वरतीर्थविवरणं । लङ्केश्वरतीर्थविवरणं । सागरसङ्गमस्थानविधिकथनं । तत्र लुण्ठनेश्वर-
 तीर्थविवरणं । वासवेश्वरतीर्थकथनं । विमलेश्वरतीर्थविवरणं । परार्थं तीर्थयात्राफल-
 कीर्तनम् । तीर्थसंख्यादिकथनं । पञ्चमूर्तिकीर्तनम् । इति ।

No. 2264. खान्दपुराणम्, अगस्त्यसंहितायां शाखास्यमाहात्म्यम् ।
 Substance, country-made paper, 17 × 8 inches. Folia, 134. Lines, 16 on a
 page. Extent, 3,192 ślokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1802. Place of
 deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendrakiśora Siūha, Bahādur. Appearance,
 fresh. Verse. Generally correct.

Hálāsya-māhātmya. This work professes to be a part of the
 Agastya-saṁhitā of the Skanda-purāṇa, but it is, like most other Māhāt-
 myas, of doubtful authenticity. It contains a lot of Purāṇic legends,
 as also notices of sacred pools presided over by liṅgams, in different
 parts of India, an abstract of which is given in the Sanskrit Contents.
 The object of the work is to glorify the divinity of Ś'iva.

Beginning. शङ्काभरवरं विष्णुं शशिवर्षेचतुर्भुजं ।

प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

रघुकौदवपुष्पेण पात्राङ्गुलकरोमला ।

उद्यत्सूर्येनिर्भा देवीं बन्धे शाङ्कासुन्दरीं ॥

अथ चतुः । शङ्खकुण्डलमुक्त भगवन् भक्तवत्सल ।

समस्तशिवधर्मैश्च सर्ववेदान्तापारम् ।

शिवसंवादि सर्वोदि भक्तिमुक्तिप्रदानि च ।
 मेघमन्दरकैलासनीपर्वतमण्डपानि च ॥
 संक्षेपतोविल्लरेव भवता कथितानि च ।
 स्वप्नबुद्धिभिरस्त्राभिस्त्राणि नावृण्वताणि च ॥
 तस्माद्विशिष्टं सर्वेषां ज्ञानाग्रां यद्विरक्तम् ।
 तन्मुनाधिष्ठितं नित्यं तदेव वक्तुमर्हति ॥
 इति प्रहोमनिवरैः कृतः काव्यविषयः ।
 सर्वज्ञं सार्वभौमं देवदेवं जनकमुच्यते ॥
 श्रीमन् दक्षिणामूर्तिं विनयेन चन्द्रशेखरं ।
 ब्राह्मचर्योपरीषातं शुद्धस्वदिकनिर्गुणं ॥
 मुद्रां विद्यां च क्लृप्तं भुजङ्गं भुजैर्धृतं ।
 वीरासने समासीनं ब्राह्मचर्योद्धृतं शिवं ॥
 सर्वोभरत्तुभूषणं सर्वभूषणभूषितं ।
 समकादिमुनीन्द्राणां ज्ञानदं देहिषोक्तम् ।
 मेभिभिः समकाद्यैश्च सेवितं नक्षत्रपुङ्गवैः ।
 ध्यात्वा चेत्तत्तत्तं शर्मा, वैष्णवसारभवे मुनिः ॥
 श्रीकृत उवाच ।

— — — — — ।
 अनस्यसंहितेत्यासीन्नामा च सार्वसंहिता । इत्यादि ।
 बन्धे शास्त्राख्यमनरीं बन्धे चेमास्त्रिभौमपि ।
 बन्धे सुमीनमथर्वा बन्धे सुन्दरनाथकं ॥
 जुहुं हिजा जो युष्माभिर्विशिष्टतरमदुभुतं ।
 येन तीर्थैश्च सिद्धं तत्सर्वं कथितं मया ॥
 सर्वस्वरति दुर्गेदि सर्वोभद्रादि पश्यति ।
 सर्वः सङ्गतिमाप्नोति मुना शास्त्राख्यैर्भव ॥

Colophon.

इति खान्दे मन्त्रपुराणे अनस्यसंहितायां शास्त्राख्यमाहात्म्ये पवित्रस्त्री-
 चरणां कात्या मुक्तिमन्त्रे अनस्यसंहिताशास्त्राख्यमाहात्म्ये नाम एकसप्ततितमोऽध्यायः । संवत्
 १८०१ ।

विषयः । १-२ अध्याय, — कृतेन सह समकादीनां संवादेन कात्यां ब्रह्मसत्त्वज्ञान-
 सिद्ध्यापनदशासनेषामुद्गमविपर्ययकथनं । पवित्रादीनां पुरतोऽनस्येन शास्त्राख्यमाहात्म्य-
 कीर्तनं । शास्त्राख्येकरसिद्ध्याशास्त्रकथनमुत्तेन कात्यां चेत्तादृशि शास्त्राख्यतीर्थेण भाषायापिष-

वर्धनं । ४—अध्याये,—महादेवस्य चतुःवटिकीर्तिदेशकौर्त्तनं । इन्द्रस्य मुवद्गीर्त्तानुष्ठानपूजकं
 लङ्घः पुनस्य विश्वरूपस्य देवपौरोहित्ये वरणकथनं । अथ दैत्यकुलभागिन्यस्य तस्य दैत्येषु पञ्च-
 पातहत्तानामवगत्य नितरां मन्युमापन्नः शतमन्युः वक्ष्ये तस्मिन्निच्छेदः । तत्र प्रथमेन शिरसा
 कपिलस्य, द्वितीयेन कलविहङ्गः, तृतीयेन च तिमिरिरिरिति पक्षिः सम्बभूवुरिति हत्तानाकथनं ।
 हवापुरस्य उद्यमिकथनं । इन्द्रहततन्निधनादिहत्तानाकथनम् । ५—६—अध्याये,—महेन्द्रानुप्र-
 चाभिका शिवस्य प्रथमा स्त्रीसा इति कथनं । रेरावतशपमोचनरूपद्वितीयस्त्रीसाकथनं । तृतीय-
 स्त्रीसायां वैश्वस्य कदम्बवने नगरीनिर्माणादिविवरणकथनं । तृतीयस्त्रीसायां मलयध्वजस्य
 हत्तानाकथनमुत्तेन तडातकोत्पत्तिकथनं । एवं षष्ठादिषु शिवस्त्रीसासु क्रमेण शिवस्य तडातका-
 परिचयकस्याष्टस्त्रीसावर्ण्यं । १०—११,—अध्याये,—पतञ्जल्यनुप्रहताष्टवर्धनस्त्रीसाकथनं ।
 कुण्डोदराश्रभीजनस्त्रीसाकथनं । नयाममनस्त्रीसावर्ण्यं । शालास्येने सप्तसमुद्रजनयनस्त्रीसा-
 वर्णनं । काञ्चनमालामलयध्वजयोः शिवसाक्ष्यप्राप्तिस्त्रीसावर्ण्यं । तडातकायाः पुष्पोत्पत्तिस्त्री-
 सावर्ण्यं । तत्पुनस्य उद्यमिधानस्य विवाहपट्टाभिषेकमहोत्सवादिस्त्रीसावर्ण्यं । १०—
 ११, अध्याये,—सिन्धुताडनस्त्रीसाकथनं । किरीटभेदनस्त्रीसाकथनं । सोमवारप्रतविधिकथनं ।
 तन्निधनतदुद्यापनादिकथनम् । काञ्चनचरणस्त्रीसाकथनं । कन्यादीन्धनीमुद्रिष्य श्रीशिवशि-
 वयोर्वेदेदान्कार्योपदेशप्रदर्शनस्त्रीसाकथनं । ११, अध्याये,—वसनामकस्य दानवस्य अस्त्रि-
 दशन-रक्त-सोम-पिशितादिभ्यः क्रमेण वस-मुक्ता-पद्मराग-वैदूर्य-प्रवालादीनामुद्रवकथनं । तत्र
 वसस्यक्षयपरीक्षादिकथनं । मुक्ताक्षयवादिकथनं । पद्मरागक्षयवादिकथनं । एवं वैदूर्य-प्रवाला-
 महामौल-गावक्षत-पुष्पराग-गीमेदादिलक्षणकथनं । १४—१५, अध्याये,—मेघहतसमुद्रपान-
 स्त्रीसावर्ण्यं । शालास्येश्वरस्य ववर्णं प्रति अनुग्रहकथनम् । सुन्दरेश्वरचरितवर्णनं । शिलासय-
 गजाय इक्षुकाष्टप्रदानस्त्रीसावर्ण्यं । नमस्त्वस्तिवननस्त्रीसावर्ण्यं । विजयकन्याया देवसाक्ष्यप्रद-
 र्शनस्त्रीसावर्ण्यं । सुन्दरेशस्य सत्यकरस्यस्त्रीसावर्ण्यं । विप्रवितावधूवधस्त्रीसावर्ण्यं । ब्रह्म-
 मातृगमनदीपोपशमनस्त्रीसावर्ण्यं । १२—४०, अध्याये,—अद्विजयस्त्रीसावर्ण्यं । सर्पहन-
 नस्त्रीसावर्ण्यं । नगप्रेमसुरचहननस्त्रीसावर्ण्यं । कुलभूषणस्य राज्ञः सेनादर्शनस्त्रीसावर्ण्यं ।
 जीविदानस्त्रीसावर्ण्यं । वैश्वकन्यायां वलयविम्वयस्त्रीसावर्ण्यं । यक्षकन्यानामष्टसिद्धापदेश-
 स्त्रीसावर्ण्यं । कामाच्छेदहारभेदस्त्रीसावर्ण्यं । ४१—४९, अध्याये,—पाण्डुसेनाभ्यः
 पानीयदानस्त्रीसावर्ण्यं । रघवादर्कप्रदर्शनस्त्रीसावर्ण्यं । शीतसेनाप्रभङ्गनस्त्रीसावर्ण्यं ।
 हयस्य अचयतपुत्रप्रदर्शनस्त्रीसावर्ण्यं । सुन्दरेशस्य वैश्वमातुलमप्रहस्यस्त्रीसावर्ण्यं । वर-
 नुचस्य रूपतेः शिवलोकादर्शनस्त्रीसावर्ण्यं । ४०—५१, अध्याये,—भद्राय भक्तीतमाय काष्ठ-
 भाराचरणस्त्रीसावर्ण्यं । भद्रस्य हृते शीतभूपास्त्राय पत्रिकाप्रेषणस्त्रीसावर्ण्यं । भद्राय पञ्च-
 कदानस्त्रीसावर्ण्यं । भद्रविजयप्रदानस्त्रीसावर्ण्यम् । शूकरशिख्यः कन्यप्रदानस्त्रीसावर्ण्यं ।
 शूकरशिख्यां सचिवलप्राप्तिस्त्रीसावर्ण्यं । भरद्वाजपक्षिणे सत्यद्वयमन्त्रीपदेशस्त्रीसावर्ण्यं ।

॥४—११, अध्याये,—कीचट्टये मुक्तिप्रदानस्तीत्यावर्धनं । वंशेश्वराय शास्त्राक्षपुटीसीमाप्र-
दर्शनस्तीत्यावर्धनं । शीलसेनानाम्नस्तीत्यावर्धनं । संवत्कीचरवरप्रदानस्तीत्यावर्धनं । दिज-
स्याय्यनिकल्पनस्तीत्यावर्धनं । कीरानुप्रवृत्तीत्यावर्धनं । कीरस्य स्तुतीपदेशस्तीत्यावर्धनं । प्रव-
न्मत्तारतम्यनिरूपस्तीत्यावर्धनं । १२—११, अध्याये,—अग्नीश्वराक्षसिप्रप्रादुर्भावस्तीत्या-
वर्धनं । कैवर्तकन्यापाणिप्रहस्तीत्यावर्धनं । वातपुरेश्वरस्य ज्ञानदीक्षाकरणस्तीत्यावर्धनं ।
अश्वविजयस्तीत्यावर्धनमुक्तेन अश्वस्ययादिकथनं । मत्तोपशान्त्यर्थं वेगवतीजलाकर्षणस्तीत्या-
वर्धनं । १०--०१, अध्याये,—वैदमिरसनस्तीत्यावर्धनं । कुलम्बरनाशादिस्तीत्यावर्धनं ।
ज्ञानसम्पन्नेन नद्यानां तदभूषादोदयस्तीत्यावर्धनं । वैश्वकन्दानुप्रसाथं शम्भुकूपशनीहृत्तानयन-
स्तीत्यावर्धनं । शास्त्राक्षस्तीत्यामाशाक्ष्यनववादिसप्तकीर्तनस्य ।

No. 2265. परानन्दपुराणम् । Substance, country-made paper, 16 × 5½ inches. Folia, 200. Lines, 8 on a page. Extent, 3,990 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Bettiyá, Mahárájá Rájendrakisora Siñha, Bahádur. Appearance, new. Verse. Very incorrect.

Paránanda-purána. A collection of Puránic legends related by Sauti to Utañka and others. It calls itself a Purána, but its name does not occur in any of the published lists of Puráṇas or Upapuráṇas.

Beginning. नेत्रपाङ्ग + आकरचक्रतमतिः रुद्रिभिर्द्वै विधातुं

धाता धाता प्रदी + रुद्रिभिरुद्रिभिरिति प्राप्य लोकस्य विष्णुः ।

+ + + + प्रसङ्गात् अथमिदमखिलं याति संसारचक्रं

शुद्धाश्चन्द्रार्धमूर्त्ता + + + + सतितां भर्तुं चर्तुं महेः ॥

यदीयपदपङ्क्त्यजकारचमाचमिच्छन्मवः

प्रयाति परमां गतिं + + समग्र + + नरः ।

सुरासुरशिरोमणियुतिसमर्चिता रुद्रिद्वयः

करोतु दुरितक्षयं + + + मवेशः सतां ॥

— — — — —

श्रीतिवशात् ।

विमलप + + + मधुमत्तं नवपयोदसस्रोदरविभक्तं ।

मुनिमहाविंशतपादसरोवरं दिजं नमामि पराशरनन्दनम् ॥

उतङ्क दिजमादूँक्ष भूषपाचिपदाचं ।

पराशरनन्दनिदं पुष्पं पराशं कथयाम्यहं ॥ इत्यादि ।

End.

शोकैरग्निप्रतापे जगधन + + + देवसीमोहदुर्गे

मायाजाहादिभीमे विषयरसविषे ज्ञेयपङ्कप्रचारे ॥

ज्ञेयानन्दचपूरे + वनरकतटे कर्मपाशवसानो-

+ + + + + वितरतु करालम्बमापतिर्बैः ॥

Colophon इति श्रीमत्परमानन्दपुराणे षड्विंशतिर्बोऽध्यायः । ४९ ॥ ॐ ॥

विषयः । सोतिना सह उतक्कादीनां संवादेन दृष्टेः पूर्व्वं दृष्टं एव एक आसीदितिकथनं । दृष्टस्य दृष्टान्तेन मन्त्रत्वादिप्रकृतिवर्गोचामुत्पत्तिकथनं । ब्रह्मविष्णुप्रभृतीनामुत्पत्तिकथनपूर्व्वकं दृष्टादिकार्य्ये प्रकृतिप्रकथनं । भारतयुद्धोत्तरम् अक्षत्यामकृतशिवाराधनविवरणकथनं । शिवमाहात्म्यकीर्तनं । गविना सह द्रोणपुत्रस्य संवादेन देवव्रतस्य उपाख्यानकथनं । श्वान्नष्टतिथिरिववर्णनं । राजीवलोचनरूपतेरुपाख्यानकथनं । सुश्रुतिदुमुच्योदपाख्यानकथनं । तत्र संसारतारबोपायकथनमुत्तेन भगवद्भूतिवर्णनम् । भगवद्गीताकीर्तनं । अक्षत्यानां साहस्यर्गलोकगतस्य दुर्य्योधनस्य संवादेन ब्रह्मलोकमगमनपुरःसरं तयोः छतराद्रुद्रोद्यादिभिः सह संवादकथनं । अथ तेषां निरतिशयो सङ्गतिमयलोकां नितरां निर्भिन्नस्य अक्षत्यान्ः शिवोपदेशेन परशुरामसमीपगमनविवरणकथनं । तत्र चर्मव्रताभिधानविषयस्य दत्तान्तकीर्तनं । परदारगमनमिच्छाभाषणादिनिरतस्य प्रत्यवायादिकथनमुत्तेन वासुकिनामकविषयस्य शिवदूतेन सह संवादकथनं । अक्षतदारपरिग्रहेण शिलादेन सह पितृणां संवादकथनं । शिलादक्षतशिवस्तोत्रकीर्तनं । शिलादपुत्रस्य नन्दिन उत्पत्तिकथनं । तस्य शिवानुचरत्वप्राप्तिकथनम् । नन्दिनेगणाधिपले अभिवेकमहोत्सववर्णनम् । शिवस्य सतीपरिग्रहमहोत्सवादिवर्णनं । समुद्रमन्थने गरुडपानेन शिवस्य लीलकण्ठत्वप्राप्तिकथनम् । विपुलवधदत्तान्तकीर्तनं । कपालमेघनतीर्थस्थोत्पत्तिकथनमुत्तेन महादेवस्य दृढध्वजलदत्तान्तकथनं । काशीमाहात्म्यकीर्तनम् । शिवपूजाविधिकथनं । दक्षयज्ञविवरणकथनं । सतीदेहत्यागकथनं । हिमालयकुमार्यां कात्या सह शिवस्य विवाहवर्णनं । दुर्देवस्य विवाहदत्तान्तकथनमुत्तेन सत्यव्रतकुम्भकर्षणेयवपाख्यानकीर्तनं । मद्यस्त्रीपरिग्रहविवरणकथनं । गिरिजाप्रीतिसम्पादनाय गिरिजलतपारिजातकुसुमदृष्टिविवरणकथनं । हयवाहनशरवणादिषु शैवतेजस आधानेन कार्तिकेयस्य उत्पत्तिकथनं । तारकासुरनिधनकथनम् । दक्षस्य कात्यां शिवाराधनविवरणं । तत्कृतशिवसहस्रनामस्तोत्रकथनं । दक्षेश्विज्ञोत्पत्तिकथनम् । भूतदृष्टिविवरणकथनं । परात्मजीवात्मसंवादिप्रकथनं । चर्मनिधेयपाख्यानकथनं । शिवकृतान्कासुरनिधनदत्तान्तकथनं । जम्बुकुण्डयोर्दानवयोवपाख्यानकथनं । शैवसिद्धान्तकीर्तनं । शैवानां कर्मव्यादिकथनं । योगकथनम् । परमानन्दपुराणव्यादिमाहात्म्यकीर्तनं ।

No. 2266. त्रिकूटारहस्यतन्त्रम् । Substance, country-made paper, 15 × 5 inches. Folia, 33. Lines, 8 on a page. Extent, 585 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendrakīśora Siṅha, Bahādur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Trikūṭārahasya Tantra. One of the minor Tantras. Its object is to glorify Trikuṭā, a form of Durgā. It treats of all the topics usually included in the Tantras. The contents are given in detail in Sanskrit; it is scarcely worth while to translate them.

श्रीदेवुवाच ।

Beginning. भगवन् सर्व्ववेत्ता त्वं त्रैलोक्यप्रभुरीश्वरः ।

त्रिगुणात्मा त्रिलोकेशस्त्रिनेत्रश्चिपुः ।

त्वमेव दृष्टिस्तन्त्राक्षी त्वं रक्षाप्रदायकः ।

त्वमेव तन्त्रसारश्च त्वं मन्त्राभोगिर्भयः ॥

भगवंतुप्रसादेन श्रुतस्तन्त्रसमुच्चयः ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि रहस्यं तन्निवेदितं ॥

++++ श्रीविद्या या महाविद्यासमाप्तिता ॥

मन्त्रराजं परं तत्त्वं वद शीघ्रं क्षपामि मे ॥

श्रीभैरव उवाच ।

शृणु देवि प्रवक्ष्यामि रहस्यं सर्व्वकामिकं ।

श्रीविद्यायाः परं तत्त्वं तन्त्रं मन्त्रैकसागरं ।

श्रीत्रिकूटारहस्याख्यं तन्त्रमन्त्रैकसागरं ॥ इत्यादि ।

End. इदं रहस्यं परमं भक्त्या तव मयोदितं ।

सर्व्वस्वं मे शिवे तव गोपनीयं स्वयमिदम् ॥

Colophon. इति श्रीत्रिकूटारहस्यतन्त्रे भक्तिसाधनकवचाख्यानं हाचिंशः पटलः ।

समाप्नोत्यं त्रिकूटारहस्याख्यस्तन्त्रराजः ॥

विषयः । शिवाशिवयोः संवादेन श्रीविद्यामन्त्रोद्धारविधिकथनं । त्रिकूटानिरूपणं । पुरश्चर्याविधिकथनं । कुलाचारविधिकथनं । नित्यकामेश्वरमन्त्रोद्धारविधिकथनं । नित्य-पूजाविधिकथनं । सूर्य्यप्रदणकाले पूजनविधिकथनं । चन्द्रप्रदणकाले पूजाविधिकथनं । भूकल्प-काले पूजाविधिकथनं । चैत्रमासि नवरात्रपूजाविधिकथनं । आश्विनमासे नवरात्रपूजाविधि-कथनं । तत्र कुमारीपूजाविधिकथनम् । कन्यासंक्रान्ताय पूजाविधानकथनं । क्षमादिषडङ्गि-

विधिकथनं । पञ्चरत्नेश्वरीविद्याविधिकथनं । द्वीपदानविधिकथनं । शक्तिपूजाविधिकथनं ।
 शिवात्मविक्कवचकथनं । वक्त्रपञ्चरत्नवचकथनं । जगन्महासूक्तवचकथनं । जगन्मोहनवच-
 कथनं । जगद्दीशकवचकथनं । काव्यकवचकथनं । विविक्तमकवचकथनं । पैलोक्तधूपव-
 कवचकथनं । विरूपाक्षकवचकथनं । सर्वार्थसाधककवचकथनं । सर्वसिद्धिप्रदकवचकथनं ।
 चन्द्रकवचकथनं । वैरिनाशकवचकथनं । विजयकवचकथनं । विज्जापदकवचकथनं । मुक्ति-
 साधनकवचकथनं । विद्वत्पञ्चरत्नकथनम् ।

No. 2267. सेतुबन्धः । Substance, country-made paper, 17 × 4 inches.
 Folia, 197. Lines, 12 on a page. Extent, 8,126 ślokas. Character, Nāgara.
 Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Māhārājā Rājendrakiśora Siñha,
 Bahādur. Appearance, new. Prose. Incorrect..

Setubandha. A commentary on that portion of the Vāmaka-
 s'vara-tantra which describes the goddess Durgā as Nitya-śoḍaś'ikā. By
 Bhāskaraśāya *alias* Bhasurānandanāth Dikshita, son of Gambhirarāja
 Bhāratī Dīkshita Sūri.

Beginning. श्रीगङ्गादेविपश्चिमः पितृरभूदयः कोन + वेदरे

विद्याष्टादशकस्य सर्वमिदंभूदयः श्रीशिवंहादुगुराः ।

यस्य श्रीशिवदत्तशृङ्गारैः पूर्वोभिपिक्तीभवत्

स चेतानिपुराचयौति मनुते तामेव मायचयौम् ॥

वामकेश्वरतन्त्रस्ये नित्यपोद्धृष्टिकार्येवे ।

पूर्वोक्तपञ्चतुःशतौ व्याचष्टे भोक्तरः सुधीः ॥

नित्यपोद्धृष्टिकार्यवनामनि तन्त्रे शिवैकेश्वरतन्त्रे ।

अतिगहने फणपटले अन्दिमुमपि यः समोमनुजः ॥

नित्यपोद्धृष्टिकाभोधेः परं पारं विद्यासयः ।

विश्वामैरदभिर्युक्तं सेतुबन्धं भवन्मिमं ॥

— — — — —

इह सखु निखिलजनाभिषयितं सुखमेव पुत्रपार्थः । तस्य हविमहाहविममिति द्विविधं ।
 क्रमेण काममोक्षपदाभ्यामभिलष्यते । इत्यादि ।

End. प्रादुताकाशरं जटावाचकं ताभिः सहितः मग्नः शिवेश्वरितित्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीमत्सद्वाक्यप्रमाणपारावारपारीषनिखिलतन्त्रसूतन्त्रश्रीमदुगुली-
 रराजभारतीदीक्षितस्वरिख्नुना भादुरामन्दनाद्यदीक्षिताभिधानेन भास्कररावेण प्रणीतो-
 नित्यपोद्धृष्टिकार्यव्याख्याया सेतुबन्धः समाप्तः ।

विषयः । वामकेश्वरतन्त्रान्तर्गतनित्यपोद्धृष्टिकार्यव्याख्यानम् ।

No. 2268. निष्कलीषेतुः, (काशीप्रकरणम् ।) Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 252. Lines, 8 on a page. Extent, 3,898 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1852. Place of deposit, Calcutta, Government of India; another copy at Bettiyā, Māhārājā Rājendrakiśora Siṅha, Bahādur. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Tristhalisetu. A digest of Smṛiti rules regarding pilgrimages to sacred places, and descriptions of, and the duties to be observed at, those places. By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Bhaṭṭa Rāmes'vara Sūri. The codex contains only that portion which treats of Kāś'ī.

Beginning. भवानंश्चरौ नत्वा महारामेश्वरात्मजः ।

भट्टनारायणः कर्षीं विविनक्ति सदुक्तिभिः ॥

तत्र साक्षात्प्रज्ञानस्य प्रवृत्त्यौपचिकमेव तत्त्वव्यवस्थान्नात् तदेव प्रथमं निरूप्यते । अत-
एव पक्षपरादे पातालावधौ भूमिं प्रति क्षणिकतेषु पक्षप्रभेधु प्रथमं साक्षात्प्रज्ञानरव ज्ञातः ।

किं महात्मां कथं वेद्यं वेद्यं कैश्चिद्विज्ञातम् ॥ इत्यादि ।

End. ते मृता चंसयानेन दिवं यात्यकुतोभयाः ।

इत्यादीनि तु सरे कता विषयाण्येति सर्वमनवयम् ॥

Colophon. इति श्रीमद्विष्णुसुब्रह्मायिकादादिषात्यालङ्कारश्रीमद्भारतेश्वरकृष्ण-
गुरुनारायणभट्टविरचिते निखिलीशैली काशीप्रकरणे तन्त्ररत्नमुक्तिविचारः । समाप्तं काशी-
प्रकरणम् । इत्येतोगद्याप्रकरणं भविष्यति । संवत् १८५९ ।

विधयः । काशीमाहात्म्यसूक्तपुराणवाक्यानां मूलभूतश्रुतिवाक्यप्रदर्शनं । काशीमाहा-
त्म्यव्याख्यानमहिमा । काशीस्वरूपनिरूपणं । काशीध्यानकथनं । प्रार्थना । काशीक्यामहिमा ।
काशीनाममहिमा । काश्यादिशब्दनिर्वाचनं । काशीकरणमहिमा । काशीश्रुतिमहिमा । का-
शीगुरुमहिमा । काशीदर्शनमहिमा । काशीप्रवेशमहिमा । काश्यादिचेतपरिमाणनिरूपणं ।
काशीचैतन्यनिरूपणं । कियत्काष्ठं काशीवासफलं । चेतसश्चासमाहात्म्यकथनं । काशीवाधिना-
विहितनिषिद्धानि । चेतसश्चासविधिकथनं । काश्यां विविधकाव्यकर्मोपि । काष्ठविशेषे काश्या-
मनेकतयागमनकथनं । मत्स्योदरीवामनिकथनं । मणिकर्षिकाप्रमाणकथनं । मणिकर्षिकोत्प-
त्तिकथनं । मणिकर्षिकाधानमन्त्रादिकथनं । ज्ञानवापीमाहात्म्यादिकीर्तनं । पञ्चनदविन्दुमा-
धववेगमहिमा । मन्मथौचरादिमाहात्म्यकथनं । वीरेचरस्त्रिमहिमा । दशकलेधमहिमा ।
दागिन्युदंभकथनं । अन्वरीचेचरादिमाहात्म्यकथनं । दुर्गाकुष्ठादिमाहात्म्यकथनं । केदारमा-
हात्म्यादिकथनं । धर्मेश्वरमाहात्म्यादिकथनं । धर्मकृष्णमाहात्म्यं । अविमलेचरमाहात्म्यं । ॐ वा-

रेखरमहिमा । चिह्नोचमसिद्धमहिमा । काहेरमहिमा । कपालमोचनेरमहिमा । एवमध्वज-
महिमा । विष्णुपादोदकतौर्धमहिमा । एवकाहेखरमहिमा । अल्पमृत्युकरेखरमहिमा । समुद्र-
कूपमहिमा । पिशाचमोचनादितौर्धमाहात्म्यकथनं । अथ विशेखरप्रादुर्भावकथनं । विशेखर-
सिद्धे अष्टाध्यायैर्निबन्धनोदापोमाखीतिनिरूपणं । विष्णुनाथप्रसादादिमहिमा । मृत्तिमण्ड-
पादिमहिमा । इष्टपाणिमहिमा । भैरवप्रादुर्भावकथनं । भगुणीमहिमा । आदित्येश्वरमहिमा-
दिकथनं । षट्पञ्चाशदिनायकखानमाहात्म्यादिकथनं । विष्णुमूर्तयः । आवश्यकनौर्ध्नादिनिरू-
पणं । तत्र गङ्गादिमाहात्म्यकथनञ्च । काश्यामवग्रपूज्यदेवाः । काश्या मित्यथाचादिविधानं ।
तत्र प्रदक्षिणादिविधिकथनं । अथ ऋतुयाचाविधिः । मासयाचाविधिः । मिश्रकृत्यनिरूपणं ।
अथ वासरयाचाविधिः । मन्थयाचाकथनं । प्रकीर्णकथाचाकथनञ्च । काशीकृतपापकर्मा-
विपाककथनं । काशीकृतपापप्रायश्चित्तकथनञ्च । काशीवासप्रकारकीर्तनं । पञ्चक्रोश्याचायां
नियमकथनं । अमर्त्यहयाचा । शुद्धपापप्रायश्चित्तं । काशीमरचविवेचनं । मुक्तिनिरूपणञ्च ।

No. 2269. अकालभास्करः । Place of deposit, Goálpára. MS. seen
by H. C. Clarke, Esq. Extra Asst. Commissioner, Goálpára.

Akála-bháskara. A treatise on intercalary months, how to calcu-
late them, and the duties appropriate or forbidden during their currency.
By Sambhúnátha S'iddhántavágis'a. The author completed the work in
the S'aka year 1669. He appears to have written several works on
Smṛiti topics under the generic title of *Bhiskara*. Some of his works
have other names. He is apparently a Bengal Bráhmaṇ, who had
settled in Assam. The author in one place has the title of Nyáya-
chúḍāmaṇi. His works are not known in Bengal.

नमोमणेशाय ।

Beginning नमो श्रीमत्कृष्णपदमनपायपदप्रदं ।

अकालभास्करं श्रीमच्छुभायेन तन्यते ॥

अथाधिसौमनिरूप्यते । तदुत्पत्तिकालमाह आतिथे ।

गते चाब्दद्वये सार्धं पञ्चपक्षे दिनचये ।

दिवसस्याष्टमे भागे यतत्येकोऽधिसासकः ॥

तत्कृष्णरूपमाह यमः ।

अमावास्यादयं यत्र प्रतिपत्तिर्नयं तथा ।

अधिसासः स विज्ञेयः सर्वकर्मावधिःकृतः ॥

एवम् । अमावास्याद्वयं च योधिमासोविनामकः इति ।

अमावास्याद्वयं सप्तसाप्तामावास्याद्वयपरं ।

यदा श्रमो याति नभस्त्रिमण्डलं दिवाकरः संक्रमणं करोत्यनु ।

तदाधिमासः कथितोतिरिचिना विवाहवाचोत्सवयज्ञदूषकः । इत्यनेन विरोधः ।

ननु माघव्यादिषु षट्केषु मासि द्वाद्वयं यदा ।

द्विधापाठः स विज्ञेयः श्रेते तु चावशेष्यतः ॥

इति ज्योतिर्वचनेऽधिमासस्य द्विधापाठाद्विसंज्ञायुत्या कथं विनामकमभिहितेदुष्यते ।

अस्य यथाधिमासस्य संज्ञापाठकार्यकत्वेन संज्ञाविधायकत्वाभावात् ।

अन्वया, एकराशिखिते सूर्ये यदिस्यादधिमासकः ।

एक एव हि मासोऽसौ षट्तिभिर्दिवसेर्मतः ॥

षट्तिभिर्दिवसेर्मतः कथितोवाहारायैः ॥

पूर्वमर्हन्त्यस्य उत्तरार्धं प्रशस्यते ।

इत्यादिवचनवाधापत्तेः ।

End. अथ शाकविद्येने अमध्यायपवादमाह पराशरभाष्ये कूर्मपुराणं ।

अमध्यायसु मात्रेषु नेतिहासपुराणयोः ।

न चर्कोशाक्षेप्येषु पर्यवेतानि वर्जयेत् ॥

अत्रेषु शिखादिषु । तथा चरणयूहे । शिखा कर्णोच्चाकरणं निवृत्तं ज्योतिर्वचनमिति वदन्नामि । तथा, जन्मः पादौ तु वेदस्य चलो कर्णोऽथ कथ्यते ।

ज्योतिर्वचनमयं चतुर्निवृत्तं त्रयोमस्यते ॥

शिखा त्रावन्तु वेदस्य मुखं व्याकरणं क्षुण्णं ।

तस्यात् साङ्गमयीत्येव प्रज्ञासोक्तं मनीयते ॥

कर्णो ज्योतिर्वचनमपचतिरिति वागोशमहाचार्यः । निवृत्तं वैदिकग्रन्थप्रत्ययः । शिखा वेद-
पाठोपयुक्तमात्रादिनिरूपकप्रत्ययः । पर्यायाह विष्णुपुराणे ।

चतुर्दशद्वितीयेन अमावास्या च पूर्वमा ।

पर्यायेतामि राजेन्द्र रविसंक्रान्तिरेव च ॥

पर्यपदं सन्त्यागज्ज्योतिर्वचनस्यपक्षं ॥

ननु, वेदोपकरणे चैव चोत्तमज्ज्योतिर्वचनं चैव हि ।

जानुराशोद्वयमध्यायः साध्याने चैव नैतिके ॥

नैतिके प्रज्ञायज्ञादिग्रन्थे । इत्यमध्यायनिरूपकविरहः ।

शाकेश्वरिण्यसौचीयमिते सज्जनतामुदे ।

कोमल्यवान्वागोशकाराकाशभाष्यरं ॥

No. 2270. दिनभास्करः । Place of deposit, Goálpára. MS. seen by H. C. Clarke, Esq., Extra Asst. Commissioner, Goálpára.

Dina-bhāskara. A digest of the daily religious duties of householders. The topics are the same as are given in the Ahnika Tattva of Raghunandana. By Sambhúnátha S'iddhántavágis'a.

नमो नमो नमः ।

Beginning. अथ प्रातःकृत्यं । तत्र ब्रह्मपुराणं ।

ब्राह्मे मुक्तये बुध्येत अरे देवनाय नमः ।

इति वचनानेषां अरुणं कार्यं । तद्यथा,

ब्रह्मा मुरारिप्रप्राणकारी भानुः शशी भूमिपुतो वधश्च ।

नृवच शूद्रः शनिराजकेतुः कुर्वन्नु सव्यं मम सुप्रभातं ॥

भृगुर्वशिष्ठः क्रतुरश्विराश्व मनुः पुलस्त्यः पुलस्त्य गौतमः ।

वैष्णोमरीचिश्च्यवनः श्वश्रुः कुर्वन्नु सव्यं मम सुप्रभातं ॥

समत्कुमारः समकः समन्तः समातनोऽप्यासुरिपिण्डलो च ॥

सप्त सखाः सप्त रसातलाश्च कुर्वन्नु सव्यं मम सुप्रभातं ॥

श्रुत्वा समन्ता सरसाक्षयापः क्षीर्मा च वायुः ज्वलितश्च तेजः ।

जम्बः समन्तं मन्त्रता सदैव कुर्वन्नु सव्यं मम सुप्रभातं ॥

सप्तार्चवाः सप्त कुशाक्षराश्च सप्तर्वयोद्गीपचराश्च सप्त ।

भूरादिकानि भुवनानि सप्त कुर्वन्नु सव्यं मम सुप्रभातं ॥

इत्थं प्रभाते परमं पवित्रं करोदितं यः शृणुयात् अरे ह ।

दुःखप्रणाथोऽनघसुप्रभाते भवेच्च नित्यं भगवत्प्रसादात् ॥

महाभारते, कर्णोऽथ कस्य नामस्य इमं यन्महा नलस्य च ।

अनुपर्वस्य राजर्षेः कीर्तनं कश्चिन्नाशनं ॥

End. इत्यश्वत्थः । अतो नु अर्धशङ्खितात् शानं मैथुनिनः श्रुतं ।

अथतो नु सदा कार्यं शोचं मूषपुरीषवदिति ॥

गौतमश्च, मैथुनीभूय शोचस्पृति न विद्यन्ते ।

इत्यश्वत्थः । इति वाग्म्योऽपि शानं श्रुत्वा मैथुनेन तो ।

अथनादुशिता मारी शृचिः श्वादिशृचिः पुमान् ॥

श्रुतिः, दिवा नु मैथुनं नमः, शानादिप्रोविश्य भवतीति ।

एतद्वचनावपि । ब्रह्मपुराणं ।

इत्येतद्विषयं प्रोक्तमवश्यमिति वै मया ।

श्राद्धादीनां कृत्यजातमपवर्गफलप्रदं ॥

नास्ति ह्यदयवाक्यस्यादुःशङ्कणोऽन करोति यः ।

स दाति मरकान् घोरान् पशुयोनौ च जायते ।

इत्यभिगमननिरूपणकिरणः ।

Colophon. इति श्रीसिद्धान्तवागीशभट्टाचार्यविरचितेदिनभास्करः समाप्तः ।

No. 2271. दुर्गास्तवकृत्यकौमुदी । Place of deposit, Goálpára. MS. examined by H. C. Clarke, Esq., Extra Asst. Commissioner, Goálpára.

Durgotsava-kṛitya-kaumudī. A treatise on the worship of Durgā in the month of Ās vīna, giving excerpts from original texts on the propriety and mode of performing it, the advantage thereof, and the ritual. By Sambhūnātha Siddhāntavāgis'a.

अभोगणेशाय ।

Beginning. प्रवक्ष्य विश्वरूपादपद्मे स्मृत्यादिशक्तं वक्रशोऽविलोक्य ।

सिद्धान्तवागीशकृतौ प्रयत्नात् तमेति दुर्गास्तवकृत्यकौमुदी ॥

अथ दुर्गास्तवः । तत्र च शरत्कालीयदुर्गापूजनमावश्यकं ।

शेभाद्यादयवाक्यस्यादेवीं दुर्गां महोत्सवे ।

न पूजयति दम्भाद्वा देवाद्याय च भैरव ॥

शुद्धा भगवती तस्य कामानिष्टान् निहन्ति वै ।

परम च महाभावावलिर्भूला च जायते ॥

इति कालिकापुराणेऽनित्यनुतेः देवीपुराणे वीशानुतेः च ।

तथा, चरसुग्रे चरांगे वा देव्या नियतमानसः ।

प्रतिसंवत्सरं कुर्यात् स्थापनञ्च विसर्जनं ॥

चरसुग्रे तुलायां मकरादीनां पूज्याऽऽसम्भवात् ॥

तथा, द्विमतीरे चरे चैव सुग्रे केन्द्रगते रवौ ।

वर्षे वर्षे विधातव्यं स्थापनञ्च विसर्जनं ॥

द्विमतीरे कान्यायां । अन्यस्य तदानीमसम्भवात् । केन्द्रगते सुग्नगते । तथा,

पूजयेत्तत्र कान्यायां चर्चं पूजां न कर्तुं वेत् ।

चर्चं उत्सर्चं प्राप्य कर्तुं न कुर्यादित्यर्थः । अथ पूजातिशक्तमभिनेष्यते । संवत्सरे चतीते

तु पुनरागमनाय च इति मन्त्रसिद्धाव । काव्यमपि फलश्रुतेः । यथा, काशिकापुराणं
पूर्वोदित इत्यादि ॥

End. संवत्सरप्रदीपे । अशुभं सङ्गमं दृष्ट्वा देवप्राश्नात्पूजनं ।

शान्तिं कुर्वीत कुर्याच्च शानं सर्वोपशोभतेः ।

अशुभमिति अशुभवर्णमशुभचेदितमशुभदिने । अशुभाधिकरणत्वात् एवामन्यतमं दृष्टे-
त्यर्थः । निश्चितद्वारेण चान्न वर्षकाले .

कुचेदितोक्तुं परशुद्वेष्टे निरीक्षितः अश्वनकः कदाचित् ।

दृष्ट्वा विद्येवात् परितोपयेनद्विधातयेत् कृषितदुष्कृतेषु ॥

मासं न मुञ्जीत शयीत भूमौ क्षिप्यं न खेयेत दिनामि सप्त ।

आयात् जयेत् स अङ्गयाच्च वज्री पैटं पुमान् अश्वनमर्चयेच्च ॥

किं घातयेदितिकृषितपापनाशाय प्रायश्चित्तं कुर्यादित्यर्थः । नामागतं कृतिपुराणविदां
विदित्वा ज्ञात्वागमार्थमसिद्धं गृहसम्पत्तयः । श्रीकामरूपप्रथिवीपतिपण्डितेन बाजीसरेण रचितो-
रचिराश्रुत्यः ॥

Colophon. इति श्रीमहात्मसोपाध्यायजगद्गुरुवसिष्ठान्तर्वागीशभट्टाचार्यविरचिता दुर्गा-
सुखकोमदी समाप्ता ॥

No. 2272. प्रायश्चित्तरत्नाकरः । Place of deposit, Goālpārā. MS
seen by H. C. Clarke, Esq., Extra Asst. Commissioner of Goālpārā.

Prāyaścitta-ratnākara. A digest of the Smṛiti rules for
performing expiatory rites for various offences. By Ratnākara Miśra.
The work is not known in Bengal.

Beginning. नमोऽग्रेऽशाय । अतुर्वर्गेप्रदानाय अतुर्वर्गज्ञं विभर्ति यः ।

तस्मै विश्वैकनाथाय नमः क्षमाय वेधसे ॥

हरिं गुहं नमस्कृत्य विश्वं चेतयते तु यः ।

रत्नाकरेण मित्रेण क्रियते सारसंघस्य ॥

नामाश्रुतीः समालोक्य संहितागमसंहितान् ।

प्रथमेन समालोक्य संघस्योपं चितव्यते ॥

तत्र प्रथमं ब्रह्मप्राप्त्यात् गुरुत्वाच्च ब्रह्मविधयायचित्तं निरुध्यते । तथा च मनुः ।

ब्रह्मचर्यादुरापातं खेयं गुणैर्ब्रह्मगमः ।

महान्निपातकान्याहुः संसर्गैश्चापि तैः सच, इति ॥

तथा, विश्वामित्रादित्यायम्भवाः ।

ब्राह्मणेन च वृत्तवः दुरा देवा न च द्विजैः ।

त्राक्षराक्षरैश्चरयं न कर्तव्यं कथञ्चन ॥

मुद्रपत्नीं न गच्छेत् संपन्नस्यापि तैः सह ।

महापातकसंज्ञा च निर्दिष्टेवा मनीषिभिरिति ॥

तथा च प्रयोजकस्यापि वधभागिल्लहाश्च विष्णुः ।

रामादुद्देशात् प्रसादाद्वा स्तनः परत एव वा ।

त्राक्षरां चातयेद्यस्तु स भवेद्ब्रह्मघातकः इति ॥

अनुप्रासकस्यापि वधभागिल्लहाश्च मनुः ।

वह्मनामेककार्यार्थां सर्वेषां शक्यपाणिना ।

यद्येकोघातकस्तत्र सर्वे ते घातकाः स्मृताः ॥

प्रयोजकस्य वधभागिल्लहाश्चपुस्तकः । प्रयोजयितानुमन्ना कर्ता चेति सर्वे ते स्वर्गमरक-
फलभोक्तारोयोभूय चारभन्ते तस्मिन् फले विशेष इति ।

निमित्तिनेऽपि वधभागिल्ले षड्विंशकृतं ।

आश्रोशितसाक्षितोवा चनैर्वा परिपीडितः ॥

चमुद्दिष्टं त्यजेत् प्राचांस्तमाद्ब्रह्मघातकं ।

End.

अथ रजसल्लापाचक्षजलपानविषयं । पीतशेषजलपाने तु द्विगुणमिति ।
यत्तु दृश्यमवचनं रजसल्लापाचक्षजलपाने कच्छं चरित्वा पूतेभवतीति । तदुद्दितीयद्विषयीय
रजसल्लाजलपानविषयं । यत्तु अथष्टदृश्यमवचनं पीत्वा जलस्य पाचक्षमात्रेय्यान्मनुष्यपवसेदिति ।
आचयेयी रजसल्ला । रतश्च तृतीयद्विषयीयरजसल्लाविषयं । पीतशेषजलपाने तु बहुपवासाः ।
यत्तु षड्विंशकृतं उदकाजलं पीत्वा आनश्चमपवसेत् ।

पक्षग्रन्थान्तः कला शब्दोभवति तत्तत्तथात् ।

उदका रजसल्ला । रतश्च क्षानात् पूर्वं चतुर्थद्विषयीयरजसल्लापाचक्षजलपाने चर्षा-
क्षानश्चमपवासाः । सर्वमेतद्ब्रह्मघातविषयं । भूक्षादीनाम् भागचानिर्द्देश्या ॥

कष्यपादमहाभोजग्रन्थमात्राय निर्वृतः ।

मित्रोरत्नाकरोपीमानकरोत् सारसंघं ॥

Colophon. इति चौरत्नाकरमित्रविरचितसारसंघेयं समाप्तः ।

No. 2273. प्रयोगरत्नमाला । Place of deposit, Goálpará. MS. seen
by H. C. Clarke, Esq., Extra Asst. Commissioner, Goálpará.

Prayoga-ratnamālā. An elementary grammar of the Sanskrit
language, founded on the system of Pāṇini, but greatly simplified.
By Purushottama Vidyāvāgīśa Bhaṭṭāchārya. The work was compiled
by order of Rājā Malladeva, a rājā of Manipur. It is not current in
Bengal.

Beginning. नमो नमो शाय । नमस्तु नोर्वद्वारविन्दुपाशुह यच नितान्तमेव ।

सुररक्षुतीनां परमं रक्ष्यं क्षित्तियानमस्तमं विभाति ॥ १ ॥

अस्तताधिकमाधुरीधुरीषाधरनिर्योसगुणोर्जितेन वेधोः ।

रचितेन जगति रक्षयनं भगवन्तं घनकान्तिममोदये ॥ २ ॥

वीमलदेवस्य मुषैकसिन्धोर्महीमहेन्द्रस्ययानिदेशं ।

यत्नात् प्रयोगोत्तमरत्नमाला वितन्यते औपवचोत्तमेन ॥ ३ ॥

महतामपि हृदिभावनीयेर्महनीयेर्गुणद्विजत्प्रयोगैः ।

रचितां पुस्तकानामेव बालाः प्रतिभायै परिधत्त मालां ॥ ४ ॥

हर्षोदराक्षुरधियः सुधियः प्रसाद्य विज्ञापये यद्वदमम मनोनिधत्त ।

रतेषु महत्तमकैरवकोरकेषु युक्तात्प्रसादशरदिन्दुवचः स्फुरन् ॥ ५ ॥

अकारादिअकारानां वर्षभासानुवर्तते ।

सरादिसंज्ञाविधानार्थं । उक्तः चोवर्षमालायां मन्त्रस्थोपधिकीर्षया ।

कादिसंयोगसङ्केतविषयं कैश्चिदाहृतं ॥

अथ संज्ञाविधानानुपयुक्तोऽपि अवर्षः पाणिनीयवर्षक्रमव्यवच्छेदार्थः ॥

तस्यामकारादौकारं यावत् वर्षाः सरा अथ सरसंज्ञका अथसंज्ञकाश्च भवन्ति । संज्ञा-
संज्ञानेनोद्देशार्थं इति प्रथमा । रवमप्येऽपि सराअसंज्ञाप्रयोगनं नामिनः सरद्वयधो-
न्यादौ ।

End. इति पोषातुर्निर्देशे सिद्ध्यति दुहित्युज्जि ।

जुहोतिः क्षोतिः आग्नोतिः प्रोषातिरिति सिद्ध्यति ।

धालनुकारत्वादुद्देशे प्रविरिति अतएव के प्रवोचत् । समुच्चयसामर्थ्यात् श्रितितमौ
यथातुकार्यं तत् सिध्यतीति सिद्धं । सम्भावः योनवत्तां विभक्तीनाञ्च कोपनं । आख्येय
आख्येयैकं सुखवोचकते कृतमिति ।

Colophon. इति द्विजकुलकलप्रकाशकमहामहोपाध्यायीविद्यावागीशभट्टाचा-
र्यापरनामचौपुष्पतमस्तम्यनिर्दिष्टायां प्रयोगरत्नमालायां कृतप्रकरणं षष्ठीविन्यासः सम्पू-
र्णः ।

No. 2274. वर्षभास्करः । Place of deposit, Goálpará. MS. seen by
H. C. Clarke, Esq., Extra Asst. Commissioner, Goálpará.

Varsha-bhaskara. A dissertation on time meet for religious
observances, giving in detail definitions of years, days and their divisions

according to both solar and lunar calculations, and the rites appropriate at particular times. The modes of pacifying adverse planets are also given. By S'ambhunátha Mis'ra, S'iddhántavágis'a, of Cooh Behar. The work was compiled by order of Dharmadeva Deva, a rájá.

Beginning. श्रीमन्नारायणं देवं तथा श्रीराममुत्तरं ।

नन्नापि वाचीविघ्नेशं शिवौ च शशिशेखरो ॥

नवीनवाक्कतिमिराच्छन्नप्राचीनपद्धतिः ।

प्रकाशार्थं समतितः सुधियां सुचचेतवे ॥

देवश्रीधर्मदेवस्य द्विजानामप्यनुज्ञया ।

श्रीशम्भुनाथमित्रेण तन्यते वर्षभास्करः ॥

इति मङ्गलाचरणं । इह खलु निखिलमित्यादिकर्मणः कालाङ्गलप्रतीतेरतः काल एव प्राङ्निरूप्यते । स चेत्तरूपविशेषः । कालखरूपं रूपं तद्विष्णोर्मैत्रेय वर्णते इति विष्णुपुरा-
नीयात् । कर्माङ्गलच्छास्य, ततः प्रष्टति जन्मनां सदसत्कर्माङ्गलचक्रः । होरास्थोवर्णते कालोद्धारो-
रात्रेऽत्र लोपतः ॥ इति श्रुतिर्वचनान् । गुह्यपापि तदङ्गीकृतं । कालोऽहं कर्म चेष्टते न
कर्मणि काल इति । ननु कर्मणि कालस्याकाङ्क्षलमेव नास्ति अतस्तेनैवातं न कालोऽगुह्य
इति । सत्यमस्य मङ्गलाक्षरपत्रात् । अन्यथा, तिथिनक्षत्रवारादि साधनं पुण्यपापयोः ।
प्रधानगुणभावेन स्नातन्त्रेऽत्र न ते समाः ॥

इत्यादीनि श्लोपाधिकरणकालस्य कर्माङ्गलप्रतिपादकानि मानावधानानि विदधेरन्
इत्यादि ।

End.

सर्वेषां शिल्पभाष्यानां निश्चकर्मा च दैवतं ।

द्रुमाणां कलिकानाञ्च शाकादीनाञ्च सर्वेशः ॥

फलानामपि सर्वेषां तथा ज्ञेयवन्मयिनिः ।

मत्स्ये मांसे विमिर्दिष्टे प्राजापत्ये तथैव च ॥

ज्वरं क्षयाजिनं शय्या रथमासनमेव च ।

उपानहौ तथा धामं यशान्यत् प्राचवर्जितं ॥

उत्तमानाङ्गिरसे तदहं शय्यादाचमये शृणु ।

उत्तमानाङ्गिरसे तव दद्यान्माम् दे द्विजाः ॥

महाश्वे भवेत् सूर्यः पेशामास्य वायवं ।

रथोपकरणं सर्वं कथितं शक्रदैवतं ॥

श्वस्य लक्ष्मीर्विशेषा चङ्गस्य चापि काशिका ।

हूरिकाया भवेद्दुर्गा कङ्कारस्यापि चण्डिका ॥

आदर्शस्य भवेन्नः सत्यायाद्यापि वासवः ।

कल्पस्य भवेत् सूर्यः सत्यं वा विष्णुदेवतमिति ॥

अथ कृतिपुराणयोः सप्रमाणत्वेऽपि श्रिष्टाचारवशात् अवहर्तव्यः ।

Colophon. इति समाप्तः ।

No. 2275. देवीपूजनभास्करः । Place of deposit, Goálpárá. MS. seen by H. C. Clarke, Esq., Extra Asst. Commissioner, Goálpárá.

Devipújana-bhāskara. A treatise on the worship of Durga, similar to No. 2271, and by the same author, but apparently more elaborate. The codex, however, breaks off in the middle.

नमो गणेशाय ।

Beginning. नमो दुर्गे जगदाधीं तारिणीं दुःखहारिणीं ।

त्रिसिद्धान्तनीत्येतदेवीपूजनभास्करं ॥

दुर्गापूजाया नित्यतामाह कालिकापुराणं ।

यामोहाद्वयवास्यदेवीं दुर्गां महोत्सवे ॥

न पूजयति दम्भाद्वा द्वेषादाप्यथ भैरव ।

क्रुद्धा भगवती तस्य कामानिष्टाश्लिष्टि वै ॥

परमं च महामायावल्लिर्भूता प्रजायते ।

देवीपुराणं ।

द्विशतीरे चरे चैव लघे केन्द्रगते रवौ ।

वर्षे वर्षे विघातयं स्थापनस्य विसर्जनं ॥

अथ द्विशतीरचरपदेन कन्यातुल्योदेष प्रवृत्तं पूर्वोक्तान्येषाम्कदाभीमसम्भवादिति ।

एवञ्च, पूर्वोक्तविधानेन पूजामस्यान्विष्योक्तसः ।

छन्नैव परमाप्तापुर्निर्देति दुःखहानये ॥

एवं, अन्यैरपि सदा कार्यं दुर्गादेव्याः प्रपूजनं ।

विभूतिमनुष्ठां लब्धुं अतुर्वर्गप्रदायकं ॥

तथा, भवानीतुल्ये पार्थे संवत्सरसुखाय च ।

भूतप्रेतपिशाचानां नाशाय चोत्पत्तये च ॥

इति कालिकाभविष्यपुराणयोः करणे फलननेत्यास्याः काव्यमञ्च ।

अष्टिकामपहारैश्च पूजयेद्विदुष्वये ।

तथा ज्योतिषे, अक्षय्ये च मूलादौ सप्तम्यादिदिनयये ॥

इत्यत्रापि तथाप्रतीतेरस्या नित्यत्वं काम्यत्वञ्च । अथ सर्ववर्षाधिकार इत्याह भविष्य-
पुराणं ।

ब्राह्मणैः अग्निष्वैर्वैश्वैः शूद्रैरग्नौ चैवकैः ।

एवं नामाग्नौ चैवकैः पूज्यते सर्वदुःखुभिः ॥

अन्नवक्त्रकक्षिज्ञैश्च किरातैर्वैश्वरैः शकैरिति ।

End.

कृतिसामरे च मत्स्यसूक्तं ।

ज्येष्ठा वायव्यया वृद्धी सायङ्काले न चेद्भवेत् ।

सायमेव तथापि स्याद्विष्णुशास्त्राभिमन्त्रणं ॥

पूर्व्यां वृद्धीं समक्ष्यां सायम्प्राणामपि त्यजेत् ।

यदा तु पत्रिकापूजा न परेद्युर्भविष्यति ॥

सन्निहृतं तु यत्पूर्व्यं पत्रिकादिवसस्य तु ।

तद्दिने वरदंष्टला परे श्राद्धां प्रवेशयेत् ॥

तथा पूर्वलिखितयज्ञीया देवता इत्यादि । अथ सायं पदं सायंसम्प्रापरं सायंसम्प्रा-
स्ति भविष्ये विशिष्याभिधानात् । सायंसम्प्रा च, अर्वाकमयात् सम्प्रा अन्तीभूता न तारका-
यावत् तेजःपरिहानिवशा भागेरर्वाद्यं यावदितिभिस्तिरोक्तेः । एतेन यदा तु पूर्वदिने
सायंवृद्धीलाभः परदिने सायं विनैव तदा पूर्वदिने बोधनं परदिने सायं विष्वाभिमन्त्रणमिति
कार्त्तनं यदुक्तं तन्निरसं वड्या गुचलात् अन्यथा तिथिज्ञासवश्चादुभयदिने सायं वड्याकाले बोध-
नवाचापत्तेः । अतएव कृतिः, सायं वड्यान्तु कर्त्तव्यं पार्श्वत्या आधिवासनं । वड्याभावेऽपि कौत्तवं
सप्तम्यामपि सामवेति । तथा, पत्नीप्रवेशान् पूर्व्येद्युरिति पूर्वलिखितभविष्यपुराणीयाश्च ।
विष्णुवादिनीत्यत्र विष्णुवादिनीति ब्रह्माण्डनन्दिकेश्वरयोः पाठः आत्मन्त्रयेद्बोधयेदिति यज्ञीय-
देवताया यज्ञदिनाद्यवहितपूर्वदिनसायमावाहनस्य सर्वयज्ञे दृढत्वात् अतोऽवयवीर्षपचरा-
जीये मान्यवेतिनिमित्तकादित्युक्तं । निमित्तान्तरसंज्ञेऽपि अन्यवादाहनं न कुर्यादित्यर्थः । अत-
एव स्याद्विदुषोऽमीदेवावाहनं विनापि विहित इति । विष्णुपञ्चदशमुपक्रम्य नवाक्षे । वाय-
व्यं रात्रिसंज्ञं न गृह्णीयात् कदाचन । अथ तद्दिने कुष्ठनिर्माणं ।

Smṛiti-ratnākara. A digest of the rules regarding expiations. By Vedāchārya. The name given is a literary title, and not a personal name. The author follows the digest of Bhavadēva.

ॐ नमोनवेष्टाय ।

Beginning. विकसोद्भवपापानां क्षरणाद्यस्य बोध्यः ।

नमस्तस्मै जगदाचे नमोहरिहरात्मने ॥

निष्कृतौ वज्रपापानां क्षुत्तीर्णा मेद्दर्शनात् ।

व्रतस्य निर्णयं कर्तुं साध्यं जायते मम ॥

मन्त्र-द्विस्तुतिश्रावणं भवदेवादिसम्मतं ।

प्रायश्चित्तमसं वक्ष्ये विज्ञाय पापनिष्कृतौ ॥

इदानीं गुरुत्वात् पञ्चमहापातकप्रायश्चित्तनिरूपणपुरःसरमेव प्रायश्चित्तं निरूपयितुं युज्यते । गुरवे प्रबलं ज्ञानं । तत्र मनुः, ब्रह्मसूत्रादिसुरापापं क्षेत्रं गुर्वैक्यागमः महाप्ति पात-
कान्याहुः संसर्गश्चापि तैः सह । तथा च विद्याभिप्रासितस्वायम्भुवाः ।

ब्राह्मणेन च जन्मस्य सुरा पेया न च द्विजैः ।

ब्राह्मणस्यैव हरणं न कर्तव्यं कथञ्चन ॥

गुरुतत्त्वं न गच्छेत् संसर्गकौशलं वर्जयेत् ।

महापातकसंज्ञा च निर्दिष्टैषा मनोविभिः ॥

अथ निषेधविषयस्य हननस्थानिरूपणे हनननिमित्तप्रायश्चित्तस्थानिरूपणात् प्रथमं हनन-
मेव निरूप्यते । किमिदं हननं नामेति । तत्र प्राणवियोगफलकस्यापारोहनमिति लोकप्रति-
ज्ञमेव । स च प्राणवियोगफलकस्यापारोयथा सौप्तात्कर्तुः परम्पराकर्तुरपि तेषामपि हन-
त्वात् तेन साक्षाद्वक्तृवत् प्रयोगकानुपाह्वकानुमन्तृनिमित्तनामपि हनत्वात् पञ्चानामेव निषे-
धविषयत्वं ।

End.

हरिवंशे श्लोकशते सुवर्णाब्दे प्रचक्षते ।

आगमानां सदृशेष स्पर्शमेकं प्रकीर्तितं ॥

धर्माशासकसदृशेष रजतत्रयमीरितं ।

कपिलायाः सुवर्णाब्दे धेनुभावे पुराणकं ॥

प्रायश्चित्तविधौ यत्र पञ्चाधिकपुराणकं ।

पुराणवित्तयं चान्ये वीर्य्यंहीने द्वयं भवेत् ॥

ज्ञान्ये दृष्टे वदपुराणं श्रुते नवपुराणकं ।

दानिश्च पुराणं स्यात् दृष्टे नीले तथैव च ॥

नमेरोः प्रतिवक्त्रे च द्वादश स्पर्शरतिभिः ।

मूले श्रीलक्ष्मणे तु पुराणं वित्तं भवेत् ॥
 पक्षेऽपि दूर्यं कं विद्यात् कलौ पश्यन्मया ।
 धात्रीलक्ष्म प्रत्येके भवेद्भक्तमासकं ॥
 एताव्याहुः प्रशस्तानि भुनयोये पुराविद्ः ।
 यज्ञं कला यजमानः कुर्याद्भामिभोजनं
 वास्तुयागादिकविधौ विशेषश्चापि दृश्यते ।
 ज्ञातिभिः सह भुञ्जीत दक्षिणीरामिषं विना ॥
 न चारक्ष कवायश्च पूतिगन्धादिकश्च यत् ।
 न शकं न च काण्डश्च न पुनश्च कदाचन ॥
 शान्मपुराणे ।

कूपार्धे च तद्गाने वा वाप्यादेर्नैलिन्यामया ।
 दीक्षायां सूर्ययामे च गर्भधाने तथैव च ॥
 निरामिषेभ्य भोक्तव्यं मद्यवर्ज्यं जलामयं ।
 मूलश्च सोमधान्यान्नं शृङ्गवेरश्च शकैरां ॥
 सैन्धवं मातुलाश्च भोजने शक्तं विदुः ।

Colophon. इति श्रीवेदाचार्यकृतौ सृतिरत्नाकराख्ये अष्टादशपरिच्छेदः सम्पूर्णः ।

No. 2277. लक्षणासारसमुच्चयः । Substance, country-made paper, 11 × 6 inches. Folia, 158. Lines, 12—13 on a page. Extent, 3,924 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendrakiśora Siūha, Bahādur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Lakṣhaṇa-sāra-samuchchaya. A treatise on the worship of the liṅgam of Ś'iva, compiled from various Tantras. Anonymous. CONTENTS : Liṅgam praised, its varieties, different advantages desirable from the worship of those varieties. Rules for preparing liṅgams of wood, metal &c. The peculiarities thereof. Good and bad characteristics of liṅgams. Preparatory duties for establishing a liṅgam. Omens, good and bad times. Means of obviating evil omens. Seven rules. Characteristics of a teacher of the Ś'aiva cult. Trial of teachers. Their education. Trial of woods for making liṅgams. Mode of felling trees for making liṅgams. Manifest liṅgams. Unmanifest liṅgams. Images of the nine Ś'aktis. Do. of the eleven Rudras. Do. of other gods and goddessess. Do. appropriate for the Ś'ivite cult. Do. of planets, stars, lunations, &c. Do. of Bhūtas,

Pretas, Joginís, &c. Characteristics of manifest and unmanifest images. Rules for making seats for images. The symbols of Hara, Hari &c. The vehicles, arms and complements of do. Auspicious times. Appropriate months for the consecration of images. Rules for making Maṇḍapas for do. Implements of worship. Rules for collecting earth for fire altars. Do. for the bathing of liṅgams. Do. for setting up columns, gateways &c. Do. for Vánaliṅgas. Do. for setting up flags. Rules for repairs of old liṅgams. Do. for consecration of houses. Sacrifices when commencing to build. Removal of dead bodies from the ground intended to be built upon. Worship of houses. Rules for building palaces. General rules for houses, gateways, &c. Rules for making tanks, wells, orchards, gardens &c. Do. for putting on the Brahmanical thread.

Beginning. तत्त्वत्रयचिदचनचिगुणचिस्त्रिङ्-

कालत्रयचिभुवनचि + रिशरीरं ।

नेत्रत्रयचिपद्मगान्धर्वचित्रां च-

+ + चिगुणभूतमीशमहं प्रणम्य ॥

आगमेभ्यः समाकृत्य दुर्य्यां सचक्षसङ्ग्रहं ।

अनुसन्धेयसम्पूर्णं सर्वथा + + नाकुलं ॥

असन्दिग्धं स्फुटार्थं च धर्मकामार्थमोक्षदं ।

हिताय मन्दबुद्धीनां स्मरणाय मनीषिणां ॥

किञ्चित् क्वचित् स्फुटञ्चाहं नैकस्मिन् सर्वमङ्गकं ।

वज्रतन्त्राख्यो वीर्य्यः क्रमेणैकत्र लिख्यते ॥

सिद्धिर्लिङ्गाग्निमेत्येवं शिवप्राक्तं शिवगमे । इत्यादि ।

End.

यावच्छ्रीमानननोपरति वसुमतोमूर्ध्ने + प्रादियुक्तां

यावत् सप्तार्धवीर्याहं + इतद्विधौ मध्यगोमेवरति ।

यावच्चन्द्रार्कतारागणमणिभिरिह + + + + +

तावद्देवैश्चवीर्या जगति चिरमियं पुस्तकपादु कीर्तिः ॥

Colophon. इति सचक्षसारसमुच्चये द्वाविंशतमेविधिः समाप्तः । शुभम् ।

विषयः । शिवलिङ्गमाद्यात्मकीर्तनं । अष्टाव्यक्तमित्यभेदात् तस्य चिद्विधमनिकपयं । तत्र पञ्चमेदकचनञ्च । सत्काष्ठयानुरक्तमयादिलिङ्गनिकायविधिकचन । तत्र प्रत्येकं माद्यात्मकीर्तनञ्च । शुभाशुभलिङ्गसचक्षचनं । विविधपञ्चमयलिङ्गनिकपयं । मङ्गलाचरनिकपयं । शुभाशुभमङ्गलचनं । शुभाशुभनिमित्तनिकपयं । अशुभमाश्रयोपायचनं ।

सद्गुरुसत्त्वसादिकथनं । देवाचार्यसत्त्वसादिकथनं । आचार्यपरीक्षाविधिः । तत्र चक्षुषमा-
दिविधिकथनम् । शिखाराजादिनामभेदेन उच्चायां परीक्षाविधिकथनं । उच्चोद्देशादिविधि-
कथनम् । अन्तर्लक्षितप्रमादसत्त्वसादिकथनं । अन्तर्लक्षितप्रमादसत्त्वसादिनिरूपणं । तत्र
नवमन्त्रिणां प्रतिमासत्त्वम् । रक्षाद्वयव्याघ्राणां प्रतिमासत्त्वम् । एवं प्रसिद्धानां सर्वेषां देवानां
देवीनाञ्च सत्त्वकथनं । एवं शिखाकल्पसाकरवादीनां प्रतिमासत्त्वम् । प्रहस्यनतिव्यादीनां
प्रतिमासत्त्वकथनम् । तथा, भूतप्रेतकिङ्करप्रभृतीनां योगिन्यादीनाञ्च प्रतिमासत्त्वकथनं ।
अन्तावन्तप्रतिमासत्त्वकथनं । प्रतिमासापनयोग्यपौडमिक्षौदविधिकथनं । अथ हरिहरा-
दीनां सर्वेषां देवानां चक्रविमूलाद्यष्टसत्त्वकथनम् । तथा प्रत्येकं वाचनायुधादिकथनम् ।
अथमुक्तान्तादिमानकथनं अन्नादिनिरूपणं । तत्र तत्र प्रतिष्ठायां मासादिनिरूपणम् । मध्यप-
मिक्षौदविधिकथनं । कुण्डसङ्कल्पसादिविधिकथनं । प्रतिष्ठायै उद्गारादिविधिकथनं । विविध-
शिखारानविधिकथनं । अधिवासनविधिकथनं । शिखारोपणविधिकथनं । ईशरक्षापनविधि-
कथनं । वीररक्षकपद्मपूजाजगत्पुत्रादिस्नापनविधिकथनं । वायुशिखादिस्नापनविधिकथनं ।
अन्नादिनिवेदनविधिकथनं । पुरातनशिखायुद्धारविधिकथनं । गृहादिसत्त्वसापनवि-
धिकथनम् । तत्र स्नानयामसत्त्वसापनविधिकथनम् । शिखारोपणविधिकथनम् । वायुपू-
जापदसंस्नापनविधिकथनम् । प्रासादमिक्षौदविधिकथनं । साधारणप्रासादविधिकथनं । द्वार-
स्नापनविधिकथनं । पुष्करिणी-क्षुप-उद्योगानामस्नापनविधिकथनं । पविचारोदविधि-
कथनम् । इति ब्रम् ।

No. 2278. राजनीतिमयूखः । Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 40. Lines, 15 on a page. Extent, 2,250 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendrakis'ora Siṅha, Bahādur. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Rājanīti-mayūka. On kings and their duties. By Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa, son of Ramānātha Dāmodara Nṛsiṅha, and grandson of Bhaṭṭa S'aṅkara. CONTENTS: The word *rāja* applicable to all Kshatriyas. Corona-
tion, its varieties and rituals. The seven accessories of kings (ministers &c.). The attributes of kings. Duty of keeping subjects in happiness. Merits and demerits of ministers. Royal benefactions. Royal table. Aquatic excursions. Hunting. Daily duties. Rules regarding negotiations, war &c. Princes, their duties. Good, bad and indifferent ministers &c. Priests, courtiers &c. Royal treasury. Kingdom defined. Metropolis. Fortresses. Rewards and Honors. Army. Elephants, horses. Disputes of kings. Embassies. Omens. Encampments. Inimical conduct or *casus belli*. Warfare. Sin of running away from the battlefield. Encouragement of heroes. Chess play.

Beginning. देवपिरचःसंशानामवाङ्मनसजीवरं ।

प्रत्यक्षमपि तज्जाम सर्वदा धर्मपात्रावे ॥

विरोधिनार्गेदयदर्शनार्थे हेधा वध्वाच परः पुष्टान् चः ।

जीश्वरोभट्ट इहैकक्यमीमांसकाहै तमुरीयकार ॥

पिष्टवैदित्यसंसिद्धिर्हेतुमुक्ताय तत्पुनः ।

नीलकण्ठः प्रकुचते राजनीतिं नृपादतां ॥

तच्च राजशब्दः अविद्यमाने शक्तेरिति राज्ञो योगिनि अभिवेक्षोपरभाविताभ्ययोगान् प्राप्ति
राजानमभिविष्टेदिनि—इत्यादि ।

अथ सामकः प्रकारः ।

End.

आद्यं वस्त्रेकमट्टादिशिविधुपदं वस्त्रजं मन्दिरं

मन्दिरं पञ्च युग्मं शरद्वरमयं काशुमं विविधं ।

आद्यद्विद्योम सेन्द्रं युग्मितमनुदुराद्विषट्त्रिपक्षो-

पानो + + + भूमिजलमनुद्विषट्त्रिद्वैरदं विद्विषट् ॥

वट्त्रिपक्षं नेत्रयुग्मं मुनिजमन्द्विद्वि + दवक्राशुगाधि-

+ मले + पुने + पुनरनयदितोवाजिनं नीलकण्ठः ॥

Colophon. इति श्रीजगद्गुरुनारायणभट्टसुपण्डितशिरोरत्नमीमांसकसंज्ञितसामान्य-
धुरन्धरभट्टसंज्ञितराजशब्दनायकदामोदरवर्धनानुभट्टनीलकण्ठेन कृते भास्करे राजनीति-
मयूषः ॥

विषयः । राजशब्दस्य अविद्यमाने शक्तिरिति निरूपणं । राज्याभिवेकविधिकथनं । तत्
प्रकारकथनं । प्रयोगकथनम् । अथ सामान्यादिषट्पञ्चप्रयोगविधिकथनम् । राजगुरुकथनं ।
प्रजारक्षकविधिकथनं । सामान्यादिलक्षणं । निषिद्धानि । दानविधिकथनं । आचारादिविधिः ।
जलसमयाविधिकथनम् । सामान्यतोऽसमयाविधिकथनम् । नृपतेराधिकृत्यनिरूपणं । प्रत्येकं
सम्बन्धिविधादीनां प्रयोगविधिकीर्तनम् । राजपुत्रनिरूपणं । तत्कृत्यनिरूपणम् । उत्तममध्य-
माधमभेदेन विविधसामान्यलक्षणादिकथनम् । पुरोहितसमुदायलक्षणादिकथनम् । कौषादिनि-
रूपणम् । राष्ट्रनिरूपणम् । राजधानीनिरूपणम् । दुर्गनिर्माणविधिकथनम् । पुत्रवकार एव
राज्ञा कर्तव्य इति निरूपणम् । वस्त्रनिरूपणम् । गजलक्षणादिकथनम् । गजवन्धनयोगदृष्टनि-
रूपणम् । अस्त्रलक्षणादिकथनम् । अभियोग्यनिरूपणम् । दूतप्रेषणविधिकथनम् । तदुप-
दिनिरूपणम् । शत्रुनाशकथनम् । स्त्रियावारिशिविरादिविधिकथनम् । आनतायिलक्षणादिनिरू-
पणम् । धर्मयुद्धविधिकथनम् । रक्षात् पलायने दोषकथनम् । वीरोत्साहविधिकथनम् । अतुरङ्ग-
मौढा विधिकथनम् । इति शब्दः ।

No. 2279. जलसयारामोत्सर्गविधिः । Substance, country-made paper 9 x 4 inches. Folia, 103. Lines, 10 on a page. Extent, 2,178 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendraśīra Siñha, Bahrādūr. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Jalāsayāramotsarga-vidhi. Rules and rituals for the consecration of tanks, wells, orchards, &c., for public use. By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Rāmeśvara Bhaṭṭa Śūri.

Beginning. सरस्वतीं नमस्कृत्य प्रत्युद्बुधवानये ।

यदेकतानपित्तानां पिते संवित्पितृमा ॥

विष्णाधिप नमस्तुभ्यं विष्णं सभ्यं विष्णतय ।

प्रचयं रचया + चं बुद्धिं शुद्धिं विवेचि च ॥

उद्भिद्वशतपचसमोचनेचं

सुधीवसिचमतिविचचरिचपाच ।

उत्कीर्तनीकुसविचसंभवर्चमाचं

रामं भजे कुसपतिं कमलाकसचं ॥

विश्वामित्रकुलोद्भौ विधुरिवाकस्यः कुलानां मिथि-

वीरगुणैः मिथिलोऽपि यस्य वसुधा मिथ्यप्रमिथैक्षिता ।

विद्यापप्रविकाशनेकतरणिः श्रीमद्भगीविन्दजः

संख्यावद्भगवत्पद्मवीर्विजयते श्रीमद्भगवत्पदः ॥

शालोन्मथीतो पितुदेव यः कुतोः

कुतोः समाकोच्य च देवरीतोः ।

नारायणकृतनयोऽविमृते

जलसयारामोत्सर्गविधिं विधत्ते ॥

वसुधैव कुटुम्बकमात्रं यन्माः सन्नि परःश्रताः ।

नवादीह विवेकोयः पश्चिन्तैः स विविच्यतां

नवादीह + + + वायिका नुवे गु विचो

नत् कार्यं + रत्नादि ।

End.

यन्मोक्षिन् नृपदचयकृतयवे चेत्

सं यन् नृपदचयकृतयवे कोम ।

नत् यन्मः शिरसि कृताञ्जलिबु वाचे

लोभं तत्पदचयिहोदिमं नवा यत् ॥

Colophon. इति श्रीरामेश्वरभट्टहिरण्मयारायणभट्टकृतो जलाशयारामात्मर्गविधिः समाप्तः ।

विषयः । जलाशयादिकरणप्रशंसाकीर्तनं । जलाशययोग्यदेशनिरूपणं । कूपादिपरिमानकथनं । जलाशयारम्भकालकथनं । उत्सर्गकालकथनञ्च । कृतजलाशयस्य उत्सर्गकरणावश्यकता । उद्पानशुद्धिनिरूपणं । तङ्गागादिविप्रायप्रायश्चित्तं । वाप्यादिभेदनप्रायश्चित्तं । धर्मार्थनिष्ठातकूपादौ गवादिपाते दोषाभावनिरूपणं । जलाशयादिप्रतिष्ठाविधिकथनं । मण्डपकुण्डादिरचनाप्रकारकीर्तनं । जलाशयात्मर्गप्रयोगकथनं । नागयष्टारोपणविधिः । जलाशयात्मर्गस्य चतुर्थीकर्मकथनं । पञ्चगव्यदानविधिकथनं । वापीकूपात्मर्गे विशेषकथनं । चारामात्मर्गपञ्चनिरूपणं । इति शम् ।

No. 2280. वैधहिंसाघतिमिरमार्त्तखण्डोदयः । Substance, country-made paper, 16 x 5 inches. Folia, 23. Lines, 8 on a page. Extent, 503 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārāja Rājendrakīśora Siṅha, Bahādur. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Vaidhahiṁsāgha-timira-mārtanḍodaya. A treatise on the propriety and sinlessness of the sacrifices enjoined in the Śāstras. By Ambikāprasād Mīśra, son of Gayāḍatta, and grandson of Vahoraṇa Mīśra. The work was compiled under the auspices of Mahārāja Rājendrakīśora Siṅha, Bahādur, of Bettiyā, in the Samvat year 1911, i. e., 28 years ago.

Beginning. जगद्धिन्नाभिर्नोजननभरणध्वंसकरणै-

स्त्रिधायेकोयस्त्रिभूतपरिमितद्विद्योगुणगणः ।

प्रकृत्या यस्मावत् प्रदिशतु चतुर्थैर्वनिलयः

परमेश्वर + + सगुणपरमानन्दपुरुषः ॥

चम्पारणाधिराजः श्रुतिविहितकृतौ राजराजाधिराजो-

यद्वाजद्वाजधानौ विलसति विदिता वेनियाश्चातिभया ।

श्रीराजेन्द्रः किशोरोत्पलमुकुटमणिः सर्वशास्त्राधिकारी

तस्याज्ञामाधित्यं श्रुतिवचनपरं तत्त्वमुदाहरामि ॥

न हिंसादिनिवाक्यस्य वाक्यार्थपरिशीलनात् ।

पापदृष्टि + मञ्जूषा प्रवेशाय विचार्यते ॥

मा हिंसात् सर्वं भूतानीति श्रूयते । तत्र संशयः । इत्यादि ।

End. तस्मात्, चात्रोपहिंसायाः पापभावस्य निर्वृत्त्यात् ।

वैधर्हिंसावतिमिरमानखोदयमानकः ।

प्रबन्धोरचितः स + चन्द्रभू + भूमिते ।

माधवस्यसप्तम्यां वेदतात्पर्यनिर्णयः ॥

Colophon. इति श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीराजेंद्रकिशोरसिंहाय श्रीमन्मित्रवरो-
द्यात्मजमित्रनयादित्यमुनिशाम्बिकाप्रसादकृतोवैधर्हिंसावतिमिरमानखोदयः समाप्तः ।

विषयः । हिंसादिष्वचक्षुरूपपूर्वकं नृत्तिसृष्ट्यादिवाक्यसंवादेन वैधर्हिंसायाः प्रत्यवा-
जाजनकत्वनिर्णयः ।

No. 2281. कालनिर्णयदीपिका । Substance, country-made paper, 13 x 4 inches. Folia, 40. Lines, 6 on a page. Extent, 510 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendrakiśora Siṅha, Bahādur. Appearance, old. Verse. Correct.

Kālanirṇaya-dīpikā. A digest of the rules regarding proper times for the performance of religious rites. Both solar and lunar times are treated of, and rules for the calculation of eclipses are also given. By Rāmachandra Achārya, son of Kṛishṇa Achārya.

Beginning. काकचक्रप्रयोगान्नं नत्वा श्रीविहसं गुरुं ।

चर्मज्ञानार्थमानस्यः कालनिर्णयदीपिकां ॥

वसत्यर्थवशात् प्राप्तं स्यादतायै क्वचित् क्वचित् ।

प्रपञ्चते सम्यगेन मूलग्रन्थानुसारतः ॥

प्रथमः साधनोपायोदितोयच्चान्द्र उच्यते । इत्यादि ।

End. मुख्यकाले हि सम्प्राप्ते श्रीचमयसु साधनं ।

मुख्येऽपि साधने तस्य समयस्य न वैचल्यता ॥

दुर्बोपग्रन्थसिद्धान्तध्यानसंवातमञ्जिका ।

सुखस्वाकारि रामार्थैः कालनिर्णयदीपिका ॥

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । मास-तिथि-मन्त्र-संक्रान्ति-ग्रहवादिनाकालनिरूपणपूर्वकं तत्र प्रत्येकं कर्तव्यक-
र्माणां पद्येन व्यवसायकथनम् ।

No. 2282. काकनिर्णयदीपिकाविवरणम् । Substance, country-made paper, 18 × 4 inches. Folia, 144. Lines, 10 on a page. Extent, 4,036 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendrakiśora Siñha, Bahādur. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Kāla-nirṇaya-dīpikā-vivarana. A commentary on the work described under the next preceding (No. 2281). Anonymous.

Beginning. श्रीविहसं नृतिनिरः प्रथितप्रभावं

भावाईमानससरोवरराजहंसं ।

श्रीरामचन्द्रनृबनेकमनेकशाल-

पारीषकोविदधुरीबभसं नमामि ॥

मेव आकरचार्यवैकतरणिः सा प्रक्रियाकोमुदी

वेदान्तानुमता च वैश्ववमहासिद्धान्तसन्धीपिका ।

काकज्ञानविधौ आषाधि विबुधानन्दिप्रबन्धनयं

छण्याचार्यसुतः स नः सुखयतु श्रीरामचन्द्रोदः ॥

श्रीरामचन्द्रकृतिना निविना कलाना-

भानीतमेतदधुना बहुधासुधायाः ।

श्रीकाकनिर्णयकदुक्तिद्वधाभिसार-

मापीयमाकर्षणपुढकैः कलयन्तु काकं ॥

तत्पुनरा सम्यगनिर्णयदीपिकायां

माक्षीर्यगर्भपदपद्युक्तान्वितायां ।

निर्णीयते विवरणं कवयः प्रतीक्षे-

राचूकुसुमसुखलोका विवेचनीयं ॥

व्याख्यातास्त्रादन्त्यडा ये ते तर्कहृत्तरसयन्तु कृतिं ।

तन्नायनिर्णीतमिच्छासि सम्यक् शिष्टैरनुष्ठेयमिति प्रतीमः ॥

तच्च तावत् काकनिर्णयदीपिकां चिकीर्षवः— — — — — प्रतिज्ञा-

नीते,—काकचक्रप्रवेत्तारं नमो श्रीविहसं नृबं । इत्यादि ।

End.

इति विवरणमेतदीपिकाया मया यत्

कृतमनुमतवाक्यं व्यायविम्यासमर्थं ।

कृतमिच्छादमेतद्विस्तारनेकभावं

सुखजननमनसदीप्या नृतिं प्रयातु ॥

विषयः । रामचन्द्राचार्यकृतकाकनिर्णयदीपिकायाः आक नं ।

No. 2283. कालमार्तण्डः। Substance, country-made paper, 8 × 3 inches. Folia, 29. Lines, 10 on a page. Extent, 420 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1862. Place of deposit, Bettiyá, Mahārājá Rājendrakiśora Siñha, Bahádur. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Kālamārtanḍa. A treatise on lunar times meet for the performance of religious rites. By Kṛishṇamitra Āchārya, son of Rāma-sevaka, and grandson of Devīdatta Bhaṭṭa.

Beginning. षोकोऽङ्काकरः कान्धोऽङ्कानामवधीरितः ।

चेदं हिमति सद्बोधोयदात्मानं त्रये हरिं ॥

अथादौ प्रतिपन्निर्णयः । सा च यदि स्वर्योदयमारभ्य पुनरुदयपर्यन्तं भवति तदा सा पूर्वा । इत्यादि ।

End. मध्यतोऽजघटसंक्रमणे तान् शेषराशिषु परास्त्वतिपुण्याः ॥

Colophon. इति श्रीमद्देवीदत्तात्मजरामसेवकतनूद्भवाचार्यज्ञानमिश्रकृतो कालमार्तण्डाभिधेयानिबन्धः समाप्तः । संवत् १८६२ ।

विषयः । प्रतिपदादितिथिद्वैधविवेचनम् । कालनिरूपणं । नवरात्रकालादिनिरूपणं । प्रतिपदादितिथिज्ञत्यविवेचनं । विशेषेण जन्माष्टमीनवराष्टम्यादितिथिज्ञत्यविवेचनं । संक्रान्तिप्रवृत्त्यादिज्ञत्यनिरूपणम् ।

No. 2284. सुदर्शनसंहिता, (उत्तरखण्डम्)। Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 142. Lines, 8 on a page. Extent, 2,689 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyá, Mahārājá Rājendrakiśora Siñha, Bahádur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Sudars'ana-saṁhitá. A Tantra treating of mantras, charms, amulets, mystic diagrams, and rituals for malevolent and other rites. The codex under examination contains only the second part of the work.

देववाच ।

Beginning. पञ्चरात्रं तथा धर्मं कथं प्राप्तं सुरेश्वर ।

मन्त्रभेदा व्यासभेदा श्रीमभेदाः कथं पुनः ॥

दत्तात्रेयमुनेर्ब्रह्मः कथं ब्रह्मजिज्ञोषण ।

परस्पर्या कथं तस्य कथं वा मन्त्रसाधनम् ॥

दीपदानप्रकारस्य सरस्वतः कथं पुनः ।

यत्तन्वाचस्य कवचन्यासाया तस्य कौदशः ॥ इत्यादि ।

End.

इति परमरहस्यमुक्तमार्थे

वसुधामङ्गलमखनस्य विष्णोः ।

निजमनसि निबध्य रक्षणीयं

निजवरगात्रवदिन्दुसुन्दराख्ये ॥

Colophon. इति श्रीसुदर्शनसंहितायामुत्तरखण्डे सहस्रार्जुनकण्ठे द्वादशः पटलः समाप्तः । शुभम् ।

विषयः । १, १, पटले शिवाशिवयोः संवादेन राज्यप्राप्ति-विजय-वशीकरणादिव मन्त्रो-
क्तारादिनिरूपणं । २ ये पटले, दत्तात्रेयमन्त्रादिनिरूपणं । हनूमन्मन्त्रादिनिरूपणं । सुदर्श-
नमन्त्रादिनिरूपणं । ३ ये पटले, पूजाविधिकथनं । मन्त्रसन्ध्यादिकथनं । विशेषेण अन्तर्धान-
विधिकौतूहलम् । ४ ये पटले, विशेषतया वरिह्यागविधिप्रपञ्चनं । ५ पटले, वर्णचक्रादिन्या-
सादिनिरूपणं । ६ ये पटले, कवचन्यासनिरूपणं । ७ ये पटले, नामाविधिमन्त्रभेदनिरूपणं ।
मन्त्रसिद्धिचक्रतदुपायादिकथनम् । ८ ये पटले, जप-होम-तर्पण-माज्जन-ब्राह्मणभोजना-
त्मकपञ्चाङ्गपुरस्सरप्रपञ्चप्रपञ्चनं । ९ ये पटले, परचक्रनिवारणोपायकथनं । १० ये पटले,
विजयपताकायन्त्रनिरूपणपूर्वकं कवचपरिभाषादिनिरूपणं । ११ ये पटले, दीपदानविधि-
कथनं । रत्नान्यासादिनिरूपणं । महादीपदानविधिकौतूहलम् । इति श्रम् ।

No. 2285. कलादीक्षारहस्यचर्या । Substance, country-made paper, 14 x 5 inches. Folia, 128. Lines, 14 on a page. Extent, 6,889 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendrakiśora Siṅha, Bahādur. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Kalādikṣhā-rahasyacharyā. A manual for the performance of the rite of initiation into Tāntric mantras. Anonymous.

Beginning. ————— करवाणि शुभान्येव सर्वं तन्त्रेषु पार्ष्णति ।

अभितंष्टिचयोदिभ्राः शुक्लप्रतिपदादितः ।

रत्नौजस्रप्रविहृताः करणं स्यादवादिर्कं ।

अथ कृत्वाविधयः । इत्यादि ।

End.

अमरं मे पुनरात्मनाय प्रसीद सर्वविद्वांसः प्रपञ्च मनोमनोःसु साक्षा ।

इति विश्वज्जनमन्त्रः ।

Colophon. रति कलादीचारवृत्तयो समाप्ता ।

विषयः । विशेषेण दीक्षाविधिकीर्तनं तत्र प्रयोगकथनञ्च तत्र तान्त्रिकदीक्षाया आवरण-
कथनञ्चनं । दीक्षाकालादिविवेचनं । विशेषतः समयान्तरादिनिरूपणं । कुष्ठनिर्मासविधि-
कथनं । शक्ताद्वतादिनिरूपणं । परावस्थानिरूपणं । पाचकथनिरूपणं । तज्जपकथनिरूपणं ।
नीलकण्ठादिमूर्तिपूजनविधिः । तत्र वेङ्कटोपचारमन्त्रादिनिरूपणञ्च । होमविधिः । पूर्व-
पाचादिविधिः । कलादीक्षाविधिः । शान्त्यतीताकलाशुद्धिनिरूपणं । आत्मविद्याशिवतज्जपि-
भामादिकथनं । इति शम् ।

No. 2286. वेदसारसहस्रनामव्याख्या । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 126. Lines, 13 on a page. Extent, 3,859 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendra-
drakīśora Siñha, Bahādūr. Appearance, new. Prose and verse. Correct. •

Vedasāra-sahasra-nāma-vyākhyā. A commentary on a chapter of the Padma-purāṇa containing a hymn in which a thousand epithets in praise of S'iva are strung together. By Paramas'ivendra Sarasvatī, disciple of Abhinava-nārāyaṇendra Sarasvatī.

Beginning. ऐश्वरं परमं तज्जपदिहलप्यात्मवर्जितं ।

आधारं सर्वभूतानामनाधारमविज्ञितं ॥

अनन्तानन्दबोधाम्बुनिधिमकुतविभ्रमं ।

अम्बिकापतिमौशानमनीशं प्रथमाग्र्यं ॥

ऐशवासनाभिर्मुक्तमतिशोभममादरात् ।

जगति विषयं साम्यं संसारामयभेषजं ॥

महदादिविशेषान् जगदुपस्थाः समुत्थितं ।

यस्यामेव कथं याति बन्धे तामम्बिकामयं ॥

गुह्यमूर्तिधरा गुह्यां गुह्यविज्ञानदायिनीं ।

गुह्यमज्ञानमप्रीता गुह्यां निदितां गुह्यं ॥

जला गच्छेत् सर्वं साम्यं समुद्रमेव च ।

वेदसारसहस्र व्याख्या सम्यगविरच्यते ॥

काशीकण्ठे विष्णुवचनं । कलापि सुमहापापं तां यः स्मरति भावतः । इत्यादि ।

End. विष्णादीनां गुह्यमूर्तिनामन्येषामिन्द्रादीनाञ्च परमं पदं भवतीति भावः ।

शेषः परमाश्रितो तद्विष्णोः परमं पदमिति श्रुतिः । — — — — ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिभाषकाचार्यश्रीमदभिनवभारतचन्द्रसरस्वती-
पूज्यपादमिश्रश्रीमत्परमशिवेन्द्रसरस्वतीविरचिता वेदसारसङ्गणानामध्याख्या समाप्ता ।

विषयः । पञ्चपराशरीयवेदसाराभिधानशिवसङ्गणानामध्याख्या विस्तरशोभास्त्वाम् ।

No. 2287. सौभाग्यभास्करः । Substance, country-made paper 14 x 10 inches, Folia, 291. Lines, 9—10 on a page. Extent, 6,877 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1923. Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendrakiśora Siñha, Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Saubhāgya-bhāskara. A gloss on a commentary by Nṛsiñha on the thousand and one names of Lalitā as given in the Brahmāṇḍa-purāṇa. By Bhāskara Rāya, a pupil of the commentator.

Beginning. श्रीमन्मोरनिपथितः पितुरभूदयः केन + वेदरे
विद्यादादमकस्य मर्मभिदंभूदयः श्रीवसिंहादनुरोः
वस श्रीमिवदन्मृत्कचरथैः पूर्वोभिपित्तोऽभवत्
स चेतापिपुत्रयथीति मनुते तामेव नायवथीय
नृवचरवसनाथो + सुरानन्दनाथो-
विदितमतिरचक्षां धीरदन्नेर्नमसां ।
रचयति कृतिताया नामसावधिकाया
नृवक्षतपरिभाषाः स विदुःकृतेषां ॥

— — — — — इह कलु निखिलपुत्रपार्थसाधने जनवत्याराधनेऽभ्यर्चि-
ततमस्य रचकनामसावधकीर्तनस्य रचकतरुसद्गुरुसम्प्रदायैकवेदसङ्ग्रहमेव तान् सम्प्रदायान्
'शिवानुमिषुचयः' दिदमंथितः श्रीवसिंहात्मन्नामानोऽख्यदंभूवचरथा निरन्तराया अपि
शिवशिवार्थै मङ्गलमांशरानि विपुरामिति । आत्मार्थं पुरं मङ्गलकेन्द्रेणामावादिसन्मूर्धोयकाः
वा निपुंता । इत्यादि ।

End. अथ्येवमाप्तानामानन्दाय शिवं मङ्गलकपमिति सर्वं शिवं ।

Colophon. इति श्रीभास्कररावेव कृते सौभाग्यभास्करे कलमुक्तिः ।

श्रीविद्यामिश्रवंशः शिवभजनपरोभारतीशेषकीर्तो

काक्षां नवीर — रमयभास्करसङ्ग्रहः ।

वेदशास्त्राभिज्ञायां भरदि भरदतावाचिने काकमुक्ते

ग्रन्थे वेने नवश्यामतनुत कृतिनामसावधभाष्यम् ॥

इति म्व । संवत् १८१९ ।

विषयः । रामायणपुराणीयकवितानामसहस्रम् अक्षिप्तानन्दकृतपरिभाषाः विहृत्य वा
 खण्डम् ।

No. 2288. रामायणसारः । Substance, country-made paper, 15
 × 6 inches. Folia, 11. Lines, 10—11 on a page. Extent, 277 ślokas.
 Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Bettiyá, Mahārājá
 Rājendrakiśora Siñha, Bahádur; also at Benaras, Bábu Hariśchandra.
 Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Rámáyana-sára. A metrical epitome of the story of the
 Rámáyana, giving its narrative portion divested of episodes and purely
 poetical descriptive portions. By Agnivesa, a Rishi. The most re-
 markable peculiarity of the work is the attempt made in it to fix specific
 dates for all the important occurrences in the history of Ráma. Thus,
 it says Ráma was 15 years old and Sítá 6 years old, when they were
 married. At the time of their exile they were 27 and 18 years old
 respectively. They had sojourned in the wilderness 12 years and 6
 months when the nose of Súrpanakhá was cut by Lakshmana. The
 rape of Sítá took place on the 14th day of the waxing moon in the month
 of Mágha. Hanumán repaired to Ceylon on the 10th of the waxing
 moon in the month of Mārgas'ir's'a. Ráma appears on the shore of the
 sea on the 3rd of Paus'a. On the 4th Vibhísana seeks his shelter.
 The fall of Rávana took place on the 18th of Chaitra. On the 1st of
 Vaisákha, Ráma arrives at the seashore on his return journey. The
 fire-ordeal of Sítá took place on the 3rd of that month. On the 7th
 Ráma returns to Ayodhyá to celebrate his coronation. On the 12th
 of Chaitra, in the seventh month of her pregnancy, Sítá was expelled
 from her home, and on the 9th of Ásháda she brought forth her twins.
 It is scarcely necessary to add that there is nothing to shew that the
 dates are trustworthy.

अथाग्निवेशविरचितं रामचरितम् ।

Beginning. बीमारदाचरचपद्मजं विद्याव

दिते नवेष्टचरयो प्रवदेन मत्ता ।

रामाचरीयमखिलं मुनिभिः प्रदीतम्

आचैरहं तद्विद्युत्तारतत् प्रवक्षे ॥ १ ॥

पञ्च वेदविभिर्मेतदाहं कपुषा विवेक विचारितः

वीर्यं विनयसः सुतोऽसुरसुतामर्षोऽङ्गोरावसः ।
 तेनातीव सदा जगत्प्रसिद्धं पुष्टेन संभाषितं
 जातकद्वयसंज्ञेन दशरथाङ्गीरामनामा चरिः ॥ इत्यादि ।

End.

इत्येतद्वयचरिणं पठति रघुपतेर्वीरराजा प्रहोति
 सारं रामायणस्य प्रतिदिनचरिणा चाग्निवेशेन जीतं ।
 वीर्यं निर्बूतपापोजलधरपद्मावस्य यानेन याति
 संमं दिव्येन देवैरभिमुखमखिलैरागतैः कूपमानः ॥

Colophon. इति श्रीकृष्णवैश्वामित्रविरचिते रामायणसारः सम्पूर्णः ॥

विषयः । संक्षेपेण वाङ्मौलिरामायणसारं सङ्कलय्य रामचरित्रवर्णनं । विशेषतश्च विवा-
 चादिकाले श्रीरामादीनां वयसादिकथनं । तत्र विवाहकाले रामः पञ्चदशवर्षवयसः सीता
 तु षड्वार्षिकी आसीत् । अथ वनमननकाले रामः सप्तविंशतिवर्षीयः सीता तु अष्टादशवर्ष-
 देशीयेति कथनं । अथ वनवासोत्तरादयो वर्षे समतीते पञ्चषड्यां स्वर्पञ्चपाया नाशिकाच्छेदना-
 दिकथनं । तत्र माघशुक्लचतुर्दश्यां सीताचरणकथनं । मार्गशुक्लदशम्यां वनमृतः सुमङ्गलकृ-
 कथनं । पौषस्य तृतीये दिने जलनिधितोरे रामस्य ससैन्यस्य उपस्थितिकथनं । चतुर्थे दिने
 बिलीषवेन सप्त भिषताकथनं । एवं चतुर्वन्धनसङ्क्रान्तप्रवेशादिदिनकथनं । माघनवम्यां नाम-
 पात्रवन्धनादिकथनं । चैत्रस्याष्टादशदिवसे रावणवधकथनं । वैशाखस्य प्रथमदिने रामस्य
 पुनः सुवेङ्काचसुप्रत्यागमनकथनं । तत्र तृतीयायामग्निप्रदिकथनं । सप्तमे दिने अयोध्याप्राप्त्यन-
 नारं राव्याभिषेककथनं । अथ मर्षापानात् सप्तमे मासेऽतीते चैत्रस्य द्वादशदिवसे सीताया
 निज्वासनकथनं । आषाढस्य नवमदिवसे सीतायाः पुनश्च्यवनजननकथनं ।

3

No. 2289. धर्मरण्यामहात्म्यम् । Substance, country-made paper, 16 x 5 inches. Folia, 123. Lines, 10 on a page. Extent, 3,508 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyá, Mahārājā Rājendrakiśora Siñha, Bahādur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Dharmāranya-mahātmya. Praise of Dharmāranya as a place of pilgrimage. It notices all its sacred spots, and narrates a great number of legends in support of the merits of those spots. The work is so written as to appear as an episode of a Purāṇa, but the codex does not give the name of the Purāṇa. It is obviously apocryphal.

Beginning. तर्जुं संवतिवारिणिं विजयतां मौनैः सदा प्रभो-

वेनेद् सदा विमानि सततं जातं + + संवत् ।

सद्यैव + + + + मानविधुरे वेदान्तवेद्योविमु-
क्तं बन्धे सहजप्रकाशममलं श्रीरामचन्द्रं परं ॥

— — — — — ।
जैमिने निमिषसेवे श्रवयः शौनकादयः ।

सर्वं समीय लोकाय सहस्रसमसासत ॥

एकदा स्तुतमाशानं दृष्ट्वा तु शौनकादयः ।

परं दर्पं समाविश पपुर्नैकचेतसा ॥

विवाः श्रोतुं कथाश्रव + + + + क्षपस्विनः । इत्यादि ।

End.

दानादिभिर्येथान्यायं सूर्यरूपलक्षणेन ।

मुद्रिकां कुण्डले चैव ब्रह्मसूत्रं विरक्तयं ॥

वस्त्राणि च विविधाणि गन्धमाङ्गानुपमैः ।

देववत् पूजनं कृत्वा गात्र + + + + + ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मसूत्रसमाध्यायः परिपूर्णः ।

(अध्यायायसंख्यावैपश्यं वर्तते ।)

विषयः । ब्रह्मराजेन सह नारदस्य संवादेन ब्रह्मसूत्रसमाध्यायकीर्तनं । अथैकदा ब्रह्म-
रखे तपश्चरतो ब्रह्मराजात् अनित्यमाशङ्कमानस्य देवराजस्य सार्धं देवहृदयेन ब्रह्मसूत्रोक्तमना-
दिहतात्मकीर्तनं । ततो ब्रह्मराजं मोहयितुं ब्रह्मसूत्रं प्रविष्ट्वा सर्वेभ्यः सह तस्य संस्थापा-
दिकथनं । ब्रह्मसूत्रोक्तमाशङ्कयन् । ब्रह्मसूत्रोक्तपनविवरणकथनं । ब्रह्मराजस्तत्प्रविष्टोक्तकथनं ।
ब्रह्मसूत्रोक्तकथनं । ब्रह्मसूत्रोक्तमाशङ्कयन् । ब्रह्मसूत्रोक्तपनविवरणकथनं । ब्रह्मसूत्रोक्तकथनं ।
तपश्चरादिहतात्मकीर्तनं । पतिव्रताशङ्कनिकथनं । सामान्यतः कुलजीर्वा कर्तव्या-
नि । अथ कार्तिकस्य प्रार्थनया महादेवेन उद्दिष्टात्मकीर्तनं । तथाहौ ब्रह्मसूत्रस्य उत्पत्तिक-
थनं । तस्यैव ब्रह्मसूत्रस्य भगवतो ब्रह्मदेवस्य श्रवणादिहतात्मकीर्तनं । हरिहरादीनां ।
ब्रह्मसूत्रसमनपूर्वकं तत्र तत्र ब्रह्मसूत्रसम्यग्ज्ञानं मुनीनां निवासस्थापनादिहतात्मकीर्तनं । तत्र
गोचप्रवरकथनपूर्वकं प्रेरकं अवस्थादिवर्णनं । ब्रह्मसूत्रस्य गोसातुः सुरभिः प्रभावेन सहस्रयो-
वेदपारमर्शाद्यानामत्युत्पत्तिकथनं । गन्धर्वराजस्य विद्यावसोः कन्यकाभिः सार्धं तेषां परिचया-
दिवर्णनं । अथैकदा, लोकाजिह्वाभिधानेन राक्षसेन विप्रकृतानां तेषां परिचयाद्य कृतप्रया-
सेन ब्रह्मसूत्रेण सह निराचरराजस्य युद्धवर्णनं । तत्र ब्रह्मतार्थे तस्मिन् विष्णुकृततद्ब्रह्मवर्ण-
नं । अथ संज्ञानं अग्निमीकुमारयोः कृतहतात्मकीर्तनं । देवसुराभिधानस्य अपतेः विवरण-
कथनमुक्तेन भगवतो ब्रह्मसूत्रोक्तपनविवरणकथनं । शक्तिस्थापनविवरणकथनं । शान्तादेवी-
माहात्म्यादिकथनं । कषाढासुरविवरणकथनं । इन्द्रसरोवरमाहात्म्याकीर्तनं । तत्र जयनेश्वर-
माहात्म्यादिकथनं । शिवमाहात्म्यावर्णनं । वरचेयवर्णनं । कुलदेवतागानत्युत्पत्तिकथनं । गोच-

प्रवरमिहयः । विवाहवैद्यकस्यादिमिरूपयं । योगिन्यादीनां खानादिमिरूपयं । सरस्वतीतीर्थ-
माहात्म्यादिवचनं । द्वारकामाहात्म्यादिवचनं । जीवत्सतीर्थमाहात्म्यकथनं । आरविषामकथ-
नम् । सोपाधुरस्य दत्तान्तकीर्तनं । अथुरविजयार्थं ब्रह्मरूपदेशेन चर्मोरखो देवानां वज्रा-
बुद्धानमहोत्सववचनं । संक्षेपेन श्रीगुणचरितवचनं । तत्र इन्द्रमित्युक्तकर्षादीनां सर्वपा-
रंभसां निधनप्राप्तिदिनकथनम् । अथ ब्रह्मराक्षसादिवचनमितपापव्यक्तमेव रामचन्द्रेण
वसिष्ठोपदेशेन विविधतीर्थयात्रापूर्वकं चर्मोरखगमनदत्तान्तकथनं । तत्र चर्मोरखाधिष्ठाया
देवतया सप्त रामस्य संवादकथनं । राममन्दिरस्थापनविवरणं । तत्र रामकृतताम्रशासनस्थाप-
नविवरणकथनम् । अथ तत्र रामकृतयज्ञदत्तान्तकथनं । सीतापुराभिषामनगरस्थापनविवरण-
कथनम् । कसौ मानवानां परिचादिवचनं । तत्र वैद्यधर्मस्य प्रावक्तृकथनं । वसिष्ठानु जैन-
धर्मपरममिरूपयं । चर्मोरखे पुनर्मत्स्यमागमविवरणकथनं । जैनधर्मोक्तमस्य आनराजस्य
वैद्यधर्मोपदेशादिविवरणकथनं । विप्रवंशविकारादिकथनं । तेषां खानादिमिरूपयम् । अवि-
द्यादिवचनानां खानादिमिरूपयं । सङ्करजातीनामुत्पत्तिकर्मोदिमिरूपयं । कश्चिधर्मकथनं ।
विशेषेण चर्मोरखमाहात्म्यकीर्तनम् ।

No. 2290. प्रथमकल्पः । Substance, country-made paper, 13 x 5½ inches. Folia, 76. Lines, 2—3—5 on a page. Extent, 642 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā Rājendrakiśora Siṅha, Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Pranava-kalpa. On the object, purport, meaning, derivation, and merits of the Pranava mantra. The work is alleged to be a part of the Skanda-purāṇa.

Beginning. सप्ताने नैमिषारखे शौनकस्य महीयसः ।

आसीनं मुनिशार्दूलं कृतं पौराणिकोत्तमं ॥

समागत्य परीक्ष्य शौनकाया महर्षयः ।

अथेहाऽन्तकाः पुण्याः पर्य्यङ्कान् मुमुक्षुषा ॥

मन्त्रान् प्रसङ्गयन्तु शौनकः प्रत्यभाषत ।

शौनक उवाच ।

कृतं कृतं महाप्राज्ञ आसन्निधौ महामते । इत्यादि ।

End. इतीदं प्रथमस्यास्य नाम्नां सादृशमौचितं ।

अथैव सर्वतपसां वेदानां पर्य्येषाप्रये ॥

Colophon. इति प्रथमकल्पे पञ्चमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । स्कन्दपुराणीयप्रथमकल्पोऽयं । कृतशौनकसंवादेन प्रथममाहात्म्यं प्रपद्यति ।

तत्र प्रथमस्य अपवर्गप्रद्वयकथनं । तत्र महादेवस्य प्रमुखात् पार्श्वस्थाः प्रथमसाक्षात्प्रवचन-
नकथनं । तत्र प्रथमसाक्षात्सुतिकथनं । तत्र कवचकथनं । सुदयकथनं । पुरश्चरविधि-
कथनं । प्रथवाद्योत्तरशतनामसुतिकथनं । प्रथमवीरशतनामकीर्तनं । प्रथमपञ्चरत्नकथनं । प्र-
थमसाक्षात्प्रवचनकथनं । प्रथमगायत्रीकथनं । प्रथमशुक्लरात्रिकथनं । प्रथमाचरनाक्षरनामकथनं ।
प्रथमानुसुतिकथनं । प्रथमसहस्रनामकीर्तनम् ।

NO. 2291. प्रथमकल्पप्रकाशः । Substance, country-made paper, 18
× 5½ inches. Folia, 82. Lines, 7 on a page. Extent, 1,046 ślokas.
Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā
Rājendrakiśora Siñha, Bahādur. Appearance, new. Prose. Correct.

Praṇava-kalpa-prakāśa. A commentary on the work noticed
under the next preceding No. By Gaṅgādhara Sarasvatī, Bhikṣu, pupil
of Rāmachandra Sarasvatī, who was a pupil of Sarvajña Sarasvatī.

Beginning. नृवज्रपतिश्चतुर्भुजश्चाद्यौशुदुर्गा-

रविमिश्रिष्टमिच्छान् सर्वमैर्वाणनाथान् ।

प्रथममपि च वेदान् व्यासपूर्णां च नाना

प्रथमसुदयकल्पं व्याचकीर्षि शिरात्तं ॥

प्रथमपञ्चानामर्थविचारो यज्ञदानतपोविद्योपनिषत्तानां तीव्रमुखापय्यवसितसाध-
नसम्यग्ज्ञानां ब्राह्मणोत्तमानामनेवाधिकार इति प्रदर्शनार्थमाख्यायिका प्रकीर्ति सञ्चान इति ।

End. शब्दोऽर्थतश्च परिशीलनीय इति सिद्धं ।

वासुदेवेन्द्रयतिना प्रीत्यर्थं शिवगुह्ये ।

मया प्रथमकल्पोऽयं यथामति विकीर्तितः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिश्रजकाचार्य्यश्रीसर्वज्ञसरस्वतीपूज्यपादप्रशिष्येण
श्रीरामचन्द्रेन्द्रसरस्वतीपूज्यपादशिष्येण श्रीगङ्गाधरेन्द्रसरस्वत्याख्यभिक्षुणा विरचितः प्रथमकल्प-
प्रकाशः सम्पूर्णः ।

विषयः । कल्पपुराणीयप्रथमकल्पस्य व्याख्यानम् ।

No. 2292. वृहत्कोशखण्डं, (श्रीरामरासः ।) Substance, countrymade
paper, 18 × 7 inches. Folia, 129. Lines, 12 on a page. Extent 3,072 ślokas.
Character, Nāgara. Date, Sm. 1914. Place of deposit, Bettiyā, Mahārājā
Rājendrakiśora Siñha, Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Rāmarāsa* ALIAS Vrihatkośa-khaṇḍa. An amplified descrip-
tion of the story of Rāma. The codex comprises only the last book which
describes a great number of incidents in the life of Rāma which have

not been noticed in the Rāmāyaṇa of Vālmiki. The most prominent incident noticed is the Rāsa festivals and throughout an attempt is made in the book to produce in the life of Rāma a counterpart of the amours of Kṛishṇa as described in the Bhagavata Purāṇa. The work is written in the style of a Purāṇa, and is intended to serve as an appendix to some Purāṇa or other, the name of which is not given:

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नरैश्च नरोत्तमं ।

देवीं सरस्वतीं वासं ततो जयमुदीरयेत् ॥

अथाष्टमन्त्राभासः श्लोकः वातकश्च सः ।

रक्ष्यं रामचन्द्रस्य भक्तानां भक्तिवर्धनं ॥

भी भी कृत महाबुद्धे क्षुतिमन् मतिमन् विभी ।

रामोऽपि स्त्रीसङ्गैस्तु तेने कश्चिन्नरोरमः ॥

कास्ताः + त्वारतिक्ताभिः कदा वा कथमास सा ।

एकपत्नीयतं तस्य वृणां धर्मगुरोः कथं ॥

वावदूक तदाश्च गोप्यं कर्णरसायनं ।

आतुं धनुं खिरस्त्रेहं माहमं यदि मन्यसे ॥

आतुयस्मिन् भुवे स्त्रेहः + + सीतापतेः पदे ।

अविच्छिन्नं भवेत्तन्मे आतुं संत्वरते मनः ॥

भुतं रामायणं कृतं समाप्तं हि महतां गतिं ।

शक्तिं नैति तथाप्येव वैष्णवो मन्त्रोत्तरः ॥ इत्यादि ।

End.

एषा पञ्चदशध्यायी रामरासेविष्णुसिन्धौ ।

आनन्दोत्सासिनी भूयाद्बुद्धि दुष्कामनाशिनी ॥

रामकेलिकथानेता भूला भागवसप्तमः ।

आश्रीः पूर्व्यं समभाष्यो कृतं वाचोविभूषणैः ॥

सर्वेष्वपि पुराणेषु नुनेषु संक्षितासु च ।

तादृशी न मम प्रीतिर्जातैस्तस्यान्तु यादृशी ॥

कस्याः अवलम्बनेन ससीतालक्ष्मणीहरिः ।

मानसं न त्यजेज्जातु जनानां जनवत्सलः ॥

अकुता परमा रामकेलिरेषा मनोरमा ।

कथौ च मानसं कस्य रमयेन्न विना पश्यं ॥

येषां तु मानसं रामे छद्मं नेह मनोरमे ।

वक्षिता विधिना पापास्ते वै मूर्खतरेण च ॥

राध इत्यस्मि सङ्गताः समुताः कवयस्मि वै ।

सूक्तो च सुकथको देवैरिन्द्रादिभिस्तु वै ।

तेषां रामः प्रियोऽनैव रामे मूमनदर्मिणा ।

प्रहसं न मुचं तेषां सङ्गतम् कुतश्चरां ।

अस्मद्भाष्यवशात्कृतीरामस्य नमुपस्थितः ।

मेतत्तं तन्मुखादेव रामचारिणमकुतं ।

चतुर्दशसप्तकादि वर्षायां रघुनन्दनः ।

स्त्रिणा पुरे वने वापि चतुर्थशते सुरारिजित् ।

— — — — — ।

ताच्च चावय सीतेय भक्तान् चडावतोहि नः ।

उवाच नवदानन्दी मन्नाभङ्गं भवमिति ॥

Colophon. इति श्रीमद्दशरत्नोद्धारसप्तमे श्रीरामराये पञ्चदशाध्यायः । संवत् १८१४ ॥

विषयः । प्रथमेऽध्याये,—छन्देन सह श्रीनकादीनां संवादेन रामस्य बाण्यसीलावर्धनं ।

वीरनारणे रामरूपस्य रमणीयतावर्धनं । अथैकदा समं समवयस्यैः रामः श्रीद्वारसमनुमनितुं कदलीकाननं प्रविशेत् । तत्र हि रामरूपमुपगतया विष्णुतपुत्रवभावेः सन्निभिः सादरमभ्यर्चि-
तोऽसौ रासरसमभिनिम्बितुं मन्दनमिव कदलीकुलमासाद्य कुसुमशयनमत्यगीतादिविनादेनापि
चित्तविनादमलममानः लेख्या तेषां कीलं ससज्जं । अथ प्रभाते सप्रभावेणैव भूयस्तेषां वीर-
जमार्थं सम्यास्य राजधानीं प्रपेदे । १ये अध्याये,—रामरूपं निरूप्य गोपप्रसेदाङ्गां समदानां
पतिमेव राममधिगन्तुं शिवाराधनकथनं । अथ रामोऽपि शिवाराधनार्थं सरयूतीरमभि-
नन्देव गोपीभिः सह रासोत्सवं संवर्धयामास । कथयामास च पुनरपि यूयं दृष्ट्वावने रास-
सुखमवापस्येति । २—५मे अध्याये देवकन्याभिः सह रामस्य रासवर्धनं । रामं प्रति दशरथस्य
उपदेशः । रामकृतमन्त्रराघुरक्षुपराजयकथनं । रामस्य शारदरासोत्सववर्धनं । ६—८ अध्याये,

राममुच्यवर्धने सीतायाः पूर्वरागवर्धनं । अथ नारदमुखात् सीतायां चतुरागवर्धनं
विज्ञाय रामस्य ऊरदशा । जनकाशये तस्य परिचयमहोत्सववर्धनं । कौतुक्यये कामिनीनां
रामं प्रति वक्रोक्तादिवर्धनं । सरयूतीरस्थिताभिजवप्रासादे सीतया सह रामस्य विहारवर्धनं ।
तथा सह रासोत्सववर्धनं । रासमण्डपे देवाङ्गनानां कृतादिक्रमेणव्यक्तिवर्धनं । ९—११,

अध्याये,—अथ वनभूमी कामिनीनां मुग्धतया विहासवर्धनं । वनशोभावर्धनं । अथ सीतया
सह रामस्य दोषोत्सववर्धनं । तत्र सीतासखीनामुपचाररचनादिवातुर्थ्यवर्धनम् । अथ
सीतामुद्दिश्य रामस्य सङ्गीतरससङ्गीतं । तत्र च क्रमेण रामादीनां लज्जवर्धनादिकथनं ।
वायुमेहरथस्यकथनं । तत्र विविधतालसङ्कपादिकथनं । मत्स्यभेदप्रवचनं । रसशास्त्ररङ्गीकृ-

यावन्तम् ।

१२-१५ अध्याये,—सर्वत्र रासरसोक्ततया रामस्य शीतलश्रीनां पुरतः काकली-
लाप्रदर्शनकथनं । तासां मोक्षध्वनयनं विनयविशेषवर्णनम् । सप्त कोट्युक्तार्थं तत्र रामस्य
अनर्थादिवर्णनं । शेषिकोत्पन्नवर्णनं । सम्भावितविद्योनामां कामिनीनां रामनुजि-
कावलीवर्णनम् ।

No. 2293. विष्णुधर्मोत्तरम्, वा विष्णुधर्मः । Substance, country-made
paper, 18 × 6 inches. Folia, 135. Lines, 12 on a page. Extent, 3,819
ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1910. Place of deposit, Calcutta,
Government of India; also at Bettiyā, Mahārājā Rājendrakīśora Siṅha,
Bahādur; another copy, at Darbhāṅgā, Bābu Guneśvara Siṅha. Appearance,
fresh. Verse. Generally correct.

Vishṇu-dharma. A work on Vishṇu as the supreme divinity-
The codex contains only the second part of the work, and is called
Vishṇudharmottara. It dilates at great length on the divinity of
Vishṇu, and gives in detail all the rituals and rules for his worship, and
the fasts and penances to be observed in honour of him. The work is
held in considerable esteem by the Vaiṣṇavas, and largely quoted. It
professes to be a Purāṇa.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नरैश्च नरोत्तमं ।

देवीसरस्वतीश्चैव ततोऽजयमुदीरयेत् ॥

हैपायनोष्ठपुटनिःसृतमन्त्रमेवं

पुष्पं पवित्रमस्य पापहरं शुभम् ।

योभारतं समधिगच्छति वाचमानं

किं तस्य पुष्करजस्रैरभिषेचनेन ॥

कृताभिषेकं तज्यं राज्ञः पारौचित्यम् च ।

द्रुमभ्याययुः प्रीत्या श्लोककाया महर्षयः ॥

तानामगतांश्च राजर्षिः पाश्चात्थादिभिरर्चितान् ।

सुखोपविष्टान् विमानान् कृतसंपन्नसत्त्वयान् ॥

तत्त्वयानिः कृताङ्गादः प्रविपत्य कृताङ्गलिः ।

कृतानीकोऽथ पञ्च नारायणकथां परां ॥ इत्यादि ।

Colophon. नदि तत् सर्वंतीर्थेषु सरित्सु च निमज्जमान् ।

कथं भवत्यननस्य यादव् पादाम्बुधारयान् ॥

End. इति विष्णुधर्मसु प्रशंसा समाप्तेति । त्रीसंवत् १८१० ।

विषयः । १५भाष्ये,—शतानीकं स च जगत्त्रयस्य संवादेन श्रीकृष्णस्याराधनापयोगि
 क्रियायोगकथनं । भगवन्माहात्म्यकीर्तनं । इन्द्ररूपभाषिणा उपेक्षेण स च तपस्तपः शम्भरीपस्य
 संवादकथनेन भक्तियोगमाहात्म्यकीर्तनं । भक्तियोगस्यापि क्रियायोगाश्रितत्वकथनं । शूद्रोऽप्ये
 स च प्रज्ञादस्य संवादेन भक्तियोगकथनं । उपवाससंस्मरणं । उपवासस्य भगवत्प्रीत्याधायकत्व-
 कथनं । तत्र सुगतिद्वादशीव्रतविधानकीर्तनञ्च । श्याम्लोत्तमविभूतिकारणकथनं । एकभक्तव्रत-
 विधिकथनं । द्वादशमासिककृष्णष्टमीव्रतविधिकथनं । चातुर्मास्यव्रतविधिकथनं । कुलाग्नि-
 द्वादशीव्रतविधिकथनं । विजयद्वादशीव्रतविधिकथनं । जयन्ताष्टमीव्रतविधानं । अजितैका-
 दशीव्रतविधानं । घृतेन विष्णोः स्नपनविधिः । विष्णुव्रतविधिः । संप्राप्तिद्वादशीव्रतविधिः ।
 गौविन्दद्वादशीव्रतविधिः । अक्षय्यद्वादशीव्रतविधिः । पापनाशिनौ द्वादशी । पदद्वयव्रतविधि-
 कथनं । मनोरथद्वादशीव्रतकथनं । अशोकपोर्णमासीव्रतविधानं । सुकलत्रप्राप्तिव्रतविधानं ।
 पतिव्रताधर्मादिकथनं । स्त्रीधर्मव्रतकथनं । नरकवर्णनं । पापविशेषेण नरकविशेषकथनं ।
 नरकद्वादशीव्रतविधानं । पाषण्डानां स्वरूपवर्णनं । तैः सार्द्धंमालापे प्रायश्चित्तविधानञ्च ।
 माससंपूर्णविधिः । अथ सांभरायणा उपाख्यानकथनञ्च । सर्वबाधाप्रशमनविधिकथनं ।
 जलचक्रपुष्पव्रतविधानं । अमलव्रतविधानं । देवदत्तलेपनविधिकथनं । तत्र दीपदानविधिक-
 थनं । देवादिसुतिप्रशंसाकीर्तनं । तिलद्वादशीव्रतविधानं । भगवता स च अञ्जुस्य संवादक-
 थनेन स्त्रीकथनं । स्नानविशेषे प्रधानानि विष्णोः पञ्चपञ्चाशद्ग्रामानि । वीरभद्रगीतार्थां सुख-
 तद्वादशीव्रतप्रभावकथनं । अक्षिपुंरुवसादिसङ्कलोजकीर्तनं । ब्रह्माख्यानकीर्तनं । अश्वत्थ-
 श्रयणद्वितीयाव्रतकीर्तनं । संसारहेतुसंज्ञाख्यानकथनं । श्रीकृष्णेन स च युधिष्ठिरस्य संवादेन
 श्यामपञ्चाख्यानकीर्तनं । गोदानमाहात्म्यादिकीर्तनं । दानमौनब्रह्मचर्यादिनियमफलकथनं ।
 ब्रह्मदानविशेषे फलविशेषकीर्तनं । इत्यादाननिरूपणं । विप्रावमाननपूजनयोः फलकथनं ।
 विप्रमाहात्म्यकीर्तनं । दानप्रशंसा । तपःप्रशंसा । श्रुत्यप्रशंसा । उपवासप्रशंसा । एकभक्तादि-
 प्रशंसा । ब्राह्मणादिवर्णान्यत्वप्राप्तिकारणकथनं । सुवर्णदानमाहात्म्यकीर्तनं । विशेषेण गोदान-
 माहात्म्यकथनं । भूमिदानमाहात्म्यकीर्तनं । संध्यामाहात्म्यकथनं । मांसभक्षणत्यागमाहात्म्य-
 कीर्तनं । दण्डनीतिकीर्तनं । हरिभक्तिमाहात्म्यकीर्तनं । युधिष्ठिरचण्डालप्रश्नसंवादः । जनक-
 गीताकथनं । जम्बरद्वयकथनं । गेन्द्रेमोक्षविवरणं । अनुसूतिकीर्तनं । विष्णुपञ्चरत्नकथनं ।
 सारस्वतस्त्वकथनं । विष्णुष्टककथनं । वसुधैवकुतुम्भकसंवादकथनं । भक्तिमाहात्म्यादिवर्णनं । विष्णु-
 श्रीसंवादकथनं । स्वधर्माचरणप्रशंसा । अदितिस्तवकथनं । वामनस्तवकथनं । बलिस्तववि-
 वरणकथनं । अन्नस्तवकीर्तनं । उत्तमस्तवविवरणकथनं । वैवस्वतगाथाकीर्तनं । पुण्यादिवि-
 भागकथनं । मात्स्यातुः राज्यप्राप्तिहेतुकथनं । त्रिविक्रमव्रतकथनं । पदत्रयव्रतकथनं । गोदा-
 नविधिकथनं । तिलधेनूदधिविधिकथनं । व्रतधेनूकल्पविधिकथनं । अलधेनूदानविधिकथन-

मुनेन पुत्रवशायाकीर्तनं । इन्द्रिगतकथनं । देवकीगतकथनं । प्रह्लादवत्सिखंवादकथनं । पाप-
प्रशमनखवकीर्तनं । अन्यविधपापप्रशमनखवकथनं । चण्डबन्धूपाख्याने काव्यखवकथनं ।
परमपदाख्यानकथनं । ब्रह्माद्वैतस्वरूपादिकीर्तनं । पापक्षयीपायकथनं । योगस्वरूपादिकथनं ।
भगवद्भूमिस्तवशादिकथनं । यमनियमादिसमाख्यामादिनिरूपणं । वर्णोन्नमधर्मकथनं । नर-
नारायणसाख्यानकथनमुनेन उल्लेखाः स्तववादिकथनं । विश्वरूपदर्शनकथनं । चतुर्थगावसा-
कथनं । विश्वरेव कलिधर्मकथनं तच्च नराणां चरित्वादिवर्णनञ्च । शास्त्रमाहात्म्यकीर्तनं ।
अनुक्रमविष्णुकथनञ्च ।

No. 2294 दृष्टपाराशरः । Substance, country-made yellow paper, 18 x 5½ inches. Folia, 115. Lines, 8—9 on a page. Extent, 3,200 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Vṛihat-pārāsāra. A complete code of laws for the guidance of the Hindus during the current or Kali age. According to its introduction certain pious Brāhmanṣ repaired to Vyāsa at his hermitage amidst a Deodar forest on the Himālaya, and requested him to expound the duties of householders and others during the Kali-Yuga, even as Manu and others had expounded the laws meet for previous ages. Vyāsa took the enquirers with him to his father, Parāsāra, and obtained from him instructions, which form the substance of the work, which accordingly is said to be the composition of Parāsāra himself. The very first verse of the text, however, belies this assumption, as there we have a third party who says he will describe the duties as expounded by Parāsāra. We are next told that it was one Suvrata who prepared the compilation. (*Proktavān Vyāsamukhyānām śeṣam munirabhāsataḥ, niyuktam subrataḥ śaḥam viprānām prinaṇāya cha.* (I. 60). The epithet *Vṛihat* added to its name shows that the work is an amplified recension of a previous work, and that work is said to be the *Pārāsāra-saṁhitā* which is reckoned the most authentic, being the one which is usually and very largely quoted by digest writers and commentators. That has the advantage too, of an elaborate and exhaustive commentary by Mādhyava Achārya. There is a third work which is specialised by the epithet *Vṛiddha* or old, but I have not yet seen a copy of it.

Both the *Pārāsāra-saṁhitā* and the *Vṛihat-pārāsāra* are divided into 12 chapters, but whereas the former extends to only 592 verses, the

latter comprises 3,200 verses, and the subject matter of the different chapters is not the same. The first treats of *A'chára* in the first three chapters, and of *Práyaścitta* (expiation) in the following nine, whereas the second makes *A'chára* the principal theme of its instructions, and expiation a subsidiary or casual one. The style of writing, too, is markedly different. The former is written in an archaic style similar to, but somewhat later than, that of the other *Smṛiti Sañhitás* including *Manu* and *Yajñavalkya*, the latter affects the loose colloquial form of the later *Puráṇas* and the *Tantras*. It should be added, however, that the *Parásara-sañhitá* is unquestionably much later than *Manu*, *Yajñavalkya* and the other authentic *Smṛitis* which it names in its introduction. And this is what was to be expected, for avowedly the work is not the composition of *Parásara*, father of *Vyása*, but of some one of a much later date. Anyhow it is earlier and more authentic than the work now under notice. The quotations given in the *Digests* are all taken mostly from the short treatise and a few from sources not now known; they do not occur in the large recension which, as far as I can ascertain, has nowhere been cited, showing clearly its apocryphal character.

CONTENTS: *Chapter I.* Introduction. Summary of the special duties of the four Yugas. Peculiarities of Aryan and non-Aryan countries.

Chapter II. The eight daily duties, including bathing at the three conjunctions of the day, repetition of mantras, worship, hospitality, &c. *Sandhyás* described in detail. Rules for bathing, and varieties of bathing. Water fit for bathing. Dressing. Offering of water to the manes, (*tarpaṇa*). Different classes of sacred pools. Rules for the repetition of sacred mantras. Rosaries. *Pranava*. Merit of each letter of the *Gáyatrí* mantra.

Chapter III. *Worship*, to whom to be offered. Water, fire, breast, sun, altars and images are the six classes of objects through which worship is to be made. Worship of *Vishṇu* specially recommended. Worship of *Vaiśvadeváh*. Hospitality. Duties of the four castes. Duties of householders. Ploughing. Milking. Duties of *Bráhmaṇs* who betake to agriculture. Merits of cattle and of protecting them. Making of ploughs. Trees not to be felled, nor clothes sent to the washerman, on the day of the new-moon. Rules for sowing seeds. Proper times and places for sowing. Classification of agriculture into bad and good.

Chapter IV. *Marriage*—eight kinds. Selection of bridegrooms. Defects of brides and grooms. Respect due to women. Constancy.

Polygamy, when admissible. The five things in a house called Panchas'uná, where animal life may be accidentally destroyed. The five daily Yajñas. Pránágnihoṭra. Knowledge of Brahma. Rules for performing Pránáyāma. Water to be tasted before a meal. Conception. The ten sacraments. The sacred cord. Education. Evil of not putting on the sacred cord. Fasts. Duties of men and women. Merits of sons. S'rāddha at Gayá, a duty for a son to perform. Family customs and local customs. Impurity. Acceptance of gifts. Condemned and prohibited kinds of food. Purification. Times of vacation at school.

Chapter V. Brāhmaṇs for performing S'rāddha. Invitations of Brāhmaṇs to a S'rāddha. Persons bound to perform S'rāddhas. S'rāddhas with undressed articles. Times meet for S'rāddhas. Leaves, flowers, fruits, &c., for S'rāddha. Periodical S'rāddhas. Articles fit for gift at S'rāddhas. Cooking of rice at a S'rāddha. S'rāddha on the day of Maghā constellation. Special rites for suicides, persons killed by tusked animals &c. Cremation of an image when the corpse is not found. Gradation of the 12 kinds of sons as regards S'rāddhas.

Chapter VI. Impurity of the person resulting from birth or death in a family. Distinction between the two. When impurity does not result under such circumstances. Rules for cremation.

Chapter VII. Expiatory rites of various kinds for various offences.

Chapter VIII. Religious gifts. Their nature, time and advantages. Special merits of gifts at particular specified times.

Chapter IX. Propitiatory rites for preventing evils likely to result from adverse planets. Omens, &c. Excavation of tanks, &c. The rite of *Lakṣaḥoma*, or the offering of a hundred thousand oblations to the fire. Do. of *Koṭihoma*. Altars for ditto. Rites for obtaining a son.

Chapter X. Duties of kings and polity generally. War, peace, negotiations. Penal laws. Prosperity of the people. Duties of Vānaprasthas.

Chapter XI. Distinctions between Brahmacháris, householders, Vānaprasthas, and Bhikshus.

Chapter XII. Performance of the Yoga. Details of practical Yoga, of meditative Yoga, and of Yoga of knowledge. Discrimination of time.

Beginning. अन्तावन्तावदेवाय वेधवेभक्तवेधवे ।

ममकृत्य प्रवक्ष्यामि धर्मोन् पाराशरोद्दिताम् ॥

अथावेदिनशैल्यो देवदावमनामने ।

आममेकान्तमासीनं द्विजाः प्रवृत्तिं धार्मिकाः ॥
 मानुषाणां हितं धर्मं वर्तमाने कस्य युगे ।
 वर्षानामात्मनःप्राप्त-किञ्चित् साधारणं वद ॥
 युगे युगे च ये प्रोक्ता धर्मो मन्त्रादिभिर्मुने ।
 श्रवणेनैव ते कर्तुं वर्षैरात्मनवादिभिः ॥
 संश्रुतोमुनिभिर्ब्रह्मसामुनिभिः परिवारितः ।
 ब्रह्मं जगाम पितरं धर्मान् पराशरं ततः ॥
 सर्वैरामात्मनःप्राप्तं वदरिक्तावमे ।

तस्मिन् ऋषिसभामध्ये शक्तिपुत्रः पराशरः ।
 सुखासीनोमहातेजा मुनिमुल्लग्नपाटनः ॥
 कृताञ्जलिपुटोभूत्वा व्याससु मुनिभिः सख ।
 प्रदक्षिणामिवाद्यैश्च मुनिभिः प्रतिपूजितः ॥
 ततः सन्नुदमनसा पराशरमहामुनिः ।
 व्यासस्य स्वागतं ब्रूया (?) दासीनोमुनिपुङ्गवः ॥
 प्रवृत्तः स्वागतं तस्य व्यासीनार्ता समन्ततः ।
 (शनं) ? कुण्डलमित्युक्त्वा व्यासः प्रवृत्त्यतः परं ॥
 यदि जानासि मां भक्तं वेदादा यदि वत्सल ।
 धर्मं कथय मे तात अमुपाध्मोऽहं यदि ॥

व्यासवाक्यावसाने तु मुनिमुल्लग्नः पराशरः ।
 सुखासीनोमहातेजा ररं वचनमब्रवीत् ॥ इत्यादि ।

End.

य इदं श्रुत्वादिप्रः आनयेत् पाठयेदिति ।
 स तु भक्तसमखेना प्रक्षयोक्तवाप्रयात् ॥

Colophon. इति ब्रह्मपाराशरे धर्मशस्त्रे सुव्रतप्रोक्तायां संवितायां द्वादशोऽध्यायः ।
 समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ अध्याये, धर्मोदयप्रवृत्त्या समवेतैः साहं महर्षिभिर्ब्रह्मस्य पराशरसमीपजनन-
 पूर्वकं तद्विषयिणी जिज्ञासा । अथ पराशरस्य संक्षेपेण चतुर्दशधर्मोक्तवर्णनं । वेदानां अपौरुषे-
 यत्वकथनं । आर्यदेवमन्त्रदेवादितिरूपवचनं ।

२ अध्याये, सन्मन्त्र-साम-यजु-देवता-वैश्वदेव-आतिथ्यकथनवर्णनमिदमयं । तत्र विधेयेषु
 सन्मन्त्राविधिकथनं । तत्कालकथनादिकथनं । अथ मातृ-पार्थिव-आग्नेय-वायव्य-दिश-वायव्य-

मानसभेदात् सप्तविधानविधिकथनं । आनयोग्यसंस्कारादिनिरूपणं । आचरणानुक्रम-
कथनं । वस्त्रधारणविधिकथनं । तर्पणविधिकथनं । पैत्राभ्यासद्वैतौघादिनिरूपणं । अपवि-
धिकथनं । प्रत्यक्षरूपनिरूपणं । उपमासाविनेषणं । प्रत्यक्षरं गायत्र्याः माहात्म्यादिकथनं ।

१ अध्याये,—देवपूजाविधिकथनं, तत्र जले, यज्ञौ, हृदये, सूर्ये, खण्डिले, प्रतिमाणाञ्च
तर्पणविधानकथनं । तत्र अधिकारभेदेन आत्मन्यभेदकथनञ्च । विशेषतो विष्णुपूजाविधिक-
थनं । वैश्वदेवविधिकथनं । आतिथ्यविधिकथनं । ब्राह्मणादिपातुर्वर्ण्यधर्मकथनं । विशेषेण
मार्गक्याधर्मनिरूपणं । तत्र हस्तवाहनमोहोदनादिविधिकथनं । कृषिउत्तिसमाप्तिस्तत्र ब्राह्म-
ण्यधर्मनिरूपणं । गोमाहात्म्यादिकथनं । गोखेवामाहात्म्यादिकथनं । हस्तादिनिर्गोचरविधि-
कथनं । अनावस्थायां हस्तादिच्छेदमादिनिषेधः । अनावस्थायां रजकाय वस्त्रदानादिनिषेधक-
थनं । धान्यादिपक्वने विधिविशेषकथनं । कालविशेषे भूमिविशेषे च शस्यादिवपनादिविधि-
कथनं । कृषिशुद्धिनिरूपणं ।

४ अध्याये,—द्वैतार्थास्यविधिविवाचननिरूपणं । पुरुषपरीक्षाकथनं । कन्यावरयोः गृहदो-
षनिरूपणं । स्त्रीणां सव्यमकर्तव्यतानिरूपणं । पातिश्रत्यधर्मोदितनिरूपणं । अधिवेदनकात्यादि-
निरूपणं । पक्षसूत्रानिरूपणं । ब्रह्मयज्ञादिपञ्चयज्ञनिरूपणं । प्रायश्चित्तोपविधिः । ब्रह्मवि-
द्यानिरूपणं । प्रायश्चित्तविधिकथनं । आपोश्चात्रादिविधिकथनं । आधानविधिकथनं । दशवि-
धसंस्कारादिकाकथनं । मुञ्चोपवीतादिनिरूपणं । विद्यादानादिनिरूपणं । ग्रात्यनिरूपणं ।
स्त्रीपुरुषधर्मकथनं । पुत्रमाहात्म्यकथनं । गृहायां पुत्रकर्मकपिण्डदानावश्यकताकथनं । कुला-
चारदेशाचारयोर्धर्मफलकथनं । शौचाचारमाहात्म्यकथनं । प्रतिपदादिविधिकथनं । भक्ष्या-
भक्ष्यकथनं । द्रव्यादिशुद्धिनिरूपणं । अनध्यायकात्यादिनिरूपणं ।

५ अध्याये,—आचरणयोग्यब्राह्मणसंस्कारादिकथनं । आचम्येति ब्राह्मणमन्त्रावि-
धिकथनं । आवाधिकारिनिरूपणं । आसनमाहविधिकथनं । सामान्यतः आचमालादिनिरूपणं ।
तत्र पञ्चपुण्यधूपादिविवेचनं । पार्वण्यसपिण्डीकरणादिविधिकथनं । आहुते दानयोग्यानि फल-
मूलादीनि । आसीपाकविधिकथनं । मवात्राहादिविधिकथनं । इतिशुद्धिआहारादिप्रतानात्
आत्मवातिनाञ्च मरणात् वज्राखेनरं नारायणवर्णि विधाय आवाहिकरणविधानं । कुत्रनिरु-
पणं । विशेषेण सौराहादिहादशपुत्राणां जात्यनुसारेण आवाहिकारकथनञ्च ।

१ अध्याये,—आशौचनिरूपणं । जन्ममरणयोः शुद्धिभेदकथनं । दाहविधिकथनं ।
कृषिद्वैतभाषकथनं ।

३ अध्याये,—विकारेण प्रायश्चित्तविधिनिरूपणं । तत्र द्वादशवर्षिकादिप्रतादिप्रतिष्ठा-
कीर्तनं । तदनुकल्पविधानञ्च । द्रव्यशुद्धिकथनं ।

४ अध्याये,—विकारतोदानविधिकथनं । तत्र तिस्रभेदसंभेदमुपश्रुतिमहादानविधिकथ-
नञ्च । अथ मासतिथिजन्मादिविशेषे दानविशेषविधिकथनं ।

९ अध्याये,— विविधशक्तिविधिकथनं । तत्र विनायकशक्तिविधानं । यक्षशक्तिविधिकथनं । चक्रुतशक्तिविधिकथनं । तत्र चक्रुतनिरूपणम् । यक्षशक्तिविधिकथनं । तद्गामासुहृन्-विधिकथनं । कृच्छ्रोमविधिकथनं । कोटिशोमविधिकथनं । तत्र कुण्डलशक्त्यादिरूपणम् । अथ पुनश्चामनया पुरुषशक्त्यविधिः कर्तव्य इति तद्विधानकथनं ।

१० अध्याये,— राजधर्मनिरूपणं । तत्र सन्धिविषयादिविधिनिरूपणं । इन्द्रादश्वनिरूपणं । प्रजापालनविधिकथनं । वानप्रस्थाधर्मकथनं ।

११ अध्याये,— ब्रह्मचारि-श्रद्धा-वानप्रस्था-भिक्षुकाश्रामवाक्यभेदनिरूपणं ।

१२ अध्याये,— वेगाभ्यासविधिनिरूपणं । तत्र ध्यानेन-कर्मयोग-ज्ञानयोग-निरूपणं । काकुलशक्त्यादिकथनम् ।

No. 2295. कथादसंहिता, (गाड़ीपरीक्षाप्रकरणम्) Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 10 on a page. Extent, 422 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Deoghar, the family physician of the head Pāṇḍā. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Kanāda-saṁhitā. A treatise on pathology and medicine. By Kanāda. The codex contains only the chapter on the pulse as an index to disease and when its indications imply approaching death. It is followed by a chapter on the tongue, but it is not complete.

Beginning. चक्षुःश्रेष्ठः पञ्चसंज्ञानवेद्यो-

वेदा जाता कर्मणुःशामरूपाः ।

आयुर्भेदीऽचर्मवेदश्चक्षुःश्रेष्ठः ।

आकां शब्दो जीवशास्त्रं भक्तिः ॥

आलो वेदः पञ्चमोऽयं शब्दो-

वेदा कश्चित्तस्य आलो महेन्द्रात् ।

तस्मादात्मार्थेन तस्मान्मुखात्

तस्मान्ज्ञानात् बहुमूर्धनि शब्दः ॥

प्रथमे नाडिकाज्ञानं द्वितीये शिरसिर्बोधः ।

तृतीये च कर्माद्यवस्थां पारदादिकं ।

पञ्चमे तु मयाविचार्यमाणं चकार ॥ इत्यादि ।

End.

द्वितीये जीवितं तस्य द्वितीये मरणं भुवं ।

इति गाड़ीपरीक्षा ।

Colophon. इति कथादचंशिलायां नाडीपरीक्षाप्रकरणं ।

(इतःपरं मित्रापरीक्षायाः विषयः प्रकृत्यः सन्ति ।)

विषयः । सर्वेषु राजेषु नाडीनां गतिविशेषेषु साध्यासाध्यादिपरिज्ञानविधिनिर्णयः ।

No. 2296. *Śloka-vārtikam* † Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 82. Lines, 11 on a page. Extent, 3,361 ślokas. Character, Nāgara. Date, -? Place of deposit, Tavká-grám, Post Delsiñsarái, Zillá Darbhāngá, Mímāñsaka Chitrādhara Mísra. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Mímāñsá-śloka-vārtika or simply **Śloka-vārtika**. A metrical exposition of the Mímāñsá's Aphorisms of Jaimini, noticing prominently the different doctrines therein adverted to. By Kumārila Bhaṭṭa. The doctrines noticed are Nirālamba, S'únyavāda, Pratakshavāda, Śabdavāda, Abhāvaprāmānyavāda, Chitrākshepa, Sambandhākshepa, Sphoṭavāda, Akritivāda, Apohavāda, Ātmavāda, &c. All these topics are taken from the first section of the first chapter of Jaimini's work. The work is looked upon as an introduction to the Tantra-vārtika.

Beginning. विश्वज्ञानदेशश्च विवेदीदिक्चक्षुषे ।

चेष्टः प्राप्तिमिति ताव नमः श्रीमार्चचारित्र्ये ॥

अभिवन्धु मुकुतादौ शिष्यवीरेश्वरीवीर्यम् ।

तत्प्रसादात् करिष्येऽहं जीर्णसाक्षीकवार्तिकं ॥

तद्विद्वद्भिः सुसूक्तानु चित्तशोभैः प्रसादिभिः ।

सन्तः प्रवृत्तिवाक्यानि मृच्छन्ति ज्ञानसूयवः ॥

न चाप्राणीय कर्तव्यं दोषदृष्टिपरं नमः ॥

दोषोच्छयिष्यमात्रेऽपि तच्चिन्तानां प्रकाशये ॥

कुर्वेता मृच्छते दोषं सूरवेगमद्विषोक्तिषु ।

नेष्टये यः परस्त्रीऽपि स स्वयं मृच्छते कथं ॥

निर्दोषमैकवाक्यमं ज्ञ वा लोकात् इच्छते ।

सापवादो यतः केचिन्मोक्षसमैवपि प्रति ॥

आत्मप्रवचनार्थं नापवादोऽस्माकमपि ।

अपि सद्दर्शना मन्त्रम् सङ्गतिदेव्यपेक्षते ॥ इत्यादि ।

End. एति प्रमाद्यन्मिदं प्रसिद्धं
 युक्तोक्तं चर्चं प्रति बोद्धव्यं
 वनः परम् प्रविशन्म वेदं ॥
 चेवा तदीयव्यति यत्न बोध्यः ॥

Colophon एति महकुमारिकृतं जीर्णोक्तोक्तवार्तिकं प्रथमाध्यायस्य प्रथमः
 पदः ।

विषयः । जैमिनिवृत्तकौपादीयशास्त्रभाष्यस्य शाखाभाष्यार्णम् । तत्र विशेषेण निरा-
 ख्यनकथनं । ग्रन्थवादः । प्रत्यक्षादिवादः । शब्दवादः । अभावप्रमाणाद्यवादः । विवाचेपः ।
 सम्बन्धाचेपः । स्तोत्रवादः । आक्षेपवादः । अपोचवादः । सम्बन्धाचेपपरिवारादिकथनं ।
 विवापहिरारः । आत्मवाददिकथनम् ।

No. 2297. तन्त्रवार्तिकम् । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 256. Lines, 8-9-10 on a page. Extent, 6,024 ślokas. Character, Tailāṅga. Place of deposit, Ṭavké-grām, Post Delsiñsarai, Zillā Darbhāṅgā, Mīmāṃsaka Chitradhara Miśra. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Tantra-vārtika. A prose commentary on the Mīmāṃsā Aphorisms of Jaimini. By Kumārila Bhaṭṭa. This begins with the second section of the first chapter and extends to the close of the seventh chapter of the text. This along with the *Sloka-vārtika* and a few others gives a running dissertation on the whole of Jaimini's work.

Mr. Hall gives the following account of this work :—"The first four books of the present work bear, collectively, the titles of *Tantra-ṭikā*, *Mīmāṃsā-bhāṣya-vārtika*, *Mīmāṃsā-vārtika*, and *Guru-vākya-leśa-saṅgraha*. The last eight books are called, as an aggregate, *Tub-dushi*, *Tup-ṭikā*, and *Laghu-vārtika*. If there be any general name for Nos. III and VII, it seems to be *Sābara-bhāṣya-vārtika*. Most of this is doubtful and sufficiently improbable; but it is the result of a long investigation by the best paṇḍits of the Benares College. * * * *

"The author of the *Tantra-chūḍāmaṇi*, or Kṛishṇa Deva, asserts that *vārtika* is the common name of five separate works of Kumārila : the *Bṛihaṭ-ṭikā*, *Madhyama-ṭikā*, *Kārikā*, *Tantra-ṭikā*, and *Tup-ṭikā* ; these compositions diminishing as to size from first to last in the order in which their appellations are here arranged. The same authority says that *Tantra-vārtika* is another name for *Tantra-ṭikā* and that the *Tup-*

śīkā is likewise denominated *Tantra-ratna*. Kṛiṣṇa Deva further alleges that the *vārtika* has been annotated by Bhavadeva, Ambeka, Pārthasārathī, Somes'vara, the author of the *Pārāyana*, and Paritoshā." *Contributions*, p. 170.

Beginning. आत्मायस्य ज्ञियार्थत्वादानयेत्यमतदर्थोनां तस्यादमित्युच्यते ।

सिद्धप्रमादभाषस्य धर्मो वेदस्य सन्देशः ॥

विध्यर्थेवाद्मन्त्राद्यामुपयोगोऽधुनोच्यते ।

सामान्यतः सिद्धे प्रामाण्येऽधुना विभक्त्य विनियोगः प्रतिपाद्यते । इत्यादि ॥

End.

मुष्णानुपदे मुष्णस्य प्रायश्चित्तस्य नामभेदातिदेशेन श्रुतिटोमवर्जप्रामा-
द्वैदयोपदर्शनं नावक्यते ।

तस्यादिकाधिकोपार्थो रक्तादेव प्रवर्तते ।

प्रत्ययं नामभेदं हि श्रौतकादुक्तवत्तरम ॥

Colophon. इति श्रीमहङ्गुमारिकुलानिविरचिते तन्त्रवार्तिके सप्तमोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः । जैमिनिसूत्रशावरभाष्यस्य अर्थवादपादाद्वारभ्य सप्तमाध्यायपर्यन्तं आद्याद्या-
ख्यानम् । तर्कपादवार्तिकम् श्रौतवार्तिकमात्रा विख्यातमिति श्रेयं ।

No. 2298. तन्त्ररत्नम् । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 285. Lines, 8 on a page. Extent, 8,835 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Tavkāgrām, Post Delsiūsarāi, Zillā Darbhāngā, Mīmāṃsaka Chitrādhara Mīśra. Appearance, new. Prose. Correct.

Tantra-ratna. A gloss by the author on his own Tantra-vātika. (No. 2297.)

Beginning. अद्यातः क्रमार्थपुनरायर्थेयोजिज्ञासा । पूर्वाध्याये शेषपर्यायमैदमर्थमेव चिन्तितं । इहापि क्रतुपुनरायर्थेयमेव चिन्तयतां इति न लक्षणभेदः स्यादत आह,— अतीयेना-
ध्यायेन अवधत्ते शेषं कः क्रमार्थः कः पुनरायर्थ इति चिन्तयतां इति सम्बन्धः । इत्यादि ।

End. इति हविषोषिनाशदर्शनात् क्रतुवैतुष्यमेव दर्शितं । किन्नदर्शनानि च ब्राह्म-
चानामिदं हविरित्येवमादीनि ॥

वार्तिक्यं न भवेत्कर्म स्ततः हविषवैष्ययोः ।

ब्राह्मचानान् विदुषामार्तिक्यं स्यादिति श्रुतं ॥

Colophon. इत्युपाध्यायजीपात्रैसारविभक्त्यविरचिते तन्त्ररत्ने द्वादशाध्यायस्य अष्टम-
पादः । अध्यायस्य समाप्तः ।

विषयः । महङ्गुमारिकुलतन्त्रवार्तिकस्य आख्यानम् ।

No. 2299. परमलघुमञ्जूषा । Substance, country-made paper, 18 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 7 on a page. Extent, 409 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Tavkā-grām, Post Delsiñsarāi, Zillā Darbhāṅgā, Mīmāṃsaka Chitradhara Miśra. Appearance, new. Prose Correct.

Paramalaghu-manjūśhā. An epitome of his own Vyākaraṇa-siddhānta-manjūśhā grammar, giving briefly the philosophy and uses of the case affixes. By Nāges'a Bhaṭṭa. The large text has not yet been met with, and the abridgment is generally called Manjūśhā simply. (cf. My Catalogue of Sanskrit Grammars, p. 89.)

Beginning. नत्वा चान्नं शिवं शानं वाहानां वाचयेतवे ।

परमलघुमञ्जूषा नामेकेन वितन्वते ॥

अथ कारकाणि निरूप्यन्ते ।

कर्ता कर्म च करणं संप्रदानं तथैव च ।

अपादानाधिकरणमित्याहुः कारकाणि षट् ॥

तत्र त्रिजानिष्यादकर्म कारकम् । इत्यादि ।

End. विशिष्यार्थेवाचकारानामर्थेनाभावात् कदाचिदुत्पत्तिरित्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायनागेश्वरभट्टकृता परमलघुमञ्जूषा समाप्ता ॥

विषयः । कारकाण्येकव्यक्तिविवेचनम् ।

No. 2300. मीमांसाकौस्तुभः । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 97. Lines, 11 on a page. Extent, 2,970 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Tavkā-grām, Post Delsiñsarāi, Zillā Darbhāṅgā, Mīmāṃsaka Chitradhara Miśra; another copy at Calcutta, Library of the Asiatic Society of Bengal. Appearance, new. Prose. Correct.

Mīmāṃsā-kaustubha. An exposition of the Mīmāṃsā doctrine in the form of comments on the aphorisms of Jaimini, with occasional interpretations of the words of the aphorisms. By Khaṇḍadeva, son of Pundra-deva. The codex is imperfect, commencing with the second section of the first chapter and ending with that chapter. The Asiatic Society's copy is, likewise, incomplete, containing only parts of the first two chapters. A complete copy has not yet been met with

Beginning. विद्वत्प्राक्तनिवारणेकतरदिनेनैकविंशतिवर्ष-

विद्याकामममाहमेकसरविश्वचितभूषामविः ।
 भूषादेव कुतर्ककर्कशधियां चर्मापहर्ता तथा
 मोक्षानां सुधियां सदैव सविता कात्यायनीशात्मजः ॥
 हन्दाविपिनविहारी गिरिवरधारी सखीयदुखकारी ।
 मन्त्रितरङ्गधारी भूयान्नृत्यप्रियः कथ्यः ॥
 शब्दद्वीपतरङ्गा विद्यामङ्गोत्तमाङ्गोऽस्य ।
 श्रीवद्भदेवसंज्ञं जगत्कं वन्दे सदा स्मृत्यै ॥

• आनायस्य स्त्रियार्थलादानर्थक्यमतदर्शनां तस्यादनित्यमुच्यते । अत्र सोऽरोदीद्यदरो-
 दीत् तद्गुह्यं वदत्वं । वायुर्नै चेपिष्ठा देवतेत्यादयोऽर्थवादा धर्माधर्मयोः प्रमाणं । इत्यादि ।

End

धर्मं प्रमाणमेतान्युक्तानि अथ तस्य भेदाक्तिः ।
 मीमांसामुनिधिं प्रमथ्य विविधैर्न्यायोपधैर्निर्ज्वरैः
 कृत्वा जैमिनिस्त्वचमन्दरममुं वेदं तथा वास्तुकिं ।
 यज्ञास्त्राहस्यसंज्ञमेव कलितं प्रन्यान्तरं सञ्जनेः
 श्रीकृष्णस्य तु भूषणाय स परं यः कोस्तुभास्त्रोमणिः ॥
 श्रीवद्भदेवस्तुतोः कृतिरेषा ऋणदेवस्य ।
 मीमांसाकेस्तुभ इति प्रथमाध्याये चतुर्थोऽङ्गिः ॥

Colophon. इति श्रीमत्पूर्वोत्तरमीमांसापारावारपारीणधुरीणश्रीवद्भदेवस्तुतोः
 ऋणदेवस्य कृतो मीमांसाकौस्तुभे प्रथमाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

विषयः । मीमांसास्तुचमवलम्ब्य विशदकृण्व सविस्तरं मीमांसादर्शनप्रतिपाद्यानामर्थ-
 नामवधारणं ।

No. 2301. काशिका । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 507. Lines, 13 on a page. Extent, 28,333 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1653. Place of deposit, Tavkā-grām, Post Delsiūsarāi, Zillā Darbhāngā, Mīmāṃsaka Chitradhara Miśra. Appearance, old. Prose. Correct.

Kāśikā. A commentary on the Śloka-vārtika of Bhaṭṭa Kumā-
 rila (No. 2296). By Sucharita Miśra. This is quite distinct from
 the work of the same name by Vaidyanātha Pāyagundā, which is a
 commentary on the grammatical work called *Pañbhāshen-lu-śekharā*.

Beginning. वार्तिककारोवार्तिकारम्भे श्रिष्टाचारभगुविधानेनमङ्गलं तावत्करोति
 विशद्वेति । दृष्टा हि श्रिष्टानां प्रवृत्तिः सर्वकार्येषु मङ्गलपूर्विका । मङ्गलश्च देवतास्तुतिम-
 स्कारादि—इत्यादि ।

End. कृतसंख्याध्यायस्य प्रमादसंक्षेपपरिणतिः । तथाचोक्तं । चोदनास्य निदिष्टो-

यः प्रमादपरिग्रहः । स प्रकारः स चाद्येन लक्षणेन प्रपञ्चित इति ।

Colophon. इत्युपाध्यायस्तु चरितमित्रकृतो काशिकायां वेङ्गाधिकरणं समाप्तं ।

समाप्ता चेयं काशिकाटीका ।

चरनेचाग्रिवद्धभूमिनिमिते विज्जमभूमजः ।

श्लोके + + + इषे शुक्ले नागतिचावदः ॥

काशिकापत्रकं काश्यां भट्टमाधवस्तुना ।

सपाठार्थं पटुषिवा रघुनाथेन पूरितं ॥

विषयः । भट्टकुमारिलेन मीमांसकास्य वतर्कपादैयशावरभाष्यस्य पद्येन या स्त्रीकवाचि-
काभिषेया टीका कृता तद्व्याख्यानम् ।

No. 2302. मञ्जूषाकुञ्चिका । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 10½. Lines, 7 on a page. Extent, 2,52½ ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Ṭaykā-grām, Post Delsiñsarai, Zillā Darbhāṅgā, Mīmāṃsaka Chitrādhara Miśra. Appearance, new. Prose. Correct.

Manjūśhā-kunçhikā. A key to the Vaiyākaraṇa manjūśhā of Nāges'a Bhaṭṭa. By Kṛishṇa Miśra.

Beginning. मञ्जूषाकुञ्चिकाशिल्पशाब्दब्रह्मसम्बन्धः ।

दिग् दिग्नेति दिग्ज्ञानः शर्मा शास्त्रतिकं परं ॥

नागेरनेति । भट्टतीति भट्टः वाय्मी भट्ट परिभाषणे तन् प्रत्ययः मञ्जतीति मञ्जूषा मञ्जे-
द्वेन् चेत्युपन् इत्यादि ।

End. द्रव्यसंस्कारकर्म्मणं गुणलभिमितिसिद्धान्तम् । एतेन दृष्टोपकारजनकलाभावात्
संस्कारजनस्य प्राधान्यमित्युपाकृमिति ।

Colophon. (इतः परं समाप्तिस्त्वचकवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । नागेरभट्टकृतवैयाकरणमञ्जूषाव्याख्यानम् ।

No. 2303. आचारचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 90. Lines, 8 on a page. Extent, 1,627 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Ṭaykā-grām, Post Delsiñsarai, Zillā Darbhāṅgā, Mīmāṃsaka Chitrādhara Miśra. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Āchāra-chandrikā. A digest of the Smṛiti rules regarding Āchāra or duty. By Ratnes'vara Miśra.

Beginning. वन्दे सीतापतिं रामं स्वात्माराभाभिवन्दितं ।

दीक्षितं रणयज्ञेषु विबुधानन्ददायिषु ॥

अथाचारप्रबोधार्थं इत्युक्तेराचारस्य धर्माकारणतया स एवादौ विविच्यते । तत्र मनुः ।
मास्ते मुहुर्न बध्नेत धर्मार्थं चानुचिन्तयन् । इत्यादि ।

End. चतुर्दशष्टमी चैव समावास्याय पूर्णिमा ।

पर्यवस्येतानि राजन्सु रविसंक्रान्तिरेव च ॥ इति ॥

Colophon. इति महोपाध्यायसन्निवृत्तीरनेश्वरविरचिताचारचन्द्रिका सम्पूर्णा ॥

विषयः । सुतोयितस्य नियमकथनं । मूत्रपुरीषोत्सर्गविधिः । तत्र यद्विकाग्रहसंख्याक-
यनं । आचमनसूक्ष्मविधिकथनं । प्रोढ़पादलक्षणादिकथनं । द्विराचमननिमित्तकथनं ।
उच्छिष्टसर्गं आचमनादिकथनं । दन्तधावनविधिः । प्रातःस्नानादिविधिः । प्रातःसम्प्राणियम-
कथनं । विविधस्नानविधिः । शिवनिर्घोषस्यार्थनिषेधः । अनुदकमूत्रपुरीषकरणे प्रायश्चित्तं ।
सम्प्राप्तासनविधिः । सम्प्राप्तासलपरिमाणं । पवित्रधारणप्राणायामतर्पणादिविधिः । देवपू-
जाविधिः । शिवलिङ्गमहिमादिकथनं । वैश्वदेवविधिः । पञ्चमहायज्ञविधिः । भिक्षादानादि-
विधिः । अतिथिपूजादिविधिः । भोजनविधिः । शयनविधिः । दारोपयामविधिः । पञ्चैन्द्रि-
यपण्यं ।

No. 2304. वैद्यनाथमाहात्म्यम् । Substance, foolscap paper, 11 × 3½ inches. Folia, 62. Lines, 7 on a page. Extent, 937 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1929. Place of deposit, Deoghara, Kāṇāmalochana Jhā. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Vaidyanātha-māhātmya. An account of the Liṅgam of Vaidyanātha at Deoghara, in the Sāntal Pargannah. It professes to be an extract from the Pātāla-khaṇḍa of the Padma-purāṇa. For remarks on the authenticity of this work see my paper on the temples of Deoghara in the Journal of the Asiatic Society of Bengal, for 1883.

Beginning. आनन्दपूर्णहृदयः सद्यः सर्वजन्तुषु ।

वैद्यनाथो जगद्भ्यो मय्यस्य किल दक्षिणः ॥

पूरा देवेन्द्रदर्पस्य दक्षकोरावशोऽसुरः ।

यमाराध्य विमङ्गलभूतं न ममामि महेश्वरं ॥

पार्थव्यवाच ।

प्रायेण वैद्यनाथस्य माहात्म्यं बहूनां प्रति ।

लोकानामपकाराय यदि बहो मयि शिव । इत्यादि ।

End.

स्तुतिपाठं ततः कुर्याद्ब्राह्मणान् भोजयेत् ततः ।

सत्यश्रुवापि देवेशि चतुष्पाद्य + ब्राह्मणान् ।

तदा फलमवाप्नोति पुराणे कथितं शिवे ॥

Colophon. इति पद्मपुराणे पातालाखण्डे वैद्यनाथमाहात्म्ये अष्टमाध्यायः ।

संवत् १८२८ ।

विषयः । वैद्यनाथस्य माहात्म्यादिकथनं । तत्र रावणस्य कैलाशान् शिवलिङ्गानवयमादि-
हत्तानवर्णनं । तस्य मूत्रपीडादिदृष्टान्तकथनं । शिवगङ्गाचन्द्रकूपादीनामुत्पत्तिकथनं । तपोव-
नादिमाहात्म्यकीर्तनं । वैद्यनाथस्य देवदेवीनां माहात्म्यादिकथनं । श्रीकृष्णोपचारेण वैद्यना-
थस्य पूजाविधानकथनं । तत्र मन्त्रादिकथनम् । काव्यान्वयि वैद्यनाथसेनस्य माहात्म्यकीर्तनं ।

No. 2305. वीरविरुदम् । Substance, country-made paper, 14 × 3½ inches. Folia, 12. Lines, 4 on a page. Extent, 132 śloka. Character. Maithili. Date, ? Place of deposit, Tavkú-grām, Post Delsiñsarai, Zillá Darbhāngá, Mímāñsaka Chitradhara Miśra. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Vīraviruda. A poem in praise of Kṛishṇa as the supreme divi-
nity. By Chandradatta.

Beginning. विमलजिनवसने सुविकटदग्धने चञ्चलरसने भीमरवे ।

करधतकरवाले, रणविकराखे नगरवाले ललितशिवे ॥

मधुरभित्तवासिनि शम्भुविलासिनि गिरिवरवासिनि मयि सकलं ।

रुरवैरिविदारिणि शृंगवरचारिणि मङ्गलकारिणि कुब कुशलं ॥

भूभारोद्धरणाय भूसुरसुरबाणाय भूमितले

ब्रह्मोन्मामरद्वन्द्ववन्धितपदे वंशे प्रशंखे यदेतः ।

त्वय्याविर्भवति प्रभो विलसति ब्रह्माब्जभाण्डोदरे

चण्डीभर्तुरकाण्डताण्डवविधौ शङ्खध्वनिः पातु माम् ॥

अथ घनसुन्दर नमितपुरन्दरमन्दिनचरणतलगतनिजशरणागतवन्धित—इत्यादि ।

End. अथ अथ दितिसुतललयललिकलेपविधायकपरजन + फलदानदायकशायक
कान्तकलिका ॥

Colophon. इति वीरविरुदं चन्द्रदत्तनिर्मितं ।

श्रीलक्ष्मणस्य स्तोत्रायः पद्यानकपत्रमादिमाहात्म्यवर्णनं ।

No. 2306. वीरविदटीका । Substance, country-made paper, 14 × 3 inches. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 217 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Tavkā-grām, Post Delsiñsarāi, Zillā Darbhāngā, Mīmāñsaka Chitradhara Miśra. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Vīraviruda-ṭīkā. A commentary on the poem noticed under the next preceding No. By Chandradatta, the author of the poem.

Beginning. प्रबन्ध हरिपादाङ्गं जानकीजनभूमिभूः ।

चन्द्रदत्तः सरचितां व्याचष्टे विरदावलीं ॥

विकीर्णितपद्मनिर्भिन्नविद्यार्थं खेददेवताप्रार्थनरूपं महत्समाचरति विमलेति । इत्यादि ।

End. विकलं दानं यस्य तस्य दानस्य संदायकः दाता सायकोयस्य ।

विषयः । मिमंस्कावीरविदस्य व्याख्यानम् ।

No. 2307. तर्कपञ्चवः । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 90. Lines, 12 on a page. Extent, 3,871 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Tavkā-grām, Post Delsiñsarāi, Zillā, Darbhāngā, Mīmāñsaka Chitradhara Miśra. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Tarka-pallava. An epitome of the Nyāya system of inference, (*Anumāna*). The codex is incomplete, and the author's name cannot be made out.

Beginning. वाचदूकयितुं सूक्तान् सूक्तीकर्तुं च वाग्मिनं ।

जीरीमाधेन सुविद्या तापते तर्कपञ्चवः ॥

ज्ञानं तावद्विबिधं । अशुभवः क्षुत्तिष्ठ । तत्रानुभवस्तु ईदं प्रत्यक्षानुमित्युपनिमित्तादभेदान् तत्र प्रत्यक्षप्रमापि चक्षुषि । इत्यादि ।

End. न च कर्षकः दुस्त्वग्रमकुंरमित्यादिप्रतीतिवस्तान् कष्टजन्यत्वं तत्र भेत्स्यतीति वाच्यं पतादभ्यप्रतीतेरभावात् । इति ।

Colophon. इतः परं लिख्यभावात् परिष्कृताग्रिच्छकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रत्यक्षानुमानोपमानशब्दप्रमाणप्रपञ्चनं । पुस्तकेऽस्मिन् अनुमानप्रकरणं चावदस्ति । अथ तु अतीव सूक्ष्मानुमानेन प्राचीनजनजीवनतयोः सारासारं विविधं समुद्भाविता-कर्कशाक्षय इति ज्ञेयम् ।

No. 2308 शिवस्तवटीका । Substance, country-made paper, 18 × 3 inches. Folia, 32. Lines, 7 on a page. Extent, 827 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1678. Place of deposit, Itākumári-grām, Zillá Ruṅgpur. Vaikunṭheśvara Bhattachárya. Appearance, old. Prose. Correct.

S'ivastava-ṭikā. A commentary on Pushpadanta's hymn to S'iva. By Rámajivana Tarkavágis'a. An English translation of the hymn occurs in the Journal of the Asiatic Society.

Beginning. शिवं प्रपद्य देवेशं चतुर्भुजं हस्तप्रदं ।

पुण्यदत्तसमुद्गीतस्तवकादित्यविकारे ॥

शैववैष्णवसौराष्ट्रा परमाङ्गादकारकं ।

आख्यातयं प्रवक्ष्यामि विनिष्कृष्य विभाष च ॥

ननु तन्मन्त्रिणीवधिमज्जानन् कथं खवे प्रहतः प्रवर्तकज्ञानाभावादिनि कथाधिकारनामा-
त्मनः सूचयन् सोति मन्त्रिन् इति । इत्यादि ।

End. तथा च बागदेवताया असार्धं यन् तन् सुतरामन्येषामसाध्यमिति भावः ।

विष्णुपक्षे सूर्यपक्षेऽप्येवं बोध्यमिति संक्षेपः ।

Colophon. इति श्रीरामजीवनतर्कवागीशकृता शिवस्तवटीका समाप्ता । शकाब्दाः
१९७८ ।

विषयः । पुण्यदत्तकृतस्य शिवमन्त्रिनः सोचस्य शिवपक्षे विष्णुपक्षे सूर्यपक्षेऽपि आख्या-
नम् ।

No. 2309. व्रतोद्यापनकौमुदी । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 88. Lines, 5 on a page. Extent, 1,576 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Itākumári-grām, Zillá Ruṅgpur, Vaikunṭheśvara Bhattachárya. Appearance, decayed. Prose and Verse. Incorrect.

Vratodyāpana-kaumudī. A digest of the rules for the performance of optional fasts called Vratas. By Rámakṛishṇa. The work is founded principally on the Vrata-khaṇḍa of Hemādri's Chaturvarga-chintāmaṇi.

Beginning. प्रपद्य शारदा देवीं शरच्चन्द्रसमप्रभा ।

क्रियते रामलक्ष्मणेन व्रतोद्यापनकौमुदी ॥

समादिशतकण्डः क्रवतानि कानिचित् सन् ।

समाहतानि भीक्षु नानि नक्ष्यामि शक्यतः ॥

अथ नियतसंकल्पविषयः कर्मविशेषाव्रतं । तच्च काव्यनित्यभेदेन द्विविधं । तच्च काव्यत्वं नाम फलापेक्षत्वं । इत्यादि ।

End. इह लोके सुखं भुक्त्वा परे च चिदिवं व्रजेत् ।

इति भविष्यपुराणे श्रीरपूर्णिमाव्रतं ॥

Colophon. इति श्रीरामकृष्णविरचिता व्रतोदयापनकौमुदी समाप्ता ।

विषयः । व्रतलक्षणादिकथनं । नित्यकाव्यभेदेन तस्य द्वैविध्यकथनं । व्रतारम्भकालनिरूपणं । मत्समासादिनिरूपणं । अधिकारिनिरूपणं । प्रतिष्ठां नियमकथनं । प्रतिष्ठाकाशादिनिरूपणं । संकल्पादिवाक्यविवेचनं । प्रतिष्ठापडनिकथनं । सर्व्वेषु व्रतानां विधानकथनं । प्रयोगकथनञ्च । प्रतिपदादिपञ्चदश्यान्ततिथिव्रतनिरूपणं । संक्रान्तिव्रतनिरूपणं । वारव्रतनिरूपणं । नक्षत्रव्रतनिरूपणं । प्रकीर्णकव्रतकथनञ्च ।

No. 2310. विचारनिर्णयः । Substance, country-made paper, 15 x 3 inches. Folia, 46. Lines, 6 on a page. Extent, 1,104 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1663. Place of deposit, Itākumārī-grām, Zillā Rungpur, Vaikunṭheśvara Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Vichāra-nirnaya. On judicature. By Gopāla Nyāyapañchānana. This is a different and fuller recension of the work noticed under No. 2184, *ante* VI, p. 210.

Beginning. अथ विचारनिर्णयः । स विचारार्हवाक्यस्य संशयपूर्व्वपक्षोत्तरोपन्यासपूर्व्वकं यथावैतान्यर्थ्यनिश्चयात्मकः । तदुक्तं भट्टपादैः । विषयोविशययैव पूर्व्वपक्षोत्तरं । निर्णययेति पञ्चाङ्गं शास्त्रेऽधिकरणं स्मृतं । इत्यादि ।

End. एवं संवत्सररूपकालस्य दृढनिमित्तकालविशेषस्यापि सहकारित्वेन संवत्सरमध्ये दृढनिमित्तं विना कृते + + + + + व्रतलविमुक्तिरिति कृतं पत्रवितेन ।

Colophon. इति गोपालन्यायपञ्चाननविरचितोविचारनिर्णयः समाप्तः । शकाब्दाः १९९२ ।

विषयः । विचारलक्षणकथनप्रसङ्गेन अधिकरणरूपनिरूपणं । वामलक्षणादिनिर्णयः । निर्य्यमधिकरणनिरूपणं । देवताललक्षणनिरूपणं । योगसिद्धाधिकरणनिरूपणं । सर्व्वशब्दार्थनिरूपणं । अर्थवादाधिकरणनिरूपणं । तच्च गुणवादानुवादादिलक्षणकथनं । विधिलक्षणादिविवेचनं । स्थासिद्धाधिकरणदिलक्षणकथनं । वैधर्म्मिसाविवेचनं । दामलक्षणादिनिरूपणं । क्षेत्रलक्षणादिकथनं । दत्ताप्रदानिकनिरूपणं । प्रसङ्गादुपपत्त्यादीनां नामलक्षणनिरूपणं । देशदम्भाणां

इवताकचनं । सम्यग्दानवाक्ये परस्मैपदात्मनेपदप्रयोगभेदविवेचनं । विरोधाधिकारनिरूपणं ।
प्रतिपक्षसङ्गहादिकचनं । दानसङ्गहादिकचनं । ह्योत्पन्नेकाद्यादिकचनं । चतुर्विधसङ्गहादिकचनं । पूर-
कपिण्डदानादिविवेचनं । प्रेतनाशाधिकारनिरूपणं । ह्योत्पन्नेष्वामनस्यसङ्गहादिकचनं । ह्योत्प-
न्नेविचारप्रसङ्गेन तद्विधाविवेचनं । ह्योत्पन्नेष्वामनस्यसङ्गहादिकचनं । कुण्डलिकौ-
षादिविवेचनं । मलनासङ्गहादिविवेचनं । उपवाससङ्गहादिविवेचनं । अनुद्वेषादिस-
ङ्गहादिविवेचनं । सपिण्डीकरसङ्गहादिविवेचनं ।

No. 2311. वर्षकृत्यम् । Substance, country-made paper, 16 × 4, inches. Folia, 240. Lines, 6 on a page. Extent, 4,230 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Itākumārī-grām, Zillā Ruṅgpur, Vaikunṭheśvara Bhaṭṭāchārya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Varsha-kṛitya. A calendar of feasts, fasts, and ceremonies. By Rāvana S'armā, Champati.

Beginnig. प्रथम्य कमलाकानं वीक्ष्य प्राक् स्मृतिसङ्ग्रहान् ।

श्रीमता शर्मणा साधु वर्षकृत्यं विधीयते ॥

अथ संक्रान्तिकल्पः । अयमे दे विषुवे दे चतसः षडशीतयः । चतस्रोविंशत्युपचय
संक्रान्तोद्वाद्भ्यः स्मृताः । इत्यादि ।

End. ताम्रसं विषवाक्षीणां यतीनां ब्रह्मचारिणां ।

सन्नाशिनाञ्च गोमांसघृतातुल्यं भुज्जे भुज्जे ॥

न कालनियमः कश्चित् कल्पनामानुकीर्तनात् ।

इति प्रकीर्णकं ।

सम्बन्धद्विकुलपद्मविकाशभानः

श्रीमान् शर्मधरबीविविधोत्तमेन ।

आकारनर्कसुलतामसकावधारि-

धोन्दुजा (?) परिसमाप्यत वर्षकृत्यं ॥

Colophon. इति वर्षकृत्यं सम्यक् ।

विषयः । संक्रान्तिकल्पः । वैशाखादिषु द्वादशसु मासेषु प्रत्येकं कृत्यविधानकथनं ।
तत्र तत्र प्रत्येकं प्रयोगकथनम् । अथ धर्मधरव्रतविधिः । पिपीतकीद्वादशीव्रतविधिः । सम्यक्-
व्रतविधिः । सावित्रीव्रतविधिः । अम्बवाचीविधिः । चातुर्मास्यव्रतविधिः । अश्विनव्रत-
विधिः । अनारघ्यव्रतविधिः । मज्जापूजाविधिः । अमावास्याव्रतविधिः । अम-
न्व्रतविधिः । कुङ्कुटव्रतविधिः । दुर्गाष्टमीव्रतविधिः । तालव्रतविधिः । वीराष्टमीव्रत-
विधिः । काजामरकृत्यविधिः । अन्नमर्दनविधिः । आकाशदोषप्रतिष्ठाविधिः । गोष्ठाष्टमीवि-

धिः । विष्णूत्तमविधिः । वक्रपङ्कविधिः । प्रेतचतुर्दशविधिः । उष्कादानादिविधिः । सुतप्र-
तिपद्विधिः । आकृष्टितोषाविधिः । कार्तिकेयव्रतविधिः । नवाम्रविधिः । दानद्वादशव्रतविधिः ।
पाषाणचतुर्दशव्रतविधिः । विधानचतुर्दशव्रतविधिः । चन्द्रभागाव्रतविधिः । विभूतिद्वादश-
व्रतविधिः । सर्वजयाव्रतविधिः । संसारपक्षत्यागविधिः । पार्वन्तोचतुर्दशव्रतविधिः । समान-
द्वादशव्रतविधिः । नारायणोद्वादशव्रतविधिः । व्रतराजव्रतविधिः । इधिसंक्रान्तिव्रतविधिः ।
वरदाचतुर्दशविधिः । पञ्चमीव्रतविधिः । माकरीचतुर्दशविधिः । भीष्माष्टमीविधिः । नवाम्र-
विधिः । वराहद्वादशव्रतविधिः । रत्नचतुर्दशविधिः । दोषयाचाविधिः । पञ्चचतुर्दश-
व्रतविधिः । शिवरात्रिव्रतविधिः । वादवीविधिः । एकादश्या विधिः । तत्र नियमादिकथनं ।
तिस्रकादिविधिः । जीतामासात्पञ्चमीर्जनं । वैष्णवस्य कृत्याकृत्यनिरूपणं । तुलसीमासात्पञ्च-
मीर्जनं । द्वादशमीनियमकथनं । शिवमासात्पञ्चमीर्जनं । वराहमासात्पञ्चमीर्जनं ।
वृषाष्टमीव्रतविधिः । श्राद्धपानदानविधिः । अष्टमिथियवसाकथनं । अधिमासादिनिरूपणं ।
शुभाशुक्लकथनं । मन्थरादिकथनं । पञ्चमिरूपणं । स्तुतिकावद्यौपूजाविधिः । शीतलापूजा-
विधिकथनम् ।

No. 2312. गीतगोविन्दमाधुरी । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 48. Lines, 7 on a page. Extent, 1,006 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Khurshe-grām, Post Káliganj, Zillá Ruṅpur, Rámadhana Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Gítagovinda-mádhurí. A commentary on the Gítagovinda of Jayadeva. By Rámatáraya Cháudámaṇi.

Beginning. नवीननीरदस्नानं गोविन्दं नन्दनन्दनं ।

प्रथमं क्रियते टीका गीतगोविन्दमाधुरी ॥

अथ सद्ब्रह्मकुलशिरोमणिरुचयभयान् महाकविर्जयदेवः हरिभक्तिमाधुरीसमनुभव-
विधुरायां पामरायां श्रवणसदृशानि ब्रह्मयानि पवित्रयितुं गीतव्याजेन भगवत्कीलावर्णन-
मुपक्रमते नेवैरिति ।

End. कविर्हि जोषोत्तरवर्णनमिषुचः । अथ हि प्रतिभैव परं निदानं । सा ह
प्रज्ञा नवनवोष्णशशिनी प्रतिभोष्यते इत्युक्तञ्चया । उपजातिदृष्टम् ।

Colophon. इति गीतामताख्यपूजामणिकृतायां गीतगोविन्दमाधुर्ये टीकायां
द्वादशः सर्गः समाप्तः ।

विषयः । अथदेवकृतगीतगोविन्दस्य व्याख्यानम् ।

NO 2313. प्रायश्चित्तवारिधिः । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 68. Lines, 6 on a page. Extent, 1,231 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Khurshe-grām, Post Káliganja, Zillá Ruṅgpur, Rámadhana Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Práyaśchitta-váridhi. A summary of the rules for the performance of expiatory rites to avert the evil effects of sins. By Bhavá-nanda S'armá.

Beginning. नमस्कृत्य रमेशानं सच्चिदानन्दविग्रहं ।

क्रियते बाह्यबोधाय प्रायश्चित्तस्य वारिधिः ॥

अथ प्रायश्चित्तलक्षणं । तत्र पापक्षयमात्रसाधनत्वेन वेदबोधितं कर्म प्रायश्चित्तं कश्चित्
गङ्गाशान्धमेधादीनां पापक्षयमात्रसाधनत्वेन न प्रायश्चित्तलक्षाघातः । इत्यादि ।

End. तत्र तत्र विशिष्टजिज्ञासेन स्वर्गसाधनत्वमवश्यं । अधिकृत प्रायश्चित्तविवेकादौ
द्रष्टव्यमिति ।

Colophon. इति श्रीभवानन्दशर्मकृतो प्रायश्चित्तवारिधिः परिपूर्णः ।

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणपरिचयः । तत्र तार्किकरीत्या विविधभूतोपन्यासपूर्णकं तत्र तत्र
क्षयनं । धर्मलक्षणपरिवेचनं । धर्मो प्रमाणाति । पापपरिचयः । तत्र कारणकथनं । क्षतिपातक-
महापातकादिरूपकथनं । माहृगमनादितुल्यत्वपरिचयः । क्षतिपातकप्रायश्चित्तकथनं । महा-
पातकप्रायश्चित्तकथनं । गोबधप्रायश्चित्तं । गोबधपरादिकथनं । अश्वभक्षणप्रायश्चित्तं । अश्व-
भ्यागमनप्रायश्चित्तं । भोजनादिकांश्च माज्जारादिव्यग्नप्रायश्चित्तं । स्रग्मज्जनादिभक्षणप्राय-
श्चित्तं । मत्स्यमांसादिभोजनप्रायश्चित्तं । भक्ष्याभक्ष्यद्रव्यकथनं । प्रकीर्णकप्रायश्चित्तकथनञ्च ।

No. 2314. तत्त्वचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 28. Lines, 7—6 on a page. Extent, 567 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Khurshe-grām, Post Káliganja, Zillá Ruṅgpur, Rámadhana Bhaṭṭáchárya. Appearance, old. Prose, Correct.

Tattva-chandriká. A summary of the adual Vedánta doctrine. By Mahádeva Sarasvatí, disciple of Sachchidánanda Sarasvatí.

Beginning. परात्मानं नमस्कृत्य सच्चिदानन्दविग्रहं ।

ममामि स्मृतुं भक्त्या सच्चिदानन्दनामकं ॥

अथ आत्मा वा अरं शांत्यात्मनो निदिध्यामितव्येति विधिज्ञातव्यत्वाद्वादी जी-
वान् प्रवर्तयति । तत्र चिन्त्यते । इत्यादि ।

End. न च पुनरावर्तते इति श्रुत्या मुक्तस्यात्मनो निरक्षयसम्भवेदज्ञानस्य नावा-
नीतव्यात् कथं पुनरात्मनः संभवतीति ।

Colophon. इति श्रीपरमहंसपूज्यपादसविदामनन्दसरस्वतीपादपद्मनृपजीनवा-
देवसरस्वतीविरचिता तत्त्वचन्द्रिका सम्पूर्णा ।

विषयः । आत्मवशादीनां विधेयतानिरूपणं । जीवात्मस्वरूपकथनं । अथ आर्मा-
कनीयताकिंकादीनां मतखण्डनं । परात्मजीवात्मनोरभेदकथनं । कृष्णदेवादितिरूपणं ।
अविद्यानिरूपणं । मायानिरूपणं । जीवस्य ब्रह्मप्रतिबिम्बनकथनं । गुरोयश्चिरकर्मभादि-
चतुर्व्यूहकथनं । आध्यात्मपापवादादितिरूपणं । प्रमादादितिरूपणं । तत्र प्रत्यक्षानुमानादि-
लक्षणकथनं । जगत्सृष्टिविवेचनं । प्रपञ्चस्य मिथ्यात्वकथनं । पक्षीकरणकथनं । जीवस्य
उत्क्रान्त्यादितिरूपणं । तत्त्वज्ञानकथनं । मोक्षनिरूपणञ्च ।

NO. 2315. वैराग्यचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 15 x 3½, inches. Folia, 16. Lines, 6 on a page. Extent, 303 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1702. Place of deposit, Khurshe-grām, Post Káliganja, Zillá Ruṅgpur, Rámadhana Bhaṭṭāchārya. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Vairāgya-chandrikā. On asceticism as appropriate to Vaishṇa-
vas. By Purushottamadāsa. The divinity invoked is Kṛishṇa.

Beginning. प्रपञ्चमवपादात् संश्लेषध्यानमात्रम् ।

क्रियते वैष्णवप्रतीत्यै रम्या वैराग्यचन्द्रिका ॥

अथ सद्वदरेव विरज्येत् तद्वदरेव प्रवर्जयेदिति श्रुत्या पुरुषः सत्तु वैराग्यान्मोक्षप्राप्तौ प्रवर्तते
वैराग्यञ्च, इदानीमधिकविषयविक्षिप्तस्य वशीकारसंज्ञा वैराग्यं । तत्परं पुरुषस्यावेर्मुच्यते
मिति ।

End. मुक्त्या पादचुम्बकमङ्गलमराधितः ।

वैराग्यचन्द्रिकां यत्ने दासः श्रीपद्मोत्तमः ॥

Colophon. इति समाप्तं । शकाब्दाः १७०१ ।

विषयः । वैराग्यस्वरूपान्निरूपणं । जीवस्वरूपकथनं । संसारस्य अभिन्नत्वकथनं । वैरा-
ग्यसाधननिरूपणं । परापरभेदेन द्विविधवैराग्यकथनं । भगवान् जन्ममरणं यत्र परब्रह्मसं-
वाच इति निरूपणं । साक्षात्प्राप्त्यविधयुक्तिनिरूपणञ्च ।

No. 2316. **विल्वमङ्गलटीका** । Substance, country-made paper, 15 × 3½ inches. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 405 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Itākumārī-grām, Zillā Ruṅgpur, Paṇḍit Yādaveśvara Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vilvamaṅgala-tīkā. A commentary on a poem by Vilvamaṅgala in praise of Kṛishṇa. By Vidyālaṅkāra. The author's personal name has not been made out; what is given is obviously a literary title.

Beginning. प्रथमपद्यं नास्ति । पद्यं रूपकत्वेन उद्धारभेदं यथा सः । अन्यपदार्थे वज्रोद्दिष्टमासः । तं किञ्चूतं गोधूक्षिभूषणरीरं । इत्यादि ।

End. अस्माभिः सदा तव पादपद्मं भावनीयं नान्यत् किञ्चिच्चिन्तनीयं । यद्यपि मायापादनिबन्धितोऽस्मि तथापि नान्योभावनीयः ।

Colophon. इति विलासङ्कारविरचिता विल्वमङ्गलटीका समाप्ता ।

विषयः । विल्वमङ्गलकृतविल्वमङ्गलाभिधानबौद्धमूर्तिकावयस्य व्याख्यानम् ।

No. 2317. **निर्दोषवादायः** । Substance, country-made yellow paper, 17 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 47 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhāṇḍāra, Zillā Ruṅgpur, Rāya Ramanimohana Chaudhurī, Bahādur. Appearance, new. Prose. Correct.

Nirdhāraṇa-vādārtha. A logico-grammatical dissertation on the uses of the genitive and the locative cases. The name of the author is not given in the codex; it is probably a part of the work noticed under the next following work.

Beginning. ननु पुत्रवाचां अभियः श्रूयतम इत्यादि निर्दोषवाक्ये कोऽन्यथवेध इति चेत् । निर्दोषवाक्यादिभेदेभेदवाक्येः । इत्यादि ।

End. व्याख्यातार्ये उद्देष्टतावद्देहकताकान्यथवेधानुकीकारात् ।

Colophon. इति निर्दोषवादायः समाप्तः ।

विषयः । निर्दोषविवक्षितयोः बौद्धमूर्तयोर्धर्मनिरूपणं ।

No. 2318. **तदादिसर्वज्ञानविचारः** । Substance, country-made yellow paper, 17 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 48 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhāṇḍāra, Zillā Ruṅgpur, Rāya Ramanimohana Chaudhuri, Bahādur. Appearance, new. Prose. Correct.

Tadádi-sarvanáma-vichára. A logico-grammatical dissertation on pronouns. By Gadádhara.

Beginning. अथ तदादिसर्वनामविचारः । ननु तदादिसर्वनामः केन रूपेण शक्तिः
अथ प्राप्तः । सर्वनामोवदिष्य एव शक्तिः । न चैवं येन रूपेण—इत्यादि ।

End. घटपटादिनिष्ठा एकैवप्रकारेति साधवमिति प्राक्तः ।

Colophon. इति त्रीमदाधरकृततदादिसर्वनामविचारः समाप्तः ।

विषयः । तदादिसर्वनामशब्दानां शक्तिनिरूपणं ।

No. 2319. निर्दोषविचारः । Substance, country-made yellow paper, 17 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 60 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhāṇḍār, Zillá Ruṅgpur, Ráya Ramanímohana Chaudhuri, Bahádur. Appearance, new. Prose. Correct.

Nirdhárana-vichára. A logico-grammatical dissertation on the uses of the genitive and the locative cases in definitions. By Gadádhara.

Beginning. अथ निर्दोषविचारः । नराणां वनियः कूरतम इत्यादौ षष्ठी निर्दोषे निर्दोषण आत्यादिभिः समुदायादेकदेशस्य प्रयत्नकरणं । इत्यादि ।

End. प्रथिवी मन्वन्तीत्यादौ विशेष्यतावच्छेदकमन्वन्त्यादेर्ज्ञेयत्वमिचारितया कर्मधारयासाधुत्वान् षष्ठीसमासे निबन्धसार्थक्योपपादनेऽपि न प्रतीकारः ।

Colophon. इति त्रीमदाधरकृतो निर्दोषविचारः समाप्तः ।

विषयः । निर्दोषविहितयोः षष्ठीसम्भारस्य विवेचनं ।

No. 2320. सादृश्यवादः । Substance, country-made yellow paper, 17 × 3½ inches. Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 48 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhāṇḍār, Zillá Ruṅgpur, Ráya Ramanímohana Chaudhuri, Bahádur. Appearance, new. Prose. Correct.

Sádrīśya-váda. A Nyáya dissertation on similitude. By Gadádhara.

Beginning. अथ सादृश्यवादः । सादृश्यस्य तद्विज्ञाने सति तद्वत्तत्त्वबोधकर्मत्वमिति बीमासङ्काः । तच्च चन्द्रवत्त्वमित्यन्वायाति । चन्द्रमताकादजनकत्वेऽपि चन्द्रत्वस्य मुक्त्येवत्वान् । इत्यादि ।

End. रामरावचथेयुं रामरावचथेरिष । इत्यादावभेदेऽपि सादृशं । तस्मात्
कचित् सादृशं भेदगर्भमितिरीत्या समाधा काव्या ॥

Colophon. इति त्रीगदाधरकृतः सादृशवादः ।

विषयः । साधर्मापरनामधेयस्य सादृशस्य स्वरूपविवेचनं ।

No. 2321. नानार्थसन्दिग्धार्थविचारः । Substance, country-made yellow paper, 17 × 3½ inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 85 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhdārd, Zillā Ruṅgapur, Rāya Ramanīmohana Chaudhuri, Bahādur. Appearance, new. Prose. Correct.

Nānārtha-sandigdhartha-vichāra. A Nyāya dissertation on synonymes and their relations to each other. By Gadādhara.

Beginning. ननु नानार्थसन्दिग्धार्थयोः केभेदः । ननुनयोर्भेदमुपलभामहे । उभ-
योरर्थविशेषाप्रतिपत्तो तुल्यत्वात् सत्यमस्येव भेदः । इत्यादि ।

End. अन्नादयोऽपि नित्यं संप्रति यौगिका इत्यन्ये ।

अचापेर्वाङ्म्यादिति अपरे इति गौतममतं ॥

Colophon. इति त्रीगदाधरकृतोनानार्थसन्दिग्धार्थविचारः समाप्तः ।

विषयः । नानार्थसन्दिग्धार्थयोरभेदवादं निरस्य तयोः स्वरूपादिविवेचनं ।

No. 2322. साहित्यविचारः । Substance, country-made paper, 17 × 3½ inches. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 70 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhdārd, Zillah Ruṅgapur, Rāya Ramanīmohana Chaudhuri, Bahādur. Appearance, new. Prose. Correct.

Sāhitya-vichāra. A Nyāya dissertation on the relation of rhetoric to logic. By S'rikṛishṇa Tarkālaṅkāra.

Beginning. ननु पित्रादीनां निरुपेक्षायां न देवतात्वं ।

अथ आत्मनावस्थायां पित्रभीदयादित्यादिगीतमवचने, पूर्वेषुः ब्राह्मणान् सन्निपात्य
इति वसिष्ठवचने वङ्गवचनान् साहित्यप्रतीतेः । इत्यादि ।

End. निवृत्तसाहित्यस्य प्रत्येकं परिसमाप्ततया ।

उभयसाधारणं स्वरूपत्वासम्भवादिति ॥

Colophon. इति त्रीगदाधरकृतोऽसाधारणविरचितसाहित्यविचारः समाप्तः ।

विषयः । साहित्यस्यविवेचनं ।

No. 2323. त्वत्तादिभावप्रत्ययविचारः । Substance, country-made yellow paper, 17 × 3½ inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 72 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhāṇḍār, Zillā Ruṅgapur, Rāya Ramanimohana Chaudhuri, Bahādur. Appearance, new. Prose. Correct.

Tvatalādibhāva-pratyaya-vichāra. A Nyāya dissertation in the uses and imports of affixes for the formation of abstract nouns. By Gadādhara.

Beginning. ननु त्वत्तादिभावप्रत्ययस्य केन कश्चिदिति चेद्विप्रश्नः । धर्मोक्त-
कश्चिदिति धर्मो एव शक्तिर्लोक्यात् । इत्यादि ।

End तादृशेतरत्वकृतेष्वप्युपसर्गविशिष्टोत्पत्त्यर्थोपसर्गकमेव कर्मधारय-
नरभावप्रत्ययो बोधयति । नान्यसमन्विताहारव्युत्पत्त्यैव इत्यन्तादेरप्रत्ययः ।

Colophon. इति श्रीमदाधरकृतत्वत्तादिभावप्रत्ययविचारः समाप्तः ।

विषयः । त्वत्तादिभावप्रत्ययानां शक्तिनिरूपणमुच्यते ।

No. 2324. अनुकरणविचारः । Substance, country-made paper, 18 × 4 inches. Folia, 7. Lines, 9 on a page. Extent, 219 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kākinīyā, Zillā Ruṅgapur, Kumāra Mahimāraṅjana Rāya, Chaudhuri. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Anukarāṇa-vichāra. A Nyāya dissertation on onomatopoeic words which are not definable by grammatical rules. By Gadādhara.

Beginning. अनुकरणं । अनुक्रियते उच्यते यत् तदनुकरणं । तच्च द्विविधं
शब्दानुकरणार्थानुकरणभेदात् । इत्यादि ।

End. कास्ते सप्तम्यन्ता इत्यनुकृतं प्रथमार्थोपपत्तिरिति ।

Colophon. इत्यनुकरणविचारः समाप्तः ।

विषयः । अनुकरणस्य रूपनिरूपणं । अनुकार्यानुकरणयोर्भेदविवेचनं । प्रकृतितदनुकरण-
मिति कालान्तरार्थनिरूपणञ्च ।

No. 2325. गणेशपुराणं, पूर्वखण्डम्, वा उपासनाखण्डम् । Substance, country-made yellow paper, 22 × 6 inches. Folia, 120. Lines, 8—9 on a page. Extent, 4,802 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Kākinīyā, Zillā Ruṅgapur, Kumār Mahimāraṅjana Rāya, Chaudhuri. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Gaṇeśa-purāṇa. On the divinity of Gaṇeśa, illustrated by a great number of traditions. Śūta relates the Purāṇa at the request of the sages assembled at the Naimiṣha forest. An abstract of this work occurs in the Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic Society. The codex comprises only the first part.

Beginning. नमस्कृत्य नमोऽय नमोऽय नमोऽय नमोऽय ।

यस्य संख्यायते नाम विष्णुसामरसोपदे ।

नमोऽय नमोऽय ।

सुत सुत महाप्राज्ञ वेदशास्त्रविशारदः ।

सर्वविद्याभिधे ज्ञानोपज्ञान्यो नोपलभ्यते ॥

जन्मजन्मान्तरीयं नः क्षितं युष्मं महत्तरं ।

तेन सम्पूर्णं ज्ञानं सर्वज्ञस्य सततम् ॥

वयं भव्यतमा शोके जीविरां नः सुजीवितं ।

पितरोऽवेदशास्त्रादि तपाश्चात्मन एव च ॥

अष्टादश पुराणानि विस्तराद्भाषितानि नः ।

अन्यान्यपि हि नः श्रोतुमिच्छामि दिव्यसत्तम ॥

श्रीमन्नमोऽय नमोऽय + + द्वादशवर्षिके ।

मत्कथान्ततपानाशेनान्यदिनामकारणं ॥

सुत उवाच ।

साधु ब्रह्म महाप्राज्ञ भवतिः पुण्यकर्माभिः ।

साधूनां समविज्ञानां मतिर्लोकोपकारिणी ॥

ममापि परितोषोऽस्ति कथामां कथने हिमाः ।

अतोऽयं साधुहोषः कथयिष्ये विशेषतः ॥

अन्यान्यपि पुराणानि वर्तन्तेऽष्टादशैव तु ।

मावेवं नारसिंहस्य अष्टिंशदीन्यथापि च ॥

नमोऽय पुराणं वसुधादी कथयाम्ययं ।

सुखं नयं यस्य मत्तोऽशोके विशेषतः ॥ इत्यादि ।

End.

पूरयत्यष्टिद्वान् कामान् जनानां भक्तिकारिणां ।

माहात्म्यं विदुतं तस्याः स्त्राये प्रीतिं विशेषतः ॥

अतिविस्तरभोग्याय न प्रीतिं मुनिसत्तम ॥

Colophon. इति श्रीनमोऽयपुराणे पूर्वोक्तो भागवितो २१ अध्यायः ।

विषयः । सूतेन सप्त ऋषीणां संवादेन गणेशस्य चरित्रादिभिः सेवमानस्य चोद्धारकस्य
 तथा निर्गुणत्वेऽपि उपासकानामनुपशायं समुपलब्धयनं । तस्मात्तात्पर्यकोर्तेनमुत्तेन सौराष्ट्रदेश-
 वास्तवस्य सोमकान्तस्य ऋषतेवपाख्यानकीर्तनं । अथ सञ्ज्ञातकुष्ठरोगतया नितरां निर्ज्वलमाप-
 न्नोऽसौ कुमारश्चैव कुमारं सेवकपञ्चाभिधानं राजपदे प्रतिष्ठाप्य वानप्रस्थोभिविष्णानीति-
 कृतनिश्चयोमार्गस्यार्थं राजनीतिश्च सम्यक्समुपदिदेश । अथासौ कुमारः निर्ज्वलानिश्चयेनापि
 तेन निर्ज्वल्यमानः राज्यादिकं विहाय सपत्नीकस्य पितुः कीमानसहाय एवानुगामी बभूव ।
 अथैकदा वनमध्ये अवनत्य मुनेरनुपशयेन तत्पितुर्भगुनामकस्य मन्त्रैरात्ममगनहृत्तान्कथन-
 पूर्वकं तेषां श्रान्तिस्तोत्राभ्युपनिषत्कीर्तनं । तत्र विष्णुचक्रसमीपवर्तिकाङ्गारगणनिवासिनिश्चि-
 तसंज्ञस्य वैष्णवस्य उपाख्यानकथनं । सोमकान्तस्य पूर्वजन्मविवरणकथनं । अथ तत्पुरतोऽसौ-
 गणेशपुराणमहत्तान्ककीर्तनं । तत्र प्रथमोऽष्टमगणेशप्रणितया सर्वत्र चित्तमाश्रित्यमनुभ-
 वतोऽथास्य ब्रह्मलोकगमनपूर्वकं पितामहप्रमुखादुगणेशमाहात्म्यादित्रयवृत्तान्तकीर्तनं ।
 गणेशमन्त्रराजमिरूपवादिनं । तथैकदा महाप्रसूये चरित्रादीनां ज्योतिःस्वरूपगजाननदर्श-
 नादिकथनं । चरित्रादिहस्तगणेशोक्तकीर्तनं । अथ लज्जोदरस्य उदरं प्रविश्य ब्रह्मणः द्विती-
 यब्रह्माण्डदर्शनादिना चमत्कृतिमापन्नस्य गणेशसोक्तकीर्तनं । तत्र वटहस्तस्थितवासुगजा-
 ननदर्शनकथनं । गणेशाश्चयात्रह्मणः छट्टिकरणवृत्तान्तकीर्तनं । मधुकैटभविप्रकृतस्य प्रजापते-
 र्भगवतोऽसौचरित्रकीर्तनं । अथ सिद्धसेनगमनपूर्वकं महाविष्णुकृतगणेशमन्त्रजपादिदृष्टान्तक-
 थनं । सिद्धसेनोत्पत्तिकथनञ्च । विदर्भविषयेषु कौण्डिन्यनगरपतेर्भीमनामकस्य उपाख्यानकी-
 र्तनं । दक्षकृतगणेशराधनविवरणकथनं । कर्णाटदेशीयभानुनगरस्थस्य वल्लभाभिधानस्य राज्ञो
 उपाख्यानकथनः । सिद्धदेशीयपत्नीपुरनिवासिनः त्रिष्ठिनः उपाख्यानकथनं । वल्लभविनायक-
 सेनोत्पत्तिविवरणं । कौण्डिन्यनगराधिपतेऽश्वमेसेनस्य ऋषतेवपाख्यानकीर्तनं । दक्षार्जुनाभिषे-
 कवर्णनं । अथैकदा वटहस्तसमाकृतस्य तस्य नारदेन सप्त संवादकथनं । तत्र विदर्भेषु कदम्ब-
 पुरवास्तवस्य कस्यचित् त्रिष्ठिनोऽष्टदे विन्नामसिगणेशस्थितिविवरणकथनं । दम्भकताश्चक्षुधर्ष-
 विवरणकथनं । तस्य च कदम्बतवतस्तनिषस्य गणेशमन्त्रजपादिना सप्तसाधनादिविवरण-
 कीर्तनञ्च । विन्नामसिद्वितीयवृत्तान्तकीर्तनं । दक्षार्जुनस्य विनायकपुरगमनविवरणं । तत्र दक्षार्-
 ज्जदरूपधारिणा वल्लभरेण मुकुन्दाभिधाना दक्षार्जुनदकामिनौ समाश्रित्येतिविवरणकथनं ।
 तदुत्तरेऽष्टममदस्य जन्मादिकथनञ्च । वरदाभिधानगणेशमूर्तिवृत्तान्तकीर्तनं । गणेशपुरविवरण-
 कथनमुत्तेन त्रिपुरासुरस्य गणेशादरपञ्चणादिवृत्तान्तकीर्तनं । अथ समरसंरम्भे त्रिपुरासुरात्
 महेन्द्रस्य पराजयवृत्तान्तमवगत्य नितरां दुःखितस्य ब्रह्मणेविष्णुलोकगमनपूर्वकं तदुपदेशेन
 शार्ङ्गसुरमदैः गणेशोक्तकीर्तनं । त्रिपुरासुरेण सप्त पञ्चपतेः संग्रामवर्णनं । तत्र च पराज-
 यमुत्तमस्य तदुत्तमस्य तदुत्तमस्य गणेशोक्तकीर्तनं । तत्र शिवकृतगणेशसप्तवनामसोक्तकी-
 र्तनं । कान्तिकपूर्विकायां त्रिपुरासुरस्य निधनमिति तदिने त्रिपुरारिपूजनस्यावश्यकतामिरूपञ्च ।

अथ हिमाशयमुपानुष्ठात् चैवमत्या आविर्भावादिकथनं । तत्र धीवरमुद्येन देव्या दृष्टान्तमुपलभ्य
 हिमाशयस्य कन्यारूपेण तस्याः सम्यक्स्वरूपविवरणकथनं । पशुपतिं पतिमेवाधिननुं तस्या
 गव्येश्वरत्वादिसाधनविधिकथनं । तत्र पार्थिवगव्येश्वरपूजनविधिकथनं । वेङ्कटेश्वरपारम्परादि-
 कथनञ्च । गव्येश्वरत्वादिकथनं । गव्येश्वरचतुर्विंशतविधिकथनं । तद्व्रतस्योतिहासकथनप्रसङ्गेन
 सोमरेः कर्तव्यं च गव्येश्वरपाख्यानकौत्सनं । गव्येश्वरपाख्यानकथनं । चन्द्राक्षदमहिषा दम्पुनत्वा
 उपाख्यानकथनं । पार्वत्या सह शिवस्य विवाहकथनं । शूरसेनस्य मरुपतेः सहस्रि विमानस-
 हितस्य सुरपतेः पतनदृष्टान्तकथनं । तत्र सङ्कटचतुर्विंशतविधिकथनं । अङ्गारकचतुर्विंशि-
 कथनं । तत्र अवनवीनमराधिपतेर्भारद्वाजस्य उपाख्यानकथनं । चन्द्रं प्रति गव्येश्वरस्य श्रापद्वारा-
 दिदृष्टान्तकथनं । गव्येश्वरस्य द्यूनाङ्गुरदानमाहात्म्यकथनप्रसङ्गेन दुमन्त्राया उपाख्यानकौत्सनं ।
 त्रिशूलपधारिणा मज्जननेन अमरासुरवधदृष्टान्तकथनं । नारदेन सह भिविज्ञानाचस्य जन-
 कस्य विरोधवर्णनं । द्यूनेया गव्येश्वरीतिजनने विविधोपाख्यानकथनं । चतुर्विंशतोदयापन-
 विधिकथनं । कार्तवीर्यस्य गव्येश्वरीत्यर्थं तपस्यादिवर्णनं । सारङ्गधरकुमार्याः दुन्दराया उपा-
 ख्यानं । परशुरामकार्तवीर्योर्जुनवोचपाख्यानादिकथनञ्च ।

No. 2326. गव्येश्वरपुराणम्, श्रीङ्गाखण्डम्, वा उत्तरखण्डम् । Substance,
 country-made paper, 23 × 7 inches. Folia, 249. Lines, 8 on a page. Extent,
 6,820 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1882. Place of deposit,
 Kākinīyā, Zillā Raṅgapur, Kumār Mahimāraṅjana Rāya, Chaudhurī.
 Appearance, new. Verse. Incorrect.

Gaṇeśa-purāṇa. Second part of the work described under the
 last preceding number.

मुनय कथुः ।

Beginning. सम्यग्पाख्यानमाख्यातं मया कृतं मयासवे ।

सादरं श्रुतमस्माभिर्न च हस्तिं मता वचं ॥

यथा न हृष्यते जगत्पुत्रमजन् दिने दिने ।

अन्यत् कथान्तरं ब्रूहि येन हृष्यामहे वचं ॥

कृत उवाच ।

उक्तवोपासनाकाण्डं श्रीङ्गाखण्डं महाभि यः ।

यथा कृतं गव्येश्वरेण नामादैत्यविधिसनं ॥

वायुहिरण्यवराचैव पावनं परमादरात् ।

तद्वचं चंप्रवक्ष्यामि श्रुतां शिरसेतया ॥ इत्यादि ।

End.

सुखाभिः परिपृष्टं यत् सर्वं पापप्रसादनं ।

सर्वकामप्रदं भक्तिमोक्षदं पुण्यवर्धनं ॥

मणेशस्य परेशस्य नानासीलाधारस्य च ।

वज्रवीचोरवधरं किमन्यच्छ्रीगुनिच्छ्वय ॥

इति श्रीमद्भगवत्पुराणे उत्तरखण्डे पञ्चमस्तोत्रवर्णनं सम्पूर्णं । शुभमस्तु । संवत् १८८५ ।

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्पुराणे श्रीकृष्णखण्डे वासुदेवचरिते मणेशगीता । समाप्तं पुराणं ॥

विषयः । ब्रह्मणा सार्वं वासस्य संवादेन मणेशस्य युगभेदेन रूपमुद्यवाचनादिभेदकथनं । अद्भुतश्रीयमनरविवासिनेाधूककेतोर्विवरणकथनं । देवानामनरान्मकथोवपास्यानकथनं । तयो-
र्महादेवादुवदस्तामपूर्वकं स्वर्गविजयादिहत्तानकथनं । अथादितेः पुत्रकामनया कश्यपं
सेवमानायास्तदुपदेशेन मणेशश्रीत्यर्थं तस्यास्तपस्यादिवर्णनं । दैत्यभारनिपौडिताया मेदिन्या
ब्रह्मलोकगमनपूर्वकं मिजदुर्वखावर्णनं । अदितिपुत्रत्वेन मणेशस्य जन्मप्रसवादिप्रकरणं । विर-
जामोक्षकथनं । तत्र कृष्णस्यैव कश्यपकुमारस्य वासुकीलादिवर्णनप्रसङ्गेन विरजाया राक्षसीरू-
पप्राप्तिविवरणकथनं । प्राचरूपस्य मन्मथराजस्य मोचनकथनं । वासुमज्जननस्य चूर्णपनयना-
दिमहोत्सवकथनं । तत्र शक्रादिप्रसादात् अश्विनादिशस्त्रप्राप्तिकथनं । रौद्रककेतोस्तपस्यादिवर्णनं ।
काशीराजेन सप्त रथमावह्य मन्मथं वासुमणेशं मिहनुं नरानकस्य राक्षसपतेर्येष्टादिवर्णनं ।
अथैकदा धर्मदत्ताभिधानः कश्चिद् ब्राह्मणः वासुमणेशसम्पन्नार्थं काशीराजमृष्टं समागत इति
तद्वृत्तान्तकौर्त्तनं । काशीराजपुरे राक्षसानामुपद्रवातिशयवर्णनं । वासुमणेशस्य राक्षसदलनि-
धनपूर्वकं तत्र शान्तिः स्थापितेतिहत्तानकथनं । तदाश्रया काशीराजस्य दण्डकारण्यगमनपूर्वकं
भृशप्रसङ्गा सप्त संवादकथनं । अथ काशीराजमृष्टे मन्मथकश्यपे कश्चिद् दैत्यस्य प्रवेशवर्णनं ।
कृष्णकन्दरयानिधनहत्तानकथनं । वासुमणेशस्तान्महादिनिधनकथनं । अदितिकृष्णधारिण्या
राक्षसा नाशहत्तानकथनं । ब्रह्माभिधेयस्य ब्रह्मण्यस्य मृष्टे विनायकभोजनहत्तानकौर्त्तनं । विद-
भन्देवशास्त्रस्य श्रीमन्नामकस्य याचस्य मणेशोपासनया अतुल्यैश्वर्यादिप्राप्तिकथनं । दितिगर्भे
विरजायस्य जन्मादिहत्तानकथनं । विरज्यकपिशुप्रह्लादविरोचनवल्लीनां जन्मादिप्रकरणं ।
विश्वोर्वात्मनस्त्वैव अवतारकथनं । तत्कृतमणेशराधनादिविवरणकथनं । वशिष्ठविषेहितकथनं ।
शिवशिवयोः संवादेन शमीपत्रस्य मणेशश्रीतिजननकारणत्वकथनं । तत्र मण्डेशधिपस्य प्रिय-
व्रतस्य उपास्यानकथनं । शमीगर्भे अष्टैरवस्थितिकारणकथनं । शमीनाशकाप्रकरणमुत्तेन मन्मा-
रमाशक्त्यकौर्त्तनं । काशीपुटीमिन्मोक्षविवरणकथनं । तत्र शिवस्य कर्तृकुलपतनादिना मन्म-
थकिंकादोनामत्यक्तिकथनं । शिवनरदर्पितस्य दुरासदस्य दानवपतेर्विषेहितवर्णनं । भस्मासुर-
हत्तानकथनं । दुरासदवधहत्तानकथनमुत्तेन मणेशस्य काष्ठा पट्टपञ्चाशन्तृप्तिताकथनं । अथ
मन्मथकृष्णधारिणोमणेशस्य दिवोदासवशीकरवादिहत्तानकथनं । महादेवस्य काष्ठागमनमादि-

विवरयकथनं । मुद्गगुह्य उपदेशेन काशीराजस्य वैनायकसोपक्रमनहत्तानकथनं । काशी-
 राजगृहगतयोः समकसनन्दनयोर्वाक्यमेषेष्टदर्शनादिविवरयकथनं । अथ बाह्यगणेशस्तथा-
 समासुरकुक्षरासुरजम्बासुरादिभिन्नकथनं । मरान्तकदेवान्तकादिभिः सार्धं बाह्यगणेशस्य
 समरसंरम्भवर्णनं । तेषां विनाशकथनञ्च । अथ पितरौ स्थावतारप्रयोजननिवेदनेन प्रवीक्ष्य
 गणनायस्य अन्तर्धानमितिहत्तानकथनं । अथ सिन्धुनामकासुरभिधनार्धं गणेशस्य पार्ष्वतीपुत्रत्वेन
 जन्मप्रसवे निखयकथनं । तत्र मैथिलविषयेषु गच्छकौनगरे अन्नपात्रिरितिनाम्ना समाख्यातो-
 नरपतिरासीदिति तद्विवरयकथनं । सिन्धोवत्पत्न्यादिकथनं । सिन्धुविषेष्टितविधुराणां विधु-
 धानां दुरवस्थादिवर्णनं । अथ गणेशं पुत्रत्वेनाधिगन्तुपार्ष्वत्याक्षपस्यादिवर्णनं । गणेशजन्तो-
 सवर्णनं । अक्षह्वारद्वानार्धं विनाशस्य तत्र गमनादिहत्तानकौर्त्तनं । तत्र गणेशस्य चेरन्वेति-
 नामकरयकथनं । चेरज्यक्षतगृहप्रासुरवधहत्तानकथनं । एवं बाह्यासुरवधहत्तानकथनं । मरी-
 चिहृतगणेशकथयकथनं । गणेशस्तयोभासुरविनाशकथनं । कमठासुरविनाशकथनं । दुन्दुभि-
 यकथनं । गणेशस्य बाह्यसौलव्यवर्णनं । मत्स्यरूपेण दैत्येन गणनाथोक्तमध्ये नीत इतिविवर-
 यकथनं । गणनाथस्य मुच्यमध्ये गिरिजादीनां ब्रह्माण्डदर्शनहत्तानकौर्त्तनं । त्रीङ्गायाजेन अक्ष-
 हासुरस्य स्वान्धारोपितगणनाथस्य पलायनादिवर्णनं । हकासुरवधकथनं । अथैकदा शिवालय-
 गमनपूर्वकं गणनार्थं दृष्ट्वा विमुग्धया अदित्या पुत्रत्वेन तं खण्ड्यं नेतुकामया तथा सार्धं पार्ष्व-
 त्या विवादः समजनीतिहत्तानकौर्त्तनं । विनताप्रकृतादखाद् गणेशपादस्पर्शेन विदीर्घतया
 शिखण्डिन उत्पत्तिकथनं । तस्य गणेशवाहनमकथनञ्च । कमठासुरादिवधकथनं । ब्रह्महृतगणेश-
 खोचकथनं । कमलकुम्भवाद्या मद्या उत्पत्तिकथनं । ब्रह्मणे गणेशस्य विश्वरूपप्रदर्शनविवरयकथ-
 नञ्च । गणेशस्य मयूरेवेतिनामकथनं । गणेशस्तत्रतमचमस्पर्धसंगहत्तानकौर्त्तनं । गणेशेन सप्त
 शुखवर्णनपुरःसरं यमस्य रूपेणवधहत्तानकौर्त्तनं । सिन्धुदैत्यस्य विनाशार्थकौर्त्तनं । मिचकीकुभा-
 भिधानयोर्दैत्ययोर्निधनहत्तानकौर्त्तनं । पिहसिन्धुसंवादकथनं । गणेशस्य विवाहनसोत्सव-
 वर्णनं । सिन्दूरोत्पत्तिहत्तानकथनं । गणेशस्य अन्तर्धानकथनं । पुनः पार्ष्वतीगर्भे गजाननरूपेण
 जन्मप्रसवादिकथनं । तत्कृतनन्धर्वादिपराजयकथनं । पराशरसंवादकथनं । सिन्दूरासुरवि-
 प्रकृतानां देवादीनां दुरवस्थादिवर्णनपुरःसरं गणेशस्तत्राश्रमादिहत्तानकौर्त्तनं । वरेण्यमु-
 दिह्य गजाननस्य सांख्ययोगोपदेशदानविवरयकथनं । कर्कषयोगादिकथनं । जीवादीनामुत्तमा-
 न्यादिनिरूपणञ्च । कुष्ठरोगसन्नामस्य चन्द्रकान्तस्य रोगशक्तिर्विमानप्राप्तिञ्च । ऐमकण्डदर्शन-
 वर्णनं । गणेशखोचकौर्त्तनं । पराशरसंवादकथनं । गणेशगीताकथनञ्च ।

No. 2327. कल्पसूत्रम्, गूढार्थभावसहितम्, वा कल्पसूत्रकल्पद्रुमकानि-
कासहितम्। Substance, country-made paper, 11 × 6 inches. Folia, 169.
Lines, 13—14—15 on a page. Extent, 5,322 ślokas. Character, Nāgara.
Date, ? Place of deposit, Kākiniyā, Zillā Raṅgpur, Kumāra Mahimā-
ranjana, Rāya Chaudhurī. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Kalpa-sūtra with a commentary named **Kalpa-druma-kalikā**
ALIAS Gūḍārthabhāva. The life of the last Jina Mahāvīra, in the
Māghadhī language with a Sanskrit paraphrase. The text by Bhadra-
vāhu; the paraphrase by Lakshmīvallabha. An English translation of
the text was published many years ago by the Oriental Translation
Fund.

टीकायाः,—ॐ नमः श्रीचर्यते नमः ।

Beginning. श्रीवर्द्धमानस्य जिनेश्वरस्य जयन्तु महाकल्पप्रवाहाः ।

येषां युतिस्यर्जनप्रसन्नेभ्यः भवेयुर्विमलान्नभासः ॥

श्रीगीतमोगणधरः प्रकटप्रभावः

सकृन्निर्मितनिधिरहितवाक्प्रबन्धः ।

विघ्नान्कारहरणे तरणिप्रकाशः

सः सायकदुःखवतु मे जिनवीरशिष्यः ॥

कल्पद्रुमकल्पसूत्रस्य सदर्पकल्लहेतवे ।

स्तुरा + + संयोग्या कक्षिकेयं प्रकाशते ॥

श्रीकल्पसूत्रस्य मन्त्रीरार्थस्य श्रीगुणप्रसादादर्थः क्रियते । यथा चैनमावे कोकिलोमधुरं
गतिं तत्र सहकारमङ्गरी कारणं । — — — — तत्वादौ श्रीकल्पसिद्धान्तस्य अधिकार-
चयनाधिकेयं ग्राह्यं । परिम इत्यादि ।

मूलस्य,—परिमचरमावकयोर्मगलं वज्रमावन्ति तिष्ठन्ति । तो परिकल्पित्या । तन्मह-
राधि + वल्लिरिन् । अच्युतं उद्देश्य सिद्धाय रायपिभ किञ्चक्ये । वयं जिह्मं पभि-
कल्पमेवा संयोज्योसवकयो ॥ इत्यादि ।

End. मूलस्य,—उसमन्त्रं चरदो कोमलियस्य चउरामीगवाः गणहरा होव्य । तेनं
कावेयं तेनं समरणं उसमेनं चरदा कोमलौण बोमं पूज्यमयसहस्रां ई कुमारवासमज्जे वसिता ॥

टीकायाः,—आदीश्वरस्य निर्वाणान् एककोटिकोटिः सागरोपमायां विवर्धसार्द्धाष्टमास-
द्विचत्वारिंशत्सहस्रवर्षेणा यदा गता तदा श्रीवीरनिर्वाणमभूत् । श्रीवीरनिर्वाणान् नव-
व्रतमशीतिवर्षेण कल्पसूत्रं पुनर्लेपं लिखितमित्येव श्रीआदीश्वरस्य पञ्चकल्याणकामि विस्तरेण
निरूपितानि ॥ इति श्रीआदीश्वरजीवाख्यानं सम्पूर्णं । श्रीरक्षु ।

वीकल्पसूत्रवरणामसहस्रस्य
 गूढार्थभावसहितस्य गुणाकरस्य ।
 लकीनिधेर्विहितवस्तुभकामितस्य
 व्याख्यानसम्पन्नमगात् परिपूर्णं भावं ॥

शास्त्रमाधीनश्चरन्नीवर्तमानस्याभिगुह्यमाने गौतमं यावज्जिन्मदन्तस्करित्रीजिनकुशस्यकरित-
 पद्मानुक्रमे भट्टारकत्रीजिनचन्द्रकरिजौतत्पद्मालङ्कारवर्तमानभट्टारकत्रीजिनचन्द्रकरिजौतस्यौ
 आश्राये कौसकुञ्जयवनोप्रवर्ते ॥ इति सम्पत्तीवाचना ॥

विषयः । चतुर्विंशतितमतीर्थकरस्य महावीरस्य जीवनवृत्तकथनं । तदुक्तजीनचर्या-
 चमाकीर्तनम् । तत्र हवभदेवमहावीरयोः पञ्चमहाव्रतनिरूपणं । अन्येषां द्वाविंशतितीर्थकरा-
 षां चत्वारि व्रतानीतिकीर्तनं । अथ मोक्षमार्गप्रतिपन्नानां सर्वेषां जिनामामाचारभेदे कारण-
 कथनं । कल्पसूत्रवचनादिमाहात्म्यकीर्तनं ।

No. 2328. न्यायतरङ्गिणी । Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 60. Lines, 28 on a page. Extent, 309 slokas. Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Kākinīyā, Zillā Raṅpur, Kumāra Mahimāranjana Rāya Chaudhuri. Appearance, new. Verse. Correct.

Nyāya-taraṅgīnī. An exegesis of the Bhāshāparīcchheda. By Kṣatṛa. The text has been translated into English by Dr. E. Roer in the Bibliotheca Indica.

Beginning. तस्मै नमः प्रथमपङ्क्त्यनुपपाद्य

वीकेश्वरेश्वरिचिरिपरात्मनेऽस्मिन् ।
 सर्वेषु चिन्तितकृतिप्रतिभाय योऽयं
 मन्मथ रक्तपुष्पजिह्वश्चक्षुर्मूर्तिः ॥
 श्रीहृत्कारकारचतुर्वाक्यितकार्यभाष-
 वीकेश्वरेश्वरमुदप्रमितात्मनेऽर्थे ।
 तद्भावदर्शितमुदप्रतिभाय तस्मै
 कस्मै नमः शास्त्रभाषवेऽग्रे ॥

भानुव्यापितमजनीतिरिक्तमयी कीर्तिश्चिरं प्रीतये
 वैरावाकु सतां मयेदुर्गजमानतैश्चिरं सावित्री ।
 आश्रानामचवाकु वक्तुमनवी श्रेयोः शिराभूषणौ
 मानाभाषश्चैवद्यामरितमेवःमिया मेवसौ ॥

शब्दा न्यायतद्विषयी सुलक्षिता ज्ञानेन्दुसाम्प्रदायता ।
 पूता पूतजनप्रमोदजनिकानन्दप्रवाहावशा ।
 भावभावविचारतत्त्वतुष्टा सिद्धान्तशुद्धाश्रया
 स्वर्तुया इव सत्यविषयदुताप्यशुद्धित्वं सेवता ॥
 इत्याद्यम्बिगुणक्रियैकवद्विरा सामान्यमान्यायतः
 लब्धाद्वयविशेषद्वेषमशिता सप्रम्यभावाकृतिः ।
 साभावप्रतिभावयुक्तिरचिता तस्य प्रसंख्याम्बया
 सत्यन्दर्भेनिगभैरजविभवा सिद्धान्तसारात्मिका ॥

अथाऽनुवाकः । कर्मणोऽप्येवमिति । इति । समवाय एव ।
अथाऽनुवाकः । परबोधनार्थकमर्थमाधुन्यं रवेन सिद्धः ॥ इत्यादि—

End. अस्मान् तत्सामर्थ्यात्: सुकृतिवत्तत्प्रासादतः पिथोरा-
 स्त्रिभिरासैकचित्तः किमिदमशुभं वर्तते संशयद्विः ।
 मानोपायप्रयत्ना अपि य कति कृताः पारमासाद्यन्तः
 संसारात्त्रेण समीपपरितवत्सुखोत्प्रेक्षायाः ॥

Colophon. इति श्रीकेशवदातन्यायतरङ्गिणामनुमानप्रमाणपरिच्छेदः सम्पूर्णः ।

विषयः । भाषापरिच्छेदरीत्या द्रष्टुमशक्यं सामान्यविद्येन समवायाभावकपक्षप्रपदार्थनिरूपणं ।

No. 2329. सर्वसिद्धान्तः । Substance, country-made paper, 13 × 6 inches. Folia, 85. Lines, 12—13—16 on a page. Extent, 3,300 śloka. Character, Nāgari. Date, ? Place of deposit, Kākiniyā, Zillā Raṅpur, Kumāra Mahināraṅjana Rāya Chaudhuri. Appearance, new. Prose and verso. Incorrect.

Sarvasiddhānta. An essay on the divinity of Rāmachandra and the truth of the dual theory of the elder Vedānta. By Rājakumāra Viś'vanātha Sīṅha.

Beginning. सान्द्रानन्दपुष्पान्धेनदयभूः सत्यप्रतिज्ञावन्नी

सायेप्रतिपादकोपनिषदां प्रासाध्यमेव स्वयं ।

सीतासुखदवागमनमहितः सर्वसुरेशोविभू-

शानाद्यद्गतभूरिगतिरवतु श्रीरामचन्द्रः स नः ॥

शक्तिः संविदसौ हरः प्रणयिणी जायं हरणी नृणां

मुक्ताकुन्द + + मुकुन्दमुनिविष्णुकपूरैकानमुतिः ।
 वीद्यावादनवर्धितार्नेजमतीवशास्त्रमासासति-
 र्वैवीर्य प्रतिमासतामविरतं मे मानसं भारती ॥
 वासव्यासस्तुतिप्रथितवरिमुद्यानर्यभारावमाहं
 सखीयोछेपितुं तामगुपममखणं मोदकं माहृतं ।
 गुण्डापो सन्दधानकुण्डितरदरयोविभ्रराजोमहीयं
 प्रत्युहं काचमखिन् हरतु दुरि + + + वमानोदरीयं ॥
 पतितोद्धृतिमविमानः सद्यद्वदयप्रिया दासगुहचरणाः ।
 विश्वनाथद्वयस्यमतसिद्धान्तं तन्मते क्षयमेव ॥

भो नारायणकुमार विश्वनाथसिंहदेव भवद्विर्भितभाषाप्रबन्धरामायणप्रतिपादितश्रीरा-
 मपरमवैष्णवपरमपर्यालोचनया बुद्धिमत्प्रवरप्राप्तमनीयसमधिगतसमस्तवेदान्ततत्त्वभवद्भा-
 त्यश्रीमद्भोदूशास्त्रतत्प्रतिपादिताद्वैतमतपर्यालोचनया—इत्यादि ।

End. अन्धशास्त्रोन्निवर्तनीयं युग्यमक्तिप्रवर्धकः ।
 यतः श्रीराधिकास्तुत्याक्षपापात्रं हि महदुः ।
 मुकुन्दमस्य केसस्य निधं गुहा परम्परा ।
 तमेतु मङ्गलान्वागु प्रियादासमिदपिता ॥
 तस्य शिष्योऽस्यदाचार्यः परमानन्दरूपवान् ।
 भुवने श्रीप्रियादासामित्यं तस्मैमनोमनः ॥

Colophon. इति श्रीगुहपरम्परा—इति श्रीसर्वसिद्धान्तो श्रीमन्नारायणकुमारश्रीविश्व-
 नाथसिंहविरचिते भिक्तुकाचार्यसंवादे पञ्चमः सिद्धान्तः । सकातसाधं पञ्चः ॥

विषयः । भगवान् रामचन्द्र एव नृत्तिकृतिपुराणदर्शनादिप्रतिपाद्यः सर्वतः परः पदान्
 इति सप्रपञ्चप्रपञ्चनं । तत्र श्रीरामभर्तृर्नित्यलक्षणमुद्यमेन जगत्तः साकारलवादव्यवस्थापनं ।
 श्रीरामचन्द्रलोपासनैव सर्वतः परमेतिनिरूपणं । मुक्तिरपि श्रीरामचन्द्रादेवेतिनिरूपणं । भक्ति-
 लरूपादिनिरूपणं । वैराग्यलक्षणतद्भेदादिनिरूपणं । भगवद्भक्त्यलक्षणलक्षणानां नित्य-
 लक्षणैः । भगवतोभक्त्यधीनलक्षणं । सद्देवताद्वयलक्षणपुरःसरं विशिष्टाद्वैतवादव्यवस्थापनं ।
 प्रतियोग्यवादव्यवस्थापनं । मोक्षस्य ज्ञानानधीनलक्षणं । जीवस्य उत्क्रान्त्यादिविवेचनं । जीवा-
 त्वलक्षणलक्षणलक्षणं । उपासनालक्षणलक्षणं । भक्तिविशेषलक्षणं । तत्र चक्रादिविष्णुधार-
 यविधिकरणं । जडैर्मुक्तादिधारयविधिकरणं । भगवन्मायादिनिरूपणं । सर्वत्रयवन्दनादिभक्ता-
 द्धनिकरणं । अनित्यसत्कारविधिकरणं । नैष्ठिकी भगवत्प्रिया वद्विधेति तद्विकरणं । भगवद्भक्ते-
 रसलनिरूपणं ।

No. 2330. कलापतत्त्वार्थः । Substance, country-made yellow paper. 20 × 3½ inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page. Extent, 2,232 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kákiníyá, Zillá Rañg-pur, Kumára Mahimáranjana Ráya Chaudhuri; also another copy at Itákumári, Zillá Rañgpur, Paṇḍit Yádaveśvara Tarkaratna. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Kalápa-tattvārṇava. A commentary on the Kátantra grammar. By Raghunandana Achárya. The codex examined contains only that portion which treats of *Kṛi* affixes.

Beginning. प्रथम परमं देवं गोपाकं चित्तरत्नम् ।

करोमि शब्दभाष्यस्य प्रथमं प्रक्रियां श्रुतां ॥

सदर्थोक्तलाभाय कृत्स्नता + + कृतं ।

कलापपूर्वतन्त्रस्य समुद्रः सेव्यतामयं ॥

कुनिवन्मानुसन्मानमुत्सृज्य कुरतः कर्तुः ।

पान्थोऽयं सेव्यतां साधो मनोज्ञज्ञानचेतने ॥

अथ कदाः शब्दाः सर्वव्यापका कथमव्युत्पादिता वरवचिना वा कथं व्युत्पादिता इति शिष्यजिज्ञासायां प्रतिपादयन्नाथ वृत्तादिवदिति । इत्यादि ।

End. वातविषयाद्येति वातयेत् कर्त्तव्येन विषयं करोतीत्यर्थः ।

Colophon. इति रघुनन्दनाचार्यशिरोनखिलिते कलापतत्त्वार्थे क्षुद्रं बट्टः पादः समाप्तः ।

विषयः । वातन्त्रोपकृष्टतेजोऽज्ञानम् ।

No. 2331. मण्डपकुण्डसिद्धिः । Substance, country-made yellow paper. 13 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 173 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kákiníyá, Zillá Rañg-pur, Kumára Mahimáranjana Ráya Chaudhuri. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Maṇḍapa-kuṇḍa-siddhi. Rules for the erection of altars and halls for sacrificial rites. By Viṭṭhala Dikshita, son of Vara S'armá.

Beginning. नादध्वान्तमनेकभानुजडरे राजत्तलाधारिणि

प्रोद्वल्लक्ष्मीयुगं हरदल्लक्ष्मी + + रावणिः ।

सर्वानुगतिरिदमधरवरी दीना कलिन्दाश्रया

पञ्चाक्षयमिदं शिवमिति वदन् खेरः शिवः पानु वः ॥

छत्वातिगोत्रे नितरां पवित्रे
 पवित्रकर्मोपनि ब्रह्मर्ष्या ।
 तत्सूनुना विद्वत्तदीक्षितेन
 विरच्यते मण्डपकुण्डसिद्धिः ॥
 छतोर्धवाहोः समभूगतस्य
 कर्तुः शरांशप्रपदोच्छ्रितस्य ।
 बोवासहस्रांस्त्य जिनांशकोहि
 स्यादकुलं तत्तदिभांशका ये ॥ इत्यादि ।

End.

पन्थे पदोक्ते + + दूषणोक्त्या
 किं वा गुणोक्त्या विदुषा विचार्य ।
 पन्थे मदुक्ते सदमविशेषं
 सर्व्वं सु सर्व्वं नहि वेद कश्चित् ॥
 अद्वैतार्थ्या मन्त्रातिनिस्तुपेयं
 कस्मादेवं पण्डितान् प्रार्थयेत् ॥
 शीरं पेयं नीरमेतद्विहाय
 कोवा विज्ञं हंममा + धेवेन ॥

Colophon. इति विद्वत्तदीक्षितविरचिता मण्डपकुण्डसिद्धिः समाप्ता ।

विषयः । मण्डपनिर्माणप्रक्रियाकथनं । तत्र भूमिनिरूपणादिकथनं । स्तम्भतोरणचूडादि-
 निर्माणविधिकथनं । वेदिनिर्माणविधिकथनं । कुण्डनिर्माणविधिकथनं । तत्र शुद्धसूत्र-
 रीत्या भूखेचपरिमाणविधिकथनम् ।

No. 2332. मण्डपकुण्डसिद्धिविवृतिः । Substance, country-made yellow
 paper. 13 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Extent, 975
 ślokas, Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kākinīyā, Zillā
 Raingpur, Kumāra Mahimāranjana Rāya Chaudhuri. Appearance, fresh.
 Prose. Generally correct.

Mandapa-kunḍa-siddhi-vivṛiti. A commentary on his own
 treatise on the formation of halls and altars for sacrificial rites. By
 Viṭṭhala Dīkshita, (next preceding No.).

Beginning. मन्मत्तप्रजयदनं सादितविज्ञावलीसदनं ।

मौरीयवाः लोकं पाशितलोकं हृदावस्थाने ॥

कथाणि वाणि निजपाणिसरोजयुग्मं
 संयोग्य देवि करवाणि तव प्रथमं ।
 मनुष्यमण्डलसद्वसनाङ्गणं ते
 नृत्याय नृत्यमिदमस्तु रसानुसिक्तं ॥
 सन्मानकल्पतवमण्डनमण्डितायां
 कुण्डोजसज्जलनकाञ्चनवेदिकायां ।
 सीतारघूद्वक्कराकलितैकपाणि-
 वैवाहसोमसमये दिशताम्बुभानि ॥
 कुण्डमण्डपसंसिद्धेर्विदितिं लिखितोक्तिषु ।
 प्राचीनवाक्यसन्दर्भं सन्दर्शयितुमारभे ॥

इह हि मिष्टाः प्रत्यारभे स्नेहदेवतानमस्कारादिरूपं मङ्गलमाचरन्ति । तस्मान्माध्यन्दिनी-
 यादीनितविद्वज्जम्भा सङ्गतकुण्डसिद्धिं व्याचिच्छासुः स्नाभीहदेवतास्मरणमाशीरूपं मङ्गलमा-
 चरन्ति शार्दूलविज्रीडितेन । इत्यादि ।

अथ कतिदिवसमाह ।

End. श्रमियुगतिथिगण्ये याति शक्ते वरेण्ये
 विभवशरदि रम्ये मासि शस्ये तपस्ये ।
 श्रमशरद्वतिद्वये मुख्यपक्षेऽवलक्ष्ये
 कमलनयनतिथ्यां भानुमद्वारपत्यां ॥

Colophon. इति सङ्गतमण्डपकुण्डसिद्धिदेवोपनिषत्तः
 सप्तमोऽध्यायः ।

विषयः । निजकृतमण्डपकुण्डसिद्धिदेवोपनिषत्तः ।

No. 2333. ऋभुगीता । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 52. Lines, 10 on a page. Extent, 1,300 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kākinīyā, Zillā Raṅgpur, Kumāra Mahimāraṅjana Rāya Chaudhurī. Appearance, fresh. Verse. In-
 correct.

Ribhugītā. A series of lectures on the adual doctrine of the later Vedānta. By Ribhu, who descends from the region of Brahmā, and, in the company of Sanatkumāra, repairs to the Badarikās'rama, where he expounds the doctrine for the edification of the sages assembled there. An imitation of the Bhagavadgītā.

Beginning. चैतन्यमानं ब्रह्मैव आत्मा केवलमद्वयः ।

परमानन्दरूपं वा अकथ्यैकरसः परः ॥

पुरा सर्वे ब्रह्मनिष्ठाः कदाचिन्निहिताः परे ।

समत्कुमारमानस्य प्रप्रच्युर्मानुषमनः ॥

ममय कथुः ।

भगवन् सर्वैतच्छब्द आत्मज्ञानं महा + + ।

उक्तं भगवता सर्वमद्वैतं परमाहुतं ॥ इत्यादि ।

End.

मायाकार्यश्च माया वा नास्ति नास्ति न संशयः ।

ज्ञानं वा ज्ञानभेदं वा नास्ति नास्ति न संशयः ।

सर्वं प्रपञ्चं चेयञ्च प्रोक्तं प्रकरयञ्च ते ।

यस्य अवयवानेष्व आत्माकारं प्रपद्यते ॥

Colophon. इति श्रीब्रह्मगीतायां प्रपञ्चचेयमप्रकरणं नाम सप्तविंशतितमोऽध्यायः ॥

॥ १७ ॥

विषयः । १ प्रथमाध्याये,—समत्कुमारेण सह कथीनां संवादेन ब्रह्मलोकादिभिर्मेतस्य
अभेदेन्द्रिकाग्रसममनपूर्वकं निदाघष्टद्वयमनहसान्कीर्तनं । निदाघं प्रति अभोरूपदेशदान-
कथनं । तत्र आत्मस्वरूपनिरूपणं । १ अध्याये,—जगतो ब्रह्मात्मकत्वाद्नात्मकत्वाभावकथनं ।
२ अध्याये,—आत्मनो ब्रह्मरूपत्वान् सर्व्वात्मकत्वनिरूपणं । ३ अध्याये,—प्रपञ्चमिथ्यात्व-
प्रपञ्चनं । ४ मे अध्याये,—ब्रह्मणो अभिन्नत्वेन जीवात्मनः स्वरूपनिरूपणं । ५ मे अध्याये,—
देहात्म-व्रत-भुवन-भवन-हीनां मिथ्यात्वप्रपञ्चनं । ६ मे अध्याये,—सर्वस्य बलमन्यमान-
निरूपणं । ७ मे अध्याये,—सर्वस्य जगतः अकथ्यैकरसत्वनिरूपणं । ८ मे अध्याये,—स्वानु-
भवप्रकारकथनं । ९ मे अध्याये,—प्रपञ्चस्य अश्विपायतुल्यत्वकथनं । १० मे अध्याये,—देहा-
त्मत्वादनिन्दनं । मम एव बन्धहेतुरिति निरूपणं । सङ्कल्पस्यैव महामोहतापवयाद्यात्मक-
कथनं । ११ मे अध्याये,—अहं ब्रह्मास्मीति ज्ञानमेव महाज्ञानमिति निरूपणं । १२ मे अध्या-
ये,—ब्रह्मतत्त्वविधिकथनं । १३ मे अध्याये,—आत्महोमविधिकथनं । १४ मे अध्याये,—
ब्रह्मज्ञानस्वरूपकथनं । जीवभूतस्वरूपकथनञ्च । १५ मे अध्याये,—विदेहभुक्तिनिरूपणं ।
१६ मे अध्याये,—आत्मनोऽन्यत्र किञ्चिदस्तीति निरूपणं । १७ मे अध्याये,—सच्चिन्मयत्वनिरू-
पणं । १८ मे अध्याये,—ब्रह्मैव सत्यमिति निरूपणं । १९ मे अध्याये,—सर्वमसदेवेति निरूप-
णं । २० मे अध्याये,—असदादिपदार्थस्य चिद्रूपत्वनिरूपणं । २१ मे अध्याये सर्वस्य प्रप-
ञ्चस्य द्वैताद्वैतान्वयत्वनिरूपणं । २२ मे अध्याये,—ब्रह्मानुभवस्वरूपकथनं । २३, २४ मे
अध्याये,—सर्वानुभवप्रकारकथनं । २५ मे अध्याये,—मोक्षोपायादिनिरूपणं । २६ मे
अध्याये,—सर्वस्य प्रपञ्चस्य चेयमिति निरूपणञ्च ।

No. 2334. वेदगर्भः । MS. seen by the Political Agent of Manipur.

Vedagarbha or "the Womb of the Vedas," a dissertation on the nature, character, meaning, and use as the only means of salvation of the mystic syllable Om. Anonymous.

ॐ मायसीकक्षाः ।

Beginning. ॐकारस्य वयं रूपं येन पीतस्य लोहितं ।

वसुदेहिष्ठितं पापं ॐकारोद्भवै चकार ॥ १ ॥

तकार चत्यक्षं बर्षं ब्रह्मविष्णुशिवार्चितं ।

ब्रह्मचर्याक्षतं पापं तकारोद्भवै चकार ॥ १ ॥

End.

माहुर्येव कल्पकल्पान्ते समः सर्वे नवीयते ।

ब्रह्मं जीयते नित्यं जपेत् सर्वेष्व योगिनः ॥

न तस्य चाभिर्जायेत सर्वेष्व विजयी भवेत् ।

इति वेदगर्भे द्वैपायनेनोक्ते ब्रह्मयन्त्रा(?) प्रकृतः ॥

Colophon. इति वेदगर्भः समाप्तः ।

विषयः । ॐ कारस्य मायसीकक्षाः ।

No. 2335. होमतत्त्वम् । MS. seen by the Political Agent of Manipur.

Homatattva. A manual for the performance of the Homa rite in connection with various sacrifices. Anonymous.

ॐ ब्रह्मणे नमः ।

Beginning. अथ होमतत्त्वप्रयोगः । आचार्योऽहोऽहोहोमतत्त्वप्रयोगस्य सामान्याहं विधाय द्वारपूर्णां कुर्यात् । ४४४ं प्रविश्य तत्तत्कथ्योक्तदेवतां देशान्यां दिशि चक्षुःप्रमाणां वेदि-
कां विधाय तदुपरि षडं संख्याय यथाशक्ति संपूज्य वीचवादिभिः कुक्षं संस्तुर्यात् ।

End. सर्ववादाडतोर्जुडयात् एवंक्रमेण तं परमशिवे संस्तुय पुनः इदिवर्षेनात्
वेदाडतोर्जुडक्रमेण जपयेत् (जुडयात्) । तस्यथा मन्त्रध्यानोभुवनध्यानसमाधानः कक्षाध्यानः
एवं क्रमेण जपयेत् (जुडयात्) ।

Colophon. इति होमतत्त्वविधिः समाप्तः ।

No. 2336. विक्रमभारतम्, प्रभवादिनाम् । Substance, country-made yellow paper, 22 × 4 inches. Folia, 402. Lines, 10 on a page. Extent, 6,015 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kákiníyá, Zillá Rañgpur, Kumára Mahimáranjana Ráya Chaudhurí. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Vikrama-bhárata. An imitation of the Mahábhárata, giving a description of India as it was under Vikramáditya, designed to extol the worship of S'iva as the supreme divinity, and abounding in illustrative stories and accounts of places dedicated to S'iva. By Rájá Sam-bhúchandra Ráya, a zemindar in the district of Rañgpur, at the early part of this century. The codex professes to comprise only the part which refers to creation and early history, and is called *Prabhavádi-kalpa*

Beginning. वाक्पाद्योविष योजितौ इष्टिनिर्मायेतरौ भास्वरौ
शब्दाद्योविष किं तद्विदुस्तिश्रन्नेवद्युतिद्योतितौ ।
सिन्दूराद्रिपयोनिधौ युगपदेकस्मिन् समेतौ नु किं
बन्धेऽहं परमेष्ठरौ शिवकरौ तावदेवमारीश्वरौ ॥

तमनरत्नेषु विवेश्यन्तं सदाशिवं चेतसि चित्तविद्मः ।
पुरा पुरातीश्वरकर्ममानसः श्रीगङ्गाहंसोमुनिरेक आसीत् ॥
तमापतन्तं सद्यसा तरुणी तपस्विनामुत्तममुत्तमवीः ।
अलङ्घ्युतामप्रतिमाङ्गप्रिसन्निधौ अलङ्घ्युतामप्रतिमः पपात ॥

सुखोपविष्टं तं शान्तं प्रसन्नमुखपङ्कजं ।
यमस्य मुनिमार्दूलः पुण्याङ्गलिपुटः सरः ॥
नेष्टुष्ट उवाच ।

राजदेवो भवं किञ्चिद्वैद्यदेवोपसर्जतः ।
शुभं तीर्थेजानानां + महत्वं वैष्णवा सदा ॥
तपोभिवैद्ये किं नो मुन्यङ्गं वै श्रद्धानतं ।
हृष्यहृष्य भान्यस्य तच्छुभः क्षत्रिवाचनं ॥

गङ्गाहंस उवाच ।
तस्मिन् शासति राज्येऽस्मिन् राजनि श्रीमिकेतने ।
कृतीऽस्माकं महाविद्वा कुतः पापभवं महत् ॥

किं राजा स न योरेच्छेत् प्रजाः स्वीयप्रजासमाः ।

प्रजायां क्षेमयन्तायां राजा क्षेमसमन्वितः ॥

विशेषतः सदाचारं द्विजातीनां विशिष्यते ।

सदाचारान्ननृष्याणां सम्पदः स्युर्निरापदः ॥ इत्यादि ।

End.

शैवी कथा परमविक्रमभारतखा

सर्व्वं पृनाति भुवनं परिगौयमाना ।

याराध्यते भवनिबन्धनमोचनाय

ब्रह्मादिभिः सुरमणैः सततादरेण ॥

जीशब्दचन्द्रपतेर्हृदयारविणे

यद्युयन्निगृह्यतमभूदितिहासदत्तं ।

यथाऽपि जीवस्य सदृशकदम्बकं तत्

प्रीक्षीयमानमधुना मम बुद्धियोगात् ॥

Colophon. इति श्रीमच्छिवायने विष्णुसम्भारते शतसाधनां श्रावणसंहितायां प्रभ-
वादिकल्पे षट्संवादसम्बन्धे गन्दीश्वरस्य सप्तयुग्मानुकीर्तनं नाम सप्तःषष्ठितमोऽध्यायः । समाप्त-
श्चायं प्रभवदिकल्पः ।

विषयः । १—१ अध्याये,—मेरुद्वेन सह ब्रह्मर्षस्य संवादेन विक्रमादित्यस्य नाश-
त्मादिकौर्त्तनं । बौद्धधर्माभ्युदयकाले ग्रीनकादीनां धर्मोपस्थापित्यागविवरणकथनं । सांख्य-
कपूजाविधिकथनं । धर्मवसुसंवादेन वाकदास्यमुनिकर्त्तव्यविक्रमभारताख्यानकौर्त्तनं । ९—१०
अध्याये,—अमरावतीवर्णनं । इन्द्रकर्त्तव्यविक्रमादित्यप्रशंसावर्णनं । तत्रैकदा क्षत्रयाप्रवृत्तस्य
विक्रमादित्यस्य पुरतः परीक्षार्थमिन्द्रस्य व्याघ्ररूपेण उपस्थितिविवरणकथनं । महाक्रमशभीत-
स्येव मुनिकुमाररूपस्य भग्नस्य शरणत्वेन विक्रमादित्याश्रयविवरणकथनं । विक्रमादित्यस्य
व्याघ्रं प्रति उपदिष्टं स्त्रीयमांसप्रदानञ्च । १—१० अध्याये,—जयायै दुर्गायाः श्रापदानादिह-
तान्तकौर्त्तनं । राजर्ष्यैर्हवभदेवस्य कन्यात्वेन तस्याः जन्मादिकथनं । विक्रमादित्यस्य उत्पत्तिक-
थनं । मन्दीवरस्य अहिरीडेर्जन्मकथनं । जयायाः श्रापमोक्षनकथनं । उत्कलराजविश्रापव-
र्णनं । तत्पत्न्यां शैवायां पुत्रवत्पुत्रयजन्मकथनादिकञ्च । ११—१२ अध्याये,—अहिरीडेर्मेता-
महालयमनमृतान्तकथनं । हवभदेवस्य अष्टादशपुत्रहतान्तकौर्त्तनं । पुत्रहान्तर्द्वयोर्वा विद्या-
स्वाभादिकथनं । अहिरीडिस्तदैत्यहयवधकथनं । भस्मशिलापाने तस्य प्रस्थानकथनं । बत्परा-
जकनराजयोर्द्वन्द्ववर्णनं । अहिरीडिं प्रति दुर्वाससः श्रापदानादिकथनं । श्रापमुक्तस्य तस्य
दशाक्षयवासविवरणकथनं । १४—१५ अध्याये,—दक्षस्य सप्तदशैरेन विष्णितस्य हिमाक्षय-
मनपूर्वकं महादेवप्रीत्यर्थं तपस्यादिवर्णनं । दक्षस्यारम्भः । तत्र सतीसतीश्रयोः संवादेन
तस्याः शोभादिवर्णनं । दशोक्तिवर्णेन तस्याः प्राशस्त्यागदिविवरणकथनञ्च । दक्षस्य मेरुतस्य

मादिप्राप्तिकथनं । भुवस्य चंद्रे इत्यस्य पुनवत्यतिकथनं । १०—११ अध्याये,—नारदं प्रति इत्यस्य
 ब्रापदानहत्तात्मककथनं । इधीषिना सप्त संवादे इत्यस्य श्रोत्रादिकथनं । चन्द्रभाजानदीतीरे तप-
 चरयोऽह्निरीडे विमानसामादिवर्चनं । तेन सप्त इत्यस्य वैशाखमनादिहत्तात्मकीर्तनं ।
 इत्यस्यैव नन्दिनोवाग्वारस्यताप्राप्तिकथनं । प्रप्रावतरत्तपूयैकं नन्दिनोविष्णुचक्रादाधमवि-
 चक्रमौराधनादिहत्तात्मककथनं । सौभरेः पुरीमिसौवादिहत्तात्मककथनं । ११—१२ अध्याये,—
 संशेपेय रामायकथनं । नन्दिकृतमहादेवसोवादिकथनं । महादेवं प्रति नन्दिनः काकुवाक्य-
 कथनादिकं । अवन्तीदेशमाहात्म्यकीर्तनं । नन्दिनं प्रति शिवस्य विविधप्रबोधदानकथनं ।
 विज्जमादित्यजन्मकथनं । मधरजकथनं । गायकनामादिकथनं । महावीरप्रभतीर्णा जन्मकथनं ।
 १२—१३ अध्याये,—अवन्तीनगरसीमादिकथनं । अवन्तीमासवादिनामनिर्णयनं । अवन्ती-
 कन्याविवरकथनं । चोमश्रीसखीमशोकयोऽप्याख्यानकथनं । शताश्वराजस्य उपाख्यानकी-
 र्तनं । मुसमनोपाख्यानकथनं । चोमकासुरस्य तपस्यादिवर्चनं । बर्हद्भूमिकेय सप्त तस्य वन्धु-
 मकरकथनं । उज्जयिणीशब्दव्युत्पत्तिकथनं । चाराशब्दव्युत्पत्तिकथनं । पञ्चशिवसमाख्यास्य
 जन्मवर्णनं । अपतेः जयस्येनस्य समीपे श्मश्रुकृताका परिचयदानविवरकथनं । जयस्येनस्य
 शस्त्रेण सप्त समरायैः अमरावतीममनादिनिवरकथनं । १३—१४ अध्याये,—चोमश्रीसखी-
 मश्रीलाभ्यां मुनिवेशधारिणोदितस्य कन्याविदूषकवर्णनं । इक्ष्वाक्याख्यानकीर्तनं । देवखानामुत्पत्ति-
 कथनं । वीरुवेङ्कटसुरयोऽर्चनवर्णनं । सान्दीपनेरुपाख्यानकथनं । निरिजजपुराधिपस्य नन्दि-
 नवर्णनस्य राज्ञ उपाख्यानकथनं । विष्णुभुजाहत्तात्मकीर्तनं । गार्ग्येण सप्त सिंघवसुसंवादकथनं ।
 इन्द्रयुक्विष्णुवर्णनोर्विरोधविवरणं । तत्र दारमयमूर्तिस्वापनकथनं । लक्षस्य सुखानामकीर्त-
 नम् । १४—१५ अध्याये,—महाशिवस्य सङ्गमलाभकथनं । अकारकासुरकन्यापरिचयवर्णनम् ।
 वासवदत्तामर्षीश्वरवाहनदत्तस्योत्पत्तिकथनं । शक्तिशक्तकंदकपानमभिधमहत्तात्मकीर्तनं । तत्र
 राज्ये वासवदत्तस्य निधोम इति विवरकथनम् । गोपालपुत्रस्य राक्ष्याभिषेकवर्णनं । सप्तपद्मोपा-
 ख्यानकीर्तनं । दाम्भावाकस्य विवरकथनं । बर्वाण्डास्य हत्तात्मककथनं । आशिषोपाख्यानक-
 थनं । चोमभुरविवरकथनं । मधपतिराजहत्तात्मककथनं । चोमधन्वन उपाख्यानकथनं । तेन
 सप्त पिशाचानां संवादकथनम् । १५—१६ अध्याये,—पुत्रीमागर्भे लक्ष्मीजन्मकथनं । पद्मगर्भे
 पुत्रीमायाः गर्भमोचनहत्तात्मकीर्तनं । अदितिपुत्रमेव विष्णोर्जन्मप्रवचकथनं । लक्ष्मीनारायण-
 विवाहनोत्पत्तनवर्णनं । यज्ञपत्नीरुचिवाविवरणं । कौचकस्य जन्म तथा चंद्रमत्या सप्त विवाह
 इति विवरकथनं । अमरकन्यायाः पद्मावत्या विवरकथनं । नक्षत्रावा मत्या जन्मकथनं ।
 मत्या मिषावचनेन सप्त दिवाहवर्णनम् । पुत्रवीर्यसौ रमिदेवस्य विवरकथनं । वीरभद्रनाम-
 कस्य मत्स्य उत्पत्तिकथनं । (विज्जमभारतीप्रभवादिहत्तात्मकस्य विवरकथनं) १६—१७ अध्याये,—
 प्रह्लादस्य जन्मादिहत्तात्मककथनं । शिशुनदीमाहात्म्यादिकथनं । राज्ञः शूरवीनस्य राज्ये मर्षोऽ-
 चरवेष्टिमादिवर्णनं । तत्र मत्स्यकृत्विवरकथनं । मानसिकन्याश्वरयादिकथनं । मर्षोऽह-

तमावापुरीनिकायादिविवरयकथनं । माहिर्नंदोपाख्यानकथनं । अविष्णुदेशाधिपयोः
कलहकृतकथनानामयोर्विवरयकथनं । पञ्चशिखमुनिदत्तात्मकीर्तनं । ५८—१४ अध्याये,—
पेशानसुपाख्यानकीर्तनं । लघ्व्यंशकथनं । कडाहविवरयकथनं । कालज्ञानकथनं । प्रह्वोत्प-
त्तिकथनं । शिरण्यभ्राहीनां जन्मकथनं । तत्त्वज्ञाननिरूपणं । ब्रह्मसूत्रपादिनिरूपणं । प्रकृतिभे-
दकथनं । लिङ्गशरीरादिनिरूपणं । पञ्चकौषविशेषणं । जीवात्मपरात्मनोरभेदविज्ञानप्रकारक-
थनं । महावाक्यार्थकथनं । पञ्चकुमारजन्मादिकथनं । नन्दिनसत्तुल्यं चरननिरूपणं । पञ्चसह-
स्रुतिकीर्तनम् ।

No. 2337. विज्ञान-भास्वत्, शैलवादिक्त्यः । Substance, country-made
yellow paper, 22 × 4 inches. Folia, 286. Lines, 10 on a page. Extent,
7,494 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kákiníyá,
Zillá Raṅgpur, Kumára Mohimáranjana Ráya Chaudhurí. Appearance, new.
Verse. Correct.

Vikrama-bhārata. A second part of the work described under
the next preceding No. It is entitled *Saís'avádi-kalpa*.

Beginning. मधुं सत्यं संगम्य कार्तिकेयं मधेश्वरं ।
मौरीं सरस्वतीं सखीं ततो जयमुदीरयेत् ॥
ॐ नत् सत् परमं ब्रह्म विमृशोदयसम्भवं ।
भारती भारती यक्ष ब्रह्म यन्मुक्तमललात् ॥

मेकदश उवाच ।

ब्रह्महंस मुनोऽस्माभिः सत्कथ्यः प्रभववादिभिः ।
शिवकथा वयं सर्वे शिवकथाभ्यामहाह्वरात् ॥

कथनाकक्षितः पूर्वं सत्कथ्यः शैलवादिभिः ।
किं किं विविच्य परमा कथा तव विराजते ॥
विशेषं चोत्तुमिच्छामो ब्रह्महंस निगद्यतां ॥
सातोषाङ्गेन भगवन् कथं माहशिवसम्भवेः ॥

ब्रह्महंस उवाच ।

कलिकलमपहृष्टं नीमद्विज्ञानमभारतं ।

विषयः । (प्रत्येयं चाकिनोयाधिपतेः श्रुचक्षुम्रायचतुर्भुतीरस्य कतिरिति ज्ञेयं ।) तत्र
१-२ अध्याये,—अग्निप्रशोयप्रमाराणामकराजवंशे विप्रसादित्यजस्यकथनप्रसङ्गेन संक्षेपात्
भारतयुद्धोद्यमे वीराणां निधनविवरकथनपूर्वकं मन्त्राधिपतेः मन्त्रापक्षस्य राज्यकावे भार-
तयुद्धयुद्धोद्यमराधिवर्षेन । ३-७ अध्याये,—चक्षुर्नामकस्य नरपतेः राज्यशासनसमये सप्त-
सप्तदशैरनृणानां वर्षेन । तत्पुत्रतः सप्तदशानां कथनार्थं चाजमीरदेशवास्यस्य पुष्करनामकस्य
द्विजस्य समानसादिकथनं । तत्र वैवस्वतकस्योद्यमस्योपवर्षेन । जलहावनोपाख्यायकस्य ना-
कीर्तनं । ८-१२ अध्याये,—चक्षुर्वीरास्ये अनादृष्टिनिवर्जनं प्रजायां दुःखवाञ्छां राजकृत-
प्रबोधधोमिवर्षेन । दुर्मिच्छादिवर्षेन । वीरानां प्रादुर्भाववर्षेन । नेपाद्यादिदेशे वौदधर्मीयसा-
रकथनं । वौदधर्मीदेशनामकथनमुद्यमे जलहरावस्थापककथनं । १३-१५ अध्याये,—
वौदधर्मीयकामिना दामवेजेन सह आर्यधर्मैरतस्य कठस्य शार्कार्यकथनादिकं । गिरीश्वर-
सांख्योत्पत्तिकथनं । तत्र कपिलस्य जन्मादिविवरकथनम् । माध्यमिक-योगाचार-वैभाषिक-
श्रीवात्मिककथनचतुष्टयवीरानां मतनिरूपणादिकं । जैनधर्मोत्पत्तिकथनं । तन्मतविरुद्धकथ-
नम् । १६-१९, अध्याये,—प्रमारादिवीरचतुष्टयजन्मादिदृष्टान्तकीर्तनं । तेषां परिपश्य-

योग्यनिकषणं । बौद्धराजेन सप्त समरसङ्ग्रहमवर्णयत् । अथ विशदयेत् जालपर्व्वकृतगुणलघु-
 हतान्तकीर्तनं । तत्र जलस्युरास्त्रितस्त्रामदुर्गाभिगमनविवरणकथनं । ११—१९ अध्याये,—
 तातारदेशस्यभीमवृद्धादिनरपतीनां युद्धादिवर्णनं । तत्रयययथाभ्यां सप्त जालपर्व्वयोदन्म-
 निवरणकथनं । जालपर्व्व्यादीनां शिवसम्दर्शनादिहतान्तकथनं । बौद्धधर्मपरित्यागानन्तरं तेषां
 शैवधर्मग्रहणविवरणकथनम् । जालपर्व्वभूपास्य मोक्षमहतान्तकथनं । सन्धिकरविवरणक-
 थनं । २०—२१ अध्याये,—जालपर्व्ववंशजातानां शिलीमुखादीनां पुनर्युद्धोद्योगहतान्तक-
 थनं । वेदविद्यापारमेष्ठ सप्त चक्रापीडादीनां संवादकथनं । ततः भस्तरापन्नमसमाक्रमणविव-
 रणकथनं । शेषपार्श्यादिकपक्षतुल्यवन्महतान्तकीर्तनं । कोसारसभिधानस्य नरपतेः विज-
 यहतान्तकथनं । बौद्धमतिवाहाराणाचार्य्योपदेशेन पुनः युद्धोत्थापनवर्णनादिषु । २२—२३
 बौद्धवैदिकयुद्धे इन्द्रस्य पुनः प्रवेशदानकथनं । सप्तकवन्विजययहतान्तकीर्तनं । नेपाळाधीश-
 रस्य चाम्बीरस्य तथा जावन्निनगराधिपतेः तत्तत्कस्य च विवरणकथनं । कठारास्य दौराळ्या-
 दिकथनं । मगधराज्ये चन्द्रवंशीयानां सारणादीनां आधिपत्यादिकथनं । अवन्तीदेशीयरा-
 जावलीकथनं । सावित्रीविवाहकथनं । २४—४१ अध्याये,—कुन्तयेनादिडाक्षराजचरित्र-
 वर्णनं । इक्षिराजचरित्रवर्णनं । तत्र अश्विनीसांभहतान्तकथनम् । सिलुनदीतीरे श्रीकृष्णे
 सप्त समरसंरम्भे काष्ठीराधिपतेः दामोदरस्य निधनप्राप्तिविवरणकीर्तनं । इक्षिराजस्य अश्वि-
 नीक्षानपराङ्मुखस्य श्रीकृष्णात्पराजयादिप्राप्तिकथनं । कौसलायाः दुःशपरिणामनिरूपणम् ।

No. 2338. श्रीश्रीरामकाव्यम्, वा सप्तशतीकाव्यम् । Substance, country-
 made paper, 16 x 4 inches. Folia, 80. Lines, 5 on a page. Extent, 994
 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kākinīyā, Zillā
 Raṅgpur, Gopāleśvara Bhaṭṭācārya. Appearance, new. Verse. Correct.

Śrīśvarī-mahākāvya ALIAS Saptasatī-kāvya. An epic poem
 founded on the incidents described in the Chandi section of the Mār-
 kaṇḍeya-purāṇa. By Śrīśvara Vidyāśākhāra.

Beginning. युद्धमवापि शिवो चन्द्रचन्द्रराजिव ।

जनतोऽभ्युदयाकारो नो बन्धे पितरौ वरौ ॥

एवं चाभ्यां सप्तशती खलैस्तर्ज्जनाभवत् ।

नचैवमिच्छन्त्यर्थं मत्ताह्लादिव चन्द्रिका ॥ युष्म ।

सर्व्वसाधारणा वा च युष्मा नीचराजान्यो ।

मित्रसाधिव सर्व्वेषां इक्षितोऽप्यन्कारहृत् ॥

मित्रत्वाकर्मन्वाहुवा च साधं दापयिरेदिमौ ।

देवीमाहात्म्यानाम्नादे नदी नद्येव पावनी ॥

सा बहुमत्तया चरतु साहा आहापि पातकं ।

ससम्पुद्गितोद्योति सविदेव तमस्तति ॥

सैवर्वमेवभी पूर्वमपूर्वमृच्योरवः ।

सुरयः सुरयास्मानो बहुमानिव पावकः ॥ इत्यादि ।

End.

कार्त्तिकीनामवतस्ततः कृतिरियं पुण्याभिगुप्ताभवदुपावस्तुति सचायेपाठकन-
चाक्षि+स्य सन्त्यागने वेदान्तीनभिवर्गते सस्तनस्तत्तान् फलं लभ्यतां साचादध्ययनात्कव्यग्र-
हणासंवहनेः काङ्क्षितं ॥

Colophon. रति श्रीचीचरीवे महाकाव्ये सप्तशत्यां वरप्रदानोनाम द्वादशःसर्गः ।
सगाग्रनिर्दं सप्तशतीकार्यं ।

विषयः । (मार्कण्डेयपुराणीयदेवीमाहात्म्यमवलम्ब्य विरचितमिदं महाकाव्यं) । तत्र
१ प्रथमे सर्गे सुरयस्य राज्ञः जन्मादिवर्णनं । समाधिना सप्त तस्य समागतः । मेघसाधनवर्णनं ।
मधुकैटभयोद्योतिः । भगवता साईं तयोर्युद्धं निघनम् । १ ये सर्गे,—महिषासुरविप्रकृतानीं
देवानां विद्यापादिवर्णनं । महासायोद्योतिः । महिषासुरसैन्यवर्णनं । देवाः समरसंरम्भवर्णनम् ।
२ ये सर्गे,—महिषासुरनिधनवर्णनं । ३ र्थे सर्गे,—निग्रन्थगुप्तादीनां जन्मवेष्टितादिवर्णनं ।
हिमाकृतवर्णनं । ४ मे सर्गे,—देवमरुततमसामायास्त्रीवर्णनं । ५ ठे सर्गे,—देवा दूतसंवाद-
कचनं । ६ मे सर्गे,—सूक्तनीचनचक्रमुखादिभिः सप्त देवा युद्धवर्णनं । काक्षिकाया चाविभा-
नकचनम् । ७ मे सर्गे,—गुप्तादीनां युद्धोद्यमवर्णनं । सैन्यवर्णनम् । ८ मे सर्गे,—रक्तबीजव-
धवर्णनं । ९ मे सर्गे,—निग्रन्थस्य समरसंरम्भवर्णनं । तन्निघनवर्णनम् । १० ये सर्गे,—गुप्ता-
वधवर्णनं । ११ ये सर्गे,—समाधिसुरयस्योद्योत्पत्त्यावर्णनं । वरसाधनकचनम् ।

No. 2339. शिवकुसुमाञ्जलिः । Substance, country-made paper, 14
× 4 inches. Folia, 9. Lines, 4 on a page. Extent, 72 ślokas. Character,
Bengali. Date, ? Place of deposit, Kákiníyá, Zillá Rañgpur, Gopálesvara
Bhattachárya. Appearance, new. Verse. Correct.

S'iva-kusumāñjali. A hymn in praise of S'iva. By S'ris'vara
Vidyālañkára.

Beginning. रक्तसहस्रवर्णं सपैसंशोभिर्बर्णं

सविमद्विकृतहारं भूर्निमज्जुत्तमहारं ।

विभवमजगराद्यं जेष्ठं ज्ञानमद्यं

भजत परं सर्वं पादपद्मावतंसं । इत्यादि ।

End. স্বর্গে দে বদনোপসু বাসন্তীকৃত্যাদিভির্ভো ।

সোমোবা যদি বাসোম্বীম কিং সুকামির্ভবৎ ॥

Colophon. ইতি নীলীচরিত্রিষাৎকঙ্কারজননিকপুটনাশ্রিতঃ সমাপ্তঃ ।

বিবস্বতঃ । সৌবখ্যোজ শিবরূপনাশ্রিত্যাদিভির্ভো ॥

No. 2340. স্বর্ঘ্যজতকম্ । Substance, country-made paper, 15 × 8½ inches. Folia, 24. Lines, 5 on a page. Extent, 265 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kákiníyá, Zillá Raṅgpur, Gopálesvara Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Verse. Correct.

Súrya-śataka. A century of verses forming a hymn in praise of Súrya, the sun-god. By Ś'ris'vara Vidyáśaṅkára. This is of course distinct from the hymn of this name by Mayúra Bhaṭṭa.

Beginning. নির্ভেদং বাসন্তিৎ পুর ইব বিকস্কমুদ্রাযোজয়মুদ্রং

হর্ষং বাসীম + + + + + বিবসে ব্রহ্মযোজা প্রবীণা ।

আকাশে কক্ষজলজিহবৈর্ভেদেৎ দিবপ্রকারং

নিম্বাকারোজমনি পরমোহেৎ বসীঃশুভেৎ ॥ ইত্যাদি ।

End.

দুশছাতি প্রচরিত্তবর্ষে কক্ষকামিচ্ছা বা

কে ভেদে ভেৎ অরিতরজসি বাসভেৎ প্রজমেৎ ।

নির্মলং ভেবা প্রভবনি দুশকৃত্তর্ষে ভগ্নভীমে

পাছম্বাভেচকিত্তপুপধা ভজুতছৌররাযে ॥

Colophon. ইতি নীলীচরিত্রিৎ স্বর্ঘ্যজতকং সমাপ্তং ।

বিবস্বতঃ । সৌবখ্যোজ স্বর্ঘ্যজ নক্ষত্রনাশ্রিত্যাদিভির্ভো ॥

No. 2341. দেবীজতকম্ । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 30. Lines, 4 on a page. Extent, 262 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kákiníyá, Zillá Raṅgpur, Gopálesvara Bhaṭṭáchárya. Appearance, new. Verse. Correct.

Devī-śataka. A century of verses forming a hymn in praise of the Devī in the form of Śyámá. By Ś'ris'vara Vidyáśaṅkára.

Beginning. বদে ভেদেভেৎ ভেদেভিঃ নির্মলং বৌদ্ধকিরা

অসামোবাযাপি প্রজলনং দুশে ব নিষিৎ ।

मधुह्रेशं पद्मं पद्ममधिगतं नापि च यतः ॥ इत्यादि ।

अथि रसनिगसन्नपिच्छसितं

अवबुद्धये न तावदारोपय चरणं ।

तद्वयदि हृदयप्राणिणो रसहृदये मयि चेति ध्यानदस्तुतितं ॥

Colophon. इति श्रीनृसिंहरीयं देवीयतकं समाप्तं ।

विषयः । शीघ्रबाजेन ज्ञानायाः रूपमाहात्म्यादिवर्णनं ।

No. 2342. **जुगमुक्तिखोजनी ।** Substance, country-made paper, 18 × 8 inches. Folia, 80. Lines, 15 on a page. Extent, 3,205 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Kākiriya, Zillā Raṅg-pur, Paṇḍit Kamalāpati Miśra. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kulamukti-kallolīnī. A digest of the rules regarding rites, sacrifices, ceremonies, and sacraments enjoined in the Tantras for the followers of the Kaula sect of the Śāktas. By Ādyānanda.

Beginning. अथ तस्यैवा धोरक्ये जातवामदेव कथञ्चित् + वान्धवं भवन्त्याम् ।
इत्यादि ।

कल्लोसिनीयसितवोधसदसपय.

प्रोपञ्चप्रामाण्यसिद्धिरसंवाः

++ धिनः सरभ संप्रपिबन्त नित्यं

मृण्येष्टप्रियपद्मभजनात् तदपीह सभ्यं ॥

Colophon. इति श्रीमद्वायानन्दविरचितदुःसम्पत्तिकथोक्तिर्नो समाप्ता ।

विषयः । कुलदीक्षाविधिकवर्णपूर्वकं षट्कर्मादिसाधनप्रकारकोत्तमं ।

No. 2343. उडारकोवः। Substance, country-made paper, 15 x 5 inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 494 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Kākinīyā, Zillā Raṅgpur, Kamalāpatī Mīśra. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Uddhāra-kosha. A treatise on the derivation, meaning, and use of the mystic mantras of Devī, Ganes'a, and other Śākta divinities.

including rituals for their worship. By Dakshināmūrti. The authorities quoted are the leading Tantras.

ईश्वर उवाच ।

Beginning एकदा स्मृतिक्षेत्रे सन्मानैश्च समानुजे ।
संक्षितौ पार्वतीशानौ लोकस्वचरतत्परी ।
पार्वती परमेशानं श्रोवाच परमं चितं ।
देव देव सुरमेष्ठ दद्यान्मेष्यमानस ।
देवी भगवती देव महाविपुलसुन्दरी ।
अस्मिन् सरोवरेऽप्यग्रे पुरा केन प्रकाशिता । इत्यादि ।

End. तथा सप्तकुमाराणां ध्यानं तच्च विनिश्चितं ।

तथा भेदविहीनानां शृष्टुं पार्वती तच्छतः ॥

Colophon. इति श्रीदक्षिणामूर्तिविरचिते उवाचकोषे षष्ठपटलः ।

विषयः । शक्तिमन्त्रेशादिसम्प्रदायप्रकारकचमपूज्यं ध्यानादिकथनं ।

No. 2344. मुद्रिकृतिः । Substance, country-made paper, 16 × 3½ inches. Folia, 25. Lines, 5 on a page. Extent, 281 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Kākinīyā, Zillā Raṅgpur, Śrīśvara Vidyālaṅkāra. Appearance, new. Verse. Correct.

Suddhi-smṛiti. A digest of the Smṛiti rules regarding impurities of the person resulting from death or birth in one's family. By Śrīśvara Vidyālaṅkāra.

Beginning. बह्वीरवज्ञानवच्छन्ना निहता

चतुःसर्पुणी कारववारिसृग्मिणा ।

सुखैर्यवं केरवच्छन्ना सभावेदा-

विभेदतज्ज्ञानवया तदीये ॥ इत्यादि ।

End.

भर्तुः शिवकृतः स्थापन इव कथितस्थानवर्गकृतः स्थातु

+ तुर्यैरद्विजाः सुखत इव कथिता उत्तमाखे बदीव ।

जीर्वा प्रेतश्रियाणां ज्ञान इति चतुर्विंशतिर्वर्णनवद्या

मन्त्रं तच्च विद्योक्तं स्मृतिरपि विविचितासूत्रमूलाः समाप्ताः ॥

Colophon. इति श्रीबीश्वरविद्यालङ्कारविरचिता मुद्रिकृतिः समाप्ता ।

विषयः । बह्वीरवज्ञानादिकथनं ।

No. 2345. কারকচক্রম্ । Substance, country-made yellow paper, 15 × 8½ inches. Folia, 13. Lines, 8 on a page. Extent, 888 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhdāṅḍār, Zillā Raṅgpur, Rāya Ramapimohana Chaudhuri, Bahādur. Appearance, new. Prose. Correct.

Kāraka-chakra. An epitome of the rules relating to the use of the Saṁskṛit cases. By Purushottama Deva.

Beginning. কুৰ্ণি প্রথম সর্বত্র সর্বজ্ঞানপ্রদায়কং ।

সাক্ষাৎ কাক্যবৈধায় নবা কারকচক্রমং ।

নিবিশং কারকং প্রোক্তং নবা কার্যনিবর্তনে ।

কার্যকারকসম্বন্ধাদিচারঃ সুপ্তিচক্রমঃ ।

সুপ্তিচক্রমং বহুবিধত্বং সুপ্তি চারকঃ স্তম্ভ বিমলবোদ্ধকঃ । ইত্যাদি ।

End. নবাপি করকারকারকানুরোধে নবুপমাচারি ক্রিয়া স্তম্ভ ইত্যদীশ ।

Colophon. ইতি মহামহোপাধ্যায়বীণেশ্বরোত্তমদেববিরচিতকারকচক্রমং সমাপ্তং ।

বিষয়ঃ । কারকচক্রমবিশেষবর্ণনাকং কৰ্মকৰ্মাদিচক্রবিশেষবর্ণনাস্তম্ভে বিমলপ্রবেশীকৈঃ ।

No. 2346. জাতমার্তাণ্ডঃ । Substance, country-made yellow paper, 16 × 4 inches. Folia, 135. Lines, 8 on a page. Extent, 2,718 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhdāṅḍāra, Zillā Raṅgpur, Rāya Ramapimohana Chaudhuri, Bahādur. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Jāta-mārtanḍa. A summary of judicial astrology for the preparation of horoscopes. By Prāpakṛishṇa.

Beginning. জাতীক পিবিধং কং প্রাকৃত্যেব যৌগতা ।

জাতমার্তাণ্ডমাকারং ? শ্রিত্বৈ কলকৈবকঃ ।

প্রথমদেবজানির্ভকঃ ।

সাক্ষাৎ দ্বিত্বং স্তম্ভা স্তম্ভবৈবকমিত্যং ।

সকলকলকৈবকং স্তম্ভবকমিত্যং বহুঃ ।

সমাপ্তং । ইত্যাদি ।

End. মহিষি য স্তম্ভবকৈ বৈবকীকলকঃ সাক্ষাৎ,

সকলকলকমিত্যং স্তম্ভবকৈবকঃ ।

No. 2347. उपसर्गविचारः। Substance, country-made yellow paper, 17 x 8½ inches. Folia, 8. Lines, 6 on a page. Extent, 47 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhabāṇḍāra, Zillā Raṅgpur, Rāya Ramanīmohana Chaudhūrī, Bahādur. Appearance, new. Prose. Correct.

Upasarga-vichāra. On the meanings, uses and logical influences of Upasarga prefixes. By Gadādhara.

Beginning. चवीपर्वविचारः । प्रादुपर्वोवाचकोद्योतकोवेति चेदभावात्तानुधा-
 विना । उपर्वोद्योतक एव न तु वाचकः । द्योतकमत्र धातोः प्रविष्टायां तान्मर्थवाचकम् ।
 इत्यादि ।

End. वयं धामुहोपीजवित्तुवार्थप्रत्यक्षानुभवसिद्धताम् ।

Colophon. इति श्रीदाक्षरविरचित उपनिषद्बिचार समाप्तः ।

विषयः । प्राचीनानुपयोगीयां शैलकनशास्त्रव्यापनपूर्वकं प्रत्येकं जेवानर्धमिरुप्यं ।

No. 2348. वैदिकसर्वस्वम् । Substance, country-made yellow paper, 16 x 4 inches. Folia, 56. Lines, 6 on a page. Extent, 116 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1787. Place of deposit, Tushabhāṇḍāra, Zillā Raṅg-pur, Rāya Ramanīmohana Chaudhuri, Bahādur. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Vaidika-sarvasva. On the images of Vaishṇava divinities, their materials, formation, consecration and adoration, giving in detail all the rites and ceremonies to be observed in the consecration of such images and temples designed for them. By Kṛishṇānandadeva Vidyālaṅkāra. The work was composed about 20 years ago.

Beginning. वासुदेवं नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरोः पदं ।
सर्वस्वं वैदिकानाम् ज्ञायते धीरसकलं ॥
अथश्रीवैदिकं इहा श्रीकृष्णानन्ददर्शनेषा ।
प्रभावं वासुदेवस्य प्रतिष्ठायां वितन्यते ॥

इत्यादि ।

End. कुर्यात् सखिकवन्देवमिति राज्ञात्मसखं ।

Colophon. इति श्रीकृष्णानन्ददेवविद्यालङ्कारकृतो वैदिकसर्वस्वो वरप्रतिष्ठाप्रभावं-
सर्वं समाप्तम् ।

जना श्रीवासुदेवं सुरमुनिभिः स्तूयमानं मुरारिं
शक्तिं सप्तमसप्तोत्पत्तिपरिमिते माधवे मासि यन्नात्
कृष्णानन्दप्रणीतं सकलबुधमतं भूमिदेवः सुतार्थं
सर्वस्वं वैदिकानां प्रविक्षिषति मुदा जीयतः श्रीप्रसादः ॥

विषयः । वासुदेवमूर्तिलक्षणं । केशवमूर्तिलक्षणं । नारायणमूर्तिलक्षणं । माधवमूर्ति-
लक्षणं । गोविन्दमूर्तिलक्षणं । विष्णुमूर्तिलक्षणं । मधुसूदनमूर्तिलक्षणं । वामनमूर्तिलक्षणं ।
श्रीधरमूर्तिलक्षणं । हृषीकेशमूर्तिलक्षणं । पद्मनाभमूर्तिलक्षणं । दामोदरमूर्तिलक्षणं । तथा
वासुदेवसङ्कर्षणप्रद्युम्नानिन्दकपञ्चतन्त्रमूर्तिलक्षणं । प्रतिष्ठाकथनं । देवागारविधिकथनं ।
तत्र भूमिबोधनविधिः । वास्तुपातास्तयानविधिः । प्रतिष्ठाकांक्षादिनिरूपणं । मन्त्रादिप्रभा-
वकथनं । ब्रह्माचार्यसदस्यजनमानादिकथनकथनं । पञ्चमन्त्रपञ्चाङ्गतादिप्रभावं । परिधान-
वस्त्रविधादिप्रभावं । तिलकनिर्देशः । आचमननियमकथनं । अक्षुब्धमेकवर्णीयमिधु-
षोढकमसप्तोषधीनवृत्तोरवशान्निकृषादिप्रभावकथनं । कुक्ष्यनिर्देशविधिकथनं । अग्निजि-
ह्वादिप्रभावं । अग्निनामानि । सर्वतोमदमन्त्र-सर्वनाभमन्त्रादिविधिकथनं । रक्षाशैति-
कप्रभावं । अक्षुब्ध-वस्त्र-मन्त्राभ्यङ्ग-पताका-विधानादिप्रभावकथनं । दीपप्रभावं । शानविधि-

কখন। সকলীকরণবিধিঃ। অগ্নিজননবিধিঃ। অনুষ্ঠানবিধিঃ। অশ্বাশ্বমূর্তিপ্রতিষ্ঠা-
বিধিঃ। দ্বিষাশ্রয়বিধিঃ। বহুপ্রতিষ্ঠাবিধিঃ। নব জাগরুদ্রিপ্রমাণকখন। অজ্ঞানজন-
নিকরণবিধিঃ।

No. 2349. ऋग्वेदिहपोत्सर्गतत्वं। Substance, country-made yellow paper, 20 × 4 inches. Folium, 1. containing 10 lines of writing. Extent, 19 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabāṇḍāra, Zillā Raṅgpur, Rāya Ramanīmohana Chaudhurī, Bahādur; another copy at Śāntipur Bhuvaneśvara Tarkālaṅkāra. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Rigvediya-vrishotsarga-tattva. On the consecration of bulls according to the rules of the R̥g Veda as summarised by Saunaka. By Raghunandana Bhaṭṭāchārya. This forms a part of the author's well-known Smṛiti digest in 28 parts.

Beginning. প্রথম সচিदानন্দ রান কামদীনন্দ ।

ঋগ্বেদিদা হপোত্সর্গে নক্তি নীরদুগন্দনঃ ॥

কালমা। কার্তিকা পৌর্নমাষা বৈশাখা বা জীবনশ্রাঘা: পরিত্যাগ: পুর্ন দ্বিষা-
ননেককায়ন বা নীলং বধু' পিতৃসং বা—ইত্যাদি ।

End. তেন দেবতা ঋণীন পিতৃসং প্রীণানি যস্মিন্জজ্ঞেদিত্যহ শ্রীমকঃ। ব্রাহ্মণান্
ভীষথিতা য়েণ সমাপয়েত্ ।

Colophon. इति बन्धुपदीयसर्गद्विरभङ्गाचार्योत्तमजीरदुगन्दनभङ्गाचार्यविरचितं
ऋग्वेदिहपोत्सर्गतत्वं समाप्तम् ।

বিষয়ঃ। শ্রীমকোক্তবিধিনা সংশোধিত ঋগ্বেদিদা হপোত্সর্গবিধিকীর্তনং।

No. 2350. व्यवस्थासेतुः। Substance, country-made yellow paper, 20 × 4 inches. Folia, 162. Lines, 6 on a page. Extent, 3,864 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1771. Place of deposit, Tushabāṇḍāra, Zillā Raṅgpur, Rāya Ramanīmohana Chaudhurī, Bahādur. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Vyavasthāsetu. *Responsa prudentum* on all topics of Smṛiti rites, ceremonies and expiations—in short a digest of Smṛiti rules bearing on householders. By I's'varachandra Sarmā.

Beginning. प्रबल परमात्मार्थं चिदात्मविषयं ।

ईश्वरेण चक्षणायां चेष्टुः सम्यक्चित्तवृत्ते ।

अथ प्रावणः सङ्कल्पानामेव कर्षोपाकारमकमादादौ च एव निरूप्यते । तथापि चाव-
पाङ्गनमोधिः रश्मिं कर्मं चक्षाय समर्थमिति श्रुत्या एवा समनुष्ठं । इत्यादि ।

End. इत्यतोमुक्तयेव न भुञ्जीत कदाचन । इति चक्षणात् । — — — —
परिचयनं कर्मकर्म चक्षनविशेषः ।

Colophon. इति श्रीपाश्चात्यवीर्युक्तेष्वरचक्षुर्भविपरिवेष्टावकाशेष्टुः समाप्तः ।

ममा ईश्वरुतास्तुतया चरदौ विज्ञोपमागौ शुभौ ।

मात्रे चक्षुर्भुञ्जस्यमभिले कर्षोठके पूषि ।

वीर्युक्तेष्वरचक्षुर्भविं मामावकाशान्तिं

चेष्टुं प्रबलचक्षुदा परमथा वीर्यप्रसादोद्विज्ज ।

विषयः । सङ्कल्पकल्पनिकरूपं । तस्य कर्षोष्ठनिकरूपं । तद्वरचरे होषकल्पनस्य ।
मासायुक्तेष्वरचक्षुर्भविनिकरूपं । मोक्षमासादिनिकरूपं । कर्षोष्ठेने मासविशेषनिकरूपं ।
मक्षमासादिकचक्षुर्विवेचनं । उपवाचसङ्कल्पविचारः । विधिसङ्कल्पविवेचनं । निवेद्यपञ्चुदास-
विवेचनं । निरूप्यनिकरूपं । चक्षुर्भविनिकरूपं । तिविषयवकाशानिकरूपं । जन्मविधि-
वकाशानिकरूपं । दुरादृष्टकर्मोपगतदुपममविधिकरूपं । शुद्धस्य वीराधिकमन्त्रे अधिकार-
कर्म । जन्ममात्रे वीरादिनिवेद्यकर्म । प्रतिपदादिषु तिविषु प्रत्येकं ज्ञाननिकरूपं । चर्ष-
कात्तकर्मोदौ चक्षुर्भविनिकरूपं । वैशाखशुक्लतृतीयायां महाकावचवकाशमन्त्रावर्त्तनेषु
विशेषकर्म । चरदाचक्षुर्वीविधिः । मक्षचक्षुर्विधिः । मातृवकाशोविधिः । चारुचक्षु-
र्विधिः । कर्षचक्षुर्विधिः । चारोवकाशोविधिः । विधावकाशोविधिः । मातृवकाशो-
विधिः । मातृवकाशविधिः । जन्मादौनिकरूपं । अथ उपवाचाचक्षुर्वी प्रतिप्रवचः । शुद्ध-
चक्षुर्वीविधिः । जीवादौनिकविधिः । अक्षोकादौनिकविधिः । वीरामनवकाशोविधिः । शुद्धोव-
विधिः । चक्षोपाकादिज्ञानकर्म । मोक्षमनवकाशोविधिः । चोमनियमः । चातुर्वीर्यवकाशविधिः ।
परिचयनादिवकाशः । चक्षुर्भविदौनिकविधिः । चक्षुर्भविदौनिकविधिः । चाविचोमनविधिः ।
चक्षुर्भविनिकविधिः । भुक्तचक्षुर्वीर्य-रक्षो-वकाशविधिः । तस्य काक्षोपूजाविधिः । चावाच-
चक्षुर्वीर्यविधिः । शिवरात्रिविधिः । मक्षचक्षुर्वीर्यविधिः । मक्षोवकाशविधिः । कोजावर-
विधिः । दोषवाचाविधिः । सङ्कल्पनिकरूपं । कर्षोष्ठनिकरूपं । चक्षुर्वीर्यविधिः । चक्षु-
वानविधिः । कर्मोपाचक्षुर्वीर्यविधिः । चक्षुर्वीर्यविधिः । शुद्धावाविधिः । जन्मनराविधिः ।
भुक्तिचक्षुर्वीर्यवादिविधिः । चक्षुर्वीर्यविधिः । तस्य चक्षुर्वीर्यविधिः । प्रावक्षितवका-
कर्म । अतिपातकमहापातकानुपातकोपपातकप्रावक्षितकर्म । मोक्षवादिप्रावक्षितकर्म ।
चेष्टुर्भुञ्जस्यनिकरूपं । मोक्षुर्भुञ्जस्य । उपभुञ्जस्य । प्रावक्षितपूर्वोपचक्षुर्वी । चाकादिनेदेव प्रावक्षित-

भेदः। भक्तिमोक्षवादिप्रायश्चित्तं। अस्तिभद्रप्रायश्चित्तं। अपाकनप्रायश्चित्तं। द्विजातीनां
 कथं चत्यादिवाचनप्रायश्चित्तं। मोक्षासम्पत्तेः अविश्रवादिप्रायश्चित्तं। मोक्षपापवादः। अपि-
 यादिवधप्रायश्चित्तं। जीवधप्रायश्चित्तं। गर्भधप्रायश्चित्तं। मातृगौरादिवधप्रायश्चित्तं। मत्स्या-
 दिवधप्रायश्चित्तं। मत्स्यपौष्टानादिभेदनप्रायश्चित्तं। अभिचारप्रायश्चित्तं। अभक्ष्यभक्ष्यप्राय-
 श्चित्तं। अथ अन्नध्यायविवेचनं। अकालहृत्तियवशा। शुद्धकर्मकतर्पणवचनं। शुद्धिवचना।
 शुद्धिपदार्थनिरूपणं। सप्तमरसानुमरवचना। अशौचनिरूपणं। हस्तुविशेषाशौचं।
 अशौचापवादः। अस्तिचयनादिकाः। द्रव्यशुद्धिनिरूपणं। पर्यनरदावचना। मुनूर्तु-
 कृत्यं। प्रेततर्पणवचना। तथ उपवासवचना। पुनस्य वर्णकृत्यवचना। पिच्छदानवचना।
 अशौचानदिनकृत्यनिरूपणं। तदुद्दितीयदिनकृत्यं। ह्योत्प्रेक्षाः। उपसृज्यादिकथनं।
 अधिकारिनिरूपणं। अन्धभेनुप्रयोगः। अन्नप्रायश्चित्तादिकथनं। शौचप्रदानविधिः। प्रेतक्रि-
 याधिकारिणः। अतिदिष्टपुनकराधिकारकथनं। विविधकृतक्रियानिरूपणं। हरिवंश-
 ब्राह्मणानादिदानविधिः। मोक्षविवाचपद्धतिः। अथ नादकृत्यादिविवेचनं। देवताकृत्यं।
 यागकृत्यं। साहित्यकृत्यं। तन्त्रताकृत्यं। मण्डपवाचकाः। ब्रह्मचरचतुर्दशीविधिः।
 अष्टकान्ताविधिः। नादवेष्टाननिरूपणं। मन्त्रमन्त्रान्ननिरूपणं। मन्त्रमात्रे दुर्गोत्सववचना।
 ह्योत्प्रेक्षावचना। जातकर्मवचना। प्रायश्चित्तादिवचना। निरवकाशकर्मोर्वा कर्तव्यता-
 कथनं। मन्त्रमात्रे विधिवानि। प्रतिभाषं पार्थिवानुष्ठाने असमर्थे पार्थिववचना। इभा-
 दिनिरूपणं। आत्मन्यवचना। जीवत्पितृकन्यवचना। मासिककाः। उपिच्छ-
 नाद्यपकर्षकाः। विद्वत्पतितादिनायकाः। भर्तृराष्ट्रिके रजस्तुलावचना। रक्षोदिह-
 नायकादिकथनं। अनुष्ठानाविधिः। विद्वत्सिद्ध्यादिनां मरवे तेनां पूज्याचमपुनस्त-
 निरूपणं। हविनायवचना। नादमोक्षमोक्षनादिवचनाकथनम्।

No. 2351. **महार्णवः**। Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 205. Lines, 8 on a page. Extent, 9,384 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Tushabhpāṇḍāra, Zillā Raṅpur, Rāya Ramanī-mohana Chaudhurī, Bahādur. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Mahārṇava. On diseases and sufferings resulting from sins committed in former existences and expiations suited for them. Every disease has its cause in a particular sin, and each sin has to be expiated in a particular specified manner. By Viśveśvara Bhaṭṭa, son of Poṅga Bhaṭṭa. The ordinary technical name for works of this class is *Karma-vipāka* or "fruition of work."

Beginning. नमः सकलकल्याणभाजनाय पिनाकिने ।

नमोऽक्षीमिवासाय देवतायै गिरां नमः ॥

मतिर्येषां शस्त्रे प्रकृतिरमणीया व्यवहृतिः ।

परा शीघ्रं स्थायं जगति ज्ञानवसे कतिपये ।

चिरं चित्ते येषां लकरतलभूते स्थितिमिया-

दियं व्यासारणप्रवरमुनिशिष्यस्य भवितिः ॥

माता पुण्यचरित्रकौर्मिबिम्बा यः पार्थिवानां मतः

साकल्यापरमूर्तिरार्यचरितः श्रीपद्भट्टः पिता ।

सोऽयं कौशिकवंशभूषणमणिः श्रीमद्विश्वेश्वरो-

वेदे स्थापनते नये च सपदे वाक्ये कृतो वर्धते ॥

त्रुतिस्मृतिपुराणानि समासोक्त्य यथावति ।

निबध्यते समासेन + + + यं महार्थवः ॥

सकर्मपाकजनितामयकर्मितामां

सत्कर्म कर्मकरमित्युद्धितं मुनीन्द्रैः ।

तस्माद्भजामितरोक्तविधावपेक्षं

वक्ष्यामि रोगिमिच्छितार्तिनिवर्धनाय ॥

नच तावद्वक्ष्याम्युक्तलक्षणोपयोगिनि कर्मविपाक + + + + + अवश्य-
कमेवता प्रतिपाद्यते । इत्यादि ।

अथ प्रार्थनामन्त्रः ।

End. त्वय्य तोषिते स्कन्दे बलिभिक्षूपकर्तृभिः ।

तेन महेश्वरकृदस्वमयाः सततं शिशूः ॥

तमयाः सततं नरमित्यपि पाठः ।

Colophon. इति श्रीपद्भट्टात्मजश्रीविश्वेश्वरमहविरचिते महार्थविभाजने कर्म-
विपाके प्रकारान्तरेण स्कन्दप्रवृत्तं ।

विषयः । अथ रोगादिरूपफलनामस्त्रेहत्वात् तद्विद्वानात्मकदुरितापूर्वनाशाय प्राय-
श्चित्तादिकं कर्तव्यमिति चेत् समवायिकारणशरीरमात्रेणैव तस्य रोगादेर्नाशे किं नित्यका-
रणदुरितापूर्वनाशेन । यथा,—कपालादिनाशेनैव दंढादीनां नाशेन तु दण्डचक्रादि-
नाशेन । नच सञ्जघिषं कौमल्यादिकं प्रत्यादेयुं शक्यते । अपिच नरकतिथ्येग्योन्यादि-
जन्यदुःखपरम्परामनुभूतवतः कौमल्यादिकीविकारस्वरूपं फलम् । तत उत्पन्नमात्रेण रोगेण
लकारणदुरितापूर्वनाशेजन्मते मन्त्रजनिताश्चाश्चिन्नेव चरद्विषयः । तस्मात् पापवि-
नाशार्थं व्रतचर्येतिविप्रतिपत्तिभिरासपूर्वकं सञ्जावितदुरितापूर्वविनाशार्थं प्रायश्चित्तादिकं

कर्त्तव्यमिति निरूपणं । महापातकादिरोगकथनं । कर्मविपाकपरिभाषाकथनं । व्रतान्न-
निरूपणं । सर्वपापनाशनदुष्पापसोमकथनं । अनुवाकपाठसंज्ञिततत्प्रयोगादिकथनं । वेद-
विशेषे प्रत्यग्विशेषकथनञ्च । अथ मन्त्रपाठानुष्ठानक्रमसहितमन्त्रसोमकथनं । रोगनाशन-
कामेन व्याधिप्रतिवृत्तिदानं कर्त्तव्यमिति निरूपणं । व्याधिप्रतिमासक्षणयादिकथनं । प्रतिमादान-
विधेः संहस्तपाठप्रयोगकथनं । अथ कर्मज-दोषज-उभयजमेवात् व्याधेस्त्रिविधनिरूपणं । सा-
मान्यतस्तदुपशमनविधिकथनं । तत्र अस्तन्यानुमन्त्रणविधिकथनं । वेदपारायणविधिकथनं
महासोरस्तृप्तादिपारायणविधिकथनं । श्रीवद्वमहावद्रादिविधिकथनं । अथ होमीयस्त्रिष्ट-
कुण्डादिनिष्ठाणविधानकथनं । पञ्चाङ्गवद्रन्यासविधिकथनं । वद्राभिषेकविधिकथनं । इत-
रहोमपाठक्रमकथनं । तत्र रोगनाशनादिकामनाविशेषे अनुवाकविशेषप्रयोगकथनञ्च । अथ
पुष्टपद्धतप्रयोगकथनं । अथ सामान्यतोरोगप्रशमनार्थं विष्णुसहननामकथनं । अपामार्जन-
स्तोत्रकथनं । विष्णुहृदयस्तोत्रकथनं । विनायकशान्तिविधिकथनं । वरशान्तिविधिकथनं ।
नवग्रहयज्ञप्रयोगकथनञ्च । अथ कर्मविपाकप्रकरणोक्तहेमरूपध्यानादिमानकथनं । छप्प-
चान्द्रायणादिलक्षणकथनं । महाशान्तपल्लक्षणकथनं । पराकृतयावकव्रतपथोव्रतादिलक्षण-
कथनं । व्रतादौनामनुकल्पविधानं । गोमूत्रादिकथनञ्च । व्रतविशेषे स्नानविशेषकथनं ।
तत्र जलस्नान-भस्मस्नान-स्त्रिकास्नान-गोमूत्र-गोमय दधि-दुग्ध घृतस्नानविधिमन्त्रादिकथनञ्च ।
गोदान-भूमिदान-स्त्वण-गुडादिदागविधिकथनं । अथ महापातकादिजनितरोगानां निदा-
नकथनपूर्वकं प्रत्येकं तदुपशमनविधिकथनं । तत्र विगेषेण स्वयंरोगनाशनार्थं कदलीदान-
विधिकथनं । राजयज्ञप्रतिवृत्तिदानविधिः । गुडधेन्यादिदानविधिकथनञ्च । शूलरोगना-
शनाय चिशूलदानादिविधिः । अथ अवचिशूल-अजोर्णशूल-ओदशूल-जठरशूल-कटिशूल-
दक्षशूल-कर्णशूल-नयनशूलादिनाशनपायकथनं । विविधभ्रूनाशनविधिः । तत्र सर्वभ्रू-
हरदुष्कृष्टदानविधिः । भ्रूतरपंणादिविधिकथनञ्च । सामकाभ्रहरणार्थं ध्वजपाशदानादिविधिः ।
श्रीशरीरभ्रूहरवज्रादिदानविधिः । पाण्डुरोगहरदुष्कृष्टदानादिविधिः । अन्नहरनारायणादि-
विधिः । गतित्रणमग्नजादिदानविधिः । वातव्याधिहरदुष्कृष्टादिदानविधिः । अपभ्रूहररोगहर-
विनायकादिदानविधिः । मुखरोगहरगजादिदानविधिः । मूकत्वहरतिलपद्मादिदानविधिः ।
गद्वदहरसरस्वतीदानविधिः । अक्षिवेदनाहरगवडादिदानविधिः । नक्ताभ्रहरगपालदान-
विधिः । जलोदरहरमकरादिदानविधिः । मन्दाग्रिहरमेघादिदानविधिः । वज्राजाघहर-
घण्टादानादिविधिः । प्रमेहहरद्वर्गधेनुदानविधिः । प्रसूतोदरधेनुदानादिविधिः । हृद-
रोगहरमहेश्वरदानविधिः । कुष्ठरोगहरदृषादिदानविधिः । गर्भलावहरयज्ञोपवीतादिदान-
विधिः । एवं सर्वेषु रोगेषु प्रशमनापायकथनं । तथा सर्वदा दुःखहर-सर्वकाय्योपभिक्ष-
दशाक्षरगमनमोहर-हारिद्रोहर-मूर्खलहर-पिशाचलहरविधानादिकथनं । विविधप्रवहर-
विधिकथनं । तत्र तत्र निदानकथनञ्च ।

No. 2252. समासवादः। Substance, country-made paper, 16 × 5 inches. Folia, 9. Lines, 11 on a page. Extent, 262 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Tavká, Post Delsiñsarúí, Zillá Darbhāṅgá, Mímāñsaka Chitrādhara Miśra. Appearance, old. Prose. Correct.

Samāsa-vāda. A grammatico-logical disquisition on the compounding of words. By Rāmabhadra Sārvabhauma. There is a second work of this name, noticed by Mr. Hall, (p. 61), by Jayarāma Nyāya-panchānana Bhaṭṭāchārya.

Beginning अथ वङ्गोद्यो विचित्रमानयेत्यादौ विचित्रोऽस्मानिनिबोधने गोपयविच-
पदस्य ? उभयपदस्य वा विचित्रोऽस्मानिनि सचक्षायामेकपदवैयर्थ्यप्रसङ्गात् । इत्यादि ।

End. सचक्षया विनायुपपत्तिर्भवतीति संक्षेपः ।

विचार्य्य + र्थ्यैः सततं नवीनै-

द्वर्गादवीर्यप्रवर्णनैः ।

त्रौषार्य्यभोमैर्वैकुण्ठादिविद्यैः

कृतः समासेन समासवादः ॥

Colophon. इति श्रीमन्महामहोपाध्यायश्रीरामभट्टसार्वाभोमविरचितः समासवादः

समाप्तः ।

विषयः । समासे शब्दादिनिरूपणं ।

No. 2353. वादसुधाकरः। Substance, country-made paper, 13 × 3½ inches. Folia, 26. Lines, 6 on a page. Extent, 450 ślokas. Character, Maithili, Date, ? Place of deposit, Tavká, Post Delsiñsarúí, Zillá Darbhāṅgá, Mímāñsaka Chitrādhara Miśra. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Vāda-sudhākara. A grammatico-logical disquisition on the effect and purport of declensions and conjugations. By Kṛishṇa Achārya, son of Rāmasevaka, and grandson of Devīdatta.

Beginning. शब्दत्रयस्य निष्पातः परं त्रयाधिगच्छति ।

इति वाक्यत्रयान् विधत्तु तद्गुणं पातु माधवः ॥

अथाख्यातस्य कर्तुं शक्तिर्न तु कर्तरि । कृत्याशयलमेव कर्तव्यं तच्च कृतिकर्तुं इत्यादि ।

End. अन्येलाङ्गः, बोधकताकपश्चिरपक्षंशेषपि दुष्कारा एवेति ।

Colophon. इति श्रीमद्बौद्धनामजराभसेवकतन्त्रकृष्णसार्वाभोमैर्वैकुण्ठादिविद्यैः

समाप्तः ॥

विषयः । वाक्यान्तःसर्गशक्तिनिरूपणं ।

No. 2354. गूढार्थदीपिका । Substance, palm-leaf, 14 × 2½ inches. Folia, 288 Lines, 5 on a page. Extent, 7,892 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Harinagara, Post Madhuvani, Zillá Dar-bhaṅgá, Paṇḍit Hali Jhá. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Gúḍhārtha-dīpikā. Expositions of doubtful topics in regard to various Smṛiti rites and ceremonies. By Vámadeva Upādhyāya.

Beginning. गोविन्दचरणद्वन्द्वमाधाय सुदृष्टान्मते ।
 वामदेवेन सुधिया कृता गूढार्थदीपिका ॥
 चरित्रसादादेवैवामवेष्टार्यो निरूपिताः ।
 रच मास्यंमत्स्यायं विदाकुर्वन्तु पश्चिताः ॥

तत्र वर्षकृत्ये चित्रितिविवर्तितैर्द्वादशभिर्नौसैर्लक्षमासपाते चतुर्दशभिर्नौसैर्वैवसमाप्तिः ।
 इत्यादि ।

End. इदमब्रजिमा आप रदं चरित्रप्रजलपुतादिषु श्रेयमिति ब्रम् ।

Colophon. इत्युपाध्यायनौवामदेवचरित्राणि गूढार्थदीपिका समाप्ता ।

विषयः । वर्षकृत्ये लक्षमासादिपाते वर्षत्रयमाविशेककथनं । धर्मकार्येषु पञ्चविधमास-
 निरूपणं । लक्षमासविधानं । तिथिलक्षपादिविवेचनं । युग्मादितिथिविवेचनं । रक्षाश्री-
 निरूपणं । पारशविधिकथनं । वैशाखिद्वादशानासकृत्यनिरूपणं । तत्र विशेषेण जम्बाद्वी-
 निरूपणं । महाद्व्यादिविधानञ्च । शिवरात्रिविधिः । यजमानस्य कर्तव्यकथनं । जनमास-
 शौचे शिवलिङ्गादिपूजने विप्रस्य नित्याधिकारकथनं । स्यर्गं विना शालग्रामशिलायामधि-
 कीर्तनार्थां पूजा कर्तव्येतिनिरूपणं । व्रतपरिभाषाकीर्तनं । व्रतलक्षणादिकथनं । मन्मथरा-
 दिनिरूपणं । अर्द्धाद्यादियोगनिरूपणं । पुण्यकालनिरूपणं । विशेषेण कर्तव्यीर्यदीपदान-
 विधिकथनं । अक्षोराचकृत्यनिरूपणं । तत्र शोचावसनद्वन्द्वमाध्यानादिकथनं । सन्ध्यापास-
 नादिविधिकथनं । शिवावन्मनादिविधिकथनं । पञ्चयज्ञविधिः । शिवादिपूजनविधिः ।
 स्नातियविधिः । भोजनविधिः । मांसभोजनविधिविवेचनं । विहितमत्स्यपविप्रव्रतनिरूप-
 णं । माहिवदुग्धस्य आशितलकथनं । सामान्यतोभक्ष्याभक्ष्यनिरूपणं । शयनादिविधि-
 कथनं । अशौचनिरूपणं । सापिण्डनिरूपणं । व्रतकृत्यनिरूपणं । दशपिण्डदानादिविधि-
 कथनं । देशभेदेन शौचाद्याचारस्य विहितलकथनं । द्रव्यशुचिनिरूपणं । मुमुर्षुकृत्यनिरूपणं ।
 द्वादशविधमासलक्षणादिकथनं । आश्विदेशनिरूपणं । आश्वकाकनिरूपणं । काश्यपादिविधि-
 कथनं । आश्वे देयानि । निमज्जविधिः । सङ्कल्पवाक्यविवेचनं । सपिण्डीकरणादिविधिः ।
 आश्वनादिविधानकथनञ्च ।

No. 2355. तत्त्वकौस्तुभः । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches, Folia, 172. Lines, 10 on a page. Extent, 4,622 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Tavkā, Post Delsiūsarāi, Zillā Darbhāṅgā, Mīmāṃsaka Chitradhara Miśra. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Tattva-kaustubha. A refutation of the dual theory of Madhvāchārya, with a view to support the doctrine of Śaṅkara Achārya as developed in his commentary on the Vedānta Sūtras. By Bhaṭṭoji Dīkshita.

Beginning. प्रथमपत्रं नास्ति ।

कापालं भैरवं शान्तं गवतं पूर्वपश्चिमं ।

पाश्चात्तं पाशुपतं तथान्येऽपि सन्मय इति ॥

अथ च भट्टानां गतिप्राप्तये आगमप्रणयनेऽपि तच्च तच्च प्रत्येकमाथं चतुर्षु वेदेषु परम-
पुरुषार्थमसम्भवात् शशिख्य इमां विद्यामधीतवान् इत्यादि ।

End. आतिवादिका इति तु साध्यात् प्राचां घाटङ् । एतत् पदार्थखण्डनं प्राग्वत् ॥

Colophon. इति श्रीभट्टाजीदीक्षितकृते तत्त्वकौस्तुभे चतुर्थोऽध्यायस्य तृतीयः पादः ।

इतः परं चतुर्थपादस्य कियदंशोऽवशिष्टः ॥

विषयः । मध्वाचार्यकृतवेदान्तभाष्याधिकरणखण्डनपूर्वकं शाङ्करमतस्यापनं ।

No. 2356. भट्टभास्करः । Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches, Folia, 119. Lines, 8 on a page. Extent, 1,896 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Tavkā, Post Delsiūsarāi, Zillā Darbhāṅgā, Mīmāṃsaka Chitradhara Miśra. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Bhaṭṭa-bhāskara. A dissertation on the Mīmāṃsā theory of Duty (*Dharma*) and the eternity and authority of the Vedas as developed by different schools of Mīmāṃsākas. By Jīvadeva, son of Apadeva. Hall's 'Contributions,' p. 183.

Beginning. श्रीकृष्णं प्रवृत्तानिब्रमापदेवाभिधं गुवं ।

प्रणम्य जीवदेवेन कियते भूभास्करः ॥

असु मत्परिणां वार्ता सन्तुष्टाश्चैर्दर्शिनः ।

विवेचयन्तु तत्त्वार्थमेव तेषु क्षतोऽञ्जलिः ॥

इह गच्छन्तु कुरुकुलप्रतिनिधयश्चैव प्रजापतां धर्मोपनिषद्विषये प्रवृत्तिमिति हस्यते ।

End. अवेदलोपि वेदैकदेशत्वादस्यैव प्रामाण्यमिति दिक् ।

Colophon. रति श्रीमदापदेवात्मजजीवदेवकृतो भट्टभास्करे
धर्मप्रसापरिच्छेदः ॥

विषयः । धर्मसूत्रनिरूपणं । धर्मोपधर्मैः प्रमाणकथनं । वेदस्य अपरेष्वेयलनिरूपणं । वेदसूत्रकथनं । शाब्दोभावनानिरूपणं । आर्थोभावनानिरूपणं । आख्यातादीनां कृच शक्तिरिति तद्विरूपणं । विधिसूत्रकथनं । निषेधनिरूपणं । अर्थवादनिरूपणं । मन्त्रनिरूपणं । नित्यत्वादिसूत्रकथनं । यागसूत्रादिविवेचनं । प्रकृतिविद्यत्वादीनां स्वरूपविवेचनं । उत्पत्तिविनियोगाधिकार-प्रयोगभेदेन अपूर्वविधेयानुविध्यनिरूपणं । अङ्गसूत्रनिरूपणपुरःसरं तच्च नृत्तिस्त्रिवाक्यप्रकरणस्यानसमाख्याकृपाणि परंप्रमाणान्वीतिनिरूपणं । नृत्यादीनां प्रत्येकं लक्षणदाहरणादिकथनं । नृत्यादीनां विरोधे पूर्वपूर्वस्य वक्ष्यीयस्त्वकथनं । सर्वेषु कर्मसु मनुष्याणामेव, अधिकारानाम्येषां सामर्थ्याभावादिति निरूपणं । मनुष्येष्वपि अनधिकारिनिरूपणं । इत्यादिनिरूपणं । भिन्नकल्पयोः सहाधिकारकथनं । यागविशेषे ब्राह्मणसचियादीनामधिकारविशेषकथनं । वचनातिदेश-नामातिदेश-चादनास्तिज्ञातिदेश-भेदेन अतिदेशस्य विविधत्वकथनपूर्वकं तत्सूत्रादिनिरूपणं । अग्निं चादिशब्दानां नामधेयलनिरूपणं । अनुवादनिरूपणं । ऊहनिरूपणं । नियमविधिनिरूपणं । परिसंख्यानिरूपणं । साध्यायविधिविवेचनं । लक्षणाविवेचनं । मन्त्राणां धर्मप्रामाण्यकथनं । नामः पदमात्रस्य प्रामाण्यकथनं । नामधेयनिरूपणं । इगनामविवेचनं । कृतेतितात्पर्याणां च प्रामाण्यमूहनीयनिरूपणं । सदाचाराणां नृत्तिनृत्तिममूलत्वेन प्रामाण्यकथनं । नृत्याद्यविवरणां धर्मोक्त्या शिष्टैरनुवीयमानानां धर्मं प्रामाण्यकथनम् ।

No. 2357 अङ्गत्वनिरुक्तिः । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 84. Lines, 16 on a page. Extent, 1,944 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Tacká, Post Delsinśarāi, Zillá Darbhāṅgá, Mímáñsaka Chitrādhara Miśra. Appearance, new. Prose Generally correct.

Aṅgatva-nirukti. A dissertation on various Mímáñsá topics, and reconciliation of doubtful points of the theory. By Murári Miśra.

Beginning. नमोऽभि तुलजां वीर्यदलजायविदेवता ।

सखाभोष्टकलप्राप्तिं ब्रह्मादिभिरभिष्टुतां ॥

मुरारिसंवनलक्ष्मणविः

कुमारिलप्रसन्नमानभाषा ।

End. तयोरेव विमिश्रितजन्मोदाहरणम् स्वयमित्यनर्थं युत्यादिप्रमाणमङ्गम् ॥

श्रीमैत्रिनीयं मतमङ्गलाय
 तत्प्रवक्ष्येऽपि संनिधयं ।
 चतुर्ध्वं चतुर्ध्वं कर्तुं
 मुरारिदेतामकरोद्भवति ॥
 मुरारिनिर्मितं व्यायमीनां सावाधितात्मना ।
 तोषाय विदुषामेवा कष्टमुभा भविष्यति ॥

विषयः। भङ्गुकारिणमतमवस्थान् विरचितमिदं जीनासाप्रकरणं। तत्र प्राधान्येन
अङ्गमस्य स्वरूपादिविवेचनं। शेषमपराधैः तस्य स्वरूपकथनं। प्रकृतिसवरूपादिस्वरूपं।
विकृतिसवरूपादिकथनं। कारणस्वरूपकथनं। युक्त्यायैस्वरूपादिकथनं। अङ्गमेव श्रुति-
सिद्धवाक्यप्रकरणस्यमानसमाख्यानानि वट्प्रमाणाणि। तत्र श्रुत्यादीनां प्रत्येकं स्वरूपादि-
विवेचनम्।

Tātparyapari-śuddhi. A gloss on the 4th chapter of Vāchaspati Miśra's *Nyāyavārtika-tātparya* which is a commentary on Udyotakara's *Vārtikas* on the *Nyāya* aphorisms of Gotama. By Udayana Mahāmahopādhyāya. Hall's 'Contributions,' p. 27.

End. चाक्षं दूनयक्षित्यर्थे इति । अर्थः शेष इत्यर्थः । इत्येवमाकार इति । इत्येव-
माकारज्ञानमस्य इत्यर्थः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायाचार्यनीलकण्ठस्य मङ्गलौ नामस्य परिष्कृतौ

चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥

विषयः । नीलमरुतनाम् कायवशात्कल उद्योगकरकता वार्तिकविधाना वा व्याख्या
तस्या व्याख्यायक वाचस्पतिमित्रप्रदीपक व्याख्यानिकनामयोविधानक चतुर्थोपाध्यायक
व्याख्यानम् ।

No. 2359. शास्त्रदीपिकाप्रकाशः । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 69. Lines, 9 on a page. Extent, 1,772 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Tabkā, Post Delaiñgsarāi, Zillā Darbhāñgā, Mīmāñsaka Chitradhara Miśra. Appearance. new. Prose. Generally correct, but abounding in lacunæ.

S'āstradīpikā-prakāśa. A dissertation on the first aphorism of the Mīmāñsā Sūtra of Jaimini as explained by Pārthasārathi Miśra in his S'āstradīpikā. By Śaṅkara Bhaṭṭa, son of Nārāyaṇa Bhaṭṭa. Hall's 'Contributions,' p. 177.

Beginning. उद्योगि । मुकुन्दं मुक्तिं ददाति न मुकुन्दः । इषोदरादिनाम् चाधुनं ।
यसोचरसाम्नाद्विपक्षितवचनान्वयेत्यानां मुकुन्द इतिविपक्षितरिति नीलमरुताचार्योः । तनीचरं
मुदा नन्दे । इत्यादि ।

End.

परिष्कृतं शास्त्रमुचं वचैव-
माचार्ये + + मुकुन्दं पुनश्चाह ।
आधाय निवेष्टिमसीकृतं त-
द्विमप्रयेतोचरं करोतु ॥
शास्त्रं समारिष्टुरिषेदमाय-
सुये तदीयोपिबन्धु वर्योः ।
प्रयोगार्थं प्रेषनमेत्यपीति-
विधिं नह + + कर्तं वभाये ॥
सुये द्वितीये मधुमा कल्पं
वर्यो प्रमाणं सत एव वेति ।
सामान्यतस्यादिमसूत्र एव
मिहोद्योगोपात्तमिहाभिधत्ते ॥

Ccophon. एति नीलमरुदवाक्यप्रमादपारावारपाटी इतीमांवादेनवाचावपुरन्तर-
वीभङ्गाराववाक्यमङ्गलपरीक्षीते शास्त्रदीपिकाप्रकाशे प्रथमसूत्रं समाप्तं ॥

ग्रन्थसूत्रं पृष्ठ १००० ।

विवयः । पाचसारधिलिखकतमाकदोपिकाभिधानाया नीमासाकृपयाख्यायाः ख्याती-
र्येभिज्ञाचेतिप्रथमकृपयाख्यायाख्यायम् ।

No. 2360. शब्दकोशम् । Substance, country-made paper, 18 × 4 inches-
Folia, 271. Lines, 12 on a page. Extent, 9,737 ślokas. Character, Nāgara.
Date, ? Place of deposit, Tabká, Post Delsiñsarái, Zillá Darbhāngá,
Mimāñsaka Chitradhara Miśra. Appearance, fresh. Prose. Correct.

S'abda-kaustubha. A commentary on the first section of the
first book of Pāpini's grammar. By Bhattojī Bhaṭṭa, son of Lakshmi-
dhara Sūri.

Beginning. विवेकं सविदामन् वन्देऽहं श्रीशिवं जनम् ।
शरीकर्म शरीरनि सञ्जरीरणि शीकृषा ॥
नमस्तुभ्यं नमस्तुभ्यं पाणिप्यादिमुनिपयं ।
श्रीभट्टेश्वरिमुखाय विदामन्नापकान् मुभान् ॥
नमा शकीवरं तानं सुमनोहन्वयदितं ।
सविभाषितभाषाभ्यः शब्दकोशमुदरे ॥
परिभाष्य वक्तुं सन्नाहं श्रीः शेषेण सभवे ।
तमशेषमनावासादिदेव्यकीत सञ्जनाः ॥
समये शकीरमये भक्ता श्रीशब्दकोशम् ।
भट्टोजिभट्टोजनयः पाचसारं कान्मुनीश्वरे ॥

प्रेषावत्प्रहसने आकरविविधं भजवान् भाष्यकारः प्रदर्शयति । अथ शब्दानुशासन-
मिति ॥ इत्यादि ।

End. तथोरपत्यं वाचीका । मैत्रा कृतिः प्रजापतेरितं । एतच्च विवेकं वाचीकपाने-
भवेत्यादावुपयुक्तं इति सर्वं सुखम् ॥

Colophon. इति नोविदकुङ्कुरमस्य शकीवरसूतेः सुमुना भट्टोजिभट्टेन कृते शब्द-
कोशु प्रथमाध्यायस्य प्रथमे पादे नवमाङ्किकं ।

पादिचापं समाप्तः ॥

विवयः । पाणिनिश्रवण प्रथमाध्यायप्रथमपादार्थं आख्यायम् ।

No. 2361. श्रीकृष्णविरदावली । टीकासहिता । Substance, country-made paper, 11 × 8½ inches. Folia, 48. Lines, 9 on a page. Extent, 891 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Harinagara, Post Madhuvanī, Zillā Darbhāngā, Paṇḍit Hali Jhā. Appearance, fresh. Text, verse and prose ; commentary only prose.

Śrīkṛishṇa-virudāvalī. A hymn in praise of Kṛishṇa, describing in course of it his form, his merits, and his loveliness. By Chandradatta, of Mithilā.

टीकायाः ।

Beginning. प्रथम्य हरिपादाङ्गं जानकीजन्मभूमिभूः ।

चन्द्रदत्तः सूरचितां व्याचष्टे विरदावलीं ॥

विकीर्तितप्रत्यभिर्भिन्नभिन्नार्थैः स्नेहदेवताप्राप्तं नारूपमङ्गलमाचरति विमलेति । तथाहो विरदावलीलक्षणं, - नक्षपक्षमयो राजकुतिर्विरदमुच्यते । नाक्षप्रकाशवद्या सा कश्चिदेति प्रतीयते । इत्यादि ।

मूलम् ।

विमलाजिनवसने सुविकटवसने चक्षुरसने भीमरवे

करहस्तकरवाले रथविकरासे नमवरवाले कलितशिवे ।

मधुरस्मितहासिनि शृङ्गविनाशिनि मिरिरवासिनि मयि सकलं

सुरवैरिविहारिणि शृङ्गवरधारिणि मङ्गलकारिणि तुव कुम्भं ॥

भूभादोऽरवाय भूधुरधुरवाहाय भूमीतले

प्रसृष्टाभरद्वन्द्वद्वितपदे वंशे प्रशंसो यदोः ।

मय्याविर्भवति प्रभो विलसति प्रकाशभाषोदरे

चक्षीभर्तुरकाशनाथवविधौ मङ्गलधनिः पातु मां ॥

अथ वनसुन्दरमनितपुरन्दर वन्दितचरचतकान्तमिजशरवान्तवन्दिते इत्यादि ।

मूलम् ।

End. रथा मैथिलचन्द्रचिता कल्याकुतियेषां

काव्याकुतित्विजितायि सुधियां सत्कारमेवार्चति ।

वदन्ता जनदौहरण हरितं कुलाप्यसदुभाषया

सर्वेषुप्रतिपद्यन्महामिरत्नानेव सत्कुर्वते ॥

Colophon. इति मैथिलचन्द्रदत्तना श्रीकृष्णविरदावली सम्पूर्णा ।

टीकायाः ।

विद्वत्सु विमलेन चमापयति रयेति ।

इति वैदिकवचनप्रकृता वीजव्यवस्थापकीटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । वीजव्यवस्थापकेन तद्रूपमुद्रणापुनोद्दिश्यते ।

No. 2362. विधिवादः । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 18. Lines, 8 on a page. Extent, 378 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Sápura, Zillá Darbháñgá, Pañḍit, Mádhava Jhá. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Vidhi-váda. An elementary logical exposition of the nature and force of rules regarding the power of words as propounded in the *Sabdashikintámāṇi* of Gañges'a. By Vafis'adhara Śarmá. Hall's 'Contributions,' p. 60.

Beginning. सरकारी मन्त्रालय बीरभद्रप्रखोवा ।

वाक्यानां शुद्धबोधाय विधिवादोविनम्यते ॥

तत्र अभिधापूर्वसङ्कल्पभावनाज्ञानं न प्रवर्तते । तस्मिन् सत्ययुक्तेः । इति सत्यं ।
मन्त्रावभाषणः । अभिधा नाम पदार्थविशेषः । इत्यादि ।

End. तत्पुनर्वचनप्रत्ययार्थं प्रति स्वरूपसम्बन्धेन हेतुमिति न काव्यनृपपतिः ।

विषयः । व्यवधिकानामप्यन्येतद्विधिरूपविचारणाय वाक्यानां ।

No. 2363 काशीगीतः । Substance, country-made paper, 11 × 4½ inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 351 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Harinagara, Post Madhuvani, Zillá Darbháñgá, Pañḍit Hali Jhá. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Káśígíta. On the merits of Káśí recited in a pastoral poem in imitation of the *Gītāgovinda* of Jayadeva. By Chandradatta, of Mi-thilá.

Beginning. भोवैभेदुरनेनदधि भुवनं विज्ञाय पुनश्चरो-

भवायीं जनयोऽज्ञानातिक्रमः काशीमरीरं चरं ।

इत्यनेनपुनर्जयति जगतीरेकाकनोरेनयोः

काशीमरुद्वेगिनिं सूरपुत्रीद्वये रसविक्रमः ।

वाले वसति रामजन्मभरती वीजव्यवस्थापकी

वावा नाम पुरी तथा भवतीकाशीपुरी पुनरा ।

नाकेव प्रकटीकृतकनदिमावन्ती तथा दारका
 रताः सन्तु परन्तु अनुमिकरोदारे न कारीरता ॥
 यदि दारकादे सरवं यने—
 यदि विवेककलात् कुतूहलं ।
 सद्युपदेवमवेदकवापचं
 सद्यु तदा किञ्च मैथिलभारती ॥ इत्यादि ।
 मत्स्यनेन च नीतेन भवामीश्वरौ परं ।
 श्रीवेता + + कादि परिषारचमन्ति ॥
 — — — — —

End.

Colophon. इति मैथिलचन्द्रनक्षत्रकाराजीजीवे द्वादशः सर्गः ।

काराजीजीवं समाप्तम् ।

विषयः । जयदेवकृतजीतजीविन्यस्य भाषाकपमिदं जीतिकाव्यं । तत्र काका शिवजीका-
 यदेवमन्त्रेण काराजीभाषायादिवर्णनं ।

No. 2364 समयप्रदीपजीर्वाङ्कारः । Substance, palm-leaf, 14 × 1½ inches. Folia. 52. Lines, 4 on a page. Extent, 1,048 ślokas. Character, Maithili. Date, Ls. 522. Place of deposit, Harinagara, Post Madhuvani. Zila Darbhanga, Paṇḍit Hali Jhā. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Samaya-pradīpa-jīrṇoddhāra. An appendix to, and commentary on, the *Samaya-pradīpa*, of Śrīdatta. By Madhusūdana Thakura, Mahāmahopādhyāya.

Beginning. चक्षानयचक्षीकुम्भेनचक्षानपि चाक्षयम् ।

इत्यावमविहारी क्षानापहारी हरिर्मेन ॥

यस्य रविषार इत्यादि । भाष्यपद्यमिहोवाच निमित्ताभावात् सर्वत्र इति यदि समूहं
 तदा प्राचक्षितपरमेव प्रकरणात् । इत्यादि ।

End. यच्च प्रसारं चिह्नं । तच्च सर्वदा मेधादिचक्षीति वाच्यं । मत्पुत्रपौत्रवर्जने विजे-
 यक्षादि कारकमेवात्यवच्छिन्नकार्यमेव इति ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायसम्पेठकुरमधुसूदनविरचितः समयप्रदीपजीर्वा-
 ङ्कारः समाप्तः ।

विषयः । मार्कण्डेयवरीत्या नीदतकृतसमयप्रदीपस्य भाष्यम् । मदनमूर्तिविर-
 चयश्च ।

No. 2365. रत्नसारः । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 13. Lines, 8 on a page. Extent, 876 ślokas. Character, Maithili. Date, Sk. 1704. Place of deposit, Phadkiyá-grám, Post Champánagara, Zillá Púrniyá, Jayapati Jhá. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Jyotisha-ratnasára ALIAS **Ratnasára.** Civil astrology, giving rules for ascertaining appropriate and auspicious days for the celebration of sacraments and domestic rites and ceremonies. By Śrīpati.

Beginning. वागीश्वरीं देवगणाधिनाथं

प्रथम्य मर्गादिमुनिप्रणीतं ।

विशोक्य दैवज्ञमनेभिरामं

करोम्यहं ज्योतिषरत्नसारं ॥

चौडस्य ज्युतिवेधनस्य कठिनोदानस्य शास्त्रस्य च ।

मौञ्जीबन्धनपाणिपीडनविधे र्याचा + कूपस्य च ॥ इत्यादि ।

End.

ज्योतिःशास्त्रमन्त्रार्थवस्य विभुतामालोक्य संक्षेपतो-

वाङ्मूर्तिज्युतिनारदमनुश्यासादिशास्त्रादिदं ।

आह्वय्य व्यवहारमाचमयित्वा श्रीरत्नसारं + +

बालानां हृदि मोदद् सुविमलं चक्रे ततः सादरं ॥

Colophon. इति श्रीपतिविरचितश्रीरत्नसारः समाप्तः ।

शकाब्दाः १७०४ ।

विषयः । चूड़ोपनयनादिषु संस्कारेषु तथा नवग्रहान्यष्टेदनादिषु कार्येषु च तिथि-
नक्षत्रादिविवेचनेन शुभाशुभादिनिरूपणं ।

No. 2366. संशयतत्त्वनिरूपणं । Substance, country-made paper, 14 × 3½ inches. Folia, 20. Lines, on a page. Extent, 504 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha, Zillá Púrniyá, Bhaiyálála Jhá. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Sañśaya-tattva-nirúpaṇa. A logical dissertation on doubt, and the means of removing it. By Vires'vara Bhaṭṭa, son of Vis'va-nátha.

Beginning. उमासुखसुखाक्षतौ सादरं विपुलद्विषं

भक्तस्य वाप्यभक्तस्य कामदं कामदं नमः ॥

मनीहरं नमस्कृत्य विद्यमायं महागुरुं ।

वीरेन्द्रोऽयं कुवते सन्देहलनिरूपणं ॥

तत्र निर्वृत्त्यैवापवर्गसाधनतया निर्वृत्त्यस्य च संशयान्वयज्ञानरूपत्वेन संशयज्ञानाधीनत्वात्
संशयस्य न्यायाद्वलेन तदुपयोगित्वाच्च इत्यादि ।

End. स + प्रसङ्ग + इमाभाकुलेन चिदश्रपतिपुरीं या वसन्तीव गम्यात्,

तस्यामाक्षे नगर्थ्यामसरनरपतिः स द्विजः कल्पदृष्टः ।

तत्पुण्याशोद्धृतः स्मरहरमगरीवासिवीरेन्द्ररत्न-

मूर्ध्नि प्राप्योपहारं सुवचनमकरोद्दीप्यतां कल्पदृष्टः ॥

विशेषु विज्ञप्तिरियं मदीया

देया हि दोषा वचनेष्वमीषु ।

परन्तु भावं नितरां विभाव्य

मार्गागतो नैव दुनेति दोषः ॥

सुधांशुविभ्नं किल जातुचिद्विद्या

दृष्टं संशयेण स्मरद्विषा तत् ।

पिबन्ति स्त्रीकाः किमु + + + +

नेत्रैः प्रशान्तेरद्वतं मञ्जो + ॥

Colophon. रति त्रीमश्रेयाधिकमुकुटपूजितचरणारविन्दमनीहरत्रीविद्यमायल्लु-
नीवीरेन्द्ररत्नद्विरचितं संशयतन्त्रनिरूपणं पूर्णतामनात् ।

विषयः । विशेषेण संशयपदार्थविमर्शनम् ।

No. 2367. अमरवृत्तकटिप्यनी । Substance, country-made paper, 16
× 4 inches. Folia, 28. Lines, 6 on a page. Extent, 516 ślokas. Character,
Bengali. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha, Zillā Pūmṇiyā, Bhaīyālāla
Jhā. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Amaruśataka-tippaṇī. A commentary on the century of mis-
cellaneous verses called *Amaruśataka*. By Rāmarudra Nyāyavāgis'a
Bhaṭṭācārya.

Beginning. अथ प्रचारणे विज्ञविधाताय पन्थकद्वगतीस्मरचक्षुषमज्ञमाचरन्,
राजानमासीत्सादेन शोचयति व्याकथेति । अन्विकायाः कटाक्षस्तं पातु । कीदृशी व्या वज्र-
जैः । तस्याकठिराकर्षणं तथ वयोयः सट्कामुचपाधिः अट्टुधिरचनाविशेषः—इत्यादि ।

End. कामिनीर्वा कृतमवतरोरतिशयोक्तमवतरो
मनोहरमात्र प्रत्यक्षमात्रे उभयमुपवर्तितं ।

Colophon. महामहोपाध्यायश्रीयुक्तरामचन्द्रन्यायवागीशमहाचार्यविरचितं चमर-
नकटिप्यश्री समाप्ता ।

विषयः । चमरवतकला व्याख्यानम् ।

No. 2368. मुखवती । Substance, country-made paper, 21 × 4 inches. Folia, 36. Lines, 8—9 on a page. Extent, 1,856 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1682. ? Place of deposit, Dhamdaha, Zillā Púrṇivā, Bhaīyālāla Jhā. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Guṇavati. A commentary on the well known *Prabodha-chandro-
daya* of Kṛishṇa Miśra. By Rudradeva Tarkavāgis'a.

Beginning. जनिनलीचविशेषि मनुमैत्रिबिभुषमा ।
भवानीमन्त्रपन्नाद्यो प्रकारयतु मे मनः ॥
प्रवर्तितायेन निमूढभावः स्फुटीकृतोऽहं + + दुर्जनस्य ।
भूयात् शरणं मन विभक्तेष्व प्रबोधचन्द्रोदयनाम ते ऽहः ॥
चौचन्द्रदेवकविरच मनोनिघातुं
मात्माकृत्रिपङ्कजदले विनयं करोति ।
चंवचैनेऽप्यकुमारा न पि कौमुदी कि-
मप्योनिधेः किमपि कौमुदमात्मनोति ॥

प्रारिचितवाक्यकला निर्विघ्नप्रमाणिकामनया चविनीतशिष्टाचारानुमितपुतिवैधित्व-
साधनताकं कृतमङ्गलमजिवाहितं स्यादिति शिष्यान् बोधयितुमुद्येराचक्षते । मन्त्राङ्केति । तत्
पुत्रिकं सप्तः प्रकाररूपं प्रच्छ उपाकथे । इत्यादि ।

End. रसिकं प्रच्छ न रसिकं मैत्र्यादेः परिशेषने कथिकं ।
मुच्यतेषा टीका रमयमभिज्ञं दुक्तेन रौद्री ॥

Colophon इति चन्द्रदेवतर्कवागीशविनिमित्तप्रबोधचन्द्रोदयटीका मुखवती समाप्ता ।
शकाब्दा १९८९ ।

विषयः । कृतमङ्गलप्रबोधचन्द्रोदयनामवाक्यकला व्याख्यानम् ।

No 2369 पुष्वार्थचिन्तामणिः। काष्ठखण्डः। Substance, country-made paper, 12 × 6 inches. Folia, 422. Lines, 12 on a page. Extent, 11,998 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha, Zillā Pūrniyā, Bhaiyālāla Jhā. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct

Purushārtha-chintāmaṇi. An elaborate digest of the Smṛitis. By Viṣṇu Bhaṭṭa, son of Rāmakriṣṇa Sūri, nicknamed *Āṭabale*. The codex under notice contains only one part, that on times meet for religious rites (Kālakhaṇḍa), out of several which the work comprises. The author attempts to reconcile the differences and discrepancies which exist in the works of Hemādri and Mādhava Āchārya. In the course of the work all the rites, ceremonies, fasts, periodical feasts and anniversary celebrations have been noticed at length.

Beginning. ब्रह्मविष्णुमहेश्वरानां सर्वेषां जगतां प्रभुः ।

ईश्वरोमित्यकाशका विभुर्विजयतेनरा ॥

अथैः समुद्रवाङ्मनसस्यस्वरिरभूत् कुलात् ।

आठवेके इति ज्ञातान् + भाषन्मा इव ॥

तदात्मनोविष्णुमहः पुष्वार्थप्रभावके ।

अन्वे चिन्तामणौ काष्ठखण्डमज्ञानप्रविश्ये ॥

हेमाद्रिश्च भाषयत्यपिरोषः काष्ठनिर्घये ।

इति ज्ञात्वा जगत्कोऽतः परस्परविरोधिनाः ॥

नवीनविदुषां सुप्रसिद्धमिदं ज्ञानः ।

सर्वेषां विवाक्यानां हेमाद्रिर्भाषयत्यथ ।

विष्णुमादपरीक्षारपरिष्कारपुरःसरं ॥

करोति काष्ठखण्डं नत्वा विवेकरं प्रभुः ।

तत्र काष्ठोद्विधिविधः । मित्येकम्यथ । इत्यादि ।

End. मुष्यद्वैविंपश्चिद्विरनुपाशोद्ययं सदा ॥

अर्थसंज्ञापनायेदावतीवैरीश्वरामतः ।

प्रव + जगतीपाद्यैः सदा भर्त्सयिष्यते ॥

Colophon. इति श्रीआठवेके उपनामकवीरमज्ञानस्यस्वरिरभूत् विष्णुमहकृते पुष्वार्थ-चिन्तामणौ काष्ठखण्डः समाप्तिममनत् ।

विषयः । काष्ठखण्डविशेषनम् । निवेदनमुक्तौ चोराचदिवसादिकखण्डकथनम् । इत्यादि-
काष्ठखण्डकथनम् । कान्तिकादिहादमनासक्त्यकथनम् । अयनकथनम् । संवत्सरमकमासादिककथनम् ।

मलमासे कर्तव्याकर्तव्यानि । तत्र वेदाङ्गमन्त्रादीनादिकथनं । षडङ्कारहोमादिकथनं । पञ्च-
 निर्ययः । तिथिस्वरूपादिकथनं । दिवसस्वरूपादिकथनं । मुरुर्त्तनामानि । प्रातर्मध्याह्नादिविधा-
 मकथनं । विधिमिषेधयोः स्वरूपकथनं । अतितिथिस्वरूपादिकथनं । उपवासादौ तिथिर्धाष्टा-
 षाष्टलनिरूपणं । एकभक्त्यतिथिनिर्ययः । नक्तप्रते तिथिनिर्ययः । अयाचिते तिथिनिर्ययः । उप-
 वासे तिथिनिर्ययः । मन्थननिरूपणं । योगनिरूपणं । एकभक्तादौ सङ्कल्पपारणादिनिरूपणं ।
 चैत्रशुक्लप्रतिपदि चान्द्रवर्षाद्यारम्भकथनं । अथ विशेषेण प्रतिपत्कृत्यकथनं । तत्र औष्ठप्रतिपत्-
 कृत्यकथनं । आश्विनशुक्लप्रतिपदि नवरात्रप्रारम्भकथनं । दुर्गास्वरूपादिनिरूपणं । दुर्गापूज-
 नादिविधानं । कुमारौपूजनादिविधिः । असृपूजनविधिः । देवीधामनादिविधिकथनं । बलि-
 दानविधिः । दुर्गाष्टककरणविधिः । स्त्रेष्वादीनां नाधिकार इति निरूपणं । सूतप्रतिपदादि-
 विधानञ्च । अथ द्वितीयाहृत्यकथनं । तत्र विशेषेण आवण्द्वितीयायामशून्यशयनव्रतनिरूपणं ।
 भाद्रद्वितीयादिकथनं । अथ तृतीयाहृत्यकथनं । तत्र अचयाहृत्यकृत्यनिरूपणं । युगाद्याक-
 थनं । वैशाखशुक्लतृतीयायां परशुरामपूजादिविधानं । भाद्रशुक्लतृतीयायां हरितालिकाक-
 थनं । मार्गशीर्षे रक्षाहृत्यकथनं । एवमन्यत्र । अथ चतुर्थीहृत्यकथनं । चैत्रशुक्लचतुर्थ्यां
 गणेशपूजाविधिः । संकष्टचतुर्थीविधानं । भाद्रशुक्लचतुर्थ्यां विनायकव्रतविधिः । तत्र चन्द्राद-
 र्शनविधिः । कार्तिके कनकचतुर्थीविधिः । नागचतुर्थीविधिः । वरचतुर्थीविधिः । वरदाचतु-
 र्थीविधिः । तत्र दुष्टिराजपूजाविधिः । अथ पञ्चमीनिरूपणं । नागपञ्चमीविधिः । ऋषिपञ्च-
 मीविधिः । आश्विनशुक्लपञ्चम्यामुपाङ्गलक्षितान्नव्रतविधिः । औपञ्चमीविधिः । अथ षष्ठीनिर्ययः ।
 स्कन्दषष्ठीनिरूपणं । कपिलावष्टादिनिरूपणं । सप्तमीनिरूपणं । भास्करसप्तमीविधिः । अपरा-
 जितासप्तमीविधिः । गन्दासप्तमीविधिः । रघुसप्तमीविधिः । अष्टमीनिर्ययः । अष्टोकाष्टमी-
 विधिः । त्रिलोचनाष्टमीविधिः । जम्बाष्टमीविधिः । जयमीव्रतनिर्ययः । शिवाष्टमीविधिः ।
 दुर्वाष्टमीविधिः । महालक्ष्मीव्रतविधिः । महाष्टम्यां देवीपूजाविधिः । भीष्माष्टमीविधिः । नव-
 मीनिर्ययः । रामनवमीविधिः । तत्र भद्रकालीपूजाविधिः । आषाढनवमी । तालनवमीवि-
 धिः । महानवमीविधिः । बलिदानविधिविवेचनं । दशमीनिरूपणं । विजयादशमीकृत्यनिरू-
 पणं । एकादशीनिर्ययः । उपवासविधिः । अनुकल्पविधिः । उपमीलन्यादिभेदकथनं । हरिवा-
 सरविधिः । अनाधिकारिनिरूपणं । द्वादशीनिर्ययः । अवण्दद्वादश्यादिभेदकथनं । अष्टादशीनि-
 र्ययः । वासुधादिविधिः । चतुर्दशीनिर्ययः । दमनकचतुर्दशीविधिः । ऋषिचतुर्दशीविधिः ।
 अनन्तचतुर्दशीविधिः । दीपचतुर्दशीविधिः । शिवचतुर्दशीविधिः । शिवपूजनमाहात्म्यकीर्तनं ।
 सिद्धपीडादिकथनं । पूजाविधिः । तदधिकारिणः । पूर्वमानिर्ययः । षडशविधौविधिः ।
 आवण्दो रक्षावन्मादिविधिः । पवित्रारोपणविधिः । उपाकर्माकाङ्क्षनिरूपणं । भाद्रपौर्णमास्यां
 नान्दीमुखत्रादिविधिः । वज्रकुलश्रवाचाविधिः । अथ कौजामरविधिः । कार्तिकां दानोदरपूज-
 नविधिः । श्रीरसाभरदानविधिः । मौलद्वयोत्सर्गविधिः । निपुरदाचोत्सवः । फागुनश्यामशून्य-

प्रथमविधिः । होलिकोत्सवविधिः । अमावस्यानिर्णयः । औष्ठामायां वटमाविकीविधिः । कुसुम-
 क्षयावाविधिः । वैतरणीस्नानविधिः । साधामायां नवनीतधेनुदानविधिः । अर्द्धादययोग-
 कथनं । कल्पसूत्रलक्षणं । अग्नाधानादियामकालनिरूपणं । पिण्डपितृयज्ञकालः । ग्रहयनिरूपणं ।
 संक्रान्तिनिरूपणं । सामान्यतः आश्विनिनिरूपणं । दत्तकपुत्रकथनं । पार्वण्यैकोद्दिष्टविद्या-
 दिकालकथनं । खड्गमासेन आश्वविधिकथनं । महाशयासपिण्डीकरणादिकालकथनं । युगा-
 दिमन्वादिनिरूपणं । नक्षत्रवारादिविशेषे आश्वकालादिनिरूपणं । आमत्राश्वकालादिकथनं ।
 शुद्धकर्तव्यकथा इतिकर्तव्यताकथनं । पतितादिआश्वकालकथनं । आश्वदिने वैश्वदेवादिकालक-
 थनं । गर्भाधानपुंसवनादिकालादिनिरूपणं । वेदारम्भकालादिकथनं । अनध्यायाः । केशा-
 न्नकर्म्मकथनं । मोदानाष्ट्यकर्म्मकथनं । विवाहोत्तरं कन्याश्वमे भोजनादिनिषेधः । वाग्दाना-
 दिविधिकथनं । वधूपवेशद्विरागमनादिविधिकथनं । आवसथ्याधानकालः । अभ्यङ्गस्नानसन्ध्या-
 दिकालकथनं । देवप्रतिष्ठादिकालकथनं । छविबलधारणादिकालकथनं । सूचौकर्म्मकालादि-
 निरूपणं । स्वामिसेवागजाश्वदेशारोहण-श्वत्य-राजदर्शनादिकालकथनं । जय-सेतु-पद्मस्त्या-
 दिकालकथनं । मज्जदन्तश्व-श्वमेवाश्व-मज्जमुद्रा-नौकारोहणादिकालकथनं । नवान्नादिका-
 लकथनं । भैषज्यारोग्यस्नानादिकालकथनं । युग्मधर्म्मकथनं । कक्षियुग्मधर्म्मकथनं । कलौ वज्र-
 नीयकथनञ्च ।

No. 2370. ब्रह्मतत्त्वसंहितोद्दीपनी । Substance, palm-leaf, 22 x 2 inches. Folia, 140. Lines, 5 on a page. Extent, 3,837 ślokas. Character, Maithili. Date, Sk. 1649. Place of deposit, Dharmdaha, Zillā Pūrpiyā, Bhaīyālā Jhā. Appearance, fresh, the edges destroyed by mico. Prose. Correct.

Brahmatattva-saṅhitōddīpanī. A commentary on Vāchas-
 pati Miśra's *Brahmatattvasaṅhikā* which is a dissertation on the nondual
 theory of the Vedānta, refuting in the course of it the Nyāya, Sāṅkhya
 and other adverse systems. Anonymous.

Beginning. (अथ प्रथमतः त्रीणि पत्राणि पार्श्वे मूषिकदृष्टाणि) इह जगति केचित्
 सत्त्वकृपाजन्मान्माद्वयसाक्षात्कारापसारितनिश्चितसंशयविपर्ययासा जीवन्मुक्ताः, केचिदुविषय-
 व्याप्ताजडितसंसारानलप्रबल — — — जगत्कारणस्य जिज्ञासायां प्रतिपादितमिहापि
 तत्प्रतिपादनोपमिति हृदि छात्रा प्रथमं जगत्कारणं प्रदर्शयति मानेति । इत्यादि ।

End. इहैवमवधेयं सविदानन्दस्वरूपं ब्रह्म सर्वोपर्युभयं तस्य सत्त्वं विश्वमानन्दत्वं न
 तदोभिन्नमिति केवलमहिमोयं ब्रह्म ॥

Colophon. इति त्रीवाचस्यतिमित्रविरचिता ब्रह्मतत्त्वसंहितोद्दीपनी समाप्ता ।
 प्रकाशः १९४८ ।

विषयः । आचर्यैरेविकर्त्ता आदिमतस्य नूतनपूर्वकमद्वैतवादीपवादमनुशेनप्रथमं स्यात्तर्हि-
माभिधानवेदान्तप्रकरणस्य आख्यायनम् ।

No. 2371. आचार्यमतस्य स्यम् । Substance, country-made paper, 17 × 8½ inches. Folia, 11. Lines, 14 on a page. Extent, 828 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha, Zillá Púrniyá, Bhaiyálála Jhá. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Acharya-mata-rahasya. A Nyáya dissertation on Udayana Acharya's theory of syllogism. By Hariráma Tarkavágis'a.

Beginning. वक्रिवायधूमवान् पर्वत इत्यादिपरामर्शोत् वक्रिवाग्निविशिष्टधूमादिविषयिणी—इत्यादि

End. पर्वतोपकटवान् इत्येतादृशशब्दवैधवासानघाः प्रतिपन्नकलमित्यर्थं पक्षवितेनेति ।

Colophon. इति श्रीहरिरामतर्कवागीश्वरिचरितमाचार्यमतस्य स्यम् ।

विषयः । वक्रिवायधूमवान् पर्वत इत्यादिपरामर्शोत् वक्रिवाग्निविशिष्टधूमादिविषयिणी वक्रिवायधूमवान् पर्वतोवक्रिमानित्यनुमितिस्तत्पक्षे—इत्युदयनाचार्यमतस्य उप-
पादनम् ।

No. 2372. नव्यमतस्य स्यम् । Substance, country-made paper, 17 × 8½ inches. Folia, 11. Lines, 13—14 on a page. Extent, 915 ślokas. Character, Maithili. Date, Sx. 1733. Place of deposit, Dhamdaha, Zillá Púrniyá, Bhaiyálála Jhá. Appearance, new. Prose. Correct.

Navya-mata-rahasya. A dissertation on some modern theories about inference. By Hariráma Bhaṭṭácharya, (the same with the author of the last noticed work, though the literary title appears different).

Beginning. अनुमितिं प्रति पर्वतीय धूमवापकोवक्रित्वाकारकः परामर्शोपेतुः न तु वाग्निविशिष्टवैशिष्ट्यावभाषी वक्रिवायधूमवान् पर्वत इत्याकारकः । इत्यादि ।

End. अनुमित्वादिकं प्रत्ययौपचादिसामग्राः प्रतिपन्नकलमस्यकवादिसन्देशमुच्येनेति ।
आहः ॥

Colophon. इति श्रीहरिराममहाचार्यचरितं नव्यमतस्य स्यम् ।
ज्या १७१३ ।

विषयः । अनुमितिविषये नवीनानां मतेषुपादनम् ।

No. 2373. तिथिचन्द्रिका। Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 58. Lines, 7 on a page. Extent, 1,296 ślokas. Character, Maithili. Date, L. S. 348. Place of deposit, Siñhuli-grām, Post Snáqási, Zillá Púrniyá, Jhapaṭlāla Jhá. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tithi-chandriká. On lunar days and the ceremonies thereto appertaining. By Haridatta Mis'ra.

Beginning. नत्वा रमापतिं विष्णुं सविदानन्दविषयं ।

मित्रनीहरिदत्तेन त्रियते तिथिचन्द्रिका ॥

तत्र तिथिसूक्तमात्रं सूर्यसिद्धान्तः । अर्द्धादिनिःकृतः प्रार्थी यदुवाचहररः प्रसी ।
इत्यादि ।

End. तत्र तत्र पुण्यकाण्डः सत्यमूहनीय इति ।

Colophon. इति मित्रनीहरिदत्तविरचिता तिथिचन्द्रिका समाप्ता । अक्ष १४८ ।

विषयः । तिथिसूक्तकीर्तनं । सामान्यतः प्रतिपदादिपञ्चदशतिथिस्त्यनिरूपणं । तत्र विशेष्टे श्रीरामनवमीनिरूपणं । वासुकीनिरूपणं । अक्षयतृतीयानिरूपणं । अर्द्धपञ्चम्युद्गी-
निरूपणं । सावित्रीपञ्चम्युद्गीनिरूपणं । दशहरानिरूपणं । जानवावानिरूपणं । रघुवानानि-
रूपणं । हरिश्चन्द्रनिरूपणं । नागपञ्चमीनिरूपणं । जम्बाटमीनिरूपणं । प्रसन्नादेकादशीनि-
र्णयः । हरितालिकाक्षीनिरूपणं । कुकुटीव्रतनिरूपणं । दूर्वाष्टमीनिरूपणं । अनन्तपञ्चम्युद्गीनि-
रूपणं । आश्विनकृष्णपक्षे षोडशवाहननिरूपणं । मघावाहननिरूपणं । मघरात्रनिरूपणं । कैला-
सरनिरूपणं । दीपाविताननिरूपणं । भाद्रपदीनिरूपणं । शीपञ्चमीनिरूपणं । अर्द्धादशयोग-
निरूपणं । भीष्माष्टमीनिरूपणं । भीष्माष्टमीनिरूपणं । शिवरात्रिनिरूपणं । ऐश्वर्यानि-
रूपणं । संक्रान्तिनिरूपणम् ।

No. 2374. सुबोधिनी । Substance, country-made paper, 16 x 5 inches. Folia, 128. Lines, 8 on a page. Extent, 4,508 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Siñhuli-grām, Post Snáqási, Zillá Púrniyá, Jhapaṭlāla Jhá. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Subodhinī. A commentary on the *Rāghuvamśa* of Kalidāsa. By Bhavadeva Mis'ra.

Beginning. प्रथमं यामिनीकान्तकान्तभाष्यसं ४९ ।

त्रियते वासुदेवाय रघुवंशसुबोधिनी ॥

अथ तत्रभवान् महाकविः काण्डिदासः प्रारिभितपरिचर्याप्रतिनवम्कदुरितनामनाथ

मिहावारपरिपाकनाथ च पन्वारणे महत्तमाचरति नामधेयविति । अथ पार्श्वतीपरमेष्ठरौ
चन्द्रे चभिवाद्ये । इत्यादि ।

End. सर्वानमपराधैः सत्यधर्मपरायणः ।

भवदेवोद्यधादुरम्या रघुवंशसुबोधिनी ॥

Colophon. इति सन्निधौभवदेवकृतायां सुबोधिन्यामुनविंशः सर्गः ॥

विषयः । काशिदासकृतरघुवंशकाव्यस्य आख्यानम् ।

No. 2375. स्फोटनिरूपणम् । Substance, country-made paper, 17
× 4 inches. Folia, 16. Lines, 7 on a page. Extent, 357 ślokas. Character,
Maithili. Date, ? Place of deposit, Siñhuli-grām, Post Snáđási, Zillá
Púrniyá, Jhapaṭlála Jhá. Appearance old. Prose. Generally correct.

Sphoṭa-nirúpaṇa. A philosophical enquiry into the nature of
sound, as the element of words and letters. By Āpadeva Bhaṭṭa.

Beginning. सर्वेचरः सर्वेनिष्ठः सर्वशक्तिमयोविभुः ।

सर्वदेः सर्वदे पापात् पायान्नेभक्तवत्युतः ॥

अथ स्पुटयोर्यथादिति व्युत्पत्त्या स्फोटशब्देऽयं योगकठः । इत्यादि ।

End. एवञ्च ज्ञानेव वचकोशाववाञ्च तु आदेशोऽगौरवादिति तार्किकोक्तमनादरणीय-
मिति ।

Colophon. इति श्रीमहापदेवमिदमितं स्फोटनिरूपणं समाप्तम् ।

विषयः । स्फोटशब्दादिकथनं । शब्दशक्तिविवेचनं । नयेस्फोटपदस्फोटादिनिरूपणं ।
तार्किकादिमताच्चेपकोर्तनञ्च ।

No. 2376. प्रायश्चित्तप्रदीपिका । Substance, country-made paper, 17 ×
5 inches. Folia, 108. Lines, 7 on a page. Extent, 3,370 ślokas. Character,
Nágara. Date, Sk. 1621. Place of deposit, Siñhuli-grām, Post Snáđási,
Zillá Púrniyá, Jhapaṭlála Jhá. Appearance, fresh. Prose and verse.
Incorrect.

Prāyaśchitta-pradīpikā. Nature of expiations for transgres-
sions of Smṛiti rules, and details of expiations for particular offences.
By Ananta Bhaṭṭa, son of Āpadeva Bhaṭṭa.

Beginning. नन्दसुतं नमस्कृत्य ज्ञानम्बरसमन्वितं ।

त्रिपते विदुषा प्रीत्यै प्रायश्चित्तप्रदीपिका ॥

अथ प्रायश्चित्तस्य अधर्मानाशनद्वारा परम्यस्या धर्मो प्रति कारयत्नात् प्रथमं तावदधर्म-
रूपं विविच्यते । तत्र जैमिनिस्त्वयं । चोदनास्यस्योऽर्थोऽधर्म इति । इत्यादि ।

End. तत्तु गङ्गाकानतीयेऽधर्मनादिना प्रयश्नतीति ।

Colophon. इति महायात्रिकापदेवमहस्त्वनुश्रीमद्वनभट्टविरचिता प्रातश्चित्तप्रदी-
पिका समाप्ता । शकाब्दाः । १९११ ।

विषयः । धर्मस्वरूपकथनं । धर्मो वेदस्य प्रामाण्यकथनं । प्रायश्चित्तस्य सादिकीर्तनं । तत्का-
लनिरूपणं । बाह्यद्वारादिभेदेन तद्विशेषकथनं । प्रायश्चित्तोपदेशविधिकथनं । तदकरणे दोषक-
थनं । महापातकादिनिरूपणं । संसर्गनिरूपणं । महापातकादिप्रायश्चित्तविधानं । मोक्षधादि-
प्रायश्चित्तकथनं । अभ्यस्यभक्ष्यप्रायश्चित्तं । मत्स्यमांसादिभक्ष्यप्रायश्चित्तं । पक्षाखुल्लुनादिभक्ष्य-
प्रायश्चित्तं । अगम्यागमनादिप्रायश्चित्तं । शूद्राशूद्रभक्ष्यप्रायश्चित्तं । भिष्याकथनादिप्रायश्चित्तं ।
शुद्धजन्तुभक्ष्यप्रायश्चित्तं । ब्राह्मणस्य सुरास्यमादिप्रायश्चित्तं । आहारभोजनप्रायश्चित्तं । असत्प्रति-
पक्षप्रायश्चित्तं । आहारकरप्रायश्चित्तं । जने मन्त्रादित्यागप्रायश्चित्तं । अधमवर्णस्य उत्तमवर्ण-
जोषप्रायश्चित्तं । नीलौवकादिपरिधानप्रायश्चित्तं । मग्नप्रायश्चित्तं । ग्रात्यप्रायश्चित्तं । कन्यादूष-
णादिप्रायश्चित्तं । विवाहभङ्गादिप्रायश्चित्तं । भिष्याभियोगप्रायश्चित्तं । अभिचारप्रायश्चित्तं ।
व्रतभङ्गप्रायश्चित्तं । प्रकीर्णकप्रायश्चित्तकथनञ्च ।

No. 2377. पुरुषार्थकौमुदी । Substance, palm-leaf, 16 x 2 inches. Folia
49. Lines, 5 on a page. Extent, 1,170 ślokas. Character, Maithili. Date, ?
Place of deposit, Siñhuli-grām, Poṣṭ Śnāḍāśī, Zillā Pūrṇiyā, Jhapaṭlāla
Jhā. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Purushārtha-kaumudī. A dissertation on salvation, showing
that the attainment of the nature of Brahma is salvation. By Raghū-
pati Mahopādhyāya.

Beginning. आसक्तिक्रान्ताद्भीषणोरुपपत्तिरर्थोऽथा ।

तन्वते पुरुषार्थं नु कौमुदी मुदितात्मना ॥

अथ पुरुषार्थं पश्यन्मोक्षोऽप्यर्थितत्वात् स एव तावन्निरूप्यते । तत्र कस्यावदपवर्ग इत्यपेक्षा-
यामन्यपादोऽयः तद्व्यक्तविमोक्षोऽपवर्ग इति समामन्ति । इत्यादि ।

End. भिद्यते हृदयपन्थिः सन्तो सन्तोऽसंशयः । इत्यादिभ्युतेरिति ।

Colophon. इति महायात्रिकापदेवमहस्त्वनुश्रीमद्वनभट्टविरचिता पुरुषार्थकौमुदी परिपूर्णा ।

विषयः । मोक्षस्वरूपविवेचनम् । तत्र तार्किकद्वैतजैनभट्टप्राभाकर-सांख्य-शैवादिमत-
समपूर्वकं ब्रह्मभावापत्तिरेव मोक्ष इति सप्रपञ्चप्रपञ्चनं । प्रसङ्गात् जीवात्मस्वरूपनिरूपणं ।

जीवात्मपरात्मनोरभेदमिदमर्थं । अविद्याविनेषणं । साक्षाद्विद्ययाः पारम्यकथनं । तत्तज्ज्ञान-
मिदमर्थं । जीवमुक्तिमिदमर्थं । ब्रह्मरूपविनेषणम् ।

No. 2378. मन्त्रकोषः । Substance, country-made paper, 20 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 279 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bhaisdirá-grám, Post Gñodoyáqá, Zillá Púrniyá, Khadganátha Páthaka. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mantra-kosha. A collection of Tántric-Víja Mantras, with explanations of their meanings and rules for their use. A brief account is also given of the origin and nature of the Sanskrit alphabet. By Jagan-nátha Bhaṭṭáchárya.

Beginning. नमो नमो नमो देवीं भारतीं सर्वैरिषिभिः ।

मन्त्रकोषं वितवुते जगन्नाथोद्दिशोत्तमः ॥

अथ अस्मिन् प्रवक्ष्यामि सर्वानां बहूनि मन्त्राः ।

त्रैलोक्यां वायुना मित्यं सुवृक्षारम्भमिदं ।

कथादिकरमैर्भिन्नाः क्रमात् प्रादुर्भवन्ति ते ॥ इत्यादि ।

End. जगन्नाथोक्तप्रधानेन जगन्नाथेन धीमता ।

मन्त्रवृत्तिः समुद्दिष्टा तन्मं दृष्ट्वा समासतः ॥

Colophon. इति श्रीमहात्मनोपाध्यायश्रीजगन्नाथभट्टाचार्यैरुचिरेचितेन मन्त्रकोषः

समाप्तः ।

विषयः । सर्वानामत्यन्तप्रकारकथनपूर्वकं तन्त्रोक्तसंकेतेन तेषां पर्यायकथनं

No. 2379. शिवाचनरत्नम् । Substance, country-made paper, 20 × 4 inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 777 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bhaisdirá-grám, Post Gñodoyáqá, Zillá Púrniyá, Khadganátha Páthaka.

S'iv dhana-ratna. On the worship of Śiva, or the rules and rituals for the adoration of that divinity. By Saṅkara Achárya, of Gauḍa.

Beginning. सर्वाराधनमार्गं संस्कारवर्णेन ।

शिवाचनमन्त्रात् सर्वदेव विरच्यते ॥

आपारान् सकलांश्चैव पूजयन् सर्वदेवम् ।

विषयः इव इत्यनेन जगन्नाथभट्टाचार्यः ॥

कावोभरे नारदवाक्य । अथार दस संवारे सारमेतत्तुष्टं । कावो वासः सती सहेन-
द्रासः मधुसेवनं । इत्यादि ।

End. विलपवैल्लिमध्वनेव्या पुचवती भवेत् ।

Colophon. इति त्रैलोक्यमित्राधिकारोऽष्टाध्यायविरचितमिश्राधर्मरत्ने सप्तम-
प्रकाशः ।

विषयः । शिवपूजामाहाद्यादिकीर्तनं । पूजादिविधिकयनं । छिन्नमिकोद्यादिकयनं ।
पुण्यादिविवेचनं । सोमादिकयनं । पुरश्चरकयनं । शिवकवचादिकयनम् ।

No. 2380. मन्त्रकौमुदी । Substance, country-made paper, 18 × 4 inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 983 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1709. Place of deposit, Bhaisdirá-grám, Post Gñodoyáđá, Zillá Púrniyá, Khadganátha Páthaka. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Mantra-kaumudī. Mantras and rituals for various Vedic and Smṛiti rites. By Tarkapāṇchānana Bhāṭṭāchārya. The name given is apparently a literary title, the personal name is wanting.

Beginning. षडिदामन्दसन्दोषरूपिणीं भवसुन्दरीं ।

प्रथम्य विदुषा प्रीत्यै निरयते मन्त्रकौमुदी ॥

तत्रादौ षडङ्गापनमन्त्रवाङ्मा । भविष्ये । गवेशादीन् पञ्चदेवान् संपूज्य कष्टयोद्घो । ततः
समारमेदुयानं यं यं वै मनसेच्छति ॥ इत्यादि ।

End. सूर्योऽग्नेः सूर्योऽधिष्ठेवं मेचमुच्यते ।

सर्वाकारः सूर्योऽयस्य स भवान् साचा ।

Colophon. इति तर्कपञ्चाननभट्टाचार्यकृता मन्त्रकौमुदी समाप्ता ।

प्रकाशः । १७०९ ।

विषयः । तत्रादौ सर्वेषु प्रथमे गवेशादिपूजनवाङ्माकृतकयनं । षडङ्गापनमन्त्रवाङ्मा ।
षडिवाचनादिमन्त्रवाङ्मा । सप्तोद्देशादिमन्त्रवाङ्मा । हन्देनहपोत्सवेमन्त्रवाङ्मा । वाजसने-
धियाम् हपोत्सवेमन्त्रवाङ्मा । शान्तिस्तुतवाङ्मानम् ।

No. 2381. व्याख्यासत्र, वा खरोदयटीका । Substance, country-made paper 20 × 4 inches. Folia, 130. Lines, 8 on a page. Extent, 3,756 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1693. Place of deposit, Bhaisdirágrám, Post Gñodoyáđá, Zillá Púrniyá, Khadganátha Páthaka. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Vyākhyāplava ALIAS **Svarodaya-ṭīkā**. A commentary on the *Svarodaya* alias *Narapati-jayacharyā*, a work on astrology and divination. By *Narahari*, son of *Narasīṃha*, and grandson of *Gaṇeśa*, all distinguished astrologers of *Mithilā*. (*Ante* I, 276; V, 126).

Beginning. तानं गुरुच विबुधं नरचिंचनीम्
नत्वा तदीयदयवान्नतायेसायेः ।
रतमुत्तरोदयसमुद्रमतिप्रसिद्धे
वाङ्मातृपं नरचरिः प्रकरोत्यवशं ॥
बीभेरवेन्द्रपदपङ्कजवेवनाम्-
कीर्तिः समस्तविबुधामसक्तम् प्रशस्य ।
वाचे यदीह भवति सत्सर्वं कदाचि-
तत्वाचनं कुरुत पञ्चमहाभयमात् ॥

प्रारिहितपरिसमाप्तिं विप्रत्युत्थानभिरुपमाहः कविर्द्वैतानामस्काररूपं सत्समाचरति ।
समस्तमिति । इत्यादि ।

End. सर्वं शुभाशुभं पञ्चमयं यथाभीममित्यर्थः ।
बीमास्तवमग्निनेत्रं विदितेदं मे बुधास्तुते
ज्ञाने ज्ञेयिषमस्तुते मरुति स्ताचारय्योऽप्यवे ।
वेदवाकरवागमादिनिकषेनैवाधिकः सत्कवि-
ज्योतिःशास्त्रविकारमैकमिदितोपीदमपेक्षेऽभवत् ॥
नत्वात्मजोऽधुनारचिंचनीरो-
न्मावागमास्तुतविद्य रक्तः ।
वेदस्तुतिज्योतिषशास्त्रा-
वाग्ज्ञानश्रवैकमतिर्दिनेन्द्रः ॥
नत्वात्मजोमरुचिरुत एव बुद्ध्या
वाङ्मातृपि सत्कविस्तजमानुबन्धात् ।
नैवाधिकः समस्तोदयदार्थेसायै
नामानुवेनु कुतुबी भिषिस्तवनीकः ॥
स्तुतुचरे नमोऽभि दे. चरति
स्तुतुपि दे विषमिस्तुति नैव ।
सतोपदि ज्ञात् सत्सर्वं नत्वा
सत्सुत्तरोदयसमुद्रमं ज्ञात् ।

Colophon. इति बीमरचिरुतकरोदयटीका समाप्ता । शके १९८१ ।
विषयः । नरपतिजयचर्योपरमानवेकजीतिःकरोदयक वाङ्मातृ ।

No. 2382. मधुमती । Substance, country-made paper, 18 x 4 inches. Folia, 374. Lines, 6 on a page. Extent, 8,072 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Pūrṇiyā town, Paṇḍit Rāmacharṇa Kavirāja. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Madhumatī. An elaborate treatise on materia medica and practice of medicine. By Narasiṅha Kavirāja, a pupil of Rāmakṛishṇa Bhaṭṭa, son of Nilakaṇṭha Bhaṭṭa.

Beginning. ईशमनीशं कारकमकारकं यत्तममर्तम् ।

आदिमनादिं शास्त्रमशास्त्रं गोपमयुतं वन्दे ॥

आराधिता दिव्यवरैः कलदा + देवा

संपूजिता + + सदा + भिर्यो ।

मिःशेषदुःखमनाय शिवा सुवरो

सा सर्वदा मधुमती विनुषैवपाद्या ॥

— — — — —

हिताहितं सुखं दुःखमायुषस्य हिताहितं ।

मानसं तच्च यथोक्तमायुर्वेदः स उच्यते ॥

अद्यां क्षुत्मायुर्वेदं प्रजापतिमजीपयत् ।

शेऽक्षिना तौ सप्तवाचं शेऽपिपुत्रादिकान् मुनीन् ॥ इत्यादि ।

End.

समग्रवाचि (?) तन्नादि सुविचार्यं समस्तितः ।

सन्निः समं समाशोच्य रामकृष्णप्रसादतः ॥

वैद्यनीमरसिंहेन मया मधुमती कृता ।

तस्मादियं सुमतयः सततं समुपाख्याता ॥

शौचमशौचद्वयोर्द्वैविहितेयं मधुमतीतरणिः ।

चमरससङ्गमनाया (?) शौचिपरोषेर्भूतं नवेत्यारं ॥

यदियं कुलतिवाच्या दोषाश्चक्रमुवा भवेत् ।

पश्चित्तैर्भोज्येना काव्ये तदेतिप्रायेणा मम ॥

यद्यपीयं न हि भवेत् पुराणमिषजः शिवा ।

तथापि नयवैद्यानामानुज्ज्वलं करिष्यति ॥

Colophon. इति दक्षिणायनैदिकमहोपाध्यायनेरुक्तकृष्णभट्टात्मजराजकृष्णभट्टाचार्य-परिवारकनीमरसिंहकविराजविरचिता मधुमती समाप्ता ।

विश्वः । सर्वेषां रोगाणां पूर्वोक्त-रूप-उपशमनसंग्रहि-निदानविरूपरूपपूर्वैश्च सर्वेषु
 वस्तुषु चिकित्साप्रक्रियाकथनं । तत्र तत्र चैवधकरचदोषमन्त्रादिरूपरूपं । चैवधकाप्रक्रि-
 याकथनम् । तत्र विविधप्रकारचिकित्सा । अरातीसारचिकित्सा । अतीसारचिकित्सा । पक्षी-
 रोगचिकित्सा । अर्शरोगचिकित्सा । अग्निबान्धचिकित्सा । त्रिभिरोनचिकित्सा । पाण्डुरोग-
 चिकित्सा । रक्तपित्तचिकित्सा । राजसक्तचिकित्सा । काशरोगचिकित्सा । शिखाकाशचिकित्सा ।
 कर्मेदचिकित्सा । अरोचकचिकित्सा । हृदिरोनचिकित्सा । कृष्णरोगचिकित्सा । मूर्च्छारोग-
 चिकित्सा । मदात्मकचिकित्सा । दाहरोनचिकित्सा । उन्मादादिरोनचिकित्सा । अपस्माररोग-
 चिकित्सा । वानरोगचिकित्सा । वानरक्तचिकित्सा । अरक्तचिकित्सा । आमवानचिकित्सा ।
 शूलरोगचिकित्सा । उदावर्गरोनचिकित्सा । मुषमरोगचिकित्सा । कुष्ठरोगचिकित्सा । मूषकचूर्ण-
 चिकित्सा । मूषाघातचिकित्सा । अग्नीरोगचिकित्सा । प्रमेहमधुमेहादिचिकित्सा । मेदोरोगचिकित्सा ।
 उदररोगचिकित्सा । डीहचिकित्सा । शोथचिकित्सा । डबिचिकित्सा । मूषमन्त्रादिचिकित्सा ।
 स्त्रीपदचिकित्सा । विद्रुचिकित्सा । प्रचमोद्यादिचिकित्सा । भग्नचिकित्सा । नाडीत्रयचिकि-
 त्सा । भग्नरोगचिकित्सा । उपदर्शचिकित्सा । शूलकेशचिकित्सा । कुष्ठचिकित्सा । शीतपित्तचि-
 कित्सा । अक्षचिकित्सा । विषपेदरोगचिकित्सा । मधुरिकाचिकित्सा । मुषरोगचिकित्सा ।
 कर्मेदरोगचिकित्सा । नासारोगचिकित्सा । नेत्ररोगचिकित्सा । शिरोरोगचिकित्सा । क्रीरोगचि-
 कित्सा । वासरोगचिकित्सा । विषरोगचिकित्सा । पक्षकथंविधिकथनं । अथ मानाध्यायकथनं ।
 मदाध्यायकथनं । अतुषय्याकथनं । वाजीकरकथनं । रसायनविधिकथनं । रसमोधनविधि-
 कथनं । रसमूर्च्छनविधिकथनं । रसवन्धनविधिकथनं । रससारविधिकथनं । उपरसादिवि-
 धिकथनं । विषादिविधिकथनं । मारसादिविधिकथनं । सौचसंस्कारविधिः । विषेष्ट सौच-
 मारविधिकथनं । सर्वेषु पद्यापय्यविधिकथनं । प्रविष्टप्रसायां मुषादिकथनं । अनुपानविधि-
 कथनं । सप्तसप्तनिरूपणं । सप्तसप्तनिरूपणं । रजमासाभैरव्यरणावसौप्रभृतिभ्योपमेभ्यः अधिकानि
 चैवधानि चिकित्सातीति ज्ञेयम् ।

No. 2383. मालती । Substance, country-made yellow paper, 13 × 11 inches. Folia, 58. Lines, 14 on a page. Extent, 1,394 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha-grām, Zillā Pūrniyā, Bhaīyālā Jhā. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Mālatī. A commentary on the Meghadūta of Kālidāsa. By Kalyāna Malla.

Beginning. प्राज्ञाः पञ्चदशानुतापमान्ये

यत्वाहमन्वयवर्त्तमानं प्रयाति ।

तं सर्वमविविक्तभरमात्रमनुजायं
 विष्णुं वनाभिं सदा किं विचिन्तयं ॥
 पद्मवन्कुशापोधिरोताग्रैर्वाकविभुतः ।
 वैद्योऽथ चन्द्र इत्या + + + + + चरः ॥
 तत्पुत्रोऽपि पराशुतवैरक्षीमखमसुहः ।
 सर्वैकचक्रसंयुक्तोऽनन्तलोमहाययाः ।
 तस्य कक्षाचमसोऽपि मन्दनोऽनुविचामरः ।
 तेनेवं मेघदूतस्य वीका नायैव मासती ॥
 क्रियते चित्रभाषाचैरचनावलिशक्तिनी ।
 विद्वज्जनमनोऽहङ्गहन्तान्द्विविधिनी ॥

— — — — — कश्चिदिति ।

कश्चिदुच्यते वसतिं चक्रे निवासं कृतवान् । कामिचक्रमादुपचयनामाकीर्तनं । इत्यादि ।

End. अक्षितमणि सुखानि येन तथा तानभिरुपितसुखसंयुक्तामित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीराजपित्रीकल्याणसहचरिणित्ता वचिभाषाचैपरिमलकक्षिता वि-
 द्मधुधनमरुचरीकरवयोऽया कविपुङ्गवकीकाशिदासप्रचीनस्य मेघदूताभिधानमहाकाव्यस्य
 मासतीतिवचार्थनाम्नी वीका समाप्ता ।

विषयः । काशिदासकृतमेघदूतस्य व्याख्यानम् ।

No. 2384. मुद्रितलाकरः । Substance, country-made paper, 14 x 4 inches. Folia, 102. Lines, 6 on a page. Extent, 8,331 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha-grām, Zillā Pūrṇiyā, Bhaīyālāla Jhā. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Suddhi-ratnākara. A digest of the Smṛiti rules regarding the impurity of the person which results from birth or death in one's family or from other causes. By Chaudes'vara, who describes himself as the foreign minister or minister for war and peace to a king of Mithilā, but his name is not given.

Beginning. चन्द्रे कोटिकभाषकानितरविमिरुद्वेकरोधुतवेकद्व-
 मन्त्राकसोऽप्यनामद्वयमन्त्रभुजि प्राप्तपूमापमाने ।
 वाकिनामिच्छेराचामपि सदा मतोऽङ्गभावं भवार्थी
 कथञ्चावाचकारे जनद्वयं जनज्ञाचक्षोऽनोक्तकथः ॥

सिद्धिं शुद्धेरवाप्तः श्रुतिविधिविहितैः कल्पभिन्नित्यस्यै
 कायैर्नैमित्तिकैरप्युचितशुचिधनैर्यज्ञसम्पादकोयः ।
 मन्त्रीश्वैर्मैथिलोऽर्धबल्यपरिदृष्ट्यास्तिकानां धुरीणः
 श्रीमान् चण्डेश्वरोऽयं रक्षयति वचिरं शुद्धिरत्नाकरं सः ।
 नानानिवन्धसम्बन्धिवन्धसादुःखचेतसां ।
 निर्णीतिरूपकाराय रत्नाकरकृता कृता ॥
 प्रायणे जनने शुद्धिरशुद्धिमियताह + ।
 वर्षानां सङ्करे शुद्धिर्यवस्थार्षसङ्करे ॥ इत्यादि ।

End. ब्रह्मपुराणे + + + + जलं गावोमहिषाऽम्हागयेनयः । शुद्धान्ति-
 दिवसैरेव दशभिर्गान संशयः ।

यन्नामत्रवर्णं शुभाय जगतां यत्पादचिन्ता महासिद्धौ यत् ।

Colophon. इति महासांख्यविग्रहिकश्रीचण्डेश्वरविरचितः शुद्धिरत्नाकरः सम्पूर्णः ॥

विषयः । शुद्धिरूपकथनं । प्रायणशुद्धिकथनं । जननाशौचादिकथनं । जननमरणा-
 शौचनियमकथनं । वर्णसन्निपाताशौचनिरूपणं । अशौचसङ्करकथनं । विदेशस्थाशौचं । बाला-
 द्यशौचं । क्षत्रशौचं । गर्भवाद्याशौचं । सृत्युविधेशौचं । असपिण्डाद्यशौचं । निर्हरणाद्यशौ-
 चं । अनशौचिनः । सपिण्डलक्षणं । निर्हरणादिसंस्कारविधिः । उदकादिदानविधिः । शोका-
 पनेदनादिविधिः । प्रवेशनादिविधिः । पिण्डादकदानविधिः । अस्त्रिसञ्चयमादिविधिः । अशौ-
 चान्तिनिरूपणं । नारायणबलिविधिः । अधिकारिनिरूपणं । स्वभावशुचयः । तेजसद्रव्यशुद्धि-
 कथनं । भूमिशुद्धिः । देवशुद्धिः । प्रक्षालनादिशुद्धिः । उपहृतादिशुद्धिः । पक्वान्नादिशुद्धिः । खान-
 शुद्धिः । उदकशुद्धिः । पञ्चादिशुद्धिकथनञ्च ।

No. 2385. तत्त्वलोकाः । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 841 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Dhandaha-grām, Zillā Pūrnīyā, Bhaīyālā Jhā. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tattvāloka. On the nature and use of the Saṅskṛit cases. By Viś'vanātha S'armā, Kavirāja. There is a work of this name by Janār-dana on the Vedānta. Hall's 'Contributions,' p. 157.

Beginning. सायं गोपवधूदीवक्त्रहमन्त्रेण दत्तसङ्केतः ।

शरणं चक्रधरोत्तमे कारकचक्रं निरूपयतः ॥

अथ सुवर्धेनिरूप्यते । तत्र प्रथमाष्टौवर्जं प्रायः सर्वैः विभक्तयः कारकाभिधायिन्यः ।
 इत्यादि ।

End. दानसार्थं तदान्नयत्परम्परया बोधनित्याहुः ।

विद्यानिवासकुलोः कृतिरेषा विद्यनाथस्य ।

विदुषामतिस्त्रक्षधियाममत्तराणां मुदे भविता ॥

Colophon. इति श्रीविद्यनाथश्मश्रूततत्त्वार्थोक्तः समाप्तः ।

विषयः । विभक्त्यर्थनिरूपणमन्त्रेण कारकस्वरूपादिविवेचनं ।

No. 2386. आख्यातवादटिप्पणी । Substance, country-made paper, 15 × 8½ inches. Folia, 50. Lines, 10 on a page. Extent, 1,225 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahorā-grām, Post Champānagara, Zillā Pūrṇiyā, Paṇḍit Lāla Jhā. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Akhyātavāda-ṭippanī. A gloss on the Akhyātavāda, a Nyāya treatise on Akhyāta, or conjugational affixes. By Rāmakṛishṇa. (Cf. Hall's 'Contributions,' p. 59).

Beginning. मुकुन्दचरणद्वन्द्वमाधाय हृदयाम्बुजे ।

आख्यातवादसद्भाष्या रामकृष्णन तन्यते ॥

आख्यातस्येत्यादि । यत्नलमाख्यातवाच्यतावच्छेदकमित्यर्थः । इत्यादि ।

End. मानसलयाप्यनं प्रत्याख्यातमिति समाप्तमनुमितिलभाद्वादे मानसल-
याप्यनं । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । आख्यातवादस्य व्याख्यानम् ।

No. 2387. गुणकिरणवलीप्रकाशव्याख्या । Substance, palm-leaf, 14 × 2 inches. Folia, 187. Lines, 6 on a page. Extent, 3,596 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha-grām, Zillā Pūrṇiyā, Bhaiyālāla Jhā. Appearance, decayed. Prose. Generally correct.

Guṇakiraṇāvalī-prakāśa-vyākhyā. A gloss on Vardha-māna's *Guṇakiraṇāvalī-prakāśa*, which is a commentary on Udayana Āchārya's *Guṇakiraṇāvalī*, an exegesis on Prasastapāda's exposition of the Vais'eṣhika doctrine. By Bhagiratha Thakkura.

Beginning. जगद्वल्लभ + + श्रीम + + महादेवं शोहरं नमः ।

विषयमाश्रयप्रकाशं गुणप्रकाशे मनीरयल्लभते ॥

रक्षतेति । हृदयकल्पिताङ्गलेनैकभागस्य + + सन्निधानात् तत्र च चिह्नरादिप्रतिपाता-
द्वयभागस्य मिश्रवर्तिचन्द्रकिरणसम्बन्धादिदम्पपादनीयमिति ।

End. मयसपदं मयस्यप्रवृत्तिमिभित्तमितराप्रवृत्तिमिभित्तने सति सप्रवृत्तिज-
नकत्वादित्यनुमानेन व्यतिरेकिषा समीहितः संशयः ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायसर्वेश्वरश्रीभगवद्गीता गुणकिरणवलीप्रकाश-
का समाप्ता ।

विषयः । सर्वमानसतमगुणकिरणवलीप्रकाशस्य व्याख्यानम् ।

No. 2388. महिम्नस्तवटीका । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 17. Lines, 13 on a page. Extent, 884 slokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha-grām, Post Dhamdaha, Zillā Purniyā, Paṇḍit Vachharā Thākur. Appearance, old. Prose. Cor-
rect.

Mahimnastava-tīkā. A commentary on the well-known hymn of Pushpadanta who addressed it to Mahādeva, but which the commentary applies equally to Hari. By S'rīdhara Svāmī, a renowned Vaishṇava and commentator on the Bhāgavata.

Beginning. नत्वा हरिहरं भक्त्या लिख्यते बुद्धापेक्षया ।

महिमास्तवतुल्योपाध्यायपञ्चासृज्जिगीषु ।

कश्चिद्व्यक्त्यर्थराजः कश्चिद्विराजः पुरोपवने कुटुम्भादि प्रत्यक्षं हरश्चासीत् । राज्ञा तज्ज्ञा-
ना भिन्नमिषोद्येन — परमकारणिकं सर्वकामदं भगवत्त्वं ज्ञेयम् । महिम्न इत्यादि
के हर सर्वोऽपि दुःखानि हरतीति हरः । तथा च सर्वदुःखहरणे प्रसिद्धोऽस्य । इत्यादि ।

End. हरिश्चक्रयोरभेदबोधोभवत्तु शुद्धधियामनवपयनात् ।

उभयार्थतया मनेदुस्तं दुधियः साधुतयैव बोधयन्तु ॥

यत्नतोवक्तव्या रीत्या कर्तुं शक्यं विधातुम् (?) ।

वस्तुपक्षे तदार्थोपाध्यायबुद्ध्या प्रदर्शिता ॥

— — — — —

महिमास्तवतुल्योपाध्याय प्रतिपाद्यमनोहरा ।

इत्थं श्रीमद्भगवतोः पादपञ्चयोरर्पिता मया ।

Colophon. इति श्रीश्रीहरस्तोत्रमिश्रता महिम्नस्तवटीका समाप्ता ।

विषयः । बुद्धमानसतममहिमास्तवविषयोऽस्य हरिपञ्चोपि व्याख्यानम् ।

No. 2389. राक्षसकाव्यटीका । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 5. Lines, 9 on a page. Extent, 172 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha-grām, Post Dhamdaha, Zillā Púrniyá, Paṇḍit Vachharāṇ Thákur. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Rákshasa-kāvya-ṭikā. A commentary on the poem called *Rákshasa-kāvya*. By Vidyákara Miśra, of Mithilá. The poem is limited to 20 stanzas, in course of which a person, roaming about in a forest, describes for the entertainment of his wife the sylvan scenery around him. It is attributed to Kálidása. A lithographed edition of the text with an anonymous gloss was published at Benares in Samvat 1931.

Beginning. प्रवक्ष्य जानकीजानिं त्रीविद्याकरमैथिलः ।

राक्षसकाव्यस्य कुरुते विवृतिः शुभा ॥

कश्चित् पुरुषो वर्धते प्रियया सच वनं निवर्तुं + + + परिमलोद्गारीषि
पुण्यानि प्रदर्शयन् सुरते मनः सम्बोधयन्नाह,—कश्चिदिति । कश्चिदिति हेतोना पुरुषपदवाच्य
इमां वक्ष्यमाणां मां वाचं वनितां वभाषे—इत्यादि ।

End. अदीनं वदन्तीति अदीनवाचः तैरदीनवाङ्भिर्बलिभिरित्यर्थः ॥ ११ ॥

Colophon. इति मैथिलमहोपाध्यायीत्रीविद्याकरमिश्रकृता राक्षसकाव्यटीका परि-
पूर्णा ।

विषयः । राक्षसकाव्यस्य व्याख्यानम् ॥

No. 2390. धातुप्रत्ययपञ्जिका । Substance, palm-leaf, 16 × 2 inches. Folia, 166. Lines, 5 on a page. Extent, 3,093 ślokas. Character, Maithili. Date, L. E. 424. Place of deposit, Dhamdaha-grām, Post Dhamdaha, Zillā Púrniyá, Paṇḍit Vachharāṇ Thákur. Appearance, old. Prose. Correct.

Dhātupratyaya-panjikā. Conjugations of all the verbal roots given in the *Dhātupāṭha* of Pāṇini. By Dharmakīrti Achārya. The codex is incomplete.

Beginning. प्रवक्ष्य मिरसा देशीं वाङ्मानीं चितकारिणीं ।

यथासारं प्रवक्ष्यामि धातुप्रत्ययपञ्जिकाम् ॥

अथ तिङ्बिभक्तियथासम्भवं क्रियावाचिभ्योधातुभ्यः परस्य लकारस्थाने संक्षेपेणोपदिश्यते
इत्यादि ।

End. अज्जनममां सनीतिदीर्घः । अभिजिमांसते इत्यादि सर्वेषु उन्नेयं ॥

Colophon. इत्याचार्यश्रीधर्मकौर्णिविरचिते तिङ्गणखण्डे सप्तमः परिच्छेदः समाप्तः ।
संवत् ४९४ ।

विषयः । पाणिनीयधातुपाठोक्तानां प्रसिद्धानां धातूनामदादिदिवाद्यादिक्रमेण तिङ्गा-
दिषु रूपभेदादिप्रदर्शनं ।

No. 2391. *Devīpūjana-bhāskara*. The MS. noticed under this name on page 43 appears to be incomplete. From transcripts of the beginning and of the end of the MS. since communicated to me by Government I find the following to be its concluding lines, which bring up the ceremony to the last day of its celebration.

End. तथा दशमीमतिवाद्य याचायां दोषमाद्य भविष्यपराणं ।

दशमीं यः समुत्तुङ्गं प्रस्थानं कुरुते नृपः ।

तस्य संवत्सरं राज्ये न क्वापि विजयोभवेत् ।

अश्वत्थौ राजमार्गस्थः कार्यवशात् स्वयमगमे भूमर्तुः केषिदाह्वराय्याः । दक्षी युधायमिष्टं
वैजयिकं विनिर्गमे कुर्यादिति । आयुधं खड्गं । इति दशमीनिरूपणकिरणः । अयुधोर्भिर्भवे
शाके निशावरतिथौ शुभे । अक्ले श्रीशम्भुनाथेन देवीपूजनभास्करः ।

Colophon. इति श्रीविद्वान्मवागीशमित्रकृतोदेवीपूजनभास्करः सम्पूर्णः । १९ न०
ता० ७६ आषाढ ।

No. 2392. **स्मार्तानुष्ठानपद्धतिः वा प्रयोगरत्नम्** | Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 142. Lines, 12 on a page. Extent, 3,384 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sk. 1650. Place of deposit, Sāntipura, Rāmanātha Tarkaratna; another copy at Phadkiyā-grām, Post Chāmpā-nagara, Zillā Pūrṇiyā, Jayapati Jhā. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Prayogaratna *alias* **Smārtānushṭhāna-paddhati**. An elaborate digest of the domestic Saṁskāra rites, giving at length the rituals of all the rites described. By Ananta Dīkshita, son of Viśvanātha. The author* follows the school of Āśvalāyana. The subjects, rites and ceremonies described are the following: Rules for Svastivāchana. Intercalary months. Kalasārchana. Auspicious days. The rite of Abhisheka. Śrāddha performed before marriage and other auspicious occasions, (Nāndimukha.) Sthālipāka or cooking of rice for a rite. Ishtiprāyas'chitta. Anugatāgni prāyaschitta. Naimittaka prāyaschitta. Rites for conception. Expiation for first menstruation on an inauspicious day. The establishment of a household fire on the first fire being defiled or blown out. Rite on the first perception of the quickening of an embryo. Simantonnayana rite on the 4th, 6th or 8th month of pregnancy. Expiatory rite for delivery taking place before the performance of the last named rite. (*Viṣṇubali*). Rite immediately after birth (*Jātakarma*) Worship of Shashṭhī on the 1st, 2nd or 3rd day after birth. The naming of the child on the 6th or the 7th or the 8th month. Ceremony of placing the child on a bedstead on the 10th, 12th or the 16th day after birth. Rules for nursing. The rite of boring the ears. The ceremony of looking at the sun. The ceremony of taking a child out of the house on the 4th month (*Nishkramaṇa*). The ceremony of weaning, (*Annāprāsāna*). Ditto of cutting off the umbilical cord (*Vardhāpana*.) The ceremony of tonsure on the 3rd month (*Chaulakarma*.) Investiture of the sacred cord. (*Upanayana*.) The rite for strengthening the intellect of a boy, (*Medhājāna*) First worship of sylvan gods (*Devakasthāpana*). Invocation of the Mātrikās at the ceremony of the sacred cord, (*Upākarmotsarjana*.) Pupilage. The rites of Mahānāmni and Mahāvratā. Study of the Upanishads. The rite of *Godāna*. Expiation for breach of continence during pupilage. Return home after pupilage, (*Samāvartana*). Marriage. Characteristics of brides. Do. of the parents of the bride. Oral contract. Altar for the marriage rite. Duties on the day before that of marriage. The rules for giving

away the bride. The Homa rite at marriage. Homa for entering her new home by the bride. The fourth day homa rite. The gift of salt (*Airīṇidāna*.) Entry of the bride into her new home. Second marriage during the lifetime of the first wife. Marriage with an *Ākanda* tree before contracting a third marriage (*Ārkarirāha*). The establishment of a second household-fire on contracting a second marriage during the lifetime of the first wife, (*Agnidvaya-sansarga*). Morning and evening homas. How to perform the daily homas when the person is polluted. Homa rite in a summary way, (*Samasyahoma*.) Fortnightly homas. Travelling with one's wife. Entry into the bride's chamber. Expiatory rites for evil dreams and other causes.

Beginning. नमामि पार्थ्वेतैक्ष्णुं भक्तानां सिद्धिदायकं ।

श्रियते सुप्रकाराय क्षान्तानुष्ठानपद्धतिः ।

दीक्षितामन्त्रविश्रेण विप्रनायक्यं क्षुण्णम् ।

प्रयोगं चक्षते सम्यग्मन्त्रविहारपूर्वकं ॥

वाचसायनश्रौतसिद्धिं सति पठतः यतः ।

विना पुस्तकमार्गेण कर्म कर्तुं न शक्यते ॥

तदर्थं श्रियते यतः पाठव्याख्याय च ।

सुसंभोषावसिद्ध्यर्थं वैदिकानां तदुच्यते ॥

पञ्चविंशतिसंस्कारैः संस्कृता ये द्विजातयः ।

ये पवित्राश्च वेद्याः क्षुः श्लाघादिषु सुमन्विताः ॥ इत्यादि ।

End. नमः श्रियते साक्षात् । वाचसायने प्रकाश इदं नमः ।

श्रीमन्नमनसौख्यमानकरवाङ्मयप्रज्ञापावन-

क्षान्तामन्त्रविचारवृत्तमयोत्पत्तिप्रतिष्ठाप्य च ।

पुंस्तुत्यावस्यप्रवेशनसुतायाश्चावस्योक्तान-

लीकारचित्तिपात्रिषेकद्वितीयाध्यायं च मान्दीमुच्यते ॥

Colophon. इति श्रीमदमनदीक्षितविरचितं प्रयोगरत्नं प्रायश्चित्तानां समाप्तं । श्रद्धा-

ब्दाः १९५० ।

विषयः । ऋष्यां संस्कारादिषु सप्रमाणप्रयोगकथनं । तत्र सखिवाचनविधिः । अग्नि-
वाचविधिः । कर्तृश्राद्धविधिः । पुस्तकवाचनविधिः । अभिषेकविधिः । मान्दीमुक्तवाचनविधिः ।
साक्षात्पात्रविधिः । इतिप्रायश्चित्तविधिः । अनुमताग्निप्रायश्चित्तविधिः । नैमित्तिकप्रायश्चित्तविधिः ।
अथ तर्जनीधारादिसंस्कारविधिः । हुडरजोद्वर्जनशान्तिविधिः । विप्रिप्लव्यं श्लाघाग्नेः पूजः श्ला-

वविधिः । ज्ञातव्यवर्णनसमीपविधिः । अज्ञतसमीपविधिः । प्रसवे विज्ञेयविधिकथनं ।
 विष्णुवक्तिविधिः । ज्ञानकर्तृविधिः । वृत्तीपूजाविधिः । नामकरणविधिः । पर्यङ्कारोचनविधिः ।
 पुन्यपानविधिः । कर्तृवेषविधिः । सूर्योपनोक्तविधिः । निष्कृतविधिः । उपवेष्टान्नप्राप्त-
 विधिः । वसोपनविधिः । शौचकर्तृविधिः । उपनयनविधिः । मेधाजननविधिः । देवकीता-
 पनविधिः । उपाकर्मोत्सर्जनविधिः । अध्ययनविधिः । महाभारतविधिः । महाभारतवि-
 धिः । उपनिषद्ग्रन्थविधिः । गोदानग्रन्थविधिः । ब्रह्मचारिग्रन्थविधिः । समावर्तन-
 विधिः । विवाहविधिः । कन्यादिहोमविधिः । कन्यादानविधिः । वानदानविधिः । विवाहवेदि-
 निष्कासविधिः । विवाहपूर्वदिनकृत्यनिरूपणं । कन्यादानविधिः । विवाहहोमविधिः । प्रवेष्ट-
 नोपहोमविधिः । चतुर्विहोमविधिः । रेतिहोमविधिः । बभूवृक्षग्रन्थविधिः । अधिवेदन-
 विधिः । अर्कविवाहविधिः । अग्निहोमसंज्ञविधिः । उपासनाख्यासंज्ञाविधिः । अग्निहो-
 मविधिः । समस्त होमविधिः । पञ्चहोमविधिः । सभाय्येष्ट प्रवासविधिः । दम्पत्याद्युपवेष्ट-
 विधिः । अग्रभक्षप्रदर्शनविधिः । प्रायश्चित्तविधिकथनम् ।

No. 2393. अमरसतकटीका । Substance, country-made paper, 16 × 3½ inches. Folia, 34. Lines, 7 on a page. Extent, 889 ślokaś. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Valhorá-grām, Post Chāmpánagarā, Zillá Púrniyá, Lálá Jhá. Appearance, old. Prose. Correct.

Amarusataka-tikā. A commentary on a century of miscellaneous verses by Amaru, a poet of great renown. By Jñānānanda Kalādhara.

Beginning. विद्या वितरति मुक्तिं भक्तिमविद्या च तां भजिष्यामः ।

या चरमा चरमायाः भक्तिः सा नः शिवं दिशतु ॥

तदुभयस्यपरिपाटीपरिहृतवादीभिर्मां रम्या ।

कुरतेऽमेवभक्तटीकां ज्ञानानन्दः कलाधरः श्रीमान् ॥

यः श्रीभागवता विभक्तवर्जितज्ञानाद्युक्तानन्द-
 श्रीवात्स्यायनकामतन्त्रविलसत्केलितियाकांशसः ।

वाचस्पेय रसदयं कविकुलालङ्कारपूजानधिः

शौकश्रीरविचन्द्र एव पिशुर्मा मात्यर्थेतामस्तुजन् ॥

अदि स्नात् परमानन्दे कामानन्दे च वासना ।

तदा सर्ववर्ता श्रीराटीकेयं कामदा सदा ॥

अ वातिकर्तृभ्यः शान्तः अ वातिकर्तृभ्यः शान्तः ॥

एकच वाक्के वाक्कातुल्यवदो कामसं मयन् ॥

निर्विघ्नप्रारिखितशतकसमाप्तिकामोपन्यस्तदिष्टदेवतां कीर्तयन्नाह,—व्याहरोति । अन्वि-
कायाः पार्श्वतः कटाक्षः अपाङ्गदर्शनं । इत्यादि ।

End. नानाविधान् भागवतधर्मान् निरूप्य रामस्वरूपमेव सर्वमरिष्टमिति
रूपितं ॥

Colophon. इति श्रीमद्भक्तशतकटीका समाप्ता ।

विषयः । अमरशतकस्य शृङ्गारपद्ये शान्तिपद्येऽपि व्याख्यानम् ।

No. 2394. दृष्टार्थमुक्तावली । Substance, country-made paper, 16 x 3½ inches. Folia, 58, Lines, 8 on a page. Extent, 2,280 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Vahorá-grám, Post Champánagara, Zillá Púrniyá, Lálá Jhá. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Daṇḍyārtha-muktávalī. A commentary on the *Kāvyaḍarsa*'s of Daṇḍi. By Narasiṅha Suri.

Beginning. अद्यापि योद्धरजटावनवासचिह्नो-

गुम्फङ्गनागमनपापमपाकरोति ।

गङ्गातटे नयनवक्त्रिसमीपवर्ती

अन्धोयतिप्रतवरः स शिवं तनोतु ॥

नारदादिमुनिहृन्मन्दितं गोपिकामयमनीरजाशितं ।

सान्द्रवारिधिरकान्तिकोमलं मन्दपुष्पपरिचाममाचये ॥

दोषान् परस्मै परिभूषयति प्रयत्ना-

द्वास्तस्य वा वङ्गवयःप्रसन्नमर्चितस्य ।

मृज्जति सः परमपुष्पकक्षानयोः

तस्यै नमोऽधरयोमखलमखलाय ॥

आसीत् कीर्तिकरात् सुधीरपरिचरस्योद्भूतं सत्कविः

श्रीमत्प्रतिपङ्क्त्योऽचिकरः श्रीकृष्णमूर्ध्ना ततः ।

तस्यादेव गदाधरः समभवत्तद्वन्द्यः सगितां

सूरिः श्रीमदसिंह एव तनुते दृष्टार्थमुक्तावलीं ॥

अशक्तिरस्माकमिवास्ति यद्यपि

प्रकटम् + + + विवेचने बुधाः ।

तथापि गोविन्दपदारविन्द-

भक्त्या न शक्यं किमिवास्ति शोभे ॥

तत्र प्रत्यक्षवृत्तिमिरतरिभूतां विशिष्टदेशतां भगवतीं भारतीं भावयन्नात्र चतुर्भुजेति
चतुर्भुजमुक्तेवाभोजनं तस्य हंसवधूर्ध्वरमणी इत्यादि ।

End. कृतमभिसरणं यस्य तादृशः सन् रमते कीर्तिश्च लभते ।

Colophon. इति श्रीनरसिंहस्वरिविरचिता दण्ड्यैर्मन्त्रावली समाप्ता ।

विषयः । दण्डिकतायादर्शाभिधानासङ्कारपन्थस्य व्याख्यानम् ।

No. 2395. प्रभावतीपरिणयम् । Substance, palm-leaf, 15 × 2 inches.
Folia, 78. Lines, 5 on a page. Extent 1,647 ślokas. Character, Maithli.
Date, ? Place of deposit, Dhamdaha-grām, Zillā Púrniyā, Bhaiyālāla Jhā.
Appearance, decayed. Prose and verse. Generally correct.

Prabhāvatī-pariṇaya. The marriage of Prabhāvatī, a drama in
7 acts. By Harihara.

Beginning. देव्या मानापनेदप्रवृत्तश्चिरःश्रीतधान्ना नखेन्दोः ।

सम्पूर्ण सैचिकेयाकृतिकुटिलजटासङ्गताङ्गावच्छेदे ।

गीर्वाणासङ्गपञ्चधमचकितवृन्दान्यस्यदेतत्किरीटोत्-

सङ्गाद्गङ्गाप्रवाहे प्रवहति विहितलानपुण्याः पुनन्तु ॥

ध्यानावधानपरिहृन्मजागरक-

रोषामलोन्मथितमन्मथविषहस्य ।

सद्यः प्रवृद्धकदम्बापरिणाहदीर्घ-

देवस्य पातु परिदेवितमिन्दुमौलेः ॥

जान्त्रिको क्लृप्तधारः । अलमतिनिकरेण । पुरोऽवलोका । कथमयमशेषभुवनवनितावि-
षीयमानशायनमनसकलदीपिकासहस्रसमकाक्रमेव पूर्वांशकशिरसौधपरिसरे । —————

यः किल श्रीवासुदेवात्मजजनः कुमारः प्रयुक्तस्य ।

सचरितसम्बन्धमभितं प्रभावतीपरिणयं नाम नाटकं ।

परन्तु कृतस्यमेतदिति आरयितुमवशिष्यते । क्लृप्तः । मारिष मैथिल एवायं प्रबन्धः नटः ।
सवितर्कः । भाव — — — — — ।

प्रादुर्भूय पुरोगिरिरिव हृषीकेशाकृतीराघवो-

यस्योत्थसुतिवद्दिवाकरमहावंशे दिदीपे दिजः ।

या क्लृप्तेरथ मैथिलादुद्भवद्विद्यावदातात्मन-

साध्यामङ्गवभापतुः कुशसुवप्रज्ञातमोघी सुतौ ॥

रवा तयोः प्रथमजेन निजानुजात-
जीनीलकण्ठकविकण्ठविभूषणाय ।
गोविन्दस्त्रुणुगुणगुणनिबल्लस्त्रुति-
मुक्तावली हरिहरेण विरेण चौर्यो ॥

अभिनयाय चास्त्रासु समर्पिता । इत्यादि ।

तथापौदमस्तु ।

End.

प्राक् प्राप्नोतु चिरादगिरासहचरौ मुद्रा समुद्राग्राजा
नाचेन्मुद्यतु वैरमित्यपि नचेन्मुद्वेषु मा मज्जतु ।
येषां दुर्गदमोचदुर्दिनदृशां दोषसृशमपतः
कामपक्ष इवावसौदति सतामन्मर्निगूढोगुणः ॥

अपि च ।

पुरस्तात् पैश्रुत्यं परिहरतु गोर्ध्नी गुणजुषा-
मयैषामौघत्यैर्मुदितमिदमास्त्रात् जगदपि ।
कवेरेतत् कल्यावधि मधुरगन्धरीगुणभि-
गिरां गुम्फैः स्यूतं सुकृतमनुगृह्णन् सुहृदः ॥

इति निष्क्रान्ताः सर्वे ।

जाट्योपमहरोनाम सप्तमोऽङ्कः ।

विषयः । वक्रनाभस्तथा प्रभावत्या सह प्रद्युम्नस्य परिचयदृष्टान्तमवलम्ब्य विरचितमिदं
जाटकम् । तत्र प्रथमाङ्के,—सारणभद्रयोरभिनयेन कुसुमारे कौशरे वयसि वर्तमाना प्रभावती
सह सहचरौभिः भवनदीर्घिकायां विद्यासमुत्थमनुभवन्ती कथाप्रसङ्गेन प्रद्युम्नस्य रूपगुणादिकं
बुत्वा तस्मिन् नितरां प्रीतिमुवाचेति सूचनं । अथ प्रद्युम्नोऽपि चित्रफले प्रभावतीप्रतिविम्ब-
दर्शनेन समुद्भिन्नानुरागकुसुमः सह वयस्येन प्रमदवनं प्रविश्य रक्षसि तामनुध्यायश्लाघाभूषणरेणैव
निरतिशयं तापमाप । द्वितीयाङ्के,—विशेषेण प्रभावत्याः पूर्वरागवर्णनं । तत्र माधवीम-
ण्डपमण्डनायमानायास्त्रास्थितविनीदनाय तरलिकाप्रमुचैः सखीगणैरास्त्रेणसमर्पितसङ्कल्प-
जन्मानं प्रदर्श्य सा कथञ्चित् समाश्वासितेति वर्णनं । तृतीयाङ्के,—शान्वादिभिः सह नटवेशेन
प्रद्युम्नस्य वक्रनाभपुरप्रधानवर्णनं । चतुर्थाङ्के,—तत्र तयोर्व्योम्यदर्शनं मदमलीकप्रकापनञ्च ।
अथैकदा समुज्ज्वलिते कुसुमसमये कुसुमवाटिकां सह सखीसमूहेन समाचयन्त्याः प्रभावत्या
भरतवाधनां सूचयन्त्याः पुरतः भरतरूपं विहाय स्वरूपेण प्रकाशमानस्य मानसभवस्य तथा
चार्धमङ्गुलीयकविभिमयादिवर्णनं । पञ्चमाङ्के,—तरलिकया सह शान्मदयोः पुरीक्षानं
प्रविष्टयोः सानसौन्दर्यवर्णनं । सप्तमाङ्के,—अम्बरतौगुणवतीभ्यां सह शान्मदयोः परिचय-

कचनच । बडाहो,—सुप्रोचितस्य प्रसुप्तस्य प्रभातरमनीयकतावर्धनं । अचान्नरतके सचरा-
चमबडाहो नरसिंहासनायथा त्रियथा सच मनसिजस्य केसिहैकमृतस्य विलासवर्धनं ।
नायिकायाः प्रवयमानवर्धनच । सप्तमाहो,—राजपुरोहितेन सच ककुकिज्जयोः संवादेन
अन्तःपुरहस्तान्तेऽयं वल्लभाभेन परिज्ञातः समुद्रयुक्तस्य स कव्यान्तःपुरपाठ्यरावां समुचित-
भासनायेति क्वचितं । अचान्ते विमानमार्गेण नारदस्य वल्लभाभेन सच यादवकुमाराणां
समरसंरक्षकवर्धनं । प्रसुप्तसमाज्ञासनचेति शम् ।

No. 2396. मिताक्षराः। Substance, country-made paper, 14 × 10 inches. Folia, 205. Lines, 26—27 on a page. Extent, 4,054 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1862. Place of deposit, Dhamdaha-grām, Zillā Pūrniyā, Bhaiyālāla Jhā. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Mitāksharā. A commentary on the Gautama Saññhitā—a text-book on law. By Haradatta.

Beginning. प्रथमतस्तोषि पचापि न विद्यते।—प्रचास्य पादो चेति वसिष्ठः ।
वाग्वतः शब्दमकुर्वन् । हृदयस्यार्थः परिमाणार्थमिदं । इत्यादि ।

End. धर्मः सोऽयमादितो वेदो धर्ममूलमित्याख्य एवमन्तोषको उक्तः । द्विवक्तिः धर्मो-
न्नाकपरिचमाग्रायो ।

Colophon. इति गौतमीयवृत्तो चरदन्तविरचितायां मिताक्षरायामष्टाविंशोऽध्यायः ।

ग्रन्थं भूयान् । संवत् । १८६१ ।

विषयः । गौतमधर्मसंहिताया व्याख्यानम् ।

No. 2397. आलोकदर्पणं । प्रत्यक्षखण्डः । Substance, country-made paper, 16 × 2 inches. Folia, 97. Lines, 5 on a page. Extent, 2,774 ślokas. Character, Maithili. Date ? Place deposit, Dhamdaha-grām, Zillā Pūrniyā, Bhaiyālāla Jhā. Appearance, decayed. Prose. Correct.

Aloka-darpaṇa. A gloss on Jayadeva's commentary on the *Pratyaksha-chintāmaṇī* of Gaṅgeś'a. By Maheśa Mahāmahopādhyāya.

Beginning. चतुर्विधमिति मूलं यद्यपि प्रत्यक्षकरण्यादिना मरीरादिकमपि संज्ञयते
नचापि चतुर्विधमवचनमेवेति भावः ।

End. विधाप विदुषां प्रीत्यै प्रत्यक्षालोकदर्पणं ।

श्रीगोपाले महेशेन तच्चाकारि समर्पणम् ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायसर्वङ्कुरश्रीमन्महेश्विरचिते ब्राह्मोक्तदर्पणे प्रत्य-
क्षसूत्रः सत्यार्पणः ।

विषयः ! जयदेवमिश्रकृतचिन्तामणिप्रत्यक्षटीकाया व्याख्यानम् ।

No. 2398. पूजारत्नाकरः । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 142. Lines, 10 on a page. Extent, 2,732 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha, Zillā Pūrniyā, Bhaityālā Jhā. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Pújá-ratnākara. Rituals for worshipping various gods and goddesses according to Tāntric rules. By Chaṇḍe'svara. He was minister for Peace and War to a king of Mithilā.

Beginning प्रातः स्वर्गतस्त्रिषोडशभरैर्नचोत्पलेनाक्षितः

पार्थ्व्या सितभूतिचन्दनचयैराक्षिप्तगवोष्पलः ।

देवचन्द्रकलाविलासितिलकोगौरौविवाहोत्सवा-

रको शैलकताहंससिन्धुगतामर्घ्योदरः पातु मः ॥

यत्पूजाकुसुमैः शुभैः सुमनसोन्मत्तकल्पद्रुमान्

यद्वैवेद्यनिवेदनैरपि सुधां भोक्तुं यत्नोऽतं ।

स श्रीमान् मिथिलावनौन्दमदितो मन्त्रीन्द्रचखेन्दुरः

सञ्चायैः परिमार्जितं वितनुते पूजासु रत्नाकरं ॥

साधारणविधेयाद्यक्षरद्वयः परिकीर्तितः ।

सूर्यपूजातरङ्गोऽन द्वितीयोऽथ सुविस्तरः ॥

— — — — — चित्रं हि

मानवे लोके सिद्धिर्भवति कर्मणां ॥

कर्मणां सिद्धिं कांक्षन्तोदेवतानां पूजां कुर्युरित्यर्थः । इत्यादि ।

End. निरिच्छे जपेन्मन्त्रौ मातरोल्लोकमातरः ।

कौलिकेन विधानेन रात्र्यायुःसुखदायिकाः ॥

Colophon. इति महासाध्विपद्मिकसर्वङ्कुरश्रीचखेन्दुरविरचितः पूजारत्नाकरः

समाप्तः शुभमस्तु ।

विषयः । साधारणतोदेवपूजाविधिकथनं । तत्र कालदेशस्थानादिविवेचनं । मण्डल-
वलिहरणादिविधिकथनं । पुण्यक्षयनादिविधिः । वेदविधानादिविधिः । नेत्रेष्वप्रतिपत्तिवि-
धिः । अथ सूर्यपूजाया आवश्यकताकथनं । तत्पक्षादिकथनं । पूजाधिकारिनिश्चयमादिकथनं ।
सूर्यमन्दिरमाज्जनादिफलकथनं । ब्रह्मस्नानविधिः । पञ्चगव्यविधिः । स्वपनपूजनयोः फलक-
थनं । सूर्यार्घ्यदानविधिः । पञ्चोपचारविधिः । गन्धपुष्पविवेचनं । धूपदीपनैवेद्यादिप्रतिपत्ति-
कथनं । वासोऽलङ्कारादिदानविधिः । अथ सूर्यनित्यपूजाविधानं । चक्रादिनिर्माणविधिक-
थनपूर्वकं तत्पूजादिविधिकथनं । स्थापितपूजादिविधिः । सूर्यमूर्तिपूजाविधिः । सौरस्थाना-
दिविधिः । सूर्यस्य रथयात्राविधिः । सौरधर्मकथनं । अथ शिवपूजाविधिकथनं । तत्र पार्थि-
वादिस्त्रिपूजाविधिः । ब्रह्मन्धाराणादिविधिः । पञ्चोपचारदानादिविधिः । घृताभिवेकमहा-
स्थानादिविधिः । पुण्यादिविवेचनं । शिवप्रौढये दानादिविधिः । घृतकम्वलविधिः । प्रतिज्ञति-
निवेदनविधिः । महास्नानविधिः । शिवपूजावारादिविधानं । शिवस्य रथयात्राविधिः । एवं
ब्रह्मणः पूजाविधिः । तत्र रथयात्रादिविधानञ्च । विष्णुपूजाविधिः । तद्गृहमाज्जनादिवि-
धिः । तदुपचारादिविधिः । तत्र पुण्यधूपदीपनैवेद्यादिविधानं । शिलापरीक्षादिविधिः । भग-
वद्दीक्षादीक्षितानामपराधादिकथनं । दुर्गापूजादिविधिः । कुमारीपूजादिविधिः । मातृपू-
जादिविधिः । देवीयामविधिः । मूर्तिनिर्माणादिविधिः । देव्याः पविचारोपणविधिः । कौलभेदे
तस्याः पूजनादिकथनञ्च ।

No. 2399. पुरश्चरणाचन्द्रिका । Substance, palm-leaf, 16 × 1½ inches
Folia, 52. Lines, 5 on a page. Extent, 1,466 ślokas. Character, Maithili
Date, L. E. 538. Place of deposit, Guṇamanti-grām, Post Rānigañja, Zilla
Pārnīyá, Bábu Śrīpati Jhā. Appearance, old. Verse. Correct.

Puraścharaṇa-chandrikā. On Kaula Rites for special sanc-
tification or purification. By Devendra Āśrama, disciple of Vibh-
dhendra Āśrama. CONTEXTS: Faith defined. Praise of spiritual guides.
Duties of Kaulas. Rules for postures and seats. Rosaries. Gesticula-
tions. Fixing of the pivot. Modes of showing respect to spiritual guides
and revered persons. Purification of the elements. Fixation of the soul
or spirit in images. Prāṇāyāma. Fixation of the mind on particular
objects. Intellectual sacrifice. Worship of the soul. Rules for placing
the conch-shell in its proper place. Manifest or material worship. Means
of making Mantras efficient. Altars. Homas and spcons and other
implements for them. Rules for sanctifying the five members of the
body.

Beginning. प्रथमं ज्ञानकोशार्थं देवेन्द्राचमयीकता ।

त्रिवेदे मन्त्रचन्द्राणां पुरश्चरचन्द्रिका ॥

चतुर्वेदाकाङ्क्षुधियारुहसा विवेकयोगात्मिकद्वयवर्णी ।

उपासकाणां विनयेनुभूतां पुरस्त्रिणां वेधिरदीकरोति ॥ इत्यादि ।

End.

तन्नाशि जीविमिकसादपतञ्जलीनां

नीलाचनीतमसदाशिवपाणिनीनां ।

शांखाय चान्तरमुखाः कवितां कुतिभी-

वेदस्य वेद उपासा रघुमन्दनस्य ॥

देवेभ्यं प्रथिता वाङ्मा वाङ्पुष्पैरवेतन्मुखा ।

कथं विभूषणं भूषादुरमुखावर्णिता सती ॥

इति सकलमन्त्राणां पुरश्चरचन्द्रिका ।

सञ्जीवमानुसारेण श्रीदेवेन्द्राचमोऽकरोत् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीमद्विष्णुदेवेन्द्राचमपूज्यपादशिक्षकोदे-

वेन्द्राचमविरचितायां पुरश्चरचन्द्रिकायां अष्टोत्तमस्तोत्राभिषेकत्रास्यसञ्जीवनविधिः सम्पूर्णः ।
अर्धं ५२८ ।

विषयः । अतिविस्तरं । नृवमस्तिग्रन्थः । शैलिकाचारमन्त्रपर्यं । आचमनविधिः । अष्ट-
माहाविधिः । मुद्राविधिः । शौचार्थापादिविधिः । नृवोद्विग्नविधिः । भूतशुद्धिविधिः ।
प्राश्नप्रतिष्ठादिविधिः । प्राश्नाशानादिविधिः । पीठस्थापादिविधिः । सन्तर्पणविधिः । आत्मपूजन-
विधिः । ब्रह्मस्थापनविधिः । वाङ्मपूजाविधिः । मन्त्रचक्रप्राप्तकथनं । कुम्भविधिः । होमविधिः ।
पुष्पपुष्पादिकथनकथनं । पञ्चाङ्गपुरश्चरचन्द्रिकाकथनं ।

No. 2400. दुर्गाटीका । Substance, foolscap paper, 14 × 4 inches. Folia, 56. Lines, 8 on a page. Extent, 1,485 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Gunamanti-grām, Post Rāniganja, Zillā Pūrniyā, Paṇḍit Sadānanda Miśra. Appearance, new. Prose. Correct.

Durgā-ṭikā. A commentary on the Chaṇḍī section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Jagaddhara.

Beginning. प्रथमं चन्द्रमुखादिमुक्तकथनपठिता ।

चन्द्रिका पातु पापाय + + शैलिकथनपठिता ॥

उपासनादिकान् कोषान् शैलिकथनविधिविधयः ।

शैलिकथनविधेरुर्गाटीका विधीयते ॥

पुत्रादवाची वनभावि पुत्रा
 चन्वेन मान्वेन मुनीवरैः ।
 मनापकक्षाप परिचयेन
 चर्चन्वयका विवर्ती यदि क्षाम् ॥

इह किञ्च भगवद्भक्त्यनुरादि । सावधुर्मानुः पूर्णं मनः क्षारीयवत्तया । सौमनिका-
 नविद्येन रैवतयाचुपकथा । चर्चये मनवोऽज्ञीता चक्षुः वैपल्यमानुः । मार्कण्डेयः कश्चिन्वाच
 श्रेष्ठकिने प्राचक्ष, चावर्धिरित्यादि ।

End.

मन्वत्वाः प्रपञ्चाय हामसानर्थमाभिधूतमिति चर्चं रमदीर्घं ।
 विद्यान्त्रं कुक्षन्त्रं धारितं येन भीमता ।
 मीमांसकः + + नवे वीऽभूषणेश्वरः कविः ॥
 तद्भक्त्येन मन्वनीयनयेन माना-
 विद्याविनोददयितेन जनवरैः ।
 डीकेयनादरवता चरति प्रथमा-
 दासीकथन्नु जपया मुचिनोमनैमान् ॥
 रत्नं रत्नभरोपमात्र मुचिना + + मन्वयः सतां
 + + + मन्वयमिवापि सुपुत्रे नैयायिकं चं सुतं ॥
 मन्वा + + + + जनवरैः कविना डीकेयनमुक्तमनाम्
 तनहर्षविवर्धनेनकुम्भका कल्याणराचोचिका ॥
 चडादमन्वाकरचप्रवीरमुनीश्वराराधित-निर्मितका ।
 मन्वका काचिद्विद्वान्तैमात्र कल्याण राखका कदापि नास्तु ॥

Colophon. इति मन्वोपाध्यायनीजमन्वरत्नमुद्राङ्गीकारां चर्चोद्भवाचार्या समाप्तं ।

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विवरणः । विविधवाक्यान्मनीमन्वरत्नमुद्राङ्गीकारां चर्चोद्भवाचार्या समाप्तं ।
 करणं ।

No. 2401. दीपिकाप्रकाशः । Substance, palm-leaf, 16 x 2 inches.
 Folia, 107. Lines, 5 on a page. Extent, 2,728 śloka. Character, Maithilī.
 Date, ? Place of deposit. Guṇamantī-grām, Post Rāpīganja, Zillā Pūr-
 niyā, Bābu Śrīpati Jhā.

Dīpikāprakāśa. A commentary on an astronomical work en-
 titled *Suddhīdīpikā*. By Rāghava Achārya.

Beginning. बला गौरीदयितं दृष्ट्वा निधिरादिभ्राजादि ।

बीरावनेव विदुषा दिनवने दीपिकाभ्योतिः ॥

भाकारभेद्यमितमपिद्वयं कृतमिददेवतामकारकं मङ्गलं शिवमिवाचं यन्मादौ
निवभ्रान्ति । इहेति । तरुचिः सूर्यः शेषकान् पातु । इत्यादि ।

End. कीदृशीं सुविहरे भ्योतिःभासे समस्तव्यवहारमिका ।

Colophon. इति राववाचार्येविरचिते दीपिकाप्रकाशे चापानिर्देवानामाहमो-
प्यायः ।

विषयः । यदिदीपिकेतिप्रमाणमस्य भ्योतिर्देवस्य वाक्यान् ।

No. 2402. लज्जिताहति । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folia, 80. Lines, 14 on a page. Extent, 1,308 ślokas. Character, Maithilī. Date, Sk. 1682. Place of deposit, Rasād-grām, Post Dhamdaha, Zillā Pūrpiyā, Mahesā Jhā. Appearance, old. Prose. Correct.

Lalitāvr̥itti. An exegesis on the Paribhāshā sūtras of Pāṇini. By Purushottama.

Beginning. अद्यातः परिभाषायां वचनामात्रं तादृशी ।

इति नीलकितां नाम करोति पुरुषोत्तमः ॥

परिभाषायां भाषा परिभाषा सा हि एकदेशका सकलं शासनमिच्छयति, यथा वेङ्ग-
प्रदोष इति । यैव द्विविधा छिन्नवती विभक्त्येवभूता च इत्यादि ।

End. अस्यापि अन्त्येतिशेषोपयोगव्याख्यानां छिन्नोदाहरणव्याख्यानमन्त्रा-
नीति ।

Colophon. इति नीपुरुषोत्तमविरचिता परिभाषाटीका लज्जिताहतिः सम्पूर्णा ।
मन्त्राख्या । १६८९ ।

विषयः । पाणिनिपरिभाषाकृपायां वाक्यान् ।

No. 2403. अन्वयसाधिका । Substance, country-made paper, 18 x 5 inches. Folia, 86. Lines, 12 on a page. Extent, 1,680 ślokas. Character, Nāgarā. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha-grām, Post Dhamdaha, Zillā Pūrpiyā, Paṇḍit Baohharāṇa Thākura. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Anvayaláriká. A commentary on the *Kumárasambhava* of Kálidása. By Kṛishṇapati S'armá, of the family of Sañkaradhara of Mithilá. The author names Jagaddhara and Divákara as voluminous commentators on the work; the works of both these are unknown.

Beginning. चिचं यस्य चरित्रमाडरतरा भिक्षुमेशादनवान

नग्नोदिग्वसनोमसाधनपतिर्विचक्षरः स्वेष्टभुक् ।

वेदान्तागमवेदकारचमुच्यं योजनकारणं ।

योऽद्यादुपन्यविश्रुतये सचुधियं मां : समेदः शङ्करः ॥

यद्यपि सन्ति प्रचुराढीकाः कुमारसम्भवस्य काव्यस्य ।

— — — — — ॥

सङ्कराढीकुलोद्भूतजीह्वपतिश्चोषा ।

ढीका कुमारकाव्यस्य क्रियतेऽन्यथापिका ॥

चलोत्यादि । हिमास्योनाम हिमास्यस्योमगाधिराजः नमोऽधिराज इत्यादि ।

End.

गूढं रदधि मुष्टे च न हयोः संहते विषु-

इति कोषः । विकारोऽनिकतौ रजि इति च ।

Colophon. इति कुमारसम्भवढीकायामन्यथापिकायां सप्तमसर्गविवरणं समाप्तं ।

मीमन्मन्त्ररदिवाकरपञ्चितादे-

रत्यन्विस्तरतरा हि कुमारढीका ।

सस्यावबोधविषया रचिता मयापि

धीरेव ह्यप्यपतिनाम्यथापिकेभ्यः ॥

विषयः । काशिदासविरचितकुमारसम्भवकाव्यस्य सप्तमसर्गान्तं व्याख्यानम् ।

No. 2404. अन्यथापिका । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 109. Lines, 12 on a page. Extent, 5,559 ślokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Dhamdaha-grám, Post Dhamdaha, Zillá Púrniyá, Pañdit Bachharana Thákúra. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Anvayaláriká. A commentary on the *Raghuvans'a* of Kálidása. By Kṛishṇapati, the same who wrote the exegesis noticed under the next preceding No.

Beginning. शेरवः करवे चयाप्रिजनता + + + चरित्रमा-

यः संघ + + दधाति वितरां तेषां पुनः प्राप्नोति ।
 यः सद्गतिधरान् वराजयति बोधुर्गुणवर्ति + +
 तं वन्दे पुत्रपोषणं रघुपतिं वीतापतिं वीपतिं ॥
 वनोद्य वन्यपि विशिष्टजनवप्रसीत-
 डीका रघुप्रभवकाव्यभवाकथापि ।
 ज्ञानात्मोद्भवकराज्यवहापिकेयं
 कल्पयति कल्पयतिवा कतिना प्रचरे ॥

विज्ञविज्ञानाय शिक्षाशिक्षाये वादी महकनाचरति । जानर्हेति । पार्श्वेतीपरमेखरी वन्द
 पदुदेखमुखा नावेति निर्देशादभ्यर्चितमचेति पार्श्वेत्या—इत्यादि ।

End. कियूना + + + हरिज्येष्ठैः वनेतां ।

Colophon. इति मैत्रिकसङ्गराक्षीर्षोद्भवकोकल्पयतिविरचितायां रघुवंशटीका-
 शतम्वक्त्रापिकाशालूखर्चितमिति नः वनेः वनाग्र इति ।

विवक्षः । काश्चिदाविरचितरघुवंशकाव्यकथाज्ञानम् ।

No. 2405. तत्त्वबौमुदी । Substance, palm-leaf, 17 × 2 inches. Folia,
 184. Lines, 6 on a page. Extent, 6,999 ślokas. Character, Maithilī.
 Date, Sz. 1552 L. E. 512. Place of deposit, Phadkiyá-grām, Post Cham-
 pánagara, Jayapati Jhá. Appearance, old. Prose. Correct.

Tattvakaumudī. A commentary on the epic poem called *Sisu
 pála badha*. By Bhavadadatta. The codex ends with the 10th canto.

Beginning. करतकधृतनेत्रं प्रोद्विधिध्वंति + +

वनर + वितर्कं बोधित्वपक्षपंचं ।

मुकुलितवचनायाः सादरं राधिकाया

सुदधनधियवनां वीति कल्पं वचनां ॥

पार्श्वे साधुश्रुता महनु विजयिषा दधिपार्श्वे पुरसा-

डिवा वासी क्षिमेतद्विधिवनमिता कार्त्तिकेयेन ददा ।

वक्त्राश्चिदाविहाराभिर्वापिरवचनावत्तत्रार्द्रकृतिः

पादाद्वेन्दुपूजाविधितनयुर्वाग्निं वीजपादौ ॥

वीजकानुवचवोपनिषादि नावे

जायापशपि तनुये नमसः प्रमोदं ।

तावत् प्रकाशयति भाषितान् विविध

येत् क्रौमुदी दुरवबोधपदार्थसाधोन् ॥

यादी ननुकार्यं विज्ञात्वादेवकारयभूतं यज्जनायकयानायकं भवत्यन्तं नारायणं यजुमि-
हंकारादेव कोमलम् नीलम् प्रतिवर्तमानं चिह्निततया प्रयुक्तम् वाचं चिह्नं इति । इत्यादि ।

End. मावे नीभवद्देन डीका वा क्रियते शुभा ।

सर्वेः सुभोगवानासौ तजानाद्वमेऽसमः ॥

Colophon. इति नीलवदनकृतायां तन्त्रकौमुद्यां दशमः सर्गः । अक्षं ५१५ । अष्टाव्याः ।

2222

विषयः । मातृकतन्त्रिष्टपाक्षयथाभिधानकावक्ष्य इत्यमरसमीपं वाच्यम् ।

No. 2406. योगसूत्रनिबन्धः । Substance, country-made paper, 14 x 4 inches. Folia, 6. Lines, 12 on a page. Extent, 183 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Phadkiyāgrām, Post Champānagara, Zillā Purniyā. Jayapati Jhā. Appearance, old. Prose. Correct.

Yogarūḍhi-vichāra. An enquiry into the meaning of words which, primarily expressive compounds, have subsequently become crude or specific. By Vañśadhara Miśra.

Beginning. योगार्थसाधनमे रुद्धिर्धोः प्रतिबन्धिका ।

अथेतेभाति इत्यर्थोविद्यमेनेति नूतनाः ॥

पङ्कजं श्रुत्यतोत्पादो पङ्कपदार्यैमित्तमभिधानर्यैमित्तप्रत्यक्षार्यैमित्तेश्वरश्रुत्यैमित्तेश्व-
रहृदाकार्यैवदिपन्नसैमिदं वाक्यमित्यादि ।

End. यदाद्योगितद्वयैवोपपन्नं तदा कृत्वा विनियोगोपायमन इति ।

Colophon. इति श्रीवैद्यनाथभट्टकृतसुखविचारः समाप्तः ।

विषयः । प्राचीनार्वाचीनमतसंवादेन योनरुद्धिग्रन्थशक्तिनिरूपणं ।

No. 2407. विजया । Substance, country-made paper, 14 x 8½ inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page. Extent, 842 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Rasāḍ-grām, Post Dhamdaha, Zillā Pūrnīyā, Mahesā Jhā. Appearance, old. Prose. Correct.

Vijayá. A commentary on the Chaṇḍí section of the Márkaṇḍeya Purána. By Bhagiratha, of the family of Pítamundi.

विषयः । तच्च आह्वयरूपविवेचनं । अःश्राद्धिकारिणिरूपणं । आह्वयकारिणिरूपणं । आह्वये
 आह्वयिणिरूपणं । आह्वयविधिकथनं । आह्वयजन्यनिरूपणं । पाञ्चैव आह्वयविधिः । रक्षोहिहादिविधिः ।
 सपिण्डनविधिः । अष्टकविधिः ।

No. 2409. विदग्धतोषिणी । Substance, country-made paper, 14 × 4½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 160 ślokas. Character, Maithilī. Date, Sk. 1674. Place of deposit, Rasād-grām, Post Dhamdaha, Zillā Pūrṇiyā, Maheśa Jhā. Appearance, old. Verse. Correct.

Vidagdha-toshinī. An astrological treatise on the motions of the planets and on their effect on human destiny. By Rāghavānanda.

Beginning. जन्मा सरस्वतीं देवीं राघवानन्दप्रसेषा ।

चक्रे विदग्धतोषाय स्रष्टा ज्ञानकपञ्चतिः ॥

आदौ आयादिकैर्ज्ञेयोजन्मकालः सुनिश्चितः ।

तत्कालप्रभवाः कार्य्याः सिद्धान्तोपेक्षस्तुष्टाः ॥ इत्यादि ।

End. विज्ञाय राजमान्यः स्थायीरः कीर्तिं च विन्दति ॥

Colophon. इति राघवानन्दकृतौ विदग्धतोषिणी दशमोद्देशाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । अयनांशादिनिरूपणपूर्वकं पञ्चाशां भावादिनिरूपणं । इष्टानयनविधिकथनं । पञ्चाशां बलावलादिनिरूपणं । दृष्टकटनिरूपणं । आयुर्दोषनिरूपणं । अरिहभङ्गविरोचनं । अन्तर्दशानिरूपणञ्च ।

No. 2410. अनुमितिविचारः । Substance, country-made paper, 11 × 3 inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 522 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Rasād-grām, Post Dhamdaha, Zillā Pūrṇiyā, Maheśa Jhā. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumiti-vichāra. An essay on inference, a Nyāya treatise founded on the great work of Gaṅgeś'a. By Harirāma.

Beginning. अनुमितिस्तु दिष्टा पक्षतावच्छेदके साध्यसमानाधिकरणमात्रावगाहिणौ पक्षतावच्छेदके साध्यतावच्छेदकावगाहिणौ च । इत्यादि ।

End. अनुमितेरनुरोधेन तादृशपरामर्शस्तु तादृशकल्पनमात्रावच्छेदकमिति ज्ञेयम् ।

Colophon. इति श्रीहरिरामविरचितेऽनुमितिविचारः समाप्तमगात् ।

विषयः । अवच्छेदकावच्छेदेन अनुमितिविरोचनम् ।

No. 2411. नित्यकर्मलता । Substance, country-made paper, 13 × 3½ inches. Folia, 119. Lines, 10 on a page. Extent, 3,861 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Rasād-grām, Post

Dahmdaba, Zillá Púrpiyá, Mahésa Jhá. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Nityakarmalátá. A summary of the diurnal duties of a religious householder. By Dhírendra Panchíbhushana, son of Dharmes'vara Panchípanchánana.

Beginning. वन्देऽहं पार्वतीमायं संसारार्थवतारकं ।

प्रवक्ष्यामि प्रसन्नेन नित्यकर्मैश्चाविधिः ॥

रघुनाथसुतासुनुरमाकाकसुताकाकाः ।

विमाता सुमतीमायी प्रे + व मम पाक्षणे ॥

अपि च ।

पञ्चोपसामन्यौमयर्कोत्तरतनूद्वयः ।

धीरेन्द्र इति विख्यातः सामन्तहितमन्दनः ॥

— — — — — ।

अन्वयःसामन्तान्वापि इति वेदाक्षयकयो ।

अन्वयः वि यजुषः साम विष्णुः प्रकीर्तितः ।

— — — — — ।

सामवेदाधिपोषीमो यजुर्वेदाधिपोरविः ॥ इत्यादि ।

End.

कका ककलरासखाः क्रवादाश्च विनर्हिताः ।

अप्रमत्तकथाश्रेयः परिवेश + + वैदे ॥

Colophon. इति पञ्चोपसामन्यौमयर्कोत्तरतनूद्वयपञ्चोपसामन्यौधौरेन्द्रविरचिते नित्य-
कर्मक्षतायां चतुर्वेदाख्ये नामाप्रकरचन्द्रचक्ररश्मिः समाप्तः ।

विषयः । श्रान्तव्यानादिविधिः । मूत्रपुटीषोऽर्घ्यविधिः । शौचविधिः । आश्वमेधविधिः ।
दत्तपावनादिविधिः । तदुत्तरकर्मविधिः । पुण्यवचनादिविधिः । तत्र शेषापवादकथनं । पर्व-
कृत्यादिविरूपणं । आनादिविधिः । तदुत्तरकर्मविधिः । सन्ध्याविधिः । जपविधिः । माहावि-
धिः । तर्पणविधिः । तदुत्तरकर्मविधिः । अर्घ्यापनादिविधिः । पूजादिविधिः । तत्र प्रयोगकथ-
नञ्च । विष्णुपूजादिविधिः । विदेवेच दुर्गाशिवपूजादिविधिकथनं । ब्राह्मणमश्विनिकथनं ।
पञ्चवक्त्रादिविधिः । तत्र नित्यहोमविधिः । यज्ञिविहरेवविधिः । नित्ययादिविधिः । तदुत्तरकर्म-
विधिः । अग्निविपूजादिविधिः । द्वावप्रतिपदयोर्विधिः । भोजनादिविधिः । तदुत्तरकर्मविधिः ।
भक्षाभक्षानिकथनं । ब्रह्मचर्यनिकथनं । उषाश्रवणतथातकप्रतादिविधिः । पुराश्चनवहादिविधिः ।
श्रवणविधिः । अडादिविधिः । सङ्ग्रहणविधिः । वर्षाचमनकर्मविधिकथनञ्च ।

No. 2412. कारकोलासः । MS. reported upon by the Political Agent at Manipur.

Karakollāsa. A primer on the use of the Saṅskṛit case affixes. By Bharata Sena Mallika, son of Gaurāṅga, of the family of Harihara Sena. The author lived about three hundred years ago, and wrote commentaries on several mediæval poems. He was a Vaidya by caste.

Beginning. ॐ नमोऽनन्तेश्वर । वैशेषिकशास्त्रकर्तारो नमो भोऽनन्तेश्वर ।

करोति कारकोलासं प्रथमं भरतोभिषक् ॥

कारकं ख्यात् त्रिषाभूषं त्रिषाभाभवे उपते ।

पातवन्निविधा भोऽनन्तः केचिद्वर्णकाः ॥

End. कारकोलासविधिः स्वयं मयाच परिकीर्तितः ।

विद्यारैवैव विज्ञेयकाकारविशेषमात् ।

Colophon. इति वैशेषिकशास्त्रसंज्ञासूत्रकारभारतमित्राकारकोलासः कारकोलासः समाप्तः ।

No. 2413. रामसूक्तम् । MS. reported upon by the Political Agent at Manipur.

Rāmasūkta. A hymn in praise of Rāma as the supreme divinity. It appears to be an extract from a large work entitled *Sārvabhaumasarvasva*. The author's name is not apparently, but his literary title was Sārvabhauma.

Beginning. ॐ नमो परमदेवतायै । नमोऽर्कोऽग्निः सखा विद्वन्मृत्योः शीकसा ।

नमामि सर्वमङ्गलमङ्गलप्रदायिनी ।

सुखं जयति रामस्य पूर्वमङ्गलमङ्गलः ॥

सर्वं सर्वमङ्गलमङ्गलं सर्वं सर्वं रसायने ।

End. एवं यद्यदायते ब्रह्मदुष्टं यद्यदि ।

मिथ्याचारविचारैश्च न रामा क्लिप्तिषी भवेत् ॥

Colophon. इति श्रीरामसूक्ते सर्वमङ्गलमङ्गलसहितसर्वमङ्गलमङ्गलं नाम द्वादशोऽध्यायः ॥

No. 2414. कारकानन्दः । MS. reported upon by the Political Agent at Manipur.

Karakānanda. A primer on the use of the Sāṅskṛit case affixes.
Author's name is not given.

Beginning. नीलव्यचेतस्यचन्द्राय नमः । प्रथम्य परमात्मानं सर्वोक्तं जनदीश्वरं ।

कारकानन्दतां इतिमानन्दोविद्वद्यर्थं ।

करोतीति कारकः जनधातोर्मुन् इत्यर्थे कादेशः कारकः करोतीति सर्वेषामन-
र्भूतमित्यर्थः ।

End. तेषामुदाहरणं सारसत्यादिनात् सर्वेषांकरणात् ज्ञातव्यं पठितैर्मनुजैश्च-
क्षमादक्षाभिर्लिख्यते ।

Colophon. इति कारकानन्दः समाप्तः ।

No. 2415. मञ्जुभाषिणी. Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 22. Lines, 14 on a page. Extent, 1,674 śloka. Character, Maithilī, Dato, ? Place of deposit, Rasād-grām, Post Dhamdaha, Zillā Pūrniyā, Mahesā Jhā. Appearance, old. Prose. Correct.

Manjubhāṣiṇī. A commentary on Śaṅkara Achārya's *Anandalaharī*, a hymn in praise of Śiva. By Śrīkṛishṇa Achārya, son of Vallabha Achārya.

Beginning. जनद्वन्द्वपरम्यरां प्रकृते विसतनुप्रतिभापि याविरामं ।

चितिमूलनिवेदुषीं नुमस्त्वामनिशं कुण्डलिनीं सनीहिताय ॥

अविकल्पविकल्पागामेकमोचरतां मतं ।

मिथस्त्वद्विनाभूतं शिवयोगिभ्युक्तं भजे ॥

नीलवज्रभाषार्थपुत्रेण नीलनीलवन्द्यार्था ।

आनन्दकरोत्तयाख्या यथाशक्ति वितन्यते ॥

सत्तरणि सुखं सदाः साधीनविभवे पथि ।

परमिप्रायममने प्रवेष्टव्यार्थं मयत् ॥

पुरा किल वाराणस्यां ब्रह्मसूत्रभाष्यकारः — — — — तत्रैव प्रकाशितं
ह्येति क । शिव इत्यादि ।

End. प्रकाशकब्रह्मवा दीप्तमभिव्यक्तमिति श्रम् ।

Colophon. इति नीलनीलवज्रभाष्यविरचिता मञ्जुभाषिणी सम्पूर्णा ।

विषयः । शङ्कराचार्यजनानन्दस्यार्था व्याख्यानम् ।

No. 2416. श्रीपतिपद्धतिटिप्पणी । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 627 ślokas. Date, ? Place of deposit, Rasād-grām, Post Dhamdaha, Zillā Pūrṇiyā, Mahesā Jhā. Appearance, old. Prose. Correct.

Srīpatipaddhati-tippaṇī. A gloss on the *Srīpatipaddhati*, a treatise on horoscopy. By Bhavēśa.

Beginning. श्रीपतिज्ञातकपद्धतिप्रवृत्तमशेषं करोमि वाक्यं ।

मन्त्रा मुखचरचयुग्मं भवेन्नानां गुरोः कथितं ॥

विश्वविद्यालये सङ्गृह्यं प्रदर्शयति, मन्त्रादिना । अथ श्रीपतिनामाचार्यः ज्ञातकपद्धतिं बध्ने । इत्यादि ।

End. अस्मात्पूर्वं पूर्ववद्वानेयं विचारस्तु पूर्ववत्कार्यः ।

Colophon. इति श्रीभवेश्वरिचरिता श्रीपतिपद्धतिटिप्पणी समाप्ता ।

विषयः । श्रीपतिपद्धतिनामकस्य ज्योतिषशास्त्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 2417. समरसारटीका । Substance, country-made paper, 10 × 5 inches. Folia, 25. Lines, 8 on a page. Extent, 412 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Rasād-grām, Post Dhamdaha, Zillā Pūrṇiyā, Mahesā Jhā. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Samarasāra-ṭīkā. A commentary on Rāmachandra Somayājī's *Samarasāra*; a treatise on divination. By Bharata.

Beginning: अभिवन्द्य रामचन्द्रं गुरुं तदुक्तं स्मरयन् ।

विदधेमि यथाशक्तं तदभिहितार्थानुसारेण ॥

तत्र श्रीरामचन्द्रनामा पञ्चसप्तत्वारिंशत्संस्कृतपदिसमाग्रादिपरिपन्थिप्रत्युपायोपाय वि-
हाचारपरिपाकनाथ च गुरुप्रदानं प्रविशोक्तिं प्रतिजानीते, मन्त्रा मुकुतिम् ।

End. अकरोत् तदुपन्यासप्रकाशितं सरसाक्ष ।

Colophon. इति श्रीरामचन्द्रयोगयाजिबिरचितसमरसारटीका भरतकृता समाप्ता ।

विषयः । रामचन्द्रयोगयाजिकृतसमरसाराभिधानज्योतिषशास्त्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 2418. शुद्धिनिर्णयः । Substance, country-made paper, 12 × 3½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 170 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Rasādgrām, Post Dhamdaha, Zillā Pūrṇiyā, Mahesā Jhā. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Suddhinirṇaya. On impurities of the person resulting from death in a family and duties during mourning. By Umāpati.

Beginning. चाविभवातिरोभावौ जन्मप्रलयसंज्ञकौ ।

यदीयौ भवतोमित्यं वन्दे तद्गुरुं ब्राह्मणं ॥

+ + + + + + + + प्रतिपन्नये ।

मानानिबन्धसिद्धौऽसौ सिद्ध्यते शुद्धिनिर्देशः ।

सपिच्छे सते ब्राह्मणेन्द्ररात्रेण शुद्ध्यति ॥ इत्यादि ।

End. तेन पतिते ब्राह्मण्यजिते च जीवत्येव पितरि पार्यन्तविधासक + +

+ + + + + + + +

Colophon. इति श्रीमदुमापतिविरचितः शुद्धिनिर्देशः ॥

विषयः । सपिच्छाद्यशौचनिरूपणं ।

No. 2419. परीक्षामुखसूत्रम् । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 20. Lines, 5 on a page. Extent, 103 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahājantolā, city Krā, Zillā Krā, Bābu Bulākhchand. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Parikshāmukha-sūtra. A treatise on logical proofs resulting from perception, inference, memory, analogy and trustworthy speech—their various sub-divisions and fallacies discussed from a Jaina standpoint. Author's name not given.

Beginning. प्रमाणादर्थसंविदिकदाभासाद्विपर्ययः ।

इति वक्ष्ये तयोर्लोकं सिद्धमन्यं लघुविषयः ॥

सापूर्वार्थव्यवसायात्मकं ज्ञानं प्रमाचं । १ । द्विमाहितान्नाग्निपरिदारासमर्थं हि प्रमाचं
ततोज्ञानमेव तत् । २ । इत्यादि ।

End. सम्भवदन्वदिचारस्वीयं । ७४ ।

परीक्षामुखमादर्थं ज्ञेयोपादेयतत्त्वयोः ।

संविदे माहवोवाचः परीक्षाद्वय + + ॥

विषयः । प्रथमे सन्देहे,—प्रमाद्यसकृपविशेषणं । सतः परतश्च तत्प्रामाण्यमिति निरूपणं । द्वितीये सन्देहे,—प्रत्यक्षपरोक्षभेदेन प्रामाण्यद्वैविध्यनिरूपणं । प्रत्यक्षसकृपादिकवचनं । तृतीये सन्देहे,—स्मृति—प्रत्यभिज्ञान—तर्क—अनुमानभेदात् परोक्षस्य चतुर्विधमनिरूपणं । कृत्यादीनां लक्षणादिविशेषणं । सार्थपरोक्षभेदेन अनुमानस्य द्वैविध्यनिरूपणं । आग्निस्तव्यादिविशेषणं । चतुर्थे सन्देहे,—प्रमाद्यविषयस्य सामान्यविशेषणमिति सप्रपञ्चप्रवचनं । पञ्चमे

सन्देहे,—अज्ञाननिवृत्त्यादिरूपप्रमादप्रसङ्गनिरूपणं । षष्ठे सन्देहे,—प्रमादाभासादिविवेचनं । तत्र प्रत्यक्षाभासनिरूपणं । स्मृत्याभासनिरूपणं । प्रत्यभिज्ञाभासनिरूपणं । तर्काभासनिरूपणं । अनुमानाभासनिरूपणं । तत्र चेन्नाभासादिरूपणं । आनन्दाभासादिरूपणञ्च ।

No. 2420. सूक्तिमुक्तावली । Substance, country-made paper, 14 x 5 inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 332 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1852. Place of deposit, Mahājantolá, city Ará, Zillá Ará, Bábu Bulákehand. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Súktimuktávalí. Moral duties appropriate for Jainas and praise of Jinas. By Somaprabha Sūri.

Beginning शिन्दूरप्रकरक्षयः करिभिरः क्रोडे कषायाढवी

दावाधिनिचयः प्रबोधदिवसप्रारम्भसूर्योदयः ।

मुक्तिसौकुचकुम्भकुङ्कुमरसः मेघसरोः पञ्चव-

प्रोक्तासः ज्ञम + नवसुतिमरः पाशैः प्रजोः पातु वः ॥

सन्तः सन्तु मम प्रसन्नमनसोवाचां पिचारोद्यतः

सूक्तेभ्यः कमलानि तत्परिमलं वाता वितन्मणि यत् ।

किं वाभ्यर्थनयानया यदि मुषोऽप्यासां ततस्तु खयं

कर्तारः प्रयत्नं न चेदथ यमः प्रत्यर्थिना तेन किं ॥ इत्यादि ।

End. अभवदजददेवाचार्यपट्टोदयाग्नि-

सुमहिविजयसिंहाचार्यपादारविन्दे ।

मधुकरसमतां यत्नेन वीमप्रभेष्ट

वरधि मुनिपरां + सूक्तिमुक्तावलीयं ॥

Colophon. इति श्रीवीमप्रभस्वरिवरिचिता सूक्तिमुक्तावली सम्पूर्णा ।

विषयः । वैराग्यजननजिनमाहात्म्यकीर्तनं । जिमार्चनमाहात्म्यकीर्तनं । गुरुपतिविधि-
कथनं । जैनमतप्रशंसाकीर्तनं । संवसेवनस्य आवश्यकतादिकथनं । अहिंसामाहात्म्यादिकथनं ।
सत्यमाहात्म्यकीर्तनं । मिथ्यावचननिन्दनञ्च । खेयनिन्दा । सुश्रीकृताप्रशंसाकीर्तनं । परिषद-
निन्दनं । क्रोधनिन्दनं । अभिमानमदभोहादिनिन्दनं । मायाकोभादितिरस्कृतिः । होक्कन्य-
निन्दनं । सौमन्यप्रशंसाकीर्तनं । सत्यहमाहात्म्यकथनं । जितेन्द्रियतामाहात्म्यकथनं । सुको-
मभावनिन्दनं । ज्ञानप्रशंसाकीर्तनं । तपोमाहात्म्यकथनं । बुद्धयशुदेवत्वर्षकीर्तनं । वैराग्यप्र-
शंसा । जैनधर्मप्रशंसनं । महतां चारित्र्यप्रशंसनं । संसारस्य अनित्यत्वादिकीर्तनञ्च ।

No. 2421. सहस्रनामस्तोत्रम्, सटीकम् । Substance, foolscap paper, bound in a volume. Folia, 91. Lines, 14 on a page. Extent, 2,586 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahājantolā, city Krá, Zillá Krá, Bábu Bulákehānd. Appearance, new. Text, verse., Commentary, prose. Incorrect.

Sahasranāma-stotra. A hymn in which a thousand epithets are strung together in praise of Jina. Attached to the text is a commentary explaining the purport and doctrinal value of the epithets. Anonymous. This is obviously an imitation of Hindu works of this kind, of which several have been noticed in the preceding pages (*cf.* III, 16, 20.) Both the Vaishnavas and the Śákta have written such hymns to extol the glory of their respective gods and goddesses. The name used is generally the same.

Beginning. स्वयम्भूरे नमस्तुभ्यस्तुत्यात्मनाममात्मनि ।

स्वात्मनेव तथोद्भूतहृत्तयेऽविनयहृत्तये ॥

कामश्चरुर्न देवमात्मननि ममीषिषः ।

मामात्मनः स्फुरन्मोक्षिष्यमीभ्यर्चितकर्म ॥

टीकायाः— तुभ्यं नमः । जीमते नमः । प्रणामोऽस्तु । कवभूताय— स्वयम्भूरे । स्वयं पराव-
देवमन्तरं च अमन्त्रस्वरूपं जानातीति स्वयम्भूः । इत्यादि ।

मूलस्य,—

End. क्षुमेति मयवा देवं चराचरजनदुग्धम् ।

तत्तत्कीर्णविहारस्य यथानु प्रकाशनामिना ॥ इति ।

टीकायाः — — — — — चराचराः एव स्वाचराः विद्यन्ते यस्मिन् तत्
चराचरं जनम् । तस्य दुग्धः । चराचरजनदुग्धः तं तथोक्तम् ।

Colophon. इति सहस्रनामस्तोत्रटीका समाप्ता ।

विषयः । मुचलाहात्म्यावस्थामनेन भगवतोऽजिनस्य नामसप्तशतकम् ।

No. 2422. आचार्यवः । भावाटीकासहितः । Substance, foolscap paper, 14 × 9 inches. Folia, 276. Lines, 15 on a page. Extent, 10,394 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahājantolā, city Krá, Zillá Krá, Bábu Bulákehānd. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Jñārárnava in Sanskrit with a commentary in the Hindi dialect. An essay on Jaina doctrine and the circle of duties appropriate for the followers of that doctrine.

The text is claimed by Subhāchandra Achārya. Its primary object is to extol the merits of meditation and Yoga observances, the duties of householders being expounded in a subsidiary way. The author says the substance of his treatise has been taken from a work called Jinapati Sūtra.

Contents. Twelve kinds of contemplation. Meditation or *Dhīyāna* is defined to be the confinement of the naturally unsteady fickle mind within by the contemplation of one object. Two varieties of thinking, one relating to externals and the other to internals. Fixation of the mind by the exercise of Yoga. Its reward or emancipation. Fruits of good and evil works. All things divisible into two classes, sentient and inert. The inert are of five kinds, such as, earth, air and the four elements. The sentient are twofold, worldly and emancipated. These two described in detail, particularly showing how the worldly pass on to the emancipated state. Another classification. Eternity of the universe proved. Soul's bondage and emancipation. Character of the elements. Benevolence, truthfulness, non-theft, continence, and freedom from delusion are the duties of householders. Emancipation results from assiduous application to these duties. Twelve means of learning. The eight members of Yoga, (details the same as given in Patanjali's Yoga Sūtra). Respect for elders. Purification of desires. Marriage. Desires, anger, &c. condemned. The necessity of objects for the senses. The eight expedients of Yoga useful in overcoming worldliness. The vital airs &c. defined. Virtue and vice-defined. Flesh meat condemned. Regions in hell and heaven described. Yogis to meditate on the soul located in the lotus of the heart. A special meditation. The dissolution of Yogis in the great soul is emancipation.

Beginning. ज्ञानसंकीर्तनाद्येव प्रभवानन्दमन्त्रितं ।

निष्ठितार्थमज्ञं जैमि परमात्मानमवयं ॥

भुवनाभोजनार्थं च योऽस्मत्परोक्षरं ।

योनिक्वप्यनं जैमि देवदेवं हवध्वजं ॥

भवन्मन्त्रमन्त्रात्मकमज्ञानिदुर्ध्वारवं ।

देवचन्द्रमनः पुण्याज्ज्ञानरत्नाकरविभं ॥

सत्यं यमपयः पूरय विधितजमग्नयं ।

ज्ञानमात्रं नमस्कामि विश्वविद्भो यमान्मये ॥

— — — — —

अविद्याप्रसङ्गाद्गतपदमिषद्वैविध्यं ।
ज्ञानार्थवर्तिनं यच्छे सतामानन्दसन्दर्भं ॥

— — — — —
भवप्रभवदुर्म्यारक्षेयसनापपीडितं ।

योजयाम्यहमात्मानं पथि योनीन्प्रवेधिते ॥ इत्यादि ।

End.

इति कतिपयपरपरैर्ध्यानफलं कीर्तितं समासेन ।

मिःशेषं यदि वस्तुं प्रभवति देवः + + स्वयं ॥

इति जिनपतिस्त्वनात् सारमुद्धृत्य किञ्चित्

कृतमितिभययोग्यं ध्यानशालं प्रसीतं ।

विबुधमुनिमनीषाभ्योभिचन्द्रायमानं

चरतु भुवि विभृत्ये यावद्द्वौन्द्वचन्द्रौ ॥

ज्ञानार्थवत्स्य मन्त्राणां धिते कोवेति तत्ततः ।

चञ्चलानापीर्यते भवैर्दुःखरोऽपि भवार्थवः ।

Colophon. इति श्रीशुभचन्द्राचार्यविरचितोऽज्ञानार्थवेदानाम् ग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । हादशविधभावनाकथनमुत्तेन ध्यानलक्षकथनं । तत्र अस्मिन्मन्त्रे मन्त्रोक्त-
नसंज्ञनतया एकाग्रचित्तताया अन्तर्हिरेषोऽध्यानमिति निरूपणं । तत्र चार्त्तं रौद्रमेति द्विविधं ।
सर्वेष्ट्यास्य अमनोस्य उत्पत्तिर्माभूदिति चिन्ताप्रवन् चार्त्तध्यानमिति । अथ चिन्तादिषु
वयाययनभिधायिः रौद्रध्यानमिति ज्ञेयं । अथ मुमुक्षुः परित्यज्य चार्त्तरौद्रे हे पापध्याने भाव-
गुहिसाधनेन योगमभ्यस्य धर्मोऽध्यानं कुर्यादिति । धर्मोऽथ बाह्याध्यात्मिकभावानां याथात्म्येन
अध्यवसाय इति । तथा धर्मोऽनपेक्षं ध्यानं धर्मोऽध्यानमिति च ज्ञेयं । तदनेन योगी सम्यग्दर्शन-
ज्ञानचारित्र्यकपरलभयाधिगमात् विद्योत्पादनेन स्वकर्मेष्टयात् अन्तःसुखावचं मोक्षं प्राप्नोती-
ति निरूपणं । तत्र येन रूपेण जीवाद्यर्थोऽवस्थितत्वेन रूपेण चार्त्तजिनप्रतिपादितेऽर्थे नष्टानं
सम्यग्दर्शनं । जीवादीनां यथावच्छं मोक्षसंशयादिराहित्येन अवब्रजनं सम्यग्ज्ञानं । अथ
संसारवर्त्मनां चिन्तावृत्तयः ज्ञानवतः पापानमनकारवनिवृत्तिः सम्यक्चारित्र्यमिति विभाव-
नीयं । अथ क्रमेण शुभाशुभकर्मेष्टयकीर्तनं । अथ जीव-अजीव-आयव-वन्-सत्त्वर-निर्गन्ध-
मोक्षरूपेण समस्त पदार्थेषु संश्लेषतो जीवाजीवाद्ये हे तमे । तत्र बोधात्मको जीवः । अतोऽधा-
त्मकस्तज्जीवः । अथाजीवस्य आकाशधर्मोऽर्थोऽपुंसकसाक्षात्किञ्चायनेन पञ्चविधम् । अथ
जीवा द्विविधाः संसारिबोमुक्ताश्च । संसारिबोऽपि द्विविधाः समनकाः असमनकाश्चेति । तत्र
त्रिजात्रियाद्यापचद्वयकपा संज्ञा वेदानां ते संज्ञिनः समनकाः । तद्विधुरात्मनकाः । अथ
क्षिप्रक्षिप्रभेदेन प्रथमस्य द्वैविध्यकथनं तत्र पञ्चविधस्य ज्ञानावरणस्य अवेद्य, नवभेदस्य दर्शना-
वरणस्य भेदेन, अष्टाविंशतिविधस्य मोक्षनीयस्य धामनात्, चतुर्विधस्य चावयवः क्षेत्रक्षेत्रज्ञेन,

अकारिन्द्रियस्य ज्ञानवेद्यस्य निधनात्, दिविधस्य जीवस्य च ज्ञानात् पञ्चविधस्य ज्ञानराशक-
 क्रोशः प्रध्वयेन जीवस्य सिद्धयन् भवति । अथ भव्याभयभेदेन जीवस्य पुनर्द्विविधमिति विवेकः ।
 संसारस्य ज्ञानादिभूमितिनिरूपणं । अथात्मनः अविवक्षा संसारवन्मः, विवक्षा च तद्विमुक्ति-
 रितिकथनं । अथ पूरयन्ति गच्छन्तीति पुद्गलाः, ते च दिविधाः, अथवा ज्ञानादेतिनिरूपणं ।
 अथ दया, सत्यं अखेयं ब्रह्मचर्यं, अमोक्षता चेति पञ्चैतानि सूक्ततया यतिधर्मो इति सूक्ततया
 षट्सूक्तधर्मो इति निरूपणं । उल्लविधधर्मोऽनुष्ठानेन मोक्षोऽभिवृत्तमर्चनीतिकथनं । रत्नकचयो-
 धर्मोः श्रुतज्ञानात् जायते । श्रुतज्ञानस्य च द्वादश अङ्गानि, यथा — पर्याय-अक्षरपद-संज्ञान-
 प्रतिपत्ति-अनुबोध-प्राप्तिप्राप्ति-वस्तुपूर्व्यानि । अथ पर्यायाङ्कपञ्चिकादष्टिषाद्विषयवद्वि-
 वादकथनं । यमनियमादीनां योगाङ्गतया संसारसागरतरणोपायनकथनं । विद्यतज्ज्ञप्रकाशने
 ज्ञानमेव इतीयं नेत्रमिति निरूपणं । अथ अविद्या, सत्यभावणं, अखेयं, ब्रह्मचर्यं, निर्योक्तं
 चेति पञ्चधा साधूनां महाव्रतानि । तत्र विद्यादीनां सूक्तपादितिकथनं । इत्येवाद्या
 आवयककथनं । भावगुणैरभ्यर्थनीयमनिरूपणं । परिग्रहनिन्दनं । आश्रयाः पिशाचकथन-
 निरूपणं । श्लोधाभिमानादिनिन्दनं । रन्ध्रियादिविषयजयावयकताकथनं । विशेवेष्ट अष्टा-
 ङ्गयोगनिरूपणमुद्यमेन मनवोऽदुःखेष्टितादिकथनपूर्वकं तज्जये रामदेवमोक्षादीनां मार्ग इति
 निरूपणं । शरीर-पवन-नाडीप्रवृत्तिनिरूपणं । धर्मोपयोग्यपारध्यादिनिरूपणं । मांसभक्ष-
 यादिनिन्दनं । विशेवेष्ट नरकवर्णनं देवपुनर्वर्णनम् । योगिभिर्हृदयकमलकविर्लोकान्ध्यातिः-
 स्वरूप एव परमात्मा ध्येय इतिकथनं । सार्वज्ञाध्यानकथनं । योगिनां परमात्मन्येव कथ्य
 इति निरूपणम् ।

No. 2423. सिद्धिप्रियस्तोत्रम्, टीकासहितम् । Substance, foolscap
 paper, bound in a volume. Folia, 13. Lines, 20 on a page. Extent, 260
 ślokas. Character, Nāgara. Dato, ? Place of deposit, Mahājantolā,
 city Arā. Zillā, Arā, Bābu Bulākehand. Appearance, new. Text in verse;
 Commentary in prose. Incorrect.

Siddhipriya-stotra. With a commentary. A hymn in course
 of which the merits of the 24 Jinas are extolled.

मूलम्.—

Beginning. सिद्धिप्रियेः प्रतिदिनं प्रतिभासमानै-

जन्मप्रवन्मचयैः प्रतिभासमानैः ।

जीवाभिराजतनुभूपदवी चरेन

प्रावोजनैर्वितनुभूपदवी चरेन ।

टीका,—जनेहोके कर्तृभूतैर्वित्तमुपपद्यी कथ्यतापन्ना । विमता तनुर्धर्मा ते चित्तमयः ।
वचसा विदाः । तेषां नूः प्रथी मुक्तिरित्यर्थः । इत्यादि ।

मूल्य,—

End.

जीवर्देनामवचसा परमाकरेव

रत्नवोक्तमभिधेः परमाकरेव ।

कुर्वन्ति यानि मुनयोजनताहितानि

इतानि सन्तु सततं जनताहितानि ॥

टीकायाः — — — — — रत्नवदेव उक्तमभिधिः । तस्य । किं कुर्वन्ता
वचसा । जनताहितानि । जनता उत्पाद्यता सता ।

मुनिं देशनया जगस्य ममसि येन क्षितं दित्यता

सर्वं बहु विजानता ममवता येन कृताकृता ।

भवामन्दकरेव येन ममतां तत्प्रपद्यीतिः कृता

तापं हन्ति जिनः स मे शुभधिया + + सतामौहितं ॥

Colophon. इति श्रीसिद्धिप्रियश्रीचटीका सम्पूर्णा ।

विषयः । शोधयानेन चतुर्भिर्भक्तिभिर्नामां माहात्म्यकीर्तनं ।

No. 2424. शान्ताष्टकस्तोत्रम् । Substance, country-made paper, bound in a volume. Folia, 2. Lines, 13 on a page. Extent, 19 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Mahājanaṭolā, city Krá, Zillá Krá, Bábu Bulákchand. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Sántashtaka-stotra. A hymn in praise of Jina and prayer for emancipation. Anonymous.

Beginning. न शेषाच्छर्यं प्रयान्ति भगवन् पादद्वयं ते प्रजा-

वेमुखाय विशिषदुःखनिचयः संसारघोरादैवः ।

आत्मनस्तुरदुःखपरिहृतिनिकरयाकीर्तनमखलो-

पैसाः कारयतीत्युपादयच्छिष्याचार्यारामं रविः ॥ इत्यादि ।

End

शान्तिं शान्तिजिनेन्द्र शान्तमनसस्त्यादपश्चाच्चत्

संप्राप्ताः इतिवोतखेषु नष्टवः शान्त्यर्थिनः प्रादिनः ।

कावल्यात्मन भास्त्रिकस्य च विभो इति प्रसङ्गां कुच

मत्याद्वयदैवतस्य नदता शान्त्यर्थकं भक्तिनः ॥

Colophon. इति शान्त्यष्टकस्तोत्रं सम्पूर्णं ।

विषयः । शान्तिप्रार्थनयानेन भगवदेतिनेन्द्रस्य माहात्म्यादिप्रवचनं ।

No. 2425. समयसारः, आत्मव्याख्याद्वयसहितः । Substance, country-made paper, 18 x 4½ inches. Folia, 165. Lines, 10 on a page. Extent, 8,729 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Mahájanaṭolá, city Krá, Zillá Krá, Bábu Bulákoḥand. Appearance, new. Text in verse; Commentary in prose and verse. Generally correct.

Samayasára. With a commentary entitled *Atma-khyáti*. An elaborate treatise on Jain metaphysics and psychology. The text is in Mágadhí and the commentary in Sanskrit. The contents are described at length in the following abstract in Sanskrit. The subjects are too abstruse to be intelligible and useful in a brief English abstract.

इति,—

Beginning. नमः समयसाराय खानुभूत्या चकासते ।

चित्सुखावाय भावाय सर्वभावाकारिदे ।

अनन्यवर्गवत्त्वं पश्यन्ती प्रत्यागात्मनः ।

अनेकान्तमयी मूर्तिर्मित्यनेन प्रकाशता ।

परपरमनिश्चेतोर्भावालोऽनुभावा-

द्विरतमनुभावाव्याप्तिकस्मादितायाः ।

नम परमविग्रहिः शब्दचिन्माकर्मूर्त-

मेवतु समयसारव्याख्यायैवानुभूतेः ॥

अथ कथावतारः ।

मूलस्य —

चन्द्रिणु सर्वसिद्धे युवमचक्षुमचोचमं अर्दे पते ।

वोचामि समयपाठकमिदम। सुयत्नेवहि भवियं ॥ इत्यादि ।

मूलस्य,—

End.

ओ समयपाठकमिदं पठितुं चकतच कथां ।

अथो वाहीयेया वो वोहि उत्तमं सोच्यं ॥

इति,—

अथाद्वैतमभूत्या परपरवर्धनं यतोऽपानारं

रानवेवपरिपदे सति यतोऽजानं क्रियाकारकैः ।

भूताना च यतोऽनुभूतिरहितं चिन्मं क्रियायाः कलं

तद्विज्ञानवर्गवत्त्वं पश्यन्ती प्रत्यागात्मनः ।

अनन्यवर्गवत्त्वं पश्यन्ती प्रत्यागात्मनः ।

अनन्यवर्गवत्त्वं पश्यन्ती प्रत्यागात्मनः ।

Colophon. इति समवधारणाख्यायामात्मज्ञानिनाम्नी इतिः समाप्तः ।

विषयः । आत्मज्ञानसकलपदमन्त्रयनमुच्यते तस्य भुवनं निश्चलं एकमेवेतिनिरूप्यं ।

षोडशं नित्यमेव परिचामात्म निश्चलमेव अवतिष्ठमानमादुत्यादयश्चप्रौढैश्चानुभूतिसकलवशा सत्यतां अनुस्यूतयैतन्मसकलपदमाश्रित्योदितविग्रहद्विशिष्टान्तिरितिः, अनन्तपदार्थैकैकधर्मिणामुद्योतमानश्रवणं, त्रामात्मप्रवृत्तविचित्रभावसम्भावमादुत्युद्भितमुच्यतेऽयं, अनन्तश्रवणसङ्करेऽपि सारुपादप्रथमनाम् उल्लेख्योर्ध्व इव चित्सम्भावोर्ध्वोद्योगाम पदार्थ इति निरूप्यं । पूर्य-पाप-आचरा-दिमन्त्रजननिरूप्यं । अथ अनुभूतिरेवात्मज्ञानिः सा च सम्यग्दर्शनमेवेतिनिरूप्यं । परोक्ष-प्रत्यक्षभेदेन द्विविधप्रमाणनिरूप्यं । तत्र उपात्तानुपात्तपरद्वारेण प्रवर्तमानं परोक्षं । केवलज्ञान-प्रतिनियतमेव प्रवर्तमानं प्रत्यक्षमिति तद्विशिष्टं । आत्मानुभूतिप्रकारकचयं । ज्ञेयज्ञापकसङ्कर-दोषपरिहारेण तीर्थङ्करादीनां सवनादिविवेचनं । अप्रतिबुद्धीतिनिरूप्यं । प्रत्याख्यानज्ञाना-व्यक्ततामिरूप्यं । परमार्थेन एक एव जीव इति निरूप्यं । सम्यक् जगतः पुद्गलपरिणाम-कथनं । जीवस्य अवधारिकपुद्गलदुःखादिमन्त्रनिरूप्यं । अजीवपदार्थविवेचनं । कर्तृकर्मप्रवृत्ते-रमादिज्ञानजन्मनिरूप्यमनुचेनात्मनः स्वयमज्ञानात् कर्तृकर्मभावेन त्रौधादिषु वर्तमा-नस्य तमेव त्रौधादिद्विरूपं परिचामं निमित्तोक्तस्य स्वयमेव परिचयमानपौद्गलिककर्मस-ञ्चयात् जीवपुद्गलदोः परस्परवशात्सकलसत्यमन्यात्मा यम् इति निरूप्यं । अथ यदा जीवः आत्मानवधारिणैरेवदर्शनेन भेदं जानाति तदाज्ञानादिरूप्यज्ञानजा कर्मकर्तृप्रवृत्तिर्निवर्तते, तद्विद्वतो च अज्ञाननिमित्तकपुद्गलश्रवणकर्मवन्तोऽपि अप्रमत्तमतीतिनिरूप्यं । यदा मोक्षस्य ज्ञाप्यज्ञापकभावेन सभावत एव उत्पद्यमानेषु पुद्गलदोषेषु ज्ञाप्यज्ञापकभावाभावेऽपि तदुत्पादको-राजेति भवत्युपचारकत्वा पुद्गलश्रवणस्य ज्ञाप्यज्ञापकभावेन सभावत एव उत्पद्यमानेषु पुद्गलदोषेषु ज्ञाप्यज्ञापकभावाभावेऽपि तदुत्पादकोजीव इत्युपचार इति निरूप्यं । जीवस्य परिचामसभा-वमनिरूप्यं । निष्कालासंयमकवाच्योद्देश्यानां कर्मचेतुजननिरूप्यं । अथ शुभमशुभकर्म-अविशेषेनेव पुद्गलं वर्ध्नाति यन्मायिषेवादिनि कर्मैव एव यन्चेतुजननिरूप्यं । तत्र कर्म-अज्ञानरूपमेवेतिनिरूप्यं । सम्यग्दर्शनज्ञानधारिणां मोक्षचेतुजनकथनं । तत्र जीवादिस-म्यग्दर्शनसभावेन ज्ञानस्य भवनं सम्यग्दर्शनं, जीवादिसज्ञानसभावेन ज्ञानस्य भवनं ज्ञानं, राना-दिपरिहरसभावेन ज्ञानस्य भवनं चारिणं । तदेवं सम्यग्दर्शनादिभ्य एकमेव ज्ञानस्य भव-जमायातं ततोज्ञानमेव परमार्थतोमोक्षचेतुरिति निष्कर्षकथनं । अथ पुद्गलकर्मोन्मथनि-मित्तमादूरान्देषमोक्ष एव आचराद्ये च अज्ञानिन एव भवतीतिनिरूप्यं । अथ यदा कलु-ज्ञानस्य रानादीनाम् भेदविज्ञानं ज्ञानस्य वैपरीत्यकारिकामप्यनासद्वदविचक्षितमवतिष्ठते तदा शुद्धोपयोगमवाप्तमेव शुद्धाक्षोपलब्धाद् रामहेममोक्षभावात्सकलः सम्यग् प्रादुर्भवतीति-कलरसकपादिविवेचनं । इत्यभिर्जोरा भावमिर्जोरेतिद्विविधमिर्जोराप्रतिपादकथनं । ज्ञानवैरा-ग्ययोः ज्ञानार्थनिरूप्यं । विद्येनेव वाङ्मयान्तरभेदेन यन्चेतुविवेचनं । अथ स एव निर्विकारः

रसैतन्मन्त्रकारमाचमनासुभावं तद्विचारकारकं यन्मात्रासु सुभावं विज्ञातव्यमधीरिति
 च एव साधकः कार्यमेवं कुर्यादिति निरूपयं । अथ यैश्च पराक्रमोन्मिश्रसंज्ञकस्य विभागपाति-
 न्या प्रज्ञया ज्ञातो ज्ञातुं स कल्पेकं विचार्य भावनाशीलं जानाति शेषां च सर्वमेव भावान् पर-
 कोषाभित्येवं जानतो जीवस्य पराक्रमस्येव सुखाभिसम्बन्धमाभावात् सर्वव्यापिज्ञात एव
 यहीनः शेषाः सर्वे एव भावाः प्रज्ञातव्या इति मुमुक्षा समुदेतीति निरूपयं । आक्रमोन्मिश्र-
 रिचपर्यायाणां निरूपयवधारप्रतिपादकत्वं । सुभावेनेव प्रत्यपरिधानोत्पाद इति निरूपयं ।
 मुमुक्षुत्वमिति रूपयं । मोक्षमार्गस्य पादित्यमिति रूपयं । आहाराद्य समस्तवस्तुसमायोजकत्वं ।
 आक्रमोन्मिश्रमात्रेण सुभावाः पानिभ्योऽजनाः गन्तव्यः । तासु कतिचिद् वया — जीवमशक्तिः,
 चित्तिशक्तिः, इन्द्रियशक्तिः, बुद्धिशक्तिः, वीर्यशक्तिः, प्रभुशक्तिः, विभुशक्तिः, इन्द्रियशक्तिः,
 सत्त्वशक्तिः, प्रकाशशक्तिः, सङ्कोचविकासशक्तिः, कार्यकारणशक्तिः, परिचयपरिचयानक-
 शक्तिः, त्यागोपादनशक्तिः, समस्तवस्तुशक्तिः, उपादेयवस्तुशक्तिः, विष्णुशक्तिः
 प्रकृतयश्च ।

No. 2426. जैनेन्द्रव्याकरणमहावृत्तिः, सूत्रसहिता । Substance, country-
 made paper, 14 x 6 inches, Folia, 477. Lines, 12 on a page. Extent,
 14,948 ślokas. Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Mahājantolá,
 city Ará, Zillá Ará, Bábu Bulákhchand. Appearance, fresh. Prose. Incor-
 rect.

Jáinendra-vyākaraṇa mahāvṛitti. A commentary on the
 Jainendra-vyākaraṇa. By Abhayānandī. The text is given at length
 in the body of the commentary. The work is exceedingly rare; the
 codex extends to the end of the fifth book.

Beginning. देवदेवं जिनं ममा सर्वसम्पन्नप्रदं ।

मन्त्राक्षय्यं सुखाद्यां महावृत्तिर्विरचये ।

यन्मन्त्रस्य यन्मन्त्रपारमर्त्योन्मिश्रमभिधानविधौ हरिद्वैः ।

तत्सर्वलोकसुखदप्रियापदार्थवैभोक्तोक्तोत्पन्नमिदमुक्तिः समस्तं ।

विद्याचारपरिपाकवार्थमाहौ रददेवतामन्त्रकारकस्य मन्त्रविदमात्राचार्यैः ।

सङ्कीर्त्यात्मिकी यस्या निरवस्था च भावने ।

देवमन्त्रितपूजे + मन्त्रकौ सत्पूजे ।

सङ्कीः योः देव विशिष्ट — — — — — मन्त्रार्थसम्बन्धविशिष्ट यनेका-
 माधीनेत्यत्र च । विदितनेकानात् । १ । — — — — सत्पूजाविधिं सं । १ । — —
 — — — — सङ्कोचनाराः कुः । इत्यादि ।

End. करोत्तरिखे १११। — — — के इति किं ततो । यथा संस्कृतिसि-
ति चेत् — — — — चतुर्थं समनभद्रा (११४) । कुपोर इत्यादि चतुर्थं समनभद्रा-
चार्यस्य मनेन भवति नान्येषां तथाप्येवोदाहृतं ।

Colophon. इत्यभयनन्दिविरचितार्था जैनसंन्यासकरचमसाहसो पञ्चमाध्यायस्य चतु-
र्थपादः समाप्तः । समाप्तस्यायं पञ्चमोऽध्यायः । मङ्गलमस्तु ।

विषयः । प्रकृतिप्रत्यायादिविभागेन वैयाकरणप्रक्रियाकथनं ।

No. 2427. प्रमेयकमलमार्तण्डः, वा परीक्षासुखालङ्कारः । Substance,
country-made paper, 15 × 9 inches. Folia, 430. Lines, 11 on a page.
Extent, 14,746 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1896. Place of
deposit, Mahājan-pōlā, city Arā, Zillā Arā, Bābu Bulākehand. Appearance,
new. Prose. Incorrect.

Prameyakamala-mārtanḍa ALIAS **Parikshā-mukhālaṅ-**
kāra. Commentary on a treatise on Jaina dialectics, entitled *Parikshā-*
mukha. The text is by Virānanda Kchārya and the commentary by
Prabhāchandra. The logic of the Jains is closely allied to the Nyāya of
the Hindus.

Beginning. सिद्धैर्मान सचारिभोऽरचनं कीर्तिः परं मन्दिरं

मिथ्याप्रतिपक्षमनययुक्तं संश्रौतिविध्वंसनं ॥

सर्वेप्राविशितं प्रमेन्दुवदनं सिद्धं प्रमादचर्यं

सन्नेतसि चिन्तानु सततं कीवर्धमानं जिनं ॥

शार्ङ्गं करोमि वरमस्तपरावबोधो-

माधिक्यमन्दिपदपङ्कजसत्प्रसादान् ।

चर्यं न किं स्फुटयति प्रकृतं कवीयान्-

मोक्षस्य भानुकरविसृष्टितोमशाकाः ॥

ये नूनं प्रथयन्ति मोऽसममुखा मोहादवज्ञां जना-

सो निष्ठुन्नु न तान् प्रति प्रयतिताः प्रारब्धवे प्रकृतः ।

सन्तः सन्ति मुञ्चानुराजसमवाये धीवनास्मान् प्रति

प्रायः शालकवेगदह दृढद हतं तदाज्ञायते ॥

त्यजति न विदधातः कार्यमुदितो धीमान्

सहजजनपरिहृतो क्षयते किन्तु तेन ।

किन्तु न वितनन्तेऽहैः पद्मपौधं प्रयुज

कदपद्विनिधायी मीतरक्षिष्यदीह ॥

अज + मदीशं दहामिचं सुधीकमूद्यत + अत् ।

विपरीतवन्मुसङ्गतिमिदिरिति चि कुवलयं किं न ॥

चीनदसङ्कायोऽव्युत्पन्नप्रज्ञैरवगन् न शक्यते—इति तदुक्त्यादनाय करतलामसङ्काव-
द्वेमुक्त्य प्रतिपादयितुकामसत्यरिज्ञानामुपदेष्टाप्रतिरसद्वैप्रतिपादनप्रवणं प्रकरणमिद-
माचार्यः प्राह — — — — — साधून्मार्थव्यवसायात्मकं ज्ञानं प्रमाणं । इत्यादि ।

End. यत् शास्त्राकारद्वारेणावगतहेयोपादेयसङ्कयो न प्रतीत्यर्थ इति ।

इति प्रभाषणविरचिते प्रमेयकमलमार्गस्थे परीक्षामुक्ताङ्कारे षष्ठः परिच्छेदः सम्पूर्णः ।

अभीरं निश्चिन्तार्थमोक्षरमसं शिष्यप्रबोधप्रदं

यदुच्यते पदमक्षितौयमक्षिप्तं माणिक्यमन्दिप्रभोः ।

तदुक्त्यास्मात्तदोयवावगमतः किञ्चिन्मया लेखतः

सोपादुबुद्धिर्थां मनोरतिम्यहे चन्द्राकंतारावधि ॥

मोक्षधामविनाशमोक्षिणितोविज्ञानमिदमिदो-

मेयानन्तमोक्षिष्यैषपदुर्बद्धिभाभासुरः ।

शिक्षाप्रतिबोधने समुद्दितायोऽग्नेः परीक्षामुक्ता-

ङ्गीयान् सोऽथ निबन्ध एव सुचिरं मार्गसमुत्थोऽमलः ॥

मुहः चीनमिदमिदोमन्दितामेवसङ्कावः ।

मन्दिताद्विरतैकाकार + जैनस + संघः ॥

जीपन्नमिदिसिद्धामिदोऽमेकमुक्ताङ्कः ।

प्रभाषणसुचिरं जीयाद्वन्नमिदपदे रतः ॥

Colophon. इति प्रमेयकमलमार्गस्थः सम्पूर्णतमननत् । संघत् । १८२१ ।

विषयः । चौरान्वाचार्यैकतपरीक्षामुक्ताङ्काभिधानजैनन्यायसङ्ग्रहस्य आख्यानम् ।

No. 2428. तत्त्वार्थसूत्रम्, श्रुतसागरीटीकासहितम् । Substance, coun-
try-made paper, 14 x 7 inches. Folia, 203. Lines, 15—17 on a page.
Extent, 7,790 ślokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1770. Place of
deposit, Mahājana-ṭolā, city Krā, Zillā Krā, Babu Bulākehand. Appearance,
fresh. Prose. Incorrect.

Tattvārtha-sūtra with a commentary entitled *Sruta-sāgarī*.
A treatise on Jaina metaphysics, cosmogony and emancipation. By
Umāśāmi Bhaṭṭāraka. The commentary is by Vidyānanda. The work
is divided into ten chapters, and discusses at great length the different
topics of Jaina religion.

टीकाया —

Beginning. विद्योमाहात्मिपूर्वं निमग्नरहस्यं वीरमुत्तीरनात्
 बीमनां पूज्यपादं मुचमिधि + यम् सत्प्रभाचन्द्रमिदं ।
 बीविद्यामन्द + त्रं मतमहमकलङ्कायमानमन्त्रम्
 यद्ये तन्मायेदमिं निजनिजविभवा + मुतोदम्बदासः ॥

यद्य बीममुमाहात्मिभट्टारकः कलिकाकनकधरदेवोमहामुनिमन्त्रोत्तरेवितपाददत्तः
 कलिकादिवाचनपदे कथितः — — — प्रतिपादयितुकाम इहदेवताविशेषं मनकरोति ।

मूकस्य,—

मोचमानेक्य मेतारं मेतारं कथे वृद्धता ।

ज्ञातारं निजतत्त्वानां वन्दे तद्गुणकल्ये ॥

यस्यन्दर्शनज्ञानचारिणाधि मोचमानेः । १ । तन्मायेचकारं यस्यन्दर्शनं । १ । इत्यादि ।

मूकस्य,—

End.

येषकाकनमिहिलीयेचारिचम्येक्युद्धवीधितानमरदं व्याप्यकनतः

वाधा । ॥

टीकाया,—

बीपवेमानमकलङ्कायमानमन्त्रः

बीपूज्यपादसदुमापतिपूज्यपादं ।

विद्यादिनन्दिमुचरत्नममोन्मयेवं

भक्त्या नमामि परितः मुनिकानरागैः ॥

इत्यनवस्यमस्यविद्याविमोदोदितप्रमोदे बीपूवरसपानपावनमतिरुमाकरमराजमति-
 चानर + तिराजराजितायेनधमर्धेन तर्ककाकरस्यन्दाकलङ्कारवाधित्यादिमाहात्मिभक्तमति-
 ना बीमदेवेन्द्रकीर्तिभट्टारकप्रसिद्धेयं त्रियेयं च सकलविद्वज्जनविशितवररहसेयस्य बीविद्या-
 नन्दिदेवस्य संवर्द्धितमिध्यामनसु + रेव मुनिकानरेव कुरिषा विरचितायां श्रीकव्यमिकराजया-
 तिकसम्पार्थेयिदित्यां कुमुदचन्द्रोदयप्रमोदकमकलङ्कारप्रचण्डादहरजोप्रमुचयन्मन्त्रमर्धेयिरेवा-
 लीकनवृद्धिविराजितायां तन्मायेक्युद्धवीधितानमरदं व्याप्यकनतः ।

Colophon. इति तन्मायेक्यं मुनिकानरीटीका समाप्ता । संवत् १००० ।

विषयः । तत्र प्रथमेऽध्याये,—यस्यन्दर्शनस्यज्ञानसङ्गहचारिणां मोचयेतुमकथनं
 जीवादिवदायीनां यथावत्प्रतिपक्षिविषयिणी दक्षिरेव यस्यन्दर्शनमिति तत्तत्तदादिकथनं ।
 जीव-जजीव-यावय-यव-यन्त्र-मिर्ज्य-मोचयेदात् यदायीनां यत्प्रविधमविवर्यं । यद्य
 यस्यन्दर्शनस्य साधनं द्विविधं । आनन्दं वाञ्छत । तत्र प्रथमं तावत् दर्शनमोचोपपन्नः यदीय-
 मनेति द्विविधं । वाञ्छन्तु मारकायां प्रथमद्वितीयतृतीयवररूपमिदु येषादिभ्यामिहकरं

चेचादिहर्षकर्मवचं चेचादिहेद्भानुभवनमित्यादिवडविधं । जीवानां चतुर्दशानामि यथा,—
 भिज्याहृदि वासाह्नसम्यग्दृष्टिः, सम्यग्भिमियाहृष्टिः, चरंचनसम्यग्भिमियाहृष्टिः, रेशचंचनः, प्रमत्त-
 चंचनः, अग्रमत्तचंचनः—अपूर्वकरचनुचक्षानोपग्रमचंचनः, अनिहतिवाहपरम्परानुचक्षानोप-
 ग्रमचंचनः, सूक्ष्माव्यराचनुचक्षानोपग्रमचंचनः, उपग्रामकपाववीतरान्ध्रप्रकाः चीवकपाव
 वीतरान्ध्रप्रकाः, संशयकेवली, अशयनकेवली चेति । सामान्येन विशेषे च जीवानां संख्या-
 दिकचनं । सम्यग्ज्ञानविमर्षं । मतिज्ञानस्य आत्मसाधोपायकचयनञ्च । द्वितीये अध्याये,—
 जीवतत्त्वज्ञरूपकचयनं तत्र यथा कृतकादिरेषुसम्यग्वाहपनतः क्वादिमासिम्यस्य सक्षिप्तस्य सत्त्व-
 ता समुदेति तथा कर्मणः सत्यमुदये जीवस्य साभाविकसत्त्वता भवतीतिनिरूपणं । ज्ञान-
 दर्शनदान-साभादिरूपनवविधसाधिकभावनिरूपणं । इत्येव काल भव भावभेदेन परिव-
 र्णनस्य पञ्चविधनिरूपणं । जीवस्य चेचादिपरिवर्तननिरूपणं । समनत्त्वामनत्त्वभेदान् तस्य-
 द्वैविध्यविवेचनं । द्वौन्दिशदिरेवेन्द्रियपर्यन्तजीवनिरूपणं । इत्येन्द्रियभावेन्द्रिययोक्तैश्चेचादि-
 कचनं । जीवपुद्गलानां मतिनिरूपणं । धितस्य जीवचैतन्यपरिणामनिरूपणं । जन्मभेदकारण-
 कचनं । तेजस-कामोदयोः शरीरयोर्विशेषनिरूपणं ।

तृतीये अध्याये,—अथ नारकजीवानां सप्तध्यानानि यथा,—रत्नप्रभाभूमिः, शक्रेरप्रभा-
 भूमिः, वास्तुकाप्रभाभूमिः, पद्मप्रभाभूमिः, धूमप्रभाभूमिः, तमः प्रभाभूमिः, महानमःप्रभाभूमिये-
 ति । तत्र तत्र प्रकारविशदिरिच्छाकचयनञ्च । नारकदुःखवर्णनं । अथ तिर्य्यक्लोकस्यरूपकचयनं ।
 जन्मद्वीपसमुद्रादीनां विचारसंख्यानदिकचयनं । भारत-वैभवत-हरि-विदेह-रम्यक-चैरस्य-
 रेरावतरूपसप्तशेवनिरूपणं । एवं मिरि-वन-मनरादिनिरूपणञ्च । अथ तीर्थंकरनभक्तकथावक-
 जन्मकथावक तपःकथावक-ज्ञानकथावक-मिथ्याकथावककपपक्षकथावकनिरूपणं । सुखमा-
 सुखमा-सुखमादुःखमादिषड्विधकावकनिरूपणं । तत्र तत्र यथोचितमतितीर्थंकर-नववासुदेव-
 नवप्रतिवासुदेव-नवनारदादीनां जन्मादिकचयनं । अथ आर्य्यैक्येयोक्तैश्चकचयनं । तथाय्यो-
 दिविधाः, अविप्राप्ताः अविपरिणिताश्च । अथाद्याः अष्टादशभेदा यथा,—अवधिज्ञानिनः, ममः-
 पर्यायज्ञानिनः केवलज्ञानिनः, वीजबुद्धयः, कोटबुद्धयः, सक्षिप्तज्ञानिनः, पदानुसारिणः, दूर-
 कार्येन समर्थाः, दूररसन समर्थाः, दूरप्राप्त समर्थाः, दूरनववच समर्थाः, दुरावगोचनसमर्थाः, अविज्ञ-
 द्मपूर्विकः, चतुर्दशपूर्विकः, अष्टादशसामिभितः, प्रत्येकबुद्धा, वादिनः प्रज्ञानवशादेति अष्टौ-
 वानवात्मभेदादिकचयनपूर्वकं सचचादिकचयनं । भरतेरावतविदेहयोः कर्मभूमिकचयनं ।

चतुर्थे अध्याये,—चतुर्विंशत्यानां देवानां लक्षणादिकचयनं । तत्र भवनवासिनामि-
 न्द्रादीनां लोकपातादीनां वयस्यपीठनादिकचयनं । व्यनराणां किन्नरादीनां लक्षणादिक-
 चयनं । शीतिष्वाणां वयनचचादीनां खानादिकचयनं । अस्वीपपक्षाः कस्यातीतादेति पैनामि-
 कानां दिविधभेदनिरूपणं । जन्मभेदनिरूपणं । कल्पभेदनिरूपणं । तत्रत्यलोकानां परिमाणा-
 दिकचयनञ्च ।

पञ्चमे अध्याये,—अजीवपदार्थनिरूपणं । तत्र इत्यपदार्थलक्षणतद्भेदादिकथनं । पुद्गला-
दिलक्षणकथनं । धर्मोपधर्मयोर्विशेषशक्तिनिरूपणं । अथ प्रायोगिक-वैयर्थ्यसिद्धेर्मातृ-
त्वनिरूपणं । इत्यादिपदार्थपरीक्षाकीर्तनञ्च ।

षष्ठे अध्याये,—आत्मपदार्थविवेचनं । जीवकर्माद्योरात्मविशेषनिरूपणं । सद्रक्ति-
या-मिथ्यात्वक्रिया-प्रयोगक्रिया-समादनक्रिया-ईदृशोपयक्रिया प्रादेयिकीक्रियाप्रभृतिपञ्चविंश-
तिक्रियाकथनं । जीवाजीवाधिकरणविवेचनं । ज्ञानावरणदर्शनावरणयोः स्वरूपादिकथनं ।
दुःखतापादिवर्गनिरूपणं । अनुकल्यादान-संयमादिकपक्षेयनिरूपणं । चारित्र्यमोहादिकथन-
म् । तीर्थङ्करकर्मादिकथनं । तत्र दर्शनशुद्धि विनय-वात्सल्ययोगादिनिर्णयश्च ।

सप्तमे अध्याये,—शुभयोगः पुण्याय, अशुभयोगश्च पापायेति प्रपञ्चकथनं । तत्र हिंसाक्षो-
भतादिकथनं । अहिंसादिपञ्चव्रतकथनं । अथ अहिंसासत्यव्रतादिषु प्रत्येकं पञ्चविधभावना-
कथनं । तत्र व्रतपञ्चकडङ्गीकरणाय मैत्रीकल्याणसुपायकथनं । हिंसाक्षोभसत्यादिपञ्चपातकल-
क्षणादिकथनं । अहिंसादिव्रतसम्यग्रस्य पुरुषस्य लक्षणदिकथनं । गार्हस्थ्यधर्मनिरूपणं । तत्र
यानवाहनभूषणसुपभोगविवेचनं । आचमनधर्मनिरूपणं । अथ व्रतविशेषे बन्ध बन्धोद्-
भारादौपण्य-अन्नपाननिरोध-मिथ्योपदेशादिकपापविचारनिरूपणं । दानलक्षणतत्त्वादिनि-
रूपणं ।

अष्टमे अध्याये,—अथ मिथ्यादर्शनाविरतिप्रमादकषाययोगानां बन्धहेतुलकथनं । जीव-
स्य कर्मण्येव बन्ध इति निरूपणं । ज्ञानावरणीयवेदक्षीयाद्युत्तरप्रवृत्तिनिरूपणं । विशेषेण प्रल-
तिबन्धस्वरूपनिरूपणं । स्थितिबन्धस्वरूपकथनं । प्रदेशबन्धस्वरूपकथनं । पापपदार्थनिरूपणं ।

नवमे अध्याये,—भाव भव्यभेदेन द्विविधसंवरनिरूपणं । तत्र गुप्ति-समिति-धर्म-चन्द्रम्रेक्षा-
परीवह-जय-पराजय-चारित्र्यरूपसंवरकारणनिरूपणं । बाह्याभ्यान्तरभेदेन द्विविधतपोनिरू-
पणं । प्रायश्चित्तभेदकथनं । विनयभेदकथनं । वैयाकृत्यभेदकथनं । स्वाध्यायभेदकथनं । श्रुतमै-
स्वरूपादिकथनं । रक्षापवित्रानिरोधरूपध्यानलक्षणदिकथनं । विविधध्यानस्वरूपकथनपूर्वकं-
मोक्षकारणधर्मध्यानलक्षणदिकथनं । निजोरापुलाकादिकथनं ।

दशमे अध्याये,—मोक्षस्वरूपनिरूपणं । तत्र केवलज्ञानादेयात् ज्ञानावरणदर्शनावरण-
योर्विच्छेदेन मोक्षनाशात् क्षन्तुधर्मवैप्रमोक्षमोक्ष इतिनिर्णयः । मुक्तस्य मत्यादिकथनं ।
सिद्धुपायकथनञ्च । (तत्त्वार्थसूत्रस्य विवरणम् ।)

No. 2429. विवादवारिधिः । Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 128. Lines, 3 on a page. Extent, 2,333 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Muzoná, Zillá Darbhānga, Pandit Bábulál Pāṭhuk. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Vivāda-vāridhi. A digest of Hindulaw on contracts, interest, wages, boundary disputes, marriage obligations, penal laws, felony, inheritance, &c., &c. By Ramāpati Sanmis'ra.

Beginning. नमो श्रीकृष्णवेकुण्डानकुण्डो भक्तमन्त्रे ।

क्रियते अजुबोधाय विवादस्य च वारिधिः ॥

तथादाहदाहानं । मया कवस्वया अयस्वयमधमर्णोऽगृह्णाति । इत्यादि ।

End. नामासन्निपातं अभिगमः । नामा भिन्नभिन्नेत्यर्थः ।

Colophon. इत्युपाध्यायसन्निवन्त्रीरमापतिविरचिते विवादवारिधिः परिपूर्वः ।

विषयः । अवादानकवस्वाकथनं । अकृतहृदिकथनं । परमहृदिः । हृदिनिषेधः । आधि-
निरूपणं । प्रतिभूविधिः । उद्घाटनविधिः । निषेधविधिः । अस्वामिविज्ञयः । सम्भूयसमुत्थानं ।
इत्ताप्रापनिकं । दास्यलोचनविधिः । दास्यधिकारनिरूपणं । वेतनस्वामप्राप्तिः । पण्यकी-
विधिः । स्नामिपादविवादः । संविद्विज्ञानः । विज्ञीयासम्प्रदानं । ज्ञीयानुग्रहः । सीमावि-
वादः । सेतुविधिः । कृदाकृतविधिः । मस्वरकाविधिः । अद्वयकथनं । वाक्पाकथविधिः ।
द्वयपाकथविधिः । सेयविधिः । प्रकाशतस्करविधिः । साक्षसद्वयविधिः । सङ्ग्रहविधिः । अमि-
मद्वयविधिः । कस्याद्वयविधिः । ज्ञीपुंथर्वविधिः । ज्ञीरकाविधिः । दायभागकथनं ।
संज्ञादिधनविभागः । अवसुप्रविभागः । प्रधानादिविधिः । विभागानर्हकथनञ्च ।

No. 2430. आहप्रदीपः । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 88. Lines, 6 on a page. Extent, 1,892 śloka. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Muzonā, Zillā Darbhāṅgā, Khaḍga-nātha Pāṭhaka. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'rādha-paddhati. Rules regarding S'rādha and the different occasions when it is to be performed, and the differences to be observed in the ritual to suit such occasions. By Śaṅkara Miśra, son of Bhavanāth.

Beginning. ऊर्ध्वदजजानूज्जोऽज्ञीऽक्षुरापमं ।

ममामि चाभिनीकानकानभासकसं हरं ॥

तच्च आह्वनं नाम सन्मन्त्रपदोपनीतान् पिबन् उद्दिष्टं चविष्यामः आहमिति तच्च
इत्यादि ।

End. मयार्था पिबद्धानेन पिबुष्यामश्चोभवेदिति ।

Colophon. इति मन्त्रानुसारेण व्याससन्निवन्त्रीभवनाद्यात्मजनीश्वरनिवृत्तः आह-
प्रदीपः सम्पूर्वः ।

विषयः । आहस्यरूपविवेचनं । तत्र सर्वेषु मुख्यविधिकथनं । त्रयस्य अतोदुपकृताव-
चनं । कुशाकरविविकथनं । आहकाविकथनं । तत्र कुतपटीविधादिकाविवेचनं ।
संवत्सराध्यकारे मलमासपाते वादविविकथनं । संक्रान्तिवारिविविकथनं । रात्रिवाविवेचः ।
दक्षिणापपविनवविचारः । मन्त्रोदविचारः । उभयदिने अयावस्यमे विधानकथनं । दिनप-
दस्य तिथौ प्रक्रितिरिति रूपं । आहविधिः । आहारादिपरिनेशनविधिः । सोवसादिपाच-
विधिः । दक्षिणादानविधिः । पर्यवरदाविधिः । आभ्युदयिकआहकारः । तर्पणविधिः ।
आहविधकारिणिरूपं । आहदिने पुनर्भोजनादिविवेचनं । अनावास्याहकादिविधिः ।
हवोत्तराविधिः । सपिण्डीकरणविधिः । अपरपक्षवादविधिः । प्रजादिपुनराहविधिः ।
एकादिहविधिः । आह पशुघाते दोषाभावकथनं । तौषथाहविधिकथनम् ।

No. 2431. आचारवारिधिः । Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 68. Lines, 5—6 on a page. Extent, 864 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Mijoná, Zillá Darbhāngá, Bābulála Pāthaka. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Achára-váridhi. A digest of the rules regarding Achára or daily duties of householders. By Umápati Mis'ra, Upādhyáya.

Beginning. नत्वा श्रीकण्ठवैकुण्ठवकुण्ठो मन्त्रमन्त्रे ।

क्रियते पुस्तकधाय आचारस्य च वारिधिः ॥

तत्र सन्तः । प्राज्ञो मुहुर्ते मुध्येत धर्माद्यौ चानुचिन्तयन् । इत्यादि ।

End. आचारवारिधिर्नाम निबन्धोरचितोमया ।

प्रीयन्तामच विबुधाः मुचदोषपरीक्षकाः ॥

Colophon. इत्युपाध्यायसम्पिन्ननौत्मापतिविरचित आचारवारिधिः परिपूर्णे ।

विषयः । प्रातःकृत्यनिरूपणं । तत्र मूत्रपुटीवोत्तराविधिः । शौचविधिः । आचमनविधिः ।
आचमननियमितकथनं । आचमनमानकल्पकथनं । हन्यधायनविधिः । प्रातःकानादिविधिः ।
नेत्रप्रसाधनादिविधिकथनं । शुभाशुभदर्शनफलकथनं । वेदपाठादिविधिः । नदीसंस्कारादि-
कथनं । नैमित्तिककानादिविधिकथनं । अष्टसंस्कारे कानादिविधानं । काव्यकानविधिः ।
सन्तोषोपासनविधिः । जपादिविधिः । कुशनिरूपणं । उपवीतादिविधिकथनं । तर्पणविधिक-
थनं । देवतर्पणादिविधिकथनं । पूजादिप्रकारकथनं । पुण्यधूपादिरूपं । वैश्वदेवविधि-
कथनं । पञ्चयज्ञविधिकथनं । नित्यआहविधिकथनं । भिक्षादानादिविधिकथनं । अतिथि-
पूजादिविधिकथनं । भोजनविधिकथनं । तदुत्तरकर्माविधानं । शयनविधिकथनं । दारोपन-
विधिकथनम् ।

NO. 2432 **अवध्याख्यमहाभाष्यम् ।** Substance, country-made paper, 17 x 6 inches. Folia, 52. Lines, 11 on a page. Extent, 1,986 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Mujonā, Zillā Darbhāngā, Khadgānātha Pāthaka. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Vyāvasthā-ratnamālā. A digest of the Hindu law of inheritance. By Lakshmīnārāyaṇa Nyāyālaṅkāra, son of Gadādhara Tarkavāgis'a.

Beginning प्रथम्य गोविन्दपदारविन्दं

योगीन्द्रहृतकैरवभासचन्द्र ।

प्रद्योतनामेन्द्रसुरेन्द्रवन्द्यं

दीनार्तिमैत्रात्ययकृत्य रेण्डं ॥

भाषा-सुवर्णसूत्रेण व्यवसायप्रतिभेतिभेतिः ।

मनिवारुमणिभिर्मासा कृता सव्यंयंसिद्धये ॥

शास्त्राभ्यासपरिचयार्थेयश्वरे चास्त्राद्यमेवा सदा

बालानां मलभूषणं बलवर्धनी प्रसूतं तथा वचसि ।

दायादार्थिविवादसंशयतमश्चेद्दार्कवदुभृतले

भूयाद्वक्त्रिह्वक्त्रप्रधृतौ रात्रौ विचारोद्यमे ॥

अथ द्वायभागव्यवस्थासंक्षेपे । तत्र यत् सामिन्मन्त्रादेव निमित्तान्यथ संभवति तदा-
यभाग इति मितान्तरा । — — — — — अथ प्रमाणं । पिबद्वायामं

अथ मातृद्वारागतं यत् । कथितं दायमन्त्रेण तद्विभागोऽयमेष्यते ॥

इत्यदि ।

End. होनास्तुपजोवेयंप्रासादादनसम्भवाः ।

इति विधानमाहाष्टतदेवकवचनानि ॥

Colophon. इति श्रीमद्भारतवैवासीश्रमशुभाख्यां प्रथमोऽध्यायः श्रीमत्पद्मस्य स्यात्-
कारविशितायां स्वसारप्रकाशायां इत्यथ स्वज्ञानिर्णयसम्प्रदानमभिधानं दशमोऽध्यायः ॥

विषयः । दायप्रत्यासैनिकपदं । विभाजनिकपदं । सत्त्वमिकपदं । व०साधनिकपदवि-
भाजोतिः । सत्त्वमिकपदकथनं । पिबन्नुत्तरा खोपाज्जितस्यापि विभाजनिकादिकथनं ।
पैमानकपदविभाजनिकादिकथनं । पिबन्नुत्तरविषयविभाजनिकपदं । कारकविरहे तदधिदि-
निकपदं । जीवन्पिबन्नुत्तरविभाजनः । पृथग्जिते पितुरंरदकथनं । अनेकपिबन्नुत्तरा पिबन्तो-
विभाजनकथनं । पादकथनं निषादौ आपनविधिः । गठोद्भूतविभाजनकथनं । पोषणनैतिकपदं ।
विभाजनिकपदोत्तरविभाजनः । अन्वितकारिणः । तत्र जीवन्पिबन्नुत्तरं । विभाजनविभाजनकथननिक-

पर्व । देवप्रतिमादिविभागप्रकारः । लीधनादिनिरूपणं । संकटधननिरूपणादिकं । अपुत्रध-
नाधिकारकथनं । पत्न्या दानाद्यनाधिकारकथनं । मिताचरे अपुत्रधनाधिकारनिरूपणं । सौतु-
कधनादिनिरूपणं । शक्तिन्यायविधाराया लीधनेच्छेदनविधिकथनं । ब्राह्मदेवादिविवाह-
कथनं । तत्र तत्र लीधनाधिकारविशेषकथनम् । अप्रजलीधनाधिकारिणः । विभागकासे
निष्ठुतस्य विभाजकथनं । विभाजयत्येकमप्रकारकथनं । विभक्तकृत्यनिरूपणं । विदेशगतस्य
विभाजकथनं । दत्तकनिरूपणं । दत्तकपक्षविधिकथनं । दत्तकधनाधिकारनिरूपणम् ।

No. 2433. शिवतत्त्वार्णवः । Substance, country-made paper, 17 × 6 inches. Folia, 96. Lines, 8 on a page. Extent, 1,900 ślokas. Character, Maithilī. Date, ? Place of deposit, Muzoná, Zillá Darbháungá, Khaddga-nátha Páthaka. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Siva-tattvārṇava. A poem in praise of the worship of Gaurī and I's'a together, interspersed with many Purāṇic and Tāntric legends. Anonymous.

Beginning अतिमौलसक्योगुणसहितो निष्कलज्ञानरूपो-
राक्षोभयक मौलौ गरुडमपि जले नानयशीपवीतः ।
यस्याङ्गे चाङ्गभागे चिमनिरितनया राजते या प्रमेव
गौरीशो वै सदा बोधुरितमपनयन् पातु मित्यं सदैव ॥
गौरीशस्य कथा यत्र धर्मज्ञानानुवर्धनं ।
सा यत्र भूमी परमा वसेद्देवः सवासवः ॥
लौः लैरशै भौमकार्यैः पौलस्त्या + + राः सुराः ।
निवासं तत्र तुल्यं नो महत्तं कुरुतेऽपुना ॥
रुच्यते मज्जनस्येव सखिकादिनिवेदनम् ।

End.

मन्त्रं दीपं चरेद्यक्षु धर्मकामानवाप्नुयात् ॥ इत्यादि ।
ये शृण्वन्ति मया भक्त्या न तेषामतिदुर्गतिः ।
इति सूतमुखाच्छ्रुत्वा वचः परमपावनम् ॥
अथ वेदार्थमापन्ना अयजयेत्यर्थः ॥

Colophon. इति श्रीशिवतत्त्वार्णवे ब्रह्मनारदसंवादे गौरीशसाक्षात् । शुभमस्तु
श्रीरक्षु ।

विषयः । गौरीशस्य साक्षात्कीर्तनमुखेन समधाधिपतेः इत्यत्र च जरासन्धाविधानपुत्र-
जन्महत्याकीर्तनं । जरासन्धस्य राज्याभिषेकहत्याकथनं । गौरीशस्य जीवकथनं । आराधने-
न सकलस्य गौरीशस्य जरासन्धाय वरदानादिहत्याकथनं । गौरीशस्य जरासन्धपुत्रे

अवस्थितिकथनं । ह्यव्यवतारकाले ब्रह्मादिकृतगौरीशक्त्यादिकथनं । शिवमहावेङ्कटध्वज-
हत्तानाकथनं । श्रीकृष्णेन निरुते कथं तत्पत्न्या अरासन्धतनयायाः पितुः समीपमनपूर्वकं ह्यव्य-
विचेष्टितकथनं । श्रीकृष्णजरासन्धयोर्दुष्टादिवर्णनं । मथुरापरित्यागपूर्वकं श्रीकृष्णस्य हारका-
पुरीमिर्मासकथनञ्च । श्रीमद्वतजरासन्धनिधनहत्तानाकथनं । जरासन्धस्य सप्तदेवस्य श्री-
कृष्णवृत्तराज्याभिषेकवर्णनं । गौरीशक्त्येवमाद्यात्मकीर्तनं । शिवपूजामाद्यादिवर्णनं । शिव-
शक्त्येवमाद्यात्मकीर्तनं । गौरीशक्त्योऽप्यप्यदेव पूजाविधिकथनं । उमासदेवव्रतवि-
धिकथनं । प्रदोषकाले शिवपूजनमाद्यादिवर्णनं । प्रदोषकालमहिमादिवर्णनं । कार्तिक-
मासे प्रदोषकाले कमलादिना शिवपूजनमाद्यादिवर्णनं । माघमासे गौरीशक्तिपूजामाद्या-
कीर्तनं । ब्रह्मायपाठादिमाद्यादिवर्णनञ्च ।

No. 2434. तत्त्वकौमुदी । Substance, country-made paper, 17 x 4 inches. Folia, 48. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1,584 ślokas. Character, Maithili. Date, L. E. 352. Place of deposit, Muzóná, Zillá Darbhāṅga, Babulála Páthaka. Appearance, decayed. Prose. Incorrect.

Tattva-kaumudī. A commentary on Subandhu's Vāsavadattā. By Rāmadeva Mīśra. The Vāsavadattā has been published in the 'Bibliotheca Indica' along with Śivarāma Tripāthī's commentary. Mr. Hall does not name the work now under notice. He cites, however, a commentary by Jagaddhara.

Beginning. सज्जलसदृशानं पीतवाससमयुतं ।

जन्मसूनुं नमस्कृत्य तन्यते तत्त्वकौमुदी ।

इह बहु प्रारिखितपरिसमाप्तिकामयमानः कविकुलकुमुदधनुः वागधिदेवताकीर्तन-
रूपं मङ्गलमादौ निबध्नाति करवदरेति । सा सरस्वती वागभिष्टात्री जयति सर्वोत्कर्षं
यतेति । इत्यादि ।

End. सुखानि सखीमण्डहारसन्धनीनि चनुमन् कालं निमाच ।

Colophon. इति श्रीरामदेवमित्रविरचिता वासवदत्ताटीका तत्त्वकौमुदी समाप्ता ।

अर्थ २५२ ।

विषयः । सुवन्द्यवतवासवदत्ताया वाङ्मयम् ।

No. 2435. तत्त्वबोधः । Substance, country-made paper, 14 x 4 inches. Folia, 8. Lines, 6—7 on a page. Extent, 91 ślokas. Character, Maithili. Date, ? Place of deposit, Muzóná-grām, Zillá Darbhāṅga, Yogeśvara Mīśra. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tattvabodha. A short summary of the Vedānta doctrine. Anonymous. CONTENTS: Persons qualified to obtain the knowledge of Brahma. The four kinds of exercise for the purpose. The characteristics of such knowledge. Soul defined. Peculiarities of the gross body, of the rudimentary body, of the subtle body, and of the three conditions of existence. The five envelopes of the body. The definition of the Supreme Soul. Rules for the purification of the constituents of the body. Characteristics of individual souls. Identity of the individual and the Supreme souls. Characteristics of the emancipated while living in a carnal body. Duty. Printed at Mirzapur, Hall's 'Contributions,' p. 112.

Beginning. वासुदेवेन्द्रयोगीन्द्रं नमः ज्ञानप्रदं गुहं ।

समुच्चूणां हितायैव तत्त्वबोधाभिधीयते ॥

साधनचतुष्टयसम्प्राधिकारिणां मोक्षसाधनाद्भूतं तत्त्वविवेकप्रकारं ब्रह्मणः । इत्यादि ।

End. ज्ञानसम्प्राप्तिसमये मुक्तोऽसौ विगताश्च । इति स्मृतेश्च ।

Colophon. इति श्रीतत्त्वबोधाख्याः ग्रन्थः समाप्तः ।

विषयः । ब्रह्मज्ञानाधिकारिनिरूपणं । साधनचतुष्टयनिरूपणं । तत्त्वविवेकसंक्षेपनिरूपणं । आत्मनिरूपणं । सूक्ष्मशरीरसूक्ष्मशरीरकारणशरीरादनिरूपणं । अवस्थाननिरूपणं । पञ्च-
बोधानिरूपणं । सच्चिदानन्दसंक्षेपनिरूपणं । पञ्चीकरणनिरूपणं । जीवादिसंक्षेपनिरूपणं । जीवेश्वरेश्वर-
भेदविवेचनं । जीवकालसंक्षेपनिरूपणं । कर्मनिरूपणञ्च ।

No. 2436. मोक्षसिद्धिः । Substance, country-made paper, 14 × 4 inches. Folia, 12. Lines, 6 on a page. Extent, 58 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Muzoná, Zillá Darbhāngá, Yogeśvara Mīra. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Moksha-siddhi. A summary account of the three means by which emancipation from transmigration may be acquired. The three means are duty, knowledge and devotion, respectively called Karmayoga, Jñānayoga, and Bhaktiyoga. By Kṛishṇa Giri, disciple of Kailāsāchala. The work was compiled for the king Ranodippa Siṃha in the year, 1015. The era is not named ; it is the Newári era.

Beginning. जगत्कृत्यं परं ब्रह्म मोक्षसिद्धिं करोत्यहं ।

श्रीरघोदीपशिखेन राज्ञा सद्गर्हिर्बोद्धितः ।

एव चतुर्ध्वं भक्त्यापमानमोक्षेण चतुर्ध्वं पुनरुपार्जेण मोक्ष एव परमं दुर्वाक्यैः । तदुपायान्तरं
इत्यादि ।

End. त्रमेवानुमानाश्चोच इति चिह्नं ।
वाचस्पत्युत्प्रेक्ष्युत्प्रेक्षिते सुवस्तुरे
सार्गे समार्या रविवाचरे यतिः ।
छन्दोरचोदीपनवेष्ट प्रार्थितो-
मोक्षका चिह्नि रचयाम्भूव च ॥

Colophon. इति श्रीमत्केशवाचस्पतिविरचिते श्रीमत्केशविरचिता विरचिता मोक्षचिह्नि
समाप्ता ।

विषयः । कर्मयोगोभक्तियोगोज्ञानयोगश्चेतिविधिमोक्षोपायनिरूपणं । त्रमेव तत्तद-
धिकारनिरूपणं । तत्र कर्मनिरूपणानन्तरं तेन मुक्तिप्राप्तिविवेचनं । एवं भक्त्या ज्ञानेन च
मोक्षचिह्ननिरूपणं ।

No. 2437. स्वर्णाद्रिमहोदयः । Substance, palm-leaf, $11\frac{1}{2} \times 1$ inches.
Folia, 103. Lines, 4 on a page. Extent, 1,287 ślokas. Character, Nāgara.
Date, ? Place of deposit, Calcutta, Dr. Rājendralāla Mitra. Appearance,
old. Prose. Incorrect.

Svarṇādrimahodaya. A short account of the temples and
sacred places of Svarṇādrī hill or Bhuvanes'vara. It professes to be a
part of the *Ekāmrachandrikā*, a work on the same subject; but the MSS.
I possess do not correspond.

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नरक्षेत्रे नरोत्तमं ।

देवीं सरस्वतीं वाचं तवेज्यमुदीरयेत् ॥
कीर्तिवैष्णुं सुरासुरैर्भुजिष्येः संजीयते मित्यग्रे-
नाकक्षान्तवाचिभिः सुरनरैर्विद्याधरैः किन्नरैः
पातालेषु च कन्दरेष्वपि महीप्रभायां मतैः पद्मै-
र्महोपेन्द्रसवाचयमित्यजन्तुर्कर्म नमः श्रुत्वे ॥
वेदवाच विद्यावाच सर्वज्ञं च पराशरम् ।
एकाचकला महात्म्यं यत्तु नरैर्यथोच्यते ॥

वासुदेवाय ।

अर्चुर्ध्वं नृनिशाधुःकाः प्रवक्ष्यामि समाचरतः ।

सर्वपापहरं पुत्रं येन परमदुर्लभं ॥
 विष्णुहरं नमस्तु ततस्त्रिभुवनेश्वरं ।
 अष्टादशपुराणाभिर्योग्यात्मिकाचन्द्रिका ॥
 अथैव नवोदयचन्द्रः सर्वोद्धारुदिवोद्दिष्टः ।
 प्रकाशयति लोकानामेकाग्रचक्षुःशरीरं ॥
 छिन्नकोटिसमायुक्तं वाराचक्षाः समं शून्यं ।
 रक्षाचक्षेति विज्ञानं तीर्थोदकविमूषितं ॥
 रक्षाचक्षकचासीत् पुण्येकत्वे तपोधनाः ।
 तस्यैव नाम्ना तत् चक्षमेकाग्रचक्षुःशरीरं ॥
 ब्रह्मोवाच ।
 इदं देवि प्रवक्ष्यामि यावत्तव्यं वदामि ते ।
 इत्युक्त्वा भगवान् ब्रह्मा शिवायै कथितं पुरा ॥
 समस्तकुमारस्तु तं (?) विप्रा अशितादीन् प्रभावितान् (?) ।
 तानहं संप्रवक्ष्यामि भवद्भिः प्रतिबुध्वा ॥
 उच्यति यदि चन्द्रोदयाग्रेषु इदं
 वितरति मनुजानां कोपनानां विनाशं ।
 अथमुदयितप्रवक्ष्यामि सर्वज्ञते—
 वितरति पुत्रप्राप्तां ज्ञानचक्षुर्विशालं ॥

End.

Colophon. इति श्रीमत्त्रेकाक्षचन्द्रिकायां अष्टादशपुराणाग्री सर्वोद्धारुदिवोद्दिष्टो नाम
 पञ्चदशोऽध्यायः ॥

विषयः । रक्षाचक्षुःशरीरविषयतः सर्वज्ञानमाप्तादिवर्णनं ।

No. 2438. अभिधादृष्टमात्रका । Substance, Káśmīri paper, 11 × 7 inches. Folia, 11. Lines, 15 on a page. Extent, 325 ślokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Abhidhāvṛtita-mātrikā. Considerations regarding the radical and derivative or metaphorical or secondary meanings of words. By Bhaṭṭa Mukula.

Beginning. ॐ नमो नारायणाय । ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः । ॐ इह ब्रह्म भोग्यवर्गं
 साधनभूतानां तद्विषयैव परिचर्यैव प्रयोजनानां च पदार्थानां निश्चयकारेण व्यवहारोपायो-
 विता नोपपद्यते तथाहि सर्वोद्दिष्टं प्रकाशयति प्रवेशयति निविशत्युद्गातिं निश्चयपदार्थसाधि-

तथा प्राधान्यं भजने प्रसादनिवन्धना च भोगापवर्गसाधनभूतानां तद्विपर्ययपरिपर्यन्तप्रवो-
जनाणां च पदार्थोक्तमवगतिः । अतोनिश्चय एव तेषां पदार्थानां व्यवहारोपादौ निवन्धनं
निश्चयः प्रत्यक्षमन्वेनाद्येनोपरीकरोति प्रत्यक्षं च मुख्येन साधक्येन चाभिधायापारोपा-
वगतिहेतुमिति मुख्यसाधक्योपरिभाषावारयोरप्य विवेकः क्रियते ।

End. अनेन व्याकरणीयानां सातर्कसाधित्यक्तकेषु चतुर्षु उपयोगात्पदद्वारेण च
सम्पाद विधातु च सकलव्यवहारभूतात् प्रवरवाक्य इत्यभिधत्ताभिधातुत्वात् सकलव्यवहार-
वापिप्रसादात्मनिति श्रुतं ।

भट्टकण्ठपुत्रेण मुकुलेन लिखिता ।

श्रुतिप्रबोधनाद्यैवमभिधातुमाह्वयः ॥

Colophon. इति श्रीभट्टमुकुलविरचिता चाभिधातुमाह्वयः सम्पूर्णः सम्पद्येति श्रुतं ।

विषयः । मुख्यसाधक्योपरिनिश्चित्यं तयोपयोगात्पदद्वारेण निश्चित्यं ।

No. 2439. ग्रहभावफलम् । Substance, country-made paper, 11 × 4
½ inches. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 246 ślokas. Character,
Nāgara. Date, Sm. 1910. Place of deposit, Calcutta, Government of India.
Appearance, old. Verse. Incorrect.

Graha-bhāvaphala. On the influence of the 12 signs of the
Zodiac on human destiny. Anonyms.

Beginning. नीलवेद्याय नमः । अथ पदार्थाः प्रत्येकं भावफलानि लिखन्ते । तत्र

सूर्यस्य, चन्द्रस्य, शनिः, बुधः, मङ्गलः, शक्रः, बृहस्पतिः, रविरिति ।

नानी सौम्यवत्पुत्रकर्मतनुः श्रुतः अमानिर्वाहः (निर्वाहः) ।

पुत्राश्चः अग्निमे क्रिये क्षितिचरः सिंहं निगन्तुः पुमान्

द्वारिद्रोपचर्यामिहस्तनयः संखे तुलासंखे । १ ।

अन्यतोत्तमप्राप्तमन्त्रितोत्तममतिः सुखमक्षितस्यैवदः ।

परश्वेद्योपगतोहि नरोभवेदिनमवेद्विद्ये यदि संक्षितिः । २ ।

प्रियंवदः क्षात्रमवाहनायः सुकर्मपुत्रोऽनुचरामितयः ।

मितामनुजः क्षात्रमनुजोवक्षीयान् दिवाधिरामे सचनेऽधिसंखे । ३ ।

End. द्वाविहीमिनिधनोन्वयातः (अध्यातः) पदार्थोक्तोपयोगानुवातः ।

न रोजनको(?) अितसर्वैषोऽन्वये क्षिते भानुपुत्रे प्रकृतः । ११ । इति भावफलानि ।

मन्त्रादिकर्मणोः शीर्षं अथ मावेद्विद्वत् पदं । राशेष्टदेव विज्ञेयं मुनीनामपि सप्तमं । १२ ॥

लोचकितः पूर्वपक्षं विधत्ते सर्वे पितर्ये च पक्षार्थमेव ।

फलाङ्गप्रमाणं रिपुमन्दिरकक्षालं प्रयातः सचरोज किञ्चित् ॥ १४ ॥

Colophon. इति प्रह्लादपर्वः ॥

विषयः । तन्मादिहादभरामिष्यपद्याणां फलकीर्तनं ।

No. 2440. चावचर्या । Substance, country-made paper, 12½ × 10 inches. Folia, 4. Lines 26 on a page. Extent, 123 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Chārucharyā. Moral duties described in verse and illustrated with examples. By Vyāsadāsa Kshemendra.

Beginning. श्रीलामस्तुभजः सत्यनिष्ठः स्वर्गापवर्गदः ।

जयति विजयतुषूयः सदाचार इवाच्युतः ॥

ब्राह्मे मुकुर्ते पुरुषस्यजेन्द्रिद्रामतन्द्रितः ।

पद्मं प्रातः प्रबुधं च जयति श्रीगुणायथा ॥ इत्यादि ।

End.

यन्मे समोषदं विष्णुं सरेडनारमापदा ।

भरतव्यगतेभौकः सखार मयदुधजं ॥

यथा श्रीवासदासेन समासेन सतां मता ।

चेमेन्द्रेण विचार्य्यं चावचर्या प्रकाशिता ॥

Colophon. इति श्रीचावचर्या समाप्ता ।

विषयः । संक्षेपेण सदाचारकथनसूत्रेण सहृदयकथनैकीतिकीर्तनं ॥

No. 2441. युधिष्ठिरविजयः सटीकः । Substance, Kāśmīri paper, 10 × 7 inches. Folia, 231. Lines, 19 on a page. Extent, 5,189 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1937. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Yudhishtīra-vijaya. A poem on the history of Yudhishtīra, the Pāṇḍava king. By Ratnakalpa. Annexed to the text is a commentary entitled *Śiṣyāhitā*. It is apparently the work of the author of the text. The date of composition is Śaka 1562.

Beginning. (सू.) प्रदिग्गु निरिद्विनिता ज्ञानद्वयं चः विषय निरिद्विनिता ।

प्रश्नित परमद्वयं सन्तः सञ्चितवन्ति परमद्वयं ॥ १ ॥

घोषा मन्दरवपुषं ममदं मातङ्गवरममन्दरवपुषं ।

कान्ता चापधरायः क्षपितोयेनाङ्गजोपि चापधरायः ॥ १ ॥

शिरसां सकले सवल्लिता सरितांबरा च सकलेशकले ।

यस्य च कौटोर्मिता स्युःखविधाम वर्षकौटोर्मिताः ॥ २ ॥

क्षिति स गजराजमतीराजवरोयेन गतशृगजराजमती ।

भीषणमधिकं कवयः सुवन्नि अन्यं यदौयमधिकं कवयः ॥ ४ ॥

(टी०) ॐ नमः सरस्वत्यै । नमोविप्लवजिते । ॐ सेवकजनसिद्धरमां तां देवीं नमस्तु सिद्धरमां ।
या वन्द्या विबुधगणैः सुत्या या भूतले विबुधगणैः ॥ रक्षत कलशेरम्भविजगद्वन्द्याः सचेरम्भः ।
वज्रविधशृङ्गारचितं यद्दहनं शम्भुना रचितं ॥ रामाङ्गे पुं गङ्गाङ्गैः १५८९ प्रतिने वर्षं शकेन्द्राणां ।
अवरङ्गशास्त्रिभूषे शासति सति मेदिनीचक्रं ॥ धर्मोत्तमविजयाख्ये सगभीरे निबन्धेऽस्मिन् टीका ।
शिष्यहितैषा विधीयते रत्नकण्ठे न ॥ अथ प्रारम्भितस्य ग्रन्थस्य निर्विघ्नपरिसमाप्त्यर्थं व्याख्या-
न्नाष्टुषामाशीर्वेदमपुरःसरमभीष्टदेवतास्मरणरूपं मङ्गलास्मरणमार्थाष्टमवयेन प्रदिशन्मित्यादिना
प्रक्षीति ग्रन्थकारः ।

End. (मू०) सुषेन नामसाजये पुं वसत्य भारतः । ररक्ष मां पुरुरवाः पुरेवसत्यभा-
रतः ॥ १०५ ॥

Colophon. इति श्रीमहाकविवासुदेवविरचिते युधिष्ठिरविजये महाकाव्ये षष्ठम
आश्वासः समाप्तः ।

(टी०) नामसाजये पुरे क्षितिमापुरे वसन् तथा सन् म भारतः सज्जनानां या सभा मोक्षी
तत्र रतः सभारतः स युधिष्ठिरः मां भूमिं ररक्ष अश्रियन् क इव पुरुरवा इव यथा पुरुरवाः
राजप्रवरः मां महीं ररक्षेति । शिवमोक्ष ॥ १०५ ॥

समाप्तद्वैव सटीकः युधिष्ठिरविजयाख्योपन्यः । इति शिवम् । रुद्रयक्षु ।

विषयः । १मे आश्वामे द्वैपदीक्ष्ययम्बरवर्णनं । २ये आश्वामे सुभद्रास्मरणविविधार-वद-
मुवर्णनं जलज्जीवा-कव-चन्द्रोदय-चापानमोटी-सुरतलीला स्वर्ग्यादयवर्णनम् । ३ये आश्वामे-
आश्ववदाहृतात्मनादिवर्णनं । ४र्थे आश्वामे धृतराष्ट्रनिर्वद-दुर्योधनकर्णसंवादवर्णनं आसा-
ममन-तदनुशासनकीर्तनं मैत्रेयामननवर्णनं दुर्योधनानुशासन-तत्त्वान्म-मैत्रेयदत्तशापकथनं
द्वैतवनप्रख्यान-क्रौञ्चभीमसेन-कथोपनयन युधिष्ठिरानुशासनकीर्तनं किराताञ्जनयुद्धवर्णनं
सर्पञ्जुनस्य प्रख्यानवर्णनं इन्द्रदत्तात्मप्राप्ति-निवातकवचवधवर्णनम् । ५मे आश्वामे तीर्थयात्रा-
नारं महेन्द्र-विज्या-हिसवर्णनपूर्वकं अञ्जुनस्य गन्धमादनप्रवेशवर्णनं क्रौपद्या दिक्षप्रख्यान-
चतुर्भुजभीमसेनसमाजमादिकथनं अजगरहृतभीमसेनयज्ञ-तन्त्रोपनयन-द्वैतवनप्राप्ति-सोपयात्रा-
दुर्योधनवधन-अञ्जुनकृतदुर्योधनमोचनादिवर्णनं युधिष्ठिरादीनां विराटनगरप्राप्ति-कीच-
वधवधवर्णनम् । षष्ठसप्तमाष्टमेपु युद्धादिवर्णनपूर्वकं युधिष्ठिरविजयाख्याभादिकीर्तनम् ।

No. 2442. अलङ्कारोदाहरणम् । Substance, Kāśmīri paper, 10 × 7 inches. Folia, 43. Lines, 27—28 on a page. Extent, 1,396 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Alaṅkārodāharaṇa. Rhetorical ornaments explained and illustrated with examples. By Jayaratha.

Beginning. नमस्कृत्य परां वाचमक्षिपद्वालयमानं ।

कोऽयलङ्कारस्तथावाचमोदाहरणमाचक्षते ॥

इदार्थपौनवत्यं शब्दपौनवत्यं शब्दार्थपौनवत्यश्चेति त्रयः पौनवत्यप्रकाराः । तच्चाद्य-
पौनवत्यं प्रकृतं दोषः । यथा चरित्रयनां सारङ्गाक्षीं कुरङ्गविलोचनां कमलवदनां राज्ञी-
वाङ्मां सरोजसमाननां । विलुलितकक्षां चक्षुक्लेशं चक्षुक्लेशोत्तमां सुरतविरतीं सङ्गाङ्गां
विलोक्य कामिनीं ॥ इत्यादि ।

End. प्रतिज्ञासाधनेवैतदित्युपेक्ष्य विचक्षतेः ।

अलङ्कारविमर्शिन्यां युक्तिवत्तत्त्वराजं यत् ॥

सङ्ग + कमदिश्र मिजं सत्यपि बाल्ये नृतार्थिनं पौनं ।

अक्षिप्तं निश्चिन्तासङ्कृतिमिदं जयरथः स्फुटं पदं ॥

परिपूर्वमिदमलङ्कारोदाहरणं कतिपिपक्षिद्विजयययय ।

Colophon. इत्यलङ्कारोदाहरणं समाप्तं ॥

विषयः । सन्दर्भेऽस्मिन् केवलमलङ्कारस्तथावाचमेव व्याख्यानमुपेन उदाहरणनिरूपणं ।
तत्र शब्दालङ्कारप्रकरणे पौनवत्यभेदकथनपूर्वकं पुनस्तत्त्वदाभासालङ्कारनिरूपणं । अनुप्रास-
निरूपणं । यमकादिनिरूपणं । पद्यवन्मगोमूत्रिकादिनिरूपणं । अर्थालङ्कारप्रकरणे उपमा-
निरूपणं । अन्वयनिरूपणं । उपमेयोपमाननिरूपणं । समनिरूपणं । स्तरबालङ्कारः । विनो-
दालङ्कारः । संस्कारालङ्कारः । क्रियातिपत्त्यलङ्कारः । रूपकालङ्कारः । परिचामालङ्कारः ।
सन्देहालङ्कारः । वितर्कालङ्कारः । तात्पर्यालङ्कारः । आत्मिदलङ्कारः । विपर्ययालङ्कारः ।
उन्नेयालङ्कारः । अपहृत्यलङ्कारः । उत्प्रेषालङ्कारः । अतिशयोक्त्यलङ्कारः । तुल्ययोगिता-
लङ्कारः । दीपकालङ्कारः । दृष्टान्तालङ्कारः । निदर्शनालङ्कारः । अतिरेकालङ्कारः । सरो-
ज्यलङ्कारः । विनोक्त्यलङ्कारः । समाधौक्त्यलङ्कारः । परिकरालङ्कारः । सप्रसुतप्रशंसालङ्कारः ।
अर्धान्तर्यामालङ्कारः । उदाहरणालङ्कारः । पर्यायोक्त्यालङ्कारः । आनन्दुत्यलङ्कारः ।
आशेषालङ्कारः । निश्चयालङ्कारः । विरोधालङ्कारः । विभावनालङ्कारः । विशेषोक्त्यालङ्कारः ।
अवश्यत्वलङ्कारः । विवक्षालङ्कारः । समासालङ्कारः । विधिबालङ्कारः । अनादरालङ्कारः । आद-
रालङ्कारः । अन्योन्यालङ्कारः । विनोक्त्यालङ्कारः । आवातालङ्कारः । शृङ्खलालङ्कारः । अनुमान-

उद्धारः । आश्रितहारः । प्रवृत्तहारः । धर्म्याश्रितहारः । परिहृतहारः । समताहारः ।
 तुल्यहारः । वैषम्यहारः । परभारहारः । उद्ग्रेहारः । परिषंखहारः । प्रति
 प्रवृत्तहारः । तन्त्रहारः । अशक्तहारः । समताहारः । अव्यक्तहारः । सत्यहारः ।
 विकल्पहारः । समप्रवृत्तहारः । अशक्तहारः । अभीष्टहारः । समप्रवृत्तहारः ।
 प्रवृत्तहारः । प्रत्यक्षहारः । अप्रत्यक्षहारः । प्रतीकहारः । नीतिहारः ।
 आनन्दहारः । विवेकहारः । नन्दुहारः । उन्नतहारः । ऊर्ध्वहारः । आजी-
 त्तहारः । वज्रोत्तहारः । अभाषित्तहारः । भाषित्तहारः । उद्गताहारः । रसवद्-
 त्तहारः । प्रयोक्तहारः । अर्थ्यहारः । संकटिः । उद्गतादिमिदपच ।

No. 2443. जातकालङ्कारः । Substance, country-made paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 21. Lines, 9 on a page. Extent, 467 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1872. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Jātakālankāra. On horoscopy. By Gaṇeś'a Daivajña, son of Gopāla.

Beginning. सानन्दं प्रविपत्य विविचदन्तं ज्योत्स्नं भारतीं

सूर्यादिवचनच्छब्दं निजगुरुं मत्स्यां वृद्धजं क्षितं ।
 येवामङ्गितरोरवक्षरवदोनानाविधाः विवचः
 विविं चानि जगु प्रचानि विवचं प्रत्युच्येक्षमाणाः ॥
 यत्पूर्वं परमं शुक्लाक्षरक्षितं सञ्ज्ञातकं पञ्चिका
 + + गुरुतमं तदेव विग्रहं कुर्वन् मन्त्रोऽक्षरं ।
 दैवज्ञः कुतरो यमः सुखमतिः श्रीहर्षेण वन्द्यरा-
 ह्मणेनारह्यं शुभाय नमस्त्वं श्रीमन्निबानुज्ञया ॥ इत्यादि ।

End.

यद्भवमिदं तदेव मन्त्रतत्त्वज्ञानम्
 बुद्धिबुद्धिबिहारभूर्विबुधमन्त्रज्ञानम् ।
 प्रवचनरत्नज्योत्स्नाधिपसभाप्रधानप्रभा
 यवीन्द्रकुसुमभूषणं जयति कावलीकेविद्ः ॥
 भारद्वाजकुले बभूव परमं तन्मां तुलानां यवं
 आर्षाक्षय भवेद् (?) यद्भक्तिवत्तः श्रीहर्षेण विद्ः ।
 श्रीमान् चन्द्रकलाविग्रहदनुमोदोपाधनामभव-
 श्रीमदैवविद् वरचन्द्रगुण श्रीरामकृतोऽभवत् ॥

ब्रह्माध्यायः श्रीमद्भगवत्सुतैर्व्यासैः श्रीकृष्णः प्रदीतः ॥

ह्रींकाराभावे शीघ्रादिनिरूपणं । वायुर्वाभावे, विषकाम्यानिरूपणं । पद्मभाभावे, चातुर्शान्निरूपणं । वट्टाभावे, सप्तशान्नान्निरूपणं । सप्तभाभावे, प्रत्यक्षान्निरूपणं ।

विषयः । पटित्ववस्तराजादिकवर्गः । मिथिदेवतकवर्गः । मन्त्रयोगादिकवर्गः । सप्तकक्षा-
सप्तकवर्गः । मन्त्राभिरुच्यः । यथाया आवादिभिः पञ्च । दिग्वायिभुक्तौदिमिकवर्गः । सप्तमी-
मकवर्गः । मित्यन्नादिकवर्गः । सप्तमयवकादिकवर्गः । यन्त्रावायकादिभिः पञ्च । सप्तम-
योग सप्तमोक्त-मकवर्गोवादिमिकवर्गः । सप्तमीदेवतादिमिकवर्गः । यन्त्रावायकादिमिकवर्गः । सप्तमी-

इयमोनादिभिरुपयं । साधारणसुखसादिकथनं । आनन्दजादिभिरुपयं । सुखभासु-भासुपजा-
दिभिरुपयं । इयमभासु-कलसभासु-हारपजादिभिरुपयं । अश्वपजादिभिरुपयं । प्रयासनवपादि-
कथनं । मानराशिविचारः । दिक्शुद्ध-पिदिक्शुद्ध काकराऽप्रधत्तिभिरुपयं । वषाडुभिरुपयं ।
योगिनोविचारः । आत्मसुखादियोजकथनं । कृत्वाटपरकथनं । पम्बाराडपत्रकथनं । शुभा-
शुभशकुनभिरुपयं । जातकप्रकरणं । तत्र मूलद्वयमूलपुत्रपादिकथनं । वज्रधारपादिदिनक-
थनं । रोममुक्तानप्रकरणम् । पादप्रभावेन दिनमानज्ञानकथनं । महवकुविचारप्रकरणम् ।
कृषिमुक्तप्रकरणम् । प्रथमरजोदर्मनसमये साक्षादिककथनं । गर्भाधानपुंसवनादिकास्तुभिरु-
पयं । तत्र पक्षःप्राग्नादिकास्तुभिरुपयं । विवाहप्रकरणे वरसहस्रकन्यासहस्रपादिकथनं ।
विवाहवेदिभिरुपादिविधिकथनं । अग्राधानविधिकथनं । अग्निचक्रकथनं । देवसापनविधि-
कथनं । संज्ञानिप्रकरणं । तैत्तिरीयप्रकरणं । अन्धपक्षपादिकथनं । पत्नीपतनविचारः । विद्या-
प्रसक्तकथनम् ।

No 2445. जातकालङ्कारटीका । Substance, country-made paper, 11½ × 4½ inches. Folia, 28. Lines, 9 on a page. Extent, 525 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1866. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Jātakālaṅkāra-tīkā. A commentary on the work described under the next preceding No. Anonymous.

Beginning. (अथ जातकालङ्कारटीका टीका लिख्यते ।) सानन्दमिति । नवेरकविज्ञा-
नाहं इदं जातकं कुर्वे—इति हतौचस्रोवेनाम्यः । किं कथा सानन्दं यथा भवति तथा कथ्यो
इदं नवेरं—इत्यादि ।

End. कीदृशोऽध्यायः, इत्यर्थः यथैः चैतेः इत्येः प्रचीतः ज्ञतः ।

Colophon इति नौजातकालङ्कारटीकायां वंशाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । नवेरदेवप्रकृतजातकालङ्कारटीका व्याख्यानं ।

No. 2446. जातकालङ्कृतिश्रीः (जातकालङ्कारटीका, 1) Substance, coun-
try-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 52. Lines, 7—8 on a page. Extent, 647 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit,
Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Jātakālaṅkāriti-śrī. An exposition and elaboration of the Jātakālaṅkāra, by the author himself. The codex is incomplete.

Beginning. + + हे' ब्रह्मविद्यापरिचयसुतरं नीलकं वासपुत्रं

मन्त्राचार्यं मुनीनां परिपद्यमानं प्रेमविद्यामभ्यासं ।

मिहैवं सेहदेव श्रुतिसमन्वितं भाषणं भाषयिष्या

भाषैवद्भ्याम्यन्तेऽसौ प्रवरमतिमुदे ज्ञातकाककुत्तिचोः ॥

अथ ज्योतिर्विज्ञानिकग्रन्थोऽककुत्तिकाकरचमामिषुषः नीलसेशकविः नीलकजातकानु-
शासिकातकाककुत्तिनामग्रन्थं विकीर्णकदादौ विभिन्नपरिचमाग्रन्थे' शिष्टाचारक्रमानतं
भगवद्भ्युतिभूतमुप + + + + + महेशनामा ग्रन्थकरचकुम्भसेन मया
इत्यादि ।

End. सर्वकलाविधिः सर्वकलाकुम्भसीमीपाकनामाभवत् तदनुजः नीलसे-
विदा वर—इति ।

Colophon. (इत्यनेनोद्धिताभावात् परिचमाग्निक्रमकवार्कं नास्ति ।)

विषयः । महेशदेवब्रह्मज्ञानकाककुम्भारका वाक्यान् ।

No. 2447. पद्मकोशः । Substance, country-made paper, 12 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 9 on a page. Extent, 487 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1863. Place of deposit, Calcutta, Government of India ; another copy at Rasādha-grām, Post Dhamdaha, Zilla Purniyá, Paṇḍit Maheśa Jhā. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Padmakosha. A brief treatise on horoscopy showing the influence of the planets, &c., on human destiny. Anonymous. The codex is incomplete.

Beginning. महेशं परि पद्मयोगिन् मन्त्रा

वरं भारतीं सेचयाम् कृत्यपुत्रान् ।

विद्योत्पादितं तानिहं पद्मकोशं

प्रवक्ष्ये पत्रं वर्षकाले पञ्चाशत् ।

अतः प्रवक्ष्ये धनमादिसम्पत्तं

मन्त्रादिकानां रविपूजकानां ।

शामान्यतोभाषणं च ज्ञानां

कोट्युपकारात् सेठविदां विताय ॥ इत्यादि ।

End. आर्यभट्टोभवति यव + कोहर + सुपक्षः

विंशोपचारिपुत्रमन्त्राणां मन्त्रस्युं विभक्ते ।
 + + श्रीवे सवनमुदरेनेषदोनं नराणां
 सखीवर्णि सजनकसहं कामिनीनां च यौवा ।
 इति राजभाष्यसहं ।

Colophon. इति पञ्चकोशे भाषाभाष्यः । श्लोकसंख्या ११० । श्रीः । संवत् १८९१ ।
 विषयः । जन्मसम्यक्प्रसादा भाष्यसहकथनं ।

No. 2448. केशवपद्धतिः, उदाहरणाख्यटीकासहिता । Substance, country-made paper, 10 × 3½ inches. Folia, 52. Lines, 11 × 12 on a page, Extract, 1,599 śloka. Character, Nāgari. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Text, verse. Commentary, prose. Correct.

Keśava-paddhati. A treatise on horoscopy, with a commentary entitled Udāharana. The text by Keś'ava, the comment by Viśvanātha, son of Divākāra.

Beginning. टीकायाः,—जीमवेतं जन्मस्य केशवीनामपद्धतेः ।

मघितं विचिन्तायेन क्रियते वाक्यद्वये ॥

मूलस्य,—

जन्मा विज्ञपयारदाभ्युत्तमिषमद्याकैमुक्तपद्यान्
 कुर्वन् जातकपद्धतिं स्युदतरां चोराविदां प्रीतये ॥

यन्मैः स्युदतराऽप्य जन्मसमर्थोपेक्षोऽप्य चेदः स्युदताः ।

यस्यचे हि सटनं सटनं इवाकर्षं पद्वतः स च ॥ इत्यादि ।

End.

मूलस्य,—मन्दीषाने केशवोविप्रवर्ध्या-

चोऽभूदोराशासकसहं विधीय ।

वेनीतोयं पद्धतिर्जातकीया

चमार्चिंमद्वनवदा सुदीपा ॥

वे सुदीपा पद्धतीनामध्यां जातकपद्धतिं ।

चोरावित्यदर्शी याति शोके नामं यमः सुखं ॥

इति केशवपद्धते जन्मसमर्थभाष्यः ।

टीकायाः,—इतिविधौ शोके वाच्यार्थं निहत्तु । यथा + मूलाच्च ग्रन्थं भवतु । वे सुदीपमित्यस्य सहाय्यः ।

Colophon रति नीदिवाकरदेवज्ञानमविद्यामविरचिते नीकेश्वरदेवज्ञानविरचित-
पद्यदाहरणे ब्रह्मसाम्यायोदाहरणं समाप्तं ॥

विषयः । प्रथमाध्याये,—मध्यमप्रवसाधनार्थमहर्गवकथनं । दशमसुग्राहिसाधनं । नतो-
न्नतसाधनं । भावसाधनं । आरौहावरोरफलकथनं । भावकुपुल्लौनिर्णयः । तत्र केन्द्रादिवि-
षयं । द्वितीयाध्याये — दृष्टान्तयनविधिकथनं । १ये प्रवसां वलावलनिरूपणं । अधिमिषादि-
कथनं । सप्तवर्गवलादिसाधनं । भाववलादिकथनं । ४र्थे,—रश्मीटकहसाधनं । ५मे—
आयुर्मेघनविधिकथनं । ९हे — प्रवसां समस्तग्रहाशुभशानोपायकथनं । ७मे,—दशाप्रवेशादि
कथनं ।

No. 2449. सिद्धहेमचन्द्राभिधानखोपशब्दानुशासनवृत्तिः, (अष्टमाध्यायः ।)

Substance, foolscap paper, 12 x 10 inches. Folia, 121. Lines, 9 on a page. Extent, 2,518 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Siddha-hemachandra. A grammar of the Saṅskṛit language. By Hemachandra Śūri. The codex contains only the eighth book which treats of the grammar of the Prākṛit language. This work has been twice printed.

Beginning. अथ प्राकृतं ॥ अथ भव्यं आनन्दयोगोपधिकायाय ॥ प्राकृतं संस्कृतं । तथ
अथ तत् आनन्दं वा प्राकृतं । संस्कृतानन्दं प्राकृतमभिहितम् । संस्कृतानन्दं प्राकृतं आनन्द-
वर्णं । इत्यादि ।

End. एवं चित्ते चिरकिं चिरसि, चरे चरकि चरसि। चिरय एवं नमस्तथां । नमो
बुद्धार्थाय ॥ + + + अम्भद्याय ॥

Colophon. इत्याचार्य्यजीरेमचन्द्रविरचितायां विरहेमचन्द्राभिधानसोपानप्रबन्दानु-
ब्राह्मणहो अष्टमस्याध्यायस्य अन्तर्गते पादः समाप्तः।

समाप्ता चेयं विरहमेवमन्त्रशब्दानुशासनवृत्तिः प्रकाशिका नामेति ।

बासीदिशाम्यतिरमद्रचतुःसमद्र-

मद्रा + + चितिभरणमवाऽदृष्टः ।

श्रीमन्महाराज इति दुबेर + + + ति + श्री.

++++ मुनिपुत्रस्यकुलावतंसः ॥

तस्यान्वये समजानि प्रवक्ष्यताम-
 तिस्यश्रुतिः क्षितिपतिर्जयसिंहदेवः ।
 येन स्वर्गसवितर्यपरं सुभाशौ (?)
 श्रीसिद्धराज इति नाम निजं वक्षेति ॥
 सम्यक्निवेश चतुरस्रतुरोऽप्युपायान्
 जिलोप × + + + + + + + + + +
 विद्याचतुष्टय + + + + मतिर्जिताम्ना
 काष्ठा + + + + । पुरुषार्थचतुष्टये यः ॥
 तेनातिविश्रुतदुरागमविप्रकीर्ण-
 शब्दानुशासनसमस्त + इर्थितेन ।
 अभ्यर्थितो निरवमं विधिवद्गुणत
 शब्दानुशासनमिदं मुनिरेवचन्द्रः ॥ श्रीरत्न ।

विषयः । अध्यायेऽस्मिन् केवलं प्राकृतभाषायाः प्रकृतिप्रत्ययादिभेदप्रदर्शनमुपेन आकर-
 प्रक्रियाकथनं ।

No. 2450. जातकसुधाकरः । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 17—18 on a page. Extent, 277 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct. ३

Jātaka-sudhākara. On palmistry. Anonymous. The codex extends to eight chapters, but it seems to be incomplete.

Beginning. श्रीऽशेषाय नमः । यद्वाग्वेषं सकलार्तिभञ्जनं यत्कीर्तिध्वजः कलिकवम-
 पन्नः । सो वै रत्नागं यमसा (?) लक्षणेदेवः स पाषाणं कवचानिधिनः । १ । यं देवदेवं
 मुनिधिवरं वाः स्वप्नि नायनि च सामगौतैः । तं वन्द्यं वाचं शशिचूडारिजितं शम्भुमार्दे-
 देवं । १ । अज्जातकं वासपराशराख्यशौक्यं कात्यायनशामकेयैः । कृतं तदेवाद्यमहं प्रवीणि
 युक्तं सुसामुद्रिकयुक्तिभेदैः । २ । रेखावशात् कुचं च जन्मकालज्ञानं तथा तत्पक्षसाधनम् ।
 वक्ष्ये शिवं भूमिधरेन्द्रकन्याप्रियं नमस्कृत्य मुपं लक्ष्म ॥ ३ ॥

End. सङ्कीर्णं च यदा सा आग्नेया वै नदनामभाक् । तदा सा कुचते कृपां महा-
 राक्षसदं ग्राभा । १० । नदरेखा महाभाग्यं कुचते सर्वसम्पदं । महानदी च रेखा सा कुर्व्यादौ-
 क्षितिपं नरं । १८ । सङ्कीर्णं नदरेखा वै साक्षात् कुचते वनुः (?) । यदा वै तिलसंयुक्ता जायते

नररेखिका । १८ । साराब्धभाजं कुर्वते नरं भाग्याधिकं सदा । नदाब्धा रेखिका पुंभिः सुसभा
पूर्वसन्निभैः । १० ।

Colophon. इति नीलकण्ठिकोदिते जातसुधाकरे प्रथमावतंशे नदरेखाप्रसवने
नामाह्नोऽध्यायः ।

विषयः । १मे अध्याये करचरवादिनदरेखायां नामकीर्तनं तासां फलकीर्तनम् । २ये
ऽध्याये रेखाज्ञानतो जन्मकाळीनशाकनिर्णयः । ३ये अध्याये रेखाज्ञानतो जन्मकाळीनमास-
निर्णयः । ४थं अध्याये उक्तरीत्या पक्षनिर्णयः । ५मे अध्याये जन्मतिथिनिर्णयः । ६ठे अध्याये
इष्टकाकनिर्णयः । ७मे अध्याये चायुषोनिर्णयः । ८मे अध्याये नदरेखादितत्फलकीर्तनम् ।

No. 2451. नीलकण्ठीसंज्ञातन्त्रम् । Substance, country-made paper, 12
× 5 inches. Folia, 6. Lines, 14-15-16 on a page. Extent, 398 ślokas.
Character, Nāgara. Date, Sm. 1721. Place of deposit, Calcutta, Government
of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Nīlakaṇṭha-saṁjñā-tantra. On the astrological influences of
the twelve signs of the Zodiac. By Nīlakaṇṭha.

Beginning. नीवरदमूर्तिर्जयति । प्रथम्यं हेरम्भमयो दिवाकरं नुरोरममस्य तथा
पदाम्बुजं । नीलीकण्ठोपिविविधं कृत्तिभिक्षाजिह्वं कूरिमनःप्रसादकम् । १ । पुनीचरो-
ऽग्निः सुहृदस्तुष्याङ्गोऽपिपातारिबोद्धिदग्निः । पीतोदिनं प्राग्निपयोदयोऽप्यसृक्प्रजोऽकल्पः
समौजः । १ । हयः क्षिरः कौ चितिशौतकयोऽग्येऽसृक्प्रजायुनिशाचस्तुष्यात् । श्वेतोतिशब्दोपि-
पयोदयस्य मध्यप्रजासृक्प्रभेदि वैश्वः । २ ।

End. प्रसकाशेपि सवने (?) विचार्ये प्रहुरिच्छया ।
सर्व्वेनामपयोगोऽप्य चितं इच्छन्ति प+माः ।

Colophon. इति नीलकण्ठा संज्ञातन्त्रं पूर्व्वंतामनात् ।

विषयः । नेषादिराश्रीनां चरपुष्पादिसंज्ञाकवर्णम् ।

No. 2452. यवनजातकम् । Substance, country-made paper, 9 × 4
inches. Folia, 8. Lines, 11-12-13-14 on a page. Extent, 292 ślokas.
Character, Nāgara. Date, Sm. 1809. Place of deposit, Calcutta, Govern-
ment of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Yavana-jātaka. The name shows that it is a summary of astrological knowledge compiled from some Yavana work, but the codex is imperfect, and contains only three chapters on astrological marks on the persons of females. The work is inscribed to one Vṛiddha-yavana.

Beginning. नीलवेशाव नमः । अथ नीलचक्रपदं लिखते । ज्ञानादिनीषु प्रमदा विनीता प्रभूतकेशा प्रियदर्शना च । प्रियन्मदा सम्मंसवानिरामा बुधान्विता देवमुच्यते ॥ १ ।

End. इति क्रूरा विजयोवार्जिणि भवान्मया सत्युपायं विनिश्चयः कृत्यभोगाः शोभ्याः पुण्ययोगा विजयिभावात् राज्याख्यं मूर्ध्नि कथ्यते (P) । १० ।

Colophon. इति नीलचक्रपदनामाख्यं कृतं ब्रह्मज्जातके जीराजयोगाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । १मे अध्याये रत्नेकस्मिन् चक्षुषे कीर्त्या जन्मः पदं । २ये अध्याये कीर्त्या रत्ना-
दिपदभावपदं । ३ये अध्याये कीर्त्या राजयोगनक्षत्रं ।

No. 2453. ब्रह्मज्जातक वा जातकविवरणं टीकासहितम् । Substance, country-made paper, 12 × 5 inches. Folia, 82. Lines, 11 on a page. Extent, 3,174 ślokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1872. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Vṛihajjātaka. ALIAS Jātaka-vivarana. An elaborate treatise on horoscopy, with a commentary. The text by Varāhamihira, the comment by Mahidhara. The codex is imperfect.

Beginning. (नू) नीलवेशाव नमः । मूर्ध्नि परिकल्पितः ब्रह्मभूतवर्त्मोऽपुनर्ज्योत्स्नानाम-
लोत्पादविदां क्रतुषु चक्रतां भर्तामरज्योनिषां लोकानां प्रलयोदयकिमिविमुक्षानेकथा च । पुनो
वाहीनः स ब्रह्मज्जातकविवरणकोषोक्तदीप्तोरपिः । १ । भूषोभिः पटुबुद्धिभिः सुदुर्षिणां
होरापदकृत्तये ब्राह्मणावसनमितेषु वडमः ब्राह्मेषु दृढेभ्यो होरात्मक मर्यादं प्रतरहोभयो-
क्तानामपं कथं इति विविचनयेवडं ब्राह्मणं प्रारभे । १ ।

(टी) नीलवेशाव नमः नीलचक्रपदे नमः नीलचक्रयोगिनः । नीलचक्रं चक्षुषं मारदां मुच्य-
ते (मारदापदपदं) नमः संक्षेपतोवर्ध्नि ब्रह्मज्जातकविवरणी । जिह्वाधारपादनादेवचक्र-

मात्रे चावमिकाचार्यैवराहमिहिराजैस्तत्त्ववरोमणितत्त्वानामरं चौराग्रं चिकीर्षु-
रङ्गादुदाविशति गार्हस्त्यविज्ञोदितेनाह । मूर्तिमे इति ।

End. (मू) सप्तमिके सप्तविंशतिताडोपलोचनः पुरुषस्तथा । चौराग्रस्तथा-
स्तितान्नात्मा विज्ञोदितेऽन्योपगतो भूषणः । ११ ।

(टी) आदित्यदासतन्त्रसद्व्यासबोधः काव्यिके सविज्ञस्तत्त्वप्रसादः । चावमिको-
नितान्नात्मा सप्तमिको वराहमिहिरावधिरा चकार ।

Colophon. इति चौराहमिहिरकवे हस्त्यान्तके उपसंयत्ताध्यायः । हस्त्यान्तकी-
का समाप्ता ।

No. 2454. विवाहहन्दावनम् । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 16. Lines, 14-15-16 on a page. Extent, 494 ślokaas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1689, Sk. 1553. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Vivāha-vṛindāvana. Astrological calculations for ascertaining proper auspicious times for marriages, &c. By Kes'avārka.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः । श्रीगणेशाय नमः । श्रीशक्तिभ्योः हस्तु नोनवसन्नि-
वेशः स्तोत्राय च कवचं नयनासुखी । यथास्तुप्रयत्नमस्तुमाचचार इन्द्रादिरावधिकोस्तु-
रश्मिगुणः ॥१॥ सवर्ग्यमग्नेष्टुभामुरिरिभ्य गोभ्यः सारं वराहमिहिरादिमतानुसारं । स्फारस्फुरत्-
परिमलाद्यमतं विवाहहन्दावनं विरचयामि विचारयम् ॥ १ ॥ भुवानुराषाढमूलरेवतोकर-
मघासातिरदूषयोगः । रवेरनीनामकरादिषट्पञ्चै करपदे मङ्गलकर्मगोहर्षा ॥ २ ॥

End. प्रायोविवाहपटलं उत (:) सप्तमानं सप्तोपमं न सप्तमे नवचासनामि ।
हन्दावने परमतातपपीयमानहन्दावनेनुरमतामिह सप्तमिभ्योः ॥ १ ॥

Colophon. इति श्रीकेशवार्कविरचिते विवाहहन्दावने वधूपप्रज्ञाध्यायः ।

विषयः । १मेऽध्याये विवाहविषयकनक्षत्रादिकथनं । २येऽध्याये विवाहे काष्ठनी-
मांसा । ३येऽध्याये मेखकनिर्देशः । ४थ्याध्याये नवांशविवेचनं । ५मेऽध्याये तन्मादिकप्रवृत्तिरेव-
गुणकौर्मनं । ६ठेऽध्याये विहितचन्द्रताराफलकथनं । ७मेऽध्याये राशेऽन्वायया चन्द्रार्थप्रवृ-
त्तिर्देशः । ८मेऽध्याये पद्वर्गसाधनकथनं । ९मेऽध्याये गोक्षितिर्विषयं । विवाहे तत्प्रसंसा च ।
१०मेऽध्याये गोचरफलकथनं । ११मेऽध्याये शुभाशुभयोगकथनं । १२मेऽध्याये तन्मादिकरवा-
दीनां फलं निर्दिष्टं । १३मेऽध्याये निधनाशुभलानक्षितस्य शुभप्रसक्त तन्मादिशुभलानक्षि-

ममभयस्य च क्षित्या ममफलकौर्तनम् । १४श्रेऽध्याये प्रवचयोगवसकथनम् । १५श्रेऽध्याये शुभा-
ममभारीरक्षचमिकपचम् । १६श्रेऽध्याये वरवधोक्त्यादिप्रवचनशतं सुखदुःखफलकौर्तनम् ।

No. 2455. जातकमञ्जरी । Substance, country-made paper, 9 × 4 inches. Folia, 44. Lines, 7 on a page. Extent, 616 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jātaka-manjarī. A treatise on horoscopy. By Nrisiṅha, son of Nāganātha, of the Maudgalya gotra.

Beginning. श्रीमन्महेश्वर उवाच । महाश्वेतप्रान्तप्रवचदुवज्जन्मदसरित्ताघातक्रोडा-
परिमितितज्जन्मदरजः । मुक्षं यस्या धने धनस्यरदकाम्या सचपलां वकाक्षधधानिं स दिशतु
ममेवं मचपतिः ॥ १ ॥ क्त्वा धातुर्वराणि विभुवनमहितं देवराज्यं पुरस्तात् पश्चादेनं निजेष्ट-
प्रदमपि सकलान् द्रुष्टतेविष्णुभक्तान् । प्रज्ञादनायकमप्रतिफलितमुक्तो देवनायस्य वचस्मि-
न्ना क्त्वासमेतेनितजनचित्तकत् पातु देवोत्तमिन्दुः ॥ २ ॥ स्मृतिप्रवचक्याया माया नवेन्दु-
मरीचिभिः मतिक्रुवलयं मूढं कदं प्रबोध्य जलामये । शरदिव गिरौ भृङ्गो रङ्गीकृतममपट्टदा
रमयतु मुदं दद्यादाद्या गिरामधिदेवता ॥ ३ ॥ स्नातं द्वादशधा विभज्य तपनोयोयाति सर्वं
जगत् यस्येन्दोर्कपधा कुजसु नवधा सौम्यसप्तःषड्विधा । जीवः पोट्टशधा भृगुर्वसुविधं चैधा शनिः
सप्तभानुपतिः (?) (सप्तधा सप्तभानुः) क्षितिकारणान् चिरमदं नत्वार्यये वाञ्छितं ॥ ४ ॥ अद्वैतो
नित्यतुष्टोमहितनयपदः सत्यवादी मनवी ब्रह्मिष्ठस्त्रायिपुटिः कलुषजनतिरम्कारकत् सन्नि-
वेष्टी । सन्मानः ज्ञानवाची सततभृदुवचाः शास्त्रतत्त्वोपदेष्टा ज्ञेता वाङ्मनारोहो स भवति गुण-
वान् देशिकानां वरिष्ठः ॥ ५ ॥ श्रीमन्मोक्षमार्गोन्मुक्षिसनशशी विद्वन्मन्दस्य शिष्यः देवज्ञानां
वरिष्ठः सकलगुणनिधेर्गौतमायस्य कुरुः । सूर्योक्त्या वराणि विभुवनचित्तकत् सूर्यसिद्धाकक्षारं
संयज्ञाची वसिष्ठः सरस्वितितरिं जातकाक्षं प्रचक्षो ॥ ६ ॥ तान् नत्वा द्वादशाचार्यान्
वक्ष्यते सर्वसम्पत्ता । संयज्ञ सूर्यसिद्धाकं मया जातकमञ्जरी ॥ ७ ॥

End. यथेष्टयोगमलपनादियोगात् तथा विषयैव वदेत् फलानि विन्द्यान् पुनः
चेष्टरतामवस्थाभेदेन तीर्थक्षलदिग्विशेषान् ॥ १० ॥ यथेष्टं जातकं योविलिखति विषुधः
प्रीत्येतं स मर्त्यः विषुधं शब्ददिष्टेर्वैजकनकधराभूषणैर्वाचनेषु । विंशतन्मामिनिष्कसदृश-
मपि वा प्रीत्येषसु नेवं तस्याश्रय प्रकृत्या कलुषमतिजुषोर्लोभिनोमा लिखेत् ॥ ११ ॥

Colophon. इति जातकमञ्जर्यां निर्याणयोगीश्वरम अष्टादशोऽध्यायः ।

विषयः । १मे अध्याये आयुरादिगणनायां विविधसिद्धाकौर्तनम् । २ये अध्याये राशिन-
चक्रादीनां नामभेदकथनम् । ३ये अध्याये पक्षाणां राश्यादिष्टाद्वत्यादिभावकथनम् । ४थं अध्या-
ये नावचिकनम् । ५मे अध्याये करवतत्यादिभावकथनम् । ६थे अध्याये पक्षाणां दृष्टेर्वैजकौर्तनम् ।

Abstract

Siddhānta-rahasya. A commentary on the *Grahalāghava*, a work on astrology. By Vis'vanātha Daivajña, son of Divākara Daivjña.

सुखा अभ्युदयं दिवाकरदुतं स्याद्विजयायः क्षती

जीमद्वन्द्ववा नरोदयैश्चो नै उवाः कृताले मद्राहपुत्रेह वसिष्ठेन ज्योतिर्विहा
कृतप्रवृत्तावर्गौकाया सोमद्विभ निवदाः । तस्यवा,

चोहन्दावनडोकिदाच विहतिं मौहर्नतसस्य वै

सन्धाज्ञादिविनिर्देशं + + + + इन्दोर्षंवाह्याम् वै ॥ १ ॥

सुधीरक्षनं तर्जनीयमवयव सुखव्याहनीनिर्देयं वेदशिक्षायाः ।

सुखाद्यव्ययनयान्यान्पूर्वजान् मरेशान्मन्त्रज्ञानिभ्योऽवसायात् ॥ १ ॥

End. स्वतः । मोक्षप्राप्तिसिद्धिर्नोदयद्वन्द्वज्ञानमतीत्यस्यैव विद्यमानः ।

तमसः नीलवनावाक्यः । तेनेदं पञ्चाशद्वक्त्रं त्रयितं कहीकृतं तद्गुणैः शोभं घटमिदं नदा
तु नद्यैः कानो सदा धार्यतां ॥ १ ॥

Colophon. इति नीलवनावाक्यप्रमाणविक्रमावर्तनविरचिते विद्यानगरस्य पञ्चा-
शद्वक्त्रोदाहरणं समाप्तं ।

विषयः । पञ्चाशद्वक्त्रोत्पत्त्यस्य व्याख्यानं ।

No. 2457. प्रभा । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches.
Folia, 236. Lines, 9 on a page. Extent, 7,138 ślokas. Character, Nāgara.
Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva,
Bahādur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Prabhā. A commentary or Pārthasārathi Mīśra's Mīmāṃsā-
śāstra-dīpikā, an exposition of the Mīmāṃsā doctrine. By Sad-
vaidyanātha, son of Sadrāmachandra Śūrī.

Beginning. सौम्यं सोमाहुतराम + +

+ + + त्रापीयं नमत्सुभम् ।

सदा सदाचारनिरस्तम्

नीरामचन्द्रं पितरं जनाभि ॥

नीमन्नामचन्द्रपतेरचारविन्द-

मानस्य भक्तजनसिद्धिदादरेव ।

नीलवनावाक्यविरक्तभाङ्गना-

विद्यानतल्लभस्यं विशदीकरोति ॥

अधीत्य सकलं भागं परिशील्य यथामति ।

सद्गुरुर्वा प्रसादेन व्याख्यासौ भागदोषिका ॥

व्याख्यास्येति । तत्र तावद्विषयोविषयस्यैव पुन्यपक्षयोत्तरः । प्रयोजनस्य यथा
भाष्येविकरणं कृतम् । इत्युक्तञ्च योदाहरणस्यैव पुन्यपक्षविद्यानप्रयोगं नमपयत्ताङ्गविद्या-
नाकाविकरणवद्विद्याभाष्यस्योक्तस्यैव भाष्ये प्रत्यधिकरणं यदुक्तं सङ्गतिमाहः । इत्यादि ।

End. समाप्तस्य नीलवनावाक्यं योदनाया अपि येषाम् परोदाहणेन उद्वेकस्य-
नीलविलेपयामादिभिः सुषार्कः ।

Colophon. इति नीमन्पदवाक्यप्रमाणविक्रमावर्तनविरचिते विद्यानतल्लभस्य
भागदोषिकाव्याख्यायां प्रमाणायां तृतीयोऽध्यायः सम्पूर्णः ॥

विषयः । चार्वेकारविभिन्नतन्वीनां समाजदीपिकायाः प्रथमाध्यायद्वितीयपादाद्वारब्ध
तन्वीनाध्यायानां व्याख्यानम् ।

No. 2458. रत्नपरीक्षा । (गवक्षपुराणीयम्) Substance, country-made
yellow paper, 16 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent,
324 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā
Rājendranārayana Deva, Bahādur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Ratna-parīkṣā. A treatise on precious stones, their descrip-
tions, qualities and uses. The work professes to be an extract from the
Garuḍa Purāṇa. The bulk of this work has been published along with
English, Bengali and Hindi translations by Rājā Saurindramohan Tagore,
in 2 vols. 8vo.

सूत उवाच ।

Beginning. नक्षत्रि परीक्षां रत्नानां वक्ष्याम्यासुरोऽभवत् ।

इन्द्राद्या निर्व्विस्तासेन निर्व्विस्तुं तेनेऽभवन्ते ॥

वरत्वाजेन पद्मनां वापितः स सुदैर्घ्ये ।

वक्षोद्दौः क्षपयन्तामतिचक्रदुष्टे रतः ॥ इत्यादि

End.

प्रवर्त्तं क्षोमर्त्तं किङ्कर्त्तं सुप्रानं विद्मं हि तत् ।

धनधाम्यकरं क्षोके विद्याभिभवमाश्रयम् ।

परीक्षा पुस्तकस्रोता अधिराचक्ष वै मनेः ।

स्फटिकस्य विद्मस्य रत्नज्ञानाय श्रौतकः ॥

Colophon. इत्यादिमहापुराणे भावये रत्नपरीक्षा समाप्ता ।

विषयः । देवानां प्रार्थनाय वक्षोदुरास्य उन्मैरचयैः रत्नगीजमलीकारविवरचकचनं ।
अथ वक्षमदीमानुत्पत्तिज्ञानचकचनं । तथ क्षानविशेषचकचमेन तेषां वक्षोदिनेद्विकचनं ।
चक्रप्रकारभेदचकचनं । तेषां प्रत्येकं परीक्षाविधिकचनं । शुभाशुभलक्षणचकचनं । अथ कुत्ता-
परीक्षाविधिकचनं । तथ मज्ज-वरत्त-मज्ज-कादिभ्यश्चाद्यानुत्पत्तिचकचनं । तासां प्रत्येकं लक्षण-
विधिकचनं । शिंशुकादिषु ताद्यानुत्पत्तिचकचनम् । पद्मरानपरीक्षाविधिकचनं । तथ शिंशुलक्षणव-
नहेत्यभिधानद्वये तेषां प्राधान्येन लक्षणचकचनं । तेषां प्रकारभेदाद्विकचनम् । अथ मरकतप-
रीक्षाविधिकचनं । तेषां लक्षणविधिकचनं । इन्द्रभीक्षपरीक्षाविधिकचनं । वैदूर्य-
परीक्षाविधिकचनं । पुष्करानपरीक्षाविधिकचनं । कर्त्तमपरीक्षाविधिकचनं । भीक्षपरी-
क्षाविधिकचनं । पुष्करपरीक्षाविधिकचनं । अधिराचपरीक्षाविधिकचनं । स्फटिकपरीक्षा-
विधिकचनम् । विद्मपरीक्षाविधिकचनम् ।

No. 2459. निदानम् । (गण्डपुराणीयम् ।) Substance, country-made yellow paper, 18 x 6 inches. Folia, 78, Lines, 9 on a page. Extent, 2,198 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Nidāna. On the origin, symptoms, and classification of diseases. An extract from the Garuḍa Purāṇa. This is distinct from a work of this name compiled by Mādhava Kara.

चक्रन्तरिवाच ।

Beginning. सर्वरोगनिदानञ्च यत्ने सुवृत्ततत्ततः ।

आयेवायेनृनिवदैवेष्टा पूर्वैर्नृदोरितम् ॥

रोमः पाशा अरोवाधिर्विपाशोदुष्टमानसः ।

यथा तद्ध मदा वाधाः शब्दाः पथ्योपवाचिनः ॥

निदानं पूर्वैरुपाधि रूपायुपग्रययथा ।

संप्राप्तिचेति विज्ञानं रोगाणां पक्षपा क्षुत् ॥ इत्यादि ।

End.

नशाद्व्यवहता चेति मुहुषीनामसङ्ग्रहः ।

किराततिष्ठकदेश भूमिन्ः काचतिष्ठकः ॥

क्षुत् उवाच ।

नामान्येतामि चरित्स्यामि च निवृत्तवत् ।

रोमरुन्ना रोगिरोमो विष्णुर्वाकरवादिनं ॥

नृपकोनायकोविष्णु रोगको तद्वृक्षलाः ।

अरोवाकरचं यत्ने कुमारोक्तञ्च रोगक ॥

Colophon. इत्यादिमहापुराणे नाचके निदानं समाप्तं । (वैपथनामानि ।)

विषयः । सुवृत्तेन च चक्रन्तरिः संवादेन रोगाणां पथ्योपकथनं । पूर्वैरुपाधिकथनं । सर्वैरेव सर्वरोगनिदानकथनं । अरनिदानं । पिच्छनिदानं । जामनिदानं । आचनिदानं । विज्ञाननिदानं । यक्षनिदानं । अरोहकनिदानं । सुश्रोमनिदानं । मदात्यपनिदानं । चर्मा-
निदानं । अतीशारनिदानं । मूत्राघातनिदानं । प्रमेहनिदानं । विद्रुभिनिदानं । उदर-
निदानं । पाण्डुघोषनिदानं । विषर्पादिनिदानं । मित्याहारनिदानं । क्षमिनिदानं ।
नामवाधिमिदानं । नातरक्तनिदानं । वेगसारकथनं । अनुपामविधिकथनं । यक्ष चिकित्सा-
कथनं । तत्र अरचिकित्सा । नाडीप्रवचिकित्सा । जीरोमचिकित्सा । चिन्तियोगसारकथनं ।
वृत्तनैकादिविधिः । विविधरोगकथनं । तत्र तत्र रोगविशेषे वेगविशेषविधिकथनम् । पूर्वोक्तेषु
सर्वेषु रोगेषु प्रत्येकं चिकित्साकथनं । नदिनन्नादिविधावच्च । वैपथानां नामकथनपूर्वकं
पथ्योपकीर्तनम् । इति शब्दः ।

No. 2460. चरखबूझभाष्यम् । Substance, country-made yellow paper, 18 x 5½ inches. Folia, 22. Lines, 8 on a page. Extent, 572 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva Bahādur. Appearance, new. Prose and Verse. Incorrect.

Charaṇa-vyūha-bhāṣhya. A commentary on the Charaṇa-vyūha, a summary of the contents of the four Vedas and their classification. Anonymous.

Beginning. चयातचरखबूझं बाष्पाख्यानस्य यदुक्तं चतुर्विधं चत्वारोवेदा बा-
ष्पाता भवन्ति । तत्र ऋग्वेदोयजुर्वेदः सामवेदोःयजुर्वेदेति । तत्र ऋग्वेदस्याह भेदा भवन्ति ।
चर्षा चावकश्चर्षकः अवशीयपारः क्रमपारः क्रमपदः क्रमजडः क्रमदण्डयेति चतुर्व्यासच-
मेतेषां शाखाचतुर्विधा भवन्त्याश्वलायनी सांख्ययनी शाकला वाकला माण्डूकायेति तेषामध्य-
यनमध्यायाचतुर्विधः । मण्डलानि द्वयेव तु । यमौषां परिसंख्यातं हे सखे बहुनरे ।

इत्यादि ।

End. चर्षयेति चेति चतुर्थीं प्रश्नभावमात्रोक्त्यर्थः ।

Colophon. इति चरखबूझभाष्ये चतुर्थः खण्डः ।

— — — — — ।
विद्वन्मिः प्राथितेनेयं मन्त्रीदासद्विजन्मना ॥

चरखबूझमिश्र विहिता यन्मोसया ॥

विषयः । चतुर्विंशोपचरखबूझस्य बाष्पाख्यानम् ।

No. 2461. भागवततत्त्वदीपनिबन्धः । Substance, country-made paper, 13 x 7 inches. Folia, 182. Lines, 6 on a page. Extent, 3,184 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendrānārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Bhāgavata-tattvadīpa-nibandha. An enquiry into the philosophy of the Bhāgavatā Purāṇa, showing that the Bhāgavata inculcates the S'uddhādvaita doctrine. By Vallabha Dikshita.

Beginning. नमोभगवते तस्यै कथायाद्भुतकर्षणे ।

रूपनामविभेदेन जगत्प्रतीकृतिं वेद्यतः ॥

साज्जिज्ञा भगवद्भक्ता ये सत्तावधिकारिणः ।

भवान्नलक्षणा द्वैवात्मनामर्षीमिच्छते ॥

भगवत्पञ्चमाङ्गाय विचार्यै च पुनः पक्वः ।
 यदुक्तं हरिणा भवत्युन्मेषविनिवृत्तये ॥
 एवं शास्त्रं देवकीपुत्रजीत-
 मेकोदेवोदेवकीपुत्र रव ।
 मन्त्रोऽथैकैकस्य नामानि यानि
 कर्माण्येकं तस्य देवस्य वेदा ॥
 इत्याकलय्य सततं शास्त्रार्थः सर्वमिदं यः ।
 श्रीभागवतकपञ्च चर्यं यच्छ्रमि यथावति ॥
 वेदान्ते च स्मृतौ ब्रह्मसिद्धं भागवते तथा ।
 ब्रह्मेति परमास्तेति भगवानिति शब्दगते ॥ इत्यादि ।
 यथा भागवतस्यार्थोद्दिष्टाभ्युत्तनाद्भवात् ।
 तथा निरूपितः सङ्गिः समा काव्यो मनोपरि ॥
 युक्तं वा यदि वायुक्तं मया यदुपनिरूपितं ।
 तत्सर्वं ज्ञान्यचरणे वाक्पुञ्जं वि + कथितं (?) ॥

End.

Colophon.

इति श्रीवृद्धभट्टीशितविरचिते श्रीभागवततत्त्वदीपभिवन्ने द्वादशस्कन्ध-
 प्रकरणं सम्पूर्णं ।

श्रीमद्भागवते दीपः कृतो वृद्धभट्टीशितैः ।

यासवेभ्यश्च दावेन लिखितो दीपते + + ॥

विषयः । श्रीमद्भागवतस्य प्रत्येकं द्वादशस्कन्धीयतात्पर्यार्थकचमनुष्येन गृह्यते तद्वा-
 निरूपणं ।

No. 2462. मङ्गलाष्टकम् । Substance, country-made paper, 12 x 4 inches. Folium, 1. Lines, 20. Extent, 29 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Maṅgalāśṭaka. A hymn in eight stanzas in praise of the leading Hindu gods and goddesses. By Kālidāsa.

Beginning. श्रीमत्पद्मजविहरो(?) हरिहरो वायुर्मेघेन्द्रो नमः-
 चन्द्रो भास्करवितपाक्षवदवाः प्रेताश्च दिक्पाशकाः ।
 प्रद्युम्नो नमस्तुभ्यं सुरगुरुदिनामभिः कौसुभः
 क्षाली प्रतिभरश्च साङ्गकश्च कूर्मेणु नोमस्तुभ्यम् ।

End. इत्येतद्भरमङ्गलादकमिदं पापौषधिर्धनं
पुण्यं श्रीकविकाशिदासरचितं इतं प्रबन्धस्तुतम् । (?)
यः प्रातर्भक्तमानसस्य पठते कार्याणि सिद्धानि वै
मङ्गलाग्निरसकर्म प्रतिदिनं प्राप्नोति पुण्यं मयम् ॥

Colophon. इति श्रीकविकाशिदासरचितं मङ्गलादकं सत्यम् ।

विषयः । प्रधानतया प्रसिद्धानां देवतादीनां स्तौति चामुण्डासङ्गप्रार्थनम् ।

No. 2463. भगवन्नाममाहात्म्यसङ्ग्रहः । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 15. Lines, 5 on a page. Extent, 154 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct.

Bhagavannāma-māhātmya. The merit of reciting or of hearing the recitation of the name of Hari proved by a series of extracts from various Purāṇas and other mediæval works. By Niranjana Yati.

Beginning. प्रबन्ध जानकीनाथ सचिदानन्दविग्रहं ।

नाममाहात्म्यबोधाय सङ्ग्रहोऽलिख्यते मया ॥

नारायण चरे राम कथ्य गोविन्द माधव ।

पाणि नां चचरे विष्णो शिव दीनार्तिनाथन ॥ इत्यादि ।

End. कृतोनाममाहात्म्यस्य पुराणादेश सङ्ग्रहः ।

खनेन प्रीयतां रामः सीताजानिः सख्यकवः ॥

Colophon. इति श्रीनिरञ्जनयतिना कृतोभगवन्नाममाहात्म्यसङ्ग्रहः समाप्तः ।

शुभमस्तु मङ्गलमस्तु ।

विषयः । निम्नलिखितपुराणधर्मशास्त्रादिविष्णोभगवन्नामकीर्तनमवसादीनां माहात्म्यवचनान्शु-
बुद्धय प्रदर्शनम् ।

No. 2464. पिङ्गलप्रकाशः । Substance, country-made paper, 17 × 4 inches. Folia, 51. Lines, 8 on a page. Extent, 2,664 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Piṅgala-prakāśa. A commentary on Piṅgala's treatise on the metres in common use in Prākṛit poetry. By Viśvanātha Pañchāna a son of Vidyānivāsa Mahāmahopādhyāya.

Beginning. अथशब्दः शास्त्रकर्तुः पिङ्गलाचार्यस्य कृतिरूपं मङ्गलं निम्निग्नपञ्चपरि-
समाप्तये प्रस्तावौ करोति । विविधेति विविधा नामाप्रकारविन्यासविशिष्टा भाषा यत्र तद्विधि-
प्रभावशब्दःकदम्बं तदेव सागरः अतिदुर्लभत्वात्—इत्यादि ।

End. उक्तसितरभसमनःसरसनक्षिनीदलकृतमयमप्येकाः शिखिरिपुर्दिवसा-
दीर्घाऽभवत् सङ्कुसुमसमयावतीर्षोरणे ।

Colophon. इति महाभारताध्यायबौधियाग्निवासाक्षजविद्यनाथपञ्चामनकते पि-
ङ्गलप्रकाशे प्रस्तावः ॥ श्रीगुरवे नमः ॥

विषयः । पिङ्गलाचार्यकृतप्राकृतकन्दोपन्यास व्याख्यानम् ।

No. 2465. सारसुन्दरी । Substance, country-made paper, 18 × 8 inches. Folia, 275. Lines, 10 on a page. Extent, 11,645 ślokas. Character, Bengali. Date, Sr 1602. Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Babādur. Appearance, old. Prose. Correct.

Sāra-sundarī. A commentary on the Nāmaliṅgānusāsana of Amara Siṅha. By Mathuresā Vidyālaṅkāra, of the sept of Nāpādhīya Bandyaghaṭa.

Beginning. ब्रह्मोपेन्द्रमहेशशक्तवक्त्रादित्येषपादद्वयं
देवदेविपिशसदानवसमूहशूलयन्त्री परा ।
बन्देऽहं परमेश्वरीं प्रभजतां संसारपीडाहरा-
मर्षा सूर्यमृतप्रभां चिनयनां भूत्याभिराममिकां ॥
यः सर्वानन्दबन्धः चितितलविदितः सत्कुलोमेलवीजो
सङ्कुलस्याथ जज्ञे हतविविधकुलीमाधवोमाधवाभः ।
काशीनाथोऽपि तस्मात्समजनि कुलवांसम्भवन्त्यस्तौवै
तस्मात्सुख्यातनामा समजनि शिवरामोऽहंविद्यज्ञवर्ती ॥
शिवरामतनूकृतविद्यालङ्कारधीमता ।
ज्ञियते मन्त्रबोधाथ ङीकेयं सारसुन्दरी ॥
ङीका यद्यपि भूयस्कोविद्यकोऽव मनोविद्या ।
तथापि सर्वसारार्थज्ञानाय ज्ञियते मया ॥
रायमुकुटङीकादेः कक्षापादिक्रिया यतः ।
सुपद्यप्रक्रिया तस्मान्मन्त्ररेखेन मन्त्रते ॥

बीरान् प्रबल बड्भोविनिवेद्यानि ।

यदाहतिः सकलशास्त्रविचारद्वयम् ।

End.

रसनम्यं सुबोधितमिति शिवम् ।

न्यासविधियुक्तं विद्यासङ्कारबीमता ।

शिवादिस्तुतं टीका निर्वर्तते सारसुन्दरी ।

शिवरामचन्द्रवर्ती जनकः पार्थिवी प्रसूः ।

यस्य बीमसुन्दरीं चकार सारसुन्दरीं ॥

Colophon. इति नपाडीयन्यायटीयबीमसुन्दरीविद्यासङ्कारविरचितायां नाना-

ज्ञानशास्त्रटीकायां सारसुन्दरीं शिवादिस्तुतं चर्वणः । समाप्तं टीका ।

पञ्चाक्षरसप्तश्लोके टीकेयं सारसुन्दरी ।

विधिता बड्भोयलाशमनारायणबीमता ॥

विषयः । चमरकोपक व्याख्यानम् ।

No. 2466. *Sruttyadhyāya-vyākhyā-vyākhyā*. Substance, country-made yellow paper, 20 × 4 inches. Folia, 29. Lines, 6 on a page. Extent, 492 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranarāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Sruttyadhyāya-vyākhyā-vyākhyā. A gloss on a commentary by Śrīdhara Svāmī on the *Sruttyadhyāya* section of the 10th book of the *Bhāgavata Purāṇa*. Anonymous.

Beginning. नूनं एव मुनिः । तथा च चट्टार्थचक्रवर्तिनारवाक्यं मुनिम् । श्रीवि-
वेकरवाक्यनारवाच चट्टार्थकेति । पुराणादिवारवाच ईदरेति । इत्यादि ।

End. ज्ञानस्य न्याससम्बन्धेऽपि न विषयं तस्य प्रकारव्याख्यानं मुनिनीलकण्ठ उप-
निषद् । किन्तु यामिनियन्त्रिताः । इति ।

Colophon. इति नृत्यध्यायव्याख्याव्याख्यानम् ।

विषयः । श्रीचरणाभिज्ञतबीमज्ञानवतद्भक्तन्यायनृत्यध्यायव्याख्यायाः व्याख्यानम् ।

No. 2467. *चित्रगुप्तकथा* । Substance, country-made yellow pap. 18 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 9 on a page. Extent, 100 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranarāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Chitrugupta-kathá. Origin and history of the Káyasthas. Chitrugupta was born out of the entire body (*káyá*) of Brahmá, and hence the name Káyastha. This personage had nine sons, namely, Gauda, Máthura, Bhaṭṭa, Nágara, Sena, Adhishthána, Śrivástavya, Ambashṭha, and Karaṇa, and these represent the nine septs of the Káyastha clan. At the end there is an account of an annual fast in honor of Chitrugupta. The work professes to be an episode of the Uttarakhaṇḍa of the Padma Purāṇa.

Beginning. चम्प कविदवाच । मुने कथय धर्मज्ञ कायस्थानाच्च सत्तम ।

कायस्थानां कुतोऽजन्म देवा कथय सुमत ॥

रतत्युत्थं समासेन धर्मज्ञोऽसि मनोमम ।

इताचेय उवाच ।

विष्णुसूत्रं महाप्राज्ञं पौलस्त्यं मुनिपुङ्गवं ।

पत्रञ्च उपसङ्गम्य भौक्षीधर्मभङ्गां वरं ॥ इत्यादि ।

End. ब्राह्मणान् भोजयेत् प्राज्ञस्तेष्वीदं दद्यात्तानि च ।

ब्रह्माह्नं दानपानानि चिचगुप्तस्य प्रीतये ।

Colophon. इति श्रीपद्मपुराणे उत्तरखण्डे चिचगुप्तकथा समाप्ता ।

विषयः । इताचेयेषु सार्धं चत्वार्योः संवादेन चिचगुप्तस्य जन्मादिकथनं । तत्र ब्रह्मकाय-
जानतात् कायस्तेति संज्ञाकथनञ्च । तस्य गौड-माथुर-भट्ट-नागर-सेन-अधिष्ठान-श्रीवास्तव-
चम्प-कर-रामात्मकवपुष्कथनं । कुर्येवंशीयसौदासोभिधानरूपनिष्ठतचिचगुप्तपूजाकथनं ।
कार्तिकशुक्लद्वितीयायां तत्पूजनमाहात्म्यादिकथनञ्च ।

No. 2468. सहानुमरविवेकः । Substance, country-made yellow paper, 18 x 5 inches. Folia, 16. Lines, 8-9 on a page. Extent, 713 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rájá Rájendra-nárāyaṇa Deva Bahádur. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Sahánumarāṇa-viveka. A digest of the rules regarding concrenation, discussing all details and supplying the rituals. By Anantarāma Vidyávāgis'a, son of Rámacharaṇa Nyáyālañkára.

Beginning. श्रीपूज्यमन्त्रराजः श्रीगुरुं नम्रा विधानतः ।

सहानुममनादीनि श्रीयां वक्ति सतां मुदे ॥

श्रुतिस्मृतिपुराणादीन् येषाम् सङ्ग्रहानपि ।

समाप्नोष्य यथान्यायं विचारः श्रित्यतेऽधुना ॥

तथाहो सङ्ग्रहानुसरणं निरूप्यते । मिताक्षराविवाहदत्ताक्षरविवाहविष्णुनामविष्णुवित्त-
विवाहभङ्गार्थवस्तुप्रभृतिषु श्रुतिवेदवाक्यानि यथा । तचाङ्गिराः । अथे भर्तारि वा नारी
समारोहेऽनुतामनं । इत्यादि ।

End. सङ्ग्रहानुसरणादीनां विचारे स्वच्छन्नं मम ।

धीरेच्छत्पया पूर्यमिदमनमनिवेदनं ॥

Colophon. (?) महामहोपाध्यायराजवरदत्तयाज्ञकङ्कारमहापात्र्यात्मजश्रीचमनाराम-
विद्यावागीश्वरविरचितः सङ्ग्रहानुसरणविवेकः समाप्तः ॥

विषयः । श्लोकां भट्टसङ्ग्रहमनविधिनिरूपणं । साधूलक्षणादिकथनं । असतीनामपि
सङ्ग्रहमनेन पातित्यनाशमात्रकथनं । साधूनां पूज्यताकथनं । अनुसरणविधिकथनं । कश्चिद्
वाक्यापत्याहो सङ्ग्रहमनादिनिषेधकथनं । मुक्तिविवेचनं । स्वर्गादिकामनारहितत्वेन सङ्ग्रहमना-
द्यनुष्ठानान्मोक्षसिद्धिर्भवतीतिनिरूपणं । वैधर्म्ये नात्मजातदोष इति निरूपणं । देशाचारस्य
प्रामाण्यनिरूपणं । जातिभेदेन सङ्ग्रहस्यानुसरण्येव अधिकारभेदकथनं । सङ्ग्रहस्याहो चिता-
भङ्गायाः प्रायश्चित्तादनिरूपणं । तत्र तत्र वादविधिकथनं । अशौचादनिरूपणं ।

No. 2469 प्रायश्चित्तसङ्ग्रहः । Substance, country-made paper, 11 x 4
inches. Folia, 26. Lines, 6—7 on a page. Extent, 318 ślokas. Character,
Nāgara. Date, Śm. 1837. Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-
nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally
correct.

Prāyaścitta-saṅgraha. A digest of the rules regarding expia-
tions. By Devarāja. The work is in Hindi and all the Smṛiti excerpts
have been translated into that language. The work was prepared under
the orders of Mahārāja Chet Siṅha, of Benares.

Beginning. काशीवासिजनस्य द्रष्टुमयमप्रत्यूहविविक्तये

स्वातः श्रीवशिष्ठस्यासिंहकपतिभैरवस्य भागोभवत् ।

भारेणानिविशंष्टुला क्षितिभ्रतामात्रम्यमात्रा वला-

द्वयं प्रकुनेव येन शशिनी सार्वं समासादिता ॥

अक्षैः कल्पपक्षिष्वेकैर्महर्षी सिन्दूरसंचाकने-

देनेरक्षतिभिश्च वैरिजनरे वला चिबदो वला ।

चित्तोद्यम्य क्षपारसम किमपि प्राप्नो + + ज्ञानतां
 यस्य मोक्षक्षयानुना कवचित्तोनाद्यापि भवेऽक्षरं ॥
 सनुस्यस्य सुयज्जनः क्षतमहादानस्य तेभ्योनिधेः
 शौर्षो रक्षति चेतसिं हन्तपतिः पाङ्गुणविद्यागुहः ।
 श्रीनारायणपादपद्मयुगलं यः केवलं वन्दते
 पूज्यारत्नमरीचिमञ्जु प्रथिवीनाथैः परैर्वन्द्यते ॥
 सैन्यानि द्विषतामपास्य सहसा दैन्यानि विद्यावतां
 कीर्तिर्येन नियोजिता न्ययितुं नूनं दिशोधावति ।
 प्रायश्चित्तविधिं विबोद्धुमनसस्तस्यामुरागोदघादु-
 देक्ष्यैरर्धमुदीर्य बोधनभिया सकृन्मते किञ्चन ॥
 मन्त्रविष्णुहारीतयास्तवसक्योऽश्विनोऽक्षिराः ।
 यमापस्तम्बसम्भवाः कात्यायनहस्त्यती । इत्यादि ।

End.

परार्थे धेनुद्वयं । गोत्रते पक्षधेनवः । इति व्रतानां प्रत्याज्ञायाः ।

Colophon. इति श्रीमहाराजचेतसिंहनियुक्तदेवराजकृतः प्रायश्चित्तसङ्ग्रहः ॥ संवत्
१८३० ॥

विषयः । ग्रन्थेऽस्मिन् हिन्दीभाषया प्रायश्चित्तविधिनिर्दिष्टं । तत्र तत्तत्प्रमाणानि यथा-
श्रुतान्येव हिन्दीभाषया अनूय प्रदर्शितानीति ज्ञेयम् ।

No. 2470. तत्त्वसन्दर्भटिप्पणी । Substance, country-made paper, 13 x 6 inches. Folia, 26. Lines, 10 on a page. Extent, 666 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rájá Rájendranáráyana Deva, Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Tattva-sandarbha-ṭippaní. Exegetical notes on the "Tattva-sandarbha," a treatise by Jíva Gos'vámí on the metaphysics of the Vaishṇavas of Bengal. By Vidyábhúṣhaṇa.

Beginning. भक्त्याभावेनापि वेदां दधाने

वर्मोध्यचे विद्वन्निष्ठारिनामि

मित्यामन्दाहेतवेतन्मन्त्रे

तज्जे तस्मिन् मित्यमाद्या रतिर्भः ॥

मायावादं वक्ष्यमः सोममुच्ये-

नेत्रं भित्ते वेदवानंशुजाहा ।

भक्तिविश्वोद्भिता येन वीर्ये
जीवात् वीर्यं भानुरामन्दतीवः ॥

— — — — —
वाक्याद्ग्रहमित्यु पुंसां यदुपनिषदि ।
सतोऽयं मूढे सन्दर्भे दिव्यमव्या प्रकाशते ॥
जीमजीवेन ये पाठाः सन्दर्भेऽस्मिन् परिष्कृताः ।
वाक्यायनो न एवासी मान्ने ये देव हेहिताः ॥

जीवाद्वाचबोधनवान् वाचोप्रकाशवादि प्रकाश तद्वाक्यभूतं जीमानवतमाविर्भाव ग्रहं
तद्व्यापितवान् । तदर्थं निर्वैतुक्तमः जीजीवः प्रत्यक्षकृताचकृदिर्न वाञ्छितपीयूषवत्काचक
— — — — वाक्यवैमिति । सुतेधवोजनाः कृतापि चरिं यन्कि ।

End. उपदेसवाक्यानि जर्मे मध्ये यथा तस्मिन् ।
दिव्यो तत्त्वसन्दर्भे विद्याधुवचनिकिता ।
जीजीवपाठसंग्रहा चक्षुरेवा विरोधता ॥

विषयः । जीवजीवामिसङ्कलिततत्त्वसन्दर्भनामकनिबन्धस्य वाक्यान् ।

— — — — —

No. 2471. सारासारसङ्ग्रहः । Substance, country-made paper, 18 x 4 inches. Folia, 684. Lines, 8—9 on a page. Extent, 19,977 ślokaś. Character, Bengali. Date, SX. 1897. Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Sārātsāra-saṅgraha. A Tāntric miscellany, containing accounts and rituals of a great number of Tāntric feasts, fasts, and observances, each illustrated by ancient legends. A detailed table of its contents is given below in Sanskrit. Compiled by Rāmasaṅkara.

Beginning. वाचा वा तारतारा क्वचि नृचधारा नृचनवा-

इहग्वारा चक्षाः क्वचि नृचधारा नृचधरा ।

मवानावा मावा क्वचि चरजावादनमुधा(?)

कवं वा वीः येवकारचवरदा कुशितजने ।

कवं वावी वाक्ता नृचरचति वाक्तानधि कदा-

मवा भूमा वावोः प्रकवकवदा जीमवपुषा ।

भातज्ञो तासज्ञो वररिपुभवदा भैरवी शेषाक्षी वा
 नमस्तेऽथं शान्त्यतिव्रतवर्तिर्नमसाता स्वयं वा ॥
 शक्तिः साक्षात्सादेवी महादेवः स शक्तिमान् ।
 तयोर्विभूतिरेवा वै सर्वमेतत्पराचरं ॥
 वक्तुं किञ्चित् क्वचिद्रूपं किञ्चिद्रूपं विदात्मकं ।
 स्वयं शुद्धमशुद्धं परस्वापरमेव च ॥ इत्यादि ।
 रवमुच्चार्यं दातव्योवधिः कुलजनप्रियः ।
 यदि न भुष्यते वक्तुं तदा नैव शुभं भवेत् ॥
 शुभं यदि भवेत्तत्र भुष्यते तद्वेषतः ।
 रवं ज्ञाना महादेवि शान्तिसख्ययनं चरेत् ॥

End.

Colophon. इति त्रैयुक्तरायरामशङ्करविरचिते चाराख्यारसङ्ग्रहे भवादिविधेश-
 नाम द्वादशपरिच्छेदः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः । शकाब्दाः १९६७ ॥

विषयः । शिवाशिवयोर्विभूतिकथनं । सर्वकारीचरभूतिकथनं । सर्वकारीचरखोषक-
 थनं । इन्द्रादीनामभिमानमङ्गकथनं । अमृतादीनामपि निम्नोच्चप्राप्तिकथनं । तन्मायामसंख्येय-
 कथनं । इन्द्रादीनां प्रकृतकविषये संशयच्छेदकथनं । संशयेषु दुर्गोपाः साक्षात्प्रकथनं । प्रधि-
 वाणां तन्माया नामकथनं । पौडगिधेशः । महाविद्यामिरूपं । कुलखित्यङ्गमात्मकानामा-
 दिकथनं । महाकामिनीध्यानादिकथनं । पञ्चपावनिर्घवः । वेदेत्यनिकथनादिकं । वसैमाहा
 कथनं । आद्यायाः रक्षाचरमन्त्रार्थादिकथनं । रवं महादुर्गा-नारा-वैविद्या-भुवनेश्वरी-वान्धवी-
 धूमावती-वमलाभुषी कमला-भातज्ञीप्रधतीनामेकाचरनेमन्त्रार्थादिकथनं । विद्यायां विधेय-
 नामकथनं । काळीनारादुर्गायामेकतया चविधेयकथनं । देवतानां विधेयकथनकथनाकथनं ।
 तान्त्रिकप्रातःकृत्यादिकथनं । मुचल्लव्यादिकथनं । शिखल्लव्यादिकं । शिवाशिवेयादि-
 कथनं । राशिकथनचक्रचक्रचक्रचक्रादिकथनं । दीपाकाशादिकथनं । तत्र वार-तिथि-
 नक्षत्र-योग-करव चक्रादिकथनं । निषिद्धकालेषु दीपाकथनं । दीपाखानादिकथनं ।
 उपदेशविधिकथनं । मन्त्राणां द्वादशविधसंस्कारविधिकथनं । मन्त्राणां नित्यमादिकथनं । सन-
 चक्र-वर्नेचक्रादिकथनं । मन्त्राणां मुचदोषादिविधेयः । परिधेयवक्त्रप्रमाणादिकथनं विपुल-
 प्रमाणादिकथनं । आराधनविधिकथनं । तत्र पूजाधाराय्येपावादिनिरूपणं । सन्ध्याविधि-
 कथनं । शानविधिकथनं । मायवीविधिकथनं । भूतशुद्धिकथनं । प्राद्यायामविधिकथनं । माह-
 कान्धास्यपौडगायादिकथनं । प्रादप्रतिष्ठादिविधिः । पूजायां पञ्चशुद्धिविधिः । उपचारप्रमा-
 नादिकथनं । शानादिविधिविधिः । कुमारीपूजनविधिः । मन्त्रसंस्कारादिविधिः । निम्नोच्च-
 निरूपणं । पूजायां दिङ्मन्त्रमन्त्रकथनं । विधितानिषिद्धतन्त्रादिकथनं । वक्त्रादिनामादि-
 कथनं । जपविधिः । कुलकावेतुप्रधतिनिरूपणं । मुचलोपमादिविधिकथनं । पुरस्सरविधि-

कथनं । भूतलियादिकथनं । मन्त्रसिद्धिचयादिकथनं । शान्तिवृत्तानादिविधिकथनं । कुल-
विधिकथनं । सोमद्रव्यादिनिरूपणं । महादुर्गापूजादिविधिकथनं । कामिन्याः ध्यानपूजादि-
कथनं । हरिद्रागवेशविधिकथनं । दुर्गासहस्रनामादिकथनं । जयाविजयापूजादिविधिकथनं ।
शिवमाहात्म्यादिकथनं । पञ्चाक्षरादिमाहात्म्याकथनं । सिद्धार्थेयविधिकथनं । अष्टमूर्तिप्रमाणा-
दिकथनं । शिवमन्त्रादिकथनं । सप्तसप्तनामकव्यादिकथनम् । गणेशमन्त्रादिकथनं । वटुक-
भैरवमन्त्रादिकथनं । रत्न चेषपाञ्चमन्त्र-गौरीमन्त्र-महिषमर्दिनीमन्त्र-कोचादिकथनं । तथा—
उद्युगमन्त्र-नवदुर्गामन्त्र-रघुदुर्गामन्त्र-शुक्तिनीमन्त्र-कालीमन्त्र-भद्रकाल्यादिमन्त्रकोचादिक-
थनं । तारामन्त्रादिकथनं । तस्याः श्रतनामसौचकवचसहस्रनामादिकथनं । तारिणीकल्पक-
थनं । श्रीविद्याविधिकथनं तत्र कामकलानिरूपणं । तन्मन्त्रकोचादिकथनम् । महावीरेश्वरी-
विधिकथनं । भुवनेश्वर्याः विधिकथनं । मधुमतीविधिकथनं । श्रीचक्रादिनाशप्रायश्चित्तकथनं ।
योगिनीन्यासःदिकथनं । कामेश्वरीविधिकथनं । आनन्दभैरवीविधिकथनं । त्रिपुराविधिक-
थनं । किष्किनीकोचादिकथनं । महात्रिपुरसुन्दरीश्रतनामसौचादिकथनं । रत्न सप्तसप्तनामा-
दिकथनम् । वाखाविद्याविधिकथनं । त्रिपुरभैरवीविधिकथनं । वागीश्वरीविधिकथनं ।
विद्वन्मन्त्राविधिकथनं । प्रच्छन्नपिङ्गाविधिकथनं । भूमावतीविद्याविधिकथनं । वगलानुश्री-
विद्याविधिकथनं । मातङ्गीविद्याविधिकथनं । लक्ष्मीविद्याविधिकथनं । अष्टपूर्वाविद्याकथनं ।
तस्या चकारादिसप्तसप्तनामादिसौचकथनं । त्रिपुडाविधिकथनं । तरिताविधिकथनं । मित्या-
विधिकथनं । वस्त्रप्रसारिणीविधिकथनं । अथ दिव्यवीरपद्मभावविवेचनं । वट्चक्रनिरूपणं ।
योगप्रज्ञयाकथनं । तत्र यमजयभासनादिलक्ष्यतद्देहादिनिरूपणं । ध्येयलक्षणदिनिरूपणम् ।
वट्चक्रविधिकथनं । कौलिकानां प्रातःकृत्यादिनिरूपणं । मांसादिशेषभनविधिकथनं । शिवा-
वह्निदानविधिकथनम् । (अथ प्रायः सर्वेषां प्रयोगकथनमिति ज्ञेयम् ।)

No. 2472. स्मृतिरत्नावली । Substance, country-made paper, 12 x 5 inches. Folia, 68. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1,688 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1821. Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādūr. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Smṛiti-ratnāvalī. A digest of the Smṛitis relating principally to domestic rites and ceremonies. By Bechurāma.

Beginning. जन्मा विवेचनं विष्णुं पार्ष्णीयं हरिप्रिया ।

शिवते वेचुरामेव स्मृतिरत्नावलीमिता ॥ (१)

जन्मा भवानीचरधारविन्द

जीवान् वेचुराम इति प्रविष्टः ।

+ + + यतेष्व + + स्वम्

परोपकाराय भवतीह भूमौ ॥

अथ आरम्भयोगोऽस्ति। तत्र आरम्भयोगवशात्। चारीतः। आयुः प्रजा धनं धियां
स्वर्गं मोक्षमुत्तमं च। प्रयच्छति तथा राज्यं पितरः आरतपिताः। इत्यादि।

End. मन्त्रे दशगुणं दानं गोष्ठे चैव शताधिकं।

पुण्यतीर्थेषु साहस्रमन्त्रानां शिवसन्निधौ ॥

Colophon. इति क्षुतिरत्नावली समाप्ता। संवत् १८२१।

विषयः। आरम्भयोगाधिकरणं। संज्ञान्यायोऽपिपिच्छादिविधिकरणं। श्रेतकर्तव्यकथनं।
विज्ञादिपतितत्वादाकाशादिनिरूपणं। सपिच्छादिविधिः। आत्मज्ञादिविधिः। महाभाषा-
दिविधिः। वाक्कादिसंख्यादिनिरूपणं। अशौचनिरूपणं। महापातकादिप्रायश्चित्तकथनं।
गोवधादिप्रायश्चित्तकथनं। उच्छिष्टभोजनादिप्रायश्चित्तकथनं। कन्यादानादिविधिकथनं।
न्यायप्रवृत्तिनां शुद्धार्थं नारायणवर्णनविधिकथनं। अशौचादौ शौरविधिकथनं। नक्षत्रा-
दिविधिकथनं। प्रतिपदादिपक्षदशतिथिस्त्यनिरूपणं। अथ चैत्रादिद्वादशमासस्त्यनिरूपणं।
विशेषेण रक्षाशौचनिरूपणं। सज्जानिनिरूपणं। श्रतव्यादिनिरूपणं। अकालहृष्ट्यादिनिरू-
पणं। पञ्चाङ्गतादिनिरूपणं। मन्त्रपादिनिरूपणं। वेदिविधिकथनं। प्रवृत्तनिरूपणं। अथ य-
हवेषवनादिविधिकथनं। श्रतानिधियमकथनं। तत्र दम्भभावनादिविधिकथनं। अशौचमध्ये
नैमित्तिकश्रतनिषेधकथनं। खानकाशादिनिरूपणं। प्रातःसन्ध्यादिविधिकथनं। तुल्यत्वादि-
निरूपणविधिकथनं। पूजाविधिकथनं। शालग्राममाहात्म्यकीर्तनं। भोजनादिविधिकथनं।
दानविधिकथनं। दानपात्रादिनिरूपणम्।

No. 2473. राजनीतिः। Substance, country-made yellow paper, 20 x 5 inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 375 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Rājanīti A treatise on government and the duties of kings, compiled principally from the Mahābhārata and the Kāmandakīya Nīti. Anonymous.

Beginning. तस्मान्मासः सदा ज्ञेयान्धः कानिन्धा च वर्जते।

क्षीयः क्षीयतः प्राचाः प्राचाः प्राचा न भूयते।

मयादुष्टशीला वर्जते मया तु न किञ्चन।

मया दाता ज्ञेयते मया तु न किञ्चन ॥

अस्मत्तैव लिखितं स्वम् रघोद्वेगवैः।

रचितं वर्जयेत्स्वम् तैर्येषु निधिपेत् ॥ इत्यादि।

अप्रियान्यपि हृन्मोक्षेभ्यः प्रियाः प्रिय एव सः ।

अथैवदोषदुर्होऽपि वायः कस्य न वा श्रियः ।

Colophon. इति षष्ठ्यन्वयप्रकरणं सम्पूर्णं । (इति राजनीतिः ।)

[illegible]

No. 2474. मन्नाभारततात्पर्यमिश्रितः । Substance, country-made yellow paper, 12 x 6 inches. Folia, 186. Lines, 13 on a page. Extent, 9,067 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Verse. Very incorrect.

Mahābhārata-tātparyanirṇaya. On the philosophy of the Mahābhārata. By Ananda Tīrtha.

Beginning. नारायणाय परिपूर्णमुवाचवाच

विशोदयस्त्रितिरुयोद्विपतिपदाय ।

ज्ञानप्रदाय विष्णुभासुरसौख्यदुःख.

सत्कारवाच्य वितताय नमोनमस्ते ।

बासीकुदरनुषवार्मिधिरप्रमेयो.

नारायणः परममः परमात्मा + कः ।

सर्वज्ञसंविद्विश्वं + + मे विधात

सहोभजान्तरतः सार्वोऽपि वापे ॥

जनाद् भारतायेषु तथा वन्द्यो तदीयवा ।

संचेषाद् सर्वमन्तार्ये' भारतायै नमः ॥

विशेषः सर्वशालायां भारतं परिकीर्तितं ।

भारतं सर्ववेदाश्च मुखाभारोपिताः पुरा । इत्यादि ।

End.

तस्मादर्थं प्रत्यक्षरोऽधिकारः

धर्मो + + चां तु पुनर्बोधेनः ॥

किं बोधितैरनुगुणे + + तस्याम्ने

नारायणः प्रीतिमुपैति + + ॥

यस्य बोधुदितानि वेदवचनैरुपाधि दिव्याम्यं

— — — — — ।

— — — — — ।

— — नेव निश्चितं देवस्य भर्तृमहान् ॥

Colophon. वति श्रीमद्भगवद्गीतायाम्भगवद्गीतायाश्चिरचिते श्रीमन्नारायणसत्सङ्ग-
निरर्त्तने द्वाविंशोऽध्यायः समाप्तः । सन्पूर्वोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १मे अध्याये.—भगवान् नारायण एव सर्वज्ञाकप्रतिपाद्य इति निरूपणं । वाङ्-
देवादिष्वनुगुणनिरूपणं । द्वैतवादनिरूपणं । भक्तिनिरूपणादिकथनञ्च । २ये,—महाभार-
तामसादिकथनं । पाण्डवेषु भीमस्य प्राधान्यकथनं । अर्जुनकर्मोपायवतारार्थां मेवमविवक्षितक-
थनं । अश्वत्थमादीनां वैष्यवविशेषावेष्टितकथनं । शत्रूणां वैष्यवावेष्टितनिरूपणं । एवं
पाण्डवादिषु वैष्यवावेष्टितादिनिरूपणं । भगवन्नाश्वत्थवर्णनं । पाण्डवादीनां क्रमेण धर्मज्ञा-
नवैराग्यादिरूपलकथनं । भार्गवाद्भगुनिप्रभृतीनां क्रमेण अज्ञानकलिनास्त्रिणादिरूपलक-
थनञ्च । ३—८मे नारायणं नमस्तुत्येत्यत्र तात्पर्यकथनं अष्टावक्रप्रतिपाद्यनिरूपणञ्च । इति-
प्रज्ञायावर्धनं । संक्षेपेण रामावतारकथानिरूपणं । अथ विशदरेण रामवर्णनञ्च । ९—
११मे,—समग्रमन्वन्तवर्धनं । वेदव्यासस्य जन्मादिकथनं । आसपुत्रस्य शूकस्य उत्पत्तिकथनं ।
आसस्य वेदविभागपूर्वकं शिष्येभ्योऽहानविवरणकथनं । १२—१५मे —चन्द्रवंशोत्पत्तिकथनं ।
भीष्मवत्सभद्रादीनां जन्मकथनं । विशदरेण भीष्मवत्परिचयवर्धनं । पाण्डवानां जन्मादि-
कथनं । तेषां वाक्प्रीतिवर्धनं । भार्गवाद्भगवन्नाम जन्मकथनं । वाक्प्रीतिवर्धनञ्च । देवा-
महाशक्तिवर्धनञ्च । १६—१७मे,—पाण्डवानां वनवासवर्धनञ्च । वादयैः सार्धं
अरासज्यस्य युवादिवर्धनं । दक्षिणोत्तरवत्सभानवर्धनमुद्यमेन वृत्तिवत्परिचयवर्धनं । १८
—१९मे —भीमाज्युनयोर्द्विविधवर्धनं । पुरोचनशिशुिनादिवर्धनञ्च । द्रोपदीसद्वन-
वर्धनं । पाण्डवानां रावणवत्परिचयवर्धनं । वनवासवर्धनञ्च । आश्वत्थवत्परिचयवर्धनं । द्रुप-
प्रीतिवर्धनं । दुर्योधनवत्परिचयवर्धनञ्च । पाण्डवानां वनप्रवेशवर्धनञ्च । २०—
२३मे,—पाण्डवानां वनवासवर्धनं । अरुणिप्रज्ञावर्धनं । नमस्कृतानां कोरवकीर्तनवत्परा-
दिवर्धनं । अर्जुनस्य अश्वत्थवत्परिचयवर्धनं । विराटराज्ये पाण्डवानामज्ञातवासवर्धनं । भीष्मा-
दिवर्धनञ्च । अतर्जनीवत्परिचयवर्धनं । अन्तिकरवार्धं जन्मस्य दुष्टोपमसमीपमनादिवर्धनं ।
समरोदयोपमवर्धनञ्च । २४—२५मे,—संक्षेपेण भीष्मपर्वकथावर्धनं । श्रेष्ठपर्वकथावर्धनं ।

कर्णपर्वकथावर्णनं । शाल्यपर्वकथावर्णनं । दुर्योधनोदमङ्गलान्तवर्णनं । द्रौपदिकृतपाण्डवशि-
शुनिधनादिहतान्तवर्णनं । युद्धभूमौ स्त्रीणां विलापादिवर्णनम् । १०—११श्लो, अध्याये,—
युधिष्ठिरस्य राज्याभिषेकवर्णनं । भीमादीनां यौवराज्याभिषेकादिवर्णनं । युधिष्ठिरेण सप्त
चार्वीकस्य संवादादिवर्णनं । एतद्व्याख्यानं भीष्मं द्रुपदमनाभिः सार्वं पाण्डवैः त्रीक्ष्णस्य
तत्समीपगमणादिवर्णनं । तदनुरोधेन भगवता संक्षेपेण राजधर्मकथनं । मोक्षधर्मकथनम् ।
युधिष्ठिरकृतान्तमेधवर्णनं । १२श्लो, अध्याये—युधिष्ठिराय विदुरस्य उपदेशदानवर्णनं । तेषां
कुलक्षेत्रगमनादिवर्णनं । क्षत्रस्य कुलक्षेत्रे यज्ञानुष्ठानकथनं । क्षत्रस्य उज्जवाय धर्मोपदेशदानं ।
अथ सर्वेषां वदरिकाश्रमगमनादिकथनं । प्रभासतीर्थं यादवानां मैत्रेयसत्तानामन्योन्यं संप्रश्ना-
रेण निधनादिकथनं । बलदेवक्षत्रयोः स्वधामगमनकथनं । त्रीक्ष्णमाहात्म्यवर्णनं । क्षेष्क-
र्तृकक्षत्रकामिनौसमूहहरणकथनं । युधिष्ठिरादीनां स्वर्गादिः समकथनं । बुधवतारकथाक-
थनं । कथञ्चवतारकथाकौर्तनम् ।

No. 2475. काव्यरसावली. Substance, country-made yellow paper, 18 x 4 inches. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 208 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Kāvya-rasāvalī. A commentary on a poem by Ghaṭakarpāra describing the rainy season. By Vaidyanātha Deva S'armā, son of Sarveśvara Tarkasiddhānta, and grandson of Sambharāma Nyāyapaṇ-
chānana.

Beginning. गुवं प्रणम्य शिरसा त्रैलोक्यवाणकारकं ।

घटकपरेकायस्य टीका काव्यरसावली ॥

कवीनां काव्यमौलानां सम्पदे क्रियते मया ।

द्विजजीवैद्यनाथेन तर्कसिद्धान्तनुना ॥

संक्षेपं पुस्तकं दृष्ट्वा टीकाविरहितं तथा ।

यथेष्टकाव्यं काव्यानां प्रकाशनसमीक्षया ॥

घटकपरमाणा महाकविरैकस्मिन् दिवसे वर्षाकाले काव्यप्रकाशाय जीपुंसावुपलब्ध
यमकेन तत्कालं वर्णितवान् निधितमिति । अर्थात् हे प्रिये नीरदैर्मेघैः समाकाशं । इत्यादि ।

End. इति टीका कृता धीराः प्रतिपत्तीयता मया ।

द्विजजीवैद्यनाथेन शास्त्रे सप्तमसप्तमे ॥

Colophon. इति महोपाध्यायजीश्वरारामन्यायपञ्चाननभट्टाचार्यात्मजजीसर्वेश्वरतर्क-
सिद्धान्तभट्टाचार्यात्मजजीवैद्यनाथदेवशर्माविरचिता घटकपरटीका काव्यरसावली समाप्ता ।

विषयः । घटकपरकृतवर्षावर्णनकाव्यस्य व्याख्यानम् ।

No. 2476. सारावली। Substance, country-made yellow paper, 14 × 4 inches. Folia, 98. Lines, 9 on a page. Extent, 2,756 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Sārāvalī. A commentary on the Kumāra-sambhava of Kālidāsa. By Gopālananda Vāṇivilāsa, son of Bhagiratha Miśra.

Beginning. परमानन्दसन्दीपकन्दं वन्दे + + प्रभं ।

गोविन्दमशुभकन्द + + + लिन्दवन्दं ॥

श्रीभगीरथमित्रस्य स्तुतु + + तथास्तुधौः ।

बाणविलासः कुर्वते टीकां सारावलीमिमं ॥

महाकाव्यसमारम्भे सत्यम्प्रदायाधिगतमहाकाव्यलक्षणं वस्तुनिर्देशं निर्दिष्टं महाकविः
श्रीकालिदासः पर्यन्तेषां हिमालयं वर्णयन्नाह ॥ अस्त्युत्तरस्यामिति ।

End. प्रथममुखविकारैरिति प्रथमं ये मुखविकाराः वदनविकृतयः तैः । अतरव
गूढं संसृतं यथा स्यात् तथा ह्यसयामास ॥

Colophon. इति सन्निधयश्रीभगीरथस्तुतुबाणविलासश्रीगोपालनन्दविरचितायां सा-
रावल्यां कुमारसम्भवटीकायां सप्तमः सर्गः ।

विषयः । महाकविकालिदासकृतकुमारसम्भवस्य सप्तमसर्गान्तं व्याख्यानम् ॥

No. 2477. शान्तितत्त्वामृतम् । Substance, country-made yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 61. Lines, 9 on a page. Extent, 1,612 ślokas. Character, Bengali. Date, Sm. 1217. Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Verse. Incorrect.

Sānti-tattvāmṛita. On rites appropriate for overcoming the evil effects of accidents, extraordinary phenomena, adverse astral conjunctions, &c., &c. By Nārāyaṇa Chakravartī.

Beginning. नत्वा गोपीकान्तं नत्वा च विविधमुनिवाक्यानि ।

श्रीनारायणशक्त्या शान्तिकतत्त्वामृतं तनुते ॥

अद्भुतसिन्धुप्रमुखे तप्तत् स्थाने पुराणादौ ।

नानास्थाने येषांशोऽस्मिन् ग्रन्थे समासेन ॥

तत्र शान्तिकथनमाह श्रुतिः । यथा श्लोपवातातां कवचं विनिवारणं । तथा दैवोपवा-
तानां शान्तिर्भवति वारणं । एतेन अदृष्टद्वारा रेदिकमात्राणि निवारणं शान्तिः । इत्यादि ।

End. विनामस्तुतप्रकारेण चन्द्रपूर्णा काक्ष्यापदानामि च कला धेनुं सुपर्वेण
दृष्टिर्वा दद्यादित्यम् ।

Colophon इति श्रीनारायणचक्रवर्तिनः शान्तिस्त्रोतं समाप्तं । सम १९१० ।

विषयः । शान्तिस्तोत्रकीर्तनं । ऐदिकानिहनिवारणाय शान्तिरेवानुष्ठेयतिनिरूपणं ।
उत्पातस्तोत्रकथनपूर्वकं विविधोत्पातकथनं । तत्र साधारणासाधारणभेदनिरूपणम् । देशभे-
देन उत्पातविशेषे दोषभेदकथनं । अथ भौमोत्पातकथनपूर्वकं तत्र तत्र शान्तिकथनं । अथ
आग्नेयाहुतकथनं । जलाहुतकथनं । हवाहुतकथनं । देवप्रतिमाहुतकथनं । गृहाहुतकथनं ।
अस्त्राहुतकथनं । अश्वपक्षिकारकथनं । अथ अन्तरीक्षोत्पातनिरूपणं । तत्र उपकादिसुर-
कथनं । सन्धाहुतकथनं । मित्रातनिरूपणं । मेघाहुतकथनं । मेघहवनिरूपणं । परिव्रजकथनं ।
विद्युत्कथनं । इन्द्रधनुःकथनं । इष्टाहुतनिरूपणं । इष्टाहुतकथनं । परिवेशाहुतकथनं । प्रति-
सूर्योक्ताहुतकथनं । गन्धर्वनगराहुतकथनं । कवचाहुतकथनं । अथ दिव्योत्पातनिरूपणं । तत्र
सूर्योक्तकथनं । चन्द्राहुतकथनं । मङ्गलाहुतकथनं । बुधाहुतकथनं । हस्तस्यहुतकथनं ।
शुक्राहुतकथनं । शनैश्चराहुतकथनं । ग्रहणाहुतकथनं । अपर्जनग्रहाहुतकथनं । वायव्यमण्ड-
लाहुतकथनं । केतुहुतकथनं । मन्त्रपातोत्पातकथनं । अथ सर्वत्र प्रत्येकं शान्तिकथनं । विवे-
चेण पञ्चपूजादिनिरूपणं । अथ संज्ञान्यायुत्पातशान्तिकथनम् ।

No. 2478. बालबोधिका । Substance, country-made yellow paper, 20 x 5 inches. Folia, 45. Lines, 10 on a page. Extent 1,567 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Bālabodhikā. A commentary on Deveśvara's *Kavikalpalatā*, a guide to the art of composing poetry. By Śūrya Kaviśāha.

Beginning. इदानीं ह्यजन्मवर्तमानसुरादेन निजपन्थस्य प्राप्त्या निर्देशयति । कवि-
श्चेत्यादि । भो धीराः पठिता इयं कविकल्पलता मया निबद्धा । किमर्थं स्मरितं श्रीमन् श्रीका-
नां सिद्धये । इत्यादि ।

End. प्रत्यक् पयोनिधिः स्वकाचस्तद्विहितसमुद्रः ।

Colophon. इति श्रीसूर्यकविराजकृता बालबोधिका कविकल्पलताटीका समाप्ता ।

विषयः । देवेशरक्तकविकल्पलताभिधानकविशिशानिवन्धस्य व्याख्यानम् ।

No. 2479. अपेक्षितव्याख्यानम् । Substance, country-made yellow paper, 20 x 5 inches. Folia, 20. Lines, 10 on a page. Extent, 707 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Apekshita-vyākhyāna. A commentary on Bhavabhūti's
Uttara-rāmacharita. By Bhaṭṭa Nārāyaṇa, son of Raṅganātha Dīkshita.

Beginning. अपारभवसामरेतरवसेतुभूतं सकृत्

प्रकापविषयीकृतं जयति यस्य नामाकृतं ।

दशास्यकुलकामनमप्युत्तरीवदावानलः

स कोऽपि रघुनाथकोमल भवत्वभौटप्रदः ॥

सकृद्भूतं वा विनिवेशयन्ति ये

भवन्ति ते सभ्यतया विपश्चिता ।

परस्य हृत्स्थं न च वायेजातं

यदापि कुर्वे स गुरोः प्रसादः ॥ (?)

ये तु शास्त्रविषयेषु कोविदाः

संस्कृतेषु भुज्जगेशजिनरा ।

प्राकृतेषु परिनिष्ठिता न ते

तन्मूढे नम भवत्ययं वनः ॥

उत्तरे रामचरिते भवभूतिमहाकवेः ।

अप्रसिद्धं पदं यत् तदुच्यमानं विविच्यते ॥

प्रारिक्षितप्रत्यक्षाविज्ञेन परिसमाप्तार्थं

कृतं नान्दीकृतं पूर्वगुणमस्कारात्मकं

न ह्यसं कृपधारमुद्येन वतारयति,—एवं गुरुभ्य रति ।

End.

यो मौनभङ्गबुध + + यद्यौतविषयः

जीतान् + + सुकृती + कल्पलूनः ।

जीरद्वन्नाथतन्मयेन तदीयपौत्र-

नारायणेन सुधिया रचितेति टीका ॥

नारायणीनियतवासपवित्रमूर्तेः

जीरद्वन्नाथविदुषो विद्विताध्वरस्य ।

जीवास्तुल्य रति यः प्रथितस्तमूज-

कल्याणजेन रचिरा समकारि इतिः ॥

अमुगजरसचन्द्रैर्विज्जमानैश्च भावे

+ + वति शुभभासे कान्तिके शुक्लपथे ।

प्रतिपदि परिपूर्वाकारि जिज्ञासुगुह्ये

विद्वतिरिचमुनेराभिहितार्था वनयो ॥

Colophon. इति श्रीरङ्गनाथदीक्षितकृष्णभट्टनारायणस्य कृतावधेयितवाङ्मने सप्त-
मोऽङ्कः ।

विषयः । महाकविभक्तिकृतस्य उत्तररामचरितस्य वाङ्मनम् ।

No. 2480. विष्णुनामसहस्रनाम्यविवृतिः । Substance, country-made paper, 17 × 5 inches. Folia, 226. Lines, 9 on a page Extent, 6,581 slokas. Character, Nágara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rájá Rájendranáráyaṇa Deva, Bahádur. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Vishṇunáma-sahasra-bháshya-vivṛiti. Glossarial notes on S'añkara's commentary on a section of the Mahábhárata, in which a thousand epithets in praise of Vishṇu have been strung into a hymn. Each epithet is described as a name. By Tárakabrahma Sarasvatí, disciple of Gopála Surasvatí Yati.

Beginning. श्रीनाथनोनाथविविधराजान्

वाग्देवतां वाचमुनिं महात्मन् ।

श्रीमहर्षं भाष्यकृतस्य भक्त्या

जनात्म्यं लोकहितायतारं ॥

श्रीगोपाक्षानन्दयतीन् मुकुन् विश्वामुकमपि ।

प्रचक्ष्य श्रीमदुद्देतामन्दान् श्रमद्विनाशकान् ॥

भाष्यं तैत्तरीयदिदार्थं भगवत्पादनिर्णीतं ।

विष्णोर्नामसहस्रस्य यथामतिं विविच्यते ॥

सर्वं विदुषामपि तभाष्यमेत-

द्व्याख्याप्रथमः स च नैऋत्यपुष्टेः ।

तथापि वैकुण्ठमिश्रं चमत्तां

सप्तो यतेर्यज्जगत् सधर्मैः ॥

एव चतुः सुविष्टिर परमवाचयिका शान्तवाद् भीष्माकर्षणवत्तुः मुनिश्रुत्याचारप्रभाव-
ज्ञान सर्वोन् भक्त्यान् — — — — — हरिवंशे श्रीरङ्गनाथनाथं विष्णुं प्रति
श्रवणचर्मं पठति । आदिर्धर्मं सर्वभूतानामित्यादि ।

End. वाङ्मनान्तरेष्वपि यथासक्यं श्रुत्यादिभूतं बोधनम्

प्रथमकाण्डे (P) निरासरेतो-

मोक्षा हरिर्नामसहस्रभाष्ये ।

या तारकब्रह्मयतिप्रचीना
समर्पिता सा हरिपादयुगे ॥

Colophon इति श्रीगोपाकसरस्वतीयतिवराभोवादिना तारकब्रह्मानन्दसरस्वतीष-
तिना प्रत्यानुक्यात् कृता विष्णुनामसहस्रभाष्यविहितः ।

विषय । महाभारतीयानुशासनपर्योक्तविष्णुनामसहस्रं प्रकृताचार्यकृतं यद्वाच्यं तस्य
वाङ्मयम् ॥

No. 2481. वाराहीतन्त्रम् । Substance, country-made yellow paper, 20 × 5 inches. Folia, 98. Lines, 10 on a page. Extent, 2,545 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Vārāhi-tantra. One of the original Tantras, treating of the worship of Śākta goddesses; and of the various rites, fasts and obser-
vances relating to them. The contents of the different chapters (50 in
all) are given below in Sanskrit. The work noticed under No. 287
(I, p. 157), is defective.

Beginning. प्रपद्ये देववाराहं सर्वेश्वरपराजितं ।

वाराहीं सर्वभूतानामोचरीं सर्वलोकेश्वरीं ।

जानात्रीकुलकैर्द्वयः श्रीकृते योगमाधवा ।

दयितार्यैवपुष्टिना नृत्यारम्भे जगत्प्रभुः ॥

जगत्क्षितिषु कुर्वते लोकल्लानपदं हरः ।

तस्य चिन्ताप्रभावेन न ह्यादिविहितं जगत् ॥

तदुभयस्यासंभवस्यापि वाराहीनामतन्त्रकं ।

सर्ववक्त्यासहितं मन्त्रयन्त्रपुरःसरं ॥

पीठोपपीठमावाह्यं राजवंशानुकीर्तनं ।

संज्ञानं वाङ्मयं च पञ्चाशं क्षितिरेव च ॥ इत्यादि ।

End. ततोऽन्यत् किं सर्वं भद्रे इति पादव्यवस्थितिः ।

जीतस्य पदस्यैव मण्डोवेश्वरस्य च ॥

Colophon. इति वाराहीये महातन्त्रोक्तमे पञ्चाशत् पदकः । समाप्तवाचं यन्त्रः ॥

विषयः । तस्य प्रथमपटले,—आत्मजगत्सहस्रतन्त्राणां संज्ञाकथनं । अथान्तरमेव
यनं । प्रत्येकं श्रीकृष्णकथनं । आत्मसहस्रकथनं । जगत्सहस्रकथनं । सत्त्वसहस्रकथनं ।
तन्त्रसहस्रकथनम् । १५, पटले,—दीर्घाभिधकथनं । तस्य अक्षरमन्त्र-कोट्यन्त्रादिव-

चर्न । अथ कामनाभेदेन भिन्नभिन्नदेवतमन्त्रकथनं । कळी इति मन्त्रप्राधान्यकथनं । मन्त्रोच्चार-
 विधिकथनं । वैष्णवमैत्रादिभेदेन मन्त्रेषु श्रवणादिदेवतविषयकथनं । मन्त्रेषु बाह्यबोधनाय-
 कामिकपथं । मन्त्रकथनादीनां मन्त्रेषु विभेदकथनं । उपाश्रमावसरेण द्विविधजन्यकथनं ।
 अथविधिकथनं । शोषादिवाचनविधिकथनं । तत्र विविधपुराणनामाधुजेभ्यः विष्णु-चर्चि-
 राम-दुर्गादिखण्डकोर्तनसाक्षात्कथनं । १०-८, — पठते, — भगवद्गीतापाठजन्यकथनं । चण्डी-
 पाठजन्यकथनं । रथं नीलकण्ठं नीरामादिजन्यकथनं । वाराहीमन्त्रविधिकथनं । वटकुडाम-
 न्नोच्चारविधिकथनं । तत्पूजाविधिकथनं । तत्र कवचकवचोमादिविधिकथनञ्च । सुन्दरीमन्त्र-
 तत्पूजादिजन्यकथनं । स्नाते विविधजन्मवन्मादिधारणसाक्षात्कथनं । मन्त्राक्षर्याः पूजादि-
 विधिकथनं । ९, — पठते, — दुर्गापूजाविधिकथनं । तत्र पुष्पधूपदीपादिविधिकथनं । वशि-
 ष्ठाणादिविधिकथनं । तत्र ज्ञानसाक्षिचक्रतन्त्रेदकथनादिकञ्च । वशिष्ठेदेवकर्तृकचक्रादिक-
 थनं । दिग्विभेदे कामादीनां शिरःपाते पञ्चविभेदकथनं । शोभितदानविधिकथनं । सदीप-
 न्यामसङ्कहानादिविधिकथनं । ब्राह्मणस्य पञ्चमकारनिवेधकथनं । १०-१८, — पठते, —
 भैरवाः पूजादिविधिकथनं । चण्डी पूजादिविधिकथनं । सामान्यतः सर्वमन्त्रार्थां पूरुषरथ-
 विधिकथनं । तत्र स्नानादिनिषेधकञ्च । वामशिरापूजाविधिकथनं । शिखमहापूजाविधिकथनं ।
 तत्र विविधजन्मवन्मादिनिरूपणं । १९-१४, — पठते, — रक्षाचरविष्णुमन्त्रविधिकथनं । कळी
 कामनाभिमेषेण देवताभिमेषार्थमविधिकथनं । काळीमन्त्रादिनिरूपणं । तत्र विभेदेण शीम-
 वशिष्ठानादिविधिकथनं । काकराचिन्नतविधिकथनं । काळीकवचकथनं । नीलिधाम्नादीनां
 प्राज्ञापाञ्चनकथनं । तदुभोन्माभीष्यनकथनञ्च । तथा पञ्चविभेदभक्त्यादिविधिकथनं । पर-
 मात्मनोऽकादिभोजनविधिकथनं । ११-१९ पठते, — शारङ्गतवीजादिनिरूपणं । तत्पूजादि-
 विधिकथनञ्च । रन्दाचीमन्त्रतत्पूजादिविधिकथनं । मन्त्रविद्यापूजादिविधिकथनं तत्र कुमा-
 रीपूजादिविधिकथनञ्च । अथराजितामन्त्र तत्पूजादिविधिकथनं । १०-२१ पठते, — तीर्थ-
 विधिकथनं । तत्र नारायणचोपविधिकथनं । सामान्यतः तीर्थेवाषाविधिकथनं । तत्काळादि-
 निरूपणं । तीर्थे मुक्त्यादिविधिकथनं । अथ पैशनाचश्चिदुकादिविधिकथनं तीर्थेनासाक्षात्कथनं ।
 नवाषां पिच्छदावाविधिकथनं । शोषितसानरादितीर्थेनासाक्षात्कथनं । विभेदेण कामाक्षापू-
 जाविधिकथनं । ११-४०, पठते, — कामेश्वरीकवराजकथनं । तत्र संवत्सरं वाचद् वाचावि-
 धिकथनं । वज्रवशि-भ्रजवशि-वेदकवशिप्रभृतिवशिधिकथनं । मातृविभेदे निवमविभेदवि-
 धानञ्च । अथ सचिद्रूपतीर्थविधिकथनं । क्षीमचोर्ततीर्थविधिकथनं । रथं मन्दनचोपादिविधि-
 कथनं । तीर्थोपनिषत्कथनं । ४१-४९ पठते, — ब्राह्मणैवपैश्यादीनां उपासनादिभेदकथनं ।
 पूजाकाष्ठ प्रत्यादिविभेदकथनञ्च । तत्पूजादिप्रकारभेदकथनं । वटकुडमासाक्षात्कथनं । विभे-
 देण शिवपूजादिविधिकथनं । तत्पुरतोऽप्युक्तविधिकथनञ्च ।

No. 2482. दुर्गाभक्तिहारः । Substance, country-made yellow paper, 17 x 5 inches. Folia, 62. Lines, 8 on a page. Extent, 1,769 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Durgā-bhakti-laharī. On the supreme divinity of the goddess Durgā and her worship—a compilation from the Tantras. By Raghūta-ma.

Beginning. निःशरीरोऽपि भवमान् शरीरिण्यभिजायते ।

सोभतस्तथा देवर्षे नमामि सनातनं ॥

सौ चंदादिवपुर्धने देवदिव्येष्टनराकृतिः ।

निराकृतिरपीमानोमहद्वक्षः स नोऽवतु ॥

सनातनमिदंतिशरीरिण्य हैतान्महाधामरे ।

सौदुर्गाभक्तिहारो विमिश्रोति रद्रूतम् ॥

ननु केवं भवानी या जगज्जगद्विर्हेतुतया परमोपास्यतया अभिप्रेषयै—इत्यादि ।

End.

इति सप्त + + भागानाम् x

प्रमोदकरो + दिवाककथा ।

रमयति च चरं दिवाककथा

वितरतु नो विभवं शुभानि माया ॥

Colophon. इति सौदुर्गाभक्तिहारो समाप्तः ।

विषयः । परस्मै प्रत्यय एव भक्त्यानुपवाच्य दुर्गादेव्यतया शरीरकल्पनमिति निरूपयं ।
 ज्ञानिभिरपि दुर्गे चैव हीनेति कथनं । देवीकीर्तनमात्राद्यादिकथनं । देवाद्यनुदेवनामादि-
 कथनं । देवा मायार्चनानिकथनं । सत्त्वमायामन्वार्थनिकथनं । दुर्गादर्शनसङ्कथनं । दुर्गाप्र-
 चारसङ्कथनं । दुर्गाशरणादिमात्राङ्कथनं । दुर्गाभक्त्यात्राङ्कथनं । नवार्गाभक्तिचर्चा ।
 शारदीयापूजाया चकारवे प्रत्ययायादिकथनं । दुर्गापूजासङ्कथनं । प्रतिमाभिज्ञेये पूजा-
 सङ्कथनं । देवाः कामाद्यादिविधिवन्मूर्तिनिकथनं । लकीमङ्गलौघादीनां भिन्नभक्त्यानि
 प्रत्ययाचकथनं । शक्तिशक्तिनतोरभेदकथनं । दुर्गायाः भित्तमकथनमुद्देन सौपाधिकमन्त्रादि-
 चकथनं । तस्याः मुक्तिहेतुमकथनं । शरिररादीनां भेदज्ञाननिष्ठाकथनं । परापरभेदेन
 द्विविधविद्यानिकथनं । अविद्याया चंचारवचकथनं । प्रसन्नकथननिकथनवादिषं । अविद्यायैव
 अखिद्यया जगदीभेदज्ञानमिति निरूपयं । प्रसन्नः अचत्तारकथादिकथनं । जगत्कारवधि-
 कथं । प्रसन्नोपबोर्धचवादिचकथनं । प्रसन्नं शिवविष्णुदुर्गादिभ्यैरभिधीयते—इति—नि-
 रूपयं ।

No. 2483. परिभाषादर्पणम् । Substance, country-made yellow paper, 12 x 6 inches. Folia, 55. Lines, 18—14 on a page. Extent, 2,100 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1886. Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Correct.

Paribhāṣhā-darpaṇa. A commentary on Kes'ava Miśra's Tarkabhāṣhā, a glossary of the technical terms of the Nyāya. By Bhāskara Bhaṭṭa.

(प्रथमपत्रं नास्ति ।)

Beginning. सञ्ज्ञादिति । विनञ्जनोऽवतिष्ठन् इति । तथा चान्यथाप्राविनञ्जनोऽवतिष्ठन् इत्युक्तं । तथाचि केयं विनञ्जता नाम विनाशाधिकरणतेति चेन्न इत्यादि ।

End. सामान्यविशेषादित्यर्थं हेतुसाधारणकारणमित्यर्थः ॥

Colophon. इति भास्करभट्टविरचितं परिभाषादर्पणं समाप्तम् । संवत् १८८६ ।

विषयः । केद्वयविनञ्जतत्तर्कभाषाभिधानव्याचनित्यस्य व्याख्यानम् ।

No. 2484. मुद्राप्रकाशः । Substance, country-made yellow paper, 18 x 6 inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 1,725 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Mudrā-prakāśa. A commentary on the *Mudrārākṣha* of Viśākhadaṭṭa. By Vaṭeś'vara Miśra, son of Gauris'vara Miśra. A good edition of the play has just been published by Mr. Kāśinātha Trimbak Telang, of Bombay.

Beginning. कस्याचं कल्पयन्ः परिचरयपरस्मादिभिः कथं स्या-

योगी वा तत्किमहे तनुमत्तनुवासेव रामा विभक्तिः ।

कल्पयन्कल्पयन् किमद्वयकिरणं वेति तर्कं जनानां

प्रत्यक्षं खेरामननीनिरिपमितनयावद्वधो वो विधना ॥

— — — — — ।

जीमानधीत्य नयनाडककोपप्रव्यान्

तथाप्युपास्य च नुनयमातमेति ।

मुद्राविमुद्रितनयांशुकरप्रसिन्धु-

नीदीपनेकनयमिववटेकराक्षः ॥

प्राःरिदितपरिचरति + + + प्रादुर्भूतं समयेददेवताकारप्राप्तीकथं मङ्गलमाचरति क
कथि । चन्वेति । विधौर्वादेवस्य शाचं नोयुक्तानव्यादितिसम्बन्धः । इत्यादि ।

End. निम्नं चन्द्रमुक्तं प्राज्ञः पुनश्चन्द्रविभवेः समं मन्त्रमुक्तं ज्ञातं साम्प्रतं । —

— — — — — परमुद्योदयमुद्योदयनालोपो सन्
पदारविन्दयुग्मलोकां प्रकाशाः भवतः ।

Colophon. एति मन्त्रोपाध्यायमीरौचरात्मजमित्रवीरदेवरविरचिते मुद्राप्रकाशे
सप्तमोऽङ्कः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । विशाखदत्तकृतमुद्राराक्षसनाटकस्य व्याख्यानम् ।

No. 2485. *प्रथमाष्टटीका* । Substance, country-made paper, 16 × 3 inches. Folia, 20. Lines, 10 on a page. Extent, 1,212 ślokaḥ. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Dravya-bhāṣya-tīkā. A gloss on Prasastapāda's essay on matter viewed from a Vais'eṣhika standpoint. By Bhaṭṭācārya Tarkā-lāṅkāra.

Beginning कश्चिद्वचनैः पञ्चरात्रविन्दकवासनाः ।

कृतिं नीलमदीशस्य विनयानु विनयवाः ॥

पञ्चरात्रे विज्ञप्तिवताय कृतस्यैवप्रधानस्य शिष्याणां शिष्याणादी निबन्धपुष्पकं प्रह-
न्मन्त्रमिषेणं दर्शयति प्रत्यक्षादाचार्यैः प्रत्ययेति । ईश्वरं प्रत्यक्षं यतः ईश्वरप्रधानादनु पञ्चा-
नकादं प्रत्यक्षेयम् ।

End. कश्चिद्वचनैः परिच्छेदितत्वात् । नियतमादोऽयं सञ्चारितेत्यर्थः ।

Colophon. एति मन्त्रोपाध्यायमुद्राराक्षसनाटकस्य व्याख्यानम् ।

विषयः । प्रत्यक्षादाचार्यकृतवैशेषिकप्रत्यक्षपञ्चभाष्यस्य व्याख्यानम् ।

No. 2486. *प्रत्यक्षचिन्तमानिदीधितिग्रन्थाख्या* । Substance, country-made paper, 15 × 3 inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Extent, 760 ślokaḥ. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Pratyaksha-chintāmaṇi-didhiti-vyākhyā. A gloss on Raghunātha's commentary on the *Pratyaksha-chintāmaṇi* of Gaṅgasa. By Gaḍādhara (Cf. I., pp. 283, 293 and 298).

Beginning. यत्ना मन्त्रनूतनसुन्दरपदद्वयं मुरोरादरा-

मुनीन्मन्त्रमन्त्रवाचिनसुत्तनीर्षिदिना निरं ।

संक्षिप्तोक्तमिदं द्वादीपिनिष्ठतः प्रत्यक्षविमानमे-

वोक्ता वाङ्मते नदाधरपुषोमीदाय विद्यावता ।

नवकीर्तनमङ्गलं कुन्दाय एव लोचयन्ते प्रेषावत्प्रहस्यमङ्गलं ददर्शयति तिरमिति ।
सुदने मानसे निधानं सम्यग्व्यवहारम् । इत्यादि ।

End. एवम् नुबविशेषमे बोधार्थमादाय अभिचारतादयश्चादिति । (अतः
चक्षितं ।)

विषयः । त्रिपुरारचनानामनीयप्रत्यक्षकथनं एवमावशिरोमचिन्नद्वीपिति-
मानदीकाया वाङ्मावम् ।

No. 2487 त्रिपुरारचनदृश्यम् । Substance, country-made yellow paper, 19 x 5 inches. Folia, 29. Lines, 10 on a page. Extent, 1,050 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Tripurārchana-rahasya. A manual for the worship of Tripurā. By Brahmananda. The goddess is looked upon as a form of Durgā and sovereign of the three regions of the universe. The ritual is simple, and not tainted by any of the orgies of Kaula worship.

Beginning. सचचारक्षितं शुद्धं प्रज्ञानम् निजं नुबं ।

एत्यन्वा युतं वन्दे भोममोक्षप्रदं शिवं ।

माया श्रीः कामयोगिनि रक्तो वङ्गुडमेव च ।

ब्रह्मादि + वरादेव मायाश्रीमादिषोडशी ।

— — — — —

प्राप्ते मुक्तं त्रय्याधानेनोपपिन्नं तिरसि सचचदृश्यममे वराभयोपेतं दिभुजं चवर्ध—
इत्यादि ।

End. एति नुबं संप्राप्यै कोषकवचसचवमानादिकं पठित्वा वयासुचं विचरेदिति ।

Colophon. एति ज्ञानार्थे दक्षिणामूर्तिचिन्तासद्भावाभुषारवोप्रज्ञानमविर-
चिदे त्रिपुरारचनदृश्ये वाङ्मावमापुनरतद्वः समाप्तः ।

विषयः । त्रिपुरादे देविकायां त्रिपुरारचनं कर्तव्यविधानं । नुबपूजाविधिः । सचपाव-
विधिः । वायविधिः । तर्पणविधिः । त्रिपुराचानविधिः । त्रिपुरायाः पूजाव्यवधिकवचम् । तथ
त्रयोदश्याव-योगिनीयावादिविधिव्याधानिकपथं । अक्षरिचिन्तासोपरिचिन्तावाक्षिपुस्तक-
योः पूजायां प्रयोजनविधिकवचम् । कुन्दद्वीपविधिकवचम् । त्रय्यावकवचवचम् ।

No. 2488. कात्यायनीतन्त्रम् । Substance, country-made yellow paper, 19 × 5 inches. Folia, 4. Lines, 8 on a page. Extent, 104 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Kātyāyanī-tantra. An original Tantra on the worship of Kātyāyanī, a form of Durgā.

श्रीपार्श्वत्युवाच ।

Beginning अता कात्यायनोविद्यासमुत्पत्तिस्तिलोचन ॥

महादुर्गाजगदात्रीविद्योत्पत्तिर्भवेद्यतः ।

तत्पुण्यं ब्रूहि भगवन् हृषया परमेश्वर ॥ इत्यादि ।

End.

इति ते कथितं देवि संक्षेपेण तवाग्रतः ।

महादुर्गाजगदात्रीविद्योत्पत्तिः सुदुर्लभा ॥

Colophon. इति कात्यायनीतन्त्रे द्वितीयः पटलः ।

विषयः । जगदात्रीदुर्गाया आविर्भावविवरणकथनं । तत्र धर्मसेतूनां रक्षणाय प्रादुर्भूतायास्तस्याः पुरतोऽनिलानलशोक्लृणसाक्षपरिचालनदाहनसामर्थ्याभावकथनं । जगदात्र्याः स्वरूपवर्णनं । तस्य मन्त्रध्यानादिनिष्पन्नं । तिथ्यादिविशेषे तस्याः पूजने फलविशेषकथनञ्च ।

No. 2489. कालादर्श, वा कालनिर्णयः । Substance, country-made paper, 14 × 5 inches. Folia, 23. Lines, 90 on a page. Extent, 437 ślokas. Character, Nāgarā. Date, P Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Kālādarśa ALIAS **Kāla-nirṇaya.** On times meet for religious observances,—a digest of the rules of the Smṛiti on the subject. By Kavivallabha alias Kālitya Sūri, of the Garga race, and disciple of Viśveśvara Acharya.

Beginning. ब्रह्मादयोयद्गमा युगादि-

कालप्रभेदाश्च यदीयभेदाः ।

कालात्मकं सात्त्विकमूर्तयेऽहं

नित्याय तस्मै नियतं मनोऽस्मि ॥

वाणः शोभायमरेन्द्रसैनि

सावित्र्यमोराजिनपादपद्मौ ।

कविप्रभाविष्णुतन्त्रोक्त-
 मनीरवावन्वयमानमिति ।
 विवेचराचार्यपदारविन्द-
 प्रधानविकारितवान्विष्ठाकः ।
 चादित्यकुरिः कृतितन्त्रदर्शी
 काष्ठं विनिर्देशयति मन्त्रबुद्धेः ।
 काव्यो विविधकादरेषूपेक्षासादिकर्मण्ड ।
 चन्द्रमेनेष्यते तस्मादसौ निर्दीयते मया ।
 उपाधिभेदादेवोऽपि भवेत्काव्यो ज्ञानैकधा । इत्यादि ।
End. उद्धा पुरातनपुराणवर्णा विवेच-
 न्मन्त्रादिकृतितन्त्रादि विविच्य तत्त्वं ।
 संवत्सरात्मनश्चादि च काष्ठतत्त्वं
 निर्दीयतेऽस्य कृतिना कविवर्यमेव ।
 इति चन्द्रकाव्यनिर्देशः ।

Colophon. इति श्रीमन्मन्त्रोपाध्यायविवेचराचार्यविरच्य जनेन्द्रकृतिलक्षणा कवि
 वल्लभापरमात्मः चादित्यकुरिः कृतिः काष्ठादर्शो नाम काष्ठनिर्देशः समाप्तः ।

विषयः । एकोऽपि काष्ठ उपाधिभेदादनेकविध इति निरूपणं । कर्मविशेषे साधनसौ-
 च्यान्नादिनासुविशेषविधानकथनं । उपाधिरिति विविधकाकथनं । कर्मविशेषे परपूर्वोन्माप्तिना
 तिस्रोनां पूज्यकाष्ठविशेषनिरूपणं । तथा विवेचने च त्रिवराचिककाष्ठमोप्रभृतिषु व्यवसा-
 यकथनं । उपाधिसुविधिकथनं । विस्तरत एकादशोन्नतोपवासविधिनिरूपणं । पारसविधिकथ-
 नञ्च । मन्त्राधानवामारम्भादौ पर्यन्तव्यनिरूपणं । वनानिर्देशः । मन्त्ररादिनिरूपणं । पुत्रादि-
 निरूपणं । महाकाष्ठानिर्देशः । मन्त्राध्यायानिर्देशः । तथ तथ आद्यविधानञ्च । चन्द्रकाव्यनिर्देशः ।
 प्रत्यादिनकाष्ठादिनिरूपणं । मासिकनिर्देशः । आश्विनमासकानिर्देशः । एवं सप्तिकीकर-
 निर्देशः । एकोदशिनिर्यः । नैमित्तिकमासनिर्देशः । काश्यपासनिर्देशः । प्रकीर्तमासविशेषका-
 ष्ठादिनिर्देशः । मन्त्रयोजनविशेषे आद्यनिर्देशः । (अतः पक्षमेवं चर्चितं) । उपाध्यायविवेचरा-
 च्यनिर्देशः । मानपूजादिकाकानिर्देशः । पुत्रोपाः एवमारोप्यकाष्ठकथनं । प्रातःकालादिका-
 निरूपणं । व्रतके कालादिकाकानिर्देशः । संक्रान्तिनिर्देशः । मन्त्राध्यायकर्मकाष्ठकानिर्देशः ।
 आकाष्ठनिरूपणं । मनीरजोदोषनिर्देशः । अन्वयावकाष्ठनिरूपणं । मनीषायादिकाकानिर्देशः ।
 ईदृशकाष्ठादिनिरूपणं । अथारण्यप्रवेशादिकाकानिर्देशः । देवाराजतकुम्भादिप्रतिष्ठाकाष्ठ-
 निरूपणं । अन्वयावकाष्ठनिरूपणञ्च ।

No. 2490. आनन्दलहरीटीका । Substance, country-made paper, 12 × 5½ inches. Folia, 95. Lines, 5—6—8—9 on a page. Extent, 1,800 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Anandalahari-tīkā. A commentary on S'aṅkara's well-known Śivite hymn entitled 'Anandalahari.' By Gaurikānta Śārvabhauma, Bhaṭṭācārya, a Śrotriya Brāhmaṇ of the Rāḍha sept of Gauḍa.

Beginning. श्रीकारोत्तमस्य सूर्यभिरुक्तं प्रसादमभ्यसितां

मायायां भुवनेश्वरीं निरूपयन् प्रकाशितमिदं विना

योगीन्द्रैकनिवेदितां विजयतां ++ त्रिनाशखली

ज्ञानानन्दस्यैव महोदयकरीं कादिदुभजे देवतां ॥

— — — — — ।

गौरीकान्तसार्वभौमभट्टाचार्यसुधीरतां ।

आनन्दलहरीटीकां तनुने विदुषां मुदे ॥

श्रद्धाचारपरिप्राप्तं प्रारिखितविद्वन्विद्यमानप्रयोजनकं निवशक्तिस्वरूपं महत्तमं ज्ञानं
श्रियात् श्रितयिता — — — सुतिकरवे खल्लासभावनां प्रकाशयति ॥ शिव इति । शिवश-
ब्दसार्थस्वरूपद्वारा—इत्यादि ।

End.

यो नानाविधशास्त्रतर्कनिपुणसमैकनिवन्धनं महत्तमं

पूजां भूरि महीभुजां सदसि यो लेभेति धीमान् कविः ।

यो गौडीयतद्देशदिग्गज इव श्रीसार्वभौमो महान्

भट्टाचार्य इमां स एव विदधे टीकां मुदे वाम्बिदां ॥

Colophon. इति गौडीयराट्टान्त्यसम्प्लौचिपर्वणजगौरीकान्तसार्वभौमभट्टाचार्यवि-
रचिता आनन्दलहरीटीका समाप्ता ।

विषयः । शङ्कराचार्यविरचितानन्दलहरीयां व्याख्यानम् ।

No. 2491. आनन्दलहरीटीका । Substance, country-made paper, 16 × 6 inches. Folia, 32. Lines, 10 on a page. Extent, 1,400 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Correct.

Anandalahari-tīkā. Another commentary on the Anandalahari. By Gopīramaṇa Tarkapanchānana.

Beginning. नीमझिपुरकुम्भी पञ्चनिबन्धेन सुवशाचार्यः प्रतुष्टसूत्रनिराशाच मङ्ग-
छायेकशब्दस्यापि मङ्गलमेव प्रचार्यो शिवपदोपादानेन मङ्गलमाविष्कृत्य चाह । शिवः
मङ्गल्येति । अस्यार्थः । तस्मिन् द्वितीयाक्षपदप्रतिपाद्यस्य सम्बोधस्य सम्बोधनाक्षपदव्यतिरेकेण
उपस्थित्यसम्भवात् शिवपदमवशाच्च हे शिवे इति सम्बोधनपदमूल्या ॥

End. अथरं प्रत्यनिकोपकोशलेमाज्जितं मया ।

तेनार्पितेन पद्योः प्रीयतां परमेश्वरी ॥

Colophon. इति भावानुपेक्षायाः नीमोपोरमचतुर्पदानमङ्गलछायेकशब्द-
चरीटीका समाप्ता ।

विषयः । मङ्गराचार्यनिरचितानन्दसूत्र्या व्याख्यानम् ।

No 2492. छन्दोमञ्जरीटीका । Substance, country-made yellow paper,
17 x 5 inches. Folia, 29. Lines, 10 on a page. Extent, 1,067 ślokas.
Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-
nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Chhandomanjarī-ṭīkā. A commentary on the Chhandoman-
jarī of Guṇḍadāsa, a treatise on versification. By Govardhanadāsa, a
Vaidya.

Beginning. महादासकवेः कवेर्नैषष्टिः संकल्पकल्पदुना-

द्विनेता सुमनोविद्यासज्जनो वा छन्दसां मञ्जरी ।

साक्षात् वचना कथं भवति भोः शिष्यान्तरोषादिति

नीमोवर्षेणदासनामभिवक्तैः प्रारब्ध तत्त्वज्ञिका ॥

— — — — —

इह छन्दोमञ्जारौ तदन्तराग्रनिराशाच कविर्नैषष्टिः महादासनामा भिवक् शिष्यान्तरोषादितं खेददेव-
नाप्रदानं प्राक् प्रतिपादयन् चाह देवं प्रथम्येत्यादि ।

End. महादासकवेरिति पूर्वैश्च सम्मत्ता । इति पद्यः कावकः ।

Colophon. इति सदैवनीमोवर्षेणदासकृता छन्दोमञ्जरीटीका समाप्ता ।

विषयः । महादासकृतछन्दोमञ्जरीप्रत्यक्ष व्याख्यानम् ।

No. 2493. अथात्मप्रदीपः, वा अष्टावक्रटीका । Substance, country-made
yellow paper, 18 x 5 inches. Folia, 40. Lines, 9—10 on a page. Extent,
1,404 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta,
Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Adhyātma-pradīpa ALIAS **Ashtāvakra-īkā**. A commentary on the *Ashtāvakra-saṁhitā*, a treatise, on emancipation by intellectual Yoga. The original is attributed to a saint named *Ashtāvakra*, the comment is by *Viśveś'vara*.

Beginning. यद्भगवान्जगज्ज्ञातं यद्विज्ञानाद्विकीर्यते ।

तं मत्वा सचिदानन्दं कुर्वेऽध्यात्मप्रदीपकं ॥

इह तावदात्मन्यनुभवपरिपूर्वैः परिपूर्वोक्ततानेकश्रित्यान् परमकारयिकोभयवान-
द्यावन्नो मुनिः सकलमुमुक्षुजनमुद्दिषीतुः श्रित्यं प्रति मोक्षोपायमादिशति मुक्तिमिच्छसिचेदि-
त्यादिना ।

End. तस्य पन्थस्य संख्याक्रमो विद्यते येषु

ते संख्याक्रमा ईदृशा अभी कथिता इत्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीमद्विद्येश्वरविरचितायामष्टावक्रटीकायां संख्याक्रमादिकवाक्यान्
नाम एकविंशत्परम् । समाप्तेऽं टीका ।

विषयः । अष्टावक्रकृताध्यात्मयोगपन्थस्य व्याख्यानम् ।

No. 2494. **श्रीब्रबोधभूषणम्**, (द्वितीयकाण्डम्) । Substance, country-
made yellow paper, 18 × 5 inches. Folia, 51. Lines, 8 on a page.
Extent, 1,600 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose
and verse. Incorrect.

Sīghrabodha-bhūṣaṇa. Lessons on versification, rhetoric,
&c., for the benefit of persons wishing to write poetry—a vademecum
for young poets. By Śivaprasāda Upādhyāya.

अथ द्वितीयकाण्डनिरूपणं ।

Beginning. काव्यव्यवहारकथनं वेदादिरूपं निरूपयते । चतुर्भिस्वरैर्मेवं चत्वारं पदं
निवस्यते । अन्यथा नस्यते नपुं काव्यज्ञैः काव्यवर्गकम् । इत्यादि ।

End. तान्मूलं ऋचाद्य भूदेव वक्ताभरतमुत्तमं ।

सम्यग्नाथ य + + + अन्यलक्ष्णं वरविद्वतो (?)

Colophon. इति श्रीब्रबोधभूषणे शिवप्रसादोपाध्यायकृते काव्यव्यवहारकथने द्विती-
यकाण्डं समाप्तम् ॥

विषयः । अष्टावक्रो वन्द्योन्निरूपणं । तत्र सर्वोन्नीयमानाकादिनिरूपणम् । अथ अष्टावक्र-
रनिरूपणं । तत्र प्रज्ञोत्तर-वचन-विष-भू-प्रवेष्टिका-क्षेप-वक्त्रोक्ति-चतुर्भाष्यपञ्चाङ्गकारप्रवे-

ह्रस्विकरणं । उपमा-रूपक-उत्प्रेक्षा-समासोक्ति-अपह्नुति-समाहित-समासोक्ति-विरोध-सार
 शीपक-संचोक्ति-अन्यदेशन-विशेषोक्ति-विभावनाकथायांलङ्कारकथनं । अथ अर्थदेशनिकरणं ।
 शब्ददोषादिकरणं । विविधतैत्तिकरणं । अलङ्कारदेशनिकरणं । कविसूचककथनं ।
 अथ कविशिक्षाकथनं । पद्यरचनाविधिकथनं । तत्र तत्र वर्णनीयकथनम् ।

No. 2495. कृत्यनाराः। Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 134. Lines, 9—10 on a page. Extent, 3,475 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1834. Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Smṛtyarthasāra. A digest of the rules of the Smṛiti regarding domestic rites and observances. Anonymous.

Beginning. गणेशप्रकृतिविष्णोश्चानन्त्या + लोकपान् प्रहान् ।

दुर्गां मन्त्रादिकान् बन्धे व्याख्याद्वयं सदा गुरुम् ॥
 श्रीकण्ठश्रीकार्य्याद्यैः श्रुतिस्मृतिपुराणैः ।
 स्मृतिशास्त्रेष्वनेकेषु विप्रकौर्ण्येष्वनेकधा ॥
 अमुठानेपकारार्थं स्मृतिचिन्तनं प्रयत्नतः ॥
 पुराणन्यायमीमांसासाङ्गवेदेः प्रपूरितं ॥
 कामधेनो प्रदौःश्रौ कल्पवृक्षसतादिषु ।
 शम्भुविष्णुकेदारलोक्तद्वयैव भाषितं ॥
 मन्त्राद्यनेकस्मृतिषु व्याख्याद्वप्रतिपादितं ।
 स्मृत्यर्थसारं वक्ष्यामि सुखानुष्ठाननिश्चये ॥
 प्राची दिशमनुष्ठौ स्यादुद्दीचीशमदिकृतया । इत्यादि ॥
 यस्य स्मृत्या च नामोक्त्या तपोयज्ञक्रियादिषु ।
 न्यूनं सम्पूर्णतां याति सद्यो बन्धे तमश्नुतं ॥
 अज्ञानादथवा लोभात् प्रपञ्चेताधरेषु यत् ।
 स्मरणादेव तच्छब्दोः सम्पूर्णमिति हि श्रुतिः ॥
 इति वचनान् ।

End.

Colophon. इत्यादि स्यात्पर्यन्तः समाप्तः । स्वस्ति । संवत् । १८९४ ॥

विषयः। तत्रादौ स्मार्तपरिभाषाकरणं। युगधर्मोक्तयनं। तत्रादिपुरावोक्तानि कसौ निषिद्धानि। अथ गर्भाधानादिवोक्तमसंस्कारकरणं। तत्र गर्भाधानविधिः। पंचवनविधिः। अथ

वसोभनविधिः । सोमनोदयनविधिः । जातकर्तृविधिः । नामकरणविधिः । निष्क्रमणविधिः ।
 अन्नप्राशनविधिः । चोक्षविधिः । उपनयनविधिः । सावित्रीव्रतविधिः । वेदाब्धव्रतविधिः । आ-
 रण्यव्रतविधिः । मोक्षनविधिः । विवाहविधिः । अग्नेष्टिविधिः । कस्यचिन्मतानुसारेण सूक्तो-
 क्तयोः संस्कारकरणमात्रकथनं । कथितं कुण्डगोक्षकयोरपि संस्कार्यताकथनं । उपवीतनि-
 रूपं । अभिवादनविधिकथनं । तत्र गुरुनिरूपणं । अनभ्यायकालनिरूपणं । ब्रह्मचारिकर्त-
 न्यानि । अथ विशेषेण विवाहेतिकर्तव्यताविधिनिरूपणं । तत्र गोचप्रवरनिरूपणं । आक्रि-
 काय्यनिरूपणं । तत्र मूषाद्युत्सर्गविधिः । शौचविधिः । आचमनविधिः । तन्निमित्तानि । द्वा-
 धावनविधिः । स्नानविधिः । वस्त्रपरिधानविधिः । सन्ध्याविधिः । होमविधिः । दर्भविधिः ।
 वह्निर्विधिः । ब्रह्मकुर्वविधिः । देवतार्चनविधिः । साध्यन्दिनस्नानविधिः । देवयज्ञविधिः । पिण्ड-
 यज्ञविधिः । आहविधिः । आहकालनिरूपणं । ब्राह्मणनिरूपणं । अमावास्यापार्ष्ण्यविधिः । तत्र
 पुष्यादिनिरूपणं । रकोद्विष्टविधिः । सपिण्डीकरणविधिः । वैश्वदेवविधिः । संक्रान्तिनिरूपणं ।
 तत्र पर्जन्यनिरूपणं । रक्षाद्व्युपवासनिरूपणं । तिथ्यन्तरोपवासनिरूपणं । मङ्गमासे कर्तव्यनिरूपणं ।
 भस्माभस्मनिरूपणं । भोजनविधिः । शयनादिविधिकथनञ्च । अथ विश्वरेण द्रव्यशब्दिनिरूपणं ।
 शरीरशब्दविधिः । सृष्टासृष्टशब्दः । अथ अशौचनिरूपणं । तत्र विशेषेण जननमरणाशौचादौ
 अशौचाकथनं । नारायणशक्तिविधिः । तत्र सर्वज्ञे विशेषकथनं । आरुणाहविधिः । अथ सन्ध्या-
 सपहविधिः । परित्राजकस्य संस्कारविधिः । सन्ध्यासिन्नां दहनविधिः । अथ प्रायश्चित्तविधि-
 निरूपणं । तत्र कर्मविपाककथनं । मन्त्रपातकान्तिपातकानुपातकोपपातकप्रायश्चित्तकथनं । एवं
 सङ्करीकरवापाचीकरवादिप्रायश्चित्तकथनं । अथ विशेषेण ब्रह्मरत्याप्रायश्चित्तनिरूपणं । सुरा-
 पानप्रायश्चित्तं । मद्यपानप्रायश्चित्तं । सुवर्षलोपप्रायश्चित्तं । रक्तलोपप्रायश्चित्तं । गुरुतल्पप्रायश्चित्तं ।
 मन्त्रपातकिसंसर्गप्रायश्चित्तं । अथ गर्भिणीवधप्रायश्चित्तं । गोवधप्रायश्चित्तं । ब्राह्मणप्रायश्चित्तं । सा-
 मान्यलोपप्रायश्चित्तं । अवापाकरवधप्रायश्चित्तं । अपह्णानां विप्रत्ययप्रायश्चित्तं । परिवेदनप्राय-
 श्चित्तं । पारदार्यप्रायश्चित्तं । कीवधप्रायश्चित्तं । ककलासादिर्हिसाप्रायश्चित्तं । दृष्टगुणसतादी-
 नां फलपुण्यादिभिरपयोमिनीनां वेदे प्रायश्चित्तं । कुक्षुरादिदंशने प्रायश्चित्तं । ब्रह्मादौ कर्मज-
 नने प्रायश्चित्तं । अनलोपप्रायश्चित्तं । अश्वकोर्हप्रायश्चित्तं । मिथ्याभिरुचने प्रायश्चित्तं । रक्तकला-
 सार्धप्रायश्चित्तं । कन्यापुनर्वोर्हप्रायश्चित्तं । अयाज्ययाजनप्रायश्चित्तं । अग्न्याध्ययने प्राय-
 श्चित्तं । अग्निहोत्रत्यागादिप्रायश्चित्तं । विवहदहनिकरवधप्रायश्चित्तं । समुद्रयानादिप्रायश्चित्तं । असत्-
 प्रतिग्रहप्रायश्चित्तं । अश्वत्थवधप्रायश्चित्तं । भावदुष्टकासदुष्टभक्ष्यादिप्रायश्चित्तं । अशौचशुद्धि-
 यप्रायश्चित्तं । जातिभक्षणप्रायश्चित्तं । प्रकीर्णकप्रायश्चित्तकथनञ्च । तत्र गौक्षीवधधारवधज-
 वापदर्शनादिप्रायश्चित्तकथनं । रक्षसापापप्रायश्चित्तकथनं । कच्छबान्धायादिप्रक्षयकथनं ।
 तीर्थविधिकथनं । सर्वप्रायश्चित्तोपसंहारकथनञ्च ।

No. 2496. हनुमत्संहिता । Substance, country-made yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 11. Lines, 8 on a page. Extent, 360 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1715. Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendranārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, fresh. Verso. Generally correct.

Hanumat-saṁhitā. A poem describing Rāma's arcadian recreations with Sītā. Among other incidents it describes a curious manifestation of eighteen thousand one hundred and eight nymphs from the person of Sītā, with all of whom Rāma engages in dalliance. By Hanumān.

Beginning. जयत्यनन्ताद्भुतसङ्गरप्रियो-

महाबली बौरवली सखापणीः ।

प्रचक्षमात्तसङ्गरप्रियः (कान्तिः)

श्रीरामपादद्वय-भक्तानः ॥

कुम्भीद्वयाभ्यामुधिशेषया

विशुद्धविज्ञानशुभप्रदाय ।

श्रीरामपादद्वयनिधिताय

महामुनीन्द्राय नमो नमस्ते ॥

श्रीचन्द्रस्य उवाच ।

श्रुतं रामस्य माहात्म्यं तव वक्ष्यामिहाकवे ।

रेणुधैर्यमुत्तमं तेजः प्रभावं परमात्मनः ॥

— — — — — ।

श्रीहनुमानुवाच ।

साधु पूज्योऽसि प्रकृते

मनसैवेति निश्चितं ।

गुह्याद्गुह्यतरं दिवं

तव प्रीत्या वदाम्यहं ॥ इत्यादि ।

End. श्रीहनुमद्वयैः कार्यं कार्यं भावं सदैव हि ।

तस्मिन् ससीतो रामोऽपि तुष्टो भवति मानसा ॥

Colophon. इति श्रीहनुमत्संहितायां परमरक्षस्य महारासरवेण्योः पञ्चमोऽध्यायः ।

वालेन्दुमुनिभक्तो हि मास्ते श्रीराममुत्तरा ।

अर्जुनस्यतीयायासलीश्रीरामरायणं ॥

विद्ययः । रक्षदा समानरूपगुणाभिः सद्यः सद्यःसीभिः सरसूक्ष्मापयनं प्रक्षितया सीतवा-
सर्गं रामचन्द्रस्य राघोस्तुवचनं । वनशोभावर्येण । विद्याविनीनां विद्यासकसापयनं ।
सरसूमासाधनवर्धनं । रामेभ्यः सद्यः विद्यासाधये सीताशरीरात् साहोत्तररत्नाद्वाद्दसद्यःसकामि-
नीप्रादुर्भाषकचनं । सद्यः रामोऽपि ताभिः सद्यः विद्युत् सात्कारकान् सुदधान् ससर्ज्येतिवचनम् ।
कामिनीनां विविधविद्यासपयनं । मलयविहारवर्धनं । पद्मदले मङ्गाराघोस्तुवचनशोभावर्येण ।
रामराघोस्तुवचनयादिमाहात्म्यकथनम् ।

No 2497. सिद्धान्तविन्दुलघुटीका । Substance, country-made paper, 18 x 3 inches. Folia, 61. Lines, 8-10 on a page Extent, 2,778 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Rājā Rājendra-nārāyaṇa Deva, Bahādur. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Siddhānta-vindu-laghu-ṭīkā. A short commentary on the Siddhāntavindu—a dissertation on the Vedāntic doctrine, written by Madhusūdana Sarasvatī in the form of an exposition of Saṅkara's compendium of the Vedānta in ten stanzas called *Dasastōki*. By Nārāyaṇa Tīrtha. Hall's Contributions, p. 109.

Beginning. श्रीं शान्तमनसद्वयसुखं साध्यकसमाप्रदं
 मत्वाचार्यवरं मुह्यं सततं सिद्धान्तविन्दोमिरः ।
 सत्त्वोत्थे श्रुतिमुष्णमाजनिवहे. सिद्धान्तसंसाधिका
 दुर्भोधाः प्रकटीकरोति नतिमान् नारायणाख्यो यतिः ॥
 परमात्मा परं ब्रह्म निन्दितेषः क्षणोदिकः ।
 सच्चिन् सुखमोदितोऽप्यन्तसिद्धान्तकारणं ॥
 तद्भेदभियाः क्षणं जाग्रत्सुप्तादिसाक्षिः ।
 साध्यलान्तविलसयामोक्षसद्रूपसंस्थितिः ॥
 इति वेदान्तसिद्धान्तो भगवत्पादसकलः ।
 कण्ठद्वैपायनाभीष्ट इति सक्तोऽथ साहसः ।
 एको बभौ सर्वभूतान्तरात्मा
 एकं रूपं बहुधा बभूविति ।
 तमात्मनं वे नु पश्यन्ति धीराः-
 कोर्षा सुखं शाश्वतं नेतरेषां ॥

प्रकृतिदाप्रोति परंपर विदुमन्नेव भवतीत्यादिभूत्या — — — — — सत्यार्थं
प्रतिजानीते, श्रीशङ्करेत्यादि ।

End. कृत्यतदनुसृतयोः श्रीमदाचार्यपरमराष्ट्रमुद्रादितिभावः
वसोदरं भाष्यभासतीविरचास्येयया कठिनकथं तन्मनैव न मुरेरित्यर्थः ।

Colophon. इति श्रीनारायणतीर्थकृता विद्वान्निन्दुखण्डिका समाप्ता ।

विषयः । मधुसूदनसरस्वतीकृतविद्वान्निन्दुनामक वेदान्तप्रकरणस्य व्याख्यानम् ।

No. 2498. शब्दप्रामाण्यखण्डनम् । Substance, country-made paper, 15 × 6 inches. Folia, 12. Lines, 6 on a page. Extent, 155 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Ulá, Post Ránághát, Zillá Nadiyá. Kálidása Bhāṭṭáchārya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Śabdapramānya-khaṇḍana. A refutation of the Vais'eśhika doctrine of authentic speech not being a distinct class of evidence, as the Naiyáyikas believe, but only a form of inference. By Vañs'idhara.

Beginning. नमो भगवते तस्मै विष्णवे परमात्मने ।

रूपनामविभेदेन जगत् क्रीडति यो यतः ॥

अथशब्दो न स्वातन्त्र्ये प्रमाणं । मूलप्रमाणात् तदर्थसिद्धान्तिरिति प्रमाणं कल्प्यते गौर-
वान् । इत्यादि ।

End. अतः शब्दशब्दवैकल्यासम्भवेन तस्यासिद्धत्वादित्यर्थः । इत्याद्यां विस्तारः ।

Colophon. इति वंशधरीवे शब्दप्रामाण्यखण्डनम् ।

विषयः । वैशेषिकमतं शब्दस्यानुमानात्मकमेतन्निरूपयत्युक्तेन तस्य शब्दप्रामाण्यखण्डनम् ।

No. 2499. अद्वैतचन्द्रिका । Substance, country-made paper, 16 × 4 inches. Folia, 48. Lines, 7 on a page. Extent, 1,155 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Ulá, Post Ránághát, Zillá Nadiyá. Kálidása Bhāṭṭáchārya. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Advaita-chandriká. An essay on the adual Vedánta doctrine, and refutation of adverse theories. By Ananta Bhāṭṭa. This appears to be quite distinct from a work of this name by Brahmánanda Sarasvatí. Cf. Hall's Contributions, p. 157.

Beginning. पूजानन्दज्ञानवृत्तिस्वरूपं मित्यमवयवं ।

प्रत्यक्ष परमात्मानं ज्ञायतेऽद्वैतचन्द्रिका ॥

अथ कस्याद्या वा चरे नीतयो मन्त्रो निदिधासितवदेतिवाक्येन वेदान्तवचनं साक्षा-
द्विधीयते—इति चेन्न, विधिमप्रयोजककल्पस्यैवभावात् । तथाचि वेदान्तवचनं नापूर्वविधि-
नोचरः प्राप्तवान् । इत्यादि ।

End. तस्माच्छ्रुत्या कुतया बहुज्ञानां वचनानां जीवस्य सचिदानन्दमित्युक्तं
मुक्तस्वरूपता सिद्धेति भावः ।

Colophon. इति श्रीमद्भगवद्गीतायां श्रीकृष्णार्जुनसंवादे श्रीभक्तिविद्यायां समाप्ता ।

विषयः । विविधवाङ्मयनपूर्वकमहैतवादीपपादनम् ।

No. 2500. स्मृतिरत्नम् । Substance, country-made paper, 15 × 4 inches. Folia, 215. Lines, 9 on a page. Extent, 8,305 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1699. Place of deposit, Ulá, Post, Ráupághát, Zillá Nadiyá, Kálidása Bhaṭṭáchárya. Appearance, decayed. Prose and verse. Generally correct.

Smṛiti-ratna. A digest of the Smṛitis regarding domestic rites, duties, and observances. By Raghunátha Bhaṭṭa.

Beginning: नत्वा कल्पपदद्वन्द्वं इन्द्रज्ञानविनाशनम् ।

श्रियते रघुनाथेन स्मृतिरत्नं प्रथमतः ॥

नवादी स्मृतेः प्रामाण्यं विविच्यते । तत्र जैमिनिस्मृतं अपि वा कर्मसामान्यान् प्रमादमनु-
मानं स्यादिति । अस्यांभाष्यकारमतानुसारेण प्रदर्शयते । इत्यादि ।

End. सुखः सर्वोपचारेण दुःखः शतशोऽप्येव ।

यत्नतः पूजनीयाख्ये पूजिताख्ये च शुभावशाः ॥

इति मत्स्यपुराणवचनात् ।

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीरघुनाथभट्टविरचिते स्मृतिरत्ने निष्णादिप्रभा-
समाप्ता । शकाब्दः १९६६ ।

विषयः । स्मृतिप्रामाण्यनिरूपणं । धर्मैक्यरूपविवेचनं । विधिसंस्कारादिनिरूपणं । नियम-
परिच्छेदादिविवेचनं । अधिकारव्यवस्थादिकथनं । कालनिरूपणं । तिथ्यादिसंक्षेपविवेचनं ।
तिथिद्वैधविवेचनं । तत्र तत्र विहितकृत्यविधानकथनम् । उपवासविधिकथनं । जन्माहनी-
विधिकथनं । एकादश्यादिविधिकथनं । मकरावधिधिकथनं । मन्त्रारामनिरूपणं । युगाद्याक-
थनं । संक्रान्तिनिरूपणं । मलमासव्यवस्थादिविवेकः । अशौचनिरूपणं । अशौचप्रकारादि-
निरूपणं । इतकाशौचादिनिरूपणं । अशौचाभावकथनं । सप्तमरदानुमरवधिधिकथनं ।
देशान्तरव्रतस्य प्रेतवास्यवधारणविधिकथनं । पर्वण्यरहावधिः । उत्तरश्राद्धाधिकारनिरूप-
णं । अशौचान्तरदिनकृत्यादिनिरूपणं । हविर्होमादिविधिः । अन्नमधेनुदानादिविधिः । सपि-
ण्डीकरणं । कालनिरूपणं । पार्वण्यादिविधिकथनं । तीर्थयात्रादिकालनिरूपणं । अष्टकादि-
निरूपणं । अष्टकादिनिरूपणं । आद्ये विहितविहितव्यवधाननिरूपणं । अनुष्ठाननिरूपणं । पञ्चमागादिवि-
धिकथनम् ।

No. 2501. कालकौमुदी । Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 128. Lines, 9 on a page. Extent, 5,143 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Ulá, Post Rānāghát, Zillá Nadiyá. Kálidása Bhaṭṭāchārya. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Kāla-kaumudī On times meet for religious rites and observances. By Gopāla Bhaṭṭa, son of Harivaṇśa's Bhaṭṭa.

Beginning. वन्दे विवेचरं देवं भुक्तिमुक्तिप्रदायकं ।

मातरं पितरं जना निम्बिद्धेतिपिदये ॥

श्रीमद्गोपालभट्टेन प्रविकल्पाद्युपमं वा ।

श्रियते विदुषा प्रीत्यै यस्या समकौमुदी ॥

अथ कालविवेचनं । तत्र कालो नित्यानित्यभेदेन द्विविधः । नित्यस्तु भगवद्भक्त्युपपत्त्या अतिरिक्तकालादिभिः कथ्यते । तथा च पित्र्यपुराणं । कालस्तत्त्वं रूपं तद्विद्योर्नैवेद्यं वर्तते । तथा, अनादितेव भगवान् कालोऽननोऽनरोऽमरः । इति—इत्यादि ।

End.

इति वचनाद् गुरुशिष्ययोरनाराजसने अक्षराचमनभाष्य इति ।

Colophon. इति हरिप्रबन्धप्रवरवरजगोपालभट्टकृता कालकौमुदी समाप्ता ।

विषयः । नित्यानित्यभेदेन द्विविधकालनिरूपणं । प्रातःकृत्यादिकालनिरूपणं । जन्म-प्रेतसंसारवन्दनवक्तिकर्मभोजनादिकालनिरूपणं । श्रवणादिकालनिरूपणं । ज्ञानागमपुंसजन-श्रीमन्नोद्भयनजातकर्म्मनामकरचपथ्याङ्गारोपचतुर्गुणानिष्कृमसरचवकीकमधुसूयवेदनाङ्गा-श्रमविचारकाचूकोपनयनसमावर्तनविवाहकालनिरूपणं । समयाग्रुदिविवेचनं । मलमा-सादिविवेचनं । तिथिदैधव्यकाकथनं । ग्रहप्रतिपदादिद्वांशान्तिविधिष्वे प्रत्येकं व्यवसा-निरूपणं । हरिप्रयनादिकालनिरूपणं । मन्त्रप्रतादिकालनिरूपणं । एकभक्तादिप्रतकालनिरू-पणं । उपाकर्मकालनिरूपणं । भवराष्ट्रपूजाकालविवेचनं । आहकालविवेचनं । महाकथाप-रपञ्चवादादिकालनिरूपणं । रकोद्विहसपिण्डीकरवादिनादिकालनिरूपणं । जन्माहत्यादिकाल-निरूपणं । रकाहत्याद्युपवासतत्कारवादिनादिकालनिरूपणं । हाहत्याद्युपवासतत्कारकालनिरूपणं । वायोद्वपतनामाद्युसर्गेकालनिरूपणं । भगवन्मूर्त्त्यादिप्रतिष्ठाकाहः । संज्ञानिनिरूपणं । प्रवह-कालनिरूपणं । अर्वाद्यादियोगकथनं । गरीहकनवागादिकालनिरूपणं । २. निर्वर्तनीजव-पनवादिनादिकालनिरूपणं । भाविहृदिनामीपावकथनं । दौषाकालकथनं । अमभाष्यकाल-कथनम् ।

No. 2502 साहित्यदर्पणविरुतिः । Substance, country-made paper, 16 x 4 inches. Folia, 225. Lines, 7-8 on a page. Extent, 8,227 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Sántipur, Rāmanátha

Takkaratna; another copy at Ulā Post Rānāghāt. Zillā Nadiyā, Paṇḍit Gopīvallabha Bhaṭṭācārya. Appearance, fresh. Prose: Incorrect.

Sāhitya-darpaṇa-vivṛiti. A commentary on the Sāhitya-darpaṇa, a treatise on rhetoric. By Rīmācharaṇa.

Beginning. बागीचरीसरसनीतमुखप्रवाहं

सरसनीततवेवितपादपत्रं ।

चेमाक्षिमारकतद्येवरक्षान्तमीशं ।

वन्दे खगेन्द्रभूजमौलितमं मुकुन्दं ॥

त्रीविश्वनाथकविराजकृतिप्रणीतं

साहित्यदर्पणमतिशयमिदं प्रमेयं ।

नीमदिधाय चरणं शरणं (मुकुण्डं) कवीनां

यमेन रामचरणो विहस्येति विप्रः ॥

यः परः परमुखप्रकाशने सख्यवर्णनिकरे जयत्यसौ ।

दोषमानरक्षितावसहयो बालधः पिशुनराजिरल्लसा ॥

समपसिद्धान्तप्रत्यक्षमनसाममभिमते प्रकटदोषप्रकरविघटितादरकाव्यादिनिरूपणे स-
त्यपि अलङ्कारप्रत्यनिकरे तेषामभौटमदुष्टकाव्यादिनिरूपणसम्याहताराक्षान्तमानमलङ्कार-
प्रत्यक्षारम्भाच्चः प्रथमकारिकायाऽसरसत्याराधनप्रयुक्तस्वायंनिष्ठाप्रयुक्तिपरतां प्रकाशयितु
मवतरविकां सख्यमेवाह,—प्रत्यारम्भ—इत्यादि ।

End.

यथा वा,—मनोविषं सरोजलोकोरश्रुता सुनिभेरं ।

साचेदि++ ते गाढं छायासालम्बते लघु ॥

इत्युदाहरणमुल्लेखमिति ।

Colophon. इति साहित्यदर्पणविहृतो द्दशमः प्रकाशः ।

अक्षिपकरसचन्द्रसमिधे

वाचने शक्यमुन्वरापतेः ।

त्रीश्वरामचरणप्रजम्बना

दर्पणस्य विहतिः प्रकाशिता ॥

शेषं कश्चन वीर्य कृष्णमतयो + वाचपन्थय चेत्-

तन्मां च अथयेद्गुरोरपि विरोमिहं वया दुर्मेभाः ।

वाचानां मतिमादधाति यदसौ मूढार्थसन्दोषना-

दानन्दं वितनेति यद्गुरुविदां वेनास्मानोपवनमः ॥

विषयः । विश्वनाथकविराजकृतसाहित्यदर्पणस्य नामकालङ्कारशास्त्रस्य व्याख्यानम् ।

No. 2503. प्रायश्चित्तचन्द्रिका । Substance, palm-leaf, 18 x 2½ inches. Folia, 181. Lines, 4—5 on a page. Extent, 2,075 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Ulá, Post Ránághát, Zillá Nadiyá, Gopivallabha Bhattachárya. Appearance, decayed. Prose and verse. Incorrect.

Prāyaścitta-chandriká. On expiations for religious offences, accidents, or interruptions in course of religious observances. By Ramápati, of the Bhaiyála race.

Beginning. रघुनाथपदद्वन्द्वं निधाय वृद्धिं नमस्कृतं ।
 नयेत्यस्य प्रसादेन निम्निष्ठाः काव्येभ्यः ॥
 रमापतिज्ञता ज्ञेया प्रायश्चित्तस्य चन्द्रिका ।
 वितत्यराधां विदुषां मुदं वितनुतां सदा ॥

तस्य प्रायश्चित्तस्य रूपमाह,—पारोतः । इत्यादि ।

End. यथावैवस्य रमाणि मे रोक्षु कनकोपहाराः ।
 संस्मृतं नैव शक्यते भानोरय्याकृष्या मुखाः ॥

Colophon. इति भैयालकुलपद्मजसहस्ररक्षिणीमन्त्रमापतिज्ञता प्रायश्चित्तचन्द्रिका परिपूर्णा ।

विषयः । प्रायश्चित्तस्य रूपविवेचनं । बाह्यद्वयादिभेदेन प्रायश्चित्तस्य छात्रादिकथनं । तन्मन्त्रसंज्ञविवेचनं । प्रायश्चित्तदिनतिथ्यादिकथनं । प्रायश्चित्ताभावकथनं । यथाकारं प्रायश्चित्ताकरणे आधिक्यकथनं । ब्राह्मणादिवर्गभेदेन प्रायश्चित्ततारतम्यकथनं । महापातकानिपातकादिकथनं । जन्मान्तरीयमहापातकादिष्वधिक्यकथनं । तस्य तस्य सामान्यतः प्रायश्चित्तकथनं । मुख्यामन्त्रां अनुकल्पविधानं । ओम्स्वादिनिकथनं । अतिपातकादौ अथवा अनुकल्पाभावकथनं । पराकलङ्कादिस्वयंकथनं । ज्ञानाज्ञानकृतविशेषकथनं । प्रत्येकं वर्गविशेषस्य ब्रह्मचर्याप्रायश्चित्तनिकथनं । सुरापानप्रायश्चित्तकथनं । मद्यविशेषपाने अपियादीनां प्रायश्चित्ताभावकथनं । आपदि सुवर्णचौर्यादीनां प्रायश्चित्ताभावकथनं । मुर्ध्नङ्गनिकथनं । अग्न्यात्मनादिप्रायश्चित्तकथनं । अग्निचारप्रायश्चित्तकथनं । अथवा अथवाप्रायश्चित्तं । अथवा निकथनं । पितामहादिनिकथनं । उच्छिष्टभोजनादिप्रायश्चित्तं । अथवा अथवादिपानप्रायश्चित्तं । आपदि प्रायश्चित्ताभावकथनं । निरर्थकपशुर्धमादिप्रायश्चित्तं । वैधर्षसाविवेचनं । पञ्चाङ्गमुद्रादिभक्तप्रायश्चित्तं । प्रकीर्णप्रायश्चित्तकथनं । जीवधादिप्रायश्चित्तं । तदपवादकथनम् ।

No. 2504. तीर्थकौमुदी । Substance, palm-leaf, 13 x 2 inches. Folia, 112. Lines, 8 on a page. Extent, 2,830 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Ulá, Post Ránághát, Zillá Nadiyá, Gopíval-labha Bhattachárya. Appearance, decayed. Prose and verse. Correct.

Tírtha-kaumudí. On the duties and rites to be observed during pilgrimages and notices of certain noted places of pilgrimage. By Sañkara, son of Vallála.

Beginning. नला विद्मेश्वरं देवं गङ्गरेण विनन्दते ।

मुदा पुराणविख्याता रम्येयं तीर्थकौमुदी ॥

अथ तीर्थनिरूपणं । तीर्थचिन्तामणिष्ठितं गङ्गपुराणं । सर्वतीर्थानि वक्ष्यामि इत्यादि ।

End. अनेन विधिना कुर्वन् सर्वं भवति चाक्षयमिति ॥

Colophon. रति त्रैलोक्यलङ्घनशङ्करविरचिता तीर्थकौमुदी समाप्ता ।

विषयः । तीर्थनिरूपणं । गङ्गासाहाय्यकौतूहलं । गङ्गागर्भनिरूपणं । तीर्थयात्रायां कर्तव्यानि । तीर्थेषु वर्जनीयकथनं । तीर्थयात्राधिकारिनिरूपणं । समयाशुद्धिविवेचनं । यात्रादिने मोक्षोपायविधिकथनं । तीर्थस्नानविधिकथनं । तर्पणविधिकथनं । भवदानादिमाहात्म्यकथनं । प्रतिग्रहादौ दानकथनं । तीर्थयात्राविधिकथनं । ग्रहणादौ गङ्गास्नानादिविधिकथनं । अर्चादद्यादियोगकथनं । काश्यादितीर्थयात्राविधिः । उपवासविधिकथनं । मुष्टनादिविधिविवेचनञ्च । गयादितीर्थयात्राविधिकथनं । प्रयागादितीर्थयात्राविधिकथनं । काश्यादिमरणे मुक्तिलाभकथनं । साधारणतः सकलतीर्थयात्राविधिकथनं । यात्रादिप्रयोगकथनञ्चन ।

No. 2505. विद्वन्मोदिनी । Substance, palm-leaf, 14 x 2½ inches. Folia, 158. Lines, 5 on a page. Extent, 4,331 slokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Ulá, Post Ránághát, Zillá Nadiyá, Gopíval-labha Bhattachárya. Appearance, old. Prose. Correct.

Vidvanmodiní. A commentary on the Rághuvans'a of Káli-dása. By Rámabhadra Nyáyálañkára, Bhattachárya.

Beginning. विनायकं नमस्कृत्य सर्वविघ्नविनाशनं ।

एतुर्धर्ममहाकाव्यटीकां कर्तुं समारभे ॥

आख्यायते यथाशक्ति निर्मल्यरुचिषा मया ।

एतेन प्रीयतां नित्यं परात्मा एतुमन्दनः ॥

इह गुरु मन्त्राक्षरिः कालिदासः प्रारिञ्चितस्य महाकाव्यस्य निर्मल्यपरिसमाप्त्यर्थं आशीर्वादमङ्गीकारावकुर्वितो वापि तन्मुच्यमित्याद्याकङ्कारिकशिशुचारपरिपाकनाय च देवतानति-

कथं मद्रुमाचरन् शिष्यशिक्षायै व्याख्यातनोक्तुषामनुवक्तुनामद्रुमाय च निबध्नाति ।— वामेधा-
विति । अयं पार्श्वेतीपरमेस्वरौ बन्धे अभिवाद्ये । किञ्चुतौ, वामद्यौविष समृद्धौ निरुसम्बधौ ।
एतच्च जीमांसकमतेन, तथाचि,— जीमिनिमुचं । औत्पनिकसु शब्दार्थयोः सम्बन्ध इति ।
इत्यादि ।

End. रविद्युतसहितेन सुग्रीवयुक्तेन सलक्षणेन विभीषणेन अनुगतः सन् ।
प्रतप्ता इत्यत्र समवप्रविध्यः स इत्यात्मनेपदविधानं ।

Colophon. इति महात्महोपाध्यायजीरामभद्रन्यायालङ्कारभट्टाचार्यविरचितायां वि-
द्मोदित्यां रघुवंशटीकायां द्वादशः सर्गः ।

विषयः । कालिदासकृतरघुवंशमिधान महाकाव्यस्य द्वादशसर्गानां व्याख्यानम् ।

No. 2506. द्रव्यानुयोगतर्कणाटिका । Substance, foolscap-paper, 13 × 4
inches. Folia, 88. Lines, 9—10 on a page. Extent, 2,181 slokas. Charac-
ter, Bengali. Date, SM. 1282. Place of deposit, Varhānpur. Bābu
Rāmadāsa Sen. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Dravyānuyoga-tarkanaṭīkā. A commentary on a Jain
metaphysical work entitled 'Dravyānuyoga-tarkanaṭī.' By Bhoja. The
work belongs to the Svetāmbara sect of the Jains.

Beginning विशां निवासं निविसार्थेवेदं

सुन्दरंमेवितमकरा + + ।

प्रमाणयनया + नय प्रदर्शकं

ममामि जैनं जगदीश्वरं मयः ॥

यदीशमोभिर्भुवनोदरस्थितं

कुवादभूत्साय + + निवार्यते ।

इत्यादिषाचार्यमपि प्रकाशने

जयत्यधीशः स जिनजयोत्तमः ।

बन्धे वीरपरम्परा + + इत्यर्थे समासं विशां

माकीर्त्यादिगुणवर्णप्रविष्टसद्गोचरत्वात् ।

विशारेवपुरोहितप्रतिनिधिजीमन्तपान्धवं

प्रख्यातं विजयादयामुत्तरं द्रव्यानुयोगेश्वरं ॥

जीभावसानरं मया जीविनीतादिशानरं ।

प्रबन्धे तत्प्रसादेन किञ्चिद्व्याख्या प्र + यत्ने ॥

End. तेषां विनेयलोकोम भोजेन रचितोत्तिमिः ।

परस्वात्मप्रबोधार्थं द्रव्यानुयोगतर्कशा ॥

Colophon. इति श्रीद्रव्यानुयोगतर्कशायां पञ्चदशोऽध्यायः । १४ । ११८१ । १७ पौष ।
विषयः । द्रव्यानुयोगतर्कशाभिधानशेताम्बरजैनसम्प्रदायग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No. 2507. सङ्गीतदर्पणः । Substance, foolscap-paper, 12½ x 1 inches. Folia, 120. Lines, 5 on a page. Extent, 1,605 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rámadása Sen. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Saṅgīta-darpaṇa. A comprehensive treatise on music. By Dāmodara, son of Lakshmīdhara. The work is divided into 7 chapters, and treats successively of (1) Voice and the philosophy of music, *Gīta*. (2) Musical modes or tunes, *Rāga*. (3) to (5) Variations of notes in singing with reference to the kind of feeling required to be excited by particular classes of songs, *Alāpa*. (6) Musical times or measures, and various modes of measuring or regulating them by musical instruments, *Tāla*. (7) Dancing and acting.

Beginning प्रथम्य शिरसा देवो पितामहभङ्गेचरो ।

सङ्गीतशास्त्रसंक्षेपसारभागो मयोच्यते ॥

भरतादिमतं सम्यगामोच्यतिप्रयत्नतः ।

श्रीमता हरिभट्टेन सज्जनानन्ददेवुना ॥

प्रवरूपसङ्गीतिसारोच्चारो विधीयते ।

गीतं वाद्यं नर्तनञ्च त्रयं सङ्गीतमुच्यते ॥

End. गोण्डव्यामण्डलं प्रोक्तं तद्वैः कर्णोददेशजं ॥

इति गोण्डली ॥

Colophon. इति श्रीमत्पण्डितलक्ष्मीधरसुतचतुरदामोदरविरचिते सङ्गीतदर्पणे खत्या-
ध्यायः सप्तमः सप्तमः । समाप्तस्यायं सङ्गीतदर्पणः ।

विषयः । १ प्रथमाध्याये,— विविधगीतकथनं । मार्गसङ्गीतलक्षणं । देशिलक्षणं । रागोत्-
पादनप्रकारः । नादमहिमा । नादकारणनिरूपणं । तत्र शारीरविवेककीर्तनं । अथ हनूमदि-
ज्ञानेश्वरयोर्मतकीर्तनं । ब्रह्मपञ्चिलक्षणं । भुतिलक्षणं । द्वाविंशप्रकारकृतिरूपकथनं । सरसुस्वरा-
दिलक्षणं । ग्रामलक्षणं । तद्भेदादिकथनं । मूर्च्छालक्षणं । तद्भेदादिकथनं । शुद्धतानविवेकः ।
कूटतानविवेकः । सङ्गमेवमष्टौद्विष्टप्रकरणं । अथ संस्थानरूपं । साधारणसरनिरूपणं । व्याख्या-
दिवर्णलक्षणं । ग्रहसरकथनं । न्यामसरकथनं । अलङ्कारप्रकारः । अरभेदनिरूपणञ्च ।

१ये,—रागविवेकः । रागाङ्गनिरूपणं । त्रियाङ्गनिरूपणं । उपाङ्गनिरूपणं । काष्ठाख-
निरूपणं । अथ मतङ्ग-हनुमद्-भरतमतकथनं । उपरागनिरूपणं । रागरागिण्यापसमयक-
थनं । अथ हनुप्रस्थीयमतं । हनुमन्मतं । रागार्थवमतम् । रागादीनामुदाहरणं ।

२ये, ४थे, ५मे, च—आलापनप्रकारकौर्तनं । गमननिरूपणं । गायनदोषकौर्तनं । रूप-
ककथनं । प्रवञ्चादिकौर्तनं । मगवादीनां देवतादिनिरूपणं । भुवादिलक्षणं । तात्वादिभेदक-
थनं । तेषां लक्षणम् । रसविशेषे तात्त्विकविषयनियमनादिकं । रासकलत्रादिकथनं । चतुरङ्ग-
लक्षणं । मरमलीलक्षणं । सूर्यप्रकाशलक्षणं । चन्द्रप्रकाशलक्षणं । रत्नरत्नलक्षणं । नन्दनल-
क्षणं । नवरत्नप्रबन्धलक्षणं । सङ्गीतगुणदोषविवेचनम् । तत-सुपरि-अवगद-वगभेदाद् वाद्यय-
न्त्रस्य चातुर्विध्यनिरूपणं । वीणाभेदनिरूपणं । वंशमुरलिकादिलक्षणं । पट्टःदिकथनं ।
काक्षतात्वादिकथनं । वामदेवोद्भवतालवर्णकथनं । एवं अवोरोद्भवस्य ईशानोद्भवस्य च श्रेयं ।

३ अध्याये,—तालनियन्तिकथनं । तालस्य दशप्राधान्यनिरूपणं । अथ हनुमदादिमतक-
थनं । मार्गभेदकथनं । त्रियाकथनं । अङ्गनिरूपणं । पहनिरूपणं । आतनिरूपणं । कलानिरू-
पणं । लयनिरूपणं । यतिनिरूपणं । प्रहारकथनं । सञ्चतुपुटादिताललक्षणं । देशीतालनि-
रूपणं । चर्चय्यादीनां लक्षणं । मताकरेण विचितात्वादिकथनं । द्रुतमेवनिरूपणं । सञ्चमेवसं-
ख्यानादिकं । मुदमेवकथनं । लघुमेवकथनं । संयोगमेवकथनं । खण्डप्रहारकथनादिकं ।

०मे अध्याये,—नृत्यनिरूपणं । तत्र हन्दादिलक्षणं । समपाद-संघतपाद लता करादिल-
क्षणं । नन्द्यावर्तलक्षणं । वर्धमानलक्षणं । सौष्टव-पुष्पपुटप्रभृतिलक्षणम् । नर्तनभेदनिरूपणं ।
तत्र प्रसङ्गात् रसलक्षणं । श्यायिभावादिनिरूपणं । आङ्गिक-वाचिकाद्यभिनयलक्षणं । कटाक्ष-
भेदलक्षणादिकं । लोकाधर्मकथनं । वाद्यधर्मकथनं । नृत्यमुद्रादिकथनं । गमनकरविशेषादि
प्रकारनामादिकथनं । नान्दौलक्षणं । नटनर्तकादीनां लक्षणं । यतिनृत्यलक्षणं । वर्णनृत्यं ।
शब्दनृत्यं । विवर्तननृत्यं । वनत्कारनृत्यं । गीतनृत्यं । रागाभिनयप्रकारकौर्तनं । भुवगीतनृत्यं ।
देशीनृत्यविधिः । रेरचौनृत्यकथनं । मोक्षलीनृत्यकथनम् ।

No. 2508. वेदानध्यायः । Substance, country-made paper, 8 × 8 inches. Folium, 1. Lines, 14. Extent, 11 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rāmadāsa Sen. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Vedānadhyāya. A summary of the days when the Vedas should not be read as a scholastic duty. Anonymous.

Beginning. वेदे अनध्यायः । + + अनावाक्यामिति सर्वानध्यायः, आवाहन-
चोक्तानि न्यूनं नृनिषङ्गानां प्राप्ताते ।

End. इति विराजं सहाय विप्रनिष्ठेरन् ।

Colophon. इति वेदान्धायाः सम्पूर्णः ।

विषयः । यस्मिन् यस्मिन्नस्मिन् वेदान्धायाः निषिद्धं तन्निवृत्तम् ।

No. 2509. रागमाला । Substance, country-made paper, 7 × 4½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 116 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rāmadāsa Sen. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Rāgamālā. A treatise on the various musical modes recognised by the Hindus and their mutual relations and alliances. By Jīvarāja Dīkshita.

Beginning. ज्ञानन्दैकमयो मनश्चक्षकरो यो भुक्तिमुक्तिप्रदो

नादात्म्यं सकलेन्द्रियारहरणो दुःखस्य विश्वंमनः ।

भद्रः पञ्चमरागद्वय उग्रतो लक्ष्मीं दधानो यश-

सम्भानो बलपुष्टिपुष्टिकरणो रागः शिवायास्तु वः ॥

End. ता एकैकस्यापि रागस्य पञ्चमस्यापि योषितः ।

क्रमेण कोविदैर्ज्ञेया मनीनां वचनादिमाः ॥

जीवराजकारिणां रागवस्थानुशासनान् ।

रागमालाम् तस्यैव रम्योद्भूतमहर्षेण ॥

Colophon. इति श्रीमज्जीवराजदीक्षितविरचिता रागमाला समाप्ता ।

विषयः । रागाणां लक्षणं । तेषां पञ्चादिनिरूपणं । नामाभवात्तरमेदकथनं । आत्म-
पञ्चमयकौतूहलम् ।

No. 2510. विवेकशतकम् । Substance, country-made paper, 13 × 4 inches. Folia, 6. Lines, 13 on a page. Extent, 150 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rāmadāsa Sen. Appearance, old. Verse. Correct.

Viveka-śataka. A century of verses on dispassion or indifference to worldly attractions, for the sake of devotion to Kṛishṇa. By Prabodhānanda Sarasvatī.

Beginning. देवः प्राप्ता विरमजरसं कोणमायुर्ममाभून्

सन्त्या शक्तिर्विषमविषयपाक्षिणी येन्द्रियः वी ।

दूरे हन्दावनतटभूयः खेदभेदप्रदायाः

किं कुर्वेऽहं व्रतकुलशिरोरत्न + + न वेत्ति ॥

End.

श्रीकुण्डलमण्डिताननविधौ दक्षप्रभासौमदी-

विध्वस्तवज्रवक्रभाषितमसि प्रोत्फुल्लवक्त्राम्बुजे ।

वंशीनाद्विमोहिताचिञ्जलगञ्जनो किशोराकृतौ

श्रीकृष्णे रतिरसु मे प्रति + + प्रेमाब्धिसंभ्रमिनी ॥

Colophon. इति श्रीप्रबोधानन्दसरस्वतीविरचितं विवेकशतकं समाप्तं ।

विषयः । निर्जोदोद्यात् उपरतस्युत्सु श्रीकृष्णसतीये स्वप्रेमभक्तिप्रार्थनं ।

No. 2511. नाममाळा । Substance, country-made paper, 10 x 4 inches. Folia, 155. Lines, 18 on a page. Extent, 10,081 ślokas. Character, old Nāgara. Date, SM. 1120. Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rāma-dāsa Sen. Appearance, old. Prose. Correct.

Nāmamālā. A commentary on his own Sanskrit dictionary named 'Abhidhānachintāmaṇi.' By Hemachandra S'uri.

अर्चये नमः ।

Beginning. धर्मतीर्थरतां वाचं नत्वा तत्ताभिधायिनीं ।

+ + + नाममाळायां विवृतिं विदधाम्यहं ॥

अथोऽर्थमयमारुहः किं तत्तात्पर्यविकल्पनैः ।

परात्मनिष्ठा + + हि नाद्रियन्ते मनीषिणः ॥

प्रामाण्यं वास्तुकेयोर्युक्त्युत्पत्तिर्धनपाकृतः ।

प्रपञ्चश्च वाचस्पतिप्रभृतेरिह कल्पतां ॥

तत्तायमादिश्लोकः,—प्रणिपत्यार्चतः—इत्यादि ।

End.

इत्यन्—इति संख्यानं निपातानां न विद्यते ।

प्रयोजनवशादेते निपात्यन्ते पदेषु च ॥

Colophon. इत्याचार्य्यश्रीहेमचन्द्रविरचितायां + + + भिधानचिन्तामणिनाममा-
ळाटीकायां सामान्यकाण्डः पष्ठः । समाप्ता अर्थमभिधानचिन्तामणौ नाममाळाया टीका । ११
१० । संवत्सरे ।

विषयः । शक्यभिधानचिन्तामण्यभिधानकोषस्य व्याख्यानं ।

No. 2512. **লিঙ্গানুশাসনটিপ্পনী**। Substance, country-made paper, 15 × 5½ inches. Folia, 181. Lines, 10 on a page. Extent, 8,550 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rámadása Sen. Appearance, old. Prose. Correct.

Liṅgānuśāsana-ṭippaṇī. Glossarial notes on Amara Siṅha's Nāma-liṅgānuśāsana. By Śrirāma Sarmā.

Beginning. যত্নাদপদং প্রণিপত্য ধাতা

ধূতানি সত্তো তমহং প্রণম্য ।

সলিঙ্গানাশ্লোরনুশাসনস্য

ভীকাভিমাং বাস্তুধিযে তনোমি ॥

এহ বিব্রবিধাতায় ভবিতো + দেবসেবাং কুর্ষ্বন্ শিষ্যশিষ্যায়ৈ আদৌ নিবঃ।তি যম্মেতি ।

End. কিন্তু সন্নাঃ পরোক্ষার্থঃ প্রকাশয়ন্নাঃ তদুগুণান

কাব্যপ্রমুগুণান্ তন্মন্নি বিস্তারয়কৌতুহলঃ ।

লিঙ্গসঙ্কল্পবর্গস্য টিপ্পনী বচসম্বন্ধা ।

শ্রীরামশঙ্করাচারি সুমতিপ্রতিপত্তয়ে ॥

বিষয়ঃ । অমরসিদ্ধান্তনামলিঙ্গানুশাসনকোষস্য ব্যাখ্যানং ।

No. 2513. **য়েশ্বর্যকাদম্বিনী**। Substance, country-made paper, 11 × 3½ inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 224 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rámadása Sen. Appearance, new. Verse. Correct.

Aiśvarya-kādambinī. A poem in praise of Kṛishṇa's career at Vṛindāvana and Gokula. By Bidyābhūṣaṇa.

Beginning. লক্ষ্মণাভিধায়ৈ কনকাম্বরায়ৈ

শ্রীমাদেবতলৈ সরসীবহনায়ৈ ।

নিত্যত্রিযৈ নিত্যমুণ্ডব্রজায়ৈ

নমোঽস্তু তলৈ পরদেবতায়ৈ ॥

সনাতনং রূপমিহোপদর্শয়-

দ্বানন্দসিন্ধুং পরিতঃ প্রবর্জয়ন্ ।

অনলসমসীমহং স রাজতী

চৈতন্যকপো বিধরহ্মণীদয়ঃ ॥

End. विद्याभूषणभूषितं हरिचरितं विद्युच्छास्त्रकं होतम् ।
 परितोतं शुक्लमुनिना सन्निः सेवं लक्षपमिव ॥
 ऐश्वर्यपूर्वैयसपूर्वैयसां
 कादम्बिनी नन्दसुतावलम्बा ।
 भूषादिषत्सिन्धुश्यामसंज्ञा
 सतां प्रिया तत्परचायिताम् ।

Colophon. इत्यर्थ्यकादमिन्या श्रीमोकुलमनायनरौसावधनं सप्तमी इतिः ।

विषयः । श्रीलक्ष्मणस्य विपादिविभूतिवर्णनं । रक्तपादविभूतिगतभगवत्पुष्पाद्याविभावसाधि-
भावप्रसन्नवर्णनं । वसुदेवनन्द्यादीनां दृष्टिवर्णश्रीलक्ष्मणदिवर्णनं । राधिकाया जन्मकथनं ।
नन्दरूपराजधानीवर्णनं । सपरिकरश्रीलक्ष्मणज्योत्स्नवर्णनं । कंसवधान्नं श्रीलक्ष्मणस्य बाल्य-
कैशोरादिश्रीलक्ष्मणवर्णनं । मणिमण्डितश्रीलक्ष्मणवर्णनं । श्रीकृष्णमनसुत्तरश्रीलक्ष्मणवर्णनं ।

No. 2514. गोवर्द्धनभट्टाष्टकम् । Substance, country-made yellow paper, 11 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 18. Extent, 18 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rámadása Sen. Appearance, new. Verse. Correct.

Govardhana-bhaṭṭāśṭaka. A hymn in eight stanzas, in praise of Kṛṣṇa as the lifter of the Govardhana Hill. By Govardhana Bhaṭṭa.

Beginning. वातं सर्वदिशश्च शीतलतरं मोक्षामयध्वंसनं
 पीत्वा यक्ष यथोऽन्तरं मुनि जना मुच्यन्ति शीघ्रपुष्टाः ।
 तं धीमन्ममनसश्चन्द्रमुच्यन्तं भक्तिप्रभाभाजितं
 श्रीगोवर्धननामधेयभक्तप्रेष्ठं सर्वं भजे ॥

End. एतत् खोद्यमगणसदृग्धमशारजाकरखोजसन्
 श्रीजोवर्धननामवेद्यमन्त्रो भद्रस्तु यो वै पठेत् ।
 तं जीवनम्सुतो निजाङ्गप्रिकमखे भक्तिं ददतिर्गोष्ठा
 प्रीत्या साधजनं सदा सुखयताद्भोवर्धनैकप्रियः ॥

Colophon. इति नीलवर्णमष्टादशकं सम्पूर्णं ।

विषयः । भगवद्भूषण्य गोवर्धनजिरेः स्तवनं ।

No. 2515. काव्याजहारसूचरिः । Substance, country-made paper, 18 × 5 inches. Folia, 37. Lines, 10 on a page. Extent, 900 ślokas. Character,

Nágara. Date, Sm. 1898. Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rámadása Sen ; another copy at Bráhmaṇapur, Zillá Nadiyá, Rájivalochana Gaṅgopá-dhyáya. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kávyálaṅkára-sútra-vṛitti. An elaborate treatise on poetry and rhetoric. By Vámana Áchárya.

Beginning. प्रथम्य परमं व्योतिर्वामनेन कविप्रिया ।

काव्यालङ्काररूपार्था रूपा इतिविधीयते ॥

काव्यं प्राञ्चमलङ्कारात् । काव्यं ललु प्राञ्चमुपादेयं भवति ललङ्कारात् ।

End. सदसक्तो मया शब्दा विविधास्त्येन दर्शिताः ।

अनयेव दिशा कार्यं शेषाणामप्यवेक्षणम् ॥

Colophon. इति काव्यालङ्काररूपरटनो प्रायोगिके पद्यमेधिकरणे द्वितीयोऽध्यायः । समाप्तं प्रायोगिकं नाम पद्यमधिकरणं । इति वामनाचार्य्यकृता काव्यालङ्काररूपरटनिः समाप्ता । संवत् १८९८ ।

विषयः । प्रथमाधिकरणे — काव्यसोपादेयत्वादिनिरूपणं । अधिकारिनिरूपणं । रीतेः काव्यात्मककथनं । वेदभर्त्ता । गोडो । पाञ्चालो । काव्यहेतुनिरूपणं । गद्यपद्यभेदेन काव्यस्य द्वैविध्यं निरूपणं । दशरूपकप्रशंसा । काव्याङ्गनिरूपणं ।

१ये अधिकरणे — दोषनिरूपणं । असाम्य-कष्ट-प्राप्त्य-अप्रतीत-अनर्थककृपयविधयपद-दोषकथनं । अन्याय-मेयार्थ-गूढार्थ-अस्वीकृ-स्वीकृतकृपयविधयपदार्थदोषकथनं । भिन्नहृत्-यति-अष्ट विषयिकविधयवाक्यदोषनिरूपणं । अर्थ-रक्तार्थ-सन्निग्ध-अयुक्त-अपक्रम-लोकविदग्ध-विद्याविदग्धकृपयविधयवाक्यार्थदोषनिरूपणं ।

२ये अधिकरणे, — गुणनिरूपणं । ओजः प्रसाद-स्तेव-समता-समाधि-गाधुर्य-सौकुमार्य-उद्धारता-अर्थव्यक्ति-कान्तिकपदश्रुतिभ्रष्टगुणनिरूपणं । एवमर्थगुणकथनं ।

३र्थ अधिकरणे, — ललङ्कारनिरूपणं । समकानुप्रासकृपयविधयशब्दालङ्कारनिरूपणं । उपमाननिरूपणं । तदोपकथनादिकं । प्रतिबलूपमा । समासोक्तिः । अप्रकृतप्रशंसा । अपक्रुतिः । रूपकं । स्तेवः । उन्नतोक्तिः । उत्प्रेक्षा । अभिरुच्योक्तिः । ससन्देहः । विरोधाभासः । विभावना । अनन्वयः । उपमेयोपमा । परिहृतिः । ज्ञमः । दीपकं । निदर्शनं । अर्थान्तरन्य, उः । व्यतिरेकः । विशेषोक्तिः । आज्ञाकृतिः । आजोक्तिः । मुख्ययोमिता । आशेषः । सरोक्तिः । समाहितं । संश्रुतिः ।
४मे अधिकरणे, — कविसमयः । शब्दश्रुतिः ।

—

No. 2516. श्रव्यानुयोगतर्कणा । Substance, foolscap paper, 18 x 4 inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Extent, 322 ślokas, Character,

Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rámadása Sen.
Appearance, new. Verse. Incorrect.

Dravyanuyoga-tarkaná. On the metaphysics of the 'Sve-
támbara Jains. Anonymous.

Beginning. त्रीयुगादिजिनं नत्वा हत्वा त्रीगुणवन्दनं ।

आत्मीयकृतये कुर्वे द्रव्यानुयोजनकथां ॥

विना द्रव्यानुयोगोऽयं चरणकरणाख्ययोः ।

साव + ति हतिप्रेष्ठं निर्दिष्टं सप्तमौ स्फुटं ॥

End. सद्योतप्रतिमा क्रिया तु ज्ञानानु भाग्यपम-

मित्येतन्नरुदनरं कक्षियुगे कक्षिद्धो विन्दति ।

वाङ्माभ्यासविनिर्मितो हि दुरितक्षेपो भवेद्देह-

क्षुब्धोदकणोपमं किमपरं वाक्यं बुधा ब्रूमहे ॥

विषयः । शुद्धात्मारजैरसम्पदायामनुमतवदपदार्थविवेचनं । तत्र द्रव्यस्वरूपकीर्तनं । गुण-
लक्षणं । सामान्यकथनं । तिर्यक्सामान्यलक्षणं । शक्तिरूपद्रव्यकथनं । दिग्गम्भिरनयेन शक्तिरूप-
गुणकथनं । केवां चित् द्रव्याणां त्रीन्द्रियपञ्चकथनं । गूढपर्यायाणां एकेन्द्रियपञ्चकथनं ।
संज्ञानिरूपणं । द्रव्यगुणपर्यायाणां पारमार्थिकभेदवादनिरूपणं । योगाचारमतलक्षणं । नैया-
यिक कापिलमताक्षेपः । भेदाभेदादव्यवस्थापनं । सप्रभात्रिन्यायनिरूपणं । चन्द्रपटादिवदेकार्थ-
स्यापि जीवादेक्षिकरूपत्वनिरूपणं । दिग्गम्भिरनयेन नवविधन्यायनिरूपणं । द्रव्याधिक्यस्य दश-
विधभेदप्रदर्शनं । पर्यायाधिक्यस्य बहुविधत्वनिरूपणं । निविधिनैगमनयनिरूपणं । द्विविधस-
ङ्गजनयविवरणं । द्विविधव्यवहारजनयनिरूपणं । द्विविध अजुलुषजनयविवेचनं । एकविधशब्द-
जनयनिरूपणं । एकविधसमभिरुद्धजनयकथनं । एकविधभूतजनयकीर्तनं । त्रिविधोपजनयनिरूपणं ।
असङ्गतव्यवहारस्य त्रिविधत्वनिरूपणं । नवविधोपचारनिरूपणं । द्विविधनिश्चयकथनं । द्विवि-
धव्यवहारजनयनं । तत्र तत्र अवान्तरभेदकथनञ्च । अत्र दिग्गम्भरदेवसेनहस्तजनयसप्तप्रत्यक्षवाद-
कथनं । अत्ताम्भरदिग्गम्भरयोः समानतन्त्रकथनं । नयावतारकाणामाचार्याणां नामकथनं ।
अन्यान्यजनयसादिसतलक्षणं । पदार्थस्य उत्पाद-भुव-विनाशरूपत्रिविधलक्षणकीर्तनं । क्षणिकवा-
दिवैवावसतलक्षणं । उत्पादविनाशादिप्रकारकथनं । धर्माधर्मोदिवद्विधद्रव्यनिरूपणं । धर्मो-
क्तिकायलक्षणं । अधर्मास्तिकायलक्षणं । आकाशास्तिकायलक्षणं । काष्ठनिरूपणं । अत्र दित-
गम्भरमतदूषणं । पुद्गलास्तिकायलक्षणं । जीवास्तिकायलक्षणं । सामान्यतोदशविधगुणक-
थनं । आत्मादीनां विशेषगुणकथनं । पारिषान्तिकसंभावनिरूपणं । आत्मरूपनिरूपणं ।
जीवसंभावकथनं । चैतन्यरूपकथनं । पर्यायभेदनिरूपणञ्च ।

No. 2517. साध्यसाधनकौमुदी । Substance, country-made yellow paper, 11 × 4½ inches. Folia, 27. Lines, 6 on a page. Extent, 497 ślokaś. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rámadása Sen; another copy at Rárágháṭa, Bábu Surendranáth Pála Chaudhuri. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Sádhya-sádhana-kaumudī. On worship and the object of worship, a treatise on Bhakti or devotion to Kṛishṇa as god, as a friend, as a mistress, &c., &c. By Vis'vanátha Chakravartī.

Beginning. दुबल्यवेष्वावानीं प्रसादल्ललाभतः ।

साध्यसाधनविस्तारं कथयामि यथामति ॥

End.

शुद्धसत्त्वविशेषात्मा प्रेमसूर्योऽयमाद्यभाक् ।

इति श्रीभागवते,—भक्त्या सञ्जातया भक्त्या विधत्तुत्पुलकां तनुं । इति साध्यसाधनकौमुदी साधनभक्तिनिरूपणात्मके चतुर्थीके भक्तसमूहप्रफुल्लकुमुदचतुर्थः ।

Colophon. इति श्रीविष्णुनाथचक्रवर्तिना विरचितः साध्यसाधनकौमुदीयम्बः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रथम कुमुदे,—भक्तानां दशाभेदनिरूपणं । शान्तिरतिकथनं । दास्यरतिकथनं । सख्यरतिकथनं । वात्सल्यरतिकथनं । माधुर्यरतिकथनं । मित्रा-सेवा-निःसम्भ्रमता-खेद-प्रहाराभेदेन माधुर्यस्य पञ्चगुणलक्षणं । सिद्धभक्तलक्षणं । सम्प्राप्तसिद्धलक्षणं । नित्यसिद्धलक्षणं । साधनसिद्धलक्षणं । छपासिद्धादिभक्तलक्षणं । साधकभक्तलक्षणं । साधन-भाव-प्रेमभेदेन रते-स्त्रीविध्यकथनं । वैधीकथनं । रागानुगाकथनं । भावलक्षणं । अस्य अवाप्तरभेदनिरूपणं । २ ज्ञानिमानुश्रयतासमूहकष्टादर्शलक्षणं । प्रेमलक्षणं । साध्याजम्बविशेषात्मा । श्रीछायाकर्षिणी भक्तेः रसलनिरूपणं ।

३ द्वितीये कुमुदे,—साध्यवस्तुनिरूपणं । विषयसम्बन्धाभिमानलक्षणः दीनां लक्षणं । विशासावेशप्रकाशादिनिरूपणं । साधारणी-समाश्रया-समर्थाभेदेन रतेः पुनस्त्रीविध्यकथनं । प्रेमात्मनिप्रकारः । पौढमध्यमम्बेदात् प्रेम्स्त्रीविध्यनिरूपणं । पूर्वरागादिभेदकथनं । महाभाव-लक्षणवदिकं ।

४ त्रये कुमुदे,—सखीलक्षणं । नित्यसखी । प्राणसखी । प्रियसखी । परमप्रेमसखी । ललित-तायाः स्खभावनिर्णयः । एवं विशाखायाः । विशायाः । सत्यकलतायाः । तुङ्गविखायाः । इन्दु-रेखायाः । रत्नदेव्याः सुदेव्याः । सखीनां श्रियाभिरूपणं ।

५ चतुर्थे कुमुदे,—साधनवस्तुनिरूपणं । अतुःषष्टिसाधनाङ्गनिरूपणं । वैधीभक्तिनिरूपणं । रागानुगाभक्तिलक्षणं । कामरूपाभक्तिकथनं । सम्बन्धरूपाभक्तिनिरूपणं । अधिकारिलक्षणं ।

No. 2518. गणोद्देशदीपिका । Substance, country-made yellow paper, 12 x 4½ inches. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 262 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rámadása Sen. Appearance, new. Verse. Incorrect.

Gaṇoddeśa-dīpikā. Brief notices of the mistresses, followers, friends, and associates of Kṛishṇa during his sojourn at Vrindāvana and Gokula. Anonymous.

Beginning. ये विव्रताः परीवारा राधामाधवयोरिह ।

तन्नियोगाय लीलाय तथा परिकरादयः ॥

मथुरामण्डले लोके ग्रन्थेषु विविधेषु च ।

पुराणे चागमादौ च तद्भक्तेषु च साधुषु ॥

ते समासादिलिख्यन्ते स्वसुहृत्परिमृष्टये ।

ज्ञानपूर्वकविधानेन रतिप्रथितवर्त्मना ॥

End.

कलावतो रसवती श्रीमती च सुधामखी ।

विशाखा कौमुदी माध्वी शारदा चाष्टमी स्मृता ॥

रति ग्रन्थकृते रत्नप्रभाया कथने पुनः ।

भक्तानां सुखरूपः श्रीरूपो भित्त्यं व्रजं ययौ ॥

Colophon. इति गणोद्देशदीपिका समाप्ता ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य परीवारनिरूपणं । तत्र पद्मनाभ-वैष्णवीर-गुर्जर-रादीनां लक्षणं । मन्दादीनां जम्मादिकथनं । यथोदाया रूपवर्णनं । तस्या नामावलीकथनं । रोहिणीपुनन्द-प्रभतीनां विवरणं । जटिलाकुटिलादीनां रूपादिकथनं । परिचयकीर्तनञ्च । गोकुलस्य त्रास-शानां विवरणं । यूथलक्षणादिकथनं । तत्र क्लृप्ताविशाखाचम्यकलताचिन्तादीनां रूपवर्णनं । पत्यादिकथनञ्च । वरसमाजस्यानां कलावतो-शुभाङ्गदा-हिरण्यक्षी-रत्नलेखाप्रभतीनां रूपव-र्णनं । पत्यादिकथनञ्च । वयस्यानां सामान्यकर्माणि । पृथ्वेषु मण्डलकथनं । बालपाशालक्षणं । कर्णपूरलक्षणं तद्भेदकथनञ्च । एवं कुण्डल-पुष्पिका-कर्णिकाङ्ग-चन्द्रातपादीनां लक्षणं । वि-शाखायाः स्वभावकार्यादिवर्णनं । एवं चम्यकलतादीनां । पिण्डकेलि-वितण्डिका-पुष्परीकादीनां विवरणं । दूतीनिरूपणादिकं । क्लृप्ताविशाखाचम्यकलतादीनां प्रियसहचरीकथनं ।

No. 2519. श्रीकृष्णभावनामृतम् । Substance, country-made paper, 15½ x 5 inches. Folia, 104. Lines, 7 on a page. Extent, 2,029 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1762 Place of deposit Bahrámpur, Bábu Rámadása Sen. Appearance, new. Verse. Generally correct.

S'ṛīkrishṇa-bhāvanāmrīta. An epic poem on the career of Kṛishṇa in Gokula and Vrindāvana.

Beginning. मूलस्य,—

श्रीकृष्णचैतन्यधनं प्रपद्ये
सपद्यपध्वस्ततमःप्रपद्यं ।
पाशेषुकोशार्थ्युदकानिधारा
परमराण्याथितसर्वविश्वं ॥

End.

सोऽयं श्रीलोकनाथः स्फुरितपुवङ्गपाराश्रिभिः स्त्रैः समुद्यन् ।
उद्धृत्योद्धृत्य यो नः प्रचुरतमतमःकूपतोः दीपिताभिः ।
हृग्भिः स्वप्रेमवीथ्या दिशमदिशदहो यां त्रिता दिव्यलौला
रत्नाद्यां विन्दमाना वयमपि निभृतं श्रीलगोवर्द्धनं स्मः ॥

Colophon.

इति श्रीकृष्णभावनामृतं महाकाव्ये नक्तानमलौलाखादमो नाम विंशति-
तमः सर्गः ।

विद्याकाशविकारसंश्लिप्तशक्ते वारे गुरोः फाल्गुने
विश्वामिन्द्रिनि पूर्णिमाप्रतिपदेः सन्धौ सरस्योच्छेदे ।
गान्धर्व्यागिरिषारिणोः सरभसं दोलाधिकृष्टाभ्याः
श्रीचैतन्यदिने तदेतदुदगात्काव्यं भजत्पूर्णतः ॥

— — — — —

समाप्तश्चायं श्रीकृष्णभावनामृतग्रन्थः । शक १७९१ ।

विषयः । १ प्रथमसर्गः,—राधाकृत्ययोः श्रद्धोत्थानकौतुकवर्णनं । तच्च प्रभातवर्णनं । शुकशारिक^१रालापवर्णनञ्च । २ये,—तयोः प्राभातिकचरितवर्णनं । अन्तरितानामालीनां विलासमाकलयन्तीनामन्योन्यमालापवर्णनं । परिहासवर्णनञ्च । ३ये,—तासां मन्दिरशोभा-
वर्णनं । अनुरागातिशयेन राधायाः श्याम्यायाः पुरतः नैशविलासविवरणकीर्तनं । रसेन्द्रारव-
र्णनं । ४र्थ,—राधायाः दन्तधावन केशरञ्जन-स्नान-विशेषन-वसनपरिधानादिकालीनशो-
भावर्णनं वेशीवन्धन तिलकरचन-भूषणधारणादिसमये सखीनां व्यङ्गोक्तिवर्णनं । अलङ्कार-
शोभावर्णनञ्च । ५मे,—मन्दालयगमनार्थं राधिकामभ्यर्थयन्त्या कुन्दवज्रा सह कलङ्कशङ्काकु-
लितायाः राधिकाया आलापवर्णनं । यच्च जटिलायाः प्रातिहृन्धवर्णनं । राधायाः मन्दास्यग-
मनसमये सखीनां परिहासवर्णनं । राधाकृत्ययोरन्योन्यं दर्शनोत्सववर्णनं । तच्च राधाया
अद्यादिपाकप्रक्रियावर्णनञ्च । ६सर्गः,—श्रीकृष्णस्य शुकशावकपाठनवर्णनं । मन्त्राल्लोपवयस्यैः
सार्धं जौडनवर्णनञ्च । तस्य स्नानभोजनादिवर्णनं । तच्च ब्राह्मणवटोः कौतुकवर्णनं । वयस्या-
नां वक्रोक्तिवर्णनञ्च । ७सर्गः—निजउदस्थितानां सदृशराणां श्रीकृष्णनिकटगमनार्थमन्त्रपदा-

वर्णनं । गोधारनाथं श्रीकृष्णस्य वनगमनकाले पुरवासिनामवस्थावर्णनं । ८सर्गं,—राधायाः मूर्च्छादिवर्णनं । सखीभिः श्रीकृष्णस्य परतः तस्याः वेधुर्यवर्णनं । कृत्यपूजनभिषेण तस्या विपिनप्रयाणवर्णनं । अभिसारवर्णनञ्च । ९सर्गं—राधाकृष्णयोरन्योन्यं व्यङ्ग्योक्तिवर्णनं । वञ्जुल-कुञ्जे सञ्च सञ्चरीभिः तयोः नर्मविलासवर्णनञ्च । १०सर्गं,—तत्र वञ्जुलशोभावर्णनं । चातु-र्यप्रवृत्तनाथ राधाकृष्णयोरन्योन्यं वेशादिपरिवर्तनादलक्षितपूर्व्वरूपतया मुग्धानां सखीनां कौतुकवर्णनं । ११सर्गं,—राधाकृष्णयोः सौन्दर्येण विमग्धानां चक्रवाक-कोकिल-मयूरादीनां चेटादिवर्णनं । कदम्बकुञ्जे हिन्दोलोत्प्लवर्णनं वर्षावर्णनञ्च । १२सर्गं, शरत्कालीनदृश्यावन-शोभावर्णनं । राधाकृष्णयोः परस्परं स्त्रीपुरुषजात्युपासनावर्णनं । शुक्रेणश्रीकृष्णरूपवर्णनं । योगपीठारोहणसमये अष्टसखीनां यथायोग्यस्थानावस्थानवर्णनं । कल्पवृक्षललीलावर्णनञ्च । १३, १४सर्गं—हेमन्तवर्णनं । शिशिरवर्णनं । वसन्तवर्णनं । मधुपानमहोत्सववर्णनं । अहमेव रक्षिकः नान्यः' इति कथयता मधुमङ्गलेन सञ्च श्रीकृष्णस्य नर्मवर्णनं । राधाकुण्डवर्णनं । तत्र जलविहारवर्णनञ्च । १५, १६ सर्गं,—राधाकृष्णयोरसक्रीडावर्णनं । मुरलीहरणकौतुकवर्णनं । वासवदत्तात् श्रीकृष्णे प्रवसति राधायाः शिन्नाविषादादिवर्णनं । अपराहसमये प्रेममुग्धया गृहीतनेपथ्यया राधया सञ्च ललितायाः परिहासवर्णनं । १७सर्गं,—श्रीकृष्णस्य गौष्ठप्रवेश-समये सुरसुन्दरीणां परस्परमालापवर्णनं । कृत्योक्तमयवर्णनं । श्रीकृष्णरूपमाधुर्यवर्णनं । सायन्मनस्वीलावर्णनञ्च । १८सर्गं,—प्रदोषवर्णनं । ब्रजराजमन्दिरे वयस्यैः सञ्च श्रीकृष्णस्य भोजनवर्णनं । क्षताभिसारायाः राधायाः भान्द्यादिवर्णनं । प्रादोषिकलीलावर्णनं । १९सर्गं,—अभिप्रेक्ष्यतया सखीनामपि श्रीकृष्णेन सञ्च सम्भोगार्थं राधिकायाः युक्तिवर्णनं । मञ्जारासौत्र-वर्णनं । तत्र आलीनां प्राहेलिकालापवर्णनं । यजुनापुञ्जिनवर्णनं । नृत्य-नीतवाद्यादिवर्ण-नञ्च । २०सर्गं—पर्यङ्के शयनयोस्तयोः सखीभिः पादसंवाहनादिवर्णनं । तत्र परस्परमधर-ताम्रसुन्दर्यादिवर्णनं । प्रेमवैशित्यवर्णनं । कर्त्तृज्ञानप्रभृतीनां गतिनिरूपणञ्च ।

No. 2520. भावनामृतटीका । Substance, country-made paper, 15½ × 5 inches. Folia, 104. Lines, 8 on a page. Extent, 4,914 ślokas. Character, Bengali, Date, Sk. 1762. Place of deposit, Bahrámpur, Rábu Rámadása Sen. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Bhāvanāmrīta-tīkā. A commentary on the poem noticed under the next preceding No.

Beginning. टीकाया,—

हृन्दाटवौश्वरसभाजनराजमान-

श्रीविश्वनाथगुणसुखकायरत्नं ।

मन्त्रिसमूहमलङ्कृतं तदीया-

सौभाग्यभाजमपि शीघ्रममं विधत्तां ।

अथ प्रारक्षितग्रन्थसमाप्तिपरिपन्थिप्रत्युद्ध्युद्विध्वंसपटीयसी श्रीभगवत्प्रतिपत्तिं ग्रन्थका-
रचूडामणिः सहस्राक्षरत्वेन निबध्नाति श्रीकृत्येति ।

End. टीकाया,—

श्राक्ते होलिकोत्सवे दोलाधिकृढाङ्गयोः राधाकृत्ययोः सरस्वोः राधाकृत्य-
कृतयोः तदे श्रीधैतन्यस्य जन्मदिने काव्यं पूर्णंतां भजत्यत् उद्गात् ॥

विषयः । श्रीकृत्यभावनामृतव्याख्या ।

No. 2521. भाट्टदीपिका । Substance, country-made paper, 12 × 4 inches. Folia, 112. Lines, 10 on a page. Extent, 4,717 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rádhikáprasáda Sen. Appearance, new. Prose. Correct.

Bhāṭṭa-dīpikā. The first part of the work noticed under No. 1583, (IV. 150).

Beginning. विश्वेश्वरं नमस्कृत्य खण्डदेवः सतां मुदे ।

तनुते तत्प्रसादेन संक्षिप्तां भाट्टदीपिकां ॥

आनाथस्य वायुर्वै खेपिष्टा देवता वायुमेव स्नेन भागधेयेन उपधावति स रवेन भूतिं
गमयति ।

End. तदेदं श्रुत्यादिपट्प्रमाणकमङ्गलं निरूपितं । अतः परं प्रयोग्यत्वं निरूप-
यिष्यते ।

Colophon. इति श्रीखण्डदेवकृतौ भाट्टदीपिकायां तृतीयस्याष्टमः पादः ।

विषयः । जैमिनिस्मृत्यस्य प्रथमाध्यायद्वितीयपादादारभ्य तृतीयाध्यायस्य अष्टमपादान्तं
व्याख्यानं ।

No. 2522. उपासनातत्त्वम् । Substance, country-made yellow paper, 12 × 5 inches. Folia, 82. Lines, 9 on a page. Extent, 1,822 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rámadása Sen. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Upāsana-tattva. A treatise establishing that in the present Kali age, the only object of worship is Chaitanya, and laying down rules for the mode in which he should be worshipped. By Nityánanda Śarmá.

Beginning. नमो नृपपुत्राय श्रीनित्यामन्दप्रयोगे ।

भक्तानां परितोपायोपासनात्मकमुच्यते ॥

End.

निखिलभुवनमायं साधुपीयूषधारा-

तरलितमनुवीजं नैमि कल्पप्रकारं ॥

Colophon. इति श्रीवायुपुराणे गौतमशतानन्दसंवादे श्रीचैतन्यप्रादुर्भावे नाम
षष्ठादशोऽध्यायः ।

इति श्रीउपासनात्मके नृपशिष्यसंवादे श्रीकृष्णचैतन्यावतारप्रकटप्रमाणं दशमः प्रसङ्गः ।

विषयः । कलौ श्रीकृष्ण एव साङ्गोपाङ्गः गौराङ्गरूपेण चाविर्बभूवेति पुराणतन्त्रादि-
वचनैर्व्यवस्थापनं ।

No. 2523. अव्ययानि । Substance, country-made paper, 10 × 5½ inches Folia, 8. Lines, 9 on a page. Extent, 112 ślokas. Character. Nágara. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rádhikáprasáda Sen. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Avyayáni. The Sanskrit indeclinables, their meanings and uses. Anonymous.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

हरादिनिपातमवयवं । हरादयश्च निपाता इति । समाहारद्वन्द्वः । हरि-
ति स्वर्गे परलोके च । अन्तरिति मध्ये ; प्रातर् प्रत्यये ।

End. वगाह इति आदिभाकारो लुप्यते । मानयः अपिना साहचर्यात् ।

Colophon. इत्यव्ययानि समाप्तानि ॥

विषयः । अव्ययानामर्थनिरूपणं ।

No. 2524. मध्यमिद्धान्तकौमुदी । Substance, country-made paper, 10½ × 5 inches. Folia, 195. Lines, 9 on a page. Extent, 371 ślokas. Character, Nágara. Date Sk. 1739. Place of deposit, Bahránpur, Bábu Rádhikáprasáda Sen. Appearance, new. Prose. Correct.

Madhya-siddhánta-kaumudí. An abridgment of the Sanskrit grammar of Páṇini: not so elaborate as the Siddhánta-kaumudí nor quite so condensed as Laghu-kaumudí. By Varadarāja.

Beginning. नमो वरदराजः श्रीगुरुन् भद्रोनिदीधितान् ।

करोति पाणिनीयानां मध्यमिद्धान्तकौमुदीं ।

अह उच् । अ कच् । ए ओच् । इत्यादि ।

End. अथ इकारस्य उद्दानता । इत्यादिप्रयोगमनुसृत्य चम्पाख्यातम् । इति
स्वरप्रक्रिया ।

एषा वरदराजेन बालानामुपकारिका ।
अकारि पाणिनीयानां मध्यसिद्धान्तकोमुदी ॥
छतिर्वरदराजस्य मध्यसिद्धान्तकोमुदी ।
तस्याः संख्या तु विज्ञेया अवाणकरवज्रिभिः ।

Colophon. इति त्रौपरिदिकण्डिवरदराजभट्टकृता मध्यसिद्धान्तकोमुदी समाप्ता ।
शके । १०२९ ।

विषयः । आकरवशाजप्रतिपाद्यकथनं ।

No. 2525. गरुडपुराणम् । Substance, country-made yellow paper, 15½ × 5 inches. Folia, 209. Lines, 10 on a page. Extent, 7,568 ślokas. Character, Bengali. Date, Sm. 1267. Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rádbikáprasáda Sen. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Garuda-purāṇa. One of the 18 leading Purāṇas. The codex is complete, though incorrect.

Beginning. अजमजरमनकं ज्ञानद्वयं महान्तं

शिवममलमनादिं भूतदेहादि दीनं ।

सकलकरुणहीनं सर्वभूतस्थितं तं

हरिममलममायं सर्व्वगं वन्दे एकं ॥

नमस्यामि हरिं रद्रं ब्रह्माण्ड मयाधिपं ।

देवीं सरस्वतीं चैव मनोवाक्कक्षभिः सदा ॥

कृतं पौराणिकं शान्तं सर्व्वशान्तविशारदं ।

विष्णुभक्तं महात्मानं नैमिषारण्यमागतं ॥

तीर्थयात्राप्रसङ्गेन उपविष्टं शुभासने ।

ध्यायन् विष्णुमग्नं तमभ्यर्थास्तुवन् कविं ॥

श्रीनकाद्या महाभागा नैमिषीयास्तपोधनाः ।

मुनयो रविसङ्काशा शान्ता यज्ञपरायणाः ॥

अथ यः कथः ।

कृतं जानासि सर्व्वं त्वं दृष्ट्वा मम स्वामते वर्य्यं ।

देवतानां हि कीं देव ईश्वरः पूज्य एव कः ॥

को ध्येयः को जगत्सृष्टा जगत्कः पाति हन्ति कः ।

कस्मात् प्रवर्तते धर्मो दुष्टहन्ता च कः पुनः ।

तस्य देवस्य किं कर्पं जगत्सृष्टेः कथं मतः ॥

केनेतेः स तु तुष्टः स्यात् केन योगेन बाध्यते ।

अवताराश्च के तस्य कथं वंशादिसम्भवः ।

वर्णाश्रमादिधर्माणां कः पाता कः प्रवर्तकः ॥

एतत्सर्वं तथान्यच्च ब्रूहि स्मृतं महासते ।

नारायणकथाः सर्व्वाः कथयास्माकमुत्तमाः ॥

स्मृत उवाच ।

पुराणं गाढञ्च वक्ष्ये सारं विष्णुकथावयं ।

नवङ्गोक्तं कथ्यमाणं पुरा व्यासाच्छ्रुतं मया ॥

हरिउवाच ।

End. पुराणं गाढञ्चं प्रीतिं विधिनापि मया ततः ।

यः पठेत् शृणुयाद्वापि स हि मोक्षमवाप्नुयात् ॥

Colophon. एत्यादिमहापुराणं गाढञ्चं समाप्तं । ॐ नमः सत् । १९९० साल । तां १९ चैव ॥

विषयः । १, १, १ अध्याये,— वासुदेवस्य परब्रह्मकीर्तनं । कुमारादिकविकल्पार्थं भगवतः चतुर्विंशत्यवतारकथनं । ब्रह्मणो सकाशात् वासस्य नवङ्गपुराणविभक्तविवरणं । तत्र शिवब्रह्मसंवादेन भगवद्विभूतिवर्णनं । नवङ्गस्य पुराणरचनाविवरणं । ४, ५, ६, ७ अध्याये,— वासुदेवान् अक्षयानन्दनानादिभिर्योगेन जगत्सृष्टिप्रक्रियाकीर्तनं । विष्णुपादिकोमारात्मनवविध-कृतिभेदकथनं । विधाकृतकृतिविवरणं । धर्मोद्भूतमनुग्रहतीर्त्तां ब्रह्मणो मानसपुत्रकथन-पूर्वकं तेषां पत्नीपुत्रादिकीर्तनं । कर्त्तव्योद्दिष्टवर्णनं । कर्त्तव्यपूजनविधानादिकीर्तनं । ८, ९, १०, ११, १२, १३, १४, १५, १६ अध्याये—विष्णुपूजनविधिः । देवपूजाविधिः । मुद्रादिकथनं । सामान्यतः पूजानुष्ठानकीर्तनं । विष्णुपञ्चरत्नोपकीर्तनं । योगप्रकरणं । विष्णो-मोक्षसचस्योपकथनं । पुनर्विष्णोर्ध्यानादिनिरूपणं । अन्यविधकर्त्तव्यार्थविधिः । १७, १८, १९, २०, २१, २२, २३, २४, २५, २६, २७, २८ अध्याये—वसुधैवकुर्वन्विधानं । अक्षयेशपू-जनविधिः । प्रादेश्वरपूजनविधिः । पाश-कार्मुक-चक्र-मुद्रादिपञ्चमन्त्रादिनिरूपणं । पञ्चव-क्त्रपूजनपद्धतिकथनं । शिवायैवपद्धतिकथनं । नक्षत्रादिपूजाविधानं । विपुलादिपूजावि-धानं । वासनपूजाविधिः । कुजिकापूजाविधिः । सर्व्वनामादिविषयहरदमन्त्रकथनं । गोपास-पूजाविधिः । पैशाकमोषिनीपूजनविधिः । २९ ३०, ३१, ३२, ३३, ३४, ३५, ३६, ३७, ३८ अध्याये,—विश्वेश विष्णुपूजनविधिः । पञ्चतन्त्रार्थपूजनपद्धतिकीर्तनं । सुदर्शनचक्रपूजा-

विधानं । न्यासादिप्रकारकीर्तनं । सम्भ्राविधिः । गायत्रीमाहात्म्यकीर्तनं । मङ्गलाविजयादी-
नामर्चनविधानं । अन्यविधिविष्णुपूजाविधानं । ३९, ४०, ४१, ४२, ४३, ४४, ४५, ४६, ४७, ४८, ४९, ५० अध्याये,—सावैश्वरीपूजनविधानं । कालरात्रिपूजाविधिः । मानाविद्याकथनं ।
पवित्रारोचणविधिः । ब्रह्मणे मूर्त्तध्यानकथनं । वासुदेवमूर्त्तयः । गृहनिर्माणादौ वास्तुलक्षण-
कथनं । प्रासादलक्षणतन्निर्माणादिप्रकारकथनं । सर्वदेवप्रतिष्ठाविधिः । ब्राह्मणचरित्रादीनां
कर्मोदिनिरूपणं । अष्टाङ्गयोगकथनं । प्रातःहृत्य-स्नान-तपेण-वैश्वदेवादिविधिकीर्तनं । ५१,
५२, ५३, ५४, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९ अध्याये,—दानधर्मकथनं । तिथिविशेषे द्रव्यविशेषदा-
नफलकीर्तनं । प्रायश्चित्तविधानं : पद्म-महापद्म-मकर-कच्छपादिविष्णुलक्षितपुरुषाणां प्रकृति-
निरूपणं । प्रियव्रतोपाख्यानकथनादिकं । तद्विश्वर्षेणं । भूगोलकथनं । पामालवर्षेणं । सूर्या-
दीनां संख्यानपरिमाणदिकथनं । ज्योतिर्द्वज्जनिरूपणं । तत्र मन्त्रादीनां देवतादिनिरूपणं ।
६०, ६१, ६२, ६३, ६४, ६५, ६६, ६७, ६८, ६९, ७० अध्याये,—फलितज्योतिषकथनं । विवा-
हयोग्यकन्यालक्षणकीर्तनं । विशेषेण सामुद्रिकशालकथनं । खरोदयशालकीर्तनं । तत्र नाडी-
नां संख्यानादिकीर्तनं । परविजयादिज्ञानं । रत्नामामुत्तिष्ठतान्तकथनं । तेषां परीक्षाप्रकार-
कथनं । तत्र मुक्ताफलपरीक्षा । पद्मरागादिपरीक्षा । मरकतेन्द्रनीलादिपरीक्षणम् । ७१, ७२,
७३, ७४, ७५, ७६, ७७, ७८, ७९, ८० अध्याये,—वैदुर्य-पुष्कराग-कर्कतन-पुलक-वधिराज-
स्यष्टिकादिपरीक्षादिप्रकारकीर्तनं । सर्वतीर्थमाहात्म्यकीर्तनं । तत्र विशेषेण गयामाहात्म्यक-
थनं । स्नायन्मुखमन्त्रकथनं । अन्यान्यमन्त्रकथनम् । ८१, ८२, ८३, ८४, ८५, ८६, ८७,
८८, ८९, ९०, ९१, ९२, ९३ अध्याये,—रविना सप्त पिङ्गणां संवादकथनप्रसङ्गेन पिङ्गलोक्त-
माहात्म्यकीर्तनं । ऋद्धिनि उपाख्यानं । पिङ्गलोक्तकीर्तनं ; परमात्मनो ध्याननिरूपणं । पुनर-
न्यविधिविष्णुध्यानकथनं । याज्ञवल्क्येन सप्त वसिष्ठदत्तसम्पर्गादीनां संवादेन वर्षासमाचारध-
र्मनिरूपणं । तत्र वेदाध्यायनाचमनप्राणायामादिप्रकारकथनं । नैष्ठिकादिब्रह्मचारिणां निय-
मादिकथनं । गार्हपत्यधर्मनिरूपणं । सङ्करजातिनिरूपणं । ९४, ९५, ९६, ९७, ९८, ९९, १००
१०१, १०२, १०३, १०४ अध्याये,—द्रव्यशक्तिकथनं । दानविधिः । आहविधिकीर्तनं । तत्र
इतिकर्तव्यताकीर्तनं । विनायकोपलक्ष्य लक्षणं । तत् शक्त्युपायकथनं । यज्ञयज्ञविधानं । यज्ञ-
धर्मकथनं । भिक्षुधर्मनिरूपणं । कर्मविपाकनिरूपणं । विशेषेण प्रायश्चित्तनिरूपणं । व्रतश्री-
चनिरूपणं । पराशरोक्तधर्मशालकीर्तनं । १०५, १०६, १०७, १०८, १०९, ११०, १११, ११२,
११३, ११४, ११५, ११६, ११७ अध्याये—नीतिसारकीर्तनं । अथ विशेषेण धर्मनीतिकीर्तनं ।
राजनीतिकीर्तनम् । एकभक्तव्रतव्यवस्थाकथनं । अमङ्गलशोदशौव्रतविधानकथनं । अक्षयद्वा-
दशौव्रतविधानं । अमर्याददानव्रतविधानं । रक्षाव्रतश्रीव्रतविधानं । चातुर्मास्यव्रतविधानं ।
११८, ११९, १२०, १२१, १२२, १२३, १२४, १२५, १२६, १२७, १२८, १२९, १३० अध्याये,—
मासेपवासाव्यव्रतविधानं । कार्तिकमासव्रतविधानं । शिवरात्रिव्रतविधानं । एकादशीव्रतमा-

साक्षात्कीर्तनं । भीमैकादशीमाहात्म्यकथनं । व्रतपरिभाषाकथनं । प्रतिपदादिव्रतविधानं । पुष्पहारोत्सवव्रतविधानं । मदनकादिपूजाविधानं । फाल्गुनकलीयायां खवणपरित्यागफल-
कथनं । इष्टोदरव्रतविधानं । सप्तमीव्रतविधानं । अन्नाष्टमीव्रतविधानं । रक्षाष्टमीव्रतविधानं ।
अशोकाष्टमीव्रतविधिः । दुर्गानवमीव्रतविधानं । (अतः परमध्यायाङ्को नास्ति ।) वीरनवमी-
व्रतविधानं । दिग्दशमीव्रतकथनं । खवणद्वादशीव्रतविवरणं । मदनचयोद्दशीव्रतं । सर्वतोर्थ-
व्रतकथनं । सूर्यवंशवर्णनं । चन्द्रवंशवर्णनं । विष्णोर्द्वावतारकथाप्रसङ्गेन सीताया माहा-
त्म्यकीर्तनं । संक्षेपेण रामायणकथाकीर्तनं । संक्षेपेण हरिवंशकथाकीर्तनं । संक्षेपेण महाभा-
रतकथाकीर्तनम् । धन्वतरिणा सह शुश्रुतस्य संवादेन रोगाणां निदानपूर्वकपादिकथनं ।
ज्वररोगस्य निदानचिकित्सादिकथनं । एवमक्षुपित-ज्वर-कास-श्वास-क्षिप्ता-ऽरौचक-दृग्धा-मदा-
त्यथादिरोगाणां ज्ञेयं । नाडीव्रणादिरोगाणां चिकित्साकथनं । कुष्ठादिचिकित्साकथनं । स्त्री-
रोगचिकित्साकीर्तनं । मधुरादिवर्गगुणकथनं । घृततैलादिगुणकथनं । मूयिकमधिकामशका-
दिनाशनधूपादिकथनं । वशीकरणोपधकथनं । गर्भधारणोपायकथनं । अग्निस्तम्भादिविधा-
नकथनं । हृदिकादिविषनाशनोपधकथनं । सुखप्रसवोपधकथनं । ज्ञानविधिकथनं । तर्पणवि-
धिकथनं । वैश्वदेवविधिकीर्तनं । सन्ध्याविधिः । पार्ष्ण्यश्रावपद्धतिकीर्तनं । नित्यश्रावपद्धति-
कथनं । सपिण्डमन्त्रादिविधिः । धर्मसारकथनं । शैवाशौचनिरूपणं । तत्र विशेषेण द्रव्यशु-
द्धिकथनं । चतुर्थगुह्यार्थकीर्तनं । पुराणादीनां नामकथनं । नैमित्तिकप्रसूयवर्णनं । कर्मविपाक
निरूपणं । अष्टात्रययोगकथनं । भगवद्भक्तिमाहात्म्यादिकीर्तनं । विष्णुध्यानस्तोत्रमाहात्म्यादिकथनं ।
नरसिंहस्तोत्रकीर्तनं । तत्त्वज्ञानोपायकथनं । अक्षयकस्तोत्रं । अर्चनास्तोत्रकथनं । ब्रह्मज्ञान-
निरूपणं । आत्मज्ञानोपदेशः ॥

No. 2526. दिव्यहरिचरितम् । Substance, country-made paper. Folia, 81. Lines, 10—11 on a page. Extent, 2,280 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rāmadāsa Sen. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Divyasūri-charita. Story of a devout Vaishṇava, illustrating the effect of devotion to Kṛishṇa. By Śrīnivāsa Kavi *alias* Raṅga-garuḍavādāna *alias* Vaidya-purandara.

Beginning. प्रभाकौविष संसृजो भवभोतिनिवृत्तये ।

रचितारौ विजयतां ललीनारायणौ भजे ॥

क दिव्यहरिचरितं क च ने मन्दमेमुषौ ।

नियन्तामोऽस्मि जगं साहसादिसत्तमा ॥

प्राचां प्रशस्तिं प्राज्ञानां प्रार्थये प्राज्ञतामयसौ ।

पिपासोरग्न + पथं चोदं वज्रोः समोऽस्माहं ॥

पूर्वाचार्यादतं ह्यं स्मरौषामाग्निरेष्यहं ।

सुमहियोतितापि द्यौः खद्योतेनापि भासते ॥

प्राचीनवाचां विषयं चरितं वर्णयाम्यहं ।

गजेन प्रस्थिते मार्गे किं न याति पिपीलिका ॥

दोषास्त्रिष्टापि मत्स्मृतिर्विदग्ध्या रोचते भृशं ।

चन्द्रिकैव चक्रोरेभ्यः सध्वाशान्तरचारिणी ॥

सतामेव तु मद्राणी चपलापि मुदे परं ।

शिरोरव्यक्तवचनं मुदभ्यः किन्न रोचते ॥

End.

इत्याशास्य स वः शठान्कमस्त्रयोदिव्यस्मृतिः कृतौ

रक्षास्ये (१) च तत् प्रबन्धनिवहैः सार्धं प्रतिष्ठाप्य सः ।

औरङ्गादिमधामस्तु स्वयमभूच्छ्रीदिव्यस्मृतिप्रज्ञै-

सैः साकं परमं पदं जिगमिषुरामानुजाष्ट्यामुनिः ॥

Colophon. इति श्रीनारायणकुलतिलकस्य रङ्गाधिपारोग्यशास्त्रावलिभ्यः कविमैत्र्युपर
न्दरापरनामधेयस्य औरङ्गगङ्गावादनपण्डितस्य श्रीनिवासकवेः कृतौ दिव्यस्मृतिरचरिते महाकाव्ये
अष्टादशः सर्गः । श्रीदिव्यस्मृतिरचरितं सम्पूर्णं । ग्रन्थगङ्गा १४०० ।

विषयः । १ प्रथमे सर्गे,—वैकुण्ठवर्णनं । तत्र अथोभाया श्ववत्यानसंख्यानादिकथनं ।
एकदा समुदितकवण्या ववशालयदुहिता भगवन् भरतरीमज्जणादिरूपेणापहृता भूयभायः ।
अधुना तु लोकानां मोक्षोपायं कर्तुमर्हतीति सादरमभ्यर्थिता भगवान् औरङ्गपत्तनं निजसा-
न्निध्यमकल्पयत् इति वर्णनं । मुक्ता अपि दिव्यस्मृत्यस्य पापदोषेण श्ववतेरचरितिकथनं ।
२ सर्गे,—काशीनगरवर्णनं । मत्प्रपूरपुरादिषु भूतनाम-लतिकाकादीनां जन्मादिकथनं ।
तैः सार्धं भगवत्संवादकथनं । सहोदारयामे भागवमहर्षिकृपावनवर्णनं । तन्मोक्षनाथं सुरेन्द्र-
प्रेरितानामारसां विभ्रमचछितादिवर्णनं । मफलप्रथमायां तन्मां वेचगेनं भुषमत्तुष्ट्यः स्वस्थानं
गतवत्यां भगवदनुग्रहेण वचजीविभिः तत्परिपालनादिवर्णनं । तस्मै पयः प्रदानेन शूद्रमिथु-
नस्य कषिष्ठणनामकपुत्रलाभवर्णनं । वेचजीविपाणिनां भागवस्य भगवद्वर्णनलाभेन भक्ति-
सारेतिनामप्राप्तिकथनं । तपश्चरतस्तस्मात् पाप्येतीमहचरस्य शिवस्य पराभयप्राप्तिकथनं ।

३ सर्गे,—भार्गवेण सह तरुवाचनस्य कोट्टणमुनेः भगवतादिवर्णनं । मयूरनामकनगर-
प्रज्जया सह तस्य संवादकथनं । फणिसमागमकथनस्य । तदननुग्रहेण यदाया शौवनप्राप्तिकथ-
नादिकं । चोत्तराश्वे भक्तिसारेण सह विष्णुपादनामककोविदस्य संवादः ।

४. ४ भग,—कुरुङ्गप्रभादेन अधिगततत्त्वज्ञानस्य कारिपुत्रस्य श्यापीडुशब्दं कुरुकनगर-
मीनभाजनं चयस्थानादिकथनं । कुमृदनासकदिव्यसूत्रेः जन्मादिकथनं । तेन सह कारिपुत्रस्य
भमागमकथनं । पराङ्गुगभिधानात् कारिपुत्रात् द्रामिडौक्त्यादेः उत्पत्तिकथनं ।

५ भग,—कैरलदेशे कौमुदात्मनः कुलशेखरस्यपतेरुपाख्यानं । भट्टनाथस्य जन्मादिकथनं ।
गुरुद्वारा विष्णुचित्तस्य चरित्रवर्णनं । पाण्डेश्वरस्य वज्रभदेवस्य चरित्रवर्णनं । वनमालांशस्य
नारायणद्विजस्य चरित्रकथनं । तेन गणिकायाः संवादकथनञ्च ।

७, ८ भग—भगवद्दशैः पद्म रत्नेश्वरस्य प्रमद्वत् निवृत्तेश्वरतनयायाः कमलायाः भगं
पुत्रोत्पत्तिकथनं । पुरुषोत्तमकार्मुकावतारस्य नीलस्य चरित्रवर्णनं । अत्र अश्यामिजायाः कन्यायाः
उपाख्यानं । ताम्रद्वयं परकालमभिधेयधितुं चोत्सृज्यतेः प्रयाणादिवर्णनं ।

९ १०, ११, १२ भग—तुलसीकानने कामपि यान्तिकामभिगच्छतो विष्णुचित्तस्य तत्
रिपान्तनादिवर्णनं । तस्या वाग्यनीलावर्णनं । तारुण्यद्वेष्टवर्णनञ्च । अष्टोत्तरशतमंष्ट्रकवैष्णव-
धामकथनं । तत्तुल्यचित्तद्विदितुः गोदायाः पृथ्वीराजवर्णनं । स्वयंस्वरसभायां गोदायाः रत्नेश्वरक-
ण्ठे भाल्लद्वयकथनं ।

१३, १४, १५ भग,—तथा सह रत्नेश्वरस्य विद्यायोग्यवर्णनं । तत्र पुरुमुन्दरीणां निख-
नादिवर्णनं । पद्मावर्णनं । परकालस्य वैकुण्ठिहिमालयममनादीवचरणं । तत्तत्सुवर्णमय-
वप्रतिमाहरणविधरणं । निचुलाधिपतेः साचार्यात् तस्य बीरदत्तपराजयकथनं । वसन्तव-
र्णनं । रत्नेश्वरस्य जलविहारवर्णनं । सभ्यावर्णनं । वर्षादिवर्णनञ्च ।

१६ भग,—वीरनारायणदेवस्य आज्ञया नाथमुनेरधीश्वरमुनेस्य सर्ववैष्णवधामपर्यटन-
पूर्वकं यमुनापुलिनमभितिष्ठतास्तयोः समीपात् पुण्डरीकाक्ष-कुरुकाधिपयोः सङ्गोपाध्ययन-
कथनं । यामुनेयस्य जन्मादिकथनं । लक्ष्मराज्येन तेन सह राममित्यस्य संवादकथनं ।

१७, १८ भग,—रामानुजस्य जीवनचरितकौर्त्तनं । तेन सह लक्ष्मणार्थ्य-नामुनेययोः
संवादकथनं । कल्यचिदेकदण्डिनः रामानुजेन सह विचारकथनं । रामानुजस्य दिग्विजय-
कथनं । तीर्थयात्राप्रसङ्गेन तेन सह विष्णुधिपादीनां संवादकथनं । रामानुजेन बौधायन-
मनमवलम्बा ब्रह्मसूत्रभाष्यरचनकथनं । तत्कृतभगवद्दशोत्थापनादिकथनञ्च ।

No. 2527. *Varāha-saṁhitā*. Substance, country-made paper, $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 25. Lines, 9 on a page. Extent, 405 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, new. Verse. Correct.

Varāha-saṁhitā. A large collection of stories illustrating the life of Kṛishṇa during his sojourn at Gokula and Vṛindāvana. The

work belongs to a distinct class of Vaishnava composition, of which there are several extant. They constitute a series closely similar to the Purānas.

Beginning. प्रथिव्यवाच ।

अनन्तकोटिब्रह्माण्डं तदाक्षान्तरसंस्थितं ।

विष्णुः स्थानं परं तेषां प्रधानं प्रियमुत्तमं ॥

यत्परं नास्ति कृष्णस्य प्रियं स्थानं महाद्भुतं ।

तदहं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व महाप्रभा ॥

श्रीभगवान् वराह उवाच ।

End. दृष्टवर्णं चतुर्धाऽं शतचक्रादिभूषितं ।

दक्षिणे द्वारपालक श्रीविष्णुः स गणपतिः ॥

Colophon. इति श्रीवाराहमिहिराचार्य धर्मगणितसंघाते पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः। धरणीवगारथाः संवादेन योऽकृणम्यः प्रत्ययसमेव गोपी कश्चिदप्युपपन्नः
स्थानमिति निरूपणं। तत्रापि मधुरायाः प्रधान्यकथनं। तत्र मधुरायाः प्रथमसंवादे
दरवकुलादिद्वादशमहावनवर्णनं। उपवनादिवर्णनं च। मधुरायाः प्रत्ययस्य सपदिनात्वादेन
विशेषेण राक्षसत्वादिवर्णनं। हन्दावनमात्रायावर्णनं। शम्भोरावनवत्। हन्दावनस्यैव प्रथम
कृणम्यः केशरविग्रहत्वं नान्यवेतिकथनं। योऽकृणम्यः ध्यानप्रकारादिकतिर्न। याकृणम्यः विषय
रथादिवर्णनं। गोपीनां मन्त्रार्थादिवर्णनं। राक्षसलोकाभाववर्णनं। मन्त्राणां नासकप्रवृत्त्यर्थं
प्रत्येकं राधाकृणम्यः स्वेन प्रकारादिकथनं। सर्वेषां वैष्णवमन्त्राणां याकृणमन्त्रासूक्त
कौर्त्तनम्।

No. 2528. दानकेषिचिन्तामणिः। Substance, country made paper 12½ × 4½ inches. Folia, 15. Lines, 7 on a page. Extent, 323 Sloka. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábú Rádhikáprasáda Sen. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Dānakeli-chintāmaṇi. A poem describing the amours, and recreations of Kṛṣṇa at Vṛndāvana. By Kṛṣṇa-chaitanya-chandra.

Beginning. कुरुष्वणिः शतमाशिषां निजनिजप्रेयाजयायात्यकैः

स्वीयस्वीयगणैः स्फुटं कुटिलया वाचातिवृद्धितः ।

मय्यानां भवदानकल्पमहते प्रौढं मिथः स्यर्जिना.

माम्बुर्वा गिरिधारिणं गिरितटे केलौकलिः पातु यः ॥

उदामनर्भरसरङ्गतरङ्गकानं
 राधासरिदुगिरिधरावैवसङ्गमोक्षं ।
 श्रीरूपचावचरचाङ्गरजःप्रभावा-
 द्भ्योऽपि दामनवकेलिसिंधिं विनोमि ॥
 राधामाधवयोर्दानकेलिविनामविगिरो ।

End.

+ + + + —————
 आददामक्षुणं दमेरिदं याचे पुनः पुनः ।
 श्रीमद्रूपपदाशोजधूलिभूयाकवे भवे ॥

Colophon. इति श्रीदानकेलिविनामविनाम प्रबन्धः सम्पूर्णः ।

विषयः । आभुक्तनदनवेद्योः राधाकृष्णयोः मित्रपरपरिचरे निहितयोरन्योन्यं सन्देह-
 दर्शनेन मुग्धयोः रूपवर्णनादिकं । एकदा शिरसि निहितमयकलशमिः सद्यः सदचरौभिः
 चञ्चलमिति नन्दनीं राधिकाम् पथि निवध्य दानं देहीति कथयता श्रीकृष्णेन सार्धं तासां परि-
 चासादि बाजेन क्रीडावर्णनं ।

No. 2529. राधासौन्दर्यमञ्जरी । Substance, country-made paper,
 11½ × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 11 on a page. Extent, 170 ślokas
 Character, Bengali. Date, P Place of deposit, Bahrámpur, Bábu
 Rádhikáprasáda Sen. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Rádhásaundarya-manjarí. Poems descriptive of the per-
 sonal beauty of Rádhá. By Subala-chandra Achárya.

Beginning. श्रीनन्द्याश्रीधिरुपा प्रवरमुचनविबन्धरा मीननेचा

(माभीदूषातद्विलसुधयाभासभानभोगिदुभूः ।)

श्रीकृष्णवैवसङ्गपुतिभिर्नुदिनं वरिषावकावत्या ।

कान्ता कान्तान्तरा प्रभवतु सततं कापि मीरी विभीरी ॥

End.

मत्वा श्रीना कनककलिका चक्षुषा वा

मिथं शोभां न हि कलपते पुनश्चाप्येवमुच्यं ।

चेनाश्रीजं रजनिमखिमं कुक्षुर्न भूमिशीलं

हीनो नानैर्मिथुन इति राधिकाभी विभजे ॥

Colophon. इति श्रीरूपचन्द्राचार्यविरचिता श्रीराराधोन्दर्यमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । विविधाकङ्करैरुदङ्गतायाः राधायाः रूपवैभाविवर्णनं ।

No. 2530. सद्ब्रह्म, वा सदाचारस्मृतिः । Substance, country-made paper, 13 × 3 inches. Folia, 235. Lines, 7—8 on a page. Extent, 5,058 slokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rūdhikāprasāda Sen. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Sahridaya ALIAS Sadāchāra-smṛiti. A digest of the Smṛiti rules regarding Achāra, or duty. Author's name not made out.

Beginning. पद्यात्मकं दिक्पद्य साधने वडकपद्यम् ।

सामान्यदायकं कथं प्रत्यक्षं परं नमः ।

++ मेव निश्चितेरपि वेदात्मके

रामायणेः संहितभारतपञ्चरात्रेः ।

अन्येषां शास्त्रग्रन्थैः सद्यः तत्त्वसूत्रे

निर्णीयते सद्ब्रह्मं चरित्वा सदैव ॥

इह कस्य भगवद्भक्त्याद्यवगतस्वर्गाद्यव्ययकमेतरपक्षतात्पर्यकायाः । इत्यादि ।

End. विष्णोः सव्याप्तमत्ते तेजिरीयश्रुतिमपि प्रमाद्यति । वेदात्मने पुरुषं भक्षन् । आदित्यवर्षं तमसस्य पारे । सव्याधिकपाणि विधित्य धौरः । नामानि ++ इतः परं चिन्तित्वात् परिसमाप्तिस्तु चकयाकं जाति ।

विषयः । विष्णुस्मृत्यं विना कृतस्य कर्मण्य आसुरत्वकथनं । विष्णुभक्तिरहितस्य फलाभा-
वकथनं । प्रत्यक्ष विषयप्रयोजनमादिनिरूपणप्रसङ्गेन विचारावतरणं । भिक्षाभिरुद्धेन द्विविध-
करवन्निरूपणं । भगवद्भक्त्याद्यवगतो भगवद्गुण इह इति निरूपणं । अवयवमनादिभिः भगव-
द्भक्तिप्राप्तिप्रसङ्गोक्तं । मुख्यधिकारिणः । अधिकारनिरूपणं । सदाचारस्मृतिकरणं हेतुकथनं ।
तत्र आचारप्रवर्धननिरूपणं । सव्याप्तार्थकथनं । वेद्यवर्मा याज्ञवल्क्यकथनं । आचारसू-
त्रकथनम् । निर्गुणभक्तिकथनं । समनियमादिकथनं । तत्त्वज्ञेयकथनम् । अस्मिन्मतेन धर्मो
सचचकथनपूर्वकं 'विष्णुप्रीतिकरो धर्मः' इति वेद्यवसतेन धर्मोक्तकथनोक्तं । साधारणधर्मो
निरूपणं । वर्षधर्मविषयनं । आसाधारणधर्मोक्तकथनं । कलियुगे सव्याप्तोक्तकथनं । तत्र (दत्ता-
त्रयाः कन्यायाः पुनर्दानं वरस्य च ।) इति वचनं याज्ञवल्क्योक्तमितिकथनं । रात्रौ धर्मनिर-
ूपणं । तत्त्वमत्तादीनां सचचतत्त्वज्ञादिकथनं । रात्रौ भोजनविषये विषादिपरौषाप्रकार-
कथनं । वेदाद्युक्तकर्मोक्तकथना । फलदानसमर्थस्यापि भगवतः सव्याप्त्योक्त कर्मकरणान्तरमेव फल-
दाने कारवकथनं । मोक्षेऽपि कर्मणां कर्मफलकथनं । कर्मणां भगवत्प्राप्तिहेतुत्वकथनं । पञ्च
काकनिरूपणं । तत्र योगाधिकार्यंशपरिहारः । काकाधिकार्यंशपरिहारः । पञ्चकालानां
परिमात्रकथनम् । अष्टकाकोक्तकर्मणां सामान्येन उद्देशः । एवं पञ्चकालीनात्मक-श्रमं श्रेयम् ।
सदाचारस्मृतिप्रामाण्यसाधनोपादानकथनं । सव्यादिकृतिकर्मपरिचयनं । अनाराधन्य प्रति

पादयते। वेदवाक्यस्य व्याख्यानं। सदाचारसूतेः प्रामाण्यप्रतिपादनं। शार्ङ्गकृत्यनिरूपणं। विष्णोः सर्वकर्मादेवतात्मप्रतिपादनं। प्राणशब्दवाच्यस्य परमात्मनः सर्वशब्दवाच्यत्वनिरूपणं। सप्तर्षीणां परात्मचन्द्रनिरूपणं। प्रलयेऽपि वेदानां विष्णुपरत्वप्रतिपादनं। ब्राह्मसूक्तसंक्षेपं। प्रातःस्मरणविधिः। उत्तरार्गविधिः। शौचविधिः। आचमनविधिः। दन्तधावनविधिः। ध्यानार्थं ध्यानाङ्गनिरूपणं। ध्यानप्रकारकौर्त्तनं। पातञ्जलोक्तासनादिलक्षणानि। योगाङ्गखानकथनं। कुशविधानं। शिखाबन्धनविधिः। यज्ञोपवीतविधिः। प्रातःस्नानादी मन्त्रविधानादिकं। तर्पणादिविधिः। तैलाभ्यङ्गविधिः। कूपादिषु स्नानप्रकारः। वस्त्रपरिधानादिनियमकथनं। राजदर्शनादौ वस्त्रभेदकथनं। तिलकविधिः। मुद्राधारणादिविधिः। चक्रादिविग्रहधारणावश्यकता। तुलसीमालाधारणावश्यकता। प्रातःसन्ध्याविधिः। प्राणायामप्रकारः। मध्याह्नसन्ध्यादौ विशेषकथनं। सृतकादौ सुखेऽपि सन्ध्यापासनं न कार्यमिति निरूपणं। सन्ध्याप्रयोगः। प्रकारान्तरेण कात्यायनोक्तसन्ध्याप्रयोगः। निष्कान्त्यविमर्जनविधिः। होमविधिः। जपप्रकारकथनं। गुहनसंस्कारादिनिरूपणं। तत्तन्व्यासादिविधानं। मातृकावाक्यत्यादिमन्त्रकथनं। चतुर्विंशतिसूरीणां श्रुतादिनियमे अवशिष्टानां चक्रादीनां स्थानादिकथनं। पुरुषसूक्तप्रयोगः। ब्रह्मयज्ञेति कर्त्तव्यता। तर्पणविचारः। साङ्गलिकदर्शनादौ अभिवादानादिविधिः। गुह्यलक्षणतन्माहात्म्यादिकथनं। वेदाभ्यासतदर्थज्ञानादिकथनं। अनध्यायनिरूपणं। ध्यानरूपासनाप्रकरणं। वर्णानां प्रतिनिरूपणं। आपदि प्रतिग्रहादिविधानादिकं। अजिघादीनां प्रतिनिरूपणं। कुम्भीदिव्यवहारनिरूपणं। आपद्रुतिनिरूपणं। सर्वान्तमन्त्रेण विष्णुदेव पूजनीय इति निरूपणम्। पूजासम्भारादिकथनं। तत्र पुण्यादिनिरूपणं। पाषासादनविधिः। देवयज्ञविधिः। भोजनविधिः। तदुत्तरकालकर्त्तव्यनिर्देशः। शयने स्त्रीसंस्पर्शविधिः। अवायविधिः। उदकाग्रतनिरूपणं। वैश्वदेवविधिः। सग्राहिनीं कृत्यादिनिरूपणं। सग्रासपक्षे शूद्रस्य अनधिकारकथनं। ब्रह्मचर्यादिनियमकथनम्।

No. 2531. काव्यकल्पलता, वा कविशिक्षा। Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 236. Lines, 7 on a page. Extent, 4,018 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1897. Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, now. Prose and verso. Generally correct.

Kāvya-kalpalatā ALIAS **Kaviśikshā**. A hand book for poets, containing a number of rules regarding versification, rhetoric, use of words, &c., &c. By Amaraśhāstra, disciple of Jinudatta-suri.

Beginning. विमल वाक्मयं ज्योतिरनन्दं यतोऽमुखा ।

काव्यकल्पलताख्ये कविशिक्षा प्रतमोऽङ्कः ।

सारस्यताम्रतमहार्षवर्धुर्धिमन्वो-
 भैत्वारिसिंहसुकवेः कवितारहस्यम् ।
 किञ्चिच्च तद्विचितामृततप्त किञ्चिद्-
 व्याख्यास्यते त्वरितकाव्यकृतेऽथ सूत्रम् ॥

शास्त्रारम्भे शास्त्रकारः समुचितेष्टदेवतानमस्कारपूर्व्वे शास्त्रस्याख्यां प्रेष्यावत्प्रवृत्त्यङ्गप्रयो
 जनयुक्तमभिधेयञ्चाह ।

वाचं नत्वा महानन्दकरसत्कायमम्यदे ।
 कविशिष्टामिमां वच्मि काव्यकल्पलताकृत्यां ॥
 End. एवमौचित्येन तद्गुणाधिकत्वमारोप्यम् ।

इति श्रीजिनदत्तत्रिगुणित्यमहाकविपण्डितश्रीमद्भरचन्द्रविरचितार्था काव्यलताकवि-
 शिष्टाष्टौ अर्थमिष्टिप्रदाने तुर्य्ये समस्यास्तवकः सप्रमः । सम्पूर्णं चायमर्थमिष्टिप्रदानश्चतुर्थः ।

श्रीमद्वेदगण्डवारिविधिषोः पादारविन्दद्वये
 येन श्रीजिनदत्तसूरिसुगुरोः गृह्णारभ्य ज्ञायितम् ।
 स श्रुताम्बरमोलिरत्नभूषणः श्रीवैरतौर्ध्वकः
 प्रहात्वा कृतकाव्यकल्पलताकृतिं सतां समगतां ।
 भिक्तियमदुनैः शास्त्राब्धिभ्यः सारसुधारसैः ।
 काव्यकल्पलताकल्पं तनेतु सुमनेमदम् ॥
 काव्यमेव परत्रत्ना सादमेन्द्रशर्मादम् ।
 आलोकं पालयामास काञ्चिदधिकवेद्येन ॥
 वाचमौकियामयोर्विश्वे विश्वदिङ्मृत्युकूलगा ।
 कल्पात्कीर्तयिष्ये कौर्तिः काव्यादेव विजृम्भते ॥
 काव्यकल्पलताष्टौ मन्त्रवायामनुष्ठुभाम् ।
 त्रिसहस्रौ चित्रतौ च सप्तपञ्चाशदुत्तरा ॥
 यथाः । मूलतः । १३५० ।

Colophon. इति श्रीजिनदत्तसूरिगुणित्यमहाकविपण्डितश्रीमद्भरचन्द्रविरचितार्था काव्य-
 कल्पलताकविशिष्टाष्टौः समाप्ता । संवत् १८८७ ।

विषयः । १ प्रथम प्रदाने,—बन्धाभ्यामप्रकारकौर्तेन । तत्र पदसन्निवेशप्रचालीकथनं ।
 वर्णनीयः पदार्थः आकारेण आधारेण परिवारादिभिर्य मविशेषणः वर्तन्य इति निरूपणादिकं ।
 तुर्य्यार्थेऽष्टोऽङ्गनाप्रकारकौर्तेन । बन्धेनिरूपणं । यतिगिच्छे पायकथनं । बन्धः प्रवृत्त्या सामा-
 न्यशब्दनिरूपणं । अनायामेन श्लोकरचनार्थं बन्धः सु प्रत्येकमेकाक्षरस्य सारदिशब्दमात्मककथनं ।

वादिप्रकारकचयनं । वानुशासकचयनमधिक्यचयनं । प्रसंगेष्टेष्टुमन्त्रनिकयनं । परमर्षवा-
प्रकारकचयनं । कुलशाखादिप्रसंगप्रकारकचयनं । राशे विद्यालय-शक्ति-यस-प्रज्ञाशासन-प्रज्ञानु-
रानादीनां चर्चनीयमकचयनं । एवं मन्त्रि-पुटोहित-मुपवधू-कुमार-सैन्य-प्राण-पुटी-उरीवर-
समुद्र-परिदुष्याम-रसप्रवाह-अनवा-विरस-अर्थवरविवाहादिषु चर्चनीयमिकयनं । क्रमिसम-
निकयनं ।

१५ प्रताने,—कृष्णमन्त्रनिकयनं । यौनिकमन्त्रनिकयनं । कलाभित्त-अर्थकमन्त्रभाव-
धार्यधारकभाव-भोग्यभोग्यभाव-दाय्यत्वभाव-सम्प्रादित्यमन्त्रमुक्तमन्त्रमाहाकचयनं । भित्तमन्त्र-
निकयनं । यौनिकमन्त्रमाहाकचयनं । अनुप्रायोगपायकीर्तनं । अनुप्राधानमन्त्राव उपपाचारक-
चयनं । मन्त्रमन्त्रनिकयनं । सत्यमन्त्रनिकयनं । अथ सत्यवाचिचारकहेतुकचयनम् । सत्यवाच-
मन्त्रमाहाकचयनं । अनुप्राधानमन्त्रमाहाकचयनं ।

१६ प्रताने,—सोपचुत्वाचयनं । तदुपयोगिमन्त्रमाहाकचयनं । चेतवर्षादिवर्षमन्त्रप्रकारकचयनं ।
चेतवर्षकचयनं । एवं रत्नपीतमन्त्रादिवर्षकचयनं । सन्ने-सोम-भूमि-पाताश-रैषाचारनिकयनं ।
आचारमन्त्रादिवर्षकचयनं । उदितवर्षमन्त्रप्रकारकचयनं । तथ चेतपीतरत्नमन्त्रादिवर्षकचयनं ।
अनुप्राधानमन्त्रमाहाकचयनं । ककारादिप्रसंगेष्ट रत्नाचरत्नचरादितदुपयोगिमन्त्रमन्त्रकचयनं । अनेकाधो-
न्यवमन्त्रचतुष्टयम् । रत्नाचरभाष्यकचयनं । एवं परस्परप्रसंगेष्टदादि-दिवादि-कादि-मुदादि-
प्रसंगिभाष्यकचयनं । रत्नाचरचरादिवर्षकचयनं । अथवादिमन्त्रकचयनं । मुरमपदरीत्या
स्त्रीकाचरादिवर्षकचयनम् । अनुप्राधानमन्त्रमन्त्रकचयनम् । रत्नाचरेने अनुप्राधानमन्त्रमन्त्र-
कचयनम् । सत्यमन्त्रादिवर्षकचयनम् । पुताचरादिवर्षकचयनम् ।

१७ प्रताने,—सर्वोक्तप्रकारनिकयनं । उपमाप्रसङ्गः । वादप्रवाचकमन्त्रकचयनं । जीर्वा
वेकादीनामुपमेयानामुपमानकीर्तनम् । एवं-पुनश्च श्रेयं । कपकामन्त्रादिनिकयनं । अनुप्राधा-
न्योक्तमन्त्रनिकयनं । मेघकपकप्रकारकचयनं । मेघकपकचयनं । आचारकपकचयनं । आधेव-
कपकचयनं । आरीत्या र्मन्त्रकचयनं । दोषकचयनम् । कपकमन्त्रावप्रकारकचयनं । सर्वोक्तमि-
प्रकारकचयनं । मन्त्रमन्त्रादिवर्षकचयनं चर्चनीयमन्त्रप्रकारकचयनं । चेतवर्षादिप्रकारकचयनम् । प्रसङ्ग-
चतुष्टयप्रकारकचयनम् । इत्यवर्षादिवर्षकचयनम् । रत्नवेष्टादिवर्षकचयनम् । शिवादिचर्चनीय रत्नाभिहाये-
प्रसंगिकचयनं । आचारपरिचारादिभ्य रत्नाभिहायेप्रसंगिकचयनं । रत्नमन्त्रविशेषाणि श्रेयं । मातृका-
मातृकादिवर्षकचयनं । एवं पुनश्च-पुनश्च-कप-कठिनादिप्रकारकचयनं । अन्त्याभिधानकचयनं ।
अनन्त्यापुरवधिचयनं । चर्चविषयकचयनं ।

ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Bhāṭṭa-dīpikā-prabhāvali. A commentary on Khaṇḍadeva's Bhāṭṭa-dīpikā, on the Mīmāṃsā doctrine. The work extends from the 3rd section of chapter 1 to the close of the 4th chapter, of the original text. By Sambhu Bhāṭṭa, son of Bālakrishṇa Bhāṭṭa.

Beginning. चचावे भर्गोजिज्ञासेति साकारकृतेष्वेवाधर्गभर्गकृपजिज्ञासाप्रति-
ज्ञाया इव तद्विवक्ष्यप्रमाणाचजिज्ञासाप्रतिज्ञाया अपि कृतत्वात् प्रयत्नेऽप्यावे प्रमाणाच्च-
साचे निरूपणार्थं प्राधान्यात् प्रयत्नतत्त्वप्रमाणाभूतचोदनायाः प्रयत्ने सादे प्रामाण्यं निरूप्यते ।

End. सामर्थ्यवद्वक्तो विधिरिव चचादीनामवदानादिसाधनत्वं बोधार्थक-
व्यवाहृत्पदवा + चादिविषयत्वात् ।

Colophon. इति नीमत्पूर्वोत्तरनीमासापारावारीकचोदकदेवानवाधिकविमल-
नवासकृष्णभट्टदुतमन्त्रभट्टविरचितायां भाट्टदीपिकाप्रभावत्यां प्रथमाध्यायस्य चतुर्थेपादः ।

विषयः । चउदेवकृतभाट्टदीपिकाभिधानाया नीमासाकृत्पवाख्यायाः प्रथमाध्यायस्य
चतुर्थेपादाद्वारय्य चतुर्थेपादपर्यन्तं प्रतिपादयाम् ।

No. 2533. निम्बार्कनामसहस्रम् । Substance, country-made paper,
7½ × 4 inches. Folia, 27. Lines, 7 on a page. Extent, 28½ ślokas.
Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu
Rādhikāprasāda Sen. Appearance, fresh. Verse. Incorrect.

Nimbārka-nāma-sahasra. A hymn in praise of Nimbārka.
It professes to be an extract from one of the minor Purāṇas.

Beginning. चनिवदः सदा जाता निम्बार्केः पुदपायेयित् ।

कृपासारसुभाहृष्टा निमनीचप्रवर्तकः ।

चेतायुगे मतप्राये नीमिवारकवादिना ।

आराधनाय कृष्णस्य विप्रा नीरमुकादयः ॥

वज्रकाशं तपसाध्या नारायणपरायणम् ।

भुवनधरनाराधारेभिरे ते नमो नमः ॥

End.

चक्रिक + मवतीर्थं विष्णुचक्रकृतेव

हरिविधिवरपाशं चचादी निम्बार्कम् ।

मजपतिदुत + नीरहृदिकाकृति न

विम + + + मने निम्बार्कनाचार्यवर्णम् ॥

Colophon. इति श्रीनैमिषकखे श्रीनिम्बार्नेनामसदृशं सत्यम् ।

विषयः । सुदर्शनान्ताराल भगवतो निम्बार्नेनामसदृशं ।

No. 2534. छन्दोमञ्जरीटीका । Substance, country-made paper, 11 × 5½ inches. Folia, 28. Lines, 9 on a page. Extent, 519 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Chhandomanjarī-tīkā. A commentary on the 'Chhandomanjarī,' a treatise on versification. By Vāṇśīdhara.

Beginning. कर्मोपपत्तेर्दोषं च भक्तिवत्प्रकाशयति ।

श्रीलक्ष्मणरघो वन्दे सन्देशमपावको ॥

पञ्चपरिचितायां सद्यश्चन्देष्टकन्दकाद्यायां ।

वर्गीयद्वन्द्वोक्तौ यथा किञ्च साधये दधतु ॥

यन्मार्गे विनिर्दिष्टेनाप्रधानरूपं लङ्कं शिखारिचार्धं प्रतिजानीते देवमिति ।

End. एव पूर्वोक्तानां यथानां गुणाद्युपलब्धनाय समुदायसंग्राहकवादेक-
वर्गं तत्रादौ ममसदृशं ।

Colophon. इति । सनातनं चन्दोमञ्जरीटीका ।

विषयः । महादासकृतचन्दोमञ्जरीटीकायाः व्याख्यानम् ।

No. 2535. सारकौमुदी । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 192. Lines, 12 on a page. Extent, 4,740 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rāmadāsa Sen. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Sāra-kaumudī. A treatise on pathology and therapeutics. Author's name not made out.

Beginning. प्रथमं परमानन्दहृदयं मुरोः पदम् ।

नन्दोपाधुपेयाय साधये सारकौमुदी ।

यस्यार्थकामनेकाद्यानारोमं सकलममं ।

रीनालकापचर्माः केवलो जीवितका च ।

कपित्थकोः कपित्थकोः कपित्थिचं कपित्थ + का

कर्मोक्त्याः कपित्थिचं विहितः नास्ति निम्बका

आधिक्य परिज्ञानं वेदनायाश्च निषयः ।

एतद्वैद्यस्य वैखलं × + + + + + +

आवत्कथनताः प्राया आवत्तादि निरिन्द्रियः ।

मावधिक्रिया कर्मणा कावत्ता कुडिळा नतिः । इत्यादि ।

End. दशाङ्गमदं पीत्वा सर्वैर्कीटविषं जयेत् ।

कीटद्वयक्रियाः सर्वेः समानाः स्युरनेकजः ॥

Colophon. इति चारकोमुषा विषाधिकारपरिच्छेदः ।

विषयः । चरादिविषाधिकारपर्यन्तं सर्वेषु रोगाणां चिकित्सानिरूपणम् । भेषज-
पञ्चाङ्गम् ।

No. 2536. धातुपाठः । Substance, country-made paper, 10 × 5½ inches. Folia, 21. Lines, 9 on a page. Extent, 403 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikā-prasāda Sen. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Dhātu-pātha. On Saṅskṛit conjugation and paradigms of verbs. By Bhīmadāsa.

Beginning. भू सतावानुदात्तः परस्मैभावः । अथ कथानाः षड्विंशदनुदात्तैः । एष इदौ सर्वं षड्वर्षं ।

End. नरस्य मतो यस्य प्रवृत्तौ सम्भूयस् प्रभूतभावे चम्बर चम्बर उभारयो

Colophon. इति कथादिमयो धातुपाठः भौमदेवकृतः सम्पूर्णतमाप ।

विषयः । चुरादि-भ्रादि-वधादिनचक्रमेव धातुमालयैक्यम् । आत्मनेपदादिनिरूपणम् ।

No. 2537. श्रुतपथानुवाकसंख्या । Substance, country-made paper, 9 × 5 inches. Folia, 12. Lines, 11 on a page. Extent, 26½ ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, fresh. Prose. Correct.

Śātapathānuvāka-saṅkhyā. An Index to the Anuvākas of the Śātapatha Brāhmaṇa of the Mādhyandini Śākhā. By Dāmodara.

Beginning. (दे षचे न क) अर्धं वै प्राज्ञायां पंचवते । समग्रं वा एते प्रजयन्ति । यदा-
काके दीर्घवच इवा । इत्यादि ।

End. एवं चतुर्विंशकाद्ये उग्रपथाग्रन्थवचनानुसरणम् । ० । ५० । २१ । १४ ।

सर्वजैर्द्वयनाभावे अस्मिन् मा-भिरुच्यते ।

चतुर्दशैव काण्डानि प्रोक्तानि मुनिसत्तमे ।
 अष्टपष्टिप्रपाठाश्च अध्यायाः शतमेव च ।
 ब्राह्मणानाम्पञ्चरि शतानि कीर्तितान्यपि ।
 अष्टविंशत् तथान्यानि सन्निदिष्टान्यसंशयम् ।
 कष्टिकानामियं संख्या सप्तसाप्तसप्तशती ॥
 चतुर्विंशतिरेवाय प्रोक्ता + मुनिसत्तमे ।
 श्रीमद्भगवद्गीतायां कृतोऽयं सत्यरिचयः ॥
 परार्थमेव तत्त्वज्ञः परार्थैकपञ्चाशथाः ।

Colophon. इति श्रीउपाध्यायवद्वर्ग्यनद्याख्यात्मनरन्धीतिशिरकवीद्भगवद्गीतायां
 शतपञ्चानुवाकसंख्या ।

विषयः । गुरुप्रज्ञावर्द्धनीयमाध्यन्दिनीशाखायाः अनुवाकपरिचयः ।

No. 2538. योगचिन्तामणिः । Substance, country-made paper, 13 x 5 inches. Folia, 60. Lines, 10 on a page. Extent, 1,875 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rádhikáprasáda Sen. Appearance, fresh. Prose and verse. Incorrect.

Yoga-chintámani. On the mystical rites of the Yoga system. By Śivánanda Sarasvatí, disciple of Rámachandra Sadánanda Sarasvatí.

Beginning + + + + + का येनिसम्भवः ।

यस्य कृष्णलिनी नाम परा शक्तिः प्रतिष्ठिता ।
 प्राणप्रतिबिम्बनादानां सावित्री सा सरस्वती ॥
 मूलाधारायकोषाद्या सुषुम्ना नक्षत्ररत्नम् । इत्यादि ।
End. येनाराधि महादेवा गौरी नृपतिर वा शक्तिः ।
 सन्मोदरो रविर्वापि स योगान् सिद्धिमाप्नुयात् ॥

Colophon. इति श्रीभगवत्सर्वपदपरिभाषाकारार्थवीरामचन्द्रसदागन्धसरस्वतीशिर
 शिवानन्दसरस्वतीविरचितयोगचिन्तामणौ चतुर्थपरिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । षट्चक्रसंख्यानादिकथनम् । कक्षाचिन्तामेन मूलाधारसाधिभाष्यप्रयोगोद्देशक-
 यम् । दशस्थित्यानादिकथनम् । भाजक-रजक-वातक-क्षेपक-पायक-रेचक-हासक-शेषक-धोषक-
 वन्धक-रूपद्वयविधदैविकवक्रियानादिनिरूपणम् । षोडशविधाभारनिरूपणम् । विषर्गसप्त
 साधनां संख्यानादिकथनम् । योगिसुप्तनिरूपणम् । ब्रह्मचर्यासहविषयनिरूपणम् । मत्तान-
 देव चर्याचक्रनिरूपणादिकम् । अथ ध्यानप्रकारादिकथनम् । शरीरकौशिकसंश्लेषकानादि

कथनं । एतद्योगप्रक्रियायां धातौकरणप्रकारादिकथनं । वृत्तिकर्मकथनं । नेतीकर्मकथनं ।
 चाटककर्मकथनं । नीलीकर्मकथनं कपालभातीकर्मनिरूपणम् । महाभुद्रा-महाबन्ध-महा-
 वेधप्रभृतिनवविधमुद्रानिरूपणं । तत्तत्साधनप्रकारफलादिकथनं । अभ्यासप्रक्रियाकथनम् । यो-
 गाद्विनिरूपणम् । दशविधयमलक्षणकथनं । नियमकथनं । तपः-सन्नोष-आसिखादीनां लक्षणं ।
 आसननिरूपणं । पद्म-स्रक्तिकार्द्धचन्द्रासनाञ्जलिका-दण्ड-पीठ-पर्यङ्क-योगपट्टासन-योगसिद्धि-
 कूर्म-चर्द्धगोमुख-त्रैरसिंह भद्र-मुक्त-मथूर-कुङ्कुट-धनुः-पश्चिमतानप्रभृतीनामासनानां लक्षणा-
 दिकथनं । योगसाधनस्थानादिकथनं । नाडीशुद्धिप्रकारकथनं । प्रणायामप्रक्रियाकथनं । तच्च
 प्रथमाभ्यासादौ शिरःकन्यादिलक्षणकौर्त्तनं । पूरककुम्भकरेचकेषु ध्यानजपविशेषकौर्त्तनं । सग-
 भेप्रणायामनिरूपणं । विगर्भेप्रणायामादिकथनं । स्तौशूद्रादिषु प्रणायामविशेषकथनं । प्राणा-
 यामस्य चरमावस्थायां धमरावगोष्ठीषादिभवनकथनं । प्राणजयोपायकथनं । रोगदशयां योगा-
 भ्यासनिषेधकथनं । वायोः कुण्डलिनीस्थानप्रेरणप्रक्रियाकथनं । प्रथमयोगाभ्यासप्रक्रियाकथनं ।
 तच्च तच्च चिह्नदिकथनम् । पञ्चयोगस्य लक्षणादिकथनं । प्रत्याहारलक्षणं । तत् प्रक्रियाकथनं ।
 धारणालक्षणं । देहे पादादिजानुपर्यन्तं शयिवीथानमितिकथनं । आजानुपायपर्यन्तं जल-
 स्थानकथनं । एवं वक्रिस्थानादिनिरूपणं । पञ्चविधधारणाप्रकारकौर्त्तनं । तच्च फलकथनम् ।
 ध्यानलक्षणकथनादिकं । निर्गुणध्यानप्रकारकथनं । सगुणध्यानप्रक्रियाकथनं । समाधिनिरूपणं ।
 योगप्रतिबन्धकधर्मोपसर्गादिनिरूपणं । योगाभ्यासात् परमेश्वरानुग्रहीतस्य निष्पिन्नं साङ्गयोग-
 मतिउदयो योगिना विश्वासार्थं परोक्षार्थं क्रमेण मोक्षावाप्तरफलरूपजन्मोपधिमन्त्रतप आदि
 सिद्धिजननकथनं । कथ्यितसाधनेद्भवभेदात् द्विविधसिद्धिकथनं । योगसिद्धिलक्षणं । अष्टिमा-
 दिसिद्धिलक्षणं । प्रलयेऽपि योगिनः सर्वसुखभाजत्वकथनं । लिप्तमूर्खविकल्पकपक्षिभृनिनि-
 रूपणं । अन्तःकरणजयप्रक्रियाकथनं । कैवल्यनिरूपणं । आयुर्ज्ञानप्रकारकथनं । आसन्नमृत्यु-
 लक्षणं ।

No. 2539. आचारपद्धतिः । Substance, country-made paper, 7½ x 5 inches. Folia, 80. Lines, 7 on a page. Extent, 1,050 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1855. Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Āchāra-paddhati. A digest of the Smṛiti rules regarding Āchāra. By S'ṛīdhara Sūri.

Beginning. सव्या + + दर्शयितुं जनाना-

माचारसारकनिवाहमूर्तिः ।

भानोः करोत्यञ्जलिमहमूर्तिः

पायादपायास्य सदाग्निवे नः ॥

कात्यायनाष्टमं निमित्तकर्मोक्तं द्विजकर्म ।

आह्निकं तत्समुचित्य श्रीधरेण लिख्यते ॥

End.

एकादशहस्तौ चैव पश्येत् चतुर्दशौ ।

आद्यामपवसेद्विष्य नामद्यादनयोर्दिवा ॥

Colophon. इति श्रीश्रीधरस्वरिचरिचितायामाचारपद्धतौ योगप्रसङ्गविधिः । श्रीस-

दाचारपद्धतावष्टविंशद्विधयः समाप्ताः । संवत् १८५५ ।

आश्विनेऽपरपक्षे वै पञ्चम्या रविवासरे ।

ष्टश्रीधरेण नैपासे आह्निकं लिखितं मया ॥

विषयः । आचारश्रुतिः । सुप्रभातविधिकीर्तनं । मूर्धन्यगौदिविधिः । शौचविधिः । आ-
चमनविधिः । गृह्णाधिकारे विशेषकथनं । ब्राह्मणस्य ताम्बूलभक्षणार्थं उच्छिष्टाभावकथना-
दिकं । दन्तधावनविधिः । तत्र दन्तकाष्ठनिष्पद्यादिकं । यज्ञोपवीतविधिः । नवसूत्राणां
देवताकथनं । दर्भविधिः । अवस्त्राभेदेन दर्भस्य दर्भ-कुम्भ-कुम्भ-पञ्चपादिनामभेदनिरूपणं ।
पवित्रादीनां लक्षणं । शिवावन्धनविधिः । प्रातःस्नानविधिः । तत्र तीर्थपट्टिकान्धन-जला-
भिगमन्यादिकथनं । स्नानाविलज्जले स्नानादिफलकीर्तनं । स्नानजले स्नानाशक्तौ दिशवाय-
यादिस्नाननिरूपणं । वस्त्रपरिधानविधिः । एकच्छेदाद्यो भवति तस्यैवान्तरवर्गेण प्रच्छादयतीति
निरूपणम् । तिलकविधिः । सन्ध्यापासनविधिः । प्रातःसन्ध्याप्रयोगः । अभिवादनविधिः । अण-
भिवादननिरूपणं । अध्ययनविधिः । योगसेनविधिः । आपत्काले द्विजस्य कुशौद-लवि-वाणिज्या-
द्यनुष्ठाने दोषाभावकथनं । नैमित्तिकस्नानविधिः । काम्यस्नानविधिः । क्रियास्नानविधिः । गङ्गा-
स्नानमन्त्रकथनं । एवं करतोया-कोशिकी-गङ्गासागर-नर्मदा-गोमती-गौतम्यादिषु स्नानविधि-
कथनं । महापक्षरूपविधिः । श्रुतिकाप्रार्थनाविधिः । गोमयप्रार्थनाविधिः । अभिवेकविधिः ।
तर्पणविधिः । दिनविशेषे तिलतर्पणविधेः । मध्याह्नसन्ध्याविधिः । ब्रह्मयज्ञविधिः । स्या-
तर्पणविधिः । सामान्यतोदेवाचमनविधिः । जलदेवाचमनविधिः । प्रोक्षणाभिविधिः । गृहदेवा-
चमनविधिः । वैश्वदेवविधिः । वैश्वदेववस्त्रमन्त्रकथनं । गोपासमन्त्रकथनं । नित्यत्रादिविधिः ।
अतिथिपूजनविधिः । तत्र अपूजने दोषकथनं । भोजनविधिः । सायंसन्ध्याविधिः ।
शयनविधिः । शौचशयनविधिः । गृहस्वाध्यायविधिः । संक्षेपेण योगविधिकीर्तनं । शिवाचम-
नाचारकथनम् ।

No. 2540. यजुर्वेदमन्त्रभाष्यम् । Substance, country-made paper,
10 x 4 inches. Folia, 362. Lines, 11 on a page. Extent, 9,926 ślokas.
Character, old Nāgara. Date, Sm. 1507. Place of deposit, Bahrāmpur,
Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, old. Prose. Correct.

Yajurveda-mantra-bhāṣhya. A commentary on the Mantras of the White Yajur Veda. By Uāṭa, otherwise and more frequently called Uvaṭa.

Beginning. हृदयं दक्षिणहस्तिमण्डलं याधिरक्ष यः ।

वेष्टते तमसं नैमि ऋग्यजुःसामविद्वजं ॥

आदित्या + + वान् यस्तु शाखाः पञ्चदशापराः ।

तं याज्ञवल्क्यं वन्देऽहं मन्त्रभाष्यप्रमिद्वये ॥

गुरुतस्तु के + + व तथा गतपथश्रुतेः ।

ऋषीन् वदामि मन्त्राणां देवताग्रहान्दमद्य श्रुत् ॥

ऋचो यजूंषि सामानि तद्यार्थः पदवाक्ययोः ।

श्रुतयस्याच याः प्रोक्ता योऽर्थेवादय कर्षणः ॥

तत्र पूर्वस्मिन् कल्पे विशिष्टकर्माजनितस्मृतिसंस्कारसम्मानानुद्दिग्दिग्भाषः सुप्रतिबु-
द्ध्यायेन हिरण्यगर्भप्रष्टतय इत्यादि ।

End. आकाशशब्देनैवेतद्रूपं ब्रह्माभिहितं स्यादित्यर्थः । अथमेव च ब्रह्माभि-

हितं स्यात् इति । अथमेव ब्रह्मवित् ॥

Colophon. इति क षट्छतौ मन्त्रभाष्ये अन्तर्निर्गतमोऽध्यायः समाप्तः ।

आनन्दपुरवास्यनम्रदण्डाण्यस्य सूनुना ।

मन्त्रभाष्यमिदं कृतं पदवाक्यैः सुनिश्चितैः ॥ संवत् १९०३ ।

विषयः । शुक्लदजुर्वेदीयमन्त्राणां व्याख्यानं ।

No. 2541. भागवतःपुस्तकम् । Substance, country-made paper, 6 × 4 inches. Folia, 2. Lines, 9 on a page. Extent, 22 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Bahrámpur, Bábu Rádhiká-prasáda Sen. Appearance, fresh. Verse. Correct.

Bhāgavatāśṭaka. A eulogium on the *Bhāgavata-purāṇa*, in 8 stanzas. By Ra-ikendra Deva.

Beginning. श्रीगोविन्दपदारविन्दमधुपामन्याभिरुपोऽभितान्

पूर्वप्रेसरमोऽगुणोऽञ्जलमनोऽष्टिप्रमद्वानवान् ।

शश्वत्कृष्णकथामहामृतमये गौरा मुदा खेन्दे

वन्दे भागवतानिमान् + + + । मूर्धा निपत्य कितौ ॥

End. एतद्भागवतामृतं पठति यः अशान्वितः असहं

भक्त्युक्तविद्वत्तनं प्रतिपदं प्रेमप्रमोदप्रदं ।

प्रेमाद्यं परमं भुवं स लभते हृन्दायने स्वात्मसु

मित्यं भागवतेष्वयैव वसगो (वसति) गोपाङ्गावतमः ॥

Colophon. श्रीमद्भारविन्ददेवेन विरचितं श्रीभागवताष्टकं समाप्तं ।

विषयः । श्रीमद्भागवतस्य श्लोकं ।

No. 2542. तीर्थरत्नाकरः । Substance, country-made paper, 11 × 4 inches. Folia, 303. Lines, 10 on a page. Extent, 7,927 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śr. 1690. Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikā-prasāda Sen. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tīrtharatnākara ALIAS Rāmāprasāda. A digest of the rules regarding pilgrimages and descriptions of a large number of the more renowned places of pilgrimage. By Rāmākṛiṣṇa Bhaṭṭa, son of Mādhava, of the Parāsara gotra.

Beginning. शानन्दाक्षितवक्त्रपङ्कजमिलश्रीलाम्बुदश्यामलं

मूर्तोत्सृज्यतस्मिन्परायणसङ्कुलं काव्यपाथेनिधिं ।

अजेन्द्रादिसमर्चिताङ्गप्रिकमलं तीर्थाख्यं सत्यं

सीतालक्ष्मणसेवितं रघुवरं श्रीरामचन्द्रं भजे ॥

भूमौ विद्याविनयविमलः सुप्रसिद्धोऽसि वंशः

कर्णमस्तुप्रवणमतयः सर्वं एव द्विजेन्द्राः ।

गोत्रं वक्त्रं प्रवरसहितं यत्र पाराशराख्यं

भक्तिर्विष्णोर्भुवनजननी देवता + पुराण ॥

शिवदासाभिधक्ष्य वंशे सर्वगुणान्विते ।

वेदशास्त्रार्थसम्पन्नः सदाचारपरोऽभवत् ॥

तत्पुत्रोऽमृन्निचयश्री द्विजेन्द्रो

मित्रः साक्षाद् प्राकृतोजोविद्येयैः ।

विद्वद्ब्रह्मैः पूजितः सर्वशास्त्र

आख्याश्रितोऽद्वैतकीर्तिः प्रविष्टाम् ॥

जगद्गुरुस्य सुतो मनीषी

जगद्गुरुस्य भिरतो बभूव ।

उदामविद्वज्जननीतकीर्ति

नदीपतीन्द्राचिन्तरमूर्तिः ॥

तस्माज्जातो वेदशास्त्रेभ्योऽती
 मन्नादेव्या भैरवाख्यो हि जेन्द्रः ।
 कौर्त्तिर्धनोपाज्जिता विश्ववन्द्या
 हतिशाय्या भूपतेः शेषवञ्छात् ॥
 समूहप्रसूता इति विमलकौर्त्तिर्हि जवर
 क्तो ब्रूमादेव्यायुधसदसि नारायण इति ।
 प्रसिद्धः शास्त्रेण चित्तिपतिसमूहार्चितपदः
 परब्रह्मामन्दोत्तरसप्तमास्त्रादनपठः ॥
 तस्माद्भृदुधर्षतनूरथार्यः
 श्रीमाधवः पुण्यपवित्रकौर्त्तिः ।
 वेदान वि + + भवप्रवृत्तिः
 श्रीरामचन्द्रार्पितचित्तवृत्तिः ॥
 तस्माज्जातः प्रभावा + रामकृष्णभिधः सुधोः ।
 पितृभक्तिपरः काश्या सर्वशास्त्रविशारदः ॥
 तत्तदुपन्यविनिर्माणात् स्वविद्या प्रकटीकृता ।
 प्रथिव्या येन कौर्त्तिश्च पूर्व्यापरसमुद्भयोः ॥
 राजराजाभिधश्रीमदुगोपीनाथद्विजोत्तमात् ।
 विद्वद्वागरहस्येषु प्राप्तं भट्टपदं स्मिरं ॥
 मज्जपतिसदासि + सा पदवी बलभद्रराजगुरोः ।
 पण्डितशिरोमणिरिति प्रतापमानेच्छनिर्माणात् ॥
 सोऽयं निबन्धानालोच्य पुराणानि च यत्नतः ।
 रामप्रसादात् कुर्वते कृतौ तीर्थैर्निरूपणम् ॥
 अथ तीर्थमाद्यात्म्यं । वायुपुराणे ।
 श्रीरामप्रसादनिष्पन्नतीर्थरत्नाकरो मया ।
 तत्पादपद्मयुगे काश्या भक्त्या निवेदितः ॥

End.

Colophon. श्रीमत्पाराशरसंगोचसकलशास्त्रविशारदश्रीमाधवात्मजरामकृष्णभट्टविर-
 चिते श्रीरामप्रसादाख्ये तीर्थरत्नाकरे मध्यदेशस्थतीर्थमाद्यात्म्यं समाप्तं ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।
 संवत् १९६० । वैशाखवदि ।

विषयः । सामान्यतः तीर्थमाद्यात्म्यवर्णनं । तीर्थैरूपनिरूपणं । स्वयम्भूतदेवनिर्मितभे-
 देन द्विविधतीर्थवर्णनं । विष्णुश्रिततीर्थनिरूपणं । हिमालयाश्रिततीर्थवर्णनं । सत्य-समादि-
 मानसतीर्थनिरूपणं । तीर्थयात्राविधानवर्णनं । पाञ्चशाद्विधानं । श्रीराद्विधानं । तत्र

तीर्थक्षमादीनां श्रायस्तिथिनिर्णयः । तीर्थविशेषे यामारोह्यादिना मन्त्रे दोषनिर्णयः ।
 तीर्थधिकारिनिर्णयः । गुरुश्रुत्य जीवस्तिथिर्न श्रुतिः इति निर्णयः । काश्यादिकौर्त्त-
 नः । तीर्थप्रवेशदिने कर्त्तव्यनिर्णयः । तत्र उपवासविधिः । मुष्कमविधिः । रुचवानां मुष्क-
 प्रतिषेधकथनं । सामान्यतः तीर्थत्रादिविधिकीर्त्तनं । तत्र अधिकारिनिर्णयः । प्रसङ्गादर्थनिर्णये
 अधिकारिनिर्णयः । गङ्गादीनां माहात्म्यकथनं । सरस्वत्या उपाख्यानं । पुण्ड्रिचमाहात्म्यं ।
 शुद्धकमाहात्म्यं । पुष्करमाहात्म्यं । प्रभासमाहात्म्यं । जमनगरकीर्त्तयमाहात्म्यं । नर्मदासा-
 हात्म्यं । तत्र स्नानविधिः । नर्मदास्नानकीर्त्तनं । तत्र दानादिफलकीर्त्तनं । मणिकर्षिकाया
 उत्पत्तिकथनादिकं । काशीमाहात्म्यं । मुक्तिधामनिर्णयः । तुष्यभङ्गा माहात्म्यकथनं । देव-
 दास्यमाहात्म्यं । मातृतीर्थमाहात्म्यं । द्वारकामाहात्म्यं । गोदावरीमाहात्म्यं । सेतुबन्धमा-
 हात्म्यं । तापीमाहात्म्यं । उज्जयिनीमाहात्म्यं । पाकपुण्ड्रवर्त्तमादिनामाविधितीर्थमाहात्म्यं ।
 सप्तकोटीश्वरमाहात्म्यं । चलापथमाहात्म्यं । रामेश्वरमाहात्म्यं । छत्रिवासेश्वरमाहात्म्यं । सप्त-
 ज्ञादितोर्थकाहात्म्यं । गङ्गोद्गतेतीर्थमाहात्म्यं । कैलासमुच्चमाहात्म्यं । यमुनामाहात्म्यं । भागीर-
 थ्या उत्पत्तिकथनं । तज्जलमरणादिफलकीर्त्तनं । शालग्राममाहात्म्यं । विरजाशेषमाहात्म्यं ।
 गङ्गासगरसमीपे कपिलदर्शनफलकथनं । जैमिशारङ्गमाहात्म्यं । बदरिकाश्रममाहात्म्यं ।
 मथुरामाहात्म्यं । सरस्वतीमाहात्म्यं । विशेषेण काशीमाहात्म्यकथनं । गङ्गापूजनविधानं ।
 निरिदामोदरमाहात्म्यं । दक्षिणोक्तयमाहात्म्यं । प्रभासतीर्थमाहात्म्यं । तत्र यात्राक्रमनिर्ण-
 यः । काश्यादिकौर्त्तनः । कोटादित्यमाहात्म्यं । प्रयागमाहात्म्यं । गयामाहात्म्यं । प्रयागे
 मावसानफलकथनं । पञ्चकोशीयात्राविधिः । विशेषेण प्रभासमाहात्म्यकथनं । कालेश्वरमाहा-
 त्म्यकथनं । श्रीहरेश्वरमाहात्म्यं । कपाळमोचनमाहात्म्यं । छत्रिवासेश्वरमाहात्म्यं । रेवातीर्थ-
 माहात्म्यं । द्वारकामाहात्म्यं । आवन्तीमाहात्म्यं । कोटितीर्थमाहात्म्यं । अक्षय्यामाहात्म्यं ।
 समुद्रस्नानविधिकीर्त्तनं । रक्षपादमाहात्म्यं । अयोध्यामाहात्म्यं । गोदावरीमाहात्म्यं । समुद्र-
 स्नानमाहात्म्यं । रामतीर्थमाहात्म्यं । जीतवीमाहात्म्यं । गोदावरीतीर्थस्नानतीर्थविवरणं । शङ्ख-
 तीर्थमाहात्म्यं । रामेश्वरवृत्तिकथनं । मणिकर्षिकापरिमाणादिनिर्णयः । काशीश्वरमाहा-
 त्म्यकीर्त्तनं । पञ्चतीर्थविधिकीर्त्तनं । गङ्गीश्वरमाहात्म्यं । तीर्थ प्रतिपद्यादिनियमकथनं । पुण्ड-
 रीकमाहात्म्यं । स्नानयात्रादिविधिकथनं । महाभारततीर्थमहिमादिकीर्त्तनञ्च ।

No. 2543. बालबोधः। Substance, country-made paper, 11 × 5½
 inches. Folia, 32. Lines, 8 on a page. Extent, 606 ślokas. Character,
 Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikāprasāda
 Sen. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Bāla-bodha. An elementary grammar of the Sanskrit language,
 containing a paraphrase of the well-known Śārasvata Vyākaraṇa.

By Mohanalāla, son of Hirādharma. Cf. My Catalogue of Sanskrit Grammars, p. 151.

Beginning. प्रथम्य परमात्मानं बालधीदृष्टिद्वये ।

सारसूक्तोक्तं कुर्वे प्रक्रियां नातिविक्रता ।

इन्द्रादयोऽपि यस्यान् न ययुः शब्दवारिधेः ।

प्रक्रियां तस्य कृतस्य समो बह्वुं नरः कथम् ॥

अ इ उ ऋ ए ऐ ओ औ, च य व र ल, अ ण न म, इत्यादि ।

End. यूनः तिः । युवतिः । इति स्त्रीप्रत्ययाः । लोकात् शेषस्य भिदिः ।

श्रीश्रीराधरसूक्तोर्मादनशास्त्रस्य कान्यकुब्जस्य कतिरातनोतु + + + मेधाया इतदित्यं
दृष्टिं ।

Colophon. इति श्रीश्रीनापतिबागोशभट्टाचार्यपण्डितराज + श्रीश्रीराधरात्मजमित्र-
मादनशास्त्रविरचिता बालबोधः समाप्तः । संवत् १८१० । माघशुद्धौ ।

विषयः । आक्षरप्रक्रियाकथनं ।

No. 2544. मनोरनादृष्टिः । Substance, country-made paper, 11 × 5 inches. Folia, 29. Lines, 11 on a page. Extent, 810 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Manoramā-vṛitti. A commentary on Vararuchi's grammar of the Prākṛit language. By Bhāmaha. Printed in Professor Cowell's excellent edition of the text.

Beginning. संसारतारकमुपा + अरेन्द्रवन्द्या

मद्भानजं + तमसो द्विषमुपश्रुतिं ।

पार्श्वं प्रथम्य भुवनत्रयभूषयन्

प्रारभ्यते + + + + मध्यायनस्य पश्चात् ॥

इन्धान्नरा + अरसद्वयसूक्तमुष्टि

+ तीरतन्मुषिमिवा + पकाररत्नं

विशार्यस्तुमचक्षं विराजमुषेः

+ रं ममामि गत + ममक्षं स्वभिजे ॥

+ + + + + + + + + आदेरतः । अधिकारोऽयं । यदित् जडंभुक्त-
मिष्यामः । आदेरतुस्थाने तद्वति । इत्यादि ।

End. अ + रर्थ आनो निपात्यते । अधोषी असं कलाञ्च ।

Colophon. इति श्रीमन्नवररचिहते प्राकृतप्रकाशे मनोरमायां ह्योऽष्टमा परि-
च्छेदः सम्पूर्णः ।

विषयः । नवररचितप्राकृतसूत्रस्य विवरणम् ।

No. 2545. Advaitānandasāgara. Substance, country-made paper, 13 × 5 inches. Folia, 477. Lines, 7 on a page. Extent, 8,538 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1804. Place of deposit, Bahrāmpur, Bāhu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Advaitānanda-sāgara. An elaborate dissertation on the adual system of the Vedānta doctrine. By Raghūttama Tīrtha, disciple of Purushottama Tīrtha and Svayamprakāśa Tīrtha.

Beginning. यत्पादपञ्चरत्नसा शिरसा धृतेन

जीवाधमोऽपि हि रघुनमसां गतोऽहम् ।

अद्वैतसौख्यपुत्रे पुत्रप्राप्तमाय

मसौ गतोऽस्तु गुरवे कव्यामसाय ॥

अद्वैतं सचिदानन्दं ससीतं रघुनन्दनम् ।

समस्तसिद्धिं देवं सोऽहमस्मीति चिन्तये ॥

आख्ये तव यदि शिक्षा निष्प्रत्यूहं सुदुर्लभेऽर्थम् ।

चेरन्मपादपद्मं चे सन्मस्य हुतं चेतः ॥

भेदभक्तान् भोक्तवन् भवसेवकस्त्रीलया ।

सम्पूज्यभूमन्मार्त्तान् भगवन्ममहं भजे ॥

लोकसङ्ग्रहमियोऽतिभक्तयः

भार्तिश्रुतिविधिस्तुष्ट्यर्थमस्तयः ।

साधितप्रयत्नसर्वमिदम्

सन्तु मे हृदि सदैकपुत्रयः ॥

+++++

हृदा संसारकानारदावसन्नापसङ्कुलाः ।

माधवनां चित्तमातङ्गा अद्वैतानन्दसागरं ॥

End. या वाचो विधिसन्निधौ जलधिया वा भार्तिभ्यः सन्निधौ

वेशानां शरीरिणो धरविजा या रामचन्द्रप्रिया ।

किं भूमे जगदेकदैवतमिदं यन्नामरूपात्मकं

मुक्ताधारसमुत्थितोपनिषद्वा वा पातु मे वैश्वरो ॥

Colophon. इति श्रीमद्देवानन्दस्य ज्ञानदेवविभागे चरकस्य दैतभक्तिकथनी समाप्ता । इति श्रीमद्देवानन्दस्य ज्ञानदेव परमहंसपरिभाषकाचार्यश्रीपुरुषोत्तमतीर्थेन चरकप्रकाश-
नीर्धेश्वरीरूपमतीर्थकृते ज्ञानदेव विभागे समाप्ता । संवत् १८८४ । भाष्यरक्तव्यवस्था ।
पञ्चसंख्या २०५० ।

विषयः । १ प्रथमे विभागे,—विवेकनिरूपणं । अविवेककथनं । अभयार्जुनदेवमिरूपणं
विवेकापायकथनं । साधुकथनं । असाधुकथनं । पापकथनं । सत्यकथनं । भक्तिकथना-
दिकथनं । गुरुः । भूमीभूतभेदेन चरेर्द्विविधध्यानकथनादिकं । गुरुभक्तिमाहात्म्यकीर्तनं । अद्वै-
तभक्तिस्य गुरुत्वनिरूपणं । शास्त्रमन्त्रोपदेशे ब्राह्मणस्यैव अधिकार इति निरूपणं । आचार्य-
कथनं । सदाचारकथनादिकथनं । श्रद्धाकृतपुत्राद्यपाठादौ दोषकथनं । ब्राह्मणमाहात्म्यकी-
र्तनं । भूमीदिवन्द्यप्रकारादिकथनं । शास्त्रकथनं । चित्ताचितकथनं । परापरविद्यानिरूपणं ।
अज्ञापात्रादिविद्यानिरूपणं । उपवेदकथनं । वेदकथनं । मन्त्रब्राह्मणादिकथनं । विधिभेद-
निरूपणादिकं । अर्थवादनिरूपणं । ग्रामाण्यवादः । प्रयोजनभेदेन वेदभेदकथनं । शिक्षाप्रयोज-
नादिकीर्तनं । मित्तस्तशास्त्रप्रयोजनादिकीर्तनं । जन्मीष्ठीतिषादीनां प्रयोजनादिकथनं । उप-
ज्ञानां प्रयोजनादिकीर्तनं । महापुराणोपपुराणानां कथनं तत्तन्नामकीर्तनञ्च । द्विविधव्याय-
भेदकीर्तनादिकं । श्रीमद्भागवतभेदप्रयोजनादिकथनं । एवं चर्मशास्त्र-संज्ञ-पातञ्जल-पाशु-
पत-वैष्णवशास्त्राणां तात्पर्यादिकनिरूपणं । उपवेदभेदकथनं । तत्र आधुर्जैद्विविधकथनं । धनु-
र्जैद्विविधादिकनिरूपणं । गार्ग्यजैद्विविधादिकथनं । अथ काशशास्त्रकीर्तनं । अर्थशास्त्रस्य
नीतिगुरुरादि-श्रीपुरुषकथन-रत्नशास्त्र-पाकशास्त्र-मन्त्रशास्त्रादिभेदैः बहुविधलकथनं । आर-
म्भवाद-परिणामवाद-विवर्तवादभेदेन प्रख्यानस्य त्रैविध्यकथनं । तत्र कषादजैमिनिगीतमद-
र्शनेषु आरम्भवादनिरूपणमतिकथनं । एवं वैष्णव-संज्ञे-पातञ्जल-पाशुपातपरिणामवादक-
थनं । वेदान्तोषु विवर्तवादकथनञ्च । त्रिविधवादानां स्वल्पनिरूपणं । राजधर्मनिरूपणं ।
तत्र राजकृत्यनिरूपणं । अतुर्जैमिनिरूपणं । तत्र धर्मकथनं । तदुपायनिरूपणादिकं । तन्मा-
हात्म्यकथनञ्च । सन्धीपासनादिकनैवता । स्वधर्मपरित्यागे दोषकथनं । भगवदुपासनावश्यकता ।
आत्मोपहितकर्मोनुष्ठानकर्तव्यता । विष्णुश्रवादीनामभेदनिरूपणं । दुर्गास्तव्यारभेदकथनं ।
पञ्चवक्त्रविहीनस्य पातित्यनिरूपणं । शास्त्रे परमेश्वरदृष्टा भक्तिः कर्तव्येतिनिरूपणं । परमध-
र्मनिरूपणं । वेदव्याख्यापि अर्थवैतन्यमितिनिरूपणं । पुराणस्य सर्वप्रतिसर्गादिपञ्चकथ-
नकथननिरूपणं । तस्य पञ्चवर्ककथनं । पञ्चाङ्गकीर्तनञ्च । जन्ममृत्युः विधातुरपि संसारिण-
कथनं । रक्षित्वमितिधनुःकथनकथादिकं । मोक्षकथनं । श्रीमद्भागवतस्य दशविधकथनकथ-
नकथनकथनं । ब्रह्मकथननिरूपणं । श्रीमद्भागवतस्य सर्वपुत्रादिश्रीरामविलनिरूपणं । ब्राह्म-
दिपुराणानां प्रत्येकं विशेषकथनकीर्तनं । श्रीमद्भागवतं वेदवेदकृतमेव मन्त्रमन्त्रानां मन्त्र-
कथनादिकं । प्रत्येकमपपुराणस्य विशेषकथनकीर्तनं । शास्त्रस्य ब्रह्मकथनकथनं । सांख्यिक-

राजसतामसपुराणभेदकीर्तनं । मन्वादिस्मृतीनां सात्त्विकादिभेदनिर्णयः । पुरा किञ्च सत्यबु-
गादौ वेदादिशास्त्रमेकैकमासीत् । द्वापरादौ तु शास्त्राणि अस्मिताभौतिनिरूपणं ।

१ द्वितीये विभागे,—शरीरव्यधारौ शिवदुर्गागणेशाख्यः परमात्मा सायथा नठवत् भक्ता-
नुपसार्थं पितामहपुत्ररूपेण अवतीर्ण इति कीर्तनं । सर्वत्र चादौ गणेशपूजाविधानं । आत्माना
सह अभिन्नत्वेन परात्मचित्तनिरूपयता । हरिहरगणेशादीनां सात्त्विकतामसत्वादिनिरूपणं ।
अथ विविधवादकीर्तनं । लौलानिरूपणादिकं । देवानां सात्त्विकादिभावनिरूपणं । गणेशपूज-
नविधानं । ब्रह्म परब्रह्मत्वनिरूपणं । परमेश्वरस्य सातन्त्र्येण परोपकारायैव शरीरग्रहणं न तु
पारतन्त्र्येण कर्मवश्यतया रूभोगार्थमिति निरूपणं । ब्रह्मा विष्णुरीश्वर इत्यादिमादिभेदेन
तथो जीवा मन्त्रेश्वरस्य अधिकारिपुत्रत्वा इत्यादिनिरूपणं । ब्रह्मभक्तलक्षणकीर्तनं । कोटिस्त्रिंश
भिधानतीर्थविवरणं । हरस्य पितामहाकरणकारणकथनं । तस्य ब्रह्मपुत्रत्वहेतुकथनं । पिताम
हस्य जन्मकथनं । व्यापहारिकपारमार्थिकभेदेन द्विविधतत्त्वनिरूपणादिकं । शिवमाहात्म्यकी-
र्तनं । कस्यो शिवमन्त्रविहीनस्य पापभागित्वकथनं । लिङ्गपूजाया नित्यत्वकथनं । त्रिपुष्ट्रमा-
लिकादिधारणावश्यकता । तिलकरचनादौ अङ्गुल्यादिनियमः । ब्रह्मादीनां मासात्म्यकथनं ।
तदुत्पत्तिकथनं । लिङ्गपूजाविधिः । निष्कामप्रवृत्त्यविचारः । दुर्गायाः भगवच्छक्तिनिरूपणं ।
आराधनालक्षणं । दुर्गाभक्तिमाहात्म्यकीर्तनं । सांसारिकदुर्गापूजाविधानं । देवाः जगत्प्रवृ-
त्तित्वनिरूपणादिकं । तत्र विविधवादकीर्तनं । जीवस्वरूपकीर्तनं । मेनकादिमासलययोः
पुरतः देव्या ऐश्वर्यरूपप्रदर्शनकथनं । शास्त्रसम्प्रदाये मतभेदकथनं । अवयवमननादीनां स्वरूप-
निरूपणं । दुर्गानामकीर्तनमाहात्म्यं दुर्गादर्शनफलकथनं । एवं स्मरणादीनां फलकथनं ।
दुर्गायाः प्रियस्थाननिरूपणं । पीठमाहात्म्यकीर्तनं । दुर्गासहस्रनामस्तोत्रकीर्तनं । विष्णुस्वरूपनि-
रूपणं । अवतारप्रयोजनादिकीर्तनं । स्वतन्त्रस्य भगवतो रघुवंशदो जन्मग्रहणकारणनिरूपणं ।
सर्वभूतसङ्गिनः तस्य कथं निर्बन्धकारत्वमिति निरूपणं । भगवन्मूर्तिनिरूपणं । सत्सुख्यैवस्वरूप-
कथनं । न केवलया भक्त्या ईश्वरतत्त्वं वेदितुं शक्यं किन्तु विचारेणैवेति निरूपणं । श्रीकृष्णो-
धादिरूपदादर्शविधमानसमलकथनं । अविद्याश्रितादिपञ्चकलेशनिरूपणं । भक्तेः दशविधगुण-
निरूपणं । भक्तिभेदकीर्तनं । अकामेन हरिभजनकर्मव्यता । मूर्तामूर्तभेदेन हरेर्द्विविधरूप-
कथनं । बासुदेवादिनाममाहात्म्यकीर्तनं । ब्रह्मपदशक्यतावच्छेदकनिरूपणं । सगुणभावकानां
तामसादिभक्तानामिव निर्गुणभावकानां परमभावतानाञ्च भगवद्भक्तकीर्तनं कर्तव्यमिति
निरूपणं । प्रवृत्तिमार्गादिनिरूपणं । विष्णुपूजाविधानं । पापभेदेन नरकयातनाभोगप्रकारकी-
र्तनं । आध्यात्मिकादिविविधदुःखैकान्तपरित्यागोपायकथनं । सूर्यस्य परब्रह्मत्वनिरूपणं । तद्ग-
णिमाहात्म्यकीर्तनं । तदर्चनाविधानं ।

२ तृतीये विभागे,—वन्देव्यनिरूपणं । तस्य त्रिपुष्ट्रविवरणं । तत्र जगत्प्रवृत्तिनिरूपणं ।
स्वभासुतयोः मेनावेतरण्याजन्मकथनं । हिमास्तयेन सह मेनायाः विवाहकथनं । गङ्गायाः गो

श्याय अश्यादिककीर्तनम् । वक्रस्य वक्रात्कलकचयनं । रक्तस्यैव वक्रः नामाविधमकीर्तनम् । अग्नि-
चरित्रवर्धनं । सांख्ययोगप्रवर्तकस्य कपिलस्य अग्न्यवतारमकचयनं । मनोरपि तदवतारमकीर्तनम् ।
अन्यार्थमिने भगवतो गायत्रीवाक्यान्वयपदेनेन वक्रादिसर्वदेशमयावतारस्य खोचादिकीर्तनम् ।
मवेशवतारवक्रिकोचकचयनं । सूर्योपतारवक्रान्यार्थमिखोचं । रामकल्याणतारान्यार्थमिबक्रि-
खोचं । वलभद्रान्यार्थमिबक्रिखोचं । काकाग्निवक्रनामाग्निखोचं । दुर्गाखोचावतारकचं । विद्यातुः
परमात्मनिरूपणं । ब्रह्म-स्वयम्भूतप्रतिबाननिबन्धनं । ब्रह्मस्य पूजाप्रकारादिकचयनं । धर्मसं-
ख्यापनार्थं रामकल्याणदिचतुर्विंशपरामलकादिचतुर्विंशरूपवतारभाती नित्यसिद्धज्ञानम-
क्तिप्रियाशक्तिमानेक एव परमात्मा सर्वज्ञः भक्तानामनुपहार्यं नष्ट एव जीवतीति नृतिपुरा-
णादिभिः प्रतिपादनं । जगद्वाचदेवस्य मणिमादिवर्णनं । विमेषेण श्रीरामनाममाहात्म्यादिक-
कचयनं । तापनीयोक्तश्रीरामखोचकचयनं । सत्या भगवन्शक्तिमनिरूपणं । एवं दुर्गादीनां श्रेयं ।
परमेश्वरखोचावगमस्तु भगवत्कृपयैव भवति नान्यथेतिनिरूपणं । दुर्गाकल्याणारभेदप्रतिपादनं ।
महाकलखोचोचं । गङ्गाया माहात्म्यादिकीर्तनम् । दशविधपापहरदशहरमहाखोचकीर्तनम् ।
सरस्वत्या अश्यादिकचयनं । तस्या माहात्म्यकीर्तनम् । तस्याः खोचादिकीर्तनम् ।

No. 2546. वैद्यविनोदः। Substance, country-made paper, 9 x 6 inches. Folia, 88. Lines, 11 on a page. Extent, 2,092 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikā-prasāda Sen. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Vaidya-vinoda. Dissertations on various topics connected with the practice of medicine. By Bhaṭṭa Śaṅkara, son of Ananta Bhaṭṭa. Compiled by order of Rājā Rāma Siṅha, son of Rājā Jaya Siṅha, of Amber.

Beginning. सकलसुखनिधानं मुक्तिमुक्तिप्रदं यज्ययति जगति सिद्धैः सर्वदेोपायमात्रं ।

करकलितवराभाभौतिकद्वं प्रसन्नं दिवस्तु सकलमभीष्टं ज्ञानभामान्मिकायाः ॥

अनन्यनामा हि दिवसकीर्तिः श्रीजीवन्मृतः प्रथितप्रभावः ।

तदात्मजः शङ्करनामधेयः शास्त्रेषु काव्येषु परं प्रवीरः ॥

राजाधिराजो जयचिंहरवीरः ज्ञातः श्रियतां मन्वीयकीर्तिः ।

प्रतीपभूपाकृतिवारदेन प्रतापपुञ्जलदशिकस्यः ॥

तदात्मजो रामसमानसरो नामा चिरायुर्ध्वरामचिंहरः ।

कथेष्वहमेव पराक्रमेष्वतिरक्ततानकसुरकुमेरः ॥

दानं यदीयं परिकल्पितं यद्दृष्ट्वैव मेघं सुरपादपादाः ।

मानं परित्यज्य विद्वज्ज बुद्ध्या स्थितिः शुभा नेति दिवं प्रयागा ॥

अमस्य योगस्य च मं विधातुः तस्याजया पन्थकतादरेण ।
 ये ये प्रयोगा वञ्छन्तेऽनुभूता खे ते मया संलिखिता विमुच्य ॥
 प्रथम्य मान्यान् विनिवेद्यामि ग्रन्थं मुदा पश्यत सावधानाः ।
 दृष्टे यदस्मिन् परमः प्रमोदः भवेत्तथा सिद्धिरपि प्रकृष्टा ॥
 चारीतपाराशरसुब्रतानां संयुक्तं सारं विधिवत्प्रमाणात् ।
 सोऽप्याय रोगार्हितमानवानां विधीयते वैद्यविनोद एव ॥

End.

भट्टानन्दात्मजस्यैवं शङ्करस्य कृतिः सती ।

आनन्दयतु चित्तानि चिकित्सा सिद्धिदायिनौ ॥
 श्रीमद्भूपतिरामसिंहवचनादुग्रन्थो मया निर्दिष्टो-
 यस्मिन् रोगविनिश्चयश्च कथितो + + चिकित्सा क्रमात् ।
 योगो दृष्यतमे रसायनविधिः संशोधनादेर्विधि-
 रस्ति + वनधूमपानकवली शोषादिसंज्ञास्तथा ॥

Colophon. इति श्रीमदनन्तभट्टात्मजभट्टशङ्करविरचिते वैद्यविनोदे निदानचिकि-
 त्साष्टय्यरसायनजलयोगविरोचनादियुक्तायुक्तविचारो नाम दशमोऽध्यायः १० ॥

विषयः । रोगविशेषे नाङ्गीकृतिविशेषनिरूपणं । मरणकालज्ञानकथनं । दद्याप्रमाद्यपरि-
 कोपितवामदेवशासनात् अत्रोत्पत्तिकथनं । प्राधान्येन अष्टविधोत्तरकथनं । तत्र वातज्वरचिकि-
 त्साग्निदानादिकथनं । पित्तज्वरचिकित्साग्निदानादिकथनं । कफज्वरचिकित्साग्निदानादिकथ-
 नं । वातपित्तज्वरचिकित्साग्निदानं । वातकफज्वरचिकित्साग्निदानं । कफपित्तज्वरचिकित्साग्नि-
 दानं । सन्निपातज्वरचिकित्साग्निदानं । तत्र दाह-शैत-पित्तधम-विभुग्नेकल-रक्तशैवनादिवि-
 चिकित्साकथनं । अथोदशविधसन्निपातचिकित्साकथनं । विषमज्वरचिकित्साग्निदानादिकथनं ।
 जोषज्वरचिकित्साग्निदानादिकथनं । अतीसारलक्षणनिदानचिकित्सादिकथनं । तत्र वाता-
 तीसार-पित्तातीसार-कफातीसारदीनां लक्षणचिकित्सादिकथनं । एवमामरकतातीसारदीनां
 चिकित्सादिकथनं । घृष्टरोगनिदानचिकित्सादिकथनं । अर्शरोगनिदानचिकित्सादिकथनं ।
 अजीर्णरोगनिदानचिकित्सादिकथनं । कृमिलक्षणनिदानचिकित्सादिकथनं । पायुरोगनि-
 दानचिकित्सादिकथनं । पित्तनिदानचिकित्सादिकथनं । राजयक्ष्मनिदानचिकित्सादिकथनं ।
 अथरोगनिदानचिकित्सादिकथनं । काशरोगनिदानचिकित्सादिकथनं । चिकित्साग्निदानचिकि-
 त्सादिकथनं । आसुरोगनिदानचिकित्सादिकथनं । स्वरभेदनिदानचिकित्सादिकथनं । अरो-
 चकनिदानचिकित्सादिकथनं । हृदिनिदानचिकित्सादिकथनं । कृष्णनिदानचिकित्सादिक-
 थनं । भूतारोगनिदानचिकित्सादिकथनं । महात्यथनिदानचिकित्सादिकथनं । दाहरोगनि-
 दानचिकित्सादिकथनं । उष्मादनिदानचिकित्सादिकथनं । अपसाराग्निदानचिकित्सादिकथनं ।
 वातरक्तनिदानचिकित्सादिकथनं । मूत्रशैवीनिदानचिकित्सादिकथनं । वातवायुनिदानचि-

कित्तितादिकथनं । आसनातनिदानचिकित्सादिकथनं । शूलरोगनिदानचिकित्सादिकथनं ।
 उदायनोदनिदानचिकित्सादिकथनं । गुल्मनिदानचिकित्सादिकथनं । आनाहनिदानचिकि-
 त्सादिकथनं । कुष्ठरोगनिदानचिकित्सादिकथनं । मूषकच्छनिदानचिकित्सादिकथनं । मूषावा-
 तनिदानचिकित्सादिकथनं । अक्षरोगनिदानचिकित्सादिकथनं । प्रमेहनिदानचिकित्सादिक-
 थनं । नेदोनिदानचिकित्सादिकथनं । उदरनिदानचिकित्सादिकथनं । शोथनिदानचिकित्सा-
 दिकथनं । स्त्रीपदनिदानचिकित्सादिकथनं । विप्रक्षिन्निदानचिकित्सादिकथनं । सद्योप्रवाहि-
 निदानचिकित्सादिकथनं । मलमण्डमास्त्रादौर्णा निदानचिकित्सादिकथनं । भग्ननिदानचि-
 कित्सादिकथनं । उपदंशनिदानचिकित्सादिकथनं । लिङ्गार्शोनिदानचिकित्सादिकथनं । शूल-
 दोषनिदानचिकित्सादिकथनं । श्वेतकुष्ठनिदानचिकित्सादिकथनं । पादस्त्रोष्ठनिदानचिकि-
 थनं । कुष्ठनिदानचिकित्सादिकथनं । अक्षधित्तनिदानचिकित्सादिकथनं । विसर्पनिदानचि-
 कित्सादिकथनं । विस्रोतनिदानचिकित्सादिकथनं । चायूकनिदानचिकित्सादिकथनं । मूत्र-
 रिकानिदानचिकित्सादिकथनं । कुष्ठरोगनिदानचिकित्सादिकथनं । जिह्वारोगचिकित्सा ।
 कण्ठरोगचिकित्सा । मुखरोगनिदानचिकित्सा । कर्णरोगनिदानचिकित्सा । प्रतिघ्नायनिदान-
 चिकित्सा । अक्षनविधिः । नेत्ररोगनिदानचिकित्सा । शिरारोगनिदानचिकित्साकथनं । अन्त-
 भिन्नमनादिनियमाः । गर्भौष्ठयकथनं । गर्भरक्षाधुपायकथनं । क्षत्यामयादिचिकित्सा । क्षति-
 कारोगनिदानचिकित्सादिकथनं । ज्वीरोगनिदानचिकित्सादिकथनं । वासरोगचिकित्साकथनं ।
 दुग्धनिद्रोपायकथनं । वाजौकरयकौर्णनं । हरीतकौयोमकथनं । रसायनविधिः । वसनविदे-
 चनादिविधिः । केशछत्नीकरणादिविधानम् ।

No. 2547. श्वेताश्वतरोपनिषदिवरणम् । Substance, country-made paper, 12 x 6 inches. Folia, 49. Lines, 18 on a page. Extent, 2,184 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sak. 1898. Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Kādlikāprasāda Sen. Appearance, fresh. Prose. Correct.

S'vetāśvataropaniṣad-vivarana. A summary of the meaning and philosophy of the S'vetāśvatara Upanishad. By Vijnānātma, disciple of Jñānottama.

Beginning. अथ श्वेदवशातो नितर्कैश्च ज्ञानमूर्तये ।

जज्ञो त्रिरा विदुराय दक्षिणामूर्तये नमः ॥

मित्रमात्रप्रदीपाय निःसङ्गसुखसंविदे ।

संसारदपनेदाय विश्वानीपतये नमः ॥

प्रत्यक्षाद्विज्ञमेदाय जगद्विभक्त्यात्मिणे ।

ज्ञानोत्तममौन्नाय नमः प्रत्यक्सुखात्मने ॥

नमः परमशक्तिभ्यो नमो ब्रह्मविद्यासम्प्रदायकर्मभ्यो ब्रह्मवादिभ्य इति । इदं ब्रह्म-
वाक्यं वादिनो वदन्भीष्टाः । इत्यादि ।

End. अद्यामप्यभिपदि भगवता चेतान्तरोपनिषदौ रते कथिताः उपदिष्टाः । हि यस्या-
दर्थोः प्रकाशने यथावत् प्रकाशने मन्त्रात्मनो महानुभावस्य नान्यस्येति यस्यात् तस्यादिसाधैभि-
र्देवतानुसन्धिव्याः निरुपाधिका भक्तिः कर्तव्येति अभिप्रायः । द्विर्देवमन्त्रावपरिचयान्नियोग-
नार्थमादरायैव ।

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्यश्रीमत्ज्ञानोत्तमपूजपादशिरिषी-
मदिशानात्मभगवतः कृतो चेतान्तरोपनिषद्विषये षष्ठोऽध्यायः । संवत् १८९८ ।

विषयः । चेतान्तरोपनिषदः व्याख्यानम् ।

No. 2548. आनन्दनिधिः । Substance, country-made paper,
12 x 6 inches. Folia, 32. Lines, 12 on a page. Extent, 1,255 ślokas.
Character, Nāgara. Date, Sm. 1899. Place of deposit, Bahrāmpur,
Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Ananda-nidhi. A commentary on the Rāmatāpani Upanishad.
By Nandana.

Beginning. श्रीगणेशाय नमः ।

आह्वयवाचनो श्रीरामतापनीशोपनिषत् सन्धमेतमाधिकारितारतम्यात् समुच्चिर्गुणो-
पासनप्रकाशकपूर्वोत्तरभागाभ्यां प्रवर्तते । तच्च मन्त्राधिकारिभिः समुच्चोपासनवैव निर्गुणस्य
उपेयत्वात् पञ्चभिः स्तोत्रैः आदौ समुच्चपरतया रामनामो निवर्तिं कृत्वा षष्ठस्तोत्रेण निर्गुण-
रतया निवर्तिमात्र, — चिन्मयेऽस्मिन्नित्यादिना ।

End. पञ्चत्यन्तकमेति मोक्षं गच्छति प्राप्नोति पञ्चसमार्तिं दूरेयति । + + +

विशेषपादपट्टो + मकरन्दा + विन्दुभिः ।

रक्षितायां सदा काष्ठां ङीकेयं मन्दैः कृता ॥

यस्योपदेश + + वा तारकं ब्रह्म काप्रते ।

काष्ठां काशीनिवासाय नमस्तस्मै पिनाकिने ॥

Colophon. इति श्रीरामोत्तरतापनीशोपनिषद् आनन्दनिधिनामो ङीका समाप्ता ।
संवत् १८९९ ।

विषयः । रामतापनीशोपनिषदः व्याख्यानम् ।

No. 2549. कर्मविपाकसारः । Substance, country-made paper, 10 x 5 inches. Folia, 120. Lines, 12 on a page. Extent, 2,509 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Barhāmpur, Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Karmavipāka-sāra. A summary of the retributions which have to be borne in a subsequent life for sins committed in one life, as ordained in the Smṛitis. By Dinakara Bhaṭṭa, son of Rāmakamala, grandson of Nārāyaṇa, and great-grandson of Rāmes'vara Sūri.

Beginning. प्राकृतोत्तमा प्रकृत्यै तन्मयमिह पिता रामकृष्णश्च वेदार्थं

प्रायश्चित्तेषु सारं दिनकरविबुधं शान्तिकानाञ्च सारं ।

छत्वाथो कर्मपाकेष्विष्टवधमदे सारमेतत् तमेति

श्रीरामाङ्गप्रसादादयमपि भजता व्यातिमयेधराया ॥

ननु अनिष्टहरणविशेषान् शान्तिकर्षविपाकयोः को भेदः उच्यते,—आयनिष्टहरणं शान्तिम् । भूतभायनिष्टहरणं कर्षविपाकव्यमिति तयोर्भेदान् ।

End. मनसः काममाकृतेन वाचः सत्यम् + मदि ।

पशूनां ह + + ब्रह्म नपि त्रीः त्रयतां ययः ॥

कदम्बेन + जा भूतानपि सम्भ्रमकदम्बः ।

+++++ यं वा स्वयमेव + मातरम् ॥

Colophon. रति जीमदामेश्वरसूरिस्तु नृमीश्वराय नमः । रतिजीमदामेश्वरसूरि-
नकरभट्टकृते कर्मविपाकसारः समाप्तः ।

विषयः । कर्षविपाककचयनं । प्रायश्चित्तवध्नकता । छान्दासिछान्दादीनां कचयनं । रोम-
निदानेषु महापातकादिषु प्रायश्चित्तनिरूपणं । तत्र प्रायश्चित्तविधिः । तत् प्रयोगकथनम् ।
भक्ष्यानादिमन्त्रकथनं । मोक्षमन्त्रादिकथनं । परिभाषाकथनं । कुष्माण्डरोमविधानं । वेद-
पारायणविधिकथनं । सर्वरोगनिवर्धननिरूपणं । सर्वरोगहरदक्षिणामूर्तिदानविधानं । आ-
रोग्यदानकथनं । अश्वत्थलेवनविधिः । अषाध्यरोगहरमहावैद्यदानविधिः । अथ अग्निषामोक्त-
सूक्तविधानं । कालपुष्पदानविधानं । अग्निगोकुमारदानविधिः । सौरव्रत + चाय्यदानविधिः ।
अथ प्रयोगकथनं । सत्यज्ञयविधिः । कालसूक्तदानविधिः । रोगहनुकविधिः । अषामार्जन-
शोधकीर्तनं । सर्वरोगहरप्रतिमादानविधिकथनम् ।

सामान्यो रोगाणां विविधप्रतिकारः । तथाहो अथोत्रे कदलीदानविधिकथनं ।
 जीवर्धपद्मदानविधिः । अथप्रतिकृतिदानविधिः । मुकुषेमुदानविधानं । अन्त्ययकथानवध-
 विधिः । अथ,—विविधश्रमोपायकथनं । अथरत्नैश्वर्यविधिः । अथप्रतिकृतिदानविधिः । अथ-

वस्त्रिदानप्रकारकथनम् । अपसारे,—विनायकदानविधिः । अथ वस्त्रिदानप्रकारादिकथनम् ।
 पुनर्जातस्य हरप्रतियादिकथनम् । एवं उन्मादवायुहरस्य । सूत्र्यमूर्तिदानविधिः । वज्रमूर्तिदान-
 विधिः । पाण्डुरोगादिकर्मविपाककथनादिकम् । प्रथिवीदानविधिः । कामहारोमे गजवृक्षदान-
 विधिः । कामहारोगप्रतिमादानविधिः । वातरोगे मृगदानविधिः । वातरक्ते लक्ष्मीनारायण-
 दानविधिः । वातरोगप्रतिमादानविधिः । शोथहरवस्त्रदानविधिः । कुष्ठहरसूत्र्यदानविधिः ।
 हृषदानविधिः । कुष्ठरोगप्रतिमादानविधिः । इन्द्रहर-उन्मादहरदानविधिः । विसर्पहरमा-
 गदानविधिः । वृषभारदानविधिः । अन्तर्दानविधिः । शिरोरोगप्रत्यग्रोपवीतदानविधिः ।
 नेत्ररोगप्रतिमादानविधिः । मूकस्य हरतिष्ठदानविधिः । कण्ठरोगहरप्रतिमादानविधिः । मूक-
 लहरसरस्वतीदानविधिः । जिह्वारोगहरप्रतिमादानविधिः । गन्धमाहारोगहरप्रतिमादानवि-
 धिः । आसरोमहरध्वजपाशदानविधिः । आसकासमूर्तिदानविधिः । शूलरोगहरविशूलदान-
 विधिः । मुखस्य हरविनायकदानविधिः । मुखस्य प्रतिमादानविधिः । केशप्रतिमादानविधिः ।
 ज्योतिरहरमकरदानविधिः । अन्तर्हृदिहरनारायणदानविधिः । वज्रमूकहरप्रतिमादानविधिः ।
 अर्शरोगहरप्रतिमादानविधिः । प्रमेहहरसुवर्णधेनुदानविधिः । प्रमेहप्रतिरूपकदानविधिः ।
 वन्ध्यालहरवज्रदानविधिः । सुवर्णधेनुदानविधिः । दारिद्र्यहरकुवेरप्रतिमादानविधिः । किञ्च
 सर्वेषु रोगेषु कर्मविपाककथनम् ।

No. 2550. त्रिकण्डिकासूत्रविवरणम् । Substance, country-made paper, 9 x 3 inches. Folia, 14. Lines, 8 on a page. Extent, 260 ślokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1895. Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikāprasāda Sen. Appearance, new. Prose. Correct.

Trikaṇḍikā-sūtra-vivarana. A summary of the daily religious duties of householders as enjoined severally in the Kāṇva, the Mādhyandīnī, and the Vājasaneyi, or the three leading schools of the White Yajur Veda.

Beginning. अथ न्यायनि कर्तव्यं द्विजानां मन्त्रियोगतः ।

तद्वत् लिख्यते स्यात् महादेवद्विषेदिना ॥

अथ भगवता कात्यायनेन सन्ध्याः अतीतवध्याय्ये माध्यन्दिनामात्मनुष्ठानार्थमथावेऽधिकार-
 इत्याख्ये साध्यायदर्शनादित्यनं निराकारं यथा सूत्रमुपनिबद्धं तथैव अत्रैर्निराकारं
 नित्यज्ञानमुपनिबद्धम् । अथानो नित्यज्ञानम् ।

End.

एष आनविधिरेव आनविधिः विहित इति शेषः । कात्यायनमाध्यन्दिना-
 नेन पठितो मध्याह्न्यज्ञानविधिः । अभ्यासः समाप्तिज्ञापनार्थः ।

Colophon. इति सहस्रोद्दीयज्ञातीयद्विवेदिमहादेवकृतं त्रिकण्डिकास्तुतधिवरणं
समाप्तं । संवत् १८८५ । शकाब्दाः १७१० । भाष्यमास ।

विषयः । शुक्लशुक्लौदीयकाण्यमाध्यन्दिनकात्यायनकृतसूत्रोपनिषत्तर्पणप्रकरणव्याख्यानं ।

No. 2551. शङ्खचक्रविधिः । Substance, country-made paper, 10 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent, 135 ślokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1894. Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikā-prasāda Sen. Appearance, new. Prose. Correct.

Saṅkhachakra-vidhi. Rules for stamping the person with marks of the conch-shell, the discus and other emblems of Viṣṇu, according to the school of Rāmānuja.

Beginning. शुभे मुहूर्ते परौचितं शिष्यमाचार्यः पञ्चसंस्कारकर्मणा संस्करिष्यमाण-
शिष्येण साकं महातीर्थं चानं कृत्वा कृतकर्मो गृहमागत्य भगवदाराधनं कृत्वा आचार्यः शिष्येण
इत्यादि ।

End. श्रीरामानुजभगवदाराधनं रूपं नाम दत्त्वा शिष्यदक्षिणकर्णे रक्ष्यत्यथ
उपदिशेत् । अथ शिष्यानुष्ठानक्रममुपदिश्य भगवदाराधनमुपदिशेत् ।

Colophon. इति शङ्खचक्रविधिः सम्पूर्णः । संवत् १८८४ भाष्यमास ।

विषयः । रामानुजमहर्षिदायानुसारेण शङ्खचक्रादिविष्णुधारणपद्धतिकथनं ।

No. 2552. दानमयूखः । Substance, country-made paper, 10 × 6 inches. Folia, 151. Lines, 14 on a page. Extent, 4,987 ślokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1876. Place of deposit, Bahrāmpur, Bābu Rādhikā-prasāda Sen. Appearance, new. Prose and verso. Correct.

Dānamayūkha. A digest of the Smṛiti rules regarding religious gifts and their consecration. By Nilkaṇṭha Bhaṭṭa, son of Saṅkara Bhaṭṭa, and grandson of Bhaṭṭa Nārāyaṇa. The work professes to be a part of an elaborate digest of the Smṛiti, entitled Bhagavadbhāskhara.

Beginning. यो लीलया सन्मनुजेषु विभं तत्प्राप्तव्यात्मनि विचक्षणः ।

अयं महत्याशु च पूर्णरूपः शिवं मनोभाष्य रविर्मेसासो ॥

भुतोः कृतोर्वीक्ष्य पुराणज्ञानं तन्निविधानपि सन्निवन्तः ।

श्रीमङ्गरसात्मज एव दाने श्रीलोककण्ठो विहसोति कृत्यं ॥

परस्मैलोपस्यन्तो द्रव्यत्वागो दानं । इत्यादि ।

गोदानविधिः । मन्त्रिणीदानविधिः । मेचीदानविधिः । अजादानविधिः । मेघदानविधिः ।
 अचक्षुदानविधिः । धान्यादिशैलदानविधिः । सुवर्णाचक्षुदानविधिः । मुकुपर्वतदानविधिः ।
 सुवर्णाचक्षुदानविधिः । तिलपर्वतदानविधिः । कार्पासाचक्षुदानविधिः । घृताचक्षुदानवि-
 धिः । रत्नाचक्षुदानविधिः । रौप्याचक्षुदानविधिः । शर्कराचक्षुदानविधिः । शिखरदानविधिः ।
 भद्रनिधिदानविधिः । आनन्दनिधिदानविधिः । दशावतारदानविधिः । चिन्मूर्तिदानविधिः ।
 द्वादशादित्यदानविधिः । चन्द्रादित्यदानविधिः । लोकपालाष्टकदानविधिः । नवग्रहदान-
 विधिः । वारदानविधिः । शूलदानविधिः । आत्मप्रतिकृतिदानविधिः । धनदमूर्तिदानविधिः ।
 शालग्रामदानविधिः । कालपुरुषदानविधिः । कालचक्रदानविधिः । यमदानविधिः । पुष्कर-
 दानविधिः । आयुष्करदानविधिः । सम्यक्करदानविधिः । लवणाजिनदानविधिः । शय्यादान-
 विधिः । वस्त्रदानविधिः । भाजनदानविधिः । आसीदानविधिः । शकदानविधिः । विद्या-
 दानविधिः । वेददानविधिः । पुस्तकदानविधिः । जनादिदानविधिः । अन्नदानविधिः । वर्षा-
 शनदानविधिः । ताम्बूलदानविधिः । गन्धद्रव्यदानविधिः । रत्नदानविधिः । प्रपादानविधिः ।
 उदकदानविधिः । धर्मवटदानविधिः । यज्ञोपवीतदानविधिः । यष्टिदानविधिः । धनदान-
 विधिः । दीपदानविधिः । अभयदानविधिः । द्वादशमासेषु दानविधिः । अश्वत्थेष्टनविधिः ।
 पान्थोपचारविधिः । गोपटिचर्याविधिः । धान्य-तण्डुल-गोधूम-यव-मुद्ग-अणक-पायसान्नादिदा-
 नविधिः । गणेशप्रतिमादानविधिः । सूर्यप्रतिमादानविधिः । उमामहेश्वरमूर्तिदानविधिः ।
 स्वर्णामरणादिदानविधिः । स्वर्णपात्रादिदानविधिः । फलद्रव्यानादिविधिकौर्त्तनञ्च ।

CLASSIFICATION.

I.—VEDA S'A'STRA.

- a.* Sañhitá (hymns).
- b.* Bráhmaṇa (ceremonicals).
- c.* Āraṇyaka (do. appropriate for forest life).
- d.* Upaniṣad (theology)
- e.* Vaidika (Sútra, rituals, phonetics, &c.)

II.—ĀITIHA'SIKA S'A'STRA.

- a.* Itihása (history).
- b.* Purāṇa (ancient legends)

III.—KĀ'VYA S'A'STRA.

- a.* Kāvya (poems).
- b.* Nāṭaka (drama).
- c.* Champú (poetico-prose compositions).
- d.* Kosha (miscellaneous poetical collections).
- e.* Upākhyána (tales and romances).

IV.—ĀBHIDHA'NA S'A'STRA (lexicography).

V.—VYA'KARAṆA S'A'STRA (grammar).

VI.—CHHANDAH S'A'STRA (versification).

VII.—ĀLAṆKA'RA S'A'STRA (rhetoric).

VIII.—JYOTISHA S'A'STRA (astronomy and astrology).

IX.—SMṚITI S'A'STRA (law, civil and canonical).

X.—SĀṆGITA S'A'STRA (music).

XI.—S'ILPA S'A'STRA (arts).

XII.—KĀ'MA S'A'STRA (economics).

XIII.—DARS'ANA S'A'STRA (philosophy).

- a.* Dárs'anika (general philosophy).
- b.* Sāṅkhya (hylotheistic).
- c.* Yoga (theocratic).
- d.* Nyāya (dialectic).
- e.* Vaiśeshika (physical).
- f.* Mīmāṃsā (ritualistic).
- g.* Vedānta (monotheistic).
- h.* Aparadárs'anika (minor systems of philosophy.)

XIV.—BHAKTI S'A'STRA (faith).

XV.—TANTRA S'A'STRA (mysticism).

XVI.—VAIDYAKA S'A'STRA (medicine).

XVII.—JAINA S'A'STRA (Jaina religion).

XVIII.—BAUDDHA S'A'STRA (Bauddha religion).

XIX.—ANIRDHISHTA (miscellaneous).

CLASSIFIED INDEX.

I.—VEDA S'A'STRA.

a. *Saṅkhitā.*

			No.	Page
Vedagarbha,	2331,	105
Yajurveda-mantra-bhāṣya,	2540,	291

b. *Brāhmaṇa.*

S'atpathānurvāka-saṅkhyā,	2537,	287
---------------------------	-----	-----	-------	-----

c. *A'raṇyaka.*d. *Upanishad.*

Ananda-nidhi,	2518,	302
S'vetāś'vataropanishad,	2547,	301

e. *Faidika.*

Charaṇa-vyūha-bhāṣya,	2460,	218
Homa-tattva,	2335,	105
Kuṇḍa-nirmāṇa-s'loka-vṛitti,	2258,	14
Maṇḍapa-kuṇḍa-siddhi,	2331,	101
Maṇḍapa-kuṇḍa-siddhi-vivṛiti,	2332,	102
Mantra-kaumudī,	2380,	145
Rigvedīya-vṛishotsarga-tattva,	2349,	119
Tṛikaṇḍikā-sūtra-vivarṇa,	2550,	304
Vedānadhyāya,	2508,	260

II.—AITIHA'SIKA S'A'STRA.

a. Itihāsa.

			No.	Page
Hanumat Sañhitā,	2196,	250
Mahābhārata-tātparyanīṣaya,	2174,	230
Rāma-rāsa, Vṛihatkoś'ala-khaṇḍa,	2292,	62
Rāmāyaṇa-sāra,	2288,	58
Vikrama-bhārata	2336, 2537,	106, 109
Yudhishṭhira-vijaya,	2441,	200

b. Purāṇa.

Bhagavannāma-māhātmya,	2463,	220
Chitrāgupta-kathā	2467,	223
Dharmāraṇya-māhātmya,	2289,	59
Durgā-ṭikā,	2400,	164
Gaṇeś'a-purāṇa,	2325, 2326,	92, 94
Garuḍa-purāṇa,	2525,	273
Hālāsya-māhātmya,	2264,	27
Nimbārka-nāma-sahasra,	2533,	285
Parānanda-purāṇa,	2265,	80
Ratna-parikshā,	2458,	216
Saubhāgya-bhāskara,	2287,	57
S'iva-sañhitā	2263,	21
S'ris'varī-mahākāvya <i>alias</i> Sapas'atī-kāvya,	2338,	111
S'rutyadhyāya-vyākhyā-vyākhyāna,	2466,	222
S'varnādri-mahodaya,	2437,	197
Vaidyanātha-māhātmya,	2304,	79
Vedasāra-sahasranāma-vyākhyā,	2286,	56
Vijayā,	2407,	169
Vishṇu-dharma,	2293,	65
Vishṇu-nāma-sahasra-bhāshya-vivṛiti,	2480,	236

III.—KA'VYA S'A'STRA.

a. Kāvya.

Ais'varya-kādambinī,	2513,	263
Amaru-s'ataka-ṭikā,	2393,	157

			<i>No.</i>	<i>Page</i>
Amaru-s'ataka-tippaṇī,	2367,	135
Anandalahari-ṭikā,	2400, 2491,	245
Anvayalāpikā,	2403, 2404,	167
Bhāgavatāśhṭaka,	2541,	291
Bhāvanāmṛita-ṭikā,	2520,	270
Devī-śataka,	2341,	113
Gītagovinda-mādhurī,	2312,	85
Govardhana-bhaṭṭāśhṭaka,	2514,	264
Kās'igītā,	2363,	132
Kāvya-rasāvalī,	2475,	232
Kurukshetra-pradīpa,	2257,	12
Mahimna-stava-ṭikā,	2388,	152
Mālatī,	2383,	148
Maṅgalāśhṭaka,	2462,	219
Mañjubhāshinī,	2415,	174
Rādhā-saundarya-mañjarī,	2529,	280
Rākshasa-kāvya-ṭikā,	2389,	153
Rāma-s'ukta,	2413,	173
Sārāvalī,	2470,	233
S'iva-kusumāñjalī,	2339,	112
S'ivānanda-lahari,	2254,	9
S'ivastava-ṭikā,	2308,	82
S'iva-tattvārṇava,	2433,	194
S'rikṛishṇa-bhāvanāmṛita,	2519,	269
S'rutyanta-suradruma,	2256,	10
Subodhinī,	2374,	141
Sūrya-s'ataka,	2340,	113
Tattva kaumudī,	2405,	168
Vaishṇavī,	2249,	6
Vidvanmodinī,	2505,	257
Viveka-s'ataka,	2510,	261

b. *Nāṭaka.*

Apekṣita-vyākhyāna,	2470,	235
Guṇavālī,	2368,	136

			<i>No.</i>	<i>Page</i>
Mudrá-prakás'a,	2484,	240
Prabhávatí-pariṇaya,	2395,	159

c. Champú.

d. Kosha.

e. Upákhyaṇa.

Dánakeli-chintámaṇi,	2528,	270
Divyasúri-charita,	2526,	270
Ganoddes'-dípiká,	2518,	263
Tattva-kaumudí,	2434,	195
Varáha-saṁhitá,	2527,	278

IV.—ABHIDHA'NA.

Liṅgānusāsana-ṭippaní,	2512,	263
Nāma-málá,	2511,	262
Sāra-sundarí,	2465,	221

V.—VYÁKARAṆA.

Abhidhávṛitta-mátriká,	2438,	198
Avyayáni,	2523,	272
Bála-bodha,	2543,	294
Bála-bodhiká,	2478,	234
Dhátupáṭha,	2536,	287
Dhátupratyaya-pañjiká,	2390,	153
Jainendra-vyákarana-mahávṛitti,	2426,	185
Kalāpa-tattváṛṇava,	2330,	101
Kāraka-chakra,	2345,	116
Karakánanda,	2414,	174
Karakollása,	2412,	172
Lalitá-vṛitti,	2402,	166

			No.	Page
Madhya-siddhānta-kaumudī,	2524,	272
Mañjūshā-kuñchikā,	2302,	78
Manoramā-vṛitti,	2544,	295
Paramalaghu-mañjūshā,	2299,	76
Prayoga-ratnamālā,	2273,	40
S'abda-kaustubha,	2360,	130
Siddha-hemachandra,	2449,	208
Tattvāloka,	2385,	150

VI.—CHHANDAH.

Chhandomañjarī-ṭikā,	2534, 2492,	246, 286
Kāvya-kalpalatā <i>alias</i> Kavi-s'ikshā,	2531,	282
Piṅgala-prakāś'a,	2464,	220
S'ighrabodha-bhūṣhaṇa,	2494,	247

VII.—ĀLANKĀRA.

Ālaṅkārodāharṇa,	2442,	202
Daṇḍyartha-muktāvalī,	2394,	158
Kāvya-ālaṅkāra-sūtra-vṛitti,	2515,	265
Sāhitya-darpana-vivṛiti,	2502,	255

VIII.—JYOTISHA.

Dīpikāprakāś'a,	2401,	165
Graha-bhāvaphala,	2439,	199
Jātakālaṅkāra,	2443,	203
Jātakālaṅkāra-ṭikā	2445,	205
Jātakālaṅkṛitis'ṛī,	2446,	206
Jātaka-mañjarī,	2455,	213
Jātaka-sudhākara,	2450	209
Jāta-mārtaṇḍa,	2346,	116
Jyotisha-ratnasāra <i>alias</i> Ratnasāra,	2365,	134
Jyotiḥśāgara,	2444,	204
Kes'ava-paddhati,	2448,	207
Nilakaṇṭha-saṁjyā tautra,	2451,	210

			No.	Page
Padmakosha,	2417,	206
Samarasāra-tīkā,	2417,	175
Siddhānta-rahasya,	2456,	214
S'ripatipaddhati-ṭippaṇī,	2416,	175
Vidaḡdha-toshinī,	2409,	171
Vivāha-vṛindāvana	2454,	212
Vrihajjātaka <i>alias</i> Jātaka-vivarāṇa,	2453,	211
Vyākhyāplava <i>alias</i> S'varodaya-tīkā,	2381,	145
Yavana-jātaka,	2452,	211

IX.—SMṚITI.

Āchāra-chandrikā,	2303,	79
Āchāra-paddhati,	2539,	289
A'chāra-vāridhi,	2431,	192
Akāla-bhāskara,	2269,	35
Dāna-mayūkha,	2552,	305
Dāna-pārijāta	2262,	19
Devipūjana-bhāskara,	2275, 2391,	43, 154
Dina-bhāskara,	2270,	37
Durgotsava-kṛitya-kaumudī,	2271,	38
Durgotsava-nirṇaya,	2251,	7
Gūḍārtha-dīpikā,	2354,	125
Jalāsayāramotsarga-vidhi,	2279,	50
Kālādars'a <i>alias</i> Kāla-nirṇaya,	2489,	243
Kāla-kaumudī,	2501,	254
Kāla-mārtanḍa,	2283,	54
Kāla-nirṇaya-dīpikā,	2281,	52
Kāla-nirṇaya-dīpikā-vivarāṇa,	2282,	53
Karmalochana,	2250,	6
Karma-vipāka-sāra,	2549,	303
Mahārṇava,	2351,	121
Mitāksharā,	2396,	161
Nityakarmalatā,	2411,	172
Prapava-kalpa,	2290,	61
Prapava-kalpa-prakāś'a,	2291,	62

			No.	Page
Pravarádhyāya,	2248,	5
Prāyas'chitta-chandrikā,	2503,	256
Prāyas'chitta-mārttaṇḍa,...	2252,	7
Prāyas'chitta-pradīpikā,	2376,	142
Prāyas'chitta-ratnākara,	2272,	39
Prāyas'chitta-saṅgraha,	2469,	224
Prāyas'chittaughasāra,	2216,	1
Prāyas'chitta-vāridhi,	2313,	86
Prayoga-ratna,	2392,	155
Purushārtha-chintāmaṇi,...	2369,	137
Rājaniti-mayūkha,	2278,	48
Sahānumaraṇa-viveka,	2468,	223
Saṁṛidaya <i>alias</i> Sadāchāra-smṛiti,	2530,	281
Samaya-pradīpa-jīṇṇoddhāra,	2364,	133
Saṅkhachakra-vidhi,	2551,	305
Sānti-tattvāmṛita,	2177,	233
Smṛiti-ratna,	2276,	253
Smṛiti-ratnākara,	2500,	45
Smṛiti-ratnāvalī,	2472,	228
Smṛityarthasāra,	2495,	218
S'rādha-nirṇaya,	2408,	170
S'rādha-paddhati,	2430,	191
S'rutyadhyāya-vyākhyā-vyākhyā,	2466,	222
S'uddhi-nirṇaya,	2418,	176
S'uddhi-ratnākara,	2384,	149
S'uddhi-smṛiti,	2344,	115
Svachchhanda-paddhati,	2253,	8
Tīrtha-kaumudī,	2504,	257
Tīrtha-ratnākara <i>alias</i> Rāmaprasāda,...	2542,	292
Tīthi-chandrikā,	2373,	141
Triśthalisetu,	2268,	34
Upāsana-tattva,	2522,	271
Vaidahinīsāgha-timira-mārttaṇḍodaya,	2280,	51
Vaidika-sarvas'va,	2348,	118
Varsha-bhāskara,	2274,	41
Varsha-kṛitya,	2311,	84
Vichāra-mṛṇaya,	2310,	83

			<i>No.</i>	<i>Page</i>
Vijet-váridhi,	2420,	191
Vijayápana-kaumudí,	2309,	82
Vṛihat-páras'ara,	2294,	67
Vyavasthá-ratnamálá,	2432,	193
Vyavasthá-setu,	2350,	119

X.—SANGITA S'ÁSTRA.

Rága-málá,	2509,	261
Saṅgita-darpaṇa,	2507,	259

XI.—S'ILPA S'ÁSTRA.

XII.—KÁMA S'ÁSTRA.

XIII.—DARSANA S'ÁSTRA.

a. *Darsana*.b. *Sáákhya*.c. *Yoga*.

Adhyátma-pradípa <i>alias</i> Ashtávakra-ṭiká,	2493,	247
Yoga-chintámaṇi,	2538,	288

d. *Nyáya*.

Āchárya-mata-rahasya,	2371,	140
Ākhyátaváda-ṭippaní,	2386,	151
Āloka-darpaṇa,	2397,	161

	No	Page
Anukaraṇa-vichāra,	2323,	91
Anumiti-vichāra,	2410,	171
Dravya-bhāṣhya-tīkā,	2185,	241
Guṇakiraṇāvalī-prakāś'a-vyākhyā,	2387,	151
Nānārtha-sandigdhartha-vichāra,	2321,	90
Navya-mata-rahasya,	2372,	140
Nirddhāraṇa-vādārtha,	2317,	88
Nirddhāraṇa-vichāra,	2319,	89
Nyāya-taraṅginī,	2328,	98
Paribhāṣhā-darpaṇa,	2483,	240
Pratyaksha-chintāmaṇi-dīdhi-vyākhyā,	2486,	241
Puruṣārtha-kauṇḍī,	2377,	143
Sādrisya-vāda,	2320,	89
Sāhitya-vichāra,	2322,	90
Samāsa-vāda,	2352,	124
Saṁś'aya-tattva-nirūpaṇa,	2366,	134
Sphoṭa-nirūpaṇa,	2375,	142
Tadādi-sarvvanāma-vichāra,	2318,	89
Tarka-pallava,	2307,	81
Tātparyapari-śuddhi,	2358,	128
Tvatalālibhāva-pratyaya-vichāra,	2323,	91
Upasarga-vichāra,	2347,	117
Vāda-sudhākara,	2353,	124
Vidhi-vāda,	2362,	132
Yogarudhī-vichāra,	2406,	169

c. Vais'eṣhika.

Sabdaprāmānya-khaṇḍa,	2495,	252
------------------------------	-------	-----

f. Mīmāṃsā.

Aṅgatva-nirukti,	2357,	127
Bhātṭa-bhāṣhaka,	2356,	126
Bhātṭa-dīpikā,	2521,	271
Bhātṭa-dīpikā-prabhāvalī,	2532,	285

			No.	Page
Kās'ikā,	2301,	77
Mīmāṃsā-kaustubha,	2300,	76
Mīmāṃsā-s'loka-vārtika,	2296,	73
Prabhā,	2457,	215
S'āstradīpikā-prakāśa,	2359,	129
Tantra-ratna,	2298,	75
Tantra-vārtika,	2297,	74

g. Vedānta.

Advaita-chandrikā,	2499,	252
Advaitānanda-sāgara,	2545,	296
Brahma-tattva-saṁhitoddīpanī,	2370,	139
Moksha-siddhi,	2436,	196
Ribhu-gītā,	2333,	103
Sarvasiddhānta,	2329,	99
Siddhānta-vindu-laghu-ṭikā,	2497,	251.
Tattva-bodha,	2435,	196
Tattva-chandrikā,	2314,	86
Tattva kaustubha,	2355,	126

h. Aparadārsanika.

XIV.—BHAKTI S'ĀSTRA.

Bhāgavata-tattvadīpa-nibandha,	2461,	218
Kṛishṇa-charaṇa-paricharyā-vivṛiti,	2260,	16
Sāddhya-sādhana-kaumudī,	2517,	267
S'ṛikṛishṇa-virudāvalī,	2361,	131
Tattva-sandarbhā-ṭippaṇī,	2470,	225
Vairāgya-chandrikā,	2315,	87
Vilvamaṅgala-ṭikā,	2316,	88
Īraviruda,	2305,	80
Īraviruda-ṭikā,	2306,	81

XV.—TANTRA S'ĀSTRA.

	No.	Page
Ygama-saṅgraha,	2247,	3
Durgā-bhakti-lahari,	2482,	238
Gadyavallari,	2261,	17
Kalādīkshā-rahasyacharyā,	2285,	55
Kātyāyanī-tantra,	2488,	243
Kulamukti-kallolīnī,	2342,	114
Lakṣhaṇa-sāra-samucchaya,	2277,	46
Mantra-kosha,	2378,	144
Pūjā-ratnākara,	2398,	162
Puras'charaṇa-chandrikā,	2399,	163
S'ālya-tantra,	2255,	9
Sāṅkhyāyana-tantra,	2259,	15
Sārātsāra-saṅgraha,	2371,	226
Setubandha,	2267,	33
S'ivārchehana-ratna,	2379,	144
Sudars'ana-saṅhitā,	2284,	54
Trikūṭā-ruhasya-tantra,	2266,	32
Tripurārchana-rahasya,	2487,	242
Uddhāra-kosha,	2343,	114
Vārāhī-tantra,	2481,	237

XVI.—VAIDYAKA S'ĀSTRA.

Kaṇāda-saṅhitā,	2295,	72
Madhumatī,	2382,	147
Nidāna,	2459,	217
Sāra-kaumudī,	2535,	286
Vaidya-vinoda,	2546,	299

XVII.—JAINA S'ĀSTRA.

Dravyānuyoga-tarkaṇḍā,	2516,	266
Dravyānuyoga-tarkaṇḍā-ṭikā,	2506,	258
Jñānārṇava,	2422,	17c

			<i>No.</i>	<i>Page</i>
Kalpa-sútra,	2327,	97
Parikshámukha-sútra,	2419	176
Prameyakamala-mártanḍa,	2427,	186
Sahasranāma-stotra,	2421,	178
Sānytāshṭaka-stotra,	2424,	182
Siddhipriya-stotra,	2423,	181
Samaya-sāra,	2425,	183
Súktimuktāvalī	2420,	177
Tattvārtha-sútra,	2428,	187

XVIII.—BAUDDHA S'A'STRA.

XIX.—ANIRDISHITA.

Cháruacharyá,	2440,	200
Rájaníti,	2473,	229

INDEX TO VOLUME VII.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Abhayanandī, ...	185	Amaru-śataka-ṭikā, ...	157
Abhidhāna-chintāmaṇī ...	262	Amaru-śataka-ṭippanī, ...	135
Abhidhāvṛtti-mātrikā, ...	198	Ambaśṭha, ...	223
Abhinava-nārāyaṇendra Sa- rasvatī, ...	56	Ambeka, ...	75
Āchāra-chandrikā, ...	79	Amber, ...	299
Āchāra-paddhati, ...	289	Ambikāprasāda Miśra, ...	51
Āchāra-vāridhi, ...	192	Ānanda-chandra Vipreṇdra, ...	1
Āchārya-mata-rahasya, ...	140	Ānanda-chitpratibimba, ...	17
Adhiṣṭhāna, ...	223	Ānanda-lahari, 174, ...	245
Adhyātma-pradīpa, ...	247	Ānanda-lahari-ṭikā, ...	245
Aditya Sūri, ...	243	Ānanda-nidhi, ...	302
Advaita-chandrikā, ...	252	Ānanda Tīrtha, ...	230
Advaitānanda-sāgara, ...	296	Ananta Āchārya, ...	10
Ādyānanda, ...	114	Ananta Bhaṭṭa, 142, 252, ...	299
Āgama-saṅgraha, ...	3	Ananta Dīkṣita, ...	155
Agastya-saṅhitā, ...	27	Anantarāma Vidyāvāgīśa, ...	223
Agṇives'a, ...	58	Aṅgatva-nirukti, ...	127
Āhniku-tattva, ...	37	Anukaraṇa-vichāra, ...	91
Aśvarya-kādambinī, ...	263	Anumiti-vichāra, ...	171
Akāla-bhāskara, ...	35	Anvaya-lāpikā, ...	167
Ākhyāta-vāda, ...	151	Āpadeva, ...	126
Ākhyāta-vāda-ṭippanī, ...	151	Āpadeva Bhaṭṭa, ...	142
Alaṅkārodāharaṇa, ...	202	Apekṣita-vyākhyāna, ...	235
Āloka-darpaṇa, ...	161	Aṣṭāvakra, ...	247
Amara-chandra, ...	282	Aṣṭāvakra-saṅhitā, ...	247
Amara Siṅha, 221, ...	263	Aṣṭāvakra-ṭikā, ...	247
Amaru, ...	157	Asiatic Society of Bengal, ...	76, 79, 82
Amaru-s'ataka, ...	135	Ās'valāyana, ...	155

	<i>Page</i>
Atma-khyāti,	... 183
Aufrecht, Dr.,	... 21
Aṭṭale,	.. 137
Avyayāni,	... 272
Ayodhyā,	... 58
Badrikās'rama,	... 103
Bāla-bodha,	... 294
Bāla-bodhikā,	... 234
Bālakṛishṇa Bhaṭṭa,	... 285
Bālam Bhaṭṭa,	... 21
Bechurāma,	... 228
Benares,	... 224
Benares College,	... 74
Benares, the Mahārājā of.	21
Bettiyā,	... 51
Bhadravāhu,	... 97
Bhagavadbhāskara,	... 305
Bhagavadgītā,	... 103
Bhagavannāma-māhātmya,	220
Bhāgavata,	21, 152, 218
Bhāgavata-purāṇa, 63, 218,	222, 291
Bhāgavatāśhṭaka,	... 291
Bhāgavat-tattva dīpani- bandha	... 218
Bhagiratha,	... 169
Bhagiratha M'ra,	... 233
Bhagiratha Thakkura,	... 151
Bhāmaha,	... 295
Bharata,	... 175
Bharata Sena Mallika,	... 173
Bhārati Dīkshita Sūri,	... 33
Bharati Tīrtha,	... 17
Bhāshāparicheheda,	... 98
Bhāskara,	... 35
Bhāskara Bhaṭṭa,	13, 240
Bhāskara Rāya,	33, 57

	<i>Page</i>
Bhāsurānanda-nātha Dīk- shita,	... 33
Bhaṭṭa,	... 223
Bhaṭṭāchārya Tarkālāṅ- kāra,	... 241
Bhāṭṭa-dīpikā,	271, 285
Bhāṭṭa-dīpikā-prabhāvalī, ..	285
Bhaṭṭa Mukula,	... 198
Bhaṭṭa Nārāyaṇa,	235, 305
Bhaṭṭa Saṅkara,	... 299
Bhaṭṭoji Bhaṭṭa,	... 130
Bhaṭṭoji Dīkshita,	12, 126
Bhavabhūti,	... 235
Bhavadatta,	... 168
Bhavadeva,	45, 75
Bhavadeva Mīs'ra,	... 141
Bhāvanāmpṛita-ṭīkā,	... 270
Bhāvanānda S'armā,	... 86
Bhāvanātha,	... 191
Bhaves'a,	... 175
Bhīmadāsa,	... 287
Bhoja,	... 258
Bhuvanes'vara,	... 197
Bibliotheca Indica,	98, 195
Bidyābhūshana,	... 263
Bodhana Acharya,	... 17
Bodleian Catalogue,	... 21
Bombay Branch of the Royal Asiatic Society	... 92
Brahmā,	103, 143, 196, 223
Brahmānanda,	... 242
Brahmānanda Sarasvatī,	... 252
Brahmāṇḍa-purāṇa,	... 57
Brahma-tattva-saṅhitā,	... 139
Brahma-tattva-saṅhitoddī- pani,	... 139
Bṛihat-ṭīkā,	... 74

	<i>Page</i>
Chaitanya, ...	271
Chanḍes'vara, 119,	162
Chanḍi, 111, 161,	169
Chandradatta, 80, 81, 131,	132
Charaṇa-vyúha, ...	218
Charaṇa-vyúha-bhāshya, ...	218
Cháruacharya, ...	200
Chaturvarga-chintāmaṇi, ...	82
Chet Siṁha, Mahārāja, ...	221
Chhandomanjarī, 216,	236
Chhandomanjarī-tīkā, 216,	233
Chidghanānanda, ...	17
Chitragnpta, ...	223
Chitragnpta-kathā, ...	223
Coch Behár, ...	43
Cowell, Professor E. B., ...	295
Dakṣiṇāmúrti, ...	115
Dāmodara, 48, 259,	287
Dānakeli-chintāmaṇi, ...	279
Dāna-mayúkha, ...	305
Dāna-párijāta, ...	19
Daṇḍi, ...	158
Daṇḍyārtha-muktāvali, ...	158
Das's'lokí, ...	251
Dáyadeva Yati, ...	17
Deoghara, ...	79
Devarāja, ...	234
Devendra K's'rama ...	163
Deves'vara Kavikalpalatá, ...	234
Dévi, 113,	111
Devúlatṭa, ...	134
Devúdatṭa Bhaṭṭa, ...	15
Devípūjana-bhāskara, 43,	154
Deví-s'ataka, ...	113
Dharmadeva Deva, Rájá, ...	42
Dharmakírti Keshára, ...	153
Dharmáraya, ...	77

	<i>Page</i>
Dharmáraya-máhatmya, ...	59
Dharme'svara Pañchí- pañchānana, ...	172
Dhātupāṭha, 153,	287
Dhātu-pratyaya-panchiká, ...	153
Dhírendra Pañchíbhāshana, ...	172
Dīna-bhāskara, ...	37
Dinakara Bhaṭṭa, ...	303
Dīpiká-prakás'a, ...	165
Divákara, 167,	207
Divákara Daivajña, ...	211
Dīvyasúri-charita, ...	276
Dravya-bhāshya-tīkā, ...	211
Dravyānuyoga-tarkana, 258,	266
Dravyānuyoga-tarkana-tīka, ...	258
Durgá, 32, 33, 38, 43, 239,	242, 243
Durgá-bhakti-lahari, ...	239
Durgá-pújá, ...	7
Durgá-tīká, ...	161
Durgotsava-kṛitya-kaumudí, ...	38
Durgotsava-nirṇaya ...	7
Ekajātá, ...	3
Elánra-chandriká, ...	197
Ga kádhara, 89, 90, 91, 117,	241
Ga kádhara Tarkavágis'a, ...	183
Gadya-vallarí, ...	17
Gambhírarāja, ...	33
Ganarānanda, ...	17
Gaṇe's'a, 92, 111,	116
Gaṇe's'a Daivajña, ...	213
Gaṇe's'a-purāṇa, 92,	93
Gaṇgádhara, ...	213
Gaṇgádhara S a r a s v a t í Bhikṣu, ...	62
Gaṇge's'a, 132, 161, 171,	241
Gāṇḍe's'a-dīpiká, ...	268

	Page
Garga, ...	243
Garuḍa Purāṇa, 216, 217,	273
Gauḍa, 144, 223,	245
Gaurāṅga, ...	173
Gaurī, ...	194
Gaurīkānta Sārvabhauma	
Bhaṭṭācārya ...	245
Gaurīs'vara Mīs'ra, ...	240
Gautama Saṅhita, ...	161
Gayādatṭa, ...	51
Ghaṭakarpāra, ...	232
Gitagovinda, 85,	132
Gitagovinda-mādhurī, ...	85
Gokula, 263, 268, 269,	278
Gopāla, ...	203
Gopāla Bhaṭṭa, ...	254
Gopālananda Vāpivilāsa, ...	233
Gopāla Nyāyapañcānana, 83	
Gopāla Sarasvatī Yati, ...	236
Gopīramaṇa Tarkapañcā-	
nana, ...	245
Gotama, ...	128
Govardhana, ...	264
Govardhana Bhaṭṭa, ...	264
Govardhana Bhaṭṭāśhṭaka, 264	
Govardhanadāsa, ...	246
Graha-bhāvaphala, ...	199
Graha-lāghava, ...	214
Gūḍārtha-bhāva, ...	97
Gūḍārtha-dīpikā, ...	125
Guṇakīraṇāvalī, ...	151
Guṇakīraṇāvalī-prakāś'a, ...	151
Guṇakīraṇāvalī-prakāśavyā-	
khyā, ...	151
Guṇavati, ...	136
Guru-vākya-leś'a-saṅgraha, 74	
Hālāsyā-māhātmya, ...	27

	Page
Hall, Mr. F. E. 76, 124,	
126, 128, 129, 132, 150,	
151, 195, 196, 251,	252
Hanumān, 58,	250
Hanumat-saṅhita, ...	250
Haradatta, ...	161
Haragovinda S'armā ...	6
Hari, 152,	220
Haridatta Mīs'ra, ...	141
Harihara, 159,	173
Harirāma, ...	171
Harirāma Bhaṭṭācārya, ...	140
Harirāma Tarkavāgīś'a, ...	140
Harivaṇsa Bhaṭṭa, ...	254
Hemachandra Sūri, 208,	262
Hemādri, 82,	137
Himālaya, ...	67
Hirādihara, ...	295
Iloma-tattva, ...	105
I's'a, ...	194
I's'varachandra S'armā, ...	119
I's'vara Tīrtha, ...	17
Jagaddhara, 164, 167,	195
Jagannātha Bhaṭṭācārya, 144	
Jahnu Bhaṭṭa, ...	19
Jaiminī, 73, 74, 76,	129
Jaina, 178, 183, 186, 187,	
258,	266
Jainendra-vyākaraṇa, ...	185
Jainendra-vyākaraṇa-mahā-	
vṛitti, ...	185
Jalāsayaśāramotsarga-vidhi, ..	50
Janārdana, ...	150
Jātakālaṅkāra, 203,	205
Jātakālaṅkāra-ṭīkā, ...	205
Jātakālaṅkāriti-s'ri, ...	205
Jātaka-manjarī, ...	213

	<i>Page</i>
Játaka-sudhákara, ...	209
Játaka-vivarana, ...	211
Játa-martanda, ...	116
Jayadeva, 85, 132, ...	161
Jayarāma Nyāyapañchā- nana, Bhaṭṭāchārya, ...	124
Jayaratha, ...	202
Jaya Siūha, Rājā, ...	299
Jina, 97, 177, 178, 181, ...	182
Jinapati-sūtra, ...	179
Jinadatta Sūri, ...	282
Jivadeva, ...	126
Jīva Gos'vāmī, ...	225
Jivarāja Dīkshita, ...	261
Jñānagiri, ...	17
Jñānānanda Kalādhara, ...	157
Jñānārṇava, ...	178
Jñānottama, ...	301
Jñānottamas'iva, ...	17
Journal, Asiatic Society of Bengal, 22, 79, ...	82
Journal, Bombay Branch of the Royal Asiatic Socie- ty, ...	92
Jyotiḥsāgara, ...	204
Jyotiṣa-ratna-sāra, ...	134
Kalāḍars'a, ...	243
Kalāḍīkshā-rahasya-charyā, ...	55
Kāla-kaumudī, ...	254
Kāla-khaṇḍa, ...	137
Kailāsāchala, ...	196
Kālamārtanda, ...	54
Kāla-nirṇaya, ...	243
Kāla-nirṇaya-dīpikā, ...	52
Kāla-nirṇaya-dīpikā-vi- varana, ...	53
Kalāpa-tattvārṇava, ...	191

	<i>Page</i>
Kālidāsa, 141, 148, 153, 167, 196, 219, 233, ...	257
Kalpa-druma-kalikā, ...	97
Kalpa-sūtra, ...	97
Kalyāṇa Malla, ...	148
Kāmandakīya Niti, ...	229
Kanāda, ...	72
Kanāda-saṁhitā, ...	72
Kāṇva, ...	304
Kāraka-chakra, ...	116
Kārakānanda, ...	174
Karakollāsa, ...	173
Karāṇa, ...	223
Kārikā, ...	74
Karmalochana, ...	6
Karma-vipāka, ...	121
Karma-vipāka-sāra, ...	303
Kās'ī, 34, ...	132
Kās'īgītā, ...	132
Kās'ikā, ...	77
Kāśinātha Trimbak Telāṅg, Mr. - ...	240
Kātantra, ...	101
Kātyāñśvara, ...	3
Kātyāyaṇī, ...	243
Kātyāyaṇī-tantra, ...	243
Kaula, ...	242
Kavi-kalpalatā, ...	234
Kavis'ikshū, ...	282
Kavivallabha, ...	243
Kāvyaḍars'a, ...	158
Kāvya-kalpalatā, ...	282
Kāvyaśāṅkara-sūtra-vṛitti, ...	265
Kāvya-rasāvalī, ...	232
Kāyastha, ...	223
Kennedy, Colonel Vans, ...	22
Kṛiṣṇa, ...	98, 207

	Page
Kesava Mis'ra, ...	240
Kesava-paddhati, ...	207
Kesavúrka, ...	212
Khaṇḍadeva, ...	235
Kṛishṇa, 10, 16, 63, 80, 87, 88, 131, 261, 263, 264, 267, 268, 269, 276, 278, ...	270
Kṛishṇa Acharya, ...	124
Kṛishṇa-chaitanya-chandra, ...	279
Kṛishṇa-charaṇa-paricharyá-vivṛitti, ...	16
Kṛishṇa Deva, ...	74, 75
Kṛishṇa Giri, ...	196
Kṛishṇa Mis'ra, ...	78, 136
Kṛishṇámitra Acharya, ...	54
Kṛishṇánandadeva Vidyá-lakára, ...	118
Kṛishṇapati, ...	167
Kṛishṇapati S'armá, ...	167
Kshomendra, ...	200
Kulamukti-kallolíní, ...	114
Kumára-sambhava, ...	167, 233
Kumárika Bhaṭṭa, ...	73, 74, 77
Kuṇḍa-nirmána-s'lokavṛitti, ...	14
Kuruksheṭra, ...	12
Kuruksheṭra-pradípa, ...	12
Laghu Kaumudí, ...	272
Laghu-s'iva-puráṇa, ...	21
Laghu-vártika, ...	74
Lakshmana, ...	58
Lakshmana Sena, ...	5
Lakshana-sára-samuchchaya, ...	46
Lakshmidhara, ...	259
Lakshmidhara Súri, ...	130
Lakshmináráyaṇa Nyáya-lakára, ...	193
Lakshminívalabha, ...	97

	Page
Lalitá, ...	57
Lalitá-vṛitti, ...	166
Liṅgánuśásana-ṭippaṇi, ...	263
Mádhava, ...	292
Mádhava Acharya, ...	67, 126, 137
Mádhava Kara, ...	217
Mádhavendra Sarasvatí, ...	17
Madhumatí, ...	147
Madhusúdana Sarasvatí, ...	251
Madhusúdana Thakkura, ...	133
Mahámahopádhya, ...	74, 287, 304
Madhya-siddhanta-kaumudí, ...	272
Mágadhi, ...	183
Mahábhárata, ...	106, 229, 230, 236
Mahábhárata-tátparya-nir-paya, ...	230
Mahádeva, ...	9, 152
Mahádeva Sarasvatí, ...	86
Mahárpava, ...	121
Mahes'a Mahámahopá-dhyáya, ...	161
Mahes'a Mis'ra, ...	12
Mahidhara, ...	211
Mahimanastava, ...	6
Mahimanastava-ṭiká, ...	152
Málatí, ...	148
Malayánandadeva Tírtha Sarasvatí, ...	17
Malladeva, Rájá, ...	40
Mallikáryuna Yogendra, ...	17
Maṇḍapa-kuṇḍa-siddhi, ...	101
Maṇḍapa-kuṇḍa-siddhi-vivṛitti, ...	102
Maṇḍaláshṭaka, ...	210

	Page		Page
Mapipur, ...	40	Námamálá, ...	202
Manjúbháshipi, ...	174	Nánártha-sandigdhartha-	
Manjúshá, ...	70	vichára, ...	90
Manjúshá-kuñchiká, ...	78	Nandana, ...	302
Manoramá-vṛitti, ...	293	Napádhíya Bandyaghaṭa, ...	221
Mantra-kaumudí, ...	143	Narahari, ...	140
Mantra-kosha, ...	144	Narapati-jayacharyá, ...	146
Manu, 67, 68		Narasiñha, ...	146
Márkaṇḍeya-purāṇa, 111, 164, 169		Narasiñha Kavirája, ...	147
Máthura, ...	223	Narasiñha Sūri, ...	158
Mathureśa Vidyālañkāra, ...	221	Nárāyaṇa, ...	303
Matsya-purāṇa, ...	22	Nárāyaṇa Bhaṭṭa, 34, 50, ...	129
Maudgalya-gotra, ...	213	Nárāyaṇa Chakravartí, ...	233
Mayūra Bhaṭṭa, ...	113	Nárāyaṇa Tírtha, ...	251
Meghadúta, ...	148	Navyamata-rahasya, ...	140
Mímāṃsá-bhāshya-vártika, ...	74	Nidāna, ...	217
Mímāṃsá-kaustubha, ...	70	Nijātmá-prakāś'énanda-nátha	
Mímāṃsá-s'loka-vártika, ...	73	Mallikārjuna-Yogíndra, ...	17
Mímāṃsá-sútra, ...	129	Nilakaṇṭha, ...	210
Mímāṃsá-vártika, ...	74	Nilakaṇṭha Bhaṭṭa, 48, 147, ...	305
Mirzāpur, ...	196	Nilakaṇṭha-sañjñá-tantra, ...	210
Mis'ra mártanḍa, ...	7	Nimbárka, ...	285
Mitákshará, 21, 161		Nimbárka-nāma-sahasra, ...	285
Mithilá, 131, 132, 140, 149, 153, 162, 167		Niranjana-Yati, ...	220
Mohanlála, ...	295	Nirdháraṇa-vádártha, ...	88
Moksha-siddhí, ...	196	Nirdháraṇa-vichára, ...	89
Mudrá-prakāśa, ...	240	Nityakarmalatá, ...	172
Mudrá-rákshasa, ...	240	Nityánanda S'armá, ...	271
Murári Mis'ra, ...	127	Nitya-soḍas'iká, ...	33
Nāganátha, ...	213	Nṛsiñha, 48, 57, ...	213
Nágara, ...	223	Nṛsiñha Tírtha, ...	17
Náges'a Bhaṭṭa, 19, 76, 78		Nyáya-chudāmaṇi, ...	35
Naimisha forest, 14, 92		Nyáya-mata-rahasya, ...	140
Naimisháranya, ...	14	Nyáyapañchánana, ...	7
Náma-liḍgānuśāsana, 221, 263		Nyáya-tarañgíní, ...	98
		Nyáyavártika-tátparyā, ...	128
		Oriental Translation Fund. ...	97

	<i>Page</i>
Padmakosha, ...	206
Padma-purāṇa, 56, 79,	223
Pāṇḍava, ...	200
Pāpini, 40, 130, 153, 166,	272
Paramalaghu-mañjushā, ...	76
Paramas'ivendra Sarasvatī,	56
Parānanda-purāṇa, ...	30
Parāsara, 17, 67,	292
Parāsara-saṅghitā, 67,	68
Pārāyaṇa, ...	75
Paribhāshā, ...	166
Paribhāshā-darpana, ...	240
Paribhāshendu-s'ekhara, ...	77
Pārijāta, ...	19
Parikshā-mukha, ...	186
Parikshā-mukhālaṅkāra, ...	186
Parikshā-mukha-sūtra, ...	176
Paritosha, ...	75
Pārthasārathi Mis'ra, 75,	129, 215
Paśupati, ...	5
Pātāla-khaṇḍa, ...	79
Patanjalī Yoga Sūtra, ...	179
Piṅgala, ...	220
Piṅgala-prakāś'a, ...	220
Pītamunḍī, ...	169
Poṅga Bhaṭṭa, ...	121
Prabhā, ...	215
Prabhāchandra, ...	186
Prabhavādi-kalpa, ...	106
Prabhāvatī, ...	159
Prabhāvatī-pariṇaya, ...	159
Prabodha-chandrodaya, ...	136
Prabodhānanda Sarāvatī,	261
Prameyakamala-mārtaṇḍa,	186
Pranava-kalpa, ...	61
Pranava-kalpa-prakāś'a, ...	62

	<i>Page</i>
Prāṇakriśṇa, ...	118
Prasastapāda, 151,	241
Pratyaksha-chintāmaṇi, 161,	241
Pratyaksha-chintāmaṇi- didhiti-vyākhyā, ...	241
Pravarādhyāya, ...	5
Prāyas'chitta-chandrikā, ...	256
Prāyas'chitta-mārtaṇḍa, ...	7
Prāyas'chitta-pradīpikā, ...	142
Prāyas'chitta-ratnākara, ...	39
Prāyas'chitta-saṅgraha, ...	224
Prāyas'chittaughā-sāra, ...	1
Prāyas'chitta-vāridhi, ...	86
Prayoga-ratna, ...	155
Prayoga-ratnamālā, ...	40
Pūjā-ratnākara, ...	162
Puras'charaṇa-chandrikā, ...	163
Purushārtha-chintāmaṇi, ...	137
Purushārtha-kaumudī, ...	143
Purushottama, ...	166
Purushottama Dāsa, ...	87
Purushottama Deva, ...	116
Purushottama-prasāda, ...	10
Purushottama Tīrtha, ...	296
Purushottama Vidyāvāgis'a, Bhaṭṭāchārya, ...	40
Pushpadanta, 6, 82,	152
Rādhā, 245,	280
Rādhāsaundarya-manjarī,	280
Rāgaṇava A'chārya ...	165
Rāgamālā, ...	261
Rāghavānanda, ...	171
Raghunandana, ...	37
Raghunandana A'chārya, ...	101
Raghunandana Bhaṭṭā- chārya, ...	119
Raghunātha, ...	241

	<i>Page</i>
Raghunátha Bhaṭṭa, ...	253
Raghupati Mahopādhyāya, ...	143
Raghúttama, ...	239
Raghúttama Tīrtha, ...	296
Raghuvāṇsa, 141, 167, ...	257
Rájanīti, ...	229
Rájanīti-mayúkha, ...	48
Rájendrakīśora Siṅha, Bahá- dura Mahárájá, ...	51
Rákshasa-kāvya, ...	153
Rákshasa-kāvya-ṭiká, ...	153
Ráma, 16, 58, 62, 63, 173, ...	250
Rámabhadra Nyáyálañkára Bhaṭṭáchárya, ...	257
Rámabhadra Sárvaabhauma, ...	124
Rámachandra, ...	99
Rámachandra A'chárya, ...	52
Rámachandra Sadánanda Sarasvatí, ...	288
Rámachandra Sarasvatí, ...	62
Rámachandra Somayáji, ...	175
Rámacharāṇa, ...	255
Rámacharāṇa Nyáyálañkára, ...	223
Rámadeva, ...	17
Rámadeva Mis'ra, ...	195
Rámajivana Tarkavágís'a, ...	82
Rámakamala, ...	303
Rámakánta, ...	3
Rámakṛishṇa, 32, ...	151
Rámakṛishṇa Bhaṭṭa, 147, ...	292
Rámakṛishṇa Súri, Aṭābele, ...	137
Ramáuátha, ...	48
Rámáuja, ...	305
Ramápati, ...	256
Ramápati Sanmis'ra, ...	131
Rámāprasáda, ...	292
Rámarása, ...	62

	<i>Page</i>
Rámarudra Nyáyavágís'a Bhaṭṭáchárya, ...	135
Rámasañkara, ...	226
Ráma-sevaka, 4, ...	124
Ráma Siṅha, Rájá, ...	299
Rámas'ukta, ...	173
Rámatápani Upanishad, ...	302
Rámatáraṇa Chúdámāni, ...	85
Ráma Vájapeya, ...	14
Rámáyāṇa, 58, ...	63
Rámáyāṇa-sára, ...	58
Rámes'vara Bhaṭṭa Súri, ...	50
Rámes'vara Súri, 34, ...	303
Ranadipa Siṅha, ...	196
Raṅga-garuḍa-váḍana, ...	276
Raṅganátha Díkshita, ...	235
Raṅgapur, ...	160
Rasikendra Deva, ...	291
Ratna-kalpa, ...	200
Ratnákara Mis'ra, ...	39
Ratna-parikshá, ...	216
Ratnasára, ...	134
Ratnes'vara Mis'ra, ...	79
Rávapa, ...	58
Rávāṇa Sarmá Champatí, ...	84
Revá-máhátmya, ...	21
Ribhu, ...	103
Ribhu-gíta, ...	103
Rig Veda, ...	119
Rigvedíya-vṛishotsarga-tat- tva, ...	119
Roer, Dr. E., ...	98
Rudradeva, ...	76
Rudradeva Tarkavágís'a, ...	136
Sábara-bhāshya-vártika, ...	74
S'abda-chintámāni, ...	132
S'abda-kaustubha, ...	130

	<i>Page</i>
S'abdaprāmāṇya-khaṇḍa,...	252
Sachchanda-paddhati, ...	8
Sachchidānanda Sarasvatī,	86
Sachchidānanda-yogīndra,	8
Sadāchāra-smṛiti, ...	281
Sādhyā-sādhana-kaumudī,	267
Sadrāmāchandra Sūri, ...	215
Sādrisya-vāda, ..	89
Sadvaidyanātha, ...	215
Sahānumarāṇa-viveka, ...	223
Sahasranāma-stotra, ...	178
Sāhitya-darpaṇa, ...	255
Sāhitya-darpaṇa-vivṛitti, ...	255
Sāhitya-vichāra, ...	90
Sahridaya, ...	241
S'ais'avādi-kalpa, ...	109
S'aiva-purāṇa, ...	21
S'alya-tantra, ...	9
Samabhu Bhaṭṭa, ...	285
Samabhūchandra Rāy, Rājā,	106
S'ambhūnātha Miśra, Sid- dhāntavāgīśa, ...	42
S'ambhūnātha Siddhānta- vāgīśa, 35, 37,	38
Sambhurāma Nyāyapañchā- nana, ...	232
Samarasāra, ...	175
Samarasāra-ṭīkā, ...	175
Samāsa-vāda, ...	124
Samaya-pradīpa, ...	133
Samaya-pradīpa-jīṇoddhā- ra, ...	133
Samaya-sāra, ...	183
Sanatkumāra, ...	103
Saṅgīta-darpaṇa, ...	250
S'ankara, 17, 43, 236, 245, 251, 257	

	<i>Page</i>
S'āṅkara A'chārya, 9, 17, 126, 144,	174
S'āṅkara Bhaṭṭa, 129, 148,	305
S'āṅkara Miśra, ...	191
Saṅkaradhara, ...	167
S'āṅkha-chakra-vidhi, ...	305
Sāṅkhyāyana Tantra, ...	15
Saṅs'aya-tattva-nirūpaṇa, ..	134
Sānti-tattvāmṛita, ...	233
S'āntyāśhṭaka-stotra, ...	132
Saptas'ati-kāvya, ...	111
Sāra-kaumudī, ...	286
Sārasundarī, ...	221
Sārasvata Vyākaraṇa, ...	294
Sārātsāra-saṅgraha, ...	226
Sārāvali, ...	233
Sārvabhauma, ...	173
Sārvabhauma-sarvasva, ...	173
Sarvajña Sarasvatī, ...	26
Sarvasiddhānta, ...	99
Sarves'vara Tarkasiddhān- ta, ...	232
Sāstra-dīpikā, 129,	215
Sāstra dīpikā-prakāśa, ...	129
S'atapatha Brāhmaṇa, ...	287
S'ātapathānuvāka-saṅkhyā,	287
Saubhāgya-bhāskara, ...	57
Saunaka, ...	119
Saurindramohan Tagore, Rājā, ...	216
Sauti, ...	30
Sena, ...	223
Setubandha, ...	33
Siddha hemachandra, ...	208
Siddhānta kaumudī, ...	272
Siddhānta-rahasya, ...	214
Siddhānta-vindu, ...	251

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Siddhānta-vindu-laghu- ṭikā, ...	251	S'ṛīkṛishṇa-bhāvanamṛita,	269
Siddhiprīya-stotra, ...	181	S'ṛīkṛishṇa Tarkālañkāra,...	90
Sīghrabodha-bhūṣaṇa, ...	247	S'ṛīkṛishṇa-virudāvali, ...	131
Sībhagiri, ...	17	S'rīnivāsa Kavi, ...	276
Sishāyahitā, ...	200	S'rīnṛisīṇha Sarasvatī, ...	17
Sis'upāla-badha, ...	168	S'rīpati, ...	134
Sītā, 58, 250		S'rīpatipāddhati, ...	175
Sīva, 6, 9, 17, 21, 27, 46, 56, 82, 106, 112, 144, ...	174	S'rīpatipāddhati-ṭippaṇi, ...	175
S'īva-kusumāñjalī, ...	112	S'rīrāma Sarmā, ...	263
S'īvánanda-labharī, ...	9	S'ṛīs'vara Vidyālañkāra, 111, 112, 113, ...	115
S'īvánanda Sarasvatī, ...	288	S'rīs'vari-mahākāvya, ...	111
S'īva-purāṇa, ...	21	S'rīvāstavya, ...	223
S'īva-saṅhitā, ...	21	Sruta-sāgarī, ...	187
S'ivaprasāda Upādhyāya, ...	247	S'rutyadhyāya, ...	222
S'ivārāma Tripāṭhi, ...	195	Srutyadhyāya-vyākhyā- vyākhyāna, ...	222
S'ivārchana-ratna, ...	144	S'rutyanta-suradruma, ...	10
S'ivastava-ṭikā, ...	82	Subala-chandra A'chārya, ...	280
S'iva-tattvārṇava, ...	194	Subandhu, ...	195
Skanda-purāṇa, 27, ...	61	Subhachandra A'chārya, ...	179
S'loka-vārtika, 73, 74, ...	77	Subodhinī, ...	141
Smārtānushthāna-pāddhati, ...	155	Ṣucharita Miśra, ...	77
Smṛiti-ratna, ...	253	Sudarsana, ...	170
Smṛiti ratnākara, ...	45	Sudarsana-saṅhitā, ...	54
Smṛiti-ratnāvali, ...	228	Suddhi-dīpikā, ...	165
Smṛityārthasāra, ...	218	S'uddhi-nirṇaya, ...	176
Somaprabha Sūri, ...	177	Suddhi ratnākara, ...	119
Somayājī, ...	175	Suddhi-smṛiti, ...	115
Somes'vara, ...	75	Sūktimuktāvalī, ...	177
Sphoṭ-nirūpaṇa, ...	142	Sūlva-sūtra, ...	14
S'rāddha-nirṇaya, ...	170	Sūrya, ...	113
S'rāddha-pāddhati, ...	191	Sūrya Kavirāja, ...	234
S'rīdatta, ...	133	Sūrya-s'ataka, ...	113
S'rīdhara Sūri, ...	289	Sūta, ...	92
S'rīdhara Svāmī, 152, ...	222	Svarṇādrī, ...	197
S'ṛīkṛishṇa A'chārya, ...	174	Svarṇādrīmahodaya, ...	197

	Page		Page
Svarodaya, ...	146	Ṭap-tīkā, ...	75
Svarodaya-tīkā, ...	146	Tvatalādibhāva pratyaya-	
Svayamprakāśa Tīrtha, ...	296	vichāra, ...	91
Svetāmbara, 258, 266		Uāta, ...	291
Svetāsvatara Upanishad, ...	301	Udāharaṇa, ...	207
Svetāsvataropanishad-vi-		Udayana A'chārya, 51, 140	
varaṇa, ...	301	Udayana Mahāmahopā-	
S'yāmā, ...	113	dhyāya, ...	128
Tadādi-sarvaṇāma-vichāra, ...	89	Uddhāra-kosha, ...	114
Tantra-chūdāmaṇi, ...	74	Udyotkara's Vārtika, ...	128
Tantra-ratna, ...	75	Umāpati, ...	176
Tantra-tīkā, ...	74	Umāpati Miś'ra, Upādhyāya, 192	
Tantra-vārtika, 73, 74, 75		Umāśāmi Bhaṭṭāraka, ...	187
Tarkabhāṣhā, ...	210	Upāsana tattva, ...	271
Tarakabrahma Sarasvatī, ...	236	Upasarga-vichāra, ...	117
Tarka-pallava, ...	81	Utaṅka, ...	30
Tarkapañchānana Bhaṭṭā-		Uttarakhaṇḍa, ...	223
chārya, ...	115	Uttara-rāmacharita, ...	235
Tātparya-parisuddhi, ...	128	Uvāta, ...	291
Tattva-bodha, ...	196	Vāchaspati Miś'ra, 128, 139	
Tattva-chandrikā, ...	86	Vāda-sudhākara, ...	124
Tattva-kaumudī, 168, 195		Vaharaṇa Miś'ra, ...	51
Tattva-kaustubha, ...	126	Vaidhabhīṣāgha-timira-mār-	
Tattvāloka, ...	150	tapḍodaya, ...	51
Tattvārtha-sūtra, ...	187	Vaidika-sarvasva, ...	118
Tattva-sandarbhā, ...	225	Vaidyanātha, ...	79
Tattva-sandarbhā-tippaṇi, ..	225	Vaidyanātha Deva Śarmā, .	232
Tīrtha-kaumudī, ...	257	Vaidyanātha-māhātmya, ...	79
Tīrtha-ratnākara, ...	292	Vaidyanātha Pāyaguṇḍā, ...	77
Tīthi-chandrikā, ...	141	Vaidya-purandara, ...	276
Trikaṇḍikā-sūtra-vivaraṇa, 304		Vaidya-vinoda, ...	299
Trikutā, ...	32	Vairāgya-chandrikā, ...	87
Trikutārahasya Tantra, ...	32	Vaishṇavī, ...	6
Tripurā, ...	212	Vaiyākaraṇa-maṇjūshā, ...	78
Tripurārchehana-rahasya, ...	212	Vājasaneyya, ...	304
Tristhali-setu, ...	34	Vallabha A'chārya, ...	174
Ṭub-dushi, ...	74	Vallabha Dikshita, ...	218

	<i>Page</i>
Vallála,	... 257
Válmíki,	... 63
Váma A'chárya,	... 265
Vámadeva Upádhyáya,	... 125
Vámakes'vara-tantra,	... 33
Vanamáli Mis'ra,	... 12
Vaṇśadhara Miśra,	... 169
Vaṇś'adhara S'armá,	... 132
Vaṇś'ídbara,	252, 286
Varadarája,	... 272
Vardhamána,	... 151
Varáhamihira,	... 211
Varáha-saṇhitá,	... 278
Varáhí-tantra,	... 237
Vararúchí,	... 295
Varsha-bháskara,	... 41
Varsha-kṛṭiya,	... 84
Vara S'armá,	... 101
Vártika,	75, 128
Vásavadattá,	... 195
Vas'isṭha,	... 17
Vásudeva Upádhyáya,	... 125
Vaṭeśvara Miśra,	... 240
Váyaviya-purāṇa,	... 21
Váyu-purāṇa,	... 21
Vedáchárya,	... 45
Vedagarbha,	... 105
Vedápadhyáya,	... 260
Vedánta Sútra,	... 126
Vedasára-sahasra-náma-vyá- knyá,	... 56
Vibbis'ana,	... 58
Vibudhendra A's'rama,	... 163
Vichára-nirṇaya,	... 83
Vidagdha-toshiní,	... 171
Vidhi-váda,	... 132
Vidvanmodinúf,	... 257

	<i>Page</i>
Vidyábhushaṇa,	... 225
Vidyákara Mis'ra, Upádhyá- ya,	... 153
Vidyálañkára,	... 88
Vidyánanda,	... 187
Vidyánivása Mahámahopá- dhyáya,	... 220
Vidyáran'yaguru,	... 17
Vidyáran'ya Tírtha,	... 16
Vidyá-tírtha-s'iva,	... 17
Víja-mantra,	... 144
Vijayá,	... 169
Vijnánátmá,	... 301
Vikrama-bhárata,	106, 109
Vikramáditya,	... 106
Vilvamañgala,	... 88
Vilvamañgala-tíká,	... 88
Vimalánanda Yogindra,	... 8
Viránanda A'chárya,	... 186
Víravíruda,	... 80
Víravíruda tíká,	... 81
Vires'vara Bhaṭṭa,	... 134
Vishṇu,	6, 17, 65, 236, 305
Vishṇu Bhaṭṭa,	... 137
Vishṇu-dharma,	... 65
Vishṇu-dharmottara,	... 65
Vishṇu-náma-sahasra-bhá- shya-vivṛitti,	... 236
Vishṇu-padaśrita Bhaṭṭa,	... 19
Vis vanátha,	134, 155, 207
Vis'vanátha Chakravartí,	... 267
Vis'vanátha Daivajña,	... 214
Vis'vanátha Sarmá Kavirája,	150
Vis'vanátha Pañchánana,	... 220
Vis'vanátha Siñha, Rájaku- mára,	... 99
Visákhadatta,	... 240

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Viśveśvara, ...	247	Vyākhyā-plava, ...	146
Viśveśvara Āchārya, ...	213	Vyāsa, 67,	68
Viśveśvara Bhāṭṭa, ...	121	Vyavahāra-kāṇḍa, ...	21
Viṭṭhala Dīkshita, 101,	102	Vyavasthā-ratnamālā, ...	193
Vivāda-vāridhi, ...	191	Vyavasthā-setu, ...	119
Vivāha-vṛindāvana, ...	212	White Yajur Veda, 291,	304
Viveka-śataka, ...	261	Wilson, Dr. H. H., ...	21
Vrata-khaṇḍa, ...	82	Yādavendra Sarasvatī, ...	17
Vratodyāpana-kaumudī, ...	82	Yājñavalkya, ...	68
Vṛiddha-yavana, ...	211	Yajur Veda, ...	291
Vṛihajjātaka, ...	211	Yajurveda-mantra-bhāṣya, ...	291
Vṛihaspati Miśra, ...	128	Yavana, ...	211
Vṛihatkośala-khaṇḍa, ...	62	Yavana-jātaka, ...	211
Vṛihat-pārāśara, ...	67	Yoga-chintāmaṇi, ...	288
Vṛindāvana, 263, 268, 269,		Yogarūḍhi-vichāra, ...	169
278, 279	279	Yudhishṭhira, ...	200
Vyākaraṇa-siddhānta-maṇi-		Yudhishṭhira-vijaya, ...	200
jūshā, ...	76		

